ΙΩΑΝΝΟΥ Φ. ΑΝΘΟΥΛΗ
Συνταγ/ρχου Χωροφ/κῆς ἐν ἀ.

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΕΙΣ 2800 ΠΑΡΟΙΜΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΙΚΑ

ΑΘΗΝΑΙ
1931

ΙΩΑΝΝΟΥ Φ. ΑΝΘΟΥΛΗ
Συντ)ρχου Χωρ)κῆς ἐν ἀ.

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΕΙΣ 2800 ΠΑΡΟΙΜΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΙΚΑ

ΑΘΗΝΑΙ
1931

ΤΥΠΟΙΣ: ΓΕΩΡΓ. Η. ΚΑΛΕΡΓΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 22Β

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Συνεκροτήσαμεν τὸ ἔργον τοῦτο ἀπὸ παροιμίας καὶ γνωμικὰ ἀποφθέγματα καὶ γνώμας σοφῶν ἀνδρῶν ἢ μεγάλων συγγραφέων (κατ᾽ ἀνάγκην δὲ καὶ ἀπὸ ἄρθρα τινὰ ἀστυνομικῶν νόμων καὶ κανονισμῶν), αἵτινες ἔχουν ἀστυνομικὴν σημασίαν, ἢ εἶναι γνώσεις πρόσφοροι εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, καὶ αἱ ὁποῖαι παρέμενον μέχρι τοῦδε ἀστυνομικῶς νεκραί, καθὸ ἀχρησιμοποίητοι. Μὲ σύστημα κατετάξαμεν αὐτὰς κατὰ θέματα, μετ᾽ ἀναλόγου πολλαχοῦ ἑρμηνείας, ἀποβλέψαντες εἰς τὸ νὰ καθορίσωμεν τὸ ἔργον τῆς ἀστυνομίας καὶ νὰ διαγράψωμεν τὰ ἐφόδια τοῦ ἀστυνομικοῦ καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας του. Τὸ ἔργον, χαράσσον νέαν ὁδόν, ἐκδίδεται διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μελέτη, ἢ εἰσαγωγή, εἰς τὴν **πρακτικὴν ἀστυνομικὴν φιλοσοφίαν**, *καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀστυνομικοῦ πνεύματος, πρὸς ἀνωτέραν καὶ θετικωτέραν ἀστυνομικὴν μόρφωσιν. Τὰ πρὸς τοῦτο πορίσματα τῆς σοφίας τῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων παρελθουσῶν γενεῶν, ἐγκατεσπαρμένα εἰς πλεῖστα συγγράμματα, δὲν εἶναι προσιτὰ εἰς τοὺς πάντας, ἐλλείψει μέσων, χρόνου κλπ. «... ὅλα μὲν σχεδὸν ἔχουν εὑρεθῆ, ἀλλὰ ἄλλα μὲν δὲν ἔχουν συγκεντρωθῆ, ἄλλα δὲ δὲν τὰ χρησιμοποιοῦν οἱ ἄνθρωποι, καίτοι τὰ γνωρίζουν.» (Ἀριστοτέλης). Ἐλάχιστον μέρος ἐκ τούτων συνεκεντρώθη ἐνταῦθα. «Ἡ πληθώρα τῶν ἀληθειῶν καὶ τῶν συγγραμμάτων κατήντησε τόση, ὥστε πολὺ ταχέως θὰ καταφεύγωμεν εἰς ἀποσπάσματα.» (Βολταῖρος). Διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ ἔργου κατεφύγαμεν εἰς τὰ μᾶλλον συνοπτικὰ ἀπο-*

σπάσματα, εἰς ἐπιγραμματικὰς ἀληθείας καὶ ἐννοίας, εἰς παροιμίας καὶ γνώμας καὶ γνωμικά.

Φυσικῶς, πολλαὶ ἐκ τούτων, εὐκόλως ἀποτυπούμεναι εἰς τὴν μνήμην, θ᾽ ἀνακαλοῦνται, κατὰ τὰς ἑκάστοτε ὑπηρεσιακὰς περιστάσεις, εἰς τὸν νοῦν τῶν ἀστυνομικῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ τὰς μελετήσουν, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ θὰ γίνῃ παραδοχὴ ὄχι ὀλίγων ὡς **ἀρχῶν** πλέον εἰς τὸ ἀστυνομικὸν ἔργον, καὶ ἐξ αὐτῶν θὰ προκύψῃ ἡ μεγαλυτέρα καὶ ἡ γενικὴ ὠφέλεια. Ἡ σύγχρονος ἀστυνομικὴ μόρφωσις κρίνεται ἀπὸ τὰ ἐκδιδόμενα ἀστυνομικὰ ἔργα. Ἡ ἀστυνομικὴ περίνοια εἶναι δῶρον τῆς φύσεως.

Τί εἶναι αἱ παροιμίαι καὶ τὰ γνωμικά;

Παροιμίαι παλαιᾶς εἰσι φιλοσοφίας, ἐν ταῖς μεγίσταις ἀνθρώπων φθοραῖς ἀπολομένης, ἐγκαταλείμματα περισωθέντα διὰ συντομίαν καὶ δεξιότητα. (Ἀριστοτέλης)

Παροιμία [1] ἐστὶ λόγος βιωφελής, παρὰ τὴν ὁδὸν λεγόμενος, οἷον παροδία, οἶμος γὰρ ἡ ὁδός. (Ἡσύχιος)

Παροιμία λόγος ὠφέλιμος. Καταχρηστικῶς δέ, πᾶν παροδικὸν διήγημα, οἶμος γὰρ ἡ ὁδός. (Σουΐδας)

Παροιμία σοφόν.... Παροιμία δὲ καὶ τοῦτο καὶ λόγος ἔχων ἀξίωμα, τῆς ὅθεν κατηνέχθη φιλοσοφίας τὴν ἀρχαιότητα, ὥστε βόειον ἐπιβλέπειν αὐτῇ. Πάμπολλοι γὰρ οἱ πάλαι τῶν νῦν εἰς ἀλήθειαν εὐστοχώτεροι. (Συνέσιος)

Ταύτας δὲ παροιμίας ὠνόμασαν οἱ ἔξωθεν, δι᾽ οὐδὲν ἕτερον ἐμοὶ δοκεῖ..., ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τὰς τοῦ σοφωτάτου Σολομῶντος παροιμίας ἐντυγχάνοντες, καὶ γιγνώ-

---

1) Παροιμίαι (παρὰ καὶ οἶμος=ὁδὸς) ὠνομάσθησαν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν οἱ ὠφέλιμοι ἐν τῷ βίῳ λόγοι, διότι ἦσαν ἀναγεγραμμένοι ἐπὶ λίθων (στηλῶν), ἱδρυμένων ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπὶ τούτῳ. (Π. Παπαζαφειρόπουλος)

σκοντες δι' αὐτῶν, ὅτι οὐδέν ἐστιν ἐκ τοῦ προχείρου σαφὲς τῶν ἐν αὐτοῖς εἰρημένων μαθεῖν, καὶ αὐτοὶ ζηλῶσαι τὸ προφητικὸν βουληθέντες γράμμα, τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ γεγράφασι τρόπον. (Μάρκελος)

Παροιμίαι παρόδια καὶ τετριμμένα ῥήματα, τὰ ἐν χρήσει τῶν πολλῶν, ἅτινα δύνανται ἀπ' ὀλίγων μεταληφθῆναι ἐπὶ πλείονα ὅμοια πράγματα.—Παροιμία λόγος ὠφέλιμος μετ' ἐπικρύψεως μετρίας ἐκδεδομένος, πολὺ μὲν τὸ αὐτόθεν χρήσιμον περιέχων, πολλὴν δὲ καὶ ἐν τῷ βάθει τὴν διάνοιαν συγκαλύπτων. (Βασίλειος ὁ Μέγας)

Παροιμία ἐστὶ λόγος ἐπικαλύπτων τὸ σαφὲς ἀσαφείᾳ ἢ δι' αἰσθητῶν πραγμάτων σημαίνων πράγματα νοητά, καὶ ἐπικεκρυμμένην τὴν ἀλήθειαν ὑπεμφαίνων. Καὶ ἔτι, τόν δε τὸν τρόπον, Παροιμία ἐστὶ διήγημα παροδικόν, ἢ ῥῆμα τετριμμένον ἐν τῇ χρήσει τῶν γε πολλῶν ἀπό τε μικρῶν τινων καὶ ὀλίγων ἐφ' ὅμοια πλείω καὶ μείζω μεταληφθῆναι δυνάμενον, ἢ λόγος ἐπιτηδευμένος τοῖς ἤθεσι καὶ τῇ ἀνθρωπίνι ζωῇ, κατὰ τὸ ἔθος τῶν ζώντων καὶ ἔτι γε οὑτωσί. Παροιμία ἐστὶ λόγος ὠφέλιμος, ἤτοι βιωφελής, ἐπικρύψει μετρίᾳ πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχων ἐν ἑαυτῷ ἢ λόγος προτρεπτικὸς παρὰ πᾶσαν τοῦ βίου τὴν ὁδὸν χρησιμεύων. (Μιχαὴλ Ἀποστόλης)

Τούτων (τῶν παροιμιῶν) δὲ τὸ χρήσιμόν τε καὶ ὑπουργὸν ἐγνωσμένον ὑμῖν· ἤθη γὰρ παραινοῦσι, καὶ πάθη ἐπανορθοῦσι· λόγος γὰρ βιωφελὴς ἡ παροιμία. Καί εἰσιν οἷον ὕλη ἀναγκαιοτάτη τοῖς λόγου καὶ ἐπιστήμης μετεσχηκόσιν· ὑπουργοῦσι γὰρ ὑμῖν πρὸς τὸ ὁμιλεῖν ἀστείως καὶ συγγράφειν κοσμίως (Παρθένιος Κατζιούλης)

Αἱ παροιμίαι εἶναι πολλῶν καὶ μακρῶν παρατηρήσεων συμπεράσματα. (Κοραῆς)

Παροιμία σύντομος κατὰ παράδοσιν παραίνεσις, ἐκφράζουσα σαφῶς ἢ μεταφορικῶς καὶ ἀεὶ χαριέντως ἀλήθειαν ἢ παρατήρησίν τινα. (Ι. Δεκιγάλας)

Παροιμία ἐστὶ παραίνεσις ἠθῶν, καὶ παθῶν ἐπανόρθωσις· λόγος ἀπόκρυφος, δι' ἑτέρου προδήλου σημαινόμενος(1)· *λόγος ὠφέλιμος ἐν τῷ βίῳ, ἐπὶ κρύψει μετρίᾳ πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχων ἐν ἑαυτῷ· λόγος ἐπικαλύπτων τὸ σαφὲς ἀσαφείᾳ. (Ν. Πολίτης «Παροιμίαι»)*

Ἡ παροιμία εἶναι ἄγραφος ἠθικὴ καὶ φιλοσοφικὴ διδασκαλία τοῦ λαοῦ, τὴν ὁποίαν πᾶς λαὸς διατηρεῖ ἀπὸ στόματος εἰς στόμα διαδοχικῶς καὶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν.... Ἡ παροιμία διδάσκει ἀλήθειαν ἀναντίρρητον. Ἐὰν τὰ παιδία μικρόθεν διδάσκωνται διὰ τῆς ἐκμαθήσεως καταλλήλων παροιμιῶν, δύνανται εὐκόλως νὰ διαμορφωθῶσιν εἰς τὰ ἤθη των καὶ εἰς τὰ ἔργα των καὶ νὰ κατασταθῶσι καλοὶ πολῖται(2). *(Ἰωάν. Πύρλας «Παράφοιβος»)*

Εἰς τὰς παροιμίας ἔχει ἀποθησαυρισθῆ ἡ πρακτικὴ τοῦ λαοῦ φιλοσοφία περὶ τῶν πραγμάτων τοῦ βίου, φιλοσοφία θετική, στηριζομένη εἰς τὰ συγκεκριμένα πράγματα καὶ βασιζομένη εἰς πεῖραν. (Ἐφημερὶς Ἀθηνῶν «Ἐμπρὸς» τῆς 21)10)1894)

Παροιμία εἶναι «ἡ σοφία τοῦ σοφοῦ καὶ ἡ πεῖρα τῶν αἰώνων.» (Δισραέλης)

Ἄπειρα πλούτη εἰς μικρὸν χῶρον. (Marlowe)

Ἡ εὐφυΐα ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ ἡ σοφία πολλῶν. (E. Russel)

Διανοητικοὶ ἀδάμαντες. (Alger)

Ἡ μεγαλοφυΐα, ὁ νοῦς καὶ τὸ πνεῦμα ἑνὸς ἔ-

---

1) Ἰωάν. Γ'. 6.

2) Κατάλληλοι παροιμίαι καὶ γνωμικὰ διδασκόμενα εἰς τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα διαμορφώνουν αὐτὰ θετικῶς.

θνους ἀνακαλύπτονται ἀπὸ τὰς παροιμίας του. (Βάκων)

Ἡ μελέτη τῶν παροιμιῶν δύναται νὰ εἶναι περισσότερον διδακτικὴ καὶ καταληπτή, παρὰ ἡ ἐπεξειργασμένη μέθοδος φιλοσοφίας. (Μόδεργουελλ)

Ἀδελφὰ γάρ, κατὰ τὸν εἰπόντα, παροιμίαι καὶ ἀποφθέγματα. (Παρθένιος Κατζιούλης)

Τὰ ἀποφθέγματα εἶναι τὸ ἀλάνθαστον κάτοπτρον, τὸ ὁποῖον δεικνύει τὸν ἄνθρωπον ὅπως πράγματι εἶναι. (Πλούταρχος)

Γνώμη, κατὰ τοὺς ἀρχαίους γραμματικούς, εἶναι λόγος κεφαλαιώδης δι᾽ἐκφράσεων γενικῶν πρὸς παραίνεσιν ἢ ἀποτροπήν, ἄνευ συλλογισμοῦ ἢ αἰτιολογίας. (Γ. Φιλάρετος «Γνωμολογία»)

Τὰ ἀποφθέγματα εἶναι σύντομος δρόμος πρὸς πολλὴν γνῶσιν. (A. Wood)

Ἡ σοφία τῶν ἀτόμων καὶ ἡ πεῖρα τῶν αἰώνων διαφυλάσσεται μέσα εἰς τὰ διάφορα ρητά. (Δισραέλης)

Κεφαλαίωσον λόγον· ἐν ὀλίγοις πολλά. (Σειράχ)

Μὴ ἐν πολλοῖς ὀλίγα λέγε, ἀλλ᾽ ἐν ὀλίγοις πολλά. (Πυθαγόρας)

Τὰ βιβλία εἶναι αἱ κυψέλαι τῆς σκέψεως· τὰ λακωνικὰ εἶναι τὸ μέλι ὅπερ ἐλήφθη ἐξ αὐτῶν. (Τζ. Ἔλλις)

Δικαίως δύναται νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος ὅστις συμπτύσσει τοὺς μεγάλους κανόνας τοῦ βίου εἰς συντόμους φράσεις, αἱ ὁποῖαι δύνανται εὐκόλως νὰ ἐντυπώνωνται εἰς τὴν μνήμην καὶ νὰ ἐπανέρχωνται κατὰ συνήθειαν εἰς τὸν νοῦν, ὁπότε ἡ ἀνάγκη τὸ καλεῖ. (Τζώνσων)

Ὑγιᾶ ἀποφθέγματα εἶναι σπέρματα καλοῦ· ἰσχυρῶς ἀποτυπούμενα ἐν τῇ μνήμῃ, τρέφουν τὴν θέλησιν. (J. Joubert)

Μὲ ἕνα ῥητὸν κατορθώνεις νὰ πείσῃς αὐτὸν ποὺ ἀποφεύγει τὰς διδαχάς. (G. Herbert)

Κατάλληλα ῥητὰ πείθουν. (Γλάδστων)

Κατὰ ταῦτα, αἱ παροιμίαι καὶ τὰ γνωμικὰ περιέχουν φιλοσοφικὸν θησαυρόν. Τὰ ἐκ τοιούτου θησαυροῦ ἀποτελούμενα βιβλία δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐφημέρων, ἀλλὰ διατηροῦν ἀκμαίαν καὶ παντοτεινὴν τὴν ἀξίαν καὶ τὴν χρησιμότητά των. Τὸ παρόν, τερπνὸν καὶ διδακτικόν, εἶναι χρήσιμον ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἀστυνομικοὺς καὶ ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους διὰ τὸν προορισμόν των, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα ἄνθρωπον, πρὸς πλουτισμὸν τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν του γνώσεων καὶ καθοδήγησιν εἰς πολλὰ ζητήματα τοῦ καθημερινοῦ βίου, ὡς συλλογὴ δὲ παροιμιῶν καὶ γνωμικῶν δὲν εἶναι ἄμοιρον φιλολογικοῦ καὶ λαογραφικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἐλπίζομεν ὅτι οἱ μελετηταί του θὰ ἐκτιμήσουν προσηκόντως τὰς δυσχερείας τῆς καταρτίσεως ἔργου ὡς τὸ παρόν, καὶ ἑπομένως θὰ μᾶς κρίνουν ἐπιεικῶς διὰ τὰς ἀτελείας καὶ ἐλλείψεις αὐτοῦ, μὴ ἐξαντλοῦντος ὅλα τὰ ἀστυνομικὰ θέματα, ἐλλείψει σχετικῶν πρὸς αὐτὰ παροιμιῶν καὶ γνωμικῶν. «Χαλεπὸν μὲν ἄνθρωπον ὄντα μὴ διαμαρτεῖν ἐν πολλοῖς, τὰ μὲν ὅλως ἀγνοήσαντα, τὰ δὲ κακῶς κρίναντα, τὰ δὲ ἀμελέστερον γράψαντα». (Γαληνός)

Ἰανουάριος 1931

ΙΩΑΝΝΗΣ Φ. ΑΝΘΟΥΛΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Προορισμὸς τῆς ἀστυνομίας

1. Τῶν μὲν γὰρ ἀναγκαίων ἀρχῶν χωρὶς ἀδύνατον εἶναι τὴν πόλιν, τῶν δὲ πρὸς εὐταξίαν καὶ κόσμον (¹) ἀδύνατον οἰκεῖσθαι καλῶς. (Ἀριστοτέλης)

2. Ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἑλληνικαῖς πόλεσιν, εἰς τὸ γενικὸν καθῆκον τῆς ἀστυνομίας ἀνήγετο καὶ ἡ ἐπιμέλεια τῶν πρὸς εὐταξίαν καὶ κόσμον, ἤτοι ἡ τάξις καὶ ἡ εὐνομία, ὡς καὶ ἡ ἐξασφάλισις τοῦ εὖ ζῆν, δηλ. τοῦ καλῶς καὶ δικαίως ζῆν. Ἡ ἀντίληψις αὐτὴ περὶ τοῦ προορισμοῦ τῆς ἀστυνομίας, διαβιώσασα διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἐπεκράτησε καὶ κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχήν (²). (Ν. Τρουπάκης)

3. Κατὰ γενικῶς παραδεδεγμένην ἀρχήν, «ἡ ἀστυνομία εἶναι δημοσία ἐξουσία, προορισμὸν ἔχουσα τὴν τήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τῆς δημοσίας ὑγείας, τὴν ἀσφάλειαν τῶν προσώπων καὶ τὴν προστασίαν τῆς περιουσίας (²)». (ὁ ἴδιος)

---

1) Δηλ. ἄνευ τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν.
2) Μεγάλη Στρατ. καὶ Ναυτ. Ἐγκυκλοπ. Τόμ. 2ος σελ. 255.

4. Εἰς τὸ «Γενικὸν Χωρικὸν Δίκαιον» τοῦ 1794 (ΙΙ,17 § 10) ἀπαντᾶται ὁ ἑξῆς ὁρισμὸς τῆς ἀστυνομίας: «Ἡ λῆψις τῶν ἀναγκαίων μέτρων πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίας ἡσυχίας, ἀσφαλείας καὶ τάξεως, καὶ πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν κατὰ τοῦ λαοῦ ἢ τινων μελῶν αὐτοῦ ἐπαπειλουμένων κινδύνων, ἀποτελεῖ ἔργον τῆς ἀστυνομίας». Οὕτω πως καθωρίσθησαν διὰ πρώτην φορὰν νομοθετικῶς τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας καὶ ὁ κύκλος τῆς δράσεως αὐτῆς (1). (Η. Γ. Κυριακόπουλος)

5. Ἡ ἀστυνομία εἶναι ἡ δημοσία ἐκείνη ἐξουσία, ἥτις ἔργον ἔχει τὴν τήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας καὶ τὴν παρεμπόδισιν παντὸς κατ᾽ αὐτῆς ἐπαπειλουμένου κινδύνου (1). (ὁ ἴδιος)

6. Ἡ ἀστυνομία εἶναι ἡ ἐξουσία ἐκείνη τοῦ κράτους, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως, τὴν ἀσφάλειαν τῶν προσώπων καὶ τὴν φύλαξιν τῶν πραγμάτων.

Εἰς πᾶσαν περίστασιν, ὅπου ἡ δημοσία τάξις, δηλαδὴ ἡ ἀσφάλεια τοῦ κράτους, ἡ ἡσυχία τῆς πόλεως, ἡ ἐξασφάλισις τῶν προσώπων, ὁ σεβασμὸς τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ ἡ δημοσία ὑγεία κινδυνεύουν, ἡ ἀστυνομία ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ λειτουργήσῃ. (Ἐκ τοῦ ἔργου περὶ ἀστυνομίας τῶν Λεπίν, Κὸρν καὶ Λοράν)

7. Διαφυλάσσει τὴν δημοσίαν εἰρήνην καὶ τάξιν, λαμβάνουσα πάντα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα πρὸς προστασίαν τῶν προσώπων καὶ περιουσιῶν τῶν κατοίκων. (ἄρθρ. 3 νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας τῶν πόλεων)

---

1) Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλ. Τόμ. Ε' σ. 947.—Βλέπε καὶ Κωστῆ Ποιν. Δικ. σ. 207 σημ. 1, καὶ «ἀστυνομία» εἰς τόμ. Β'. σ. 614 Ἐγκλυκλοπ. λεξικοῦ.

8. Κύριον ὅμως πάντοτε ἀντικείμενον τῶν καθηκόντων αὐτῶν (τῶν ἀστυφυλάκων) εἶναι ἡ τήρησις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἡ ἐξασφάλισις τῆς τιμῆς, τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν κατοίκων. (ἄρθρ. 103 Β.Δ. 17/6/1921 περὶ συνθέσεως προσωπικοῦ ἀστυνομ. ὑπηρεσιῶν)

9. Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος, ἔχων εἰδικὴν ἀποστολὴν καὶ κύριον προορισμὸν τὴν πρόληψιν τῶν ἀξιοποίνων πράξεων καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς δημοσίας εἰρήνης, ἡσυχίας καὶ τάξεως... (1) (ἄρθρ. 144 ἰδίου Διατάγματος)

Διαίρεσις τῆς ἀστυνομίας

10. Ἡ δημοτικὴ ἀστυνομία διαιρεῖται εἰς διοικητικὴν καὶ δικαστικήν. (ἄρθρ. 2 Β. Δ. 1836 περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας)

11. Ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς γενικῆς ἐντολῆς τῆς ἀστυνομίας καὶ τῶν ἀντικειμένων ἅτινα ἀνάγονται εἰς αὐτήν, ἡ ἀστυνομία διαιρεῖται εἰς διοικητικὴν καὶ δικαστικήν, γενικὴν καὶ

---

1) Ἡ χωροφυλακὴ προορισμὸν ἔχει τὴν διαχείρισιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας τῆς χώρας, τὴν τήρησιν ἐν αὐτῇ τῆς δημοσίας τάξεως, τὴν ἄσκησιν τῆς ἀστυνομίας καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν νομίμων ἀποφάσεων τῶν ἁρμοδίων τοῦ Κράτους Ἀρχῶν. (ἄρθρ. 1 Νόμου 4578 τοῦ 1930 περὶ Ὀργανισμοῦ Χωρ]κῆς)
Ἡ Χωροφυλακὴ προορισμὸν ἔχει νὰ μεριμνᾷ ἐνδελεχῶς περὶ τῆς φρουρήσεως τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως καὶ τῆς τηρήσεως τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν.

Κύριον καθῆκον τῆς Χωροφυλακῆς εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τοῦ κράτους τῶν νόμων καὶ ἡ τήρησις τῆς δημοσίας τάξεως. Ἡ ἐνέργεια αὐτῆς δέον νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὴν πρόληψιν καὶ περιστολὴν τῶν ἀδικημάτων. (ἄρθρ. 65 καὶ 66 Καν. Χωρ.)

Ὁ γενικὸς προορισμὸς ἀστυνομίας καὶ χωροφυλακῆς ταυτίζεται.

τοπικήν, ἀγροτικὴν καὶ ἐπιστημονικήν. (Ν. Τρουπάκης Μεγάλη Στρατ. καὶ Ναυτ. Ἐγκυκλ. τόμος 2ος σ. 255)

12. Τὴν ἀστυνομίαν διακρίνομεν εἰς τοπικὴν ἀστυνομίαν καὶ ἀστυνομίαν τῆς χώρας....., εἰς ἀστυνομίαν ἀσφαλείας καὶ εἰς διοικητικὴν ἀστυνομίαν. (Η. Γ. Κυριακόπουλος Μεγάλη Ἑλλην. Ἐγκυκλ. Τόμ. Ε'. σ. 950) (1)

---

1) Ἡ ἀστυνομία ἀσφαλείας εἶναι ἡ ἀστυνομικὴ ἐκείνη ἐνέργεια ἥτις δὲν δρᾷ πρὸς τὸ συμφέρον ἁπλῶς τμήματός τινος τῆς διοικήσεως, ἀλλὰ σκοπεῖ τὴν προστασίαν τῆς κοινωνίας καὶ τὴν τήρησιν τῆς ἐννόμου τάξεως ἀπὸ παντὸς κινδύνου... Ἡ τοιαύτη διάκρισις (εἰς διοικητικὴν ἀστυνομίαν) προέρχεται ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς διαιρέσεως τῆς καθόλου Διοικήσεως εἰς πλείστους κλάδους, οὗτινος ἑπομένη ἡ θεωρία καὶ πρᾶξις ἐζήτησε νὰ διακρίνῃ τὴν ἀστυνομίαν εἰς ἀναλόγους, ἰσαρίθμους κλάδους· πᾶς κλάδος τῆς Διοικήσεως ἔχει καὶ τὴν «ἀστυνομικήν του ἀπόχρωσιν». Τὸ σύνολον δὲ τῶν τοιούτων ἀστυνομικῶν ἐνεργειῶν ἀποκαλοῦμεν διοικητικὴν ἀστυνομίαν, διακρινομένην εἰδικώτερον εἰς «ἐκπαιδευτικὴν ἀστυνομίαν», «ὑγειονομικὴν ἀστυνομίαν», «ἀστυνομίαν ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ τῶν ὑδάτων», «δασικὴν ἀστυνομίαν» κλπ.

Τῆς ἀστυνομικῆς ἀσφαλείας σκοπός, ὡς ἐλέχθη, εἶναι ἡ διατήρησις τῆς κρατούσης ἐννόμου τάξεως· συνεπῶς ἡ προστασία ἄλλων κοινωνικῶν συμφερόντων δὲν εἶναι ἀστυνομία ἀσφαλείας. Ἡ ἐκ μέρους αὐτῆς παρεχομένη ἀσφάλεια δέον ν' ἀνταποκρίνεται εἰς ἀνθρωπίνας ἐνεργείας, εἰς πράξεις ἀνθρώπων, ἀποσκοπούσας εἰς τὴν διασάλευσιν τῆς ἐννόμου τάξεως. Συνεπῶς κίνδυνοι προερχόμενοι ἐκ πράξεων ἢ παραλείψεων ζώων, φυσικῶν φαινομένων κλπ. δὲν ἀφορῶσι τὴν ἀστυνομίαν τῆς ἀσφαλείας. Οἱ ἄνθρωποι δὲ οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς ἀστυνομίας δὲν εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως ὁρίζωνται ἀτομικῶς· ἀρκεῖ γενικὸς προσδιορισμὸς αὐτῶν, δι' οὗ εὐχεραίνεται καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀστυνομίας ἀσφαλείας καὶ ἐξ οὗ ἐξάγεται ὅτι εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῆς ὑπάγεται πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς ἀλλοδαπούς, τοὺς πτωχούς, τοὺς ἐγκληματίας, τοὺς ἀλήτας κλπ. Ἡ ἀποστολὴ τῆς ἀστυνομίας ἀσφαλείας δὲν εἶναι κατασταλτική, ἀλλὰ προληπτική· δὲν πρέπει νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν καταστο-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Ἡ διοικητικὴ ἀστυνομία

13 Ἡ ἐκτέλεσις τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας ἀντικείμενον ἔχει νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπὶ τούτῳ (1)

λὴν γενομένων πράξεων καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, ἀλλὰ νὰ ἐνεργῇ προληπτικῶς ἀποσοβοῦσα τοιοῦτον κίνδυνον. Ἐν τῇ τοιαύτῃ ἀκριβῶς ἀποστολῇ αὐτῆς διακρίνεται τῆς δικαστικῆς ἢ ἐγκληματικῆς ἀστυνομίας, ἧς ἔργον εἶναι ἡ ἀνεύρεσις τῶν ἐνόχων γενομένων ἤδη ἐγκληματικῶν πράξεων. Διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν ἑκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως, ἤτοι ἂν πρᾶξίς τις ἀνήκῃ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς ἀστυνομίας **ἀσφαλείας** καὶ ἀντιθέτως εἰς τὴν τῆς δικαστικῆς ἀστυνομίας, ἀπαιτεῖται ὁ καθορισμὸς ταύτης τῆς πράξεως ὡς ἐπικειμένης ἢ γενομένης. Ἀλλ' ἡ διάκρισις μεταξὺ δικαστικῆς ἀστυνομίας καὶ ἀστυνομίας ἀσφαλείας εὕρηται καὶ εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ μέσα, ὧν ἑκάστη τούτων ποιεῖται χρῆσιν, εἰδικώτερον ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ πηγῇ, ἐξ ἧς ἑκάστη τούτων ἀντλεῖ ταῦτα, καθόσον τυπικῶς ἐν πολλοῖς ὁμοιάζουν καταπληκτικῶς. Τὰ μέσα, δι' ὧν ἡ ἀστυνομία ἀσφαλείας ὑπηρετεῖ τὸν προορισμόν της, κατὰ κανόνα εἶναι : α) ἡ σύλληψις, β) ἡ συλλογὴ πληροφοριῶν, γ) ἡ ἀστυνομικὴ ἔρευνα οἰκιῶν (ἐν τῇ εὐρείᾳ σημασίᾳ τῆς λέξεως)... καὶ δ) ἡ κατάσχεσις (προληπτικὴ κατάσχεσις) πάσης φύσεως : ἐφημερίδων, ἀνθυγιεινῶν προϊόντων, σεσηπότων κρεάτων, ἰχθύων κλπ.

Ἀναλόγως τῶν εἰδικῶν ἔργων τὰ ὁποῖα ἀνετέθησαν εἰς τὴν ἀστυνομίαν ἀσφαλείας διακρίνομεν τὴν «ἀστυνομίαν τῶν ἀλλοδαπῶν», «τὴν ἀστυνομίαν τοῦ τύπου», τὴν «ἀστυνομίαν ἐπὶ τῶν συναθροίσεων», ὅ,τι ἀπὸ κοινοῦ καλοῦμεν καὶ «πολιτικὴν ἀστυνομίαν».

Τὰ τῆς ἀστυνομίας παρ' ἡμῖν διέπει τὸ ἀπὸ 31 Δ]βρίου 1836 Διάταγμα, καθ' ὃ διακρίνεται ἡ ἀστυνομία εἰς διοικητικὴν καὶ δικαστικὴν ἀστυνομίαν, οὐχὶ ὅμως κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα, καθ' ὅσον σὺν τῇ διοικητικῇ ἀστυνομίᾳ ἐννοεῖται καὶ ἡ ἀστυνομία ἀσφαλείας. (Η. Γ. Κυριακόπουλος αὐτόθι)

1) Τῶν πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως. 1) «...Καθῆκον ἔχει ἡ χωροφυλακὴ (ἀσκοῦσα τὴν ἀστυνομίαν) νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν

ἐνεστώτων νόμων, διατάξεων καὶ κανονισμῶν καὶ νὰ προλαμβάνῃ τὰ πλημμελήματα, ἐγκλήματα καὶ τὰς παραβάσεις τῶν ποινικῶν ὁρισμῶν. (ἄρθρ. 20 Β. Δ. 1836 περὶ δημοτ. ἀστυνομίας)

14. Ἡ διοικητικὴ ἀστυνομία περιλαμβάνει εἰδικῶς ὅλα τὰ εἰς τὸ μέρος τοῦτο διαλαμβανόμενα ἀντικείμενα, καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν κανονίζεται ἐν γένει κατὰ τοὺς ἐνεστῶτας νόμους καὶ τὰς διατάξεις, καὶ ἰδίως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος Διατάγματος. (ἄρθρ. 21 ἰδίου Διατάγματος)

Τὰ ἀντικείμενα τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας περιλαμβάνονται εἰς τὰ ἄρθρα 22-83 τοῦ Διατάγματος τούτου. Ἔργον αὐτῆς εἶναι ἡ μέριμνα περὶ ἀσφαλείας τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος, τῆς προστασίας τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν πολιτῶν, περὶ τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς· ἡ παρακολούθησις τῆς κινήσεως τῶν ἀλλοδαπῶν, ἡ ἐπιτήρησις τῶν ἐν τοῖς ξενοδοχείοις καταλυόντων προσώπων, ἡ καταστολὴ τῆς ἐπαιτείας καὶ ἀλητείας καὶ τῶν προσβαλλουσῶν τὰ ἤθη πράξεων, ἡ διατήρησις τῆς εὐταξίας εἰς τὰς δημοσίας συνάξεις πολλῶν ἀνθρώπων, ἡ ῥύθμισις τῆς κινήσεως ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἡ ἀγορανομία κλπ.

15. Ἓν τῶν σημαντικωτέρων προβλημάτων τῆς ἀστυνομίας εἶναι ἡ διαχείρισις καὶ συντήρησις τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας . . . Ἐπὶ τούτῳ χρεωστοῦν νὰ ἀπομακρύνωσι πᾶσαν αἰτίαν, ἥτις δύναται νὰ τὴν διαταράξῃ, νὰ ἐνεργῶσι συχνοὺς περιπόλους ἐναντίον τοῦ ἀργοῦ καὶ ὑπόπτου ὄχλου, νὰ μὴ ἐπιτρέπωσιν ὑποπλοκὰς καὶ νὰ ἐπαγρυ-

---

περὶ ἀρχαιοτήτων νόμων, τῶν νόμων περὶ ἁλυκῶν, περὶ μεταναστεύσεως, ὡς καὶ τῶν νόμων καὶ διατάξεων, ὧν ἡ ἐκτέλεσις ἢ ἡ ἐπιτήρησις τῆς ἐκτελέσεως εἶναι εἰδικῶς εἰς αὐτὴν ἀνατεθειμένη». (ἄρθρ. 1 Νόμου 4578 τοῦ 1930 περὶ Ὀργαν. Χωρ]κῆς)

πνῶσιν ἰδίως τὴν ἄπορον τάξιν τῶν κατοίκων.—Ὅταν ταραχθῇ ἡ κοινὴ ἡσυχία, οἱ διευθυνταὶ τῆς ἀστυνομίας χρεωστοῦν νὰ πράττωσι τὸ κατὰ δύναμιν διὰ νὰ συλλάβωσι τοὺς πρωταιτίους καὶ συνενόχους καὶ νὰ ἀποκαταστήσωσι πάλιν τὴν ἡσυχίαν.—Ὅταν ἡ ἀστυνομία εἰδοποιηθῇ ἐπισήμως ἢ ἰδιαιτέρως περὶ πραχθέντος ἢ πραχθησομένου ἐγκλήματος, περὶ προσβολῆς ἐναντίον τῆς ζωῆς, τῆς ἰδιοκτησίας ἢ τῆς τιμῆς ἀτόμου τινός, χρεωστεῖ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸ κακόν, νὰ ἐξασφαλίζῃ τὰ πρόσωπα καὶ σκεύη, καὶ ἀκολούθως νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τοὺς κανονισμοὺς τῆς δικαστικῆς ἀστυνομίας. (ἄρθρ. 32 Β. Δ. 1836 περὶ δημοτ. ἀστυνομίας)

Ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου συνάγεται, ὅτι ἡ διοικητικὴ ἀστυνομία ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ προληπτικῶς πρὸς τήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας, δηλ. τῆς δημοσίας τάξεως (1), λαμβάνουσα προκαταβολικῶς μέτρα, ὅπως μὴ διαταραχθῇ αὕτη, ἤτοι ἐπιτηροῦσα τὸν ἀργὸν καὶ ὕποπτον ὄχλον καὶ τὴν ἄπορον τάξιν τῶν κατοίκων, κ.λ.π. Ἀλλὰ καὶ τὰς μεμονωμένας ἀξιοποίνους πράξεις, ὀφείλει νὰ προλαμβάνῃ ἡ ἀστυνομία διὰ τῆς ἐπαγρυπνήσεως, ὡς καὶ τῆς ἐπεμβάσεώς της, ἐὰν αὗται ἐπίκηνται νὰ συμβοῦν ἐνώπιόν της ἢ κατὰ τὰς πληροφορίας της εἰς ἄλλο μέρος.

16. Ἡ ἀστυνομικὴ πρόληψις περιορίζεται εἰς τὸ νὰ παρεμποδίσῃ τὴν ἐγκληματικὴν πρᾶξιν, ὅταν τὸ σπέρμα της ἀνεπτύχθη ἤδη καὶ ἐπίκηται ἡ ἐκτέλεσίς της· δὲν χρησιμο-

---

1) Δημοσία τάξις εἶναι «ἡ κοινὴ εἰρήνη καὶ ἡσυχία» καὶ κατὰ τὴν πρακτικὴν τῆς ὑπηρεσίας ἐκλαμβάνεται ὡς ταὐτόσημος τῆς δημοσίας ἀσφαλείας. (Βλέπε καὶ ἄρθρ. 33—35 (στασιαστικὰ κινήματα καὶ στασιαστικαὶ συσσωματώσεις) Β.Δ. 1836 περὶ δημοτ. ἀστυνομίας καὶ Ν. Τρουπάκη Μεγάλη Στρ. καὶ Ναυτ. Ἐγκυκλ. Τόμος 6ος σ. 267)

ποιεῖ αὕτη, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, παρὰ μέτρα ἀμέσου ἐξαναγκασμοῦ, τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ αὐτὰ κατασταλτικῆς φύσεως. (Ferri)

17. «Ἡ κοινωνικὴ πρόληψις ἀπεναντίας ἀνάγεται εἰς τὰς ἀρχικὰς πηγὰς τοῦ ἐγκλήματος, διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὰ πρῶτα σπέρματά του· ἀναζητεῖ τοὺς διαφόρους ἀνθρωπολογικούς, φυσικοὺς καὶ κοινωνικοὺς παράγοντας τοῦ ἐγκληματικοῦ φαινομένου, καὶ ἐπιδιώκει τὴν καταπολέμησίν του διὰ μέσων, θεμελιωμένων εἰς τὴν ἐλευθέραν λειτουργίαν τῶν ψυχολογικῶν καὶ κοινωνιολογικῶν νόμων.

Ἐφόσον τὸ κοινωνικὸν οἰκοδόμημα δὲν μεταμορφώνεται ῥιζικῶς εἰς τὰς οἰκονομικὰς (συνεπῶς δὲ καὶ τὰς ἠθικάς, πολιτικὰς καὶ νομικάς του βάσεις), συμφώνως πρὸς τὰ δεδομένα καὶ τὰς προβλέψεις τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνιολογίας, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι παντοῦ ὅπου τὰ μέτρα αὐτὰ δυνηθοῦν νὰ ἐξασκήσουν τὴν ἀποτελεσματικὴν προληπτικὴν δύναμίν των, δὲν θὰ διαπράττωνται ἐγκλήματα. Δηλαδὴ δὲν θὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῶν ποινῶν ἡ ἐξάλειψις τῶν ἐγκλημάτων, ἀλλὰ διὰ τῶν μέτρων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα συνεπῶς, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δραστικότητός των, ὑποκαθίστανται εἰς τὰς ποινάς (1).

Ὅταν θεσπισθῇ ἡ κοινωνικὴ ἰδιοκτησία τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς καὶ ἐργασίας, καὶ ὅταν, συνεπῶς, ἐξασφαλισθοῦν ὅροι ζωῆς ἀληθῶς ἀνθρώπινοι εἰς κάθε ἀνθρωπίνην ὕπαρξιν, ἡ ὁποία (ἐκτὸς τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν παιδιῶν) θὰ

---

1) Ἡ πρώτη καὶ γενικὴ αἰτία τῶν ἐγκλημάτων εἶναι ἡ δυστυχία. Συνεπῶς ἡ μόνη ῥιζικὴ λύσις τοῦ ποινικοῦ ζητήματος εἶναι ὁ σοσιαλισμός, ὅστις μὲ τὴν ἐξάλειψιν τῆς δυστυχίας ἐξαλείφει κάθε ἔγκλημα (Turati). Κατὰ τὸν Ferri ἡ ἐξάλειψις τῆς δυστυχίας δὲν θὰ ἐπέφερε τὴν ἀπόλυτον ἐξαφάνισιν ὅλων τῶν ἐγκλημάτων, διότι θὰ ἐξέλιπον αἱ ἐπιδημικαί, ἀλλ' ὄχι αἱ ὀξεῖαι καὶ σποραδικαὶ μορφαί.

ἐκτελῇ τὸ καθῆκόν της, μὲ τὴν παροχὴν τῆς καθημερινῆς της ἐργασίας, ὑπὸ οἱανδήποτε μορφήν, θὰ ἐπιτευχθῇ τότε ἡ στείρευσις τῶν τριῶν μεγάλων πηγῶν τῆς ἐγκληματικότητος: τοῦ ὑπερβολικοῦ πλούτου, τῆς ὑπερβολικῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀεργίας.

Ἡ πρότασις τῶν ὑποκαταστάτων αὐτῶν τῆς ποινῆς σημαίνει ἐν συνόψει τοῦτο: πρέπει, μὲ τὰς νομοθετικὰς διατάξεις (πολιτικάς, οἰκονομικάς, ἀστικάς, διοικητικάς, ποινικάς), ἀπὸ τῶν βασικωτέρων κοινωνικῶν θεσμῶν μέχρι τῶν λεπτοτέρων ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς του, νὰ δοθῇ εἰς τὸν κοινωνικὸν ὀργανισμὸν τοιοῦτος προσανατολισμός, ὥστε ἡ ἀνθρωπίνη ἐνεργητικότης, ἀντὶ ν' ἀπειλῆται ἀπὸ τὴν καταστολήν, νὰ ὁδηγῆται (1) διαρκῶς κατ' ἔμμεσον τρόπον εἰς μὴ ἐγκληματικὰς ὁδούς, νὰ δοθῇ δὲ ἐλευθέρα ἀνάπτυξις εἰς τὰς ἐνεργείας καὶ ἀνάγκας τοῦ ἀτόμου, ὥστε νὰ θίγωνται ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον αἱ φυσικαὶ τάσεις του, διὰ νὰ ἐκτοπισθοῦν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον οἱ πειρασμοὶ καὶ αἱ εὐκαιρίαι τοῦ ἐγκλήματος.

Ἄς ἴδωμεν μερικὰ παραδείγματα:

... Μισθοὶ τῶν δημοσίων λειτουργῶν, ἀνάλογοι πρὸς τὰς ἀνάγκας των καὶ πρὸς τοὺς γενικοὺς οἰκονομικοὺς ὅρους, θὰ καταπολεμήσουν τὰς καταπιέσεις καὶ τὰς δωροδοκίας, ὀφειλομένας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀμέσως, εἰς χρηματικὰς στενοχωρίας.

Ὁ περιορισμὸς τῶν ὡρῶν ἐργασίας διὰ τὰς ὑπηρεσίας

---

1) Ἡ ἀστυνομία δύναται πολυτρόπως νὰ γείνῃ τοιοῦτος ὁδηγὸς τῶν πολιτῶν. Θὰ περιορίζῃ οὕτω τὰ ἐγκλήματα καὶ θὰ κάμνῃ ἐλαφρότερον καὶ εὐκολώτερον τὸ ἰδικόν της ἔργον. Εἷς πρὸς τοῦτο τρόπος εἶναι καὶ ἡ ἔκδοσις καταλλήλων ἀστυνομικῶν διατάξεων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν.

ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ ἀσφάλεια τοῦ κοινοῦ, θὰ προλαμβάνη πολὺ καλύτερον τῶν φυλακῶν τὰ φοβερὰ δυστυχήματα, ὡς τὰς συγκρούσεις σιδηροδρόμων (1) κλπ., ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἀμέλειαν τῶν ὑπαλλήλων λόγῳ ὑπερκοπώσεώς των.

Ἡ πύκνωσις τῆς συγκοινωνίας τῶν ὁδῶν, τῆς σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας, εὐθηνοὶ σιδηρόδρομοι καὶ τροχιόδρομοι, ἡ δημιουργία κατοικουμένων κέντρων, ἐξαφανίζουν τὰς ἐγκληματικὰς ἑνώσεις καὶ συμμορίας, καθιστοῦν δὲ καὶ σπανιωτέρας τὰς ληστείας καὶ τὰς δι᾽ ὡπλισμένης χειρὸς κλοπάς.

Ἡ διανομὴ ξύλων κατὰ τὸν χειμῶνα, εἰς πτωχὰ χωρία, ἀπεδείχθη ὡς μέτρον κατὰ τῶν ἀγροτικῶν κλοπῶν, ἀποτελεσματικώτερον τῶν ἀστυνομικῶν καὶ τῆς φυλακῆς.

Ἐπίσης ἡ κατασκευὴ εὐρυχώρων ὁδῶν καὶ οἰκιῶν, ἡ ἐπέκτασις τοῦ νυκτερινοῦ φωτισμοῦ, ὁ περιορισμὸς τῶν ρυπαρῶν συνοικιῶν, ἡ ἵδρυσις νυκτερινῶν καταφυγίων, προλαμβάνουν πολὺ καλύτερον ἀπὸ τὰ ὄργανα τῆς δημοσίας ἀσφαλείας τὰς διαρρήξεις, τὰς κλοπάς, τὰς ἀποκρύψεις, τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῶν ἠθῶν.

Πολλαὶ κλοπαὶ καὶ ἄλλα ἐγκλήματα θὰ προελαμβάνοντο εἰς τὰς πόλεις, ἂν ὅλαι αἱ οἰκίαι κατεσκευάζοντο (2) οὕτως ὥστε νὰ πρέπη νὰ περάση κανεὶς ἀπὸ τὸ θυρωρεῖον, διὰ νὰ εἰσέλθη εἰς τὰ διαμερίσματα· ἐπίσης ἡ χρῆσις τῆς ἀσφαλιστικῆς ἁλύσου τῶν θυρῶν εἶναι ἀποτελεσματικὸν ἐμπόδιον τῶν κλοπῶν καὶ διαρρήξεων.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀκτίνων Ραίντγγεν κατὰ τὴν θεώρησιν τῶν ἀποσκευῶν, δοκιμασμένη ἤδη ἐν Γαλλίᾳ, προλαμ-

---

1) Καὶ λοιπῶν ὀχημάτων
2) Ὅρα ἀριθ. 61.

βάνει τὴν μυριάδα ἐκείνην τῶν τελωνειακῶν ἀδικημάτων καὶ τῶν παραβάσεων τῶν διατάξεων δημοτικῆς φορολογίας, ποὺ συχνὰ διαπράττουν ἀκόμη καὶ «ἔντιμοι ἄνθρωποι», κἄποτε μάλιστα διὰ νὰ διαμαρτυρηθοῦν κατὰ τῶν καταθλιπτικῶν αὐτῶν νόμων.

Αἱ εὔθηναὶ ἐργατικαὶ κατοικίαι καί, γενικῶς, μέτρα ὑγιεινῆς σοβαρῶς ἐφαρμοζόμενα εἰς ἀστικὰς καὶ ἀγροτικὰς κατοικίας, πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ὑπερμέτρου συσσωρεύσεως τῶν πτωχῶν οἰκογενειῶν, θὰ ἐβελτίωνον τὴν φυσικὴν ὑγιεινήν των, συγχρόνως δὲ θὰ προελάμβανον πλῆθος ἀνηθίκων καὶ κολασίμων πράξεων, ὡς ἀδικημάτων κατὰ τῶν ἠθῶν, αἱμομιξιῶν κλπ.

Ὅλα τὰ μέτρα πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἐπαιτείας καὶ ἀλητείας δὲν εἶναι παρὰ ὑποκατάστατα τῆς ποινῆς κατὰ τῶν ἐγκλημάτων ἐκείνων ἐλαφρῶν, γενικῶς, ἀλλὰ πολὺ συχνῶν, ποὺ διαπράττουν οἱ ἐπαῖται καὶ ἀλῆται. Τὰ μέτρα αὐτὰ θὰ ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιοῦν ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον τὴν φυλακὴν καὶ νὰ ἱδρύουν μᾶλλον ἀγροτικὰς ἀποικίας, ὅπως εἰς τὴν Ὀλλανδίαν, Βέλγιον, Γερμανίαν καὶ Αὐστρίαν». (Ferri «Κοινωνοιολογία τοῦ ἐγκλήματος καὶ τοῦ ἐγκληματίου»)

18. Προλαμβάνειν ἀξίζει περισσότερον τοῦ θεραπεύειν. (Γαλλικὸν λόγιον)

19. Προφύλαξις εἶναι καλλιτέρα παρὰ θεραπεία. (Coke)

20. Ὁ θεραπεύων ἀσθένειαν εἶναι ὁ ἱκανώτερος ἰατρός, ἀλλ᾽ ὁ προλαμβάνων αὐτὴν ἀσφαλέστερος. (Φοῦλλερ)

21. Πρὸ ἀρρωστείας θεραπεύου. (Σειρὰχ ΙΗ΄ 19)

22. Παρὰ τῇ Θέμιδι, ὅπως καὶ παρὰ τῷ Ἀσκληπιῷ, προτιμότερον εἶναι νὰ προλαμβάνῃ τις ἢ νὰ θεραπεύῃ, νὰ προπαρασκευάζῃ ἢ νὰ ἐπανορθώνῃ. (G. Guilhermet)

Ἀναλόγως καὶ παρὰ τῇ Ἀστυνομίᾳ.

Οἱ Νόμοι

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς ἢ τῆς παραβάσεως αὐτῶν.

Ὁ σεβασμὸς πρὸς τοὺς Νόμους καὶ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν συνεπάγονται τὴν πρόοδον καὶ ἰσχυροποίησιν τῆς Πολιτείας καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν πολιτῶν, ἡ δὲ παράβασις αὐτῶν συνεπιφέρει τὴν γενικὴν κακοδαιμονίαν καὶ τὴν καταστροφήν

23. Ὁ Νόμος εἶναι εὕρημα μὲν καὶ δῶρον θεῶν, δόγμα δὲ ἀνθρώπων, ἐπανόρθωμα ἑκουσίων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων καὶ πόλεως συνθήκη κοινή, καθ᾽ ἣν προσήκει νὰ ζῶμεν οἱ ἐν τῇ πόλει. (Δημοσθένης)

24. Ὅ τε γὰρ Νόμος τάξις τίς ἐστι, καὶ τὴν εὐνομίαν ἀναγκαῖον εὐταξίαν εἶναι. Οὐκ ἔστι δ᾽ εὐνομία τὸ εὖ κεῖσθαι τοὺς νόμους, μὴ πείθεσθαι δέ. Δι᾽ ὃ μίαν μὲν εὐνομίαν ὑποληπτέον εἶναι, τὸ πείθεσθαι τοῖς κειμένοις νόμοις, ἑτέραν δὲ τὸ καλῶς κεῖσθαι τοὺς νόμους οἷς ἐμμένουσιν. Ἔστι γὰρ πείθεσθαι καὶ κακῶς κειμένοις. (Ἀριστοτέλης Πολ. Δ (Α) 4, 1326α, 20)

25. Οἱ Νόμοι, διὰ τὴν συντομίαν, οὐ διδάσκουσιν, ἀλλ᾽ ἐπιτάσσουσιν, ἃ δεῖ ποιεῖν. (Λουκιανός)

26. Καθὼς οἱ νόμοι εἶναι ἀναγκαῖοι διὰ νὰ φυλάττουν τὰ χρηστὰ ἤθη, οὕτω χρειάζεται χρηστοήθεια διὰ νὰ διαφυλαχθοῦν οἱ νόμοι. (Μακιαβέλλης)

27. Ἡ μόνη μας σωτηρία ἔγκειται εἰς τὸ νὰ δώσωμεν τοιαύτην μόρφωσιν εἰς τὰ πλήθη, ὥστε ὄχι μόνον νὰ γνωρίζουν πῶς νὰ κάμνουν καλοὺς νόμους, ἀλλὰ καὶ νὰ ἔχουν τὴν ἀνωτέραν ἐκείνην γνῶσιν, ἡ ὁποία καθιστᾷ τοὺς ἀν-

θρώπους ἱκανοὺς νὰ ὑπακούουν εἰς τοὺς νόμους. (S. Cameron)

28. Νόμοις πείθου. (Χίλων)

29. Νόμος ὁ πάντων βασιλεύς. (Πίνδαρος)

30. Ἄριστα αἱ πόλεις οἰκοῦνται, ἐὰν οἱ μὲν πολῖται τοῖς ἄρχουσι πείθωνται, οἱ δὲ ἄρχοντες τοῖς νόμοις. (Σόλων)

Ἐπιβάλλεται ὁ σεβασμὸς πρὸς τοὺς νόμους, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ ὄργανα τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν.

31. Τοῖς νόμοις τῶν πολιτῶν ἐμμενόντων, αἱ πόλεις ἰσχυρόταται καὶ εὐδαιμονέσταται γίνονται. (Ξενοφῶν)

32. Ἐκτὸς τῶν γενικῶν ὁρισμῶν τῶν ἀστυνομικῶν νόμων καὶ διατάξεων οἱ ὑπάλληλοι τῆς δημοτικῆς ἀστυνομίας χρεωστοῦν νὰ παρατηρῶσι καὶ νὰ ἐνεργῶσι τὰς ἰδιαιτέρας διατάξεις, αἱ ὁποῖαι κανονίζονται εἰδικῶς εἰς τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα 31—83. (ἄρθρ. 30 Β. Δ. 1836 περὶ δημοτ. ἀστυνομίας)

33. Οἱ μεγίστην σημαντικότητα καὶ ἐπιρροὴν ἔχοντες ὁρισμοὶ τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ ἰδίως ἐκεῖνοι τοῦ τρίτου βιβλίου (ἀστυνομικαὶ παραβάσεις) πρέπει νὰ κεῖνται πρὸ ὀφθαλμῶν τῶν δημοτικῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν ὄχι μόνον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς δικαστικῆς ἀστυνομίας (ἄρθρα 84—88), ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνην τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας καὶ χρησιμεύουν εἰς αὐτοὺς ὡς ὁδηγὸς εἰς τὰς διατάξεις των πρὸς ἀποφυγὴν παραβάσεων τῶν νόμων, πρὸς διατήρησιν τῆς εὐταξίας εἰς τὸν κοινὸν βίον, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας· χρεωστοῦν ὄχι μόνον νὰ καταδιώκωσι τὰ κακουργήματα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπαντῶσι τὸ κακὸν διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ. (ἄρθρ. 31 ἰδίου Β.Δ.)

34. Τὸ αἴσθημα τοῦ σεβασμοῦ τῶν νόμων εἰς τοὺς πολίτας δὲν ἐμπεδώνεται τόσον μὲ τοὺς ἀστυνομικοὺς καὶ μὲ τὰς φυλακάς, ὅσον μᾶλλον μὲ τὸ παράδειγμα ποὺ παρέ-

χουν ἰδίως τὰ πρόσωπα τῶν ἀνωτέρων ἀξιωμάτων καὶ αὐταὶ αἱ ἀρχαί, ὅταν ἐκ τῶν πρώτων δεικνύουν ἐμπράκτως τὸν σεβασμὸν τῶν ἀτομικῶν καὶ κοινωνικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐφαρμόζουν αὐστηρῶς τὸν νόμον κατὰ παντὸς παραβάτου· ἀποφεύγονται τοιουτοτρόπως τὰ σκάνδαλα τῆς ἐξησφαλισμένης ἀτιμωρησίας τῶν μεγάλων ἀπὸ περιωπῆς κλεπτῶν καὶ τῆς πολὺ ἀδίκου, τοὐναντίον, αὐστηρότητος κατὰ τῶν μικροκλεπτῶν. (Ferri)

35. Εἴτε ῥητῶς τεταγμένος (ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος) εἰς ὑπηρεσίαν εἴτε μή, ὀφείλει αὐτὸς πρῶτος νὰ συμμορφῶται πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις... (ἄρθρ. 145 Β.Δ. 17/6/1921 περὶ συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστυνομικῶν ὑπηρεσιῶν κ.λ.π.)

Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους ἡ παράβασις τῶν νόμων ἐθεωρεῖτο καταισχύνη.

36. Τοὺς νόμους δεῖ τηρεῖν καὶ τούτους ἰσχυροὺς ποιεῖν τοὺς δικάζοντας· μετὰ γὰρ τούτων οἱ χρηστοὶ τῶν πονηρῶν περίεισιν· εἰ δὲ μή, λέλυται· πάντα ἀνέῳκται, ὁ βίος συγκέχυται, τῶν πονηροτάτων καὶ ἀναιδεστάτων ἡ πόλις μεστὴ γίγνεται. (Δημοσθένης)

37. Ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων. (ἄρθρ. 127 Συντ.)

Ὁ Σωκράτης καταδικασθεὶς ἀδίκως ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων εἰς θάνατον καὶ προτρεπόμενος ἐν τῇ φυλακῇ ὑπὸ τοῦ πιστοῦ φίλου του Κρίτωνος νὰ δραπετεύσῃ, ἀποκρούει τὰς προτροπάς του:

38. Εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ἐνθένδε εἴτε ἀποδιδράσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι τοῦτο, ἐλθόντες οἱ Νόμοι καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως ἐπιστάντες ἔροιντο [1]· εἰπέ μοι, ὦ Σώκρα-

---

1) Ἤθελον ἐρωτήσῃ.

τες, τί ἐν νῷ ἔχεις ποιεῖν ; ἄλλο τι ἢ τούτῳ τῷ ἔργῳ, ᾧ ἐπιχειρεῖς, διανοεῖ τούς τε Νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι, καὶ ξύμπασαν τὴν πόλιν τὸ σὸν μέρος ; Ἢ δοκεῖ σοι οἷόν τε ἔτι ἐκείνην τὴν πόλιν εἶναι καὶ μὴ ἀνατετράφθαι (1), ἐν ᾗ αἱ γενόμεναι δίκαι μηδὲν ἰσχύουσιν, ἀλλὰ ὑπὸ ἰδιωτῶν ἄκυροί τε γίγνονται καὶ διαφθείρονται ; (Πλάτωνος Κρίτων)

39. Ὅπου μὴ νόμοι ἄρχουσιν οὐκ ἔστι πολιτεία. (Ἀριστοτέλης)

40. Ψυχὴ πόλεως οἱ νόμοι· ὥσπερ γὰρ σῶμα στερηθὲν ψυχῆς πίπτει, οὕτω καὶ πόλις μὴ ὄντων νόμων καταλύεται. (Δημοσθένης)

41. Λυθέντων τῶν νόμων καὶ ἑκάστῳ δοθείσης ἐξουσίας ὅ,τι βούλεται ποιεῖν, οὐ μόνον ἡ πολιτεία οἴχεται, ἀλλ' οὐδ' ὁ βίος ἡμῶν τοῦ τῶν θηρίων οὐδὲν ἂν διενέγκοι. (Δημοσθένης)

42. Οἱ νόμοι καθεύδουν κἄποτε, ἀλλὰ δὲν ἀποθνήσκουν ποτέ. (Νομικὸν ἀξίωμα)

Ἡ ὑποχρέωσις πρὸς πρόληψιν τῶν ἀξιοποίνων πράξεων

Πᾶς τις δυνάμενος ἀκινδύνως νὰ προλάβῃ τὸ ἀδίκημα, ὀφείλει νὰ πράξῃ πρὸς τοῦτο τὸ καθ' ἑαυτὸν εἴτε δι' αὐτοπροσώπου ἐπεμβάσεως, εἴτε δι' ἀναγγελίας εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ μέλλοντος νὰ συμβῇ κακοῦ. Ὁ ἀστυνομικὸς ἔχει ὡς ἐπάγγελμα τὸ ἔργον τοῦτο, ὢν κατὰ νόμον ὑπόχρεως καὶ ὑπεύθυνος.

---

1) Ἢ σοῦ φαίνεται, ὅτι εἶναι δυνατὸν ἐκεῖνο τὸ Κράτος νὰ ὑπάρξῃ καὶ νὰ μὴ ἀνατραπῇ.

43. Σόλων ἐρωτηθείς, πῶς ἂν μὴ γίγνοιτο ἀδίκημα ἐν τῇ πόλει, εἶπεν, εἰ ὁμοίως ἀγανακτοῖεν οἱ μὴ ἀδικούμενοι τοῖς ἀδικουμένοις.(*)

Ἰδίως ἂν ὁμοίως μὲ τοὺς ἀδικουμένους ἠγανάκτουν καὶ τ' ἀστυνομικὰ ὄργανα, διότι οὕτω θὰ ἐνέτεινον τὴν ἐπαγρύπνησίν των καὶ θὰ κατέβαλλον πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς πρόληψιν τῶν ἀδικημάτων. Ὀφείλουν ν' ἀγανακτοῦν οἱ πολῖται καὶ προλαμβάνουν κατὰ δύναμιν τὰ ἀδικήματα, ν' ἀνακοινώνουν δὲ ἀμελητὶ εἰς τὰς ἁρμοδίας ἀρχὰς πᾶν ὅ,τι γνωρίζουν περὶ ἀξιοποίνου πράξεως καὶ τῶν ἐνόχων αὐτῆς.

44. Ὁ Σόλων ἐρωτηθείς, τίς τῶν πόλεων κάλλιστα κατοικεῖται, ἐκείνη εἶπεν, εἰς ἣν οἱ μὴ ἀδικούμενοι οὐχ ἧττον τῶν ἀδικουμένων ἐγκαλοῦσι καὶ τιμωροῦσι τοὺς ἀδικοῦντας. (Πλούταρχος εἰς βίον Σόλωνος ΙΗ'.)

45. Τίμιος μὲν ὁ μηδὲν ἀδικῶν· ἀλλ' ὁ μὴ ἐπιτρέπων τοῖς ἀδικοῦσιν ἀδικεῖν πλέον ἢ διπλασίας τιμῆς ἄξιος ἐκείνου ἐστίν. (Πλάτων)

46. Μήτε σὺ θέλε ν' ἀδικῇς, μήτε εἰς ἄλλον ἐπίτρεπε ν' ἀδικῇ. (Ψευδοφωκυλλίδης).

47. Μὴ μόνον τοὺς ἁμαρτάνοντας κόλαζε, ἀλλὰ καὶ τοὺς μέλλοντας κώλυε. (Περίανδρος)

48. Ὅστις δὲν προλαμβάνει ἔγκλημα, ὅταν δύναται, ἐνθαρρύνει αὐτό. (Σενέκας)

49. Ὅποιος δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν διάπραξιν τῶν κακῶν καὶ δὲν τὸ κάμνει, εἶναι περισσότερον ἔνοχος ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ τὸ πράττει (Κοραῆς)

50. Ὁ δυνάμενος κωλῦσαι καὶ μὴ κωλύων, αὐτὸς ἐστιν ὁ ποιῶν. (Μέγας Βασίλειος)

Τοιοῦτος εἶναι ὁ ἀστυνομικὸς ἰδίως, ὁ μὴ ἐμποδίζων τὸ ἔγκλημα.

51. Ὁ δυνάμενος νὰ ἐμποδίσῃ ἄλλον τοῦ νὰ πράξῃ τὸ

κακὸν καὶ μὴ ἐμποδίζων αὐτὸν εἶναι ἴσα αὐτῷ τῷ ἁμαρτωλῷ ἔνοχος. (Ἀρχαῖον ραββινικὸν γνωμικόν)

Ἰδίως ὁ ἀστυνομικὸς εἶναι ἠθικῶς καὶ ποινικῶς ἔνοχος, ὢν νόμῳ ὑπόχρεως νὰ ἐμποδίζῃ τὸ κακόν.

52. Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν ἀδικίαι, δι' ἃς ὁ ἄνθρωπος καθίσταται ἔνοχος· αἱ ἀδικίαι, ἃς διαπράττομεν, καὶ αἱ ἀδικίαι, ἃς ἐπιτρέπομεν νὰ διαπράττωσιν ἄλλοι, ἐνῷ ἠδυνάμεθα νὰ κωλύσωμεν αὐτάς. (*) (1)

53. Ὅστις, ἐνῷ βλέπει ὅτι εὑρίσκεταί τις εἰς κίνδυνον ζωῆς, παραλείπει τὴν λύτρωσιν αὐτοῦ, καίτοι δυνάμενος νὰ τὴν ἐπιχειρήσῃ χωρὶς νὰ ἐκθέσῃ ἑαυτὸν εἰς κίνδυνον ζωῆς, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἢ κράτησιν. (ἄρθρ. 635 Π.Ν.)

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ προορισμοῦ τῆς ἀστυνομίας.

Εἰς χώραν ὅπου ἡ ἀστυνομία ἐκπληρώνει τὸν προορισμόν της, ἐκεῖ ἐπικρατεῖ εὐνομία, τάξις καὶ ἀσφάλεια, οἱ δὲ πολῖται εἶναι εὐτυχεῖς.

54. Ἔγινε ὁ τόπος λάδι. (Παροιμία) (2)

Ὅτι ἀποκατεστάθη ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια, αἵτινες εἶχον διαταραχθῆ ἢ ἠπειλήθησαν σοβαρῶς.

55. Ὅπου βρίσκει χωριὸ χωρὶς σκύλους περπατεῖ χωρὶς ραβδί. (Παρ.) (3)

Ὅπου δὲν ὑπάρχουν κακοποιοὶ χάρις εἰς τὴν δρᾶσιν τῆς ἀστυνομίας, ἕκαστος διάγει χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ἴδια

---

1) Ὁ ἀστερίσκος σημαίνει ὅτι εἶναι ἄγνωστος εἰς ἡμᾶς ἡ πατρότης τῆς γνώμης ἢ τοῦ γνωμικοῦ.

2) Ἐννοεῖται δημώδης ἑλληνική.

3) Παρ.=Παροιμία.

μέτρα ἀσφαλείας (φύλακες, μανδρόσκυλα, ὁπλοφορία κ.λ.π.) καὶ δύναται ἥσυχος νὰ ὁδοιπορῇ, βέβαιος ὤν, ὅτι οὐδένα κίνδυνον διατρέχει ἡ ζωὴ καὶ ἡ περιουσία του ἀπὸ προσβολὴν κακοποιῶν.

56. Περπατεῖ ὁ λύκος ἀντάμα μὲ τὴν προβατίνα. (Παρ.)

Ὅπου ἀσφάλεια, ἅπαντες, καλοὶ καὶ κακοὶ ἄνθρωποι, διάγουσιν ἐν εἰρήνῃ, οὐδενὸς κακοποιοῦ τολμῶντος ν' ἀδικοπραγήσῃ διὰ τὸν φόβον τῆς ἀστυνομίας.

57. Ἡ τάξη εἶναι σὰν μετάξι. (Παρ.)

Ἐπὶ εὐταξίας καὶ εὐνομίας.

58.—Τί νέα (ἢ τί χαμπάρια); — Ἡσυχία, τάξις καὶ ἀσφάλεια. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἐν κοινωνίᾳ βιῶν ἄνθρωπος πρωτίστως ποθεῖ καὶ εὔχεται ν' ἀπολαύῃ ἑνὸς ἀπὸ τὰ πολυτιμότατα ἀγαθά, νὰ ἐπικρατῇ δηλαδὴ ἐν αὐτῇ ἡσυχία, τάξις καὶ ἀσφάλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΟΝ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Ἡ μέριμνα περὶ ἀσφαλείας τῆς Πολιτείας.

Ἡ ἀστυνομία ὀφείλει νὰ εἶναι ἐνήμερος πάσης συνωμοτικῆς κινήσεως καὶ λαμβάνῃ πᾶν μέτρον συντελοῦν πρὸς πρόληψιν πολιτικῶν ἀδικημάτων, δηλ. ἀδικημάτων στρεφομένων εἴτε κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς (ἀλλαγὴ πολιτεύματος, ἀντικατάστασις ἐξουσιῶν τῆς πολιτείας, μεταρρύθμισις νόμων), εἴτε κατὰ τῆς ἐξωτερικῆς (ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία, ἐδαφικὴ ἀκεραιότης, σχέσεις πρὸς ἄλλα Κράτη), πολιτικῆς τάξεως τοῦ Κράτους (¹).

Ἡ μέριμνα περὶ ἀσφαλείας τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος

Ἡ ἀστυνομία παρακολουθεῖ πᾶσαν κομμουνιστικὴν κίνησιν καὶ ἐνεργεῖ πᾶν τὸ ἐπιβαλλόμενον πρὸς πρόληψιν τῆς διὰ βιαίων μέσων ἀνατροπῆς τοῦ κρατοῦντος κοινωνικοῦ συστήματος, κατὰ δὲ τὰς ἐπιτρεπομένας πολιτικὰς συναθροίσεις λαμβάνει μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν τῆς διαταράξεως αὐτῶν ὑπὸ ἐπὶ τούτῳ διεισδυόντων ἐν αὐταῖς ἀτάκτων στοιχείων, κομμουνιστῶν κ.λ.π. (βλέπε καὶ κατωτέρω «δημόσιαι συναθροίσεις»).

59. Ὅστις ἐπιδιώκει τὴν ἐφαρμογὴν ἰδεῶν ἐχουσῶν ὡς ἔκδηλον σκοπὸν τὴν διὰ βιαίων μέσων ἀνατροπὴν τοῦ κρατοῦντος κοινωνικοῦ συστήματος ἢ τὴν ἀπόσπασιν μέρους

---

1) Βλέπε ἄρθρ. 123 ἐπ. Ποιν. Νόμου καὶ 18 Συν)τος καὶ Ν. Δ)τα «περὶ κατοχυρώσεως τοῦ δημοκρατ. πολιτεύματος».

ἢ τοῦ ὅλου τῆς Ἐπικρατείας, ἢ ἐνεργεῖ ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν προσηλυτισμὸν τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν.

60. Ὅστις κακοβούλως διαταράσσει πολιτικὴν συγκέντρωσιν ἐπιτρεπομένου πολιτικοῦ σκοποῦ τιμωρεῖται, ἐκτὸς ἐὰν ἡ διαταρακτικὴ πρᾶξις ἐπισύρῃ τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου βαρυτέραν ποινήν, μὲ φυλάκισιν μέχρι τριῶν μηνῶν. (ἄρθρ. 1. 1. καὶ 3 νόμου 4229 περὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος καὶ προστασίας τῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν).

Ἡ μέριμνα περὶ τῆς προστασίας τῶν προσωπικῶν καὶ ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων.

Ἡ ἀστυνομία ὑποχρεοῦται νὰ προστατεύῃ τὴν ζωήν, τὴν τιμήν, τὴν περιουσίαν τῶν πολιτῶν, τὴν δημοσίαν ὑγείαν, τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν, τὰ δημόσια ἤθη, τὴν κοινὴν ἡσυχίαν κ.λ.π.

Ἀλλὰ καὶ εἰς ἕκαστον πολίτην ἐπιβάλλεται νὰ λαμβάνῃ κατὰ δύναμιν καὶ ὁ ἴδιος μέτρα προστασίας τῶν δικαιωμάτων του. Ὅσῳ δὲ εἰρηνικώτερος καὶ πλουσιώτερος εἶναι, ὅσον τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον κατώτερον, ὅσον αἱ περιστάσεις ἀνώμαλοι, τόσῳ περισσότερα μέτρα ἀσφαλείας δέον νὰ λαμβάνῃ, διὰ νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Διότι κατὰ τὴν παροιμίαν «ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου». Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὀφείλει νὰ σέβεται τὰ ἀλλότρια δικαιώματα: «Σεβάσθητι τ' ἀγαθὰ τοῦ ἄλλου, ἐὰν θέλῃς ν' ἀπολαμβάνῃς τὰ ἰδικά σου». (Ἰσοκράτης)

Ἡ προστασία τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας.

Εἰς παλαιοτέρους καιροὺς αἱ οἰκίαι τῶν οἰκοκυραίων διὰ λόγους ἀσφαλείας τούτων κατεσκευάζοντο ὡς μικρὰ φρούρια, οἱ τοῖχοι διὰ μεγάλων λίθων καὶ παχεῖς, ἐγίνοντο τυφεκῆθραι, μία θύρα τῆς εἰσόδου στερεωτάτη, κλειομένη ἔσωθεν καὶ μὲ νυκτερινὸν μάνδαλον, ἀμπάραν, ἄνωθεν αὐτῆς ὀπή, δι᾽ ἧς ἐχύνετο ὑπὸ τῶν ἐνοίκων βράζον ὕδωρ ἢ ἔλαιον κατὰ ἐπιδρομέων, τὰ παράθυρα ἐπροστατεύοντο διὰ σιδηρῶν κιγκλιδωμάτων, ἡ αὐλὴ περιεβάλλετο δι᾽ ὑψηλοῦ περιβολοτοίχου, μανδρόσκυλος ἐφύλασσε τὴν νύκτα εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ καὶ σήμερον κατασκευάζονται σιδηραῖ θύραι, σιδηρᾶ κιγκλιδώματα παραθύρων, εἰς τραπεζιτικὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ καταστήματα, εἰς οἰκίας τινάς, ἰδίως εἰς ἰσόγεια πατώματα, τὴν νύκτα δὲ λαμβάνονται ἰδιαίτερα μέτρα ἀσφαλείας διὰ ἰδιωτῶν νυκτοφυλάκων εἰς τραπέζας καὶ ἰδιωτικὰ καταστήματα, διὰ νυκτοσκοπῶν, στρατιωτῶν ἢ χωροφυλάκων, εἰς δημόσια καταστήματα, ἀναλόγως δὲ καὶ εἰς οἰκίας, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ εἰσέλθη ὁ ἐχθρός, ὁ κακοῦργος, ὁ φρενοβλαβής, διὰ νὰ διαπράξη κλοπήν, ληστείαν, βιαιοπραγίας, φόνον, ἀπαγωγήν κ.τ.λ. Ἀσφαλίζονται ἐπίσης καλῶς καὶ κλειδώνονται αἱ ἐσωτερικαὶ θύραι τῆς οἰκίας ἢ καταστήματος, τὰ κιβώτια, ἑρμάρια κ.τ.λ. Ὅταν ὅλοι οἱ ἔνοικοι ἐξέρχωνται τῆς οἰκίας, λαμβάνονται ἰδιαίτερα μέτρα ἀσφαλείας, ἰδίως ὅταν ἐξέρχωνται τὴν νύκτα, ὅπως κατὰ τὰς τελευταίας νύκτας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, μεταβαίνοντες εἰς τὰς ἐκκλησίας, ἢ ὅταν κατὰ τὸ θέρος παραθερίζουν εἰς ἐξοχήν, ὅτε εἰδοποιοῦν τὴν ἀστυνομίαν, ὅπως ἀσκῇ ἰδιαιτέραν ἐπαγρύπνησιν, καρφώνουν ἔσωθεν τὰ παραθυρόφυλλα, κλειδώνουν τὰς θύρας μὲ διπλᾶ κλεῖθρα, ἐπιθεωροῦν ὅσον τὸ δυνατὸν συχνότερον

τὰς οἰκίας των, ἐπικαλοῦνται τὴν ἐπαγρύπνησιν τῶν γειτόνων, ἢ ορίζουν ἐπίτηδες φύλακα. Τὸ ἀσφαλέστερον φυσικὰ εἶναι νὰ μὴ ἐγκαταλείπωνται ἔρημοι αἱ οἰκίαι. Χρήματα, τιμαλφῆ, τίτλοι, χρεώγραφα, πιστοποιητικά, ἔγγραφα ἢ ἄλλα πολύτιμα ἀντικείμενα, φυλάσσονται ἐν μυστικότητι εἰς χρηματοκιβώτια ἢ ἄλλα στερεὰ κιβώτια ἐντὸς δωματίων ἀσφαλῶς κεκλεισμένων, ἢ ὅταν εἶναι ἱκανῆς ἀξίας ἀσφαλίζονται εἰς χρηματοκιβώτια τραπεζῶν.

Ἐν γένει, πρὸς τῇ ἀστυνομικῇ ἐπαγρυπνήσει, ἐφόσον εἶναι δυνατὸν καὶ αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιβάλλουν, οὐδὲν μέτρον πρέπει νὰ παραλείπῃ κανεὶς πρὸς ἀσφάλειάν του καὶ φύλαξιν τῶν πραγμάτων του, διότι λόγῳ παραλείψεών του ἐνδέχεται νὰ πάθῃ. Ἐὰν ἕκαστος ἐλάμβανε τοιαῦτα μέτρα, πολὺ θὰ περιωρίζετο ἡ ἐγκληματικότης.

61. Γιὰ νὰ φυλάγῃς καλὰ τὸ σπίτι σου ἔχε μόνον μιὰ πόρτα. (Παρ.)

Ὅτι ἡ οἰκοδόμησις τῆς οἰκίας δέον νὰ γίνεται λαμβανομένης ὑπ᾿ ὄψει καὶ τῆς ἀσφαλείας αὐτῆς ἀπὸ προσβολὰς ἐχθρῶν ἢ κακοποιῶν.

62. Πόρτα κλειστή, κεφαλὴ φυλαγμένη. (Παρ.)

Ὅτι πρὸς προστασίαν τῆς ζωῆς του ἀπὸ προσβολῶν ληστῶν καὶ κακούργων, τὴν νύκτα ἰδίως ἢ εἰς ἀνωμάλους καιρούς, κλείει καλῶς ὁ ἔνοικος τῆς οἰκίας τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα αὐτῆς. Ἐνῷ κλέπτης εἰσῆλθε νύκτα εἴς τινα οἰκίαν διὰ νὰ κλέψῃ, εἷς ἐκ τῶν ἐνοίκων κοιμώμενος καὶ ἀφυπνισθεὶς ἐκ θορύβου τοῦ κλέπτου, ἰδὼν αὐτὸν αἴφνης ἐντὸς τοῦ δωματίου του, ἀπέθανεν ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας.

63. Κάλλο (κάλλιο) στὸ μάλι μου (στὴν περιουσία μου) παρὰ στὸ κεφάλι μου. (Παρ.)

Ὅτι προτιμᾷ τις νὰ ὑποστῇ ζημίας τῆς περιουσίας του παρὰ νὰ χάσῃ τὴν ζωήν του, διὸ κατὰ πρῶτον λόγον ταύ-

την ἀσφαλίζει, ἀκολούθως δὲ ἐκείνην. Ἡ περιουσία ξαναγίνεται, ἐὰν χαθῇ, μίαν φορὰν ὅμως ζῇ κανείς.

64. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάγῃ ἀπὸ μποῦκα τουφεκιοῦ κι᾽ ἀπὸ πόδι μουλαριοῦ. (Παρ.)

Ὅτι πολλοὶ εἶναι οἱ κίνδυνοι, τοὺς ὁποίους διατρέχει ἡ ζωή, καὶ πρέπει συνεπῶς νὰ προφυλάσσεται κανεὶς διαφοροτρόπως, ὥστε ν᾽ ἀπομακρύνῃ τὰς αἰτίας αὐτῶν.

65. Βάλε μάνταλο στὴν πόρτα καὶ κοιμοῦ ξεβρακωμένη. (Παρ.)

Ὅτι δέον νὰ λαμβάνωνται μέτρα πρὸς προστασίαν τῆς τιμῆς ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν ἀκολάστων καὶ τῶν βιαστῶν, ὡς καὶ τῆς προστασίας τῆς αἰδοῦς.

65 δίς. Καὶ κλείεθ᾽ ἡ θύρα μοχλοῖς σιδηρέοις· ἀλλ᾽ οὐδεὶς ἂν τέκτων θύραν οὕτως ὀχυρὰν ἐποίησε δι᾽ ἧς γαλῆ καὶ μοιχὸς οὐκ εἰσέρχεται.

66. Ἀφόντας τὴν ἔπαθε ἡ γρηοῦλα, ὕστερα ἐμανταλώθη. (Παρ.)

67. Ἀπῆτ᾽ ἡ γρηὰ αὐτώθηκεν, ἐσφικτομανταλώθηκεν. (Παρ.)

68. Ἡ ἐργιὰ σὰν ἐγελάστη, ἐσφιχτομανταλώθητσε. (Παρ.)

69. Ὄντας ἡ γρηὰ ᾽πομπεύθη, ὕστερα ἐμανταλώθη. (Παρ.)

70. Ἀπότις ἐγ. . . . ἡ γραῖα, ἐμανδάλωσεν. (Παρ.)

Ὅτι διὰ νὰ μὴ ὑφίσταταί τις παθήματα, δέον νὰ εἶναι προμηθεὺς καὶ ὄχι ἐπιμηθεύς.

71. Ἡ τρύπα προκαλεῖ τὸν κλέφτη. (Παρ.)

Ἐὰν ἡ θύρα ἢ τὸ παράθυρον οἰκίας ἢ καταστήματος ἀφεθοῦν ἀνοικτά, ἢ ἀνασφάλιστα, δίδεται εὐκαιρία εἰς τὸν κλέπτην νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς αὐτῶν καὶ διαπράξῃ κλοπήν.

72. Τὸ πρᾶμά σου ἀσφάλιζε, καὶ τὸν γείτονά σου κλέπτην μὴ κάμῃς. (Βυζ.) (1)

---

1) Βυζ. = Βυζαντινὴ παροιμία.

Ὅτι, ἂν δὲν λάβῃ τις μέτρα πρὸς φύλαξιν τῆς περιουσίας του καὶ διαπραχθῇ εἰς βάρος του κλοπή, θὰ ὑποπτευθῇ τὸν σύνοικόν του, τὸν γείτονα ἢ ἄλλον τινά.

73. Τὸ ὀσπίτιν σου σφάλιζε καὶ τὸν γείτονά σου κλέπτην μὴ κάμνῃς. (Βυζ.)

74. Σφάλα τὸ σπίτι σου γιὰ νὰ μὴν κάνῃς τὸν γείτονά σου κλέφτη. (Παρ.)

75. Κλείδωνε τὸ σπίτι σου καὶ τὸν γειτονά σου κλέπτην μὴ τὸν κάμνῃς. (Παρ.)

76. Τὸ σπίτι σου κλείδωνε καὶ τὸ γείτονά σου κλέφτη μὴ κάνῃς. (Παρ.)

77. Ὅποιος κλείνει τὴν πόρτα του, ζῇ μὲ τοὺς γείτονάς του ἥσυχος. (Γερμανική) (1)

Διότι, ἐὰν ἀφήσῃ τὴν θύραν τῆς οἰκίας του ἀνοικτὴν καὶ διαπραχθῇ κλοπὴ ἐν αὐτῇ, θὰ ὑποπτευθῇ τοὺς γείτονάς του καὶ δὲν θὰ διάγῃ πλέον μετ᾽ αὐτῶν ἡσύχως, ἀλλὰ θὰ διατελῇ εἰς φιλονικίας.

78. Ὅπου χάσῃ, καὶ τὸν κόρφο του ᾽φορᾶται. (Παρ.)

Ὅτι ὅποιος χάσῃ, ὑποστῇ κλοπήν, ὑποπτεύεται τὸν καθένα ὡς ἔνοχον.

79. Ὅπου κλέψει ἔχ᾽ ἕνα κρῖμα, κι᾽ ὅπου χάσει δέκα. (Παρ.)

Ὅτι ὁ κλέπτων, διαπράττων μίαν κλοπὴν κάμνει μίαν ἁμαρτίαν, ἐνῷ ὁ παθὼν κάμνει πολλὰς ἁμαρτίας, διότι πολλοὺς ἀθώους ὑποπτεύεται ὡς ἐνόχους τῆς κλοπῆς. Ὥστε ὁ ὑφιστάμενος τὴν κλοπὴν ἀφ᾽ ἑνὸς μὲν ζημιώνεται, ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ ἁμαρτάνει ὑποπτευόμενος ἀθώους. Διὸ πρέπει νὰ φυλάσσῃ τὰ πράγματά του.

80. Φύλαγε καλὰ τὸ δικό σου καὶ νὰ μὴν κάνῃς κλέφτη κανένα. (Ἰταλική)

---

1) Ἐννοεῖται παροιμία.

Ὅτι ἐὰν δὲν λαμβάνῃ τις μέτρα φυλάξεως τῶν πραγμάτων του, δίδει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν ἄλλον νὰ τὰ κλέψῃ, ὑποπτεύεται δὲ ἔπειτα τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον ὡς κλέπτην αὐτῶν. Πρέπει ἕκαστος νὰ προφυλάσσεται καὶ ἀπὸ λωποδυσίας, ἰδίως εἰς τοὺς συνωστισμοὺς ἀνθρώπων, τὸ πορτοφόλι του δὲ καὶ ἄλλα εἴδη ἀξίας θέτῃ εἰς τὰ ἐσωτερικὰ θυλάκια τῶν ἐνδυμάτων του, τοῦ γελέκου, καὶ κουμβώνεται. Προκειμένου δὲ νὰ μεταφέρῃ πράγματα δι᾽ ἁμαξηλάτου, σωφέρ, καρραγωγέως, σουστιέρη, λεμβούχου, ἀχθοφόρου, ὀψοκομιστοῦ, ὑποδηματοκαθαριστοῦ, ἀσφαλὲς εἶναι νὰ γνωρίζῃ αὐτόν, ν᾽ ἀσκῇ δὲ ἐπίβλεψιν κατὰ τὴν μεταφοράν, ὅπως προλάβῃ ὑπεξαίρεσιν ἢ κλοπήν.

81. Πῶς δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν; Καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. (Ματθ. ΙΒ′ 29).

82. Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

Ἐπὰν δ᾽ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ᾽ ᾗ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκύλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. (Λουκ. ΙΑ′. 21-22).

83. Βάλ᾽ τὸ μάνταλο στὴν πόρτα, νὰ κοιμᾶσαι ξένοιαστος. (Παρ.)

84. Βάλ᾽ τὸ σίδερο, νά ᾽χῃς τὸ σίγουρο. (Παρ.)

85. Κλείδωνε τὸ σπιτάκι σου καὶ κλέφτην μὴ φορᾶσαι. (Παρ.)

86. Ὅποιος μπαίνει τελευταῖος πρέπει νὰ κλείῃ τὴν πόρτα. (Παρ.)

Διὰ νὰ μὴ τὴν εὕρῃ ἀνοικτὴν καὶ εἰσέλθῃ ὁ κακοποιός. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ καμμιὰ φορὰ εἰμπορεῖ ὁ τελευταῖος οὗτος εἰσερχόμενος τὴν νύκτα εἰς τὴν οἰκίαν νὰ τὸ λησμονήσῃ,

καλὸν εἶναι νὰ γίνεται καὶ ὑπό τινος ἄλλου ἐκ τῶν ἐνοίκων ὁ σχετικὸς ἔλεγχος.

87. Κλειδώνω τὸ σπιτάκι μου καὶ κλέφτ' ἀφήνω μέσα. (Παρ.)

Ἀπρόσεκτοι καὶ ἀνύποπτοι ἄνθρωποι δὲν ἀσφαλίζονται καλῶς. Δυνατὸν ὁ κλέπτης νὰ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν καὶ νὰ κρυφθῇ, νὰ τὸν κλειδώσουν μάλιστα οἱ ἔνοικοι μέσα ἐν ἀγνοίᾳ των, νὰ διαπράξῃ δὲ ἐν αὐτῇ κλοπὴν καὶ νὰ φύγῃ.

88. Τὰ κάλλιον διατεθέντα χρήματα εἶναι ὅσα μᾶς ἀφήρεσαν, διότι διὰ τούτων ἠγοράσαμεν τὴν ἀναγκαίαν ἐν τῷ βίῳ σύνεσιν. (Σοπεγχάουερ)

Ἐν τούτοις, συνετώτερος εἶναι ὁ λαμβάνων μέτρα ἀσφαλείας του προτοῦ πάθῃ ἀπὸ τὸν λαμβάνοντα αὐτὰ ἀφοῦ πάθῃ.

89. Ὁ φόβος εἶναι πατὴρ τῆς ἀσφαλείας. (Burke)

Ὅποιος στοχάζεται τὸ κακὸ καὶ φοβεῖται τὰς συνεπείας λαμβάνει μέτρα ἀσφαλείας του.

90. Ὁ φόβος μεγαλώνει τὸ κακό. (Παρ.)

91. Ἴδε, περίφραξον τὸ κτῆμά σου ἀκάνθαις, τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον κατάδησον. (Σειρὰχ ΚΗ′ 24)

92. Τὰ δικά σ' ἀμπέλια φράζε, καὶ τὰ ξένα μὴ γυρεύῃς. (Παρ.)

93. Κάλλιο ἀπὸ πρωτύτερα νὰ τὸ φυλᾶμε τὸ πρᾶμα παρὰ νὰ τὸ κλαῖμε. (Γερμανική)

94. Κάλλιο νὰ προσέχωμε τὸ πρᾶμα παρὰ νὰ τὸ κλαῖμε. (Γερμανική)

95. Φύλαξε τὰ ροῦχά σου νἄχῃς τὰ μισά. (Παρ.)

96. Ὅταν ἔχῃς φύλαγε, σὰν δὲν ἔχῃς δούλευε. (Παρ.)

97. Τσουκάλι σκεπασμένο τίποτε δὲν παθαίνει. (Παρ.)

98. Πρόβατα καὶ αἶγας φροντὶς φυλάττει. (*)

99. Ἀρνὶ ποὺ βλέπ' ὁ Θεός, λύκος δὲν τὸ τρώγει. (Παρ.)

Ὅτι ἡ φύλαξις τοῦ ποιμνίου ὑπὸ τοῦ κυρίου του ἐξα-

σφαλίζει αὐτὸ ἀπὸ τοὺς λύκους καὶ ἀπὸ κλοπάς, καὶ γενικῶς ἡ φύλαξις τῆς περιουσίας ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐξασφαλίζει αὐτήν.

100. Οἰὸς λακτιζομένης χαρὰ τῷ λύκῳ. (Βυζ.)

101. Κλωτσιὰ τῆς προβατίνας χαρὰ τοῦ λύκου. (Παρ.)

Διότι οὕτω θὰ φύγῃ ἡ προβατίνα ἀπὸ τὸ ποίμνιον, ἀπὸ τὸ μανδρί, καὶ περιπλανωμένη μόνη ἄνευ φύλακος θὰ γείνῃ βορὰ τοῦ λύκου.

102. Τὸ πρόβατο τὸ μοναχὸ ἐκεῖνο τρώγ' ὁ λύκος. (Παρ.)

103. Τὸ πρόβατο ἔξω τῆς κοπῆς τὸ τρώγ' ὁ λύκος. (Παρ.)

104. Τὸ πρόβατο ποὺ μένει ἔξω ἀπὸ τὴ στάνη τὸ τρώγ' ὁ λύκος. (Παρ.)

Τ' ἀφύλακτα ἢ ἀνασφάλιστα ζῷα χάνονται ἢ κλέπτονται ἢ τρώγονται ἀπὸ τὰ ἄγρια.

105. Ὁ λύκος πέφτει στὸ μανδρί, ἀλλοὶ π' ἔχει τὸ ἕνα. (Παρ.)

106. Στὴν μάνδρα λύκος ὅταν μπῇ, θ' ἁρπάξῃ τοῦ φτωχοῦ τ' ἀρνί. (Παρ.)

Διότι τὸ ἕνα εἶναι ὡς ξένο μεταξὺ τῶν ἄλλων τοῦ ποιμνίου, μένει ἀνάμερο, ἀπομονώνεται, δὲν φυλάσσεται καλῶς, διὰ τοῦτο καὶ τὸ τρώγει ὁ λύκος.

107. Τὸ μισιακὸ γαϊδούρι τὸ τρώει ὁ λύκος. (Παρ.)

108. Τὸ συντροφικὸ τὸ βόϊδι, εὔκολα τὸ τρώγ' ὁ λύκος. (Παρ.)

Διότι οἱ συνιδιοκτῆται συνεριζόμενοι ἀφήνουν ἀφύλακτον τὸ κοινὸν πρᾶγμα. Ἔσο λοιπὸν μόνος κύριος παρὰ συγκύριος ἑνὸς πράγματος. Τῇ συγκυριαρχίᾳ ἕπονται συνήθως καὶ παρεξηγήσεις, προστριβαί, ἔριδες, διαμάχαι κλπ.

109. Κοντὰ σ' ἀμπέλι φύτευε, κοντὰ χωριοῦ κατοίκα. (Παρ.)

Διότι δὲν εἶναί τις ἐν ἀσφαλείᾳ, κατοικῶν εἰς τὴν ἐρημίαν, πᾶν δὲ τὸ μεμονωμένον δυσκόλως φυλάσσεται.

110. Όπ' έχει γυναίκα ώμορφη κι' άμπέλι στη δημοσιά δέν έχει ήσυχία. (Παρ.)

111. Έπι δυοίν άγκύραιν όρμείν. (Παροιμιακόν γνωμικόν άλληγορικόν)

112. Ούτε ναύν έκ μιάς άγκύρας, ούτε βίον έκ μιάς έλπίδος όρμιστέον. (Όμοίως)

113. Μή κρέμεσαι ποτέ άπό μιά μοναχή έλπίδα. (Δημ.)

Ότι δέον νά λαμβάνη τις όσον τό δυνατόν περισσότερα μέτρα άσφαλείας. Κλειδώνει λ.χ. τήν θύραν τής οικίας του διά τού κλειδίου, έπειδή όμως τό κλείθρον είμπορεί ν' άνοιχθή έξωθεν δι' άντικλείδος ή νά διαρρηχθή, άσφαλίζει έσωθεν τήν θύραν καί μέ σύρτην, μάνδαλον.

Ή άστυνομία διά διατάξεως έπιβάλλει, όπως τά καταστήματα κλειδώνωνται όχι μόνον μέ τά συνήθη κλείθρα, άλλά καί μέ λουκέττα συγχρόνως.

Είς τούς στρατώνας δέον νά λαμβάνωνται μέτρα πρός πρόληψιν κλοπών μεταξύ τών άνδρών. Χρήματα, τιμαλφή, πιστόλια κ.λ.π. τοποθετούνται κατά τάς ώρας τού ύπνου είς στερεά κιβώτια, ήσφαλισμένα διά συνήθων κλείθρων καί λουκέττων άδιαρρήκτων. Έπι πλέον φρουρεί ό θαλαμοφύλαξ.

114. Άγχι αίγιαλού λέμβος δέοιτο. (Παροιμ. γνωμικόν άλληγορικόν)

Διά νά έπιβλέπεται εύκολώτερον έκ τής ξηράς, νά μή άναρπαγή δέ άπό τά κύματα, έάν ήθελε δεθή μακράν τού αίγιαλού.

115. Όποιος φυλάει τά ξένα, φυλάει καί τά δικά του. (Παρ.)

116. Άκλεφτος γείτονας, μπιστός φύλακας. (Παρ.)

Έκείνος, πού λαμβάνει μέτρα νά μή γείνη κλοπή είς βάρος του, είναι φύλαξ πιστός καί τής περιουσίας τού γείτονός του, διότι ό τοιούτος άγρυπνος φύλαξ τών ίδικών

του φυλάσσει οὕτω καὶ τὰ τοῦ γείτονος συγχρόνως.

117. Οὐδ᾽ ἂν βοῦς ἀπόλοιτο, εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη. (Ἡσίοδος)

Διότι ὁ καλὸς ἄνθρωπος φυλάσσων τὰ ἰδικά του προσέχει συγχρόνως καὶ τὰ τοῦ γείτονος, ἐνῷ ὁ κακὸς δὲν τὰ προσέχει, ἢ ἀδιαφορεῖ περὶ αὐτῶν, καὶ οὕτω εἰμπορεῖ νὰ κλαποῦν ταῦτα. Ὅλοι οἱ πολῖται ὀφείλουν νὰ σέβωνται καὶ προστατεύουν τὴν δημοσίαν καὶ τὴν δημοτικὴν περιουσίαν. (1)

118. «Ὅλαι αἱ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀρχαιότητες, ὡς ἔργα τῶν προγόνων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, θεωροῦνται ὡς κτῆμα ἐθνικὸν ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἐν γένει». (ἄρθρ. 60 ἀρχαιολ. νόμου)

Συνεπῶς ὅλοι οἱ Ἕλληνες ὀφείλουν νὰ σέβωνται καὶ νὰ προστατεύουν ἀπὸ φθορὰς καὶ κλοπὰς τὰ ἀρχαῖα κειμήλια αὐτῶν.

Νόμος τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς Κύμης ὥριζε νὰ ἀποζημιώνουν οἱ γείτονες τὸν ἰδιοκτήτην, ἐὰν διαπραχθῇ εἰς βάρος αὐτοῦ κλοπή. Διὰ τοῦτο Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς λέγει :

119. «Καὶ ὀλίγα ἀπόλλυνται· πάντες γὰρ ὁμοίως ἐτήρουν».

Κατὰ τὸν νόμον τῆς 10 Ν]βρίου 1836 τ.ἔ. οἱ κάτοικοι δήμου τινὸς ἦσαν ὑπόχρεοι ν᾽ ἀποζημιώνουν τὸν ληστευόμενον ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ. Τὸ Κράτος, καθὸ ἀρτισύστατον, ἦτο ἀνοργάνωτον ἀκόμη καὶ ἄνευ καλῆς διοικήσεως, διέτρεχε μετεπαναστατικοὺς ἐσωτερικοὺς περισπασμούς, οἱ δὲ λησταὶ ἦσαν πολλοὶ καὶ οἱ ὑποθάλποντες

---

1) Νὰ λαμβάνῃ πᾶν ἀναγκαῖον μέτρον..... πρὸς συντήρησιν τῶν ἔργων κοινῆς ὠφελείας..... (ἄρθρ. 1 Νόμου 4578 τοῦ 1930 περὶ Ὀργαν. Χωροφυλακῆς).

αὐτοὺς καὶ οἱ συνεργοί των περισσότεροι, διὰ τοῦτο δὲ εἶχε θεσπισθῆ ὁ νόμος. Ἀπὸ πολλῶν ὅμως ἐτῶν κατηργήθη οὗτος, διότι τὸ Κράτος ὠργανώθη πλέον καὶ καλοδιοικεῖται, οἱ πολῖται προήχθησαν εἰς πολιτισμὸν καὶ δὲν συνεργάζονται (;) μὲ ληστάς, οἵτινες ὁλονὲν ἐκλείπουν καὶ σπανίζουν, διατηροῦνται εἰδικὰ σώματα ἀσφαλείας πρὸς πρόληψιν καὶ καταδίωξιν τῆς ληστείας, διὰ τὴν συντήρησιν δὲ αὐτῶν οἱ πολῖται καταβάλλουν φόρους καὶ θὰ ἦτο ἀναχρονιστικὸν νὰ ληστεύωνται ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὑποχρεούμενοι εἰς ἀποζημίωσιν τῶν ληστευομένων.

120. Μεταξὺ τῶν σπουδαιοτέρων περιπτώσεων, καθ' ἃς ἐκ διεθνῶν ἀδικημάτων πηγάζει διεθνὴς διὰ τὴν Πολιτείαν εὐθύνη, εἶναι καὶ αἱ ἐκ ληστοσυμμοριῶν ζημίαι : «Ἡ Πολιτεία εὐθύνεται ἐν πρώτοις λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἔλαβεν ὅλα τὰ ἐνδεικνυόμενα πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῶν μέτρα, οὐδέποτε ὅμως ὑποχρεοῦται ν' ἀποδώσῃ τὰ ληφθέντα ὑπό τινος συμμορίας λύτρα, ἐκτὸς ἐὰν ἡ Πολιτεία ἐμμέσως ὑποθάλπῃ τὴν ὕπαρξιν καὶ δρᾶσιν αὐτῶν, ὅτε ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν». (Η.Γ. Κυριακόπουλος. Μεγάλη Ἑλλ. Ἐγκυκλ. Τόμ. Α'. σ. 603).

121. Ὅποιος καλὰ κλείνει, καλὰ ἀνοίγει. (Ἰταλική)

122. Ὅποιος καλὰ τοποθετεῖ καλὰ βρίσκει. (Ἰταλική)

123. Δῆσον καλῶς, ἵν' ἔχῃς τί λύσῃς. (Βυζ.)

124. Γιὰ καλὸ κακό, τὸν παππᾶ περδουκλωμένον. (Παρ.)

125. Γιὰ καλὰ καὶ γιὰ κακά, δέστε μού τε τὸν παπᾶ. (Παρ.)

126. (Τὸν) ἔδεσε τὸ γάϊδαρό του (ἢ τὴ γομάρα του). (Παρ.)

Ἐξησφαλίσθη.

127. Τό δεσε τὸ γαϊδούρι του (ἢ τ' ἄλογό του). (Παρ.)

128. Τὸ γομάρι μου τὸ ἔχω σὲ καλὴ μεριὰ δεμένο. (Παρ.)

129. Κάλλια γαϊδουρόδενε, παρὰ γαϊδουρογύρευε.(Παρ.)

130. Ὅταν θὰ ἔχῃς δεμένους τοὺς πόδας τῶν καμήλων σου, θὰ ἐξαπλωθῇς καὶ θὰ κοιμηθῇς ἐν εἰρήνη. (Μωάμεθ)

Ὅταν ἀφήνουν νὰ βόσκουν εἰς τὸ ὕπαιθρον μεγάλα καὶ μικρὰ ζῷα, δένουν αὐτὰ διὰ τριχιᾶς ἔκ τινος δένδρου ἢ πασσάλου κ.λ.π. ἢ δένουν τῶν μεγάλων ζῴων τοὺς ἐμπροσθίους πόδας διὰ τριχιᾶς ἢ διὰ πεδῶν, σιδηρῶν ἁλύσεων, τὰς ὁποίας κλειδώνουν, διὰ νὰ προλάβουν κλοπὴν ἢ απομάκρυνσιν ἢ ἀπώλειαν αὐτῶν. Ἐν γένει πρέπει νὰ φυλάττῃ κανεὶς τὰ πράγματά του καὶ νὰ κομποδένῃ κάθε δουλειά του, νὰ μὴ παραλείπῃ δὲ τίποτε, διὰ νὰ τὴν ἐξασφαλίζῃ, διότι ἄλλως ἐπακολουθοῦν συνήθως ἄτοπα καὶ ζημίαι, ἀπώλειαι καὶ κλοπαί.

131. Ὄνου δεδεμένου, ἤρεμος ὁ δεσπότης. (Βυζ.)

132. Γάϊδαρος δεμένος, νοικοκύρης ἀναπαμένος. (Παρ.)

133. Δεμένος ὁ γάϊδαρος, ἀναπαμένος ὁ νοικοκύρης. (Παρ.)

134. Γάϊδαρους δεμένους, ἀγᾶς ἀσφαλισμένους. (Παρ.)

135. Κάλλιο γαϊδαρόδινι, παρὰ γαϊδαροζήτα. (Παρ.)

136. Σιγουροπαλδούκωνε καὶ μὴ καμπογυρίζῃς. (Παρ.)

137. Κάλλιο γαϊδουρόδεμα, παρὰ γαϊδουρογύρεμα.(Παρ.)

138. Παρὰ γααροῦρεμα, κάλλια γααροέσιμο. (Παρ.)

139. Κάλλια γαδαρόκουπους παρὰ γαδαρουγύρισμα (Παρ.)

140. Βόσκει ὁ γάϊδαρος ἐκεῖ ποὺ τόνε δέσουνε. (Παρ.)

Αἱ πλεῖσται κλοπαὶ καὶ ἀπώλειαι χρημάτων καὶ πραγμάτων καὶ ζῴων θὰ ἐπρολαμβάνοντο, ἐὰν ἕκαστος ἐπρονόει καὶ ἐλάμβανε μέτρα φυλάξεως τῶν εἰς αὐτὸν ἀνηκόντων.

141. Ὅποιον ἔχουνε δεμένο, ὅπου θένε τὸν ἀπᾶνε.(Παρ.)

Κατὰ τὴν φύλαξιν ἢ τὰς μεταγωγὰς καταδίκων, ὑποδίκων καὶ κρατουμένων ἐν γένει, δέον νὰ λαμβάνωνται

ἐπαρκῆ μέτρα πρὸς πρόληψιν ἀποδράσεως αὐτῶν, νὰ εἶναι δὲ ταῦτα τόσον αὐστηρότερα, ὅσον οἱ φυλασσόμενοι ἢ μεταγόμενοι εἶναι ὕποπτοι ἀποδράσεως, ὡς οἱ βαρυποινῖται, οἱ κατηγορούμενοι διὰ βαρέα ἐγκλήματα καὶ γενικῶς οἱ ἐπικίνδυνοι εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν. Ὅσοι ἐκ τούτων κατορθώνουν νὰ δραπετεύουν ἀποβαίνουν συνήθως οἱ ἐπικινδυνωδέστεροι λησταί. Μεγάλαι προσπάθειαι καταβάλλονται πρὸς σύλληψιν τῶν καταδιωκομένων, ὥστε ἡ ἀπόδρασίς των εἶναι ἔγκλημα τῶν φυλάκων των. Οὗτοι ὅθεν πρὸς πρόληψιν ἀποδράσεως δέον νὰ ἔχουν ὑπ᾽ ὄψει καὶ τὴν ὡς ἄνω παροιμίαν.

142. Ἐδέθη ὁ γάϊδαρος κ᾽ ἐλύθη, κ᾽ ἐδέθη ὅπου τοῦ μοιάζει. (Παρ.)

Ὅτι ἀφοῦ χαλαρῶς ἐδέθη ὁ γάϊδαρος ἑπόμενον νὰ λυθῇ· διὰ τοῦτο δέον νὰ δεθῇ ὁ οὕτω ἀμελῶς δέσας αὐτὸν καὶ γενικῶς πᾶς μὴ ἀσφαλίζων ἐπιμελῶς τὰ ἰδικά του.

143. Καλὸς ἢ κακὸς φράχτης δέκ᾽ ἀνέμους φυλάττει. (Παρ.)

Ὅτι δέον ν᾽ ἀσφαλίζεται κανεὶς καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων.

144. Δὲν θέλει ὁ λύκος φράχτες. (Παρ.)

Ὅτι ὁ κακοποιὸς ἐπιθυμεῖ νὰ εἶναι ἀνασφάλιστα τὰ πράγματα τῶν ἄλλων, τὸ σπίτι των, διὰ νὰ εἰσέρχεται ἀνεμποδίστως καὶ νὰ κακουργῇ.

145. Γλυκὺ ὀπώρα, φύλακος ἐκλελοιπότος. (ἀρχαία παροιμία)

Ὅτι ἅμα ἐγκαταλείψῃ ὁ φύλαξ τὸν κῆπον ἢ τὴν ἄμπελον, εἰσέρχεται ὁ μὴ σεβόμενος τὴν ξένην ἰδιοκτησίαν καὶ κλέπτει καὶ τρώγει ὀπωρικά, ταῦτα δὲ ὡς ξένα τοῦ φαίνονται γλυκύτερα.

146. Ἄφραγος (ἢ ἄφρακτος) ὁ κῆπος, ἔρημα τὰ λάχανα. (Παρ.)

Ἐπὶ ἀφυλάκτου περιουσίας, οὔσης εἰς τὴν διάκρισιν παντὸς μὴ σεβομένου αὐτήν.

147. Ἄφραχτος ὁ κῆπος, ἐρημιὰ στὰ λάχανα. (Παρ.)

148. Φᾶτε, ἀρκοῦδες, φᾶτε, λύκοι. (Παρ.)

149. Εἰσέλθετε, κύνες, ἀλήσετε, μισθοὺς δὲ μὴ παρέξητε. (Βυζ.)

150. Ἐμπᾶτε, σκύλοι, ἀλέστε, κι᾿ ἀλεστικὸ μὴ δώσετε (ἢ μὴ δίνετε). (Παρ.)

151. Μπᾶτε, σκύλοι, ἀλέστε, κι᾿ ἀλεστικὰ μὴ δῶστε. (Παρ.)

152. Μπᾶτε, σκυλιά, κὴ ἀλέσετε κὴ ἀλεστικὰ μὴ δίνετε. (Παρ.)

153. Δέος τὸ μέσον ἐφύλασσε σφέων. (*)

154. Ὁ φόβος καὶ τὰ ἔρημα φυλάγει. (Παρ.)

155. Ὁ φόβος φυλάει τὰ ἔρημα. (Παρ.)

156. Ὁ φόβος φυλάγι᾿ τἀμπέλια. (Παρ.)

157. Ὁ φόβος ἐρημιὲς φυλάσσει. (Παρ.)

158. Ὁ φόβος ἐρημιὲς φυλάει κι᾿ ἀμπέλια φράζει. (Παρ.)

Ὅτι ὅπου δὲν λαμβάνονται μέτρα ἀσφαλείας καὶ φυλάξεως ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, ὁ φόβος πλέον ἀσφαλίζει τὰ ἔρημα, δηλ. ἡ συνείδησις, ἡ ὑπόνοια ὅτι θὰ φωραθῇ ἢ θ᾿ ἀνακαλυφθῇ, ἐμποδίζουν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν διάπραξιν ἀξιοποίνων πράξεων.

159. Ἀστραπόβροντ᾿ ἂν ἀκούσῃς, τὰ πουλιά σου μὴν τ᾿ ἀφήσῃς. (Παρ.)

Ὅτι, ὅταν ἐπίκηται κίνδυνος, δέον νὰ προνοῇ κανεὶς ὑπὲρ τῶν ἰδίων.

160. Ὅταν δῇς ἀρκοῦδα στοῦ γειτόνου τ᾿ ἀμπέλι, περίμενέ την καὶ στὸ δικό σου. (Παρ.)

161. Ὅ,τι βλέπεις στὴ γειτονιά σου, πάντεχε καὶ στὴ γωνιά σου. (Παρ.)

162. Τούμπανα στὴ γειτονιά σου, δέξου τα καὶ στὴν αὐλή σου. (Παρ.)

163. Ψώρ' ἀκοῦς στὴ γειτονιά σου, ψωροβότανο κονόμα. (Παρ.)

164. Ὅταν ψωριάση ὁ γεῖτός σου, καὶ σὺ βοτάνι γύρευε. (Παρ.)

165. Ὅταν τὸ σπίτι τοῦ γειτόνου σου καίεται, πάντεχε καὶ τὸ δικό σου. (Παρ.)

Προφύλαξις ἀπὸ τοὺς ξένους, τοὺς ὑπηρέτας, τοὺς συγγενεῖς

166. Ὁ ξένος πάντα ξένος. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ξένος, ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, δὲν σὲ ἀγαπᾷ καὶ δὲν ἐνδιαφέρεται ὡς ὁ στενὸς καὶ καλὸς συγγενής σου.

167. Ὁ ξένος σὲ ἀναπεύει, ἀλλὰ δὲν σὲ θεραπεύει. (Παρ.)

Ὅτι δυνατὸν νὰ σὲ ἀνακουφίση (εἰς τὴς δουλειές σου), εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεών σου, ὄχι ὅμως καὶ νὰ σὲ ἱκανοποιήση πλήρως.

168. Ὁ ξένος κι' ἂν σὲ χαιρετᾷ, μὴν τόνε καμαρώσῃς. (Παρ.)

169. Ὁ ξένος κι' ἄ(ς) σὲ χαίρεται, δὲ σ' ἀποκαμαρώνει. (Παρ.)

170. Ὁ ξένος κὴ ἂν σὲ χαιρετάῃ, νὰ σὲ χτυπήση θέλει. (Παρ.)

Ἑπομένως δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ἐμπιστεύεται εἰς πάντα ξένον. Πρέπει δὲ νὰ λαμβάνῃ μέτρα καὶ νὰ ἐπιβλέπῃ τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὴν οἰκίαν του, ὡς μερικοὺς ἐπισκέπτας καὶ φιλοξενουμένους, βοηθοὺς εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις (γάμου, βαπτίσεως, θανάτου κ.λ.π.), ἐπιδιορθωτὰς τῆς οἰκίας,

ἐργάτας τοῦ κτήματος, μοδίσταν, πλύντριαν, διὰ νὰ μὴ τοῦ προξενοῦν σπατάλας, ζημίας, κλοπάς.

171. Ὃς κύνα τρέφει ξένον τούτῳ μόνον λῖνος μένει. (Βυζ.)

172. Ὅποιος θρέφει ξένον σκύλον, μόνον τὸ λουρὶ τοῦ μένει. (Παρ.)

173. Ὅποιος θρέφει ξένο σκύλο, ἡ χαρὰ μόνο τοῦ μένει. (Παρ.)

174. Ξένο σκύλο κι' ἂν θρέφῃς, μόν' τὰ κόπρια του ἀπομένουν. (Παρ.)

175. Ξένον ὁ ἔχων, δεσπότην ἔχει. (Βυζ.)

176. Ξένον φυλάττων, λύκον φυλάττεις. (Βυζ.)

177. Ξένον θρέφεις ; λύκο θρέφεις. (Παρ.)

178. Ξένο τρέφεις, λύκο τρέφεις, κι' ἂν πεινάσῃ, θὰ σὲ φάγῃ. (Παρ.)

179. Ξένον ἔχεις ; Ἐχθρὸν ἔχεις. (Παρ.)

180. Ὅπ' ἔχει ξένο, ἔχει προδότη. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ξένος εἰς τὴν οἰκίαν σου εἴτε φιλοξενεῖται, εἴτε ἀποκρύπτεται διωκόμενος, εἴτε περιθάλπεται ὡς ἐνδεὴς ἢ ἀσθενής, εἴτε ὑπηρετεῖ, εἶναι κύριος, ἐπικίνδυνος, ἐχθρός, προδότης, κατὰ τὰς περιστάσεις.

181. Δοῦλον ἔχεις ; διάβολό χεις. (Παρ).

Ὅτι οἱ ὑπηρέται, λόγῳ τῆς ἰδιότητός των, ἀναπτύσσουν κακίας πρὸς τοὺς κυρίους των, ἀνυπακοήν, αὐθάδειαν, ἐχθρότητα, προδοσίαν, προξενοῦν σπατάλας, φθοράς, κλοπάς, καὶ καταντοῦν γενικῶς σκανδαλώδεις.

182. Δοῦλο τρέφεις ; Ἐχθρὸ τρέφεις. (Παρ.)

183. Τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιεῖ. (Σόλων)

184. Φύσει γὰρ ἐχθρὸν τὸ δοῦλον τοῖς δεσπόταις. (Ἑρμογένης)

Λόγῳ ἀνισότητος καὶ ἀντιθέσεως συμφερόντων.

185. Δοῦλοι γὰρ καὶ δεσπόται οὐκ ἄν ποτε γένοιντο φίλοι. (Πλάτων)

186. Οἱ οἰκέται σου (οἱ ὑπηρέται σου) μήτε κόρῳ, μήτε λιμῷ (πείνη) ἐθιζέσθωσαν· λιμῷ μὲν γὰρ ἕπεται κλοπή, κόρῳ δὲ ὕβρις. (Ἐπίκουρος)

Ὅτι ἐν μέτρῳ δέον νὰ παρέχεται ἡ τροφὴ εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, διότι καὶ ἡ στέρησις αὐτῆς καὶ ἡ ὑπερβολὴ ἔχουν κακὰς συνεπείας.

187. Τὸ πουγκί μου τὸ λυτό, κάμη τὸ δοῦλό μου κλέφτη. (Παρ.)

Ὅτι ἐὰν ὁ κύριος ἀφήση τὸ πορτοφόλιόν του εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ὑπηρέτου ἢ τῆς ὑπηρετρίας, ἢ ἀνοικτὸν τὸ κιβώτιον, τὸ ἑρμάριον, ὅπου ἔχει χρήματα ἢ ἄλλας ἀξίας κ.λ.π., δίδει εἰς αὐτοὺς εὐκαιρίαν, τοὺς ἐμβάλλει εἰς πειρασμόν, τοὺς κάμνει κλέπτας.

188. Πολλοὶ δοῦλοι, πολλὴ κλεψιά. (Ἑβραϊκή)

Ὅτι ὅσῳ περισσοτέρους ὑπηρέτας καὶ ὑπηρετρίας ἔχει κανείς, τόσῳ περισσοτέρας κλοπὰς διαπράττουν οὗτοι εἰς βάρος του, μάλιστα κατὰ συνεννόησιν. Ἐννοεῖται ὅτι ὑπάρχουν ἐξαιρέσεις, τίμιοι καὶ ἔμπιστοι ὑπηρέται καὶ πονετικοί· τοιαῦται ὅμως ὑπηρέτριαι σπανίζουν.

189. Ὅταν ἅπαξ ἡ νεαρὰ καρδία τῆς ὑπηρετρίας κλαπῇ, γρήγορα θὰ κλέψη καὶ αὐτὴ ἡ ὑπηρέτρια. (Μούρ)

190. Ἡ μὲν κυρία τὴν οἰκίαν, ἡ δὲ θεράπαινα τὴν κλεῖδα (Βυζ.)

191. Ἡ κυρὰ ἔχει τὸ σπίτι καὶ ἡ δοῦλα τὸ κλειδί. (Παρ.)

192. Ἡ κυρὰ ἔχει τὸ σπίτι κ' ἡ κοπέλα τὰ κλειδιά. (Παρ.)

193. Ἡ κυρὰ ἔχει τὸν ἄντρα κ' ἡ κοπέλα τὰ κλειδιά. (Παρ.)

Ἡ οἰκοδέσποινα δέον νὰ κρατῇ τὰ κλειδιὰ τοῦ σπιτιοῦ, τῶν δωματίων, μπουφέδων, σερβαντῶν, σιφονιερῶν, ντου-

λαπῶν, ἑρμαρίων, κιβωτίων, ἱματιοθηκῶν, τροφιματοθηκῶν κ.λ.π., ὁ καταστηματάρχης τὰ κλειδιὰ τοῦ καταστήματος, τῶν ἑρμαρίων, τοῦ χρηματοκιβωτίου κ.λ.π., νὰ μὴ ἐμπιστεύωνται δὲ εἰς τὰς ὑπηρετρίας καὶ τοὺς ὑπηρέτας, ἐκτὸς εἰς ὡρισμένα πράγματα καὶ ἐφόσον οὗτοι εἶναι ἄξιοι καὶ τῆς τοιαύτης ἐμπιστοσύνης.

Αἱ ὑπηρέτριαι, λόγῳ καὶ ἀντιθέσεως τῶν συμφερόντων αὐτῶν πρὸς τοὺς κυρίους των, ἔχουν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ἔνστικτον τῆς καταστροφῆς τοῦ σπιτιοῦ καὶ διαπράττουν σπατάλας εἰς τὰ τρόφιμα καὶ ἄλλα ὑλικά, φθορὰς καὶ κλοπάς, ἰδίως κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς τῆς διαδόσεως τῶν κομμουνιστικῶν ἰδεῶν· ὑπάρχουν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος κλέπτριαι, αἱ ὁποῖαι τοποθετοῦνται ὡς ὑπηρέτριαι εἰς οἰκίας πρὸς διάπραξιν κλοπῶν ἐν αὐταῖς. Οἱ διατηροῦντες ὅθεν ὑπηρετρίας (ἢ ὑπηρέτας) πρέπει νὰ λαμβάνουν μέτρα πρὸς πρόληψιν τῆς σπατάλης, τῶν φθορῶν καὶ τῶν κλοπῶν των.

Πρέπει πρωτίστως, ἂν καὶ παρουσιάζωνται σήμερον δυσκολίαι πρὸς εὕρεσιν ὑπηρετριῶν, καὶ μάλιστα καλῶν, νὰ προσλαμβάνουν ὑπηρετικὸν προσωπικὸν καλῆς διαγωγῆς, νὰ ἐξακριβώνουν τὴν ταὐτότητα αὐτῶν, δηλ. ὄνομα κύριον καὶ πατρός, ἐπώνυμον, τόπον καταγωγῆς, ἡλικίαν, κατοικίαν γονέων ἢ κηδεμόνων, νὰ λαμβάνουν ὑπό τι πρόσχημα φωτογραφίας των, νὰ κρατοῦν ἀκριβῆ σημείωσιν τῶν χαρακτηριστικῶν των κλπ., ὥστε εἰς περίπτωσιν διαπράξεως ὑπ᾽ αὐτῶν κλοπῆς ἢ ἄλλης πράξεως καὶ ἐξαφανίσεώς των νὰ εἶναι δυνατὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τούτων ν᾽ ἀνακαλυφθοῦν καὶ συλληφθοῦν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας. Συμβαίνει ὅμως ὄχι ὀλίγοι, διατηροῦντες ὑπηρετρίας ἢ ὑπηρέτας, νὰ μὴ γνωρίζουν παρὰ μόνον τὸ κύριον ὄνομα αὐτῶν, λ.χ. Μαρίκα (ἡ πασίγνωστος, ἡ γνωστὴ ἀνὰ τὸ Πα-

νελλήνιον!) καὶ αὐτὸ τὸ στοιχεῖον δίδουν εἰς τὴν ἀστυνομίαν ἐν περιπτώσει διαπράξεως ὑπ' αὐτῶν κλοπῆς.

194. Οἱ ἐχθροὶ τοῦ σπιτιοῦ εἶναι οἱ δοῦλοι. (Ἰταλική)

195. Ὅσοι δοῦλοι τόσοι κ' ἐχθροί. (Ρωσσική)

196. Τὸ ἴδιο δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τοὺς ὑπηρέτας. Ὀφείλει κανεὶς πάντοτε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ: «Προτιμότερον νὰ ζῇ κανεὶς μόνος του παρὰ μὲ προδότας.» (Σοπεγχάουερ «Ἠθική, Δίκαιον καὶ Πολιτική»)

197. Ὅσοι δοῦλοι καὶ δοῦλες στὸ σπίτι, τόσοι προδότες. (Γερμανική)

198. Ὅταν ἔχῃς τὸν προδότη, τὸν κλέφτη τί τὸν θέλεις; (Παρ.)

199. Χωρὶς προδότη τὸ κάστρο δὲν πέρνεται. (Παρ.)

Αἱ κλοπαὶ εἰς οἰκίας καὶ καταστήματα γίνονται καὶ διὰ συνεννοήσεως τῶν κλεπτῶν μὲ ὑπηρέτας προδότας, οἱ ὁποῖοι τοὺς εἰσάγουν κρυφίως ἐντός, ὅπως καὶ λῃστεῖαι διαπράττονται διὰ μέσου αὐτῶν ἢ μὲ ἄλλα ἐνδιάμεσα πρόσωπα. Ἀλλὰ καὶ οἱ κλέπται, οἱ λῃσταὶ κλπ. ἀνακαλύπτονται καὶ συλλαμβάνονται διὰ καταδόσεως.

200. Εἴχαμε σκυλὶ κ' ἐβοήθαγε τοῦ λύκου. (Παρ.)

Ἐπὶ ἀπίστων φυλάκων καὶ ὑπηρετῶν.

201. Δὲ σὲ λῃστεύει παρὰ ὅποιος σὲ ξέρει. (Ἰταλική)

Ὅτι διὰ νὰ κάμῃ τις κατ' ἄλλου ἀπάτην, κλοπήν, λῃστείαν κ.λ.π., ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ τὰ κατ' αὐτόν, λ.χ. ὅτι ἔχει χρήματα ἢ τιμαλφῆ ἢ ἀξίας, ὅτι τὰ φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ἢ τὰ φυλάσσει εἰς ὡρισμένον μέρος τῆς οἰκίας του, πότε ἐξέρχεται ἢ ἐπανέρχεται εἰς αὐτήν, ποίας συνηθείας ἐν γένει ἔχει κ.λ.π., μανθάνει δὲ αὐτὰ καὶ δι' αὐτοπροσώπου μὲν κατασκοπεύσεως, καὶ παρ' ἄλλων ἀτόμων, ἀλλ' ἰδίως ἀπὸ ὑπηρέτας, φίλους, συγγενεῖς τούτου, διατελοῦντας ἐν καλῇ ἢ καὶ κακῇ πίστει. Ἐνδεχόμενον ὅμως νὰ διαπράξῃ τὰς πρά-

ξεις αὐτὰς καὶ κἄποιος ἐκ τούτων, οἱ ὁποῖοι ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως τὸν γνωρίζουν, γνωρίζουν τὰ κατ᾽ αὐτόν.

Τὸ κακουργιοδικεῖον τῆς Σόφιας κατεδίκασεν εἰς θάνατον δύο γυναῖκας, τὴν Στόϊνα Σιβάβα καὶ τὴν θυγατέρα της Μαλίναν, τῶν ὁποίων τὸ ἔγκλημα ὑπῆρξε κατ᾽ ἐξοχὴν ἀποτρόπαιον. Ἡ Μαλίνα ἐλάμβανε μαθήματα ὑπὸ τῆς κυρίας Βουλτσέφ, συζύγου τοῦ λοχαγοῦ Βουλτσέφ. Ἡ διδασκάλισσά της τὴν συνεπάθησε τόσον, ὥστε τὴν υἱοθέτησε. Μίαν ἡμέραν ἡ Μαλίνα εὗρεν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Βουλτσὲφ μίαν βαλίτσαν περιέχουσαν κοσμήματα μεγάλης ἀξίας. Ἡ Μαλίνα τὰ ἔκλεψε καὶ τὰ ἔδωσεν εἰς τὴν μητέρα της, ἡ ὁποία τὰ ἐπώλησε. Διὰ τῶν χρημάτων τὰ ὁποῖα ἔλαβον ἠγόρασαν μίαν οἰκίαν, ἔπιπλα καὶ ἕνα πιάνο. Φοβηθεῖσαι κατόπιν αἱ δύο γυναῖκες μήπως ἀποκαλυφθῇ ἡ κλοπὴ ἐφόνευσαν τὴν Βουλτσὲφ διὰ πελέκεως μίαν νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ θῦμα εἶχε καλέσει καὶ τὴν μητέρα τῆς Μαλίνας εἰς γεῦμα. Ἡ Μαλίνα περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐξῆλθεν εἰς τὰς ὁδοὺς φωνάζουσα ὅτι κλέπται ἔσφαξαν τὴν θετήν της μητέρα. Ἀλλὰ συλληφθεῖσα ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ τὸ ἔγκλημα». (Ἐφημερὶς «Ἔθνος» Ἀθηνῶν τῆς 6]7]930)

202. Τὴν ἀνωτέρω παροιμίαν θὰ ἠδυνάμεθα συμπληρωματικῶς νὰ τὴν διατυπώσωμεν: «Δὲν σὲ ληστεύει παρὰ ὅποιος σὲ ξέρει καὶ ἔπειτα δὲν σὲ σκοτώνει (διὰ νὰ μὴν τὸν ἀποκαλύψῃς) παρὰ ἐκεῖνος ποὺ τὸν ξέρεις ἢ εὐηργέτησες».

Κρύπτε λοιπὸν τὴν εὐτυχίαν σου καὶ φυλάξου ἀπὸ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τὴν γνωρίζει, ὡς καὶ ἀπὸ ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον εὐηργέτησες.

203. Παρὰ ἄλλος νὰ σὲ γδύσῃ, κάλλια 'γώ, κουμπάρε. (Παρ.)

204. Παρὰ νὰ τὰ πάρῃ ἄλλος, κάλλιο 'γὼ πού 'μαι κουμπάρος. (Παρ.)

205. Ἐκ τοῦ βοὸς ἡ μάστιξ. (Παρ.)

206. Ἀφ' ἑστίας ἀδικεῖν. (Παρ.)

207. Ὁ βρυκόλακας (ἢ ὁ διάβολος) τὴ σειριά του κυνηγάει. (Παρ.)

208. Ὁ βουρκόλακας ὄντας βουρκολακιάζῃ, πρῶτ' ἀρχίζει νὰ τρώγῃ τὰ γένεια του. (Παρ.)

Ὅτι ὁ κακὸς τοὺς συγγενεῖς του πρῶτον βλάπτει.

209. Ποιὸς σόβγαλε τὸ μάτι ποὺ εἶναι βαθειὰ βγαλμένο; Ὁ συγγενής. (Παρ.)

210. Δεινὸν τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἐναποθνήσκειν. (Παροιμιακὴ γνώμη)

211. Χαλεποὶ πόλεμοι ἀδελφῶν. (*)

Ὅτι τὰ αἰσθήματα τοῦ μίσους, ὅπως καὶ τῆς ἀγάπης, μεταξὺ συγγενῶν, εἶναι σφοδρότερα. Οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι δὲ δεινότεροι ἀπὸ τοὺς ἐξωτερικούς.

212. Ὁ λόγγος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του χάνεται, γιατὶ ἔβγαλε τὸ στειλιάρι. (Παρ.)

213. Ὁ λόγγος δὲν ἐφοβήθη τὸ τσεκοῦρι, ἀλλὰ τὸ στειλιάρι. (Παρ.)

Ὅτι ἡ ἐπιβουλὴ καὶ ἡ προδοσία καὶ ἡ βλάβη ἀπὸ μέρους τῶν συγγενῶν εἶναι μεγαλύτεραι.

214. Ἴκανες ἕνα γαμπρό; Ἴκανες ἕνα οὐχτρό.

Ἴκανες δυὸ γαμπροί; Ἴκανες δυὸ οὐχτροί. (Παρ.)

Οἱ γαμβροὶ ἔχουν ἀξιώσεις νὰ λάβουν ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερα ἀπὸ τὴν περιουσίαν τῶν πενθερῶν, διὰ τοῦτο φθάνουν εἰς προστριβὰς καὶ ἐχθρότητα πρὸς αὐτούς.

Ἀποτροπὴ ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων κινδύνων

Ἡ ἀστυνομία ὀφείλει νὰ μεριμνᾷ, λαμβάνουσα πάντα τὰ κατάλληλα μέτρα, πρὸς ἀποτροπὴν κινδύνων, οἵτινες ἀπειλοῦνται κατ' ἰδιωτῶν ἢ τοῦ δημοσίου καὶ προέρχονται

ἐκ ζῴων (λυσσῶντες κύνες, ἄλλα διαφεύγοντα τὴν φύλαξιν ζῷα κ.λ.π.), ἐκ φυσικῶν φαινομένων ἢ ἄλλων δημοσίων δεινῶν (πλημμύραι, πυρκαϊαί, σεισμοί, ναυάγια, ἐπιδημίαι, πανικοὶ) καὶ ἐξ ἄλλων ἀφορμῶν (ἑτοιμόρροποι οἰκοδομαί, οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι, χαίνοντες βόθροι, τάφροι, ξηροπήγαδα, λατομεῖα, καταρρακταὶ θύραι, ἔκθεσις ἀντικειμένων ἐπὶ παραθύρων, στεγῶν, ἐξωστῶν, κ.λ.π.).

215. Ἀπαντῶντες ἀπευκταῖα συμβάντα, τὰ ὁποῖα ἤθελαν συμβῆ διὰ τρελλῶν ἢ μανιωδῶν περιφερομένων ἐλευθέρως ἢ λυσσώντων κυνῶν καὶ κακοποιῶν ἢ ἀγρίων θηρίων. (ἄρθρ. 51 ἐδ. στ΄. Β.Δ. 1836 περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας).

216. Νὰ φροντίζωσι πρὸς σύστασιν καὶ δημοσίευσιν συστηματικῆς τάξεως ἐν καιρῷ πυρκαϊῶν καθὼς καὶ πρὸς ἐνέργειαν αὐτῆς. (ἄρθρ. 59 ἐδ. ζ΄. ἰδίου Διατάγματος).

217. Ὅταν ἡ ἀφθονία τῶν βροχῶν καὶ ἡ διάλυσις τῶν χιόνων, ἢ πᾶσα ἄλλη αἰτία προμηνύουν προσεχῆ πλημμύραν, αἱ δημοτικαὶ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ διατάττουν τὰ ἀναγκαῖα προφυλακτικὰ μέτρα, καὶ διὰ τὸ συμφέρον τῶν ἀτόμων παραγγέλλουν τὴν μετοίκησιν τῶν ἐπαπειλουμένων οἰκιῶν. Ἂν ὅμως καὶ ὕστερον ἀπὸ τὰ ληφθέντα μέτρα συμβῶσι δυστυχήματα, διανέμουν βοηθείας εἰς τοὺς παθόντας καὶ ἀνταμοιβὰς εἰς τοὺς σώσαντας ἄτομα συρθέντα ἀπὸ τὸν ποταμόν. (ἄρθρ. 81 ἰδίου).

218. Μεριμνᾷ διὰ τὴν πρόληψιν ἀπωλειῶν καὶ ζημιῶν ἐκ τοῦ πυρός, τὴν ἀποτροπὴν δυστυχημάτων καὶ παντὸς κινδύνου τοῦ κοινοῦ. (1) (ἄρθρ. 3 ἐδ. θ΄. νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας τῶν πόλεων).

---

1) Ἑπόμενοι τῷ προορισμῷ αὐτῶν, ὀφείλουσι νὰ παρέχωσι τὴν ἑαυτῶν συνδρομὴν καὶ συνεργασίαν καὶ νὰ ἐνεργῶσι πᾶν νόμιμον πρὸς ἀποσόβησιν παντὸς δυστυχήματος, ἐξ οὗ ἀπειλεῖται δημοσία

Ἡ ρύθμισις τῆς κινήσεως

Ἡ ἀστυνομία λαμβάνει καὶ ἐφαρμόζει μέτρα διὰ τὴν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς καὶ τοὺς δημοσίους τόπους κίνησιν τῶν πεζῶν, τῶν ὀχημάτων καὶ τῶν κτηνῶν πρὸς πρόληψιν δυστυχημάτων, διευκόλυνσιν τῆς κυκλοφορίας αὐτῶν καὶ χάριν τάξεως. Ἔχουσα δὲ ἔργον νὰ κανονίζῃ τὴν κίνησιν, διατηρεῖ καὶ δὲν ἀπονεκρώνει αὐτήν.

219. Ἡ ἀστυνομία χρεωστεῖ νὰ προσέχῃ ἰδιαιτέρως πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν αἰτιῶν, αἱ ὁποῖαι εἰμποροῦν νὰ προξενήσωσι δυστυχήματα. Διὰ τοῦτο πρέπει πρωτίστως νὰ ἐπαγρυπνῇ τὰς δημοσίας ὁδούς: 1) Ἐμποδίζουσα πληγώσεις ἀτόμων διὰ τῆς ἀμέτρου ταχύτητος τῶν ἵππων καὶ ἁμαξῶν. 2) Ἐμποδίζουσα εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἐνοικιαστὰς καὶ πωλητὰς ἵππων νὰ τοὺς γυμνάζωσιν ἐπὶ τῶν ὁδῶν, δρόμων καὶ ἄλλων δημοσίων μερῶν· καὶ ἐν γένει νὰ κά-

---

ἢ ἰδιωτικὴ περιουσία, οἷον πυρκαϊᾶς, πλημμύρας καὶ ἄλλης θεομηνίας, βοηθοῦντες πάντα κινδυνεύοντα ἢ ζητοῦντα τὴν συνδρομήν των.

Λαμβάνοντες οἱ χωροφύλακες γνῶσιν τῆς ἐκρήξεως πυρκαϊᾶς εἰδοποιοῦσι πάραυτα τοὺς προϊσταμένους των, τοὺς πυροσβέστας ἐὰν ὑπάρχωσι, τὸ φρουραρχεῖον καὶ τὴν δημοτικὴν ἀρχήν, ὅπου ὑπάρχει τοιαύτη, καὶ σπεύδουσιν ἐπὶ τόπου συνεργαζόμενοι πρὸς κατάσβεσιν τοῦ πυρός, θέτοντες ἐν ἀσφαλείᾳ πρόσωπα καὶ πράγματα καὶ ἐξασφαλίζοντες ἀπὸ πάσης κλοπῆς ἢ ὑπεξαιρέσεως κατὰ τὰς ὥρας τοῦ θορύβου, τὰ τυχὸν ἐκτεθειμένα πράγματα. Ἐξετάζουσι πρὸς τούτοις περὶ τῆς αἰτίας τῆς πυρκαϊᾶς καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει προκύψῃ ὅτι πρόκειται ἐμπρησμός, προβαίνουσιν εἰς ἐπιμελεῖς ἐρεύνας πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ δράστου.

Ἀναφέρουσι σὺν τούτοις εἰς τοὺς προϊσταμένους των τοὺς ἐπὶ ζήλῳ καὶ αὐταπαρνήσει διακριθέντας κατὰ τὸ δυστύχημα καὶ τοὺς ἐκθέσαντας εἰς κίνδυνον τὴν ἰδίαν των ζωήν.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἐνεργεῖ ἡ Χωροφυλακὴ καὶ ἐν περιπτώσει παντὸς ἄλλου δυστυχήματος. (ἄρθ. 70 καὶ 74 Καν. Χωρ.)

μνωσιν εἰς τὰ μέρη ταῦτα γυμνάσεις, αἱ ὁποῖαι ἐνδέχεται νὰ προξενήσωσι βλάβην εἰς τοὺς διαβάτας. (ἄρθρ. 51 Β. Δ. 1836 περὶ Δημοτ. ἀστυνομίας)

220. Εἶναι ἀπηγορευμένον νὰ περιτρέχωσι ζῷα ἐλευθέρως εἰς τὰς ὁδοὺς ἐντὸς τῶν πόλεων καὶ προαστείων των ἢ νὰ ὁδηγῶνται ποίμνια ἢ σφάγια διὰ τῶν πόλεων. (ἄρθρ. 53 ἐδ. 5 ἰδίου Β. Δ.)

Ῥυθμίζει καὶ ἐλέγχει τὴν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς κίνησιν. (ἄρθρ. 3. ἐδ. ε΄. νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας πόλεων)

221. Εἰδικὰ καθήκοντα τοῦ προϊσταμένου καὶ ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ τοῦ τμήματος τροχαίας κινήσεως εἶναι :

1) Ἡ ῥύθμισις ἐν γένει τῆς τροχαίας κινήσεως ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ δημοσίοις τόποις . . . . . (1) (ἄρθρ. 133 Β. Δ. 17/6/1921 περὶ συνθέσεως προσωπ. ἀστυνομ. ὑπηρεσιῶν.)

Ὁ διακεκριμένος ἀστυνόμος κ. Νικόλαος Κατραμπασᾶς, εἰδικευμένος ἐκ τῆς μελέτης τοῦ θέματος καὶ τῆς μακρᾶς πείρας του, παρακληθεὶς παρ' ἡμῶν, προσεφέρθη εὐγενῶς νὰ μᾶς δώσῃ τὴν κατωτέρω ἔγκυρον γνώμην του :

221 δίς. *Ἡ τροχαία κίνησις* εἶναι μία κατάστασις ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μέσων τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ παράγοντος τῆς συγκοινωνίας.

Εἰς τὰ ἀστικὰ ἰδίᾳ κέντρα, ὅπου, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μὲ τὴν τεραστίαν ἀνάπτυξιν αὐτῶν, ἤρξατο ῥαγδαία ἡ εἰσαγωγὴ τῶν αὐτοκινήτων, ἡ τροχαία κίνησις ἀνέκυψεν ὡς σοβαρὸν πρόβλημα, λόγῳ τῶν δυσκολιῶν τὰς ὁποίας ἐπέφερεν εἰς τὴν ἐν γένει κυκλοφορίαν καὶ τῶν κινδύνων δυστυχημάτων, τοὺς ὁποίους προεκάλεσεν εἰς τὰς ὁδούς.

Τῶν λόγων τούτων ἕνεκα, ἐκρίθη ἐπιβεβλημένον ἵνα

---

1) Νὰ ῥυθμίζῃ τὴν κίνησιν καὶ κυκλοφορίαν εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν κέντρων πληθυσμοῦ. (ἄρθρ. 1 Νόμου 4578 τοῦ 1930 περὶ ὀργαν. Χωρ/κῆς)

ῥυθμισθῇ ἡ κυκλοφορία κατὰ τρόπον, ἀφ' ἑνὸς μὲν διευκολύνοντα ταύτην, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξασφαλίζοντα τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἦσαν ἐκτεθειμένοι εἰς τοὺς κινδύνους τῶν ὁδῶν.

Ἡ Ἀστυνομία, εὑρισκομένη εἰς ὅλως ἐξέχουσαν θέσιν μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀρχῶν, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν προστασίαν τῶν πολιτῶν, ὤφειλε νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ δημιουργηθέν, εἰς τὰς πυκνοκατοικουμένας πόλεις, ζήτημα τῆς κυκλοφορίας καὶ τὰ ἐπακόλουθα αὐτοῦ.

Ἐν Ἑλλάδι, ὡς εὐνόητον, πρῶτον *ἐν Ἀθήναις* παρέστη ἡ ἀνάγκη τῆς ῥυθμίσεως τῆς κινήσεως.

Κατὰ τὸ ἔτος 1919 ἡ Βρεττανικὴ Ἀστυνομικὴ Ἀποστολὴ καθώρισε θέσεις τινὰς ἀκινήτων ῥυθμιστῶν τῆς τροχαίας κινήσεως, τότε τὸ πρῶτον γνωσθέντος παρ' ἡμῖν τοῦ ὅρου *«Τροχαία Κίνησις»*.

Ἀπὸ τοῦ 1923 καὶ ἐντεῦθεν μὲ τὴν καταπληκτικὴν αὔξησιν τῆς κυκλοφορίας, ἡ ἐξασφάλισις αὐτῆς καὶ ἡ προστασία τῶν πεζῶν κατέστη ζήτημα δημοσίας ἀνάγκης, ἡ δὲ Ἀστυνομία καταβάλλει διηνεκῶς σοβαρὰς προσπαθείας καὶ λαμβάνει διάφορα μέτρα, πρὸς πλήρη καὶ ἀποτελεσματικὴν ἀντιμετώπισιν αὐτοῦ.

Εἰδικὴ Ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία Τροχαίας Κινήσεως, εἰς τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Πατρῶν, Θεσ)νίκης, διαθέτουσα εἰδικευμένον εἰς τὰ καθήκοντα τῆς τροχαίας κινήσεως προσωπικόν, ῥυθμίζει τὴν κίνησιν εἰς τὰς κεντρικὰς διασταυρώσεις δι' ἀκινήτων σκοπῶν, ἐπιβλέπει καὶ ἐξασφαλίζει τὴν τάξιν εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν κεντρικῶν ὁδῶν, διατηρεῖ εὐταξίαν εἰς τοὺς τόπους σταθμεύσεως τῶν αὐτοκινήτων καὶ μελετᾷ διαρκῶς τὰ προκαλούμενα νέα ἐκ τῆς κυκλοφορίας ζητήματα, λαμβάνουσα κατάλληλα καὶ ἀνάλογα μέτρα πρὸς διατήρησιν καλῆς κυκλοφορίας καὶ πρὸς πρόλη-

ψιν δυστυχημάτων. (Νικόλ. Γ. Κατραμπασᾶς 'Αστυνόμος Α', Διοικητὴς Τροχαίας Κινήσεως 'Αθηνῶν)

Ἡ μέριμνα περὶ τῆς δημοσίας ὑγείας

Ὁ ἀστυνομικός, ἔχων καθῆκον νὰ προστατεύῃ τὴν δημοσίαν ὑγείαν, πρέπει νὰ ἔχῃ ἐπαρκεῖς γνώσεις ἀτομικῆς καὶ δημοσίας ὑγιεινῆς· ἀλλὰ καὶ οἱ πολῖται δέον νὰ γνωρίζουν καὶ νὰ ἐφαρμόζουν τοὺς κανόνας τῆς τε ἀτομικῆς καὶ τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς.

Γενικῶς παρ' ἡμῖν καὶ ἡ ἀτομικὴ ὑγιεινὴ ἀμελεῖται καὶ περὶ τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς δὲν ὑπάρχει ἀκόμη τὸ προσῆκον ἐνδιαφέρον ἀπὸ μέρους τοῦ Κράτους, τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ αἱ ἀστυνομικαί, καὶ τῶν πολιτῶν. Οὗτοι δέ, ὅταν μὲν πλήσσωνται εἰς τὰ ἄμεσα οἰκονομικὰ συμφέροντα, λ.χ. ὑπὸ θεομηνιῶν, τότε κινοῦνται καὶ διὰ συγκεντρώσεων καὶ ψηφισμάτων καὶ τῶν τοιούτων ἐπικαλοῦνται τὴν ἀρωγὴν τοῦ Κράτους, ἀγνοοῦν ὅμως οἱ πλεῖστοι ἢ μοιρολατρικῶς ἀτενίζουν τὰς συνεπείας τῆς παραβιάσεως τῶν πρὸς προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας λαμβανομένων μέτρων, τὴν ἑλονοσίαν, τὴν φθίσιν, τὰ ἀφροδίσια, τὰς κολλητικὰς νόσους, τὰς ἐπιδημίας, αἱ ὁποῖαι ἀσθένειαι θερίζουν τὸν κόσμον καὶ ὑποσκάπτουν τὴν Ἑλληνικὴν φυλήν. Ἡ Πολιτεία ὀφείλει βέβαια νὰ δώσῃ εἰς τοὺς πολίτας τὴν δέουσαν ἐν προκειμένῳ ἀγωγὴν περὶ ὑγιεινῆς, συντελούσης εἰς ταύτην καὶ τῆς ἀστυνομίας.

222. Θέλουν (αἱ δημοτικαὶ ἀστυνομικαὶ ἀρχαί) ἐπαγρυπνεῖ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν καθαριότητα καὶ τὴν καλὴν κατάστασιν τῶν δημοσίων ὁδῶν καὶ ἐπιφορτίζονται ἐπὶ τούτῳ.... (ἄρθρ. 54 Β. Δ. 1836 περὶ δημοτ. ἀστυνομίας)

223. Μὲ μεγίστην καὶ διηνεκῆ φροντίδα ἐπαγρυπνοῦν

εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας τῶν πόλεων. . . . (ἄρθρ. 55-57 ἰδίου Διατάγματος)

224. Μεριμνᾷ πρὸς παρεμπόδισιν τῆς διαδόσεως μολυντικῶν ἢ ἐπιδημικῶν νόσων.

Φροντίζει διὰ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν νόμων, διαταγμάτων καὶ ὑπὸ τῆς δημοσίας ἀρχῆς τιθεμένων κανονισμῶν πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίας ὑγείας. (1) (ἐδ. ι΄. καὶ ια΄. ἄρθρ. 3 νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας τῶν πόλεων)

225. Ποτὲ δὲν εἶναι οἱ ἄνθρωποι πλησιέστεροι εἰς τὸν Θεόν, ὅσον ὅταν φροντίζουν διὰ τὴν ὑγείαν τῶν ἄλλων. (Κικέρων)

226. Τί δ' ἐστὶ μεῖζον ἀγαθὸν ἀνθρώποις ὑγείας; (Σωκράτης εἰς Γοργίαν Πλάτωνος)

227. . . . Λῶστον δ' ὑγιαίνειν. (Ἀριστοτέλης Ἠθ. Νικομάχ.)

228. Λῶστον δὲ τὸ ζῆν ἄνοσον. (Σοφοκλῆς Ἀποσπ. 326)

229. Ἀληθέστατον δ' ἄν τις εἴποι τὴν ὑγείαν ἥδυσμα θειότατον εἶναι καὶ προσηνέστατον. (Πλούταρχος Ὑγιεινὰ παραγγέλματα § 8)

230. Οὐκ ἔσθ' ὑγείας κρεῖττον οὐδὲν ἐν τῷ βίῳ.
Ὑγίεια καὶ νοῦς, ἐσθλὰ τῷ βίῳ δύο. (Μένανδρος)

231. Αἰτῶ ὑγιαίνειν πρῶτον, εἶτ' εὐπραξίαν.
Τρίτον δὲ χαίρειν, εἶτ' ὀφείλειν μηδενί. (Φιλήμων παρὰ Λουκιανῷ 782)

232. . . . οὐδὲν ὄφελος τῶν ἁπάντων ἀγαθῶν, ἔστ' ἂν τοῦ ὑγιαίνειν μόνον ἀπῇ. (Λουκιανός)

233. Γειά σου. (Παρ.)

234. Γειὰ-χαρά. (Παρ.)

---

1) Νὰ ἐφαρμόζῃ τοὺς ὑγιειονομικοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας. (ἄρθρ. 1 Νόμου 4578 περὶ Ὀργαν. Χωρ]κῆς)

235. Εὖ τὸ σῶμα ἔχειν καὶ τὴν ψυχήν. (Κλεόβουλος)

236. Τῆς ὑγείας πλείστην ἐπιμέλειαν ἔχομεν, ὅταν τὰς λύπας τὰς ἐκ τῆς ἀρρωστείας ἀναμνησθῶμεν. (Ἰσοκράτης)

237. Ἡ φροντὶς τῆς ὑγείας εἶναι τὸ πρῶτον ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἡ βάσις ὅλων τῶν καθηκόντων. Ἡ ἀρετὴ δὲν στέκει εἰς τὴν θεωρίαν, ἀλλ' εἰς τὴν πρᾶξιν, ἀλλ' ὅταν ἡ ψυχὴ κατοικῇ εἰς ἀσθενὲς σῶμα ὁμοιάζει. . . . .(Κοραῆς)

238. Ἐνασχολούμενός τις εἰς τὴν καλὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας του, ἐξασκεῖ ἔργον δικαιοσύνης καὶ καθήκοντος. (Mantegazza, διάσημος ἰατρός)

239. Ἀλλ' ἵνα πράττῃ ὁ ἄνθρωπος πρέπει ὁ ὀργανισμός του νὰ εἶναι ἰσχυρός. (Χρῖστος Π. Οἰκονόμου)

240. Χωρὶς ἀέραν τὸ πουλὶν
χωρὶς νερὸν τὸ ψάρι
χωρὶς σεβδᾶν (ὑγείαν) κὶ (δὲν) γίνεται
κανένα παλληκάρι. (τραγοῦδι Πόντιον)

241. Ἂν δὲν εἶναι καλὰ τὸ χέρι σου, τὸ στόμα σου δὲ θἄχῃ τίποτα νὰ φάῃ. (Ἀραβική)

Ἡ προστασία τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας

Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι τὸ πολυτιμότατον δικαίωμα καὶ ἀγαθὸν παντὸς ἀνθρώπου, ἡ δὲ ἀστυνομία ὑποχρεοῦται ὄχι μόνον νὰ προστατεύῃ αὐτὴν ἀπὸ πᾶσαν προσβολήν, ἀλλὰ ν' ἀπέχῃ καὶ ἡ ἰδία τοῦ νὰ τὴν θίγῃ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων της, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὁρίζῃ ὁ νόμος.

242. Πάντες οἱ εὑρισκόμενοι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουν ἀπολύτου προστασίας τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας των ἀδιακρίτως ἐθνικότητος, θρησκείας καὶ γλώσσης. Ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται εἰς τὰς

περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Δίκαιον. (ἄρθρον 7 Συντ.)

Κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ παλαιοῦ Συντάγματος «ἐν Ἑλλάδι οὔτε πωλεῖται, οὔτε ἀγοράζεται ἄνθρωπος· ἀργυρώνητος ἢ δοῦλος παντὸς γένους καὶ πάσης θρησκείας εἶναι ἐλεύθερος, ἅμα πατήσῃ ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἐδάφους.»

243. Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, ἀπελαύνεται ἢ ἄλλως πως περιορίζεται, εἰμὴ ὁπόταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει. (ἄρθρ. 10 Συντ.)

244. Ἐλεύθερο πουλὶ μέσ' τὸ κλουβί. (Παρ.)

Ἀπόρροια τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας εἶναι τὸ δικαίωμα τοῦ κινεῖσθαι ἐλευθέρως, τοῦ μεταναστεύειν, τοῦ ἐκλέγειν ἐπάγγελμα, τοῦ ἐργάζεσθαι κατὰ βούλησιν κ.λ.π., συνέπεια τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας εἶναι ἡ «ἐλευθερία τῆς ἐργασίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας», ἐκτὸς ἂν ἐπιβάλλεται περιορισμὸς ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῆς δημοσίας ὑγείας. Ἐπίσης συνέπεια αὐτῆς εἶνε τὸ ἀπαραβίαστον τοῦ ἀσύλου τῆς κατοικίας καὶ τοῦ ἀπορρήτου τῶν ἐπιστολῶν καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως, δηλ. τὰ δικαιώματα τοῦ συνέρχεσθαι καὶ συνεταιρίζεσθαι, ἡ ἐλευθερία τοῦ τύπου, ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία. (ἄρθρ. 1, 13,14,15,18 Συντ.)

Ἡ ἀστυνομία ὀφείλει νὰ ἐξασφαλίζῃ τοὺς πολίτας ἀπὸ πάσης πράξεως κατὰ τῆς προσωπικῆς των ἐλευθερίας, ὡς ἁρπαγῆς, παρανόμου κατακρατήσεως, παρανόμου βίας καὶ ἀπειλῆς, ἀπαγωγῆς. (ἄρθρ 11 Συντ., 321-331 Ποινικοῦ Νόμου)

245. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν των, χρεωστοῦν νὰ παρατηρῶσι τὴν εἰς διαφόρους περιστάσεις ἐκφρασθεῖσαν παρ' ἡμῶν ἀρχήν, νὰ μὴ περιορίζουν κανένα εἰς τὴν ἐλευθέραν κάρπωσιν τῆς ἰδιοκτησίας του, καὶ τὴν ἀτομικήν του ἐλευθερίαν, παρ' ὅσον ἀπαι-

τεῖται παρὰ τῶν ἐνεστώτων νόμων, δηλαδὴ νὰ ἐπιτρέπουν ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων εἰς πάντα πολίτην καὶ κάτοικον τὴν δυνατὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῶν δυνάμεών του, καὶ νὰ παραλείπωσι πᾶσαν περιττήν, καὶ μὴ ὑπαγορευομένην παρὰ τῶν νόμων, ἐπέμβασιν εἰς τὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις. (ἄρθρ. 23 Β.Δ. 1836 περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας)

246. Ἕκαστος ἄνθρωπος ἀντιπροσωπεύει ἓν κεφάλαιον ἀγωγῆς, μερίμνης, τροφῆς, μορφώσεως, διαθεσίμων δυνάμεων. Ἡ ἀστυνομία, μειοῦσα τὸ κεφάλαιον αὐτό, βλάπτει τὴν κοινωνίαν. (1) (Yves Guyot, La Police)

247. Ἡ πολλὴ ἐλευθερία γεννᾷ τὴν περιφρόνησιν. (*)

248. «Τοῦ ἑνὸς ἡ ἐλευθερία δὲν πρέπει ποτὲ νὰ παραβλάπτῃ ἢ νὰ περιορίζῃ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἄλλων, οὔτε ὅλων ὁμοῦ, οὔτε ἑνός».

«Ὅριον λοιπὸν τῆς ἐλευθερίας μας εἶναι ἡ ἐλευθερία τοῦ πλησίον. Ὅταν ὑπερπηδᾷ τις τὸ ὅριον τοῦτο, τότε ἀσκεῖ τὴν ἀπεχθῆ ἐλευθερίαν τοῦ πράττειν τὸ κακόν, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἐλευθερία, ἀλλ' ἀκολασία». (Ἐμ. Σ. Λυκούδη, «Τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τοῦ πολίτου.»)

249. Ἡ ἐλευθερία συνίσταται εἰς τὸ νὰ πράττῃ τις ὅ,τι δὲν βλάπτει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων καὶ νὰ ὑποτάσσηται εἰς τοὺς νόμους. (Ἐθνικὴ συνέλευσις τῶν Γάλλων τὸ 1870)

---

1) Οἱ ὁπλῖται τῆς χωροφυλακῆς δέον νὰ μὴ λησμονῶσι ποτὲ ὅτι συντελεστικώτατον μέσον ἐπιτυχοῦς διεξαγωγῆς τῶν ἐνεργειῶν τῆς ὑπηρεσίας εἶναι ἡ κοινὴ ἐκτίμησις καὶ ἐμπιστοσύνη καὶ ὅτι πρὸς ἀπόκτησιν τούτων ὀφείλουσι νὰ ἐπιδεικνύωσι πάντοτε.... καὶ σεβασμὸν πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν νόμων παρεχόμενα εἰς τοὺς πολίτας δικαιώματα ἐλευθερίας. (ἄρθρ. 65 § 6 Καν. Χωρ.) ... νὰ λαμβάνῃ γενικῶς τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν. (ἄρθρ. 1 ἐδ. β'. τοῦ ἀπὸ 18)10)1925 Ν. Δ. περὶ Ὀργαν. Χωρ)κῆς)

250. Ἐρωτηθεὶς (ὁ Περίανδρος), τί ἐστὶν ἐλευθερία; Εἶπεν· ἀγαθὴ συνείδησις. (Orellius)

251. Εἶναι μοιραίως τόσον εὔκολον νὰ νομίζῃ κανείς, ὅτι ἐλευθερία εἶναι τὸ νὰ κάνῃ ὅ,τι τοῦ ἀρέσῃ. (Μπάλντουϊν)

252. Ὅ,τι θέλω κάνω, ξεταχτὴ δὲ βάνω. (Παρ.)

Ἐννοεῖται ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι δὲν βλάπτεις τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων, ἢ ὅτι δὲν παραβιάζεις τοὺς νόμους.

253. Ἡ ἀναρχία, τὴν ὁποίαν τινὲς τῶν νέων δι᾽ ἀπαιδευσίαν ὀνομάζουσιν ἐλευθερίαν, ἐπιβάλλει δεσπότας, χαλεπωτέρους τῶν κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν διδασκάλων καὶ παιδαγωγῶν, τὰς ἐπιθυμίας, ὡς ἐκ δεσμῶν λυθείσας. (Πλούταρχος)

254. Μεγαλύτερον τῆς ἀναρχίας κακὸν δὲν ὑπάρχει· αὕτη καταστρέφει πόλεις καὶ οἴκους ἀναστατώνει. (Σοφοκλῆς)

255. Οὐδὲν χειρότερον τῆς ἀναρχίας ἐν ἀνθρώποις· τοῦτο γινώσκοντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ἐξ ἀρχῆς εἴθιζον τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς τὸ ἄρχεσθαι καὶ εἰς τὸ ἐκτελεῖν τὸ προσταττόμενον, ἵνα μὴ ἀνδρούμενοι (καὶ ἀναγκαζόμενοι νὰ ὑπακούωσι τοῖς νόμοις) ἐκπλήττωνται ἐπὶ τῇ μεγάλῃ μεταβολῇ. (Ἀντιφῶν)

256. Πανταχοῦ εἶνε κακὸν ἡ ἀναρχία καὶ ἀφορμὴ πολλῶν συμφορῶν καὶ ἀρχὴ ἀταξίας καὶ συγχύσεως. (Χρυσόστομος)

Ἡ προστασία τῶν δημοσίων ἠθῶν

Ἡ ἀστυνομία προστατεύει τὰ κατὰ τὴν κοινὴν συνείδησιν χρηστὰ ἤθη καὶ τὴν αἰδῶ, προλαμβάνουσα καὶ καταστέλλουσα τὰς παραβάσεις τῶν περὶ βλάβης τῶν ἠθῶν ποινικῶν διατάξεων. (ἄρθρα 272 - 286, 591, 658 - 9 Ποιν. Νόμου)

257. Χρεωστοῦν νὰ καταστέλλωσιν αὐστηρῶς τὰς προσβαλλούσας τὰ ἤθη πράξεις, καὶ ἀπαγορεύουν πᾶν ὅ,τι τείνει πρὸς διαφθορὰν αὐτῶν, ἐπὶ τούτῳ... (ἄρθρ. 50 Β.Δ. 1836 περὶ δημοτ. ἀστυνομίας)

258. . . . . ἀπαγορεύει πᾶσαν εἰς δημόσια μέρη πρόκλησιν πρὸς ἀνηθικότητα οἱασδήποτε μορφῆς (1). (ἄρθρ. 3 ἐδ. ζ'. νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας τῶν πόλεων)

Ἡ τήρησις τῆς τάξεως

Αὕτη ἐνταῦθα ἀφορᾷ τὴν εὐταξίαν καὶ εὐκοσμίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν καὶ τὴν πρόληψιν ἀδικημάτων καὶ δυστυχημάτων ἐν συνωστισμοῖς. Ἰδιαιτέρα μέριμνα δέον νὰ καταβάλλεται ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως κατὰ τοὺς ἀγῶνας ἢ τὰς ἑορτὰς εἰς τὰ στάδια καὶ τὰ ἀθλητικὰ γήπεδα.

259. Ἀνατίθεται εἰς τὴν εἰδικὴν φροντίδα τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων ἡ διατήρησις τῆς εὐταξίας εἰς μέρη ὅπου γίνονται μεγάλαι συνάξεις ἀνθρώπων, ὡς εἰς ἀγοράς, πανηγύρεις, τελετάς, θέατρα, παιγνίδια, καφενεῖα, ἐκκλησίας καὶ ἄλλα δημόσια μέρη.

Ὡς ἐκ τούτου καὶ δι' ἄλλους ἀστυνομικοὺς σκοποὺς πρέπει νὰ γίνηται ἰδιαιτέρα ἐπαγρύπνησις: 1) τῶν ἀγορῶν, πλατειῶν κ.λ.π. (ἄρθρ. 47 καὶ 48 Β.Δ. 1836 περὶ δημοτ. ἀστυνομίας).

260. Πρέπει ν' ἀσφαλίζηται πάντοτε ἡ ἐλευθέρα δίοδος τῶν δημοσίων ὁδῶν· καὶ ἐπὶ τούτῳ. . . . . (ἄρθρ. 52 ἰδίου Β.Δ.)

---

1) Νὰ ἐπιτηρῇ τὰ δημόσια ἤθη. (ἄρθρ. 1 περὶ Ὀργαν. Χωροφυλακῆς Νόμου 4578 τοῦ 1930).

261. Αἱ δημοτικαὶ ἀστυνομικαὶ ἀρχαί, ἐπιφυλασσομένης τῆς διευθύνσεως παραπόνων, καὶ κατὰ λόγον τῶν ἐπιτοπίων σχέσεων, καὶ ἰδίως τῆς ἐλευθερίας τῶν διόδων καὶ τῆς χαρμοσύνου προσόψεως τῶν δημοσίων πλατειῶν καὶ ὁδῶν, καθὼς καὶ δι᾽ ἄλλους ἀστυνομικοὺς σκοπούς, ἐπιτρέπουν ἢ ἀπαγορεύουν (1). (ἄρθρ. 53 ἰδίου Β.Δ.)

262.... Τηρεῖ τὴν τάξιν εἰς τὰς ὁδούς, δημοσίας ἀγοράς, σταθμούς, ἀποβάθρας, πανηγύρεις καὶ πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ κοινοῦ συχναζόμενα μέρη, ὡς καὶ εἰς τοὺς τόπους δημοσίας λατρείας, κανονίζει τὴν προσέλευσιν εἰς τὰ δημόσια λουτρὰ καὶ εἰς τὰ ἐν δημοσίᾳ χρήσει πορθμεῖα...(ἄρθρ. 3 ἐδ. ε΄ νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας πόλεων).

263. Ἡ τάξις γεννᾶται ἀπὸ τὴν ἀταξίαν. (Παρ.)

264. Εἰς ὅλα χρειάζεται τάξις. (Παρ.)

265. Τάξις συνέχει καὶ τὰ ἐπουράνια καὶ τὰ ἐπίγεια... Τάξις τῶν ὄντων ἐστὶ μήτηρ καὶ ἀσφάλεια. (Γρηγόριος)

266. Ἔτι δ᾽ οὐδὲν οὕτως οὔτ᾽ εὔχρηστον, οὔτε καλὸν ἀνθρώποις ὡς ἡ τάξις· καὶ γὰρ χορὸς ἀνθρώπων συγκείμενός ἐστιν· ἀλλ᾽ ὅταν μὲν ποιῶσιν ὅ,τι ἂν τύχῃ ἕκαστος, ταραχή τις φαίνεται καὶ ἀτερπές· ὅταν δὲ τεταγμένως ποιοῦσι καὶ φθέγγωνται, ἀξιοθέατοι δοκοῦσιν εἶναι καὶ ἀξιάκουστοι. (Ξενοφῶν)

267. Τάξις εἶναι ὁ πρῶτος νόμος τοῦ Θεοῦ. (Ἀλ. Πώπ)

268. Ὁ φίλος τῆς τάξεως ἔχει διανύσει τὸν ἥμισυ δρόμον πρὸς τὴν ἀρετήν. (Lavater)

269. Ἡ τάξις εἶναι αὐτόχρημα ἀρετή· δυνάμεθα δ᾽ εἰπεῖν ὅτι καὶ ἡ ἀρετὴ οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ τάξις. (Γ. Μεταξᾶς)

---

1) Νὰ ἐφορεύῃ διὰ τὴν εὐκοσμίαν τῶν δημοσίων κέντρων. (ἄρθρ. 1 Νόμου 4578 τοῦ 1930 περὶ Ὀργαν. Χωρ)κῆς)

270. Ἂν εἶσαι καὶ παπᾶς, μὲ τὴν ἀράδα σου θὰ πᾶς. (Παρ.)

271. Λίθοι καὶ ξύλα καὶ πλίνθοι καὶ κέραμοι ἀτάκτως ἐρριμμένα οὐδὲν χρήσιμά ἐστι. (Ξενοφῶν)

272. Ἡ μὲν γὰρ εὐταξία σώζειν δοκεῖ, ἡ δὲ ἀταξία πολλοὺς ἤδη ἀπολώλεκεν. (Ὁ ἴδιος)

273. Τάξει μὲν πάντα σώζεται, ἀταξίᾳ δὲ καὶ τὰ εὖ ἔχοντα ἀπολεῖται. (Νεόφυτος Δούκας)

274. Ὅλοι γεννῶνται νὰ τηροῦν τάξιν, ἀλλ' ὀλίγοι νὰ ἐπιβάλλουν αὐτήν. (Joubert)

275. Βίαζε ἀτάκτους μὴ λύειν τάξιν πρεπώδη, καὶ νόμους ἡρμοσμένους. (Συνέσιος)

Ὅτι ἡ ἀστυνομία δέον νὰ μεταχειρίζεται καὶ βίαν κατὰ τῶν ἐπιχειρούντων νὰ ταράξουν τὴν εὐταξίαν καὶ τὴν εὐνομίαν.

Ἡ ἐξασφάλισις τῶν ἀνέσεων καὶ τέρψεων

Ἡ Ἀστυνομία ὀφείλει νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν ἀναψυχὴν καὶ τὰς ψυχαγωγίας τοῦ κοινοῦ ἀπὸ διαφόρων ἐνοχλήσεων, ὡς καὶ τὴν εὐρυχωρίαν του εἰς τὰ δημόσια θεάματα, εἰς τὰ τράμ, αὐτοκίνητα κ.λ.π.

276. Φροντίζει διὰ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν νόμων, διαταγμάτων καὶ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς τιθεμένων κανονισμῶν πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίας ὑγείας, ἀσφαλείας καὶ ἀνέσεως καὶ παρεμποδίζει τὴν καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνόχλησιν τοῦ κοινοῦ. (ἄρθρ. 3 ἐδ. ια'. νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας τῶν πόλεων)

277. Ὅστις δι' ὑπερβολικῶν κρότων καὶ θορύβων, ἢ δι' οἱωνδήποτε ἄλλων πράξεων ταράττει δημοσίως τῶν κατοίκων...τὰς τέρψεις...τιμωρεῖται μὲ κράτησιν ἢ μὲ πρόστιμον. (ἄρθρ. 553 Ποινικ. Νόμου)

278. Θέλετε ν' ἀγαπήσουν τὸν τόπον των οἱ πολῖται; Κάμετε τὴν ζωήν των ἄνετον. (Μάζαρικ) (1)

Καὶ ἡ ἀστυνομία ὀφείλει κατὰ τὸ μέρος της νὰ συντελῇ εἰς τοῦτο.

Ἡ ἐξασφάλισις τῆς κοινῆς ἡσυχίας ἐκ τῶν θορύβων

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀπόλυτον ἀνάγκην ἡσυχίας, διὰ νὰ δύνανται νὰ ἐργάζωνται κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας, νὰ ἀναπαύωνται καὶ νὰ κοιμῶνται κατὰ τὰς μεσημβρινὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας, πρὸς ἀνάληψιν νέων δυνάμεων διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, κατὰ τὰς λοιπὰς δὲ νὰ ψυχαγωγῶνται κ.λ.π.

Γενόμενα ἀλλαχοῦ πειράματα ὑπὸ συσταθεισῶν κρατικῶν ἐπιτροπῶν πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος τοῦ περιορισμοῦ τῶν θορύβων τῶν ὁδῶν, ἀπέδειξαν, ὅτι οἱ θόρυβοι οὗτοι ἔχουν ὀλεθρίας συνεπείας ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸν ὁποῖον προκαλοῦν περισσοτέραν βλάβην ἢ οἱαδήποτε ἔνεσις μορφίνης, ἀμβλύνουν τὴν μνήμην, αὐξάνουν τὴν κόπωσιν τοῦ νευρικοῦ συστήματος, προκαλοῦν πολλὰς νευρικὰς νόσους, δημιουργοῦν νευρασθενεῖς, ἐπιδεινώνουν τὴν κατάστασιν τῶν ἐν γένει ἀσθενῶν· ἀφ' ἑτέρου ἐλαττώνουν τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐργασίας, τῶν διανοητικῶς ἰδίᾳ ἐργαζομένων ἀνθρώπων. Συσταθεῖσα ἐν Παρισίοις εἰδικὴ ἐπιτροπὴ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπρότεινε τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν εἰδικοῦ «ἀστυνομικοῦ σώματος ἐναντίον τῶν θορύβων».

---

1) Νὰ λαμβάνῃ πᾶν ἀναγκαῖον μέτρον πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ προαγωγὴν τῶν ἀνέσεων τῶν ἀτόμων... (ἄρθρ. 1 Νόμου 4578 τοῦ 1930 περὶ ὀργαν. Χωρ]κῆς).

Ἡ κοινὴ ἡσυχία διαταράσσεται ἀπὸ τοὺς παντοίους θορύβους τῶν δρόμων, τοὺς θορύβους τῶν κατοικιῶν καὶ τοὺς θορύβους τοῦ ἀέρος.

Τοὺς θορύβους τῶν δρόμων προξενοῦν :

Τὰ παντὸς εἴδους ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια τῶν τεχνιτῶν.

279. Ὅποιος ἔχτυπο δὲ θέλει γείτονα χαλκιᾶ δὲν κάνει. (Παρ.)

280. Ὅποιος δὲ θέλει σφυροκοπιά, γείτονα χαλκιᾶ δὲν κάνει. (Παρ.)

Τὰ ἐργοστάσια καὶ τὰ ἐργαστήρια τῶν τεχνιτῶν, τὰ ὁποῖα προξενοῦν μεγάλους κρότους καὶ θορύβους, πρέπει νὰ κεῖνται ἐκτὸς τῶν πόλεων ἢ εἰς ἀπόκεντρα μέρη. Ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὰ παρ' ἡμῖν κεῖνται ἐγκατεσπαρμένα ἐντὸς τῶν πόλεων ἐν ἀναρχίᾳ καὶ συνήθως ἄνευ μέσων κἄποιας ἐξουδετερώσεως τῶν θορύβων τῶν μηχανημάτων των, θέλει δὲν θέλει κανεὶς τὸν ἔχτυπο, τοὺς κρότους καὶ τοὺς θορύβους, θὰ κάμῃ γείτονά του τὸν χαλκιᾶ, κάθε χαλκιᾶς μάλιστα θὰ στήσῃ τὸ ἐργαστήριό του πλησίον τῆς κατοικίας του.

Προξενοῦν θορύβους τῶν δρόμων :

Αἱ σιδηροδρομικαὶ ἁμαξοστοιχίαι διὰ τῶν συριγμάτων, τῶν διαφόρων μανουβρῶν καὶ τῶν συγκρούσεων τῶν βαγονίων κατὰ τὴν σύνδεσιν αὐτῶν (ἐπιβάλλεται πᾶς δυνατὸς περιορισμὸς τοῦ ἐκ τῶν αἰτιῶν τούτων θορύβου).

Τὰ τρὰμ διὰ τῆς ἐν γένει κυκλοφορίας των, τῆς συχνῆς χρήσεως τῶν κωδώνων καὶ τοῦ παραγομένου ὀξυτάτου ἤχου ἐπὶ τῶν σιδηροτροχιῶν κατὰ τὰς καμπὰς αὐτῶν. (Περιορισμὸς τῆς συχνῆς χρήσεως τῶν κωδώνων, τῆς γινομένης πρὸς πρόληψιν δυστυχημάτων ἕνεκα τῆς κακῆς κυκλοφορίας τῶν πεζῶν καὶ τῶν ὀχημάτων. Ἐξουδετέρωσις τῶν ὀξυτάτων ἤχων, ἐπαλειφομένων διὰ λίπους τῶν καμπῶν τῶν σιδηροτροχιῶν ἢ ἐπιπασσομένης λεπτῆς ἄμμου).

Τὰ αὐτοκίνητα διὰ τῆς χρήσεως κλάξον καὶ σαλπίγγων ὀξέος ἤχου, καὶ τῆς καταχρήσεως τούτων (ἀπαγόρευσις κλάξον, χρῆσις σαλπίγγων ἑνιαίου βαρέος ἤχου καὶ περιορισμὸς αὐτῆς εἰς τὰς περιπτώσεις ἐπικειμένων συγκρούσεων καὶ κινδύνων ἐν γένει), διὰ τῆς ταχείας κυκλοφορίας (ἐλάττωσις τῆς ταχύτητος ἐντὸς τῶν πόλεων), διὰ τῆς ἐξατμίσεως (ἀπαγόρευσις αὐτῆς ἐντὸς τῶν πόλεων), διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς λειτουργίας τῶν μηχανῶν καὶ τῶν ἐπισκευῶν των (ἀπαγόρευσις αὐτῶν κατὰ τὰς ὥρας ἀναπαύσεως καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς).

Αἱ μοτοσυκλέτται διὰ τῆς ταχείας κυκλοφορίας καὶ τῶν ἐκκωφαντικῶν κρότων τῆς ἐλευθέρας ἐξατμίσεως (ἀπαγορευτέων ἐντὸς τῶν πόλεων· ἐφοδιασμὸς αὐτῶν δι᾽ ἀποσιωπητήρων).

Τὰ γκαρὰζ ὅπου γίνονται ἐπισκευαὶ αὐτοκινήτων (ἀπαγόρευσις αὐτῶν καθ᾽ ὥρας ἀναπαύσεως).

Τὰ ἔχοντα μεταλλικοὺς τροχοὺς ὀχήματα, ἅμαξαι, σοῦσται, κάρρα, χειραμάξια (οἱ τροχοί των, κατὰ τὸ τεχνικῶς ἐφικτόν, δέον νὰ εἶναι ἐκ καουτσούκ, κατὰ τὸ δυνατὸν δὲ νὰ περιορίζεται ἡ κυκλοφορία αὐτῶν κατὰ τὰς ὥρας ἀναπαύσεως, ὡς καὶ ἡ διέλευσις ἐξ ὡρισμένων σημείων).

Τὰ αὐτοκίνητα καὶ κάρρα καθαριότητος κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς ἐκκένωσιν τοῦ περιεχομένου τῶν δοχείων, τενεκέδων, καὶ τὸ μετὰ τοῦτο πέταγμα αὐτῶν κατὰ γῆς (ἡ ἐργασία αὕτη δέον νὰ γίνεται ἡσύχως καὶ ἄνευ φωνῶν, ὄχι δὲ κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας).

Πυροβολισμοὶ καὶ κροτίδες (ἀπαγόρευσις).

Οἱ ὑπαίθριοι διαλαληταὶ (πωλήσεως ἐμπορευμάτων, τροφίμων, καὶ ἀγορᾶς ἢ ἐπιδιορθώσεως παλαιῶν ἀντικειμένων κ.λ.π.) διὰ φωνῶν, σαλπίγγων, κωδώνων, συρικτρῶν, αἱ μεγαλόφωνοι προσκλήσεις τῶν εἰσπρακτόρων ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων πρὸς ἄγραν ἐπιβατῶν (ἀπαγόρευσις καθ᾽

ὥρας ἀναπαύσεως, καὶ ἀνάλογος περιορισμὸς κατὰ τὰς λοιπὰς ὥρας).

Οἱ ὑπαίθριοι διαλαληταὶ τοῦ περιεχομένου παραρτημάτων, ἐφημερίδων, καὶ λοιπῶν ἐντύπων, λαχείων κ.λ.π. (ὁμοίως ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ, ἀπαγόρευσις διαλαλήσεως τοῦ περιεχομένου).

Αἱ λατέρναι καὶ ῥομβίαι τῶν πλανοδίων ὀργανοπαικτῶν (ἀπαγόρευσις εἰς τὰ κέντρα τῶν πόλεων, εἰς τὰ ἀπόκεντρα δὲ καθ' ὥρας ἀναπαύσεως).

Ἡ φυσαρμόνικα καὶ τὰ ᾄσματα τοῦ τυφλοῦ ἐπαίτου (ἀπαγόρευσις).

Οἱ πλανόδιοι μουσικοί (ἀπαγόρευσις).

Αἱ διὰ φωνογράφων καὶ μεγαφώνων ρεκλάμαι τῶν καταστημάτων (ἀπαγόρευσις).

Τὰ χάλκινα μουσικὰ ὄργανα ἐν ταῖς οἰκίαις χάριν γυμνασμάτων, ᾄσματα μὲ ἀνοικτὰς θύρας καὶ παράθυρα, ὡς καὶ ἄλλα μέσα θορυβώδους διασκεδάσεως (ἀπαγόρευσις καθ' ὥρας ἀναπαύσεως, κατὰ τὰς λοιπὰς ὥρας ἀπαγόρευσις μὲ ἀνοικτὰς θύρας καὶ παράθυρα, ὥστε οἱ ἦχοι καὶ αἱ φωναὶ νὰ περιορίζωνται ἐντὸς κεκλεισμένων χώρων).

Αἱ θεατρικαὶ παραστάσεις, αἱ ὀρχῆστραι, οἱ καφενειακοὶ μουσικοὶ καὶ τραγουδισταί (ἀπαγόρευσις κατὰ μεσημβρινὰς ὥρας ἀναπαύσεως καὶ διακοπὴ νυκτερινῶν ἐργασιῶν των εἰς κεκανονισμένας ὥρας).

Τὰ πιάνα, φωνογράφοι, ραδιόφωνα καὶ λοιπὰ ὄργανα οἰκιῶν (ἀπαγόρευσις καθ' ὥρας ἀναπαύσεως).

Μουσικὰ σχολεῖα ἢ οἰκήματα, ὅπου ἐκτελοῦνται μουσικαὶ ἀσκήσεις (ἀπαγορεύεται ὁ θόρυβος αὐτῶν νὰ φθάνῃ πέραν τῆς ὁδοῦ)

Ἄσματα εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰ δημόσια κέντρα (ἀπαγόρευσις κατὰ τὰς μεσημβρινὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας ἀναπαύσεως).

Διαπληκτισμοὶ καὶ ὕβρεις εἰς δημοσίους ἐν γένει τόπους (πρόληψις καὶ καταστολὴ αὐτῶν).

Οἱ παίζοντες εἰς τὰ καφενεῖα τάβλι, ὅταν κτυποῦν τὰ πούλια (ἀπαγόρευσις τῶν κτύπων).

Φωναὶ καὶ παιγνίδια παιδιῶν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας (ἀπαγόρευσις καθ' ὥρας μεσημβρινῆς ἀναπαύσεως).

Σφυρίγματα καὶ φωναὶ εἰς τὰ δημόσια μέρη, ὁδούς, πλατείας, καταστήματα (ἀπαγόρευσις, ἰδίως καθ' ὥρας ἀναπαύσεως).

Κρεμαστοὶ κώδωνες ἄνωθεν ἐξωτερικῶν θυρῶν οἰκιῶν, ἠχοῦντες κατὰ τὸ ἀνοιγοκλείσιμον αὐτῶν (ἐξουδετέρωσις τοῦ ἤχου αὐτῶν κατὰ τὰς ὥρας ἀναπαύσεως).

Συζητήσεις ἐν ταῖς ὁδοῖς, πεζοδρομίοις, καὶ ὑπὸ τὰ παράθυρα τῶν οἰκιῶν καθ' ὥρας ἀναπαύσεως (ἀπαγόρευσις).

Τὸ βαρὺ βάδισμα εἰς τὰ πεζοδρόμια κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἀναπαύσεως (εἰς τὸ Λονδῖνον, ὡς λέγουν, τὰ πέριξ τῶν νοσοκομείων πεζοδρόμια κατασκευάζονται ἐκ πάστας καουτσούκ, διὰ νὰ μὴ προξενοῦνται θόρυβοι ἐκ τῶν βημάτων τῶν διερχομένων καὶ μὴ ἐνοχλοῦνται οἱ ἀσθενεῖς).

Τὰ κλάμματα τῶν μικρῶν παιδίων εἰς δημοσίους τόπους ἀναψυχῆς (δέον ν' ἀπομακρύνωνται αὐτὰ ἐκεῖθεν ὑπὸ τῶν ὁδηγῶν των γονέων, τροφῶν ἢ ὑπηρετριῶν, ὅταν κλαίουν).

Τὰ κατοικίδια ζῷα καὶ πουλερικὰ εἰς τὰς πόλεις (ἐπιβάλλεται ὁ περιορισμὸς ἢ καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς κατοχῆς αὐτῶν).

Θόρυβοι κατοικιῶν:

Οἱ θόρυβοι τῶν πολυκατοικιῶν ἐκ τοῦ ἄνω ἢ κάτω ὀρόφου καὶ ἐκ παρακειμένων διαμερισμάτων προξενοῦνται ἀπὸ τοὺς ἐνοίκους ἐν γένει, τὰ παιδία, τὰς ὑπηρετρίας,

ἀπὸ μουσικά των ὄργανα, φωνογράφους, πιάνα, ῥαδιόφωνα, ᾄσματα κλπ.

Οἱ τοιοῦτοι θύρυβοι δὲν ἔχουν τὴν σήμερον συνεπείας ποινικὰς καὶ δὲν δύνανται ν᾽ ἀπαγορευθοῦν ὡς μὴ ταράσσοντες δημοσίως τοὺς κατοίκους, διὸ ἐπαφίεται εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν καὶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν συνοίκων ὁ σεβασμὸς τῆς ἡσυχίας ἀλλήλων. Ἀλλ᾽ ἄν τινες δὲν σέβωνται αὐτήν, τότε δὲν μένει εἰς τοὺς ἄλλους παρὰ ν᾽ ἀλλάξουν κατοικίαν, ἐκτὸς ἂν ἄλλως δυνηθοῦν νὰ διευθετήσουν τὸ ζήτημα.

Ἡ χρῆσις τῶν τηλεφώνων καὶ τῶν γραφομηχανῶν εἰς τὰ διάφορα γραφεῖα εἶναι μεγάλη αἰτία παραγωγῆς θορύβου· διὸ πρὸς ἐλάττωσιν τούτου ἐπιβάλλεται ὁ κατὰ τὸ δυνατὸν περιορισμὸς τῆς χρήσεως αὐτῶν.

Θόρυβοι τοῦ ἀέρος :

Προξενοῦνται εἰς τὰς μεγαλουπόλεις ἐκ τῆς συχνῆς καὶ εἰς μικρὸν ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους πτήσεως ἀεροπλάνων, ὡς γίνεται ἀλλαχοῦ, διὰ νὰ σκορπίζουν λ.χ. διαφόρους διαφημήσεις βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν καταστημάτων ἢ ἐκλογικὰ προγράμματα πολιτικῶν κομμάτων κ.λ.π. ἢ διὰ νὰ περιφέρουν ἐπιβάτας, θέλοντας νὰ κάμουν μίαν διαδρομὴν εἰς τοὺς αἰθέρας.

280 δίς. Ὅστις δι᾽ ὑπερβολικῶν κρότων καὶ θορύβων, ἢ δι᾽ οἱωνδήποτε ἄλλων πράξεων ταράττει δημοσίως τῶν κατοίκων τὰς ἀσχολίας, τὰς τέρψεις, ἢ τὴν νυκτερινήν των ἡσυχίαν...τιμωρεῖται μὲ κράτησιν, ἢ μὲ πρόστιμον... (ἄρθρ. 553 Ποινικ. Νόμου)

Ἡ ἀστυνομία ὀφείλει νὰ προστατεύῃ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν, λαμβάνουσα μέτρα, ἐφόσον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων δύναται, καὶ ἐφαρμόζουσα αὐτά, πρὸς ἐξάλειψιν ἢ περιορισμὸν τῶν αἰτιῶν τῶν θορύβων· ἡ Πολιτεία ὀφείλει νὰ συμπληρώνῃ πρὸς τοῦτο τὰ νομοθετικὰ μέτρα. Αἱ

ἀρχαί, στρατιωτικαί, πολιτικαὶ καὶ δημοτικαί, αἱ διάφοροι ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπασχολοῦν προσωπικόν, ὀφείλουν ἑκάστη ἐν τῷ κύκλῳ της, νὰ λαμβάνουν μέτρα καὶ νὰ καθοδηγοῦν τοὺς ὑπ' αὐτούς, ὅπως ἀποφεύγουν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των νὰ προξενοῦν περιττοὺς θορύβους καὶ νὰ περιορίζωνται ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς τοὺς ἀναποφεύκτους μόνον, διὰ νὰ μὴ διαταράσσουν τὴν κοινὴν ἡσυχίαν. Ἀλλὰ καὶ πᾶς τις ὀφείλει οἴκοθεν νὰ μὴ διαταράσση αὐτήν. Ὅλος ὁ κόσμος πρέπει νὰ διαπαιδαγωγηθῇ πρὸς τοῦτο, ἰδίᾳ εἰς τὴν οἰκογένειαν, εἰς τὸ σχολεῖον, τὸν στρατὸν κ.λ.π. Κάποια ἐντολὴ καινὴ δέον νὰ δοθῇ :

«Σεβάσου τὰς ἀσχολίας, τὴν νυκτερινὴν καὶ μεσημβρινὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὸν ὕπνον, τὰς ψυχαγωγίας καὶ τὴν ἐν γένει ἡσυχίαν τοῦ πλησίον σου, μὴ πλήττῃς τὰ νεῦρα καὶ τὸν ἐγκέφαλον αὐτοῦ, μὴ τὸν κάμνῃς νευρασθενῆ, μὴ τὸν ἀρρωσταίνῃς καὶ μὴ ἐλαττώνῃς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐργασίας του διὰ τῶν παντοίων θορύβων σου.»

281. Καλὸν ἡσυχία. (Περίανδρος)

Ἀνθρωπιστικὰ ἔργα τῆς ἀστυνομίας

Τὸ ἔργον τῆς ἀστυνομίας εἶναι φιλανθρωπικόν. Εἶναι αὕτη ὁ Σαμαρείτης τῶν πασχόντων καὶ ὁ προστάτης τῶν ἀβοηθήτων προσώπων· τὰ ὄργανά της δὲ πρέπει νὰ γνωρίζουν ἰατρικάς τινας γνώσεις πρὸς παροχὴν τῶν πρώτων βοηθειῶν εἰς παθόντας καὶ ἀσθενεῖς.

282. Παρέχει πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν εἰς ἀνάπηρα καὶ ἀβοήθητα πρόσωπα, εὑρεθέντα ἢ παθόντα ἐν δημοσίᾳ ὁδῷ ἢ τόπῳ καὶ λαμβάνει ὑπὸ φύλαξιν οἰνόφλυγας καὶ

φρενοβλαβεῖς περιφερομένους καὶ ἐπικινδύνους [1]. (ἄρθρον 3 ἐδ. στ'. νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας τῶν πόλεων)

283. Γενικὰ καθήκοντα τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων εἶναι:

γ') Νὰ παρέχωσιν ἄμεσον βοήθειαν εἰς πάντα κρατούμενον ἢ συνοδευόμενον πληγωμένον ἢ ἀσθενοῦντα καὶ γενικῶς νὰ παρακολουθῶσι τὴν κατάστασιν τούτου, ἐφ' ὅσον κρατεῖται ἢ συνοδεύεται.

δ') Νὰ μεριμνῶσι διὰ τὴν παροχὴν καταλλήλου τροφῆς καὶ ἀνέτου, ὅσον οἷόν τε, διαμονῆς εἰς τοὺς κρατουμένους ἢ συνοδευομένους.

---

1) Νὰ λαμβάνῃ πᾶν ἀναγκαῖον μέτρον . . . πρὸς προστασίαν τῶν ἐχόντων ἀνάγκην ἀτόμων. (ἄρθρ. 1 Νόμου 4578 1930 περὶ 'Οργαν. Χωρ)κῆς)

Περισυλλέγουσι τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας, οὓς ἤθελον εὕρει ἐν ὑπαίθρῳ, καὶ πάντα εἰς ὃν ἤθελε συμβῇ δυστύχημά τι, μετάγοντες αὐτὸν κατ' οἶκον καί, ἐλλείψει τοιούτου, εἰς τὸ νοσοκομεῖον, εἰδοποιοῦντες δὲ περὶ τούτου τὸν σταθμάρχην των καὶ συλλέγοντες πᾶσαν πληροφορίαν σχετικὴν πρὸς τὸ δυστύχημα, προβαίνουσιν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τοῦ τυχὸν δράστου.

Εὑρίσκοντες νεκρόν, ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσι τὸν σταθμάρχην των, φυλάττοντες ἐν τῷ μεταξὺ ἀμετακίνητον τὸ πτῶμα καὶ ἀνέπαφα τὰ ἴχνη. Ὁ σταθμάρχης ὀφείλει νὰ σπεύσῃ ἐπὶ τόπου, καὶ ὁσάκις μὲν πρόκειται περὶ προφανῶς τυχαίου ἢ μὴ ἐξ ἐγκλήματος προερχομένου θανάτου, ἀναγγέλλει τοῦτο εἰς τὴν ἀστυνομικὴν ἢ δημοτικὴν ἀρχήν, εἰς ἣν ἀπόκειται ἡ ἄρσις τοῦ πτώματος, ὁσάκις δὲ πρόκειται περὶ ἐγκλήματος ὀφείλει νὰ εἰδοποιῇ ἀμελητὶ τόν τε προϊστάμενόν του καὶ τὴν δικαστικὴν ἀρχήν, ἀναζητῶν ἐν τῷ μεταξὺ τὸν δράστην.

Οἱ χωροφύλακες εὑρίσκοντες παῖδας ἐγκαταλελειμμένους ἢ ἀποπλανηθέντας, ὁδηγοῦσι τούτους εἰς τὴν κατοικίαν των μὲν ἐὰν αὕτη εἶναι γνωστή, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ἐνώπιον τῆς οἰκείας ἀστυνομικῆς ἢ δημοτικῆς ἀρχῆς. Συναντῶντες παράφρονας, συνοδεύουσιν ἀμέσως τούτους ἐνώπιον τῆς οἰκείας ἀστυνομικῆς ἢ δημοτικῆς ἀρχῆς, ἥτις ἐπιμελεῖται τὴν εἰς τι φρενοκομεῖον εἰσαγωγὴν αὐτῶν ἢ τὴν εἰς τοὺς συγγενεῖς ἢ κηδεμόνας παράδοσιν. (ἄρθρ. 71-73 καὶ 75 Καν. Χωρ.)

ε΄) Νὰ παρέχωσι ταχέως πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν καὶ νὰ μεριμνῶσι διὰ τὴν ἰατρικὴν ἐπέμβασιν ἢ μεταφορὰν εἰς Νοσοκομεῖον ἢ Σταθμὸν Α΄ Βοηθειῶν παντὸς παθόντος ἢ ἀσθενήσαντος ἐν ὁδῷ ἢ δημοσίῳ τόπῳ. (ἄρθρ. 157 Β.Δ. 17 Ἰουν. 1921 περὶ συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστυνομ. ὑπηρεσιῶν κλπ.)

Αἱ δημόσιαι συναθροίσεις

Ἡ «συνάθροισις» εἶναι συνέλευσις, τυχαία πολλάκις, μὴ παρεσκευασμένη, πολλῶν προσώπων, προσωρινῶς πάντοτε καὶ ἄνευ ἱδρύσεως νομικοῦ τινος δεσμοῦ μεταξὺ αὐτῶν, ὅπως ἀκούσωσι ῥήτορός τινος ἢ πρὸς κοινὴν ἰδίως συζήτησιν ὑποθέσεών τινων, ἢ πρὸς ἐκδήλωσιν κοινῶν φρονημάτων, ἢ πρὸς κοινὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναφέρεσθαι πρὸς τὰς ἀρχάς....Πᾶσα συνάθροισις, ἐν τῇ κοινῇ τῆς λέξεως σημασίᾳ, δὲν ἀποτελεῖ «συνάθροισιν» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Συντάγματος· οὕτω π.χ. ἁπλῆ συνάθροισις πολλῶν προσώπων χάριν διασκεδάσεως ἢ πρὸς ἐμπορικοὺς σκοποὺς (πανηγύρεις, κλπ.) δὲν εἶναι «συνάθροισις». Ἑπομένως π.χ. πανήγυρίς τις δύναται ν' ἀπαγορευθῇ προληπτικῶς καὶ δι' ἄλλους λόγους, π.χ. πρὸς ἀποφυγὴν διαδόσεως ἐπιδημίας τινός, οὐχὶ μόνον «ἂν ἐπίκειται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν» (ἄρθρον 14 τοῦ Συντάγματος περὶ τῶν ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεων), καθόσον δὲν πρόκειται περὶ «συναθροίσεως», ἣν ἀσφαλίζει τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Συντάγματος. («Συνταγματικὸν Δίκαιον» Ν. Ν. Σαριπόλου)

Αἱ συναθροίσεις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς τὰς μεγάλας πόλεις ἔγιναν τρόπον τινὰ ἐπιδημικαί, ἰδίως πρὸς ἐξυπηρέτησιν οἰκονομικῶν συμφερόντων. Καὶ εἰς μὴ κομμουνιστικὰς συγκεντρώσεις παρεισφρύουν πάντοτε κομμουνι-

στικὰ στοιχεῖα, ἵνα ἐπιτηδείως ἐνσπείρουν ζιζάνια καὶ ἐκτρέψουν αὐτὰς ἐκ τῆς νομιμότητος, προκαλέσουν ταραχὰς καὶ φέρουν εἰς σύγκρουσιν τὰς μάζας μὲ τὴν ἀστυνομίαν, δυσφημήσουν τὸ ἀστικὸν κράτος καὶ διαθέσουν αὐτὰς δυσμενῶς κατὰ τούτου. Οἱ κομμουνισταὶ κατήντησαν «ὁ μαϊντανὸς» τῶν συναθροίσεων. Ἡ ἀστυνομία ἕνεκεν τούτων ἀναγκάζεται νὰ λαμβάνῃ ἰδιαίτερα μέτρα κατὰ τὰς δημοσίας συναθροίσεις χάριν τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἀπασχολουμένης οὕτω συχνότατα καὶ καταπονουμένης ὄχι ὀλίγης ἀστυνομικῆς δυνάμεως.

284. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι ἡσύχως καὶ ἀόπλως· μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται ν' ἀπαγορευθοῦν, ἂν ὡς ἐκ τούτων ἐπίκηται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, καθ' ὃν τρόπον θέλει ὁρίσει ὁ νόμος. (ἄρθρ. 14 Συντ.) (1)

285. «Ἡ γνῶσις τῆς ψυχολογίας τῶν ὄχλων ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερον κεφάλαιον τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρός, ποὺ θέλει ὄχι νὰ τοὺς κυβερνήσῃ,—τὸ πρᾶγμα κατήντησε δυσχερέ-

---

1) Κατὰ πᾶσαν συνάθροισιν ἢ συγκέντρωσιν, οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ὀφείλουσι πρωτίστως νὰ ὦσι γαλήνιοι καὶ νὰ ἐνεργῶσι μετὰ πολλῆς περισκέψεως καὶ σωφροσύνης, διότι πᾶσα ἐσπευσμένη ἐνέργεια δύναται νὰ προκαλέσῃ βαρείας καὶ λυπηρὰς συνεπείας, ἃς ὑποχρεοῦνται πάντοτε μετ' ἐπιμελείας νὰ προλαμβάνωσιν.

Ὀφείλουσιν ὅμως νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ μακροθυμία δὲν πρέπει νὰ μεταβάλληται εἰς ἀδυναμίαν, ἡ δὲ ἅπαξ ἀρξαμένη ἐνέργεια πρέπει νὰ παύσῃ μόνον ὅταν ἐξασφαλισθῇ τὸ κράτος τοῦ νόμου.

Εἶναι δὲ εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἀπαραίτητον ὅπως μὴ κατανέμηται ἡ δύναμις εἰς μικρὰ τμήματα, διότι ἡ κατάτμησις ἐνῷ δὲν συντελεῖ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς δυνάμεως, παρακωλύει ἐξ ἄλλου τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐντολῆς των. (ἄρθρ. 164 Κ. Χωρ.) (Βλέπε καὶ ἄρθρ. 158-163 καὶ 193-198 Κ. Χ.)

στατον σήμερον, [1]—ἀλλὰ τοὐλάχιστον νὰ μὴ κυβερνηθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ αὐτούς».

«Τὸ σπουδαιότερον σημεῖον ποὺ παρουσιάζει ὁ ψυχολογικὸς ὄχλος εἶναι τὸ ἀκόλουθον. Οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὰ ἄτομα ποὺ τὸν συγκροτοῦν, ὁσηδήποτε ὁμοιότης ἢ ἀνομοιότης δύναται νὰ ὑφίσταται εἰς τὸν βίον των, τὸν χαρακτῆρά των ἢ τὴν πνευματικήν των καλλιέργειαν, τὸ γεγονὸς καὶ μόνον ὅτι μετεμορφώθησαν εἰς ὄχλον, τὰ προικίζει μὲ εἶδος ὁμαδικῆς ψυχῆς. Αὐτὴ ἡ ψυχὴ ἐμπνέει εἰς αὐτὰ αἴσθημα, σκέψιν, καὶ ἐνέργειαν ἐντελῶς διαφόρου μορφῆς καὶ αἰσθήματος, τῆς σκέψεως καὶ τῆς ἐνεργείας ἑνὸς ἑκάστου τούτων κατ' ἰδίαν. Ὑπάρχουν ἰδέαι, ὑπάρχουν αἰσθήματα ποὺ δὲν ἐκδηλοῦνται παρὰ μόνον εἰς τὰ κατ' ὄχλον ἄτομα».

«Τὸ κατ' ὄχλον ἄτομον διὰ μόνου τοῦ γεγονότος τοῦ ἀριθμοῦ προσαποκτᾷ αἴσθημα ἀκαταμαχήτου ἰσχύος, ποὺ τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ὑποτάσσηται εἰς ἔνστικτα, τῶν ὁποίων τὴν χαλιναγώγησιν θὰ ἔκρινεν ἀπαραιτήτως ἀναγκαίαν, ἐὰν ἦτο κατ' ἰδίαν».

«Εἰς τὸν ὄχλον κάθε αἴσθημα, κάθε πρᾶξις, εἶναι μολυσματική, ὥστε τὸ ἄτομον θυσιάζει εὐκολώτατα τὸ προσωπικὸν συμφέρον χάριν τοῦ ὁμαδικοῦ τοιούτου».

«Ὁ ὄχλος εὐχερῶς ὑφίσταται ὑποβλητικότητα, ἧς ἡ μόλυνσις εἶναι ἁπλοῦν ἀποτέλεσμα».

«Ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος, ὅτι ἀποτελεῖ μέρος ὄχλου, ὁ ἄνθρωπος κατέρχεται κατὰ πολλὰς βαθμίδας τὴν κλίμακα τοῦ πολιτισμοῦ. Κατ' ἰδίαν λαμβανόμενος ἦτο ἴσως κάποιας ἀνωτέρας ἀναπτύξεως, κατ' ὄχλον εἶναι ἐνστικτώδης, συνεπῶς βάρβαρος. Ἔχει τὸ αὐθόρμητον, τὴν βιαιότητα,

---

1) Καὶ διὰ τὴν ἀστυνομίαν ἐπίσης.

τὴν θηριωδίαν, καὶ ὡσαύτως τοὺς ἐνθουσιασμοὺς καὶ τοὺς ἡρωϊσμοὺς τῶν πρωτογενῶν ὄντων».

«Ὁ ὄχλος τυγχάνει πάντοτε διανοητικῶς κατώτερος τοῦ κατ' ἰδίαν ἀνθρώπου. Ἀλλ' ἀπὸ ἀπόψεως αἰσθημάτων καὶ πράξεων, τὰς ὁποίας τὰ αἰσθήματα ταῦτα προκαλοῦν, δύναται, κατὰ τὰς περιστάσεις, νὰ εἶναι καλύτερος ἢ χειρότερος. Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ τρόπου, μὲ τὸν ὁποῖον τὸν ὑποβάλλουν. Πλειστάκις βεβαίως οἱ ὄχλοι εἶναι ἐγκληματικοί, ἀλλὰ πλειστάκις ἐπίσης εἶναι καὶ ἡρωϊκοί».

«Οἱ ὄχλοι οὐδὲν ἐνεργοῦν ἐκ προμελέτης».

«Ἐὰν ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς ἐπέτρεπε τὸ διηνεκὲς τῆς παραφόρου ὀργῆς, ἠθέλομεν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ ὁμαλὴ κατάστασις τοῦ φιλοταράχου ὄχλου εἶναι ἡ ὀργή».

«Ὀλίγα ἄτομα συνηγμένα συγκροτοῦν πλῆθος, προκειμένου δ' ἔστω καὶ περὶ διακεκριμένων σοφῶν, ἡ συνάθροισίς των δι' ὑποθέσεις ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῆς εἰδικότητός των, τοὺς περιβάλλει μὲ ὅλας τὰς ἰδιότητας τῶν ὄχλων. Ἡ αἴσθησις παρατηρητικότητος καὶ κριτικοῦ πνεύματος, ποὺ ἕκαστος τούτων ἰδιαιτέρως κέκτηται, ἐξαφανίζεται».

«Οἱ ὄχλοι σέβονται τὴν ἰσχυρὰν πυγμήν, ἐνῷ ἐξουσία πατρικῶς ἀσκουμένη δὲν τοὺς κάμνει ἐντύπωσιν. Τὴν πραότητα ἐκλαμβάνουν ὡς ἔνδειξιν ἀδυναμίας, οὐδέποτε αἱ συμπάθειαί των ἐστράφησαν πρὸς τοὺς ἀνεξικάκους καὶ τοὺς στοργικοὺς ἄρχοντας, ἀλλὰ πρὸς τοὺς τυράννους ποὺ τοὺς κατεδυνάστευσαν».

«Ἕτοιμος νὰ στασιάζῃ εἰς πᾶσαν στιγμὴν ἐναντίον ἰσχυρᾶς Κυβερνήσεως, ὁ λαὸς κύπτει δουλοφρόνως τὸν αὐχένα πρὸ στιβαρᾶς ἐξουσίας». (G. Lebon «Ἡ ψυχολογία τῶν ὄχλων»).

286. Πολὺς λαός, ὀλίγοι δὲ ἄνθρωποι. (Παρ.)

Ἐπὶ συναθροίσεως πολλοῦ πλήθους ἀνθρώπων, μετα-

ξὺ τῶν ὁποίων ἐλάχιστοι μὲν οἱ ἐξέχοντες, οἱ δὲ λοιποὶ κοινὸς ὄχλος.

287. Λαῷ μὴ πίστευε· πολύτροπος γὰρ ὅμιλος. (Γνωμικόν)

Ὅτι οἱ λαοὶ εἶναι εὐμετάβλητοι.

288. Οὐρανό, λαὸ καὶ βλάχο μὴν πιστεύῃς. (Παρ.)

289. Τὸ πλῆθος, τὸ ἀποτελοῦν ἑκάστοτε τὰ συλλαλητήρια καὶ τὰς συγκεντρώσεις, δὲν ἔχει μόνιμον καὶ σταθερὸν χαρακτῆρα. Ὅταν ἀφεθῇ μόνον του εἰς τὰς ὁρμάς του εἶναι προτιμότερον διὰ τὴν ἀστυνομίαν παρὰ ὅταν φέρεται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀπὸ ἐπιτηδείους, οἱ ὁποῖοι τὸ ἀπατοῦν. (*)

290. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ὄχλου ἔχουν πάντοτε πρὸς τοὺς μεγαλοφυεῖς ἄνδρας παθητικὴν ὑπακοήν. (*)

291. Τὸ πλῆθος συστέλλεται συνήθως ἐνώπιον ἐκείνων, οὓς καὶ φοβεῖται. (Πλούταρχος εἰς βίον Κλεομένους § Θ.')

292. Μὴ κτύπα ἀσυνέτως σφηκιάν. Ἀλλ' ἂν κτυπήσῃς, κτύπα δυνατά. (Γκαῖτε)

Ὅτι πρὸς διάλυσιν παρανόμου συναθροίσεως ἀπαιτεῖται σθεναρὰ ἀστυνομικὴ ἐνέργεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Πῶς προλαμβάνονται αἱ ἀξιόποινοι πράξεις

Ἡ πρόληψις γίνεται διὰ τῶν ἐρευνῶν καὶ τῆς συλλογῆς πληροφοριῶν, διὰ τοῦ ἐλέγχου τῶν προσώπων, τῆς ἐπαγρυπνήσεως, τῆς ἐπιτηρήσεως καὶ τῆς ἐμπράκτου ἐπεμβάσεως, ἡ ἐκτέλεσις δὲ τῶν ἐνεργειῶν τούτων δι᾽ ὀργάνων φανερῶν ἢ μυστικῶν (ἐν στολῇ ἢ μετημφιεσμένων), διὰ σκοπῶν, περιπόλων, μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων, ἐντεύξεων ὑπηρεσιακῶν τμημάτων, περιοδειῶν, ἐποπτειῶν, ἐπιθεωρήσεων. Οὕτω ἡ ἀστυνομία, πάντοτε καὶ πανταχοῦ παροῦσα, ἐγρηγοροῦσα, τὰ πάντα βλέπουσα, παντεπόπτης, παντογνώστης, προβλεπτική, προνοητική, διαθέτουσα τὰ μέσα, ἔχουσα τὴν δύναμιν, λαμβάνουσα τὰ μέτρα,—Θεός!—, εἶναι εἰς θέσιν νὰ προλαμβάνῃ τὰ ἀδικήματα ἢ νὰ τὰ καταστέλλῃ ἐν τῇ γενέσει των.

I.—Ἔρευναι καὶ συλλογὴ πληροφοριῶν

Ἡ ἀστυνομία ὀφείλει νὰ ἐρευνᾷ καὶ νὰ συλλέγῃ πληροφορίας περὶ παρασκευαζομένων τυχὸν ἐγκλημάτων, κοινῶν ἢ πολιτικῶν, περὶ τῶν σκοπῶν πάσης ἐργατικῆς ζυμώσεως, περὶ τῶν προθέσεων τῆς κομμουνιστικῆς κινήσεως, περὶ εἰδικῶν γεγονότων καὶ περὶ παντὸς πράγματος ἀξίου ἰδιαιτέρας προσοχῆς. Ἀνάγκη νὰ τίθενται ζητήματα πρὸς λύσιν: Οἱ κακοποιοὶ ἐργάζονται. Πιθανὸν νὰ παρασκευάζωνται ἢ νὰ διαπράττωνται ἐγκλήματα ἐσχάτης προδοσίας

ἢ προδοσίας τῆς πατρίδος, νὰ ὑφίσταται συνωμοσία πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ πολιτεύματος ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος, νὰ προετοιμάζεται φόνος τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος ἢ τῶν κυβερνητῶν τῆς χώρας ἢ ἄλλων ὑψηλῶν προσώπων, πιθανὸν νὰ γίνωνται κατασκοπεῖαι καὶ προπαγάνδαι διάφοροι, νὰ παρασκευάζωνται ληστεῖαι, κλοπαί, παραχαράξεις, λαθρεμπόρια, ἀρχαιοκαπηλίαι κλπ. Τί, ἡ ἀστυνομία θὰ ἀδρανῇ καὶ θὰ κοιμᾶται, θὰ ἐξυπνήσῃ δὲ, ὅταν ἐκραγῇ ἡ βόμβα; Θὰ εἶναι τότε ἀργά. Ἔχει—ὀφείλει νὰ ἔχῃ—γενικὰς καὶ εἰδικὰς γνώσεις περὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως ἀπὸ διαφόρους ἀπόψεις, περὶ τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἱκανὰ καὶ ἔχουν συμφέρον καὶ τὰ μέσα νὰ διαπράξουν ἐγκλήματα, ὡς καὶ περὶ τοῦ τρόπου, τοῦ χρόνου, τοῦ τόπου, ὅπου ταῦτα δύνανται νὰ διαπραχθοῦν. Ἐμπρὸς λοιπὸν ἐπὶ τὸ ἔργον, ἐπὶ τὸν σκοπόν, ἐπὶ τὴν ἀνίχνευσιν καὶ ἀποσόβησιν τοῦ τεκταινομένου κακοῦ, ἀλλὰ διὰ καθωρισμένου σχεδίου καὶ διὰ μεθόδου ἐνεργείας.

Ἡ ἀνίχνευσις γίνεται, ἐὰν αὐτὰ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀστυνομικοῦ των αἰσθητηρίου, παρακολουθήσουν πρόσωπον, ἐπιτηρήσουν μέρος, καὶ ἐξ ἐνδείξεως ἀντιληφθοῦν τι τὸ ὕποπτον, ἢ ἄλλως ἴδουν ἢ ἀκούσουν τι, σχέσιν ἔχον μὲ παρασκευαζόμενον ἔγκλημα, ὅτε προβαίνουν εἰς περαιτέρω ἐνεργείας πρὸς πλήρη ἀνακάλυψιν αὐτοῦ· ἀφ᾽ ἑτέρου ὑπάρχουν πάντοτε εἷς ἢ περισσότεροι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εἴτε ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως εἴτε ἐξ ἀνακοινώσεων ἄλλων γνωρίζουν πολλὰ ἢ ὀλίγα ἢ κἄτι καὶ περὶ τοῦ μυστηριωδεστέρου ἀκόμη τελεσθησομένου (ἢ τελεσθέντος) ἐγκλήματος. Ἐὰν οὗτοι δὲν ἔλθουν πρὸς τἀστυνομικὰ ὄργανα, διὰ νὰ ἀνακοινώσουν τὸ μυστικόν, πηγαίνουν αὐτὰ πρὸς ἐκείνους, τοὺς ἀναζητοῦν, τοὺς ἀνευρίσκουν, ἐπιτηδείως δὲ ἐνεργοῦντα μανθάνουν παρ᾽ αὐτῶν τὸ μυστικὸν καὶ ἐνεργοῦν ὅ,τι ἐπι-

βάλλεται εἰς τὰς περιστάσεις. Ἀλλὰ καὶ παρὰ συνενόχου τινὸς εἶναι δυνατὸν οἱ ἀστυνομικοὶ νὰ μάθουν τὸ μυστικόν, ἀρκεῖ νὰ γνωρίζουν νὰ τὸν ἀναζητήσουν καὶ τὸν ἀνεύρουν καὶ νὰ ἐκμαιεύσουν παρ᾽ αὐτοῦ τὸ ἐγκυμονούμενον κακὸν καὶ νὰ τὸν καταφέρουν νὰ λύση τὴν γλῶσσάν του. Κατὰ τὰς ἐρεύνας των εὑρίσκουν καὶ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν γνωρίζουν μὲν τὸ μυστικόν, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα λέγουν τυχαίως κἄτι ἢ λόγους ἢ ἐνεργείας ἄλλων, ἐξ ὧν οἱ ἀστυνομικοὶ κάμνουν ὑποθέσεις καὶ φθάνουν εἰς συμπεράσματα περὶ παρασκευαζομένων ἐγκλημάτων, τὰ ὁποῖα καὶ ἀνακαλύπτουν.

Μεγάλη ἀστυνομικὴ ἐπιτυχία εἶναι ἡ ἀνίχνευσις παρασκευαζομένων ἐγκλημάτων, διότι λαμβάνονται μέτρα πρὸς ἀποσόβησιν τῆς ἐκδηλώσεως τοῦ κακοῦ, ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸς σύλληψιν τῶν ἐνόχων ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ, οὕτω δὲ ἐκπληροῦται ὁ κύριος προορισμὸς τῆς ἀστυνομίας, δηλαδὴ ἡ πρόληψις τοῦ ἐγκλήματος καὶ ἡ τήρησις τῆς δημοσίας τάξεως.

Λόγῳ ὅθεν τῆς μεγάλης σπουδαιότητος, ἣν ἐνέχουν αἱ ἔρευναι καὶ ἡ συλλογὴ πληροφοριῶν, καὶ τῆς δυσχερείας τοῦ ἔργου, οἱ πρὸς τοῦτο ἰχνηλάται δέον νὰ ἐκλέγωνται μεταξὺ τῶν ἱκανωτέρων ἀστυνομικῶν ὀργάνων. Καὶ γυναῖκες δὲ εὐφυεῖς, πεπειραμέναι, κοσμικαί, γλωσσομαθεῖς, ὡραῖαι, διατίθενται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐὰν δὲ εἶναι καὶ θαρραλέαι, πρὸς γνῶσιν ἢ ἀπόκτησιν κρυπτογραφικῶν κωδίκων, σχεδίων καὶ ἐγγράφων περὶ σημαντικῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καὶ βιομηχανικῶν μυστικῶν ἄλλων κρατῶν. Αἱ γυναῖκες πρὸς ἐπιτυχίαν τούτου συνάπτουν σχέσεις ἰδίως μὲ στρατιωτικούς.

293. Ἐνεργεῖ παντὶ νομίμῳ τρόπῳ, ἵνα ἐπιτυγχάνῃ πληροφορίας σχετιζομένας πρὸς διάπραξιν ἀδικημάτων... καὶ λαμβάνει τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἀδικήματος, εἴτε ἵνα φέρῃ τοὺς δράστας

ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης. ([1]) (ἄρθρ. 3 ἐδ. β'. νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας πόλεων)

Ἰδίως γνωστοὶ κακοποιοὶ καὶ ὕποπτα ἄτομα καὶ οἱ ἐν ποινικαῖς φυλακαῖς κρατούμενοι, γνωρίζουν πολλὰ περὶ παρασκευαζομένων ἢ τελεσθέντων ὑπὸ ὁποίων των ἐγκλημάτων. Καὶ παρ᾽ αὐτῶν ὅθεν δύνανται νὰ πληροφορῶνται οἱ ἀστυνομικοί, ἐκμεταλλευόμενοι ἐπιτηδείως αὐτοὺς πρὸς τοῦτο, ἀρκεῖ νὰ προσέχουν νὰ μὴ ἐξαπατῶνται καὶ μὴ γίνωνται θύματα εὐπιστίας, νὰ μὴ ἐκμεταλλεύωνται δὲ ἐκεῖνοι αὐτοὺς καὶ τὰς περιστάσεις. Ἀπὸ τοὺς ἀγαθοὺς ὅμως τίποτε δὲν μανθάνει κανεὶς περὶ τῶν κακῶν, διότι οἱ ἄνθρωποι δὲν γνωρίζουν τίποτε περὶ αὐτῶν.

294. Ὁ καλῶς πληροφορημένος ἀξίζει δύο. (Παρ.)

---

1) Νὰ συλλέγῃ πληροφορίας... περὶ μελετωμένων προπαγανδιστικῶν ἐνεργειῶν ἢ παρασκευαζομένων ἀθεμίτων πράξεων ἐκ μέρους ἀτόμων, ὁμάδων ἢ ὀργανώσεων, στρεφομένων εἴτε κατὰ τοῦ Ἔθνους εἴτε κατὰ τῆς Δημοκρατίας ἢ κατὰ τῆς κοινωνικῆς τάξεως, ὧν ἡ ἀντιμετώπισις ἐπιβάλλει τὴν λῆψιν μέτρων ἀσφαλείας ἢ ἄλλων τοιούτων, γενικωτέρας φύσεως καὶ κυβερνητικῆς ἐνεργείας. (ἄρθρ. 1 Νόμου 4578 τοῦ 1930 Ὀργαν. Χωρ]κῆς)

Κατὰ τὴν περιοδείαν των ταύτην οἱ χωροφύλακες μεριμνῶσιν ἰδιαιτέρως πρὸς συλλογὴν πληροφοριῶν ἐνδιαφερουσῶν τὴν ὑπηρεσίαν.... Τὰς αὐτὰς πληροφορίας ὀφείλουσι νὰ συλλέγωσιν ἐν τοῖς δήμοις, τοῖς χωρίοις καὶ ταῖς ἀγροικίαις, δι᾽ ὧν διέρχονται, παρὰ τῶν κατὰ τόπους δημάρχων (προέδρων κοινοτήτων), παρέδρων ἢ δημοτικῶν (κοινοτικῶν) συμβούλων καὶ ἄλλων εὐϋπολήπτων κατοίκων, ἵνα ὦσιν ἐνήμεροι περὶ παντὸς ὅ,τι ἐνδιαφέρει τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν. (ἄρθρ. 88 Καν. Χωρ.)

Ἡ ἐπαγρύπνησις, τὴν ὁποίαν οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς ὀφείλουσι νὰ ἐξασκῶσιν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτῶν, καὶ αἱ μετ᾽ εὐϋπολήπτων πολιτῶν σχέσεις, ἃς ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσιν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς πειθαρχίας, ἐπιβάλλουσιν εἰς αὐτοὺς ὅπως μανθάνωσι πάντοτε ἐγκαίρως πᾶσαν πληροφορίαν ἀφορῶσαν τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν..., (ἄρθρ. 161 Καν. Χωρ.)

Ὁ ἀστυνομικὸς δέον νὰ γνωρίζῃ πῶς νὰ πληροφορῆται καλῶς, νὰ γνωρίζῃ τὰς θετικὰς πηγὰς πληροφοριῶν, νὰ ζητῇ ταύτας ἐφ' ὅλων τῶν σημείων μιᾶς ὑποθέσεως, χωρὶς νὰ μένουν κενὰ καὶ ἀμφιβολίαι, νὰ κάμνῃ δὲ συγκρίσεις τῶν πληροφοριῶν διαφόρων προελεύσεων καὶ νὰ ἐνεργῇ ἐπαλήθευσιν ἢ τὴν διάψευσιν αὐτῶν.

Ἀποτελεσματικὴ δύναται νὰ εἶναι ἡ εἰς ἑκάστην πόλιν, κωμόπολιν, χωρίον, συνοικισμόν, κατάρτισις δικτύου πληροφοριῶν ὑπὸ πολιτῶν ἐκ τῶν ἀγανακτούντων διὰ τὰ κατ' ἄλλων ἀδικήματα (ἀριθ. 43). Πρὸς τοῦτο πολλὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα διαθέτουν ἕκαστον ἕνα ἢ περισσοτέρους τοιούτους πολίτας, μεθ' ὧν συνδέονται. Εἰς τὴν Α. ὁδὸν τῆς πόλεως ἐκλέγονται ὁ Β. ἔμπορος, ὁ Γ. παντοπώλης, ὁ Δ. φαρμακοποιός, ὁ Ε. ἀρτοπώλης, εἰς τὰς ἄλλας ὁδοὺς ἀναλόγως, ἐπίσης καὶ τὰς συνοικίας, κ.λ.π. Οὕτω καὶ ἰδιωτικὴ ἐπαγρύπνησις ἐγκατασπείρεται πυκνῶς εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς πόλεως καὶ τῆς ὑπαίθρου, πολλοὶ ὀφθαλμοὶ καὶ πολλὰ ὦτα βλέπουν καὶ ἀκούουν πολλὰ τὰ ἐνδιαφέροντα τὴν ἀστυνομίαν, περισσότερα βεβαίως τῶν ὅσων προσπίπτουν εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν ὀλίγων ἄλλως τε ἀστυνομικῶν ὀργάνων. Αἱ σχετικαὶ πληροφορίαι μεταδίδονται ὑπὸ τῶν πολιτῶν καταλλήλως εἰς τὰ ὄργανα, ὑποχρεούμενα εἰς τὴν τήρησιν αὐστηρᾶς ἐχεμυθείας περὶ τῶν πληροφοριοδοτῶν. Οὐδεὶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν τοιαύτην ὑπὸ πολιτῶν συνδρομὴν ὡς κατασκοπείαν.

294. Εἰς ἐκεῖνα κυρίως τὰ ἔθνη ἡ δημοσία τάξις καὶ ἀσφάλεια εἶναι ἀκλόνητοι καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὀρθῶς καὶ δικαίως, ὅπου ὄχι μόνον ἡ ἀστυνομία, ἡ χωροφυλακή, ἡ διοίκησις γνωρίζουν καὶ ἐκτελοῦν εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά των, οἱ δὲ λειτουργοὶ τῆς δικαιοσύνης εὑρίσκονται εἰς τὸ ὕψος τῆς μεγάλης αὐτῶν ἀποστολῆς, ἀλλ' ὅπου προσέτι πᾶς πολίτης εἶναι πρόθυμος καὶ θεωρεῖ κα-

θῆκόν του νὰ παρέχῃ τὴν συνδρομήν του εἰς τὰς ἀρχάς, νὰ τὰς φωτίζῃ, νὰ τὰς πληροφορῇ καί, χρείας τυχούσης, νὰ δίδῃ εἰς αὐτὰς χεῖρα βοηθείας. (Ἐμ. Λυκούδης «Τὰ καθήκοντα καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου»)

295. Δίκαιον καὶ δικαιοσύνη εὐδοκιμοῦσιν εἰς μίαν χώραν ὄχι μόνον τότε, ὅταν ὁ δικαστὴς ἵσταται πάντοτε ἕτοιμος ἐπὶ τῆς ἕδρας του, καὶ ἡ ἀστυνομία ἐξαπολύῃ τὰ καταδιωκτικά της ὄργανα, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ὅταν ἕκαστος αἰσθάνεται τὸ καθῆκον νὰ συμπράττῃ τὸ καθ' ἑαυτόν. (Jhering «Ὁ ἀγὼν διὰ τὸ δίκαιον»)

296. Καὶ ἰδιῶται προσέτι χρεωστοῦν, λαβόντες ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως γνῶσιν ἀξιοποίνου τινὸς πράξεως, νὰ ἀναγγέλλωσιν αὐτὴν ἐγγράφως ἢ διὰ ζώσης· κατὰ δὲ τὰς παρὰ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις εἶναι μάλιστα εἰς τοῦτο ὑπόχρεοι ἐπὶ ποινῇ. (ἄρθρ. 150 Ποιν. Δικ.)

Ἡ ἀστυνομία ὀφείλει μὲν νὰ εἶναι καλῶς πληροφορημένη, ἐνήμερος, ἀλλ' ὅμως ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι δὲν προάγει πρὸς τοῦτο τὸν ἐκφαυλισμὸν διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν καταχθονίων χαφιέδων καὶ σπιούνων ἢ ἄλλων ἀνηθίκων μέσων :

297. Φρειδερῖκος ὁ Μέγας δὲν ἦτο εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν διευθυντὴν τῆς ἀστυνομίας του Ραμάν. Μίαν ἡμέραν τοῦ εἶπε :

—Ραμάν, εἶσαι γάϊδαρος. Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος τὴν ἀστυνομία, ποὺ διευθύνεις. Δὲν φτάνει οὔτε στὸ νυχάκι τῆς γαλλικῆς. Ἐκείνη τὰ μαθαίνει ὅλα, ἐνῷ ἡ δική σου εἶναι κἄτι περισσότερο ἀπὸ κουτή.

—Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ Ραμάν. Μπορῶ νὰ ὀργανώσω τὴν ἀστυνομίαν μας κατὰ τὸ πρότυπον τῆς γαλλικῆς. Αὐτὸ ὅμως θὰ κοστίσῃ.

—Τί θὰ κοστίσῃ ;

—Τὴν ἐντιμότητα τοῦ Ἔθνους, Μεγαλειότατε. Ὁ πα-

τέρας θὰ προδίδῃ τὸν υἱόν, ὁ ἀδελφὸς τὴν ἀδελφήν, ὁ σύζυγος τὴν σύζυγον.

—Νὰ λείπῃ, ἐφώναξε τότε ὁ Φρειδερῖκος. Καλύτερα ἡ ἀστυνομία νὰ εἶναι κουτὴ παρὰ νὰ προάγῃ τὴν παλιανθρωπιά! Νὰ μείνουν τὰ πράγματα ὅπως εἶναι.

II.—Ὁ ἔλεγχος τῶν προσώπων

Ὅπως εἶναι καθιερωμένον σύστημα εἴς τινα κράτη, ἕκαστος κάτοικος ὑποχρεοῦται νὰ δηλοῦται ἀστυνομικῶς. Οὕτω ἡ ἀστυνομία γνωρίζει τὰ πρόσωπα, τὴν κίνησιν αὐτῶν, τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς πράξεις των ἀκόμη, εἶναι δὲ τοῦτο μέγιστον δι' αὐτὴν ἐφόδιον.

298. Αἱ ἄνω εἰρημέναι ἀρχαὶ (αἱ ἀστυνομικαὶ) διατάττουν εἰς τοὺς ξενοδόχους καὶ ἐνοικιαστὰς οἰκιῶν νὰ ἐγγράφωσιν ἀμέσως ἄνευ λευκοῦ, ἐπὶ καταλόγου μονογραφημένου παρ' αὐτῶν, τὰ ὀνόματα, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν συνήθη διαμονήν, τὴν ἡμερομηνίαν τῆς εἰσόδου καὶ ἐξόδου τῶν ἀτόμων, ὅσα διενυκτέρευσαν παρ' αὐτοῖς, ἂν καὶ διὰ μίαν μόνην νύκτα, καὶ ἀπαιτοῦν τὴν παρουσίαν τῶν καταλόγων τούτων κατὰ δεκαπενταμερίαν (καθ' ἑκάστην ἡμέραν). (ἄρθρον 44 Β.Δ. 1836).

299. Εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὰ χωρία ἡ δημοτικὴ ἀστυνομία ἐξακριβώνει τὴν κατάστασιν τῶν κατοίκων κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους.

Εἰς τὸν κατάλογον θέλει συμπεριλαμβάνεσθαι ἡ διακήρυξις ἑκάστου περὶ τοῦ ὀνόματος, τῆς ἡλικίας, τόπου τῆς γεννήσεως, τελευταίας κατοικίας, ἐπιτηδεύματος καὶ ἄλλων μέσων ὑπάρξεως. Ὅστις δὲν ἤθελεν ἔχει κανὲν μέσον ὑπάρξεως θέλει δεικνύει πολίτας διαμένοντας εἰς τὸν δῆμον, οἵτινες τὸν γνωρίζουν καὶ εἰμποροῦν νὰ δώσωσι καλὴν μαρτυρίαν τῆς διαγωγῆς του. Ὅσοι, ὄντες ἐν στάσει νὰ ἐργασθῶσι, δὲν

ἔχουν οὔτε μέσα ὑπάρξεως, οὔτε ἐργόχειρον, οὔτε ἐγγυητάς, θέλουν σημειοῦσθαι ἰδιαιτέρως.—Ὅσοι ἀποποιηθοῦν πᾶσαν διακήρυξιν, θέλουν ἐγγράφεσθαι μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ μὲ τὴν κατοικίαν των καὶ μὲ τὴν σημείωσιν «ἄτομα ὕποπτα».—Ὅσοι ἀποδειχθοῦν ὡς δώσαντες ψευδεῖς διακηρύξεις, θέλουν ἐγγράφεσθαι μὲ τὴν σημείωσιν «κακόβουλοι».—Ἀφοῦ οἱ κατάλογοι οὕτω καταστρωθῶσι, δὲν μένει πλέον εἰμὴ ἡ διόρθωσις καὶ ἡ τροποποίησις αὐτῶν ἐτησίως ὡς πρὸς ἐλάττωσιν καὶ αὔξησιν καὶ ἄλλας μεταβολάς. Εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται [illegible] τὰ περιττὰ γρσψίματα καὶ πᾶσα παρενόχλησις τῶν ἀτόμων, νὰ περιορίζωνται εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἄνω εἰρημένων σημειώσεων, νὰ παραλείπηται πᾶσα ἐπέμβασις εἰς τὰς ἐσωτερικὰς οἰκογενειακὰς σχέσεις καὶ νὰ ἐκτελῆται ἡ ἐργασία μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν φιλανθρωπίαν.—Οἱ κατάλογοι οὗτοι κοινοποιοῦνται εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπαξιωματικοὺς τῆς χωροφυλακῆς εὑρισκομένους εἰς περιοδείαν. (1)

---

1) Ἐπιτηροῦσιν, ἰδίως ἐν καιρῷ νυκτός, τοὺς ἔχοντας ὕποπτον ἐξωτερικὸν καὶ τοὺς ἐκ τῶν συνθηκῶν τοῦ βίου των παρέχοντας εὐλόγους ὑπονοίας οὕς, ἐν ἀνάγκῃ, δέον νὰ προσκαλῶσιν εὐπρεπῶς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ταυτότητός των, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι μόνη ἡ τυχὸν ἔλλειψις διαβατηρίου ἢ ἄλλων ἐγγράφων ἀποδεικτικῶν ταὐτότητος, δὲν συνεπάγεται τὴν σύλληψιν ἢ τὴν ἐνώπιον τοῦ σταθμάρχου των συνοδείαν τοῦ προσώπου, οὗ ζητεῖται ἡ ταὐτότης. (ἄρθρ. 80 Καν. Χωρ)κῆς)

Βλέπε καὶ ὑποσημείωσιν τοῦ ἄρθρου, ὡς καὶ ἄρθρ. 97 Κ.Χ.

Ἡ ἐπιτήρησις τῆς Χωροφυλακῆς ὡς πρὸς τὴν παράνομον ὁπλοφορίαν δέον, κατὰ προτίμησιν, νὰ στρέφηται κατὰ τῶν προσώπων ἐκείνων, ἅτινα εἶναι γνωστά, ὅτι ῥέπουσιν εἰς ἔριδας, κλοπάς, ληστρικὰς πράξεις, βιαιοπραγίας ἢ προϋπέστησαν καταδίκην ἐπὶ σοβαρῷ ἀδικήματι. Καθ' οἱανδήποτε ὥραν καὶ ἰδίᾳ ἐν καιρῷ νυκτός, οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς δύνανται νὰ ἐνεργῶσι σωματικὴν ἔρευναν ἐπὶ τῶν ἀτόμων ἐκείνων, κατὰ τῶν ὁποίων ἐγείρονται ὑπό-

Τὸ ἄρθρον τοῦτο, μὴ ἔχον ἤδη ἰσχύν, ὡς προσκροῦον εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπολύτου προσωπικῆς ἐλευθερίας, εἶναι ἀρκούντως ἐνδεικτικὸν τοῦ καθήκοντος τῆς ἀστυνομίας περὶ παρεμφεροῦς ἐλέγχου προσώπων τινῶν εἴς τινας περιστάσεις πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ταυτότητος, τῆς καταστάσεως, τοῦ παρελθόντος, τῆς διαγωγῆς αὐτῶν, πρὸς ἀνεύρεσιν ἐπ' αὐτῶν καὶ κατάσχεσιν πειστηρίων, ἀπόδειξιν ἐνοχῆς των εἰς ἀξιοποίνους πράξεις, ἀποκάλυψιν ἐγκληματικῶν των σχεδίων κ.λ.π. Διὰ τοιούτου τινὸς ἐλέγχου ὕποπτα πρόσωπα δύνανται νὰ τεθοῦν ὑπὸ ἐπιτήρησιν καὶ ν' ἀποδειχθοῦν ἔνοχοι πράξεων ἢ καταδιωκόμενοι ἢ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐγκληματίαι.

Ἐνίοτε ἡ ἀστυνομία «ρίχνει τὴν ἀπόχη» καὶ ἐνεργεῖ αἰφνιδιαστικῶς γενικώτερον ἔλεγχον πολλῶν προσώπων, ἅτινα ἤθελον εὑρεθῆ εἰς τόπους, συνοικισμοὺς καὶ κέντρα τινὰ ὕποπτα, πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ προϊόντος ἢ πειστηρίων ἐγκληματικῶν πράξεων (κλοπιμαίων, φονικῶν ὀργάνων, ἐργαλείων, κιβδήλων νομισμάτων, λαθρεμπορίων, ναρκωτικῶν κ.λ.π.) ἢ σύλληψιν ἐνεχομένων εἰς ἐγκλήματα ἢ καταδιωκομένων ἀτόμων, ἀναπτυσσομένης ἰδιαιτέρας προσοχῆς «νὰ μὴν πάρῃ ἡ μπόρα» τοῦ ἀστυνομικοῦ ἐλέγχου καὶ ἔντιμα πρόσωπα.

300. Πᾶς εἰσερχόμενος ἢ ἐξερχόμενος ὁπωσδήποτε τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους ὑποχρεοῦται ὅπως κατὰ τὴν ἄφιξιν ἢ ἀναχώρησίν του ὑποβληθῇ εἰς ἀστυνομικὸν ἔλεγχον, διεξαγόμενον συμφώνως πρὸς τὰ ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν καθοριζόμενα.

Ἀπαγορεύεται ἐπίσης ἡ εἴσοδος παντὸς ἀλλοδαποῦ:

Ἐὰν πάσχῃ τὰς φρένας ἢ ἐκ μολυσματικῆς νόσου.

νοιαι ἕνεκα τῆς στάσεώς των, τῶν προηγουμένων κατ' αὐτῶν ποινικῶν ἀποφάσεων ἢ καταδιώξεων, τῆς διαγωγῆς ἢ καὶ ἄλλης οἱασδήποτε δεδικαιολογημένης ἀφορμῆς. (ἄρθρ. 139 Κ.Χ.)

Ἐὰν ἔχῃ καταδικασθῆ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δι᾿ ἔγκλημά τι ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν ταῖς συνθήκαις περὶ ἐκδόσεως.

Ἐὰν ἔχῃ προγενεστέρως ἀπελαθῆ ἐξ Ἑλλάδος.

Ἐὰν δὲν ἔχῃ τὰ ἀναγκαιοῦντα μέσα διὰ τὴν συντήρησιν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του κατὰ τὰ ἑκάστοτε διὰ διαταγῶν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁριζόμενα.

Ἐὰν θεωρῆται ὕποπτος εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ κράτους, ὁπότε ἀπαγορεύεται καὶ ἡ διέλευσις αὐτοῦ ἐκ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ εἴσοδος εἰς Ἑλλάδα δὲν δύναται νὰ ἀπαγορευθῇ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει εἰς πρόσωπα ἀποδεδειγμένως δι᾿ ἐπισήμων ἐγγράφων κατέχοντα τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα.

Διευθυνταὶ ξενοδοχείων, οἰκοτροφείων, κλινικῶν, σανατορίων, ἐκμισθωταὶ οἰκιῶν ἢ ἐπιπλωμένων δωματίων καὶ ἐν γένει πᾶς ὁπωσδήποτε παρέχων τόπον διαμονῆς εἰς ἀλλοδαπὸν ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς 24ώρου ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τούτου εἰδοποιήσῃ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ἁρμοδίαν ἀρχήν, ἣν ἐπίσης ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ καὶ περὶ τῆς ἀναχωρήσεώς του.

Προκειμένου περὶ μεμονωμένων ἀτόμων ἀλλοδαπῶν, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δύναται ἐπίσης διὰ λόγους δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος νὰ ἐπιβάλῃ εἰς ταῦτα ὅσους ἤθελε κρίνει ἀναγκαίους περιορισμοὺς (π.χ. ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς διαμονῆς ἢ ἐγκαταστάσεως ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ, τὴν παρουσίασιν εἰς τὴν ἀστυνομίαν, μετακίνησιν, τὴν ἄσκησιν ὡρισμένου ἐπαγγέλματος κ.τ.λ.).

Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ἐὰν δὲν λάβῃ ἀστυνομικὴν θεώρησιν τοῦ διαβατηρίου του ἢ ἑτέρου τυχὸν ἐγγράφου ταξειδίου του.

Ὁ ἔλεγχος τῶν καθ᾿ οἱονδήποτε τρόπον εἰσερχομένων ἢ ἐξερχομένων τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους ἡμεδαπῶν ἢ ἀλλοδαπῶν εἶναι τῆς ἀπολύτου ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργοῦ

τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐνεργεῖται δὲ ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἀστυνομικῶν ἀρχῶν. (Νόμος 4310 «περὶ ἐγκαταστάσεως καὶ κινήσεως ἀλλοδαπῶν ἐν Ἑλλάδι, ἀστυνομικοῦ ἐλέγχου κ.λ.π.)

301. Ἀπὸ χίλιες καρυδιὲς καρύδια. (Παρ.)

Ἐπὶ πλήθους παντοδαπῶν ξένων, ἀγνώστων καὶ ὑπόπτων ἀνθρώπων, οἵτινες διαμένουν ἢ καταφθάνουν εἴς τινα τόπον καὶ τῶν ὁποίων ἐπιβάλλεται ὁ ἀστυνομικὸς ἔλεγχος.

Ἡ ἀστυνομία ἀσχολεῖται μὲ τοὺς ξένους, τοὺς διεθνεῖς ἀλήτας, τοὺς ταξειδεύοντας ἐγκληματίας ἐξ ἐπαγγέλματος· τούτων τύποι εἶναι: 1) Οἱ διαπράττοντες δηλητηριάσεις, ἐρωτικὰς ἀνθρωποκτονίας κ.λ.π. 2) Οἱ διεθνεῖς σωματέμποροι, οἱ διεθνεῖς ἀπατεῶνες, ψευτοεξερευνηταί, ψευτοαεροπόροι, πολιτικοὶ δῆθεν φυγάδες, ὑπεξαιροῦντες κοσμήματα, συνάπτοντες δάνεια, γάμους πρὸς ἀπόκτησιν προικῶν, ἐπιδιδόμενοι εἰς ἐμπορικάς, βιομηχανικὰς ἢ ἄλλας ἐπιχειρήσεις κ.λ.π. 3) Λωποδύται εἰς σιδηροδρομικοὺς σταθμούς, εἰς τὰ τράμ, τὰς λαϊκὰς συναθροίσεις, ἐκθέσεις καὶ λοιπὰς συγκεντρώσεις ἀνθρώπων. 4) Οἱ ληστρικῶς ὠργανωμένοι διεθνεῖς σύλλογοι, δρῶντες πανταχοῦ, ἰδίως εἰς ἱπποδρομίας, λουτρά, θέατρα ποικιλιῶν κ.λ.π. Καὶ εἶναι οἱ συμμορῖται αὐτῶν παῖκται, διαρρῆκται, παραχαράκται, κιβδηλοποιοί, πλαστογράφοι, ἀρχαιοκάπηλοι, λαθρέμποροι, διαρρῆκται χρηματοκιβωτίων, λησταὶ τραπεζῶν. 5) Οἱ ταραχοποιοί, κομμουνισταί, κατάσκοποι, διεθνεῖς παρασκευασταὶ ἀνωμαλιῶν εἰς ξένον κράτος (τύπου Λῶρενς π.χ.) καταδιωκόμενοι.

Οἱ ἐγκληματίαι ταξειδεύουν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἢ ἐξωτερικὸν (οἱ κλέπται ὑπηρέται καὶ ὑπηρέτριαι ἀναλαμβάνουν ἐργασίαν ἀπὸ καταστήματος εἰς κατάστημα, ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν), διὰ νὰ μὴ δίδουν καιρὸν

ν' ἀνακαλύπτωνται τὰ ἐλαττώματα καὶ αἱ πράξεις των καὶ νὰ μὴ συλλαμβάνωνται, καὶ διὰ νὰ λησμονῶνται. Διότι:

302. Τροχὸς ποὺ γυρίζει δὲν πιάνει σκουριά. (Παρ.)

III.—Ἡ ἐπαγρύπνησις

Εἶναι ἡ διαρκής, προσεκτικὴ καὶ ἄγρυπνος ἐπίβλεψις τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων ἐπὶ παν[illegible] προσώπου εἴτε διὰ νὰ τὸ προστατεύσουν εἴτε νὰ τ[illegible]ίσουν ἀπὸ τὸ ἔγκλημα, καὶ διὰ νὰ ἐξασφαλίσου[illegible] τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων.

303. Ἀρνὶ ποὺ τὸ φυλάει [illegible] λύκος δὲν τὸ τρώγει. (Παρ.)

304. Εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἄν, καὶ οὐκ ἂν εἴασε διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. (Ματθ. ΚΔ'. 43)

Καὶ ἕκαστος εἶναι ἀνάγκη νὰ προσέχῃ καὶ ν' ἀγρυπνῇ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς του καὶ τὴν φύλαξιν τῆς περιουσίας του, ὅταν μάλιστα συντρέχουν ἰδιαίτεραι περιστάσεις. Ἀλλ' ὅμως ἡ ἀστυνομία εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀγρυπνῇ πάντοτε ἡμέραν καὶ νύκτα· οὕτω δὲν δίδεται εὐκαιρία εἰς τοὺς νυκτοκλέπτας νὰ διαρρήξουν τὴν οἰκίαν τοῦ οἰκοδεσπότου, τὸ κατάστημά του κλπ.

305. Φύλακες, γρηγορεῖτε. (στρατιωτικόν)

Ὅτι οἱ φρουροὶ τῶν φυλακῶν, ἰδίως τὴν νύκτα, ὀφείλουν νὰ εἶναι ἄγρυπνοι καὶ νὰ ἔχουν ἐντεταμένην τὴν προσοχὴν πρὸς πρόληψιν ἀποδράσεως τῶν ἐν αὐταῖς κρατουμένων, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀστυνομικοὶ νυκτοσκοποὶ πρὸς πρόληψιν ἀξιοποίνων πράξεων.

306. Αὐστηροτάτη ἐπαγρύπνησις πρέπει νὰ ἐνεργῆται ἐπὶ τῆς λῃστείας καὶ τῶν ἐκ ταύτης προερχομένων ἐγκλημάτων καὶ πᾶν ὅ,τι συντείνει πρὸς ἀπάντησιν αὐτῶν καὶ

σύλληψιν τῶν κακούργων. [1] (ἄρθρ. 40 Β.Δ. 1836 περὶ δημ. ἀστυνομίας)

Τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ἀσκοῦν ἐφ' ὅλων τῶν προσώπων καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη αὐστηρὰν ἐπαγρύπνησιν, ὅπως προλάβουν τὴν ἐκτέλεσιν ἐγκλημάτων, ἀνθρωποκτονίας, ληστείας, κλοπῆς κ.λ.π.

307. Ὅταν ὁ γάτος περιδιαβάζῃ, ὁ ποντικὸς μένει κρυμμένος. (Ἰταλική)

308. Ἕνα σκυλὶ ποὺ τριγυρνᾷ εἶναι καλλίτερο ἀπὸ ἕνα λιοντάρι ποὺ κοιμᾶται. (Ἀραβική)

Ὅτι ὅταν τἀστυνομικὰ ὄργανα, ἔστω καὶ ὀλίγα, κινοῦνται καὶ περιφέρωνται καθ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς περιφερείας των, ἀνὰ τὰς ὁδούς, εἰς τὰ δημόσια μέρη, εἰς τὸ ὕπαιθρον κ.λ.π., εἴτε ὡς σκοποί, εἴτε ὡς περίπολοι, μεταβατικὰ ἀποσπάσματα κ.λ.π., ὅταν προσέχουν παντοῦ, ὅταν φυλάττουν ἀγρύπνως, ὅταν ἐνεδρεύουν, τότε οἱ κακοποιοὶ ἐξαφανίζονται, διότι ὄχι μόνον δὲν δύνανται νὰ δράσουν, ἀλλὰ κινδυνεύουν καὶ νὰ συλληφθοῦν.

309. Ἀγκαστρολογιῶνται οἱ σκύλες, ἀντεροκομὸς τοῦ λύκου. (Παρ.)

310. Ἀγκαστρολογιῶνται οἱ σκύλες, μαῦρα φίδια στὰ τσακάλια. (Παρ.)

Ὅτι οἱ κακοποιοὶ θλίβονται καὶ καταλαμβάνονται ὑπὸ φόβου καὶ ἀπελπισίας, ἀντιλαμβανόμενοι, ὅτι ἡ ἀστυνομία λαμβάνει καὶ ἐφαρμόζει δρακόντεια κατ' αὐτῶν μέτρα.

311. Ὥσπερ γὰρ δμῶες καὶ δμωΐδες ἐν τοῖς οἴκοισι θορυβέοντες καὶ στασιάζοντες, ὁπόταν ἐξαπιναίως αὐτοῖσι δέσποινα ἐπιστῇ, πτοηθέντες ἐφησυχάζουσι. (Ἱπποκράτης ;)

---

1) Νὰ ἐπαγρυπνῇ πρὸς πρόληψιν καὶ δρᾷ πρὸς καταστολὴν πάσης ἀξιοποίνου πράξεως. (ἄρθρ. 1 νόμου 4578 τοῦ 1930 περὶ Ὀργαν. Χωροφυλακῆς)

312. Ἦρθ' ὁ γάτος, σουφρώνουν τὰ ποντίκια. (Παρ.)
Ὅτι ἡ ἐμφάνισις τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων καταπτοεῖ καὶ τρέπει εἰς φυγὴν τοὺς κακοποιοὺς καὶ τοὺς ἐξαναγκάζει νὰ ἐξαφανισθοῦν.

313. Ὁ καλὸς ψαρᾶς στὸ σκοτάδι ψαρεύει. (Παρ.)
Ὅτι ὁ καλὸς ἀστυνομικὸς ἰχνηλάτης ἀνευρίσκει, παγιδεύει, συλλαμβάνει τοὺς ὑπὸ τὸ σκότος δρῶντας κακοποιούς.

314. Ἐκείν' ἡ γάτα ποὺ λουμώνει ([1]), ὅλο ποντικοὺς ζώνει. (Παρ.)

315. Τούτ' ἡ γάτα ποὺ μαργώνει, ὅλο ποντικοὺς μαζώνει. (Παρ.)

316. Γάτος ποὺ μουλλώνει ([1]), οὖλο ποντικοὺς μαζώνει. (Παρ.)

317. Ὅταν ἡ γάτα ἥσυχα παραμονεύῃ, πιάνει χοντρὸ κομμάτι. (Ἀραβική)
Ὅτι ὁ λελογισμένος, ἀθορύβως, μυστικῶς, δι' ἐνεδρῶν κ.λ.π. ἐκτελῶν τὸ καθῆκον ἀστυνομικὸς ἐπιτυγχάνει, χάρις εἰς τὸν συνετὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας του συλλαμβάνει κακοποιούς.

318. Ὅταν οἱ γάτες κυνηγοῦν ποντίκια δὲν νιαουρίζουν. (Γερμανική)

319. Ἐκεῖνες εἶναι οἱ καλύτερες γάτες, ποὺ κυνηγοῦν ποντίκια καὶ δὲ νιαουρίζουν. (Γερμανική)

320. Τὸ καλὸ σκυλὶ στὰ στερνὰ γαυγίζει. (Παρ.)

321. Τὸ δαγκανιάρικο σκυλὶ δὲ γαυγίζει. (Παρ.)
Ὅτι ὁ καλὸς ἀστυνομικός, ὁ φέρων τὸ ὑπηρεσιακὸν ἀποτέλεσμα, ἐνεργεῖ ἄνευ θορύβου καὶ ἐπιδείξεων.

322. Κύων θωϋκτὴρ οὐ δάκνει. (Παροιμιακὸν γνωμικόν)

---

1) Ἐφησυχάζει, σιωπᾷ καὶ προσποιεῖται τὴν ἀδιάφορον, ἐνεδρεύει.

323. Σκυλί, ὅπου γαυγίζει, δὲ δαγκάνει. (Παρ.)

324. Σκύλος ποὺ δὲ δαγκάνει ἄφησέ τον νὰ γαυγίζῃ. (Παρ.)

325. Γάτα ποὺ μιαουλίζει δὲν εἶναι καλὸς κυνηγός. (Παρ.)

326. Γάτα μὲ κουδούνια δὲν πιάνει ποντικούς. (Ρωμουνική)

Ὅτι ὁ φυγόπονος ἀστυνομικός, ὁ ἀδρανὴς καὶ μὴ δυνάμενος ν' ἀποδώσῃ ἔργον, θορυβοποιεῖ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπουσιώδους ὑπηρεσίας, διὰ νὰ φανῇ δραστήριος, ρέκτης, διὸ ὄχι μόνον δὲν εἶναι καλὸ λαγωνικό, ἀλλὰ καὶ οἱ κακοποιοὶ δύνανται ἀνενοχλήτως νὰ δρῶσιν εἰς τὴν περιφέρειάν του. Οὐδόλως δ' ἀπίθανον, ὅτι θορυβεῖ καὶ ἐπιδεικνύει τὰς ἐνεργείας του, διὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς κακοποιοὺς νὰ λάβουν τὰ μέτρα των, καὶ ἐνεργεῖ οὕτω διὰ διαφόρους λόγους, εἴτε διότι ἔχει συμφέροντα, εἴτε διότι πιέζεται ἀπὸ πολιτικοὺς προστάτας αὐτῶν καὶ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν ν' ἀντισταθῇ, εἴτε διότι φοβεῖται κ.λ.π.

327. Γάτα χαϊδεμένη δὲν πιάνει ποντικούς. (Παρ.)

328. Γάτος μὲ γάντια ποντικοὺς δὲν πιάνει. (Παρ.)

Βεβαίως τἀστυνομικὰ ὄργανα δέον νὰ εἶναι εὐγενικὰ καὶ καθάρια καὶ ἡ στολή των ὄχι λινατσοειδής, ἀλλὰ ἀπὸ ὕφασμα καλῆς ποιότητος καὶ ἐπιβλητική. Ἀλλ' ὅμως ἀνάγκη νὰ ἔχουν ὑγείαν καὶ ρώμην καὶ εὐψυχίαν, νὰ εἶναι ἀθλητικά, σκληραγωγημένα, ν' ἀντέχουν καὶ καρτεροῦν εἰς τοὺς κόπους, τὰς στερήσεις καὶ τὰς κακουχίας, καὶ νὰ ριψοκινδυνεύουν, διὰ νὰ δύνανται ν' ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰ δυσχερῆ καθήκοντά των καὶ νὰ συλλαμβάνουν τοὺς ἐνόχους ἀδικημάτων καὶ τοὺς καταζητουμένους. Τοὺς συλλαμβάνουν, φερόμενα πρὸς αὐτοὺς ἀναλόγως, καὶ μὲ καλοὺς τρόπους. Φυσικὰ δὲν συλλαμβάνουν μὲ τὸ γάντι ἐπικινδύνους κακοποιούς.

Γερὸ μυαλό, γερὴ ψυχή, γερὸ σῶμα ἐξασφαλίζουν τὴν ἐπιτυχίαν.

Ἀβροδίαιτοι ὅμως καὶ μαμμόθρεπτοι ἀστυνομικοὶ δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσουν εἰς αὐτὰ τὰ ἔργα.

329. Γάτος δεμένος στὸ σακκί. (Παρ.)

330. Κάτα κλεισμένῃ στοὺ σάκκου, ποντικοὺς δὲν πιάνῃ. (Παρ.)

331. Γάτος κλεισμένος ποντικοὺς δὲν πιάνει. (Παρ.)

Ὅτι δὲν πρέπει νὰ τίθενται ὑπὸ τῶν προϊσταμένων παράλογοι καὶ περιττοὶ περιορισμοὶ εἰς τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, ἀλλὰ ν' ἀφήνεται εἰς αὐτὰ ἀνάλογος πρωτοβουλία ἐνεργείας καὶ ἐλευθερία συναναστροφῶν καὶ συμπεριφορᾶς, νὰ ζητῶνται δὲ δι' αὐτὰς εὐθύναι καὶ νὰ ἐλέγχωνται, ὁσάκις συντρέχει περίπτωσις. Ἄλλως, τἀστυνομικὰ ὄργανα, ἐνεργοῦντα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεμονωμένα, δέον νὰ γνωρίζουν καλῶς τὰς ὑποχρεώσεις των, νὰ εἶναι εἰθισμένα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν οἴκοθεν, νὰ ἔχουν ἀνεπτυγμένον τὸ αἴσθημα τῆς πρωτοβουλίας καὶ ν' ἀναλαμβάνουν μὲ θάρρος τὰς εὐθύνας τῶν ἐνεργειῶν των.

332. Θέλει ὁ κάτης καὶ χορεύουν τὰ ποντίκια. (Παρ.)

Ὅτι, ὅταν ἐκ διαφόρων λόγων τἀστυνομικὰ ὄργανα ἐθελοτυφλοῦν ἢ καὶ «κάνουν πλάτες», οἱ κακοποιοὶ δρῶσιν ἐντατικῶς.

333. Ἡ ἀλεποῦ ποὺ κοιμᾶται ὄρνιθες δὲν πιάνει. (Παρ.)

334. Ὅταν κοιμᾶται ὁ σκύλος, ἀγρυπνᾷ ὁ λύκος. (Γαλλική)

335. Ἡ γάτα κοιμᾶται, τὰ ποντίκια πηδᾶνε. (Παρ.)

336. Κοιμᾶται ὁ γάτος, ἀγρυπνᾷ ὁ ποντικός. (Γαλλική)

Ὅτι ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς εἶναι νυσταλέος, ἀδρανής, βάρος τῆς γῆς, τὸν ὀσφραίνονται ἀμέσως οἱ κακοποιοὶ κα ἐμφανιζόμενοι ἐπιδίδονται ἀνενοχλήτως εἰς τὴν διάπραξιν ἀδικημάτω ν.

337. Ψόφησ' ὁ γάτος, ἀναστήθηκαν τὰ ποντίκια. (Ἀλβανική)

338. Ἐψόφησ' ὁ γάτος, καὶ φαρδέψαν (ἐκινήθησαν ἐλευθέρως) τὰ ποντίκια. (Παρ.)

339. Στὸν ψόφιο γάτο πηδοῦν ἀπάνω οἱ ποντικοί. (Ἰταλική)

Ὅτι, ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς εἶναι ἀνίκανος καὶ ψοφοδεής, οἱ κακοποιοὶ δρῶσι, δυνατὸν μάλιστα νὰ προσβάλουν καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον, νὰ τὸν ριζιλέψουν.

340. Μὲ τὸ γέρο γάτο κάθεσαι καὶ ποντικοὺς φοβᾶσαι; (Παρ.)

Ὅτι ὁ εἰς σωματικὴν ἀνικανότητα περιελθὼν ἀστυνομικὸς δὲν δύναται πλέον νὰ προστατεύσῃ τοὺς πολίτας ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν κακοποιῶν.

341. Ἔφκαν οἱ κάττες, τσαὶ χορεύγουν οἱ ποντιτσοί. (Παρ.)

342. Φεύγει ὁ γάτος, χορεύουν τὰ ποντίκια. (Παρ.)

Ὅτι, ὅταν τἀστυνομικὰ ὄργανα δὲν εἶναι παρόντα, ὅταν ἐγκαταλείπουν τὰς θέσεις των, οἱ κακοποιοὶ εὑρίσκουν εὐκαιρίαν νὰ διαπράξουν ἀδικήματα.

343. Ὅταν λείπῃ ὁ γάτης, τὰ ποντίκια χορεύουνε, κι' ὅταν ἔλθῃ ὁ γάτης, τὰ ποντίκια ζαρώνουνε. (Παρ.)

344. Ὁ γέρο κάτης ἔλειψε, κι' οἱ ποντικοὶ σαλέψαν. (Παρ.)

345. Λείπει ὁ γάτος, χορεύουν τὰ ποντίκια. (Παρ.)

346. Λείπ' ὁ γάτης καὶ χορεύγουνε οἱ ποντικοί. (Παρ.)

347. Λείπ' ὁ κάτης, κι' ἀρκειοῦνται (ὀρχοῦνται) οἱ ποντικοί. (Παρ.)

348. Ὅπου λείπει ἡ γάτα, οἱ ποντικοὶ χορεύουν. (Παρ.)

349. Ὀντὲ λείπῃ ὁ γέρο κάτης, ὅλ' οἱ ποντικοὶ χορεύγουν. (Παρ.)

350. Οἱ κάττες ἔλειπαν, κ' οἱ ποντικοὶ ἐχόρευαν. (Παρ.)
351. Ἂν ἡ γάτα εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, νοικοκυραῖοι εἶναι οἱ ποντικοί. (Γερμανική)
352. Οἱ κάττες ἐξενίτεψαν κ' οἱ ποντικοὶ χορεῦνε. (Παρ.)
Ὅτι πρὸς παγίωσιν ἀσφαλείας καὶ τάξεως ἡ ἀστυνομικὴ δύναμις δέον νὰ εἶναι μονίμως τοποθετημένη εἴς τινα περιφέρειαν, οὐχὶ δὲ νὰ ἐμφανίζεται εἰς αὐτὴν περιοδικῶς καὶ σπανίως, διότι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν της, ἐμφανίζονται οἱ κακοποιοὶ καὶ διαπράττουν ἀδικήματα.
353. Ὅταν ὁ γάτος εἶναι ἔξω, τότε χορεύουν οἱ ποντικοὶ γύρω στὴ στάμνα μὲ τὸ βούτυρο ἢ γύρω στὴν ἀλευροθήκη (στὸ ἀμπάρι). (Ὁλλανδική)
Ὅτι, ὅταν ὁ σκοπὸς ἀφήση τὴν θέσιν του, ἔρχονται οἱ ποντικοὶ καὶ κλέπτουν καὶ διαπράττουν καὶ ἄλλας πράξεις.
354. Ἔλειψεν ὁ γάτος κι' ἀγρίαψαν τὰ ποντίκια. (Παρ.)
355. Ἐλείψασιν οἱ κάττοι κ' ἐβγήκασιν οἱ ποντικοὶ στὸ μεϊντάνιν (εἰς τὴν ἀγοράν). (Παρ.)
Ὅτι ἡ ἔλλειψις, ἡ ἀνυπαρξία, ἡ ἀναξιότης τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων ἀποθρασύνει τοὺς κακοποιούς, τοὺς φυγοδίκους κ.λ.π., οἱ ὁποῖοι ἐμφανίζονται πλέον καὶ εἰς τοὺς δημοσίους τόπους, εἰς τὰ κέντρα, εἰς τὴν ἀγοράν.
356. Ὁ διάβολος φεύγει (ἀπ') τὸ θυμίαμα. (Παρ.)
Ὅτι οἱ κακοποιοὶ ἀποφεύγουν τοὺς τόπους, ὅπου ἡ ἀστυνομία εἶναι ἄγρυπνος καὶ ἐπικρατεῖ εὐνομία καὶ γίνονται ἀγαθὰ καὶ θεάρεστα ἔργα.
357. Μάνδρα κενὴ πλήρης λύκων. (Βυζ.)
358. Μάνδρα ἄδεια γεμάτη λύκους. (Παρ.)
359. Ἔρημο μανδρὶ γιομᾶτο λύκους. (Παρ.)
360. Ἔρμα μαντριὰ γιομᾶτα λύκους. (Παρ.)
361. Εὔκαιρο μαντρὶ γεμᾶτο λύκους. (Παρ.)
Ὅτι εἶναι γεμάτη ἀπὸ κακοποιοὺς ἡ περιφέρεια, τὴν

ὁποίαν ἐγκαταλείπουν ἀφύλακτον τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα.

362. Κακὸ μαντρὶ γεμᾶτο λύκους. (Παρ.)

363. Τὰ κακοσυγούρευτα τὰ σκυλιὰ τὰ τρῶνε. (Παρ.)

364. Τὰ κακὰ κειτούμενα κ' οἱ σκύλοι τρῶντα. (Παρ.)

Ἐπὶ κακῆς καταστάσεως τῆς ἀστυνομίας, συνέπεια τῆς ὁποίας εἶναι νὰ ὀργιάζουν καὶ νὰ πληθύνωνται οἱ κακοποιοί.

IV.—Ἡ ἐπιτήρησις

Αὕτη συνίσταται εἰς τὴν παρακολούθησιν ἐγκληματικῶν ἢ ὑπόπτων τινῶν ἀτόμων, διὰ νὰ μὴ δοθῇ εἰς αὐτὰ εὐκαιρία νὰ διαπράξουν ἀξιοποίνους πράξεις ἢ διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ ποιὸν αὐτῶν, ὡς καὶ ἡ ἐπὶ ὁμοίῳ σκοπῷ ἐπίβλεψις τῶν κέντρων, ὅπου συχνάζουν τοιαῦτα πρόσωπα. Εἶναι καὶ ποινὴ περιοριστικὴ τῆς ἐλευθερίας (ἄρθρ. 33-37 Ποιν. Νόμου).

365. Τοὺς φαύλους δεῖ παρατηρεῖσθαι, μήπω καιροῦ λαβόμενοι βλάψωσι. (Σέξτος)

Ἐπιβάλλεται ἡ ἀστυνομικὴ ἐπιτήρησις τῶν ἐκ φύσεως καὶ τῶν καθ' ἕξιν ἢ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐγκληματιῶν, ἵνα προληφθοῦν νέα ἀδικήματα αὐτῶν, ἐπειδὴ οὗτοι εἶναι συνήθως ἀδιόρθωτοι.

366. Πρόσεχε ἀπὸ κακούργου, πονηρὰ γὰρ τεκταίνεται. (Σειράχ ΙΓ' 33)

367. Ἄφρονι ὁμιλῶν λίθον κράτει. (Βυζ.)

Ὅτι δέον νὰ προφυλάσσεται κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἄφρονας καὶ τοὺς κακούργους, ἡ δὲ ἀστυνομία νὰ ἐπιτηρῇ αὐτούς.

368. Ὁ Σόλων, προσαρμόζων τοὺς νόμους μᾶλλον εἰς τὰ πράγματα παρὰ τὰ πράγματα εἰς τοὺς νόμους, καὶ βλέπων τὴν φύσιν τῆς χώρας, ἥτις μόλις ἐπήρκει εἰς τοὺς

γεωργοὺς καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ τρέφῃ ὄχλον ἀργὸν καὶ σχολάζοντα, περιῆψεν ὑπόληψιν εἰς τὰς τέχνας καὶ ἔταξε τὴν βουλὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ ἐπιτηρῇ, πόθεν ἕκαστος ἔχει τοὺς πόρους του, καὶ νὰ τιμωρῇ τοὺς ἀργούς. (Πλούταρχος εἰς βίον Σόλωνος § ΚΒ')

368 δίς. Ὡς δ' ὁ Θεόφραστος ἱστορεῖ, καὶ τὸν περὶ ἀργίας νόμον δὲν ἔγραψεν ὁ Σόλων, ἀλλ' ὁ Πεισίστρατος, καταστήσας δι' αὐτοῦ καὶ τὴν χώραν εὐφορωτέραν καὶ τὴν πόλιν ἡσυχωτέραν. (Ἴδιος αὐτόθι)

369. . . Ἔπραττε δὲ ταῦτα (δηλ. ἔστελλεν ἀποίκους εἰς διαφόρους χώρας) ἐλαφρῶν τὴν πόλιν ἀπὸ ὄχλου ἀργοῦ καὶ φιλοταράχου, θεραπεύων δὲ τοῦ λαοῦ τὴν ἔνδειαν . . . (Πλούταρχος εἰς βίον Περικλέους ΙΑ')

Καὶ σήμερον ὁ πλεονάζων ἢ μὴ δυνάμενος νὰ συντηρηθῇ πληθυσμὸς χώρας τινὸς μεταναστεύει ἢ ἐγκαθίσταται εἰς ἀποικίας.

370... Ἐπὶ τούτῳ χρεωστοῦν νὰ ἐπαγρυπνῶσιν ἰδίως τὴν ἄπορον τάξιν τῶν κατοίκων. (ἄρθρ. 32 Β.Δ. 1836 περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας)

371. Ἡ δημοτικὴ ἀστυνομία χρεωστεῖ νὰ ἐπαγρυπνῇ... τὴν διαγωγὴν τῶν κατοίκων, τῶν ὁποίων τὰ μέσα ὑπάρξεως εἶναι ἄγνωστα ἢ ὀλίγον γνωστά. (ἄρθρ. 49 ἰδίου Διατάγματος)

Διότι ἐνδέχεται τὰ μέσα ταῦτα νὰ εἶναι προϊόντα ἐγκληματικῶν πράξεων. Ἐξακριβώνει ἡ ἀστυνομία περὶ τῶν μέσων συντηρήσεως τῶν ὑπόπτων ἀτόμων : «Πόθεν ἔσχες» ;

Ἡ ἀστυνομία ἐπιτηρεῖ τοὺς ἀέργους καὶ τοὺς πένητας, ἐπειδὴ ὑπόκεινται εἰς πειρασμοὺς καὶ διαπράττουν ἀδικήματα.

372. Ἡ ἀργία γεννάει κάθε ἁμαρτίαν. (Παρ.)

373. Πολλὴν κακίαν ἐδίδαξεν ἡ ἀργία. (Σειρὰχ Α' 28)

374. Ἀργία κακουργίας ἀρχή. (Σοφοκλῆς ἢ Μένανδρος)

375. Πᾶς γὰρ ἀεργὸς ἀνὴρ ζώει κλοπίμων ἀπὸ χειρῶν.(*)

376. Ὁ Νουμᾶς διένειμε τὴν χώραν εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας, ἀφαιρῶν τὴν πτωχείαν, ἥτις ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγκην τῆς ἀδικίας. (Πλούταρχος εἰς βίον Νουμᾶ § ΙΣΤ')

377. Ὁ Φιλοποίμην ἐνόμιζεν, ὅτι πρέπει νὰ ἔχῃ ἴδια κτήματα ὅστις θέλει ν' ἀπέχῃ τῶν ξένων. ("Ιδιος εἰς βίον Φιλοποίμενος § Δ')

378. Οὐ θαυμαστὸν ἐάν τις ἁλῷ (συλληφθῇ) κλέπτων· κλέπτει γὰρ ἵνα ἐμπλήσῃ ψυχὴν πεινῶν. (Παρ. Σολ.ΣΤ' 30)

379. Πτωχὸς καὶ ὀκνηρὸς ἀνὴρ δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἶναι τίμιος. (A. Poincelot)

Τὸ Κράτος πρὸς ἐξάλειψιν τῶν αἰτιῶν τῆς δυσπραγίας τῶν πολιτῶν καὶ πρόληψιν τῶν ἐγκλημάτων λαμβάνει μέτρα ὡς ἐπὶ Σόλωνος καὶ Περικλέους καὶ Νουμᾶ κατὰ τἀνωτέρω. Καὶ παρ' ἡμῖν δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν ἀγροτῶν καὶ ἐργατῶν καὶ ἐξασφάλισιν τοῦ πολιτικοκοινωνικοῦ καθεστῶτος ἀποκατεστάθησαν οἱ ἀκτήμονες γεωργοὶ διὰ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν τσιφλικίων καὶ ἄλλων μεγαλοϊδιοκτησιῶν καὶ ἐλήφθησαν ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν διάφορα προστατευτικὰ μέτρα.

Ἡ ἀστυνομία ἐπιτηρεῖ καὶ τοὺς μεθύσους, ἰδίως κατὰ τὰς Κυριακάς, ἑορτὰς καὶ πανηγύρεις, καθ' ἃς γίνονται εὐωχίαι καὶ ὑπὸ πολλῶν κατάχρησις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ὀφείλονται ἀδικήματα.

380. Ἡ μέθη μικρὰ μανία ἐστί. (Γνωμικόν)

381. Ἡ μέθη δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ ἑκουσία παραφροσύνη. (Σενέκας)

382. Ὑπάρχει ἕνας διάβολος εἰς κάθε ρόγαν σταφυλιοῦ. (Κοράνιον)

383. Ἐκεῖ, ὅπου ὁ Σατανᾶς δὲν δύναται νὰ ὑπάγῃ αὐτοπροσώπως, στέλνει ἀντιπρόσωπόν του τὸ κρασί. (Ἑβραϊκή)

Μετὰ τὴν ἔκτισιν τῆς ποινῆς των ὑποβάλλονται εἰς ἀναλόγου χρονικῆς διαρκείας ἰδιαιτέραν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν αὐτοδικαίως μὲν οἱ καταδικασθέντες εἰς ἐγκληματικὴν ποινήν, οἱ ἔνοχοι δὲ πλημμελημάτων καὶ πταισμάτων, ἐὰν ἤθελον εἶναι κατά τε τὸν τρόπον τοῦ ζῆν, τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν διαγωγὴν κατ' ἐξοχὴν ἐπικίνδυνοι εἰς τὴν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ τὰ ἤθη. (ἄρθρ. 33-37, 115, 130, 180, 187, 188, 221, 272, 282, 315, 325, 415, 557, 574, 658, 666, 698, 699 Ποιν. Νόμου, ὡς καὶ διὰ παραβάσεις τῶν νόμων περὶ φορολογίας καπνοῦ, τῶν εἰδῶν μονοπωλίου νόμος ΒΨΠΕ' τῆς 13)1)1901, ἄλλοτε δὲ καὶ διὰ λαθρεμπορίαν καὶ ζωοκλοπήν, δι' ἃς ἀντὶ τῆς ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως ὡρίσθη ὁ ἐκτοπισμός) [1]

---

1) Ἐπιτηροῦσι τοὺς προϋποστάντας καταδίκας καὶ τοὺς διάγοντας ὕποπτον βίον συμφώνως ταῖς εἰδικαῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρων 141-144. (ἄρθρ. 79 Καν. Χωρ)κῆς)

Οἱ χωροφύλακες ὀφείλουσι νὰ μεριμνῶσιν, ἵνα προσωπικῶς γνωρίζωσι πάντα τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν ὕποπτα ἢ ὑποστάντα καταδίκην πρόσωπα, ἤτοι τοὺς ἀέργους, ἀλήτας καὶ τοὺς ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν διατελοῦντας ἢ ἀπελαθέντας, ὅπως οὕτω δύνανται νὰ ἀσκῶσιν ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν πράξεών των διαρκῆ καὶ σταθερὰν ἐπιτήρησιν.

Ἡ γνῶσις καὶ ἡ ἐπιτήρησις αὕτη καθίσταται ἀναγκαία οὐ μόνον πρὸς πρόληψιν ἐνδεχομένων ἐκ μέρους αὐτῶν ἀξιοποίνων πράξεων, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως, ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος δύνανται νὰ κρίνωσιν, ἂν οἱ δρᾶσται ταύτης δέον ν' ἀναζητηθῶσι μεταξὺ τῶν ὑπόπτων προσώπων τῆς περιφερείας των. (ἄρθρ. 141 Κ.Χ.)

Ἡ ἐπὶ τοιούτων ὑπόπτων προσώπων ἐπιτήρησις σκοπεῖ κυρίως νὰ διαπιστώσῃ, ἐὰν ταῦτα φοιτῶσιν εἰς καπηλεῖα καὶ ἄλλα δημόσια κέντρα, ἐὰν διέρχωνται τὰς ὥρας των ἀνὰ τὰ θέατρα, καφωδεῖα ἢ εἰς ἄλλας διασκεδάσεις, ἂν ὑποβάλλωνται εἰς δαπάνας ὑπερβαινούσας τὰ οἰκονομικὰ αὐτῶν μέσα, ἐὰν ἀλλάσσωσι συνεχῶς ἐνδυμασίας ἢ ἐνδύωνται κατὰ τρόπον δυσανάλογον πρὸς τὴν οἰκονο-

Σκόπιμον εἶναι, ὅπως τὸ οὐσιῶδες μέρος τῆς συνεπείᾳ καταδίκης ἀστυνομ. ἐπιτηρήσεως γίνεται, κατὰ τὰς περιστάσεις, ὑπὸ ἀξιωματικῶν ἢ ἄλλων βαθμοφόρων, ἵνα οἱ ὑπὸ ἐπιτήρησιν, συγκροτοῦντες μετὰ τὴν ἔκτισιν τῆς κυρίας ποινῆς των νέαν ἤδη ζωήν, τυγχάνωσι καλῆς μεταχειρίσεως, νουθετῶνται καὶ καθοδηγῶνται πρὸς ἠθικὴν βελτίωσιν.

Ἐπιτελεῖ οὕτω καὶ προορισμὸν κοινωνικῆς ὑγιεινῆς ἡ ἀστυνομία πρὸς ἐξάλειψιν ἢ περιορισμὸν τῶν αἰτίων τοῦ ἐγκλήματος. Γινομένη ὅμως ὑπὸ κατωτέρων καὶ ἀμορφώτων ὀργάνων ἡ ἐν γένει ἐπιτήρησις δυνατὸν νὰ εἶναι καταθλιπτικὴ καὶ προσβλητικὴ τῆς ὑπολήψεως τοῦ ἐπιτηρουμένου, νὰ ἔχῃ δὲ ὡς ἀποτέλεσμα νὰ μείνῃ οὗτος ἀδιόρθωτος ἢ καὶ ν' ἀποβῇ χειρότερος.

Ἡ παρακολούθησις αὐτῶν γίνεται ὑπὸ κατωτέρων ὀργάνων συνήθως.

384....Κατὰ τὴν γνώμην μου ὑπάρχουν τέσσαρες τρόποι, διὰ τῶν ὁποίων εἰμπορεῖ νὰ καταπολεμηθῇ ἀποτελεσματικῶς ἡ ἐγκληματικότης: Ὁ πρῶτος εἶναι ἡ ἄμεσος σύλληψις τῶν ἐγκληματιῶν. Ὁ δεύτερος ἡ παρακολούθησις τῆς καθημερινῆς ζωῆς των, τῶν συνθηκῶν, τῶν σχέσεων καὶ τῶν ἐχθροτήτων των. Ὁ τρίτος ἡ ἐπίβλεψις τῶν ὑπόπτων χορευτικῶν, χαρτοπαικτικῶν καὶ ἄλλων νυκτερινῶν κέντρων, ὅπου συχνάζουν ἐγκληματικοὶ τύποι καὶ ἐπιχειροῦν νὰ διαφθείρουν τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν συνείδησιν τῶν νέων. Καὶ ὁ τέταρτος ἡ ἀρτία διαπαιδαγώγησις τῆς νεολαίας. (Περικοπὴ ἄρθρου τοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἀστυ-

---

μικήν των κατάστασιν, ἐὰν συντηρῶσι παλλακίδας ἢ διάγωσι βίον μυστηριώδη, ἢ συναντῶνται μετ' ἄλλων προσώπων ὑπόπτων. Τοιαῦτα περιστατικὰ δύνανται νὰ δικαιολογήσωσι τὴν ὑπόνοιαν, ὅτι τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτῶν μέσα προέρχονται ἐξ ἐγκλήματος (ἄρθρ. 142 Κ.Χ.)

νομίας τῆς Ν. Ὑόρκης κ. Γκροῦβερ Οὐάλεν, ἀναδημοσιευθέντος εἰς τὴν ἐφημ. «Πρωΐαν» Ἀθηνῶν τῆς 9)6)1929.)

V.—Ἡ ἔμπρακτος ἐπέμβασις

Προορισμὸς τῆς Πολιτείας εἶναι ἡ ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ πρόοδος, τὸ εὖ ζῆν καὶ ἡ εὐτυχία τῶν πολιτῶν· τὸ δὲ εὖ ζῆν, κατ' Ἀριστοτέλη, ἐστὶν ἐν τῷ κατ' ἀρετὰς ζῆν. Μεταξὺ Πολιτείας καὶ πολιτῶν ὑπάρχει οἱονεὶ σύμβασις, καθ' ἣν αὕτη μὲν ὀφείλει νὰ μεριμνᾷ περὶ τοῦ γενικοῦ καλοῦ καὶ τῆς εὐτυχίας τῶν πολιτῶν, οὗτοι δὲ ἔχουν ἐντολὴν αὐτῆς καὶ ὑποχρέωσιν νὰ πείθωνται εἰς τοὺς νόμους της καὶ νὰ σέβωνται τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων. Ἡ τήρησις τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως εἶναι ὅρος ὑπάρξεως τῆς Πολιτείας. Αὕτη ἔχει δικαίωμα ὅπως ὑπερασπισθῇ ἑαυτὴν κατὰ παντὸς κινδύνου ἀπειλοῦντος τὴν διατήρησιν τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐννόμου τάξεως. Τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου ἀνέθεσεν εἰς ὄργανόν της, τὴν δημοσίαν δύναμιν, τὴν ἀστυνομίαν. Οὕτως ἡ ἀστυνομία ἔναντι μὲν τῆς Πολιτείας ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ τηρῇ τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν, ἔναντι δὲ τῶν πολιτῶν δικαίωμα νὰ προλαμβάνῃ τὰς ὑπ' ἀλλήλων προσβολὰς τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, συνεπῶς καὶ νὰ προλαμβάνῃ τὰς ἀξιοποίνους πράξεις. Ἐὰν λοιπὸν ὁ πολίτης ἀπειθῇ καὶ εἶναι ἀνυπότακτος πρὸς τὴν Πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους αὐτῆς, ἐὰν προσβάλλῃ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ἔννομον τάξιν, ἀντεπεξέρχεται κατ' αὐτοῦ ἡ βία, ὁ καταναγκασμὸς τῆς ἀστυνομίας πρὸς ἀποσόβησιν τῆς περαιτέρω ἐνεργείας του. Ὁ καταναγκασμὸς οὗτος, ἐπιβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος καὶ τῶν νόμων, εἶναι διάφορος ἀναλόγως τῆς προσβολῆς τῶν δικαιωμάτων, ὡς σύλληψις, σωματικὴ ἢ κατ' οἶκον ἔρευνα, κατάσχεσις, βία κατὰ

τῶν ἐπιχειρούντων τὴν διατάραξιν τῆς τάξεως κ.λ.π., ἐξικνεῖται δὲ μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ σκοποῦ τῆς ἀστυνομίας, τῆς προλήψεως τῶν ἀξιοποίνων πράξεων καὶ παντὸς δημοσίου κινδύνου (1).

Ἐπειδὴ τοιαύτην ἔχει ἡ ἀστυνομία ἀποστολήν, ἀνάγκη ὅπως κέκτηται πρὸς τοῦτο κἄποιαν ἐλευθερίαν δράσεως, ἐντὸς πάντοτε τῶν τεθέντων ὑπὸ τῶν νόμων ὁρίων, ἀδυνάτου ὄντος νὰ προβλέψουν οὗτοι πᾶσαν μικρολεπτομέρειαν. Ἡ ἔμπρακτος ἀστυνομικὴ ἐπέμβασις ἐπιβάλλεται μόνον, ὅταν ὁ καταναγκασμὸς εἶναι ἀναγκαῖος πρὸς πρόληψιν τῶν ἀξιοποίνων πράξεων, δὲν πρέπει δὲ νὰ γίνεται ἀκαίρως, ἄνευ ἀνάγκης ἢ εἰς ἐντελῶς ἀσημάντους ὑποθέσεις.

385. Ὅταν ταραχθῇ ἡ κοινὴ ἡσυχία, οἱ διευθυνταὶ τῆς ἀστυνομίας χρεωστοῦν νὰ πράττωσι τὸ κατὰ δύναμιν διὰ νὰ συλλάβωσι τοὺς πρωταιτίους καὶ συνενόχους καὶ νὰ ἀποκαταστήσωσι πάλιν τὴν ἡσυχίαν. Ὅταν ἡ ἀστυνομία εἰδοποιηθῇ ἐπισήμως ἢ ἰδιαιτέρως περὶ πραχθέντος ἢ πραχθησομένου ἐγκλήματος, περὶ προσβολῆς ἐναντίον τῆς ζωῆς, τῆς ἰδιοκτησίας, ἢ τῆς τιμῆς ἀτόμου τινός, χρεωστεῖ

---

1) Οἱ στρατιωτικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, προσκαλούμενοι πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, τῶν ἀποφάσεων, διαταγμάτων, διατάξεων τοῦ δικαστηρίου ἢ τῆς ἀστυνομίας, ἢ πρὸς διάλυσιν ὀχλαγωγίας ἢ ὀχλαγωγικῆς συναθροίσεως, ἢ διὰ νὰ συλλάβουν τοὺς αὐτουργούς, συνεργοὺς ἢ συναιτίους αὐτῶν, εἰμποροῦν νὰ μεταχειρισθοῦν τὰ ὅπλα των μόνον εἰς τὰς ἀκολούθους δύο περιπτώσεις:

α΄) Ὅταν ἐνεργῆται βία ἢ ἐναντίωσις (ἐπίθεσις ἢ βιοπραγίαι) κατ᾽ αὐτῶν.

β΄) Ὅταν δὲν δύνανται ἄλλως νὰ ὑπερασπισθοῦν τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον κατέχουν, τὴν θέσιν ἢ τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα παρεδόθησαν ὑπὸ φύλαξίν των· ἢ τελευταῖον, ὅταν ἡ ἀντίστασις εἶναι τοιαύτη, ὥστε δὲν εἰμπορεῖ ἄλλως νὰ κατατροπωθῇ, εἰμὴ διὰ τῆς ἀναπτύξεως (τῆς χρήσεως) τῆς δυνάμεως τῶν ὅπλων. (ἄρθρ. 228 παλαιοῦ Καν. Χωρ)κῆς)

νὰ ἀπομακρύνῃ τὸ κακόν, νὰ ἐξασφαλίζῃ τὰ πρόσωπα καὶ σκεύη, καὶ ἀκολούθως νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τοὺς κανονισμοὺς τῆς δικαστικῆς ἀστυνομίας. (ἄρθρ. 32 Β.Δ. 1836 περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας)

386. Οἱ δήμαρχοι, πάρεδροι ἢ ἀστυνόμοι ἅμα παρατηρήσουν ἀρχὰς στασιαστικῶν κινημάτων, χρεωστοῦν ἐπὶ προσωπικῇ εὐθύνῃ νὰ εἰδοποιήσωσι τὴν ἀνωτέραν ἀρχήν· χρεωστοῦν ὡσαύτως νὰ λαμβάνωσιν ὅλα τὰ ἀστυνομικὰ καὶ συνετὰ μέτρα, ἱκανὰ πρὸς καθησύχασιν τῶν πνευμάτων καὶ κατάπαυσιν τῆς ταραχῆς. (ἄρθρ. 33 ἰδίου Β.Δ.)

387. Γενικῶς τὰς ἐνεργείας τοῦ ἀστυφύλακος διέπει ἡ ἀρχή, ὅτι πρέπει...ν' ἀποφεύγῃ ν'ἀναμιγνύεται εἰς διαφορὰς ἰδιωτῶν καὶ γενικῶς μικροζητήματα μὴ φέροντα ἀξιόποινον χαρακτῆρα. (ἄρθρ. 108 Β. Δ. 17 Ἰουν. 1921 περὶ συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστυνομικῶν ὑπηρεσιῶν κ.λ.π.)

Εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, εἰς συζυγικὰς ἢ οἰκογενειακὰς σκηνὰς δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ, ἐκτὸς ἐὰν φέρουν αὗται ἀξιόποινον χαρακτῆρα.

388. Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος..... θεωρεῖται διατελῶν πάντοτε ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ ὅταν δὲν εἶναι εἰς τοιαύτην ρητῶς τεταγμένος, ὀφείλει δὲ νὰ ἐπεμβαίνῃ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε διαπραχθῇ παράβασις τῶν κειμένων διατάξεων καὶ νὰ παρέχῃ τὴν ἑαυτοῦ συνδρομήν, ἐὰν ταύτην ἤθελον ζητήσει νομίμως δημοσία ἀρχὴ ἢ ἰδιώτης. [1] (ἄρθρ. 144 ἰδίου διατάγματος)

---

1) Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ὁπλίτας πᾶσα ἐπέμβασις εἰς ὑποθέσεις (ἰδιωτικὰς τῶν πολιτῶν), μὴ χρῄζούσας τοιαύτης. Ὅπου ἀνάγκη ὑπηρεσιακὴ ἐπιβάλλει τὴν ἐπέμβασιν αὐτῶν, ὀφείλουσι νὰ ἐνεργῶσι ταχέως καὶ μετὰ τῆς ἀταραξίας καὶ περισκέψεως, ἥτις δέον νὰ διακρίνῃ τοὺς ὁπλίτας τῆς Χωροφυλακῆς, ἐπιτρέπουσα αὐτοῖς

Ὑπηρεσίαι διὰ μεταμφιέσεων

Εἰς ἐμπιστευτικὰς καὶ σοβαρὰς ἰδίως περιστάσεις, πρὸς διερευνήσεις, συλλογὴν πληροφοριῶν, ἐπιτήρησιν ἢ σύλληψιν ἀτόμων ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ἀστυνομικοὺς νὰ φέρουν πολιτικὴν ἐνδυμασίαν καὶ νὰ μεταμφιέζωνται ἐν γένει, ἐφοδιαζόμενοι δι᾽ ὑπηρεσιακοῦ δελτίου ταὐτότητος πρὸς ἀναγνώρισιν ἐν ἀνάγκῃ. Ὀφείλουν οὗτοι φυσικὰ νὰ τηροῦν μυστικὴν τὴν ἰδιότητά των, διὰ νὰ μὴ δίδουν δὲ λαβὴν πρὸς παρατήρησιν ἐκλέγονται μεταξὺ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι «σημαδιακοί», καὶ «δὲν μᾶς λέγουν τίποτε» καὶ ἔχουν ἀστυνομικὴν ἀντίληψιν καὶ πεῖραν. Μεταμφιέζονται καὶ ἐνεργοῦν κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ μὴ ἀναγνωρίζωνται, λαμβάνουν δὲ κατὰ τὴν παρακολούθησιν ἀτόμων ἐπιτηδείας προφυλάξεις, ὥστε νὰ βλέπουν αὐτά, χωρὶς νὰ γίνωνται ἀντιληπτοὶ ὑπ᾽ αὐτῶν, καὶ προσέχουν μὴ τυχὸν καὶ αὐτοὶ παρακολουθοῦνται ἀπὸ συντρόφους τούτων, δεδομένου, ὅτι καὶ οἱ κακοποιοὶ κατασκοπεύουν τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα. Πρέπει νὰ εἶναι ἀγνώριστοι καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀόρατοι. Πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ᾽ ὄψει, ὅτι ἀναγνωριζόμενοι, γινόμενοι ἀντιληπτοί, ἀφ᾽ ἑνὸς μὲν ἀποτυγχάνουν τοῦ σκοποῦ των, ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ δυ-

---

νὰ ἐκτιμῶσιν ἐπακριβῶς τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τὰ νόμιμα ὅρια.

Εὑρισκόμενοι εἰς τὴν ἀνάγκην λήψεως προφυλακτικῶν ἢ ἀναγκαστικῶν μέτρων, δέον νὰ φροντίζωσι πάντοτε, ὅπως τὰ μέτρα ταῦτα συνᾴδωσι πρός τε τὴν ἰδίαν αὐτῶν εὐθύνην καὶ τὰ συμφέροντα τῆς δικαιοσύνης. (ἄρθρ. 65 Καν. Χωρ)κῆς)

Παρευρισκόμενοι εἰς ἔριδας ἀπειλούσας βιαιοπραγίας καὶ ῥήξεις, ὀφείλουσι νὰ παρεμβαίνωσι διὰ πειθοῦς πρὸς κατάπαυσιν τῆς ἔριδος καὶ πρόληψιν πάσης διαταράξεως τῆς τάξεως. (ἄρθρ. 69 Κ.Χ.)

Ἡ Χωροφυλακὴ ὀφείλει νὰ προλαμβάνῃ πᾶν ἀδίκημα, ὅπερ ἢ ἐπίκειται ἐνώπιόν της ἢ πληροφορεῖται ὅτι ἐπίκειται ἀλλαχοῦ. (ἄρθρ. 98 Κ.Χ.)

νατὸν νὰ διατρέξουν κινδύνους, διότι κατὰ τοὺς ἐγκληματίας «τὸ φονεύειν ἀστυνομικὸν δὲν εἶναι ἔγκλημα».

389. Γνωρίζει ἡ γάτα τὸν ποντικό, κι' ἂς εἶν' κι' ἀλευρωμένος. (Παρ.)

390. Ὁ ποντικὸς κι' ἂν ἀλευρωθῇ, ὁ γάτος τὸν γνωρίζει. (Παρ.)

Ἐπὶ τῶν διαφοροτρόπως μεταμορφουμένων ἐξ ἐπαγγέλματος ἐγκληματιῶν, τὴν ταυτότητα τῶν ὁποίων οἱ ἀστυνομικοὶ ἀναγνωρίζουν, τῶν μὲν γνωστῶν: α) ἐκ τῆς ἀποτυπώσεως εἰς τὴν μνήμην των τῶν ἀμεταβλήτων χαρακτηριστικῶν αὐτῶν (χροιὰ ὀφθαλμῶν, τραύματα, φυσικαὶ σωματικαὶ διαμαρτίαι κ.λ.π.) καὶ β) διὰ τῶν μεθόδων τῆς ἐπιστημονικῆς ἀστυνομίας, τῆς ἐγκληματικῆς σημάνσεως, εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ὁποίας ἔγεινε καὶ εὑρίσκεται ἐν δελτίοις ὁ ἐπιστημονικὸς χαρακτηρισμὸς αὐτῶν, τουτέστιν ὁ ἀνθρωπομετρικὸς (διαστάσεις, χρωματικοὶ χαρακτῆρες καὶ ἰδιαίτερα σημεῖα), ὁ δακτυλοσκοπικός, ὁ καὶ ἀσφαλέστερος καὶ ἐπικρατέστερος (ἀποτυπώματα δακτύλων), ὁ περιγραφικὸς (καταγραφὴ τῶν ἰδιαζόντων εἰς πᾶν ἄτομον ἰδιαιτέρων χαρακτήρων τῆς φυσιογνωμίας) καὶ ὁ φωτογραφικὸς (φωτογραφίαι κατὰ μέτωπον καὶ κατὰ κρόταφον). Οἱ ἄγνωστοι ἐγκληματίαι ἀναγνωρίζονται ὑπὸ ἠσκημένου ἀστυνομικοῦ ὀφθαλμοῦ ἐκ διαφόρων ἐνδείξεων [1].

391. Κρύπτεται κανεὶς ἐντὸς τοῦ πλήθους παρὰ εἰς τὴν μοναξιάν . . . (Ἐδουάρδος Ντριώ)

Οἱ ἐγκληματίαι ἀναμιγνύονται μεταξὺ τοῦ πλήθους εἴτε διὰ νὰ κρυφθοῦν, εἴτε διὰ νὰ διαπράξουν κλοπάς κ.λ.π. Διὰ τοῦτο οἱ ἀστυνομικοὶ ἐπαγρυπνοῦν εἰς τὰς συνάξεις τῶν ἀνθρώπων.

392. Κλέφτην εἶδες ; Πρῶτα σ' εἶδε. (Παρ.)

---

1) Βλέπε κατωτέρω «ἡ γνῶσις τῶν προσώπων».

393. Λύκον εἶδες; Πρῶτα σὲ εἶδε. Κι' ἂν πεινάῃ, θὰ σὲ φάῃ. (Παρ.)

Ὅτι ὁ κακοποιὸς ἔχει διαρκῶς ἐντεταμένην τὴν προσοχὴν καὶ τὸ μάτι τοῦ ἀϊτοῦ, διὰ νὰ μὴ γείνῃ ἀντιληπτός, ἰδίως ὅταν ἐπιδιώκῃ νὰ διαπράξῃ τὸ ἔγκλημα καὶ καραδοκῇ εὐκαιρίαν, ἢ ὅταν καταζητῆται ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας· συνεπῶς αὐτὸς βλέπει πρῶτος πάντα ἄλλον, καὶ μάλιστα τὸν ἀστυνομικόν, καὶ λαμβάνει τὰ μέτρα του. Πρέπει ὅθεν οἱ ἀστυνομικοὶ νὰ ἔχουν τοῦτο ὑπ' ὄψει, ἀλλὰ καὶ οἱ πολῖται, οὗτοι μὲν διὰ νὰ εἶναι προσεκτικοὶ καὶ νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τοὺς κακοποιούς, οἱ ὁποῖοι βλέποντες πρῶτοι καραδοκοῦν, ἐνεδρεύουν, καὶ ἐπιπίπτουν κατ' αὐτῶν, διὰ νὰ τοὺς ληστεύσουν λ.χ., οἱ δὲ ἀστυνομικοὶ διὰ νὰ ἔχουν καὶ αὐτοὶ διαρκῶς ἐντεταμένην τὴν ὅρασιν καὶ τὴν ἀκοὴν καὶ νὰ προσέχουν κατὰ νοῦν, ὥστε νὰ κατορθώνουν ν' ἀνιχνεύουν καὶ νὰ βλέπουν αὐτοὶ πρῶτοι τοὺς κακοποιοὺς καὶ νὰ ἐνεργοῦν κατὰ τὰς περιστάσεις.

394. Σὰ μὲ ἰδῇς κυνήγα με. (Παρ.)

395. Ἄστραψαν τὰ πέταλά του. (Παρ.)

Ἐπὶ τοῦ ἀστραπιαίως φεύγοντος κακοποιοῦ, ὅταν ἀντιληφθῇ ἱκανὸν καὶ αὐστηρὸν ἀστυνομικόν.

396. Ἔγεινε ἄφαντος. (Παρ.)

397. Ἔφυγε μὲ τὰ κότζα (μὲ τὴς φτέρνες) ς'σὸν (στὸν) κῶλον. (Παρ.)

398. Ἂν τὸν ματαϊδῇς, γράψε τον χωριάτην (ἢ Ἀράπην). (Παρ.)

399. Ἂν τὸν ματαϊδῇς, φτύσε τον. (Παρ.)

400. Ἂν τὸν ξαναϊδῇς στὴ βρύσι, γράψε τον γιὰ δερβίση. (Παρ.)

401. Ἀνὴρ φεύγων οὐ μένει λύρας κτύπον. (Παροιμιακὸν γνωμικόν)

Ὅτι ἅμα ὁ ἐγκληματίας, ὁ ἔνοχος, ὁ καταζητούμενος,

ἀντιληφθῇ, (καὶ τὸ ἀντιλαμβάνεται αὐτὸς εὐκόλως καὶ ταχέως, διότι ἀγρυπνεῖ) ὅτι ἀνεγνωρίσθη, ὅτι παρακολουθεῖται, ὅτι κινδυνεύει νὰ συλληφθῇ, ἐξαφανίζεται, λαμβάνει δ' ἐφεξῆς ἰδιαιτέρας προφυλάξεις, διὰ νὰ μὴ ἀνευρεθῇ πλέον καὶ νὰ καταστῇ ἀσύλληπτος. Διὰ τοῦτο οἱ ἀστυνομικοὶ τὸν παρακολουθοῦν εὐφυῶς, διὰ νὰ μὴ τὸν «προγκήξουν», καὶ ἀποτύχουν ἐν τῇ ἀποστολῇ των.

402. Ἐν μὲν μαινομένοις μάλα μαίνομαι, ἐν δὲ δικαίοις πάντων ἀνθρώπων εἰμὶ δικαιότατος Θέογνις

403. Μετὰ νοσούντων μαίνεσθαι καλόν. (Γνωμικόν)

404. Μετὰ ὁσίων ὅσιος μετὰ ἐκλεκτῶν ἐκλεκτός. (Ἐκκλησιαστικὸν γνωμικόν)

405. Ὅπως τοῦ λαλοῦν χορεύει. (Παρ.)

406. Μὲ τοὺς ζουρλοὺς ζουρλικά. (Παρ.)

407. Ὀφείλομεν νὰ ὀρυώμεθα εὑρισκόμενοι μεταξὺ λύκων. (ξένη παροιμία)

408. Νὰ εἶσαι λιοντάρι ὅπου πρέπει καὶ μαϊμοῦ. (Παρ.)

409. Μὲ τοὺς τρελλοὺς τρελλά, μὲ τοὺς μεθυσμένους μεθυσμένος, καὶ μὲ τοὺς ἁγίους ἅγιος. (Παρ.)

410. Μὲ τοὺς μονοφθάλμους κλεῖσε καὶ σὺ τὸ ἕνα μάτι. (Κροατική)

411. Κατὰ τὴ γειτονιὰ καὶ τὸ τραγοῦδι. (Παρ.)

412. Μὲ τὴς ἀλεποῦδες εἶναι καλὴ ἡ πονηριά. (Παρ.) Ὅτι πρὸς τοὺς πονηροὺς καλὸν εἶναι νὰ φέρεται κανεὶς πονηρά. Φέρσου ὅπως σοῦ φέρονται.

413. Στὸν κατεργάρη κατεργάρης καὶ μισός. (Παρ.) Ὁ μετημφιεσμένος ἰδίως ἀστυνομικὸς πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν τῆς ὑπηρεσίας εἶναι ἀνάγκη νὰ πλησιάζῃ κάθε ἄνθρωπον, νὰ εἰσέρχεται παντοῦ, νὰ πηγαίνῃ εἰς τὰς κοσμικὰς συγκεντρώσεις, εἰς τὰ κέντρα, εἰς τὰ ἀπόκεντρα, νὰ προσποιῆται, νὰ συμμορφοῦται, νὰ συμπεριφέρεται καὶ ἐνεργῇ κατὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰς περιστάσεις.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Ἡ δικαστικὴ (1) ἀστυνομία

Ἔργον αὐτῆς εἶναι ἡ ἀνακάλυψις καὶ βεβαίωσις τῶν ἀξιοποίνων πράξεων καὶ ἡ ἀνεύρεσις τῶν ἐνόχων. Οἱ ἀσκοῦντες αὐτὴν εἶναι οἱ ἀστυνομικοὶ καὶ ἐν γένει οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι, ἡ δὲ ἐργασία τούτων εἶναι καθαρῶς ἀνακριτική.

Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος δύναται ν' ἀνακαλύπτῃ τὸ ἔγκλημα ἐπιτυχέστερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους, ἐὰν εἶναι καὶ ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένος, καθόσον κέκτηται τὰ πρὸς τοῦτο συντελοῦντα ἐφόδια καὶ μέσα, δηλ. γνωρίζει τὰ πρόσωπα, τὰ πράγματα καὶ τὸν τόπον, εἶναι κοινωνικὸς καὶ ἔχει μεγάλην πεῖραν τοῦ κόσμου, ἔχει ὑπηρεσιακὴν καὶ ἀνακριτικὴν πεῖραν, διαθέτει δὲ ἐξουσίαν καὶ ὑφιστάμενα ὄργανα καὶ ἄλλα ὑλικὰ μέσα διὰ τὸ ἔργον του.

414. Ἡ δικαστικὴ ἀστυνομία, ἐνεργουμένη παρὰ τῶν δημάρχων, παρέδρων (2) ἢ ἀστυνόμων, εἶναι ἐπιφορτισμένη νὰ ἐξετάζῃ τὰ ἐγκλήματα καὶ πλημμελήματα, νὰ συνάζῃ τὰς ἀποδείξεις καὶ ἐνδείξεις, νὰ ἐξακριβώνῃ τὰς περιστά-

---

1) ἢ κατασταλτικὴ ἢ ἐγκληματικὴ ἢ ποινική.

2) Καταργηθείσης τῆς δημοτικῆς ἀστυνομίας δὲν ἐνεργοῦν τὴν δικαστικὴν ἀστυνομίαν οἱ δήμαρχοι καὶ πάρεδροι.

σεις καὶ νὰ καταστρώνῃ τακτικὰ πρωτόκολλα περὶ τῶν αὐτουργῶν. (ἄρθρ. 84 Β.Δ. 1836 περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας)

415. Τῆς προανακρίσεως σκοπὸς εἶναι ἡ συνάθροισις ὅλης τῆς ὕλης, ἥτις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ἀποφασισθῇ, ἂν δύναται νὰ γίνῃ εἰσαγωγὴ εἰς δίκην.

Ὅθεν ἴδιον αὐτῆς εἶναι ὄχι μόνον νὰ βεβαιώσῃ τὸ πραγματικὸν γεγονὸς τῆς παραβάσεως ποινικοῦ τινος Νόμου καὶ τὴν ποινικὴν ἰδιότητα τοῦ πραγματικοῦ τούτου γεγονότος, ἀλλὰ καὶ νὰ συλλέξῃ τὰς ἐπιτηδείας νὰ στηρίξωσι τὴν κατά τινος ἀνθρώπου ὑπόνοιαν ἐνδείξεις καὶ ἀποδείξεις. (ἄρθρ. 69 Ποιν. Δικ.)

416 Κατὰ τὴν προανάκρισιν γίνεται πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ συντείνῃ πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας, ἐξετάζεται καὶ βεβαιοῦται ἐξ ἐπαγγέλματος ὄχι μόνον ἡ ἐνοχή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀθῳότης τοῦ κατηγορουμένου. (ἄρθρ. 70 Π.Δ.)

417. Δὲν εἶναι τοῦ τυχόντος ἴδιον νὰ ἐκτελῇ ἀνακριτικὰ καθήκοντα, διότι ταῦτα ἀπαιτοῦσι βαθεῖαν γνῶσιν τῆς κοινωνίας, εὐρεῖαν μόρφωσιν περὶ τῶν ἀνθρωπίνων χαρακτήρων, κρίσιν μεγάλην καὶ τελείαν γνῶσιν τοῦ ἀνακριτικοῦ ἔργου. (Μπέρ, γερμανὸς Εἰσαγγελεύς)

ΠΩΣ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

1. Ἡ ἀποκάλυψις τοῦ κρυπτοῦ καὶ τῆς ἀληθείας ἀναπόφευκτος

Κατὰ κανόνα, ὅλα τὰ ἐγκλήματα, καὶ τὰ μυστηριωδέστερα ἀκόμη, ὡς καὶ οἱ ἔνοχοι αὐτῶν, θᾶττον ἢ βράδιον ἀνακαλύπτονται.

418. Οὐδέν ἐστι κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτόν, ὃ οὐ γνωσθήσεται (Ματθ. Ι'. 26)

419. Οὐδὲν γάρ ἐστί τι κρυπτόν, ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ·

οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα εἰς φανερὸν ἔλθῃ. (Μάρκου Δ'. 22).

420. Οὐ γάρ ἐστι κρυπτόν, ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται· οὐδὲ ἀπόκρυφον, ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. (Λουκ. Η', 17)

421. Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστίν, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ κρυπτόν, ὃ οὐ γνωσθήσεται.

Ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται· καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. (Λουκ. ΙΒ' 2-3)

421 δίς. Εἰς ὦτα θεῶν ἦλθε. (ἀρχαία)

422. Εἰς θεοῦ ὦτα ἦλθε. (Βυζ.)

423. Ἔφθασε στοῦ θεοῦ τ' αὐτιά. (Δημ.)

424. Ἂν δὲν γλέπῃ ὁ στραβός, γλέπει ὅμως ὁ θεός. (Παρ.)

424 δίς. Ζεὺς κατεῖδε (ἢ κατήει) χρόνιος ἐπί (ἢ εἰς τάς) διφθέρας. (Ἀρχαία)

425. Μὴ εἴπῃς, ὅτι ἀπὸ Κυρίου κρυβήσομαι. (Σειρὰχ ΙΣΤ'. 15)

426. Ἔστι δίκης ὀφθαλμός, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ. (*)

427. Ἀνθρώπους μηδ' ἴσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας, οὐ λήσεις δὲ θεούς, οὐδὲ λογιζόμενος. (*)

428. Βρωμοῦν τὰ βρώμια, κι' ἂς εἶν' καὶ κουπωμένα. (Παρ.)

Πρό τινων ἐτῶν εἶχον δολοφονηθῆ ἔξωθι πόλεώς τινος τῆς Θεσσαλίας δύο ἄνθρωποι, ἐπειδὴ δ' ἐτάφησαν εἰς ὄχι ἀρκετὸν βάθος, ὠσφράνθησαν τὰ πτώματα τ' ἀγρίμια καὶ σκαλίζοντας ἔφεραν εἰς φῶς τοὺς πόδας των· διελθὼν δ' ἐν τῷ μεταξὺ ἐκεῖθεν εἷς κυνηγὸς ἀντελήφθη τὸ γεγονὸς καὶ σπεύσας τὸ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν ἀστυνομίαν. Οἱ ἀστυνομικοὶ κύνες εἰς ἀναλόγους ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις ἀποκαλύπτουν τὸ κρυπτόν. «Ἕνας καλῶς γεγυμνασμένος κύων ζυγίζει μὲ

ἕνα σοφὸν ἄνθρωπον.» (Γκαῖτε) «Διὰ τῆς φρονήσεως τοῦ κυνὸς ὑφίσταται ὁ κόσμος». (Ζωροάστρης)

429. Ἔγειν' ὁ οὐρανὸς ἄμμος, καὶ τὸ κρυφτὸ δὲν ἐκρύφτη. (Παρ.)

430. Τὸ κρυπτὸν ἄκρυπτον. (Βυζ.)

431. Τὶ γίνεται καὶ δὲν ἀκούεται; (Παρ.)

432. Τὶ γίνεται καὶ δὲν μαθαίνεται. (Παρ.)

433. Τίποτα δὲν γίνεται ποὺ νὰ μὴν ἀκουστῇ. (Παρ.)

434. Τίποτε δὲ γίνεται ποὺ νὰ μὴ μαθευτῇ. (Ἰταλική)

435. Τὶ νὰ γείνῃ καὶ νὰ μὴν ἀκουστῇ; (Παρ.)

436. Ὀψὲς ἐκάη τὸ παυτό, σήμερον ηὗβγεν ἡ τσουρέα (Παρ.)

Ὅτι ταχέως διαδίδεται ἡ τελεσθεῖσα ἀξιόποινος πρᾶξις.

437. Τὸ κρυφὸ καὶ ἂν μακραίνῃ, εἰς τὸ φανερὸ ἐβγαίνει. (Παρ.)

438. Ὁ διάβολος σὰ σὲ σπρώχνῃ καὶ σὲ κρύβῃ, ἔπειτα σὲ φανερώνει. (Παρ.)

Ὅτι αὐτὸς ὁ διάβολος, τὸ πονηρὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐξώθησέ τινα εἰς τὸ ἔγκλημα, ἀφοῦ τὸν ἀποκρύψῃ ἐπὶ ἕνα χρονικὸν διάστημα, κατόπιν τὸν παρασύρει εἰς λόγους, ἐνεργείας, παραλείψεις, εἰς νέας πράξεις καὶ ἄλλας στραβομάρας, ἐξ ὧν ἀποκαλύπτεται πλέον οὗτος ὡς ἔνοχος.

439. Ἡ ἁμαρτία προδίδει τὸ κεκρυμμένον ἔγκλημα καὶ τοὺς ἐνόχους αὐτοῦ.

440. Ἔρχεται τ' ἀληθὲς εἰς φῶς ἐνίοτ' οὐ ζητούμενον. (Μένανδρος)

441. Ἀδύνατον, ὡς ἔοικε, τ' ἀληθὲς λαθεῖν. (ἴδιος)

442. Ἡ ἀλήθεια δὲν κρύβεται. (Παρ.)

443. Ἡ ἀλήθεια δὲν θέλει νὰ εἶναι κρυμμένη. (Γερμανική)

444. Ἡ ἀλήθεια καλύπτεται, ἀλλὰ πάλιν λάμπει. (Shelley)

445. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ἡ δύναμις, ἡ τελοῦσα τὰ ἀνακαλυπτήρια τῶν συνεσκιασμένων πραγμάτων. (Φίλων)

446. Ἀλήθεια εἶναι ἡ τοῦ ὑπάρχοντος ἀσφαλὴς κατάστασις. (Χρυσόστομος)

447. Ἡ ἀλήθεια ἄνευ ἀναζητήσεως τῆς ἀληθείας δὲν εἶναι εἰμὴ τὸ ἥμισυ τῆς ἀληθείας. (Vinet)

Δεδομένον ὅθεν εἶναι κατὰ ταῦτα, ὅτι τὸ κρυπτὸν ἀποκαλύπτεται καὶ ἡ ἀλήθεια εὑρίσκεται, ὅτι τὸ ἔγκλημα καὶ ὁ δράστης αὐτοῦ ἀνακαλύπτονται.

2. Πῶς διαδίδεται καὶ ἀποκαλύπτεται τὸ κρυπτὸν

Τὸ κρυπτόν, τὸ μυστικόν, διαδίδεται καὶ ἀποκαλύπτεται ἀκουσίως τοῦ κατέχοντος αὐτὸ εἴτε διότι παραμελεῖ οὗτος νὰ λάβῃ προφυλακτικὰ μέτρα, ἐνῷ τὸ πράττει ἢ τὸ ἀνακοινώνει εἰς ἄλλον, ὥστε νὰ μὴ ἀντιληφθῇ τι τρίτος, εἴτε διότι τὸ ἐμπιστεύεται εἰς κάποιον, εἴτε διότι ἐνώπιον ἄλλων ἐνεργεῖ ἢ λέγει κάτι σχετικὸν μὲ αὐτό, εἴτε ἀπὸ τυχαῖα ἢ ἀπρόβλεπτα περιστατικὰ κλπ.

448. Μία μόνη λέξις πολλάκις προδίδει μέγα σχέδιον. (Ρακίνας)

449. Πρὸς ἄνδρ᾽ εἰπὼν ἕνα, πύθοιντ᾽ ἂν ἀστοὶ πάντες.(*)

450. «Ἂν εἰς ἕνα ἄνθρωπον ἐμπιστευθῇς τὸ ἀπόρρητον, πάντες θὰ μάθουν αὐτό».

451. Λόγος ἀφ᾽ ἑνὸς ἐκρυεὶς στόματος, ἐν μυρίοις χείλεσι καταντᾷ. (Βυζ.)

452. Ἀπὸ ἕναν βγαίν᾽ ὁ λόγος, καὶ εἰς χίλιους κατανταίνει. (Παρ.)

453. Ἀπὸ στόμα βγαίνει, σὲ χίλια καταντaίνει. (Παρ.)

454. Ἀπὸ ἕνα βγαίνει ὁ λόγος, κ᾽ ἑκατὸ εὐθὺς τὸν ξέρουν. (Παρ.)

455. Ἀπὸ ἕνα χεῖλι βγαίνει, καὶ σὲ δέκα (ἢ χίλια) καπανταίνει. (Παρ.)

456. Ἀπὸ ἕνα στόμα βγαίνει, καὶ σὲ χίλια αὐτιὰ μπαίνει. (Παρ.)

457. Ἀπὸ χείλη βγαίν' ὁ λόγος καὶ σὲ χίλιους καταντάει. (Παρ.)

458. Ἀπὸ χείλ' ἐβγῆκεν, κ' εἰς χίλια μπῆκεν. (Παρ.)

459. Τὸ μυστικὸ ὅταν τὸ ξέρουν δυὸ (1+1), τὸ ξέρουν 11, ὅταν τὸ ξέρουν τρεῖς (1+1+1), τὸ ξέρουν 111. (Παρ.)

Αἱ συνωμοσίαι ἀποκαλύπτονται καὶ ματαιώνονται οἱ σκοποί των ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, διότι τὸ μυστικόν της τὸ μανθάνουν πολλοί, μεταξὺ δ' αὐτῶν ὑπάρχει ὁ ἄστοχα λέγων ἢ ἐνεργῶν, ὁ ἐπιπόλαιος, ὁ ἐπιδεικτικὸς καὶ κενόδοξος, ὁ μέθυσος, ὁ ἀκριτόμυθος, ὁ Ἰούδας τῆς συνωμοσίας, ἂς τὸν εἴπωμεν ἔτσι, ἰδίως αὐτός.

460. Στοὺς τρεῖς μυστικὸ δὲ φυλάγεται. (Παρ.)

461. Τρεῖς εἰμποροῦν νὰ κρατήσουν ἕνα μυστικόν, ἐὰν οἱ δύο εἶναι ἀποθαμένοι. (Φραγκλῖνος)

462. Πῶς εἰμποροῦμεν νὰ περιμένωμεν ἀπὸ τοὺς ἄλλους νὰ κρατήσουν τὸ μυστικόν μας, ὅταν ἡμεῖς δὲν εἰμποροῦμεν νὰ τὸ κρατήσωμεν. (Λαροσφουκώ)

463. Μὴν τὸ πῇς τοῦ φίλου σου, νὰ μὴν τὸ μάθ' ὁ ἐχθρός σου. (Παρ.)

Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐμπιστεύεται κανεὶς τὰ μυστικά του οὐδ' εἰς τοὺς φίλους, διότι δυνατὸν νὰ μὴ ἔχουν οὗτοι τὸ προτέρημα τῆς ἐχεμυθείας.

464. Μὴν πῇς τοῦ φίλου σου τὸ μυστικό σου, γιατὶ θὰ τὸ μεταχειρισθῇ πρὸς βλάβην σου, κ' εἶναι κακὸ δικό σου. (Παρ.)

465. Εἰπὲ τοῦ φίλου μυστικό, νὰ σὲ πνίξ' ἀπ' τὸ λαιμό. (Παρ.)

Ἐπὶ ψευδοφίλων.

466. Μὴ μπιστευθῇς στὸ φίλο σου καὶ πῇς τὸ μυστικό σου, φίλος στὸ φίλο θὰ τὸ πῇ κ' εἶναι κακὸ δικό σου.(Παρ.)

467. Φίλε, τὸ ἰντερέσσο σου φίλου μὴν τ' ἀφιδεύης, φίλος τοῦ φίλου θὰ τὸ πῇ κ' ἔπειτα κινδυνεύεις. (Παρ.)

468. Μὴ λὲς ὅλα τὰ μυστικά σου στὸ φίλο σου· ξέρεις ἂν δὲν θὰ γίνῃ μιὰ μέρα ἐχθρός σου; (Σααδῆς)

469. Τὸ μυστικό, ποὺ θέλεις νὰ κρατήσῃς κρυμμένο, μὴ τὸ λὲς σὲ κανένα, οὔτε στὸ φίλο, ποὺ εἶναι ἄξιος τῆς ἐμπιστοσύνης σου. Πῶς θέλεις ὁ καθένας νὰ ἔχῃ τὴν ἴδια στοργὴ ποὺ ἔχεις σὺ γιὰ τὸ μυστικό σου; (Ὁ Ἴδιος)

470. Σώπασε καλλίτερα παρὰ νὰ ἀποκαλύψῃς σ' ἕναν ἄλλον τὴ μυστική σου σκέψι, λέγοντας: «Μὴ τὸ πῇς κανενός!» Ὦ καλὲ ἄνθρωπε, σταμάτησε τὸ ποτάμι στὴν πηγή του, γιατὶ δὲν θὰ μπορῇς νὰ τὸ σταματήσῃς λίγα στάδια παραπέρα. (Ὁ Ἴδιος)

471. Οἱ ἄνθρωποι οἵτινες μᾶς ἐκμυστηρεύονται τὰ πάντα νομίζουν, ὅτι ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐμπιστοσύνης μας. Πλάνη τῆς κρίσεως. Ἐκ τῶν δώρων δὲν προέρχεται δικαίωμα. (Νίτσε)

Ὅποιος ἐμπιστεύεται τὸ μυστικόν του εἰς ἄλλον κάμνει ἐκείνου μὲν τὰ ἀποκαλυπτήρια, τοῦτον δὲ ἐχθρόν του, διότι οὗτος θᾶττον ἢ βράδιον θὰ φέρῃ αὐτὸ εἰς δημοσιότητα. Ὑπάρχουν οἱ ἐκμεταλλευταὶ τῶν μυστικῶν, συμφερολογοῦντες, ἐκβιάζοντες, ἐκδικούμενοι ἐν καιρῷ. Μὴ ἐμπιστεύεσαι λοιπὸν τὰ μυστικά σου εἰς κανένα.

472. Ἀπὸ σύντροφο κι' ἀπὸ γυναῖκα δὲν μπορεῖς νὰ φυλαχτῇς. (Παρ.)

Ὁ συνεργάτης σου καὶ ἡ σύζυγός σου εἶναι ἑπόμενον νὰ γνωρίζουν τὰ μυστικά σου, καὶ ἐὰν φυλαχθῇς ἀκόμη, διότι εἶναι διαρκῶς μαζί σου καὶ σὲ βλέπουν καὶ γνωρίζουν τὰ κατὰ σὲ καὶ σὲ ψυχολογοῦν καὶ μαντεύουν.

473. Ἀπ' ὅλους μπορεῖς νὰ φυλαχτῇς, ὅξω ἀπὸ τοὺς δούλους σου. (Παρ.)

Δι' ὅμοιον περίπου ὡς προηγουμένως λόγον καὶ διότι

εἶναι κατάσκοποι καὶ ὠτακουσταὶ τῶν πράξεων καὶ τῶν λόγων τῶν κυρίων των.

474. Ἡ περιέργεια καιροφυλακτεῖ κάθε μυστικόν. (Ἔμερσων)

475. Τοῖχος ὠτία, πεδίον ὄμματα ἔχει. (Βυζ.)

Ὅτι τις ἀκροώμενος ἀκούει ὅσα μυστικὰ γίνονται ἢ λέγονται ἐν κλειστῷ χώρῳ, μακρόθεν δὲ βλέπει τὰ τελούμενα εἰς ἀναπεπταμένον πεδίον.

476. Οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐτιά, κ' οἱ κάμποι ἔχουν μάτι. (Παρ.)

477. Ὁ τοῖχος ἔχ' αὐτιὰ κ' ἡ πεδιάδα μάτια. (Παρ.)

478. Καὶ οἱ τοῖχοι ἔχουν μάτια. (Παρ.)

479. Καὶ οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐτιά. (Παρ.)

480. Κ' ἡ γῆ ἔχ' ὠτία. (Παρ.)

481. Ἡ γῆ ἔχει αὐτιά. (Παρ.)

482. Ὁ τοῖχος ἔχ' αὐτιὰ κ' ὁ κόσμος μάτια. (Παρ.)

483. Ἔχει ὁ τοῖχος αὐτιὰ κ' οἱ λόγγοι μάτια. (Παρ.)

484. Ὁ λόγγος ἔχει αὐτιά, κι' ὁ κάμπος ἔχει μάτια. (Παρ.)

485. Ἡ ἡμέρα ἔχει μάτια καὶ ἡ νύχτα αὐτιά. (Παρ.)

Ὅτι ἀπὸ μακρὰν βλέπει κανεὶς τὶ γίνεται ὑπὸ τὸ φῶς, ἀπὸ πλησίον δὲ ἀκούει τὶ γίνεται ἢ τὶ λέγεται ὑπὸ τὸ σκότος.

486. Ἡ λέξις, ποὺ λέγεις κρυφά, ἀκούεται μακρυά.(Παρ.)

487. Ὅτε οἱ Γαλάται ἐκυρίευσαν τὴν Ρώμην (390 π.Χ.), οἱ Ρωμαῖοι στρατιῶται εἶχον καταφύγει εἰς τὸ Καπιτώλιον, ὅπου ἐκεῖνοι τοὺς ἐπολιόρκησαν ἐπὶ πολλοὺς μῆνας. Κατά τινα σκοτεινὴν νύκτα οἱ ἐχθροὶ ἐπεχείρησαν ν' ἀναρριχηθοῦν εἰς τὸ φρούριον, ἀλλ' αἱ ἱεραὶ χῆνες τοῦ Καπιτωλίου ἐξύπνησαν μὲ τὰς φωνάς των τοὺς ἀποκοιμηθέντας φρουροὺς τῶν Ρωμαίων, οἱ ὁποῖοι ἐκρήμνισαν αὐτοὺς κάτω ἀπὸ τὸν βράχον.

Τοιαῦτα ἀπρόοπτα περιστατικὰ ἀποκαλύψεως μυστικῶν εὔνοουν... σκανδαλωδῶς τοὺς τυχηροὺς ἀστυνομικούς.

3. Ὕποπτα τὰ κρυφίως γινόμενα

Αἱ μυστικαὶ πράξεις καὶ συνεντεύξεις καὶ ὁμιλίαι καθίστανται ὕποπτοι, διότι ἐνδέχεται ν' ἀφοροῦν τὴν ἐκτέλεσιν κακοῦ ἢ τὴν βλάβην ἄλλων ἀνθρώπων ἢ τῆς Πολιτείας, διὰ τοῦτο δὲ ἡ ἀστυνομία δὲν ἀφήνει αὐτὰς ἀπαρατηρήτους καί, ἐὰν συντρέχῃ λόγος, τὰς ἐξελέγχει.

488. Τὰ κρυφῇ γινόμενα αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν. (*)

489. Ἐν σκότει ὁ γαμῶν (ὑπανδρευόμενος), ἐν φωτὶ αἰσχύνεται. (Βυζ.)

490. Ποιὸς κρυφὰ παντρεύεται, φανερὰ πομπεύεται. (Παρ.)

Ὅτι τὰ γινόμενα κρυφίως εἶναι συνήθως αἰσχρά.

491. Ἄγουρα δαμάσκηνα καὶ πικρὲς ἐληές, τὰ κρυφομουρμουρίσματα εἶναι κακὲς δουλειές. (Παρ.)

492. Ἄγουρα δαμάσκηνα καὶ πικρὲς ἐληές, τὰ κρυφομιλήματα δὲν εἶν' καλὲς δουλειές. (Παρ.)

493. Τὰ κρυφομουρμουρίσματα δὲν εἶναι καλὲς δουλειές. (Παρ.)

494. Οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι· εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. (Ἰωάν. Ζ'. 4)

495. Μὴ λὲς κρυφὰ ἕνα λόγο ποὺ δὲν θὰ μποροῦσες νὰ εἰπῇς μπροστὰ σὲ χίλιους ἀνθρώπους. (Σααδῆς)

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ μὲν κακὸν γίνεται ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ὑπὸ τὸ σκότος, τὸ δὲ καλὸν ἐν τῷ φανερῷ καὶ εἰς τὸ φῶς. «Ἡ νὺξ εἶναι μήτηρ τῆς κακίας».

496. Τὰ μυστικὰ φάγανε τὸν Ὄθωνα. (Παρ.)

Αἱ συνωμοσίαι τηροῦνται αὐστηρῶς μυστικαί, διότι, ἐὰν

ἀποκαλυφθοῦν, οἱ μὲν σκοποί των ἀποτυγχάνουν, καὶ μάλιστα διὰ παντός, οἱ δὲ συνωμόται ὑποβάλλονται εἰς βαρείας ποινάς. Ἡ ἀστυνομία δέον νὰ ἔχῃ αὐτὸ ὑπ᾽ ὄψει, ἵνα πρὸς ἀνακάλυψιν συνωμοσιῶν καταγίνεται μὲ πᾶσαν ἐπιδεξιότητα.

4. Ἀπερισκεψία ἢ ἀπόκρυψις τῶν γνωστῶν ἢ πασιδήλων

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι τόσον ἀπερίσκεπτοι, ὥστε προσπαθοῦν ν᾽ ἀποκρύπτουν ἐλαττώματα ἢ πράξεις των, αἱ ὁποῖαι εἶναι σχεδὸν εἰς ὅλους γνωσταὶ ἢ πασίδηλοι, προφανεῖς, διότι ἐν τῇ ἀπερισκεψίᾳ των νομίζουν, ὅτι οἱ ἄλλοι δὲν γνωρίζουν αὐτὰς ἢ δὲν τὰς βλέπουν.

497. Ὅπερ ἡμεῖς εἴχομεν μυστήριον, τοῦτο ἡ γειτονία ᾠδήν. (Βυζ.)

498. Ὁ κόσμος τὤχει τούμπανο, καὶ μεῖς κρυφὸ καμάρι. (Παρ.)

499. Ὁ κόσμος τὤχει βούησι, κ᾽ ἡ γρηά κρυφὸν καμάρι. (Παρ.)

500. Ὁ κόσμος τό χει τούμπανο καὶ μεῖς κρυφὴ κουβέντα. (Παρ.)

501. Ὁ κόσμος τὤχει πούμπλικο κ᾽ ἐμεῖς κρυφὸ καμάρι. (Παρ.)

502. Ὁ κόσμος τὤχει τούμπαρο κ᾽ ἐμεῖς κρυφὸ μυστήριο. (Παρ.)

503. Ὁ κόσμος τό χει βούκινο, κ᾽ ἐσὺ χρυσὸ καμάρι. (Παρ.)

504. Κἄποιον ἐπόμπευαν στὸ παζάρι, νὰ τό ξεραν καὶ στὸ σπίτι. (Παρ.)

505. Ὑπὸ τὸν δάκτυλον ὁ κρυπτόμενος, ἅπας δῆλος. (Βυζ.)

Ἐπὶ τῶν λίαν φανερῶν.

506. Κρύβετ' ὀπίσω ἀπὸ τὸ δάχτυλο. (Παρ.)

507. Ὅποιος κρύβεται πίσ' ἀπὸ τὸ δάκτυλό του, φαίνεται ὅλος. (Παρ.)

508. Ὅποιος οὖλος κρύβεται, οὖλος φανερώνεται. (Παρ.)

Ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ κρυφθοῦν τὰ προφανῆ.

509. Προσπαθάει γιὰ νὰ κρύψῃ μὲ τὸ κόσκινο τὸν ἥλιο. (Παρ.)

5. Ἔρευναι καὶ ἀναζητήσεις

Διαπραχθέντος ἐγκλήματος ἢ ἐκδηλωθεισῶν ὑπονοιῶν, ὅτι παρασκευάζεται ἢ διεπράχθη τοιοῦτον, ὁ ἀστυνομικός, λελογισμένως καὶ ἐπιστημονικῶς ἐνεργῶν, ἐξιχνιάζει αὐτὸ καὶ ἀνακαλύπτει τὸν ἔνοχον. Ζητεῖ ἐπιδεξίως νὰ εὕρῃ, ἐὰν ἔγινεν ἡ πρᾶξις ἢ ὄχι ἢ ἐὰν ἔγινεν ὡς παρεστάθη ἢ ὄχι, νὰ εὕρῃ τὸν χρόνον, τὸν τόπον, τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως, τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος, πειστήρια περὶ τῆς πράξεως καὶ τοῦ πράξαντος, τὰ ἐλατήρια τῆς πράξεως, μάρτυρας περὶ αὐτῆς καὶ περὶ τῶν προηγουμένων της, πληροφορίας προσωπικὰς περὶ τοῦ θύματος καὶ περὶ παντὸς προσώπου, τὸ ὁποῖον δυνατὸν νὰ ἔσχε σχέσιν πρὸς τὸ ἔγκλημα, ζητεῖ ν' ἀνακαλύψῃ τὸν ἢ τοὺς ἐνόχους αὐτοῦ. Καὶ εὑρίσκει ὅλα αὐτὰ καὶ ὅσα ἄλλα ἀπαιτοῦνται πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοπουμένου. Ἀρκεῖ νὰ γνωρίζῃ νὰ ζητήσῃ, νὰ θέλῃ δέ, νὰ ἔχῃ στερρὰν ἀπόφασιν νὰ ἐπιτύχῃ, καὶ νὰ ἔχῃ πίστιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν του. «Πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι». (Μάρκ. Θ'. 23) «Νικοῦν ὅσοι πιστεύουν, ὅτι θὰ νικήσουν». (Dryden) «Ἡ πεποίθησις φέρει θαυμασίαν ἔμπνευσιν εἰς αὐτὸν ποὺ τὴν ἔχει». (Μίλτων) «Ἡ αὐτοπεποίθησις εἶναι τὸ πρῶτον προσὸν πάσης μεγάλης ἐπιχειρήσεως».(Τζώνσων)

Καὶ εἰς τὴν σκοτεινοτέραν ἀκόμη ὑπόθεσιν δύναται ὁ

ἀστυνομικὸς νὰ θριαμβεύσῃ. Πεπροικισμένος μὲ ἀστυνομικὸν δαιμόνιον, εὑρίσκων εὐχαρίστησιν εἰς τὸ μυστήριον, εἰς τοὺς ἐγκληματικοὺς γρίφους, εἰς τὴν ἔρευναν καὶ τὴν λύσιν αὐτῶν, διαλύει τὸ σκότος, προχωρῶν μεθοδικῶς διὰ τῆς λογικῆς μεθόδου τῶν ἐνδείξεων, τὰς ὁποίας ἀνευρίσκει διὰ τῆς ὀξυδερκοῦς παρατηρητικότητός του καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγει συμπεράσματα διὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ τρόπου τοῦ σκέπτεσθαι, εἰσέρχεται εἰς τὸ φῶς καὶ ἐξιχνιάζει τὴν ἀλήθειαν.

510. Ὅπου (ἢ ὅποιος) γυρεύει βρίσκει. (Παρ.)

511. Ὅποιος ζητᾷ εὑρίσκει. (Παρ.)

512. Γύρευε νὰ βρῇς. (Παρ.)

513. Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε, κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. (Ματθ. Ζ'. 7-8 Λουκ. ΙΑ'. 9-10)

514. Βρόντα, ἂ θέλῃς νὰ σ' ἀνοίξουνε. (Παρ.)

515. Χτύπα νὰ σ' ἀνοίξουνε, γύρευε νὰ σοῦ δίνουνε. (Παρ.)

516. Κουρτάλει, νὰ σ' ἀνοίξουνε· καὶ ζήτα νὰ σοῦ δώσουν. (Δημ.)

517. Εὑρίσκει κανεὶς ὅ,τι ἔχει ζητήσει. (Ὀλλανδική)

518. Τίποτε δὲν εἶναι δύσκολον, ὥστε νὰ μὴ εὑρίσκεται, ὅταν τὸ ζητῇ τις. (Τερέντιος)

519. Νόος πάντα ἔγνω. (*)

Συνεπῶς, ἐὰν καὶ ὁ ἀστυνομικὸς εἶναι πεπροικισμένος μὲ πολὺν νοῦν, τὰ πάντα δύναται νὰ ἀντιληφθῇ καὶ νὰ εὕρῃ, διότι καὶ παντὸς ἀστυνομικοῦ προβλήματος ὑπάρχουν μία ἢ περισσότεραι λύσεις, ἐὰν δὲ οὗτος δὲν δύναται νὰ εὕρῃ καμμίαν, τοῦτο σημαίνει ὅτι δὲν ἐπιμένει νὰ τὴν εὕρῃ, ἐκτὸς ἐὰν δὲν δύναται νὰ σκεφθῇ. Ἡ εὕρεσις εἶναι ζήτημα «μυαλοῦ».

520. Ὅ,τι μετὰ νοῦ καὶ σκέψεως ζητήσωμεν εὑρήσομεν. (*)

521. Ἐὰν ζητῇς καλῶς, εὑρήσεις. (Πλάτων)

522. Ὅποιος ξέρει καλὰ νὰ γυρέψῃ, γρήγορα θὰ βρῇ. (Γερμανική)

Ὅτι διὰ τὴν ταχεῖαν ἀνίχνευσιν τοῦ ἐγκλήματος καὶ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἐνόχου ἀπαιτοῦνται λογική, γνώσεις ἐπιστημονικῆς ἀνακρίσεως καὶ ἐπιστημονικῆς ἀστυνομίας καὶ μέθοδος ἐργασίας.

523. Ἡ νύχτα γεννάει σύμβουλο. (Παρ.)

Ὅτι ἐν τῇ ἡσυχίᾳ τῆς νυκτός, ἀπερίσπαστος ὁ νοῦς ἐκ τῆς ὕλης, σκέπτεται ἀνέτως καὶ βαθέως καὶ ἐν τῇ ἐρεύνῃ ἐφευρίσκει. Πολλάκις ὁ ἀστυνομικός, ὁ ὁποῖος συναρπάζεται ἀπὸ τὸ καθῆκον, ὁ ὁποῖος κυριεύεται ἀπὸ εὐγενῆ φιλοδοξίαν προόδου καὶ ἐπιτυχίας, στριφογυρίζει ὁλοκλήρους νύχτας εἰς τὴν κλίνην του, ἀγρυπνῶν καὶ σκεπτόμενος, πῶς θ' ἀνακαλύψῃ τὸν ἄγνωστον ἔνοχον ἐγκλήματος. Καὶ εἰς ἀμοιβὴν τῶν ἀγρυπνιῶν καὶ τῶν σκέψεων εὑρίσκει τὸν μῖτον τῆς ὑποθέσεως καὶ τὸν ἔνοχον.

524. Τὸ ζητούμενον ἁλωτόν, ἐκφεύγει δὲ τ' ἀμελούμενον. (Σοφοκλῆς Οἰδ. Τύρ. στ'. 10)

525. Ἁλωτὰ γίγνετ' ἐπιμελείᾳ καὶ πόνῳ ἅπαντα. (Στοβ. ΚΘ'. 46)

526. Ἐπιμελείας πάντα δοῦλα γίγνεται. (Ἀντιφάνης)

527. Ἅπαντα ὁ τοῦ ζητοῦντος ἐξευρίσκει πόνος. (Στοβαῖος)

528. Πάντα τὰ ζητούμενα ἐξευρίσκεται ἂν μὴ προαποστῇς, μηδὲ τὸν πόνον φύγῃς. (Ἄλεξις παρὰ Στοβ.)

529. Πάντα ἔξεστιν ἐξευρεῖν, ἐὰν μὴ τὸν πόνον φεύγῃ τις, ὃς πρόσεστι τοῖς ζητουμένοις. (Φιλήμων παρὰ Στοβ.)

530. Ὅποιος πολὺ κοπιάζει βρίσκει. (Ἀραβική)

531. Πρέπει νὰ βρέξῃς κῶλο γιὰ νὰ φᾶς ψάρι. (Παρ.)

Ὅτι, ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς ζητῇ μὲ ἐπιμέλειαν καὶ φιλοπονίαν καὶ εἶναι ἀκούραστος, ἀσφαλῶς θὰ εὕρῃ, καὶ θὰ ἐφεύρῃ μάλιστα. Ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν ζωὴν εἶναι καὶ ζήτημα ἰσχυρῶν σωματικῶν δυνάμεων, εἶναι ζήτημα ἀντοχῆς.

532. Μελετᾶτε καὶ σπουδάζετε τὰς ὑποθέσεις ὅσον οἷόν τε λεπτομερῶς καὶ ἐξετάζετε ὅσον οἷόν τε βαθύτερον. (H. Gross)

533. Ἀκαταπαύστως ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ ἐρευνῶ, μέχρις ὅτου διαλυθῇ ἐν τῷ νῷ τὸ ἀσαφὲς τῆς αὐγῆς φῶς ὑπὸ τὴν ζωηρὰν καὶ φωτεινὴν λάμψιν τῆς πλήρους γνώσεως. (Νεύτων).

Οὕτως ὁ Νεύτων ἔκαμε τὰς ἀνακαλύψεις του.

534. Ὁ πρεσβύτερος Δισραέλης ἐφρόνει, ὅτι κύριος ὅρος τῆς ἐπιτυχίας εἶναι ἡ ἀκριβὴς γνῶσις τοῦ ἀντικειμένου, ἡ δὲ γνῶσις αὕτη ἀπαιτεῖ ἀδιάκοπον μελέτην καὶ ἐπιμέλειαν. (Σαμ. Σμάϊλς)

535. Ὁ μὴ παρατηρῶν διέρχεται τὸ δάσος καὶ ξύλα δὲν βλέπει. (Ρωσσική)

Ἡ παρατηρητικότης εἶναι προσὸν διὰ τὸν ἀστυνομικόν.

536. Ὅστις δὲν ἐρευνᾷ δὲν εὑρίσκει. (Παρ.)

537. Σὰν δὲν ζητᾷς τίποτε δὲν ἔχεις τίποτε. (Παρ.)

538. Ὅποιος γυρεύει βρίσκει κι' ὅποιος στέκεται μένει. (Ἰταλική)

539. Ὅποιος περπατεῖ κάτ' (κἄτι) ηὗρε κι' ἔφα (καὶ ἔφαγε), κι' ὅποιος κάθεται κάτης (γάτος) τὸν ἦφα. (Παρ.)

540. Ὅποιος γυρίζει μυρίζει, κι' ὅποιος κάθεται βρωμίζει. (Παρ.)

541. Πλούτου ὀκνηρὸς ἐνδεὴς γίγνεται. (*)

Ὅτι, ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς δὲν ἐρευνᾷ, ἐὰν δὲν ζητῇ, ἐὰν εἶναι φυγόπονος, δὲν δύναται φυσικὰ νὰ εὕρῃ, νὰ ἐπιτύχῃ, νὰ εὐδοκιμήσῃ.

542. Ἂν ἡ δουλειά σου δὲν πάῃ καλά, ἐσὺ φταῖς γι'

αὐτό. Βγάλε ὅλες τὴς δυσκολίες ἀπὸ τὴ μέση καὶ θὰ ἐπιτύχης. (Ναπολέων)

543. Ὁ ἐρωτῶν μανθάνει. (Παρ.)

544. Ὁ ἐρωτῶν συχνὰ θὰ μάθη πολλά. (Βάκων).

545. Ὁ ἐρωτῶν οὐκ ἀποτυγχάνει. (Βυζ.)

Ὅτι πρέπει μέν τις νὰ μελετᾷ καὶ νὰ πειραματίζεται, διὰ νὰ ὀξύνη τὸν νοῦν καὶ ν' αὐξάνη τὰς γνώσεις του καὶ νὰ καταρτίζεται ἐπαγγελματικῶς καὶ ἐγκυκλοπαιδικῶς, νὰ μὴ διστάζη δὲ πρὸς τοῦτο νὰ καταφεύγη καὶ εἰς τὰ φῶτα τῶν ἄλλων καὶ νὰ ζητῇ τὰς γνώμας καὶ συμβουλάς των· ἐξ ἄλλου ὁ ζητῶν πληροφορίας τὰς λαμβάνει, μανθάνει καὶ τὰ κρυπτὰ ἀκόμη, διότι ρωτῶντας θὰ εὕρη κάποιον, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὸ μυστικὸν καὶ θὰ τὸ εἴπη εἰς αὐτόν.

546. Τρέχα γύρευε, καὶ πάντα ρώτα. (Παρ.)

547. Ὅποιος (ἢ ὅπου) ρωτάει δὲ χάνει. (Παρ.)

547 δίς. Ὅπου ρωτάει δὲ χάνει ποτέ. (Παρ.)

548. Ὅποιος ἐρωτᾷ δὲν χάνει, ἀλλὰ μαθαίνει. (Παρ.)

549. Ὅποιος ἐρωτᾷ δὲν ἀλησμονᾷ. (Παρ.)

550. Καλλίτερα νὰ ρωτᾷς παρὰ νὰ χάσῃς τὸ δρόμο σου. (Παρ.)

550 α. Ρωτῶντας κανεὶς πάει στὴν Πόλι. (Παρ.)

550 β. Ὅποιος ρωτᾷ βρίσκει τὴν Πόλι. (Παρ.)

550 γ. Ποὺ ρωτᾷ, στὴν Πόλι πάει. (Παρ.)

551. Ῥωτῶντας πᾷς στὴν Πόλι. (Παρ.)

552. Ῥώτα ρώτα βρίσκεις τὸ Παγδάτ. (Παρ.)

553. Μὲ τ' ὀρώτεμαν ἄνθρωπον ἂς σὸν κόσμον ἐβγαίν'. (Παρ.)

(Μὲ τὸ ρώτημα ὁ ἄνθρωπος βγαίνει ἔξω ἀπὸ τὸν κόσμον)

Ὅτι ἐρωτῶν κανεὶς (ὅσους συναντᾷ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κατὰ τὴν πορείαν του) δύναται ἀσφαλῶς νὰ εὕρη τὸ ζητούμενον, ἢ νὰ φθάση εἰς μέρη μακρυνὰ καὶ ἄγνωστα εἰς αὐτόν.

554. Ὅστις ρωτᾷ καλά, μαθαίνει σωστά. (Παρ.)

Ὅτι, ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς ἀνιχνεύῃ μὲ σύστημα καὶ δεξιότητα, ἐὰν ἐρωτᾷ ἐπιτηδείως ὅσους πρέπει, πληροφορεῖται ἀσφαλῶς καὶ πλήρως.

555. Ὁ λόγος ἀνοίγει λόγον. (Παρ.)

Ὅτι, ἅμα δοθῇ ἀφορμή, πολλὰ ἀναφέρονται καὶ ἔρχονται εἰς φῶς, ὅπως κατὰ τὰς ἐρεύνας καὶ ἐρωτήσεις τοῦ ἰχνηλατοῦντος ἀστυνομικοῦ.

556. Τῶν ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός. (Εὐριπίδου Ἄλκηστις)

Ὅτι καὶ τῆς ἀπροσδοκήτου, καὶ τῆς δυσκολωτέρας ἀστυνομικῆς ὑποθέσεως ὑπάρχει λύσις καὶ δύναται αὔτη νὰ διευθετηθῇ, ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς γνωρίζῃ νὰ τὴν χειρισθῇ.

557. Ὁ εὑρίσκων χαίρει, ὁ δὲ γινώσκων ἔχει. (Βυζ.)

558. Ὅποιος βρίσκει χαίρεται, κι᾿ ὅποιος γνωρίζει παίρνει. (Παρ.)

558 δίς. Ὅπου βρίσκει χαίρεται, κι᾿ ὅπου γνωρίσῃ παίρνει. (Παρ.)

559. Πρᾶγμα γνωριζάμενο δίχως κρίσι παίρνεται. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἀναζητῶν τὸ ἀπολεσθὲν ἢ τὸ κλαπέν, ἀνευρίσκων καὶ ἀναγνωρίζων αὐτό, χαίρει καὶ τὸ ἀναλαμβάνει. Καὶ ὁ ἀστυνομικὸς ἐρευνῶν καὶ εὑρίσκων τὸ ζητούμενον χαίρει, κατάσχει δὲ πειστήρια ἐγκλήματος, ὡς τὸ ὄργανον ἢ τὸ προϊὸν αὐτοῦ. Ἡ δὲ τοιαύτη ἐπιτυχία εἶναι ἡ μεγαλειτέρα ἠθικὴ ἱκανοποίησις καὶ χαρά του.

6. Περὶ ἀποδείξεως

560. Τὰ κυριώτερα ἀποδείξεως μέσα εἰς τὴν ποινικὴν διαδικασίαν εἶναι : 1) Ἐνδείξεις. 2) Δικαστικὴ αὐτοψία. 3) Γνωμοδότησις πραγματογνωμόνων. 4) (ἔγγραφα) Ὑπομνήματα. 5) Ὁμολογία τοῦ κατηγορουμένου. 6) Μάρτυρες. (ἄρθρ. 93 Ποιν. Δικ.)

Α΄) Αἱ ἐνδείξεις

Ὁ ἰδιοφυὴς ἀστυνομικός, ὁ πεπροικισμένος μὲ ὀξυδερκῆ παρατηρητικότητα, δύναται καὶ ἐξ ἑνὸς ἐλαχίστου δεδομένου ἢ τεκμηρίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κανόνων τοῦ ὑγιοῦς συλλογισμοῦ, νὰ ἐξάγῃ συμπεράσματα περὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν ὑπηρεσίαν του, νὰ κάμνῃ προβλέψεις διὰ τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν, νὰ ἀνακαλύπτῃ τὰ κρυπτά, σκοτεινὰ ἐγκλήματα, τοὺς ἐνόχους αὐτῶν, καὶ νὰ διαλύῃ τὸ μυστήριον πάσης περιπλόκου ὑποθέσεως.

561. Ἐνδείξεις εἶναι πραγματικὰ γεγονότα ἔχοντα φυσικὴν συνάφειαν μετά τινος ἀξιοποίνου πράξεως, ὥστε νὰ εἰμπορῇ τις ἐντεῦθεν νὰ συμπεράνῃ λογικῶς περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς πράξεως ἢ περὶ τοῦ πράξαντος, ἢ περὶ τῶν λόγων τοῦ καταλογισμοῦ, ἢ περὶ τῆς ἀθωότητος ἀνθρώπου τινός. (ἄρθρ. 95 Ποιν. Δικ.)

562. Λίγα ν' ἀκοῦς (ἢ νὰ βλέπῃς) καὶ πολλὰ νὰ καταλαβαίνῃς. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἀστυνομικὸς ἀπὸ τὸ ἐλάχιστον, ποὺ βλέπει ἢ ἀκούει, πολλὰ συμπεραίνει.

563. Ἐξ ἑνὸς τὰ πάνθ' ὁρᾷ. (*)

Ὁ πεπροικισμένος μὲ ἐξιδιασμένην ἀντίληψιν καὶ παρατηρητικότητα ἀστυνομικός, ἐὰν μάλιστα εἶναι ἐφωδιασμένος καὶ μὲ ἐπιστημονικὰς καὶ τεχνικὰς γνώσεις, ἔχει τὴν δύναμιν «ἐξ ἑνὸς νὰ βλέπῃ τὰ πάντα», ἐξ ἐλαχίστης τινὸς ἐνδείξεως νὰ ἐξάγῃ ἀσφαλῆ συμπεράσματα περὶ πραγματικῶν γεγονότων καὶ ν' ἀνακαλύπτῃ καὶ τὰς μυστηριωδεστέρας ἀκόμη ἀξιοποίνους πράξεις.

564. Ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα. (*)

565. Μὲ τὴ μυρωδιὰ σὲ βρίσκει. (Παρ.)

Ὅπως ὁ κυνηγετικὸς κύων τίθεται ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ θηράματος καὶ ἀνευρίσκει αὐτό, οὕτω καὶ ὁ ἐξησκημένος

ἀστυνομικὸς ἀνιχνευτὴς ἐρευνῶν εὑρίσκει τεκμήρια, συλλέγει πληροφορίας, παρακολουθεῖ πρόσωπα, ἐνεργεῖ ἔλεγχον αὐτῶν, κάμνει σωματικὰς ἢ κατ᾽ οἶκον ἐρεύνας, κατάσχει διάφορα ἀντικείμενα κ.λ.π., ἀνακαλύπτει δὲ οὕτω ἀξιοποίνους πράξεις, τοὺς ἐνόχους αὐτῶν, εὑρίσκει τὸ κρησφύγετον τούτων καὶ τοὺς συλλαμβάνει.

566. Τόβρα τὸ κλειδὶ π᾽ ἀνοίγει τὴν κλειδωνιά. (Παρ.)

Ὅτι μετὰ ἐπίμοχθον ἔρευναν ηὗρα τὸν μῖτον καὶ ἀνεκάλυψα τὸ μυστικόν.

567. Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ. (Ματθ. ΚΣΤ'. 73)

568. Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. (Μάρκ. ΙΔ'. 70)

569. Ἐπ᾽ ἀληθείας καὶ οὗτος μετ᾽ αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. (Λουκ. ΚΒ'. 59)

Ὅτι διὰ τῆς «μεθόδου τῶν ἐνδείξεων» καὶ τοῦ ὀρθολογισμοῦ συμπεραίνει τις τὴν ἀλήθειαν.

570. Ἐκεῖ ποὺ βγαίνει καπνὸς ὑπάρχει φωτιά. (Παρ.)

571. Κάθε τζάκι ποὺ καπνίζει ἔχει καὶ νοικοκυρά. (Παροιμία)

572. Σκυλιὰ γαυγίζουν, διαβάτες (ἢ ὁδοιπόροι) περνοῦν. (Παρ.)

573. Σκύλοι γαυγίζουν, διαβάται περνοῦν. (Παρ.)

574. Ὁ γέρος σκύλος δὲν γαυγίζει χωρὶς αἰτία. (Παρ.)

575. Πᾶν τὸ κινούμενον ἕνεκά του κινεῖται. (Ἀριστοτέλης)

Ὅτι χωρὶς αἰτίαν δὲν γίνεται τίποτε. Τὸ ἀστυνομικὸν ὄργανον πρέπει ν᾽ ἀσκῆται εἰς τὸ νὰ παρατηρῇ ἐνδείξεις καὶ νὰ ἐξάγῃ συμπεράσματα. Τοιαύτη ἄσκησις θὰ τοῦ γείνῃ ἕξις, φύσις.

576. Ἂν βρέξῃ, λάσπη γίνεται. (Παρ.)

577. Ἂν δὲν ἀστράψῃ, δὲν βροντᾷ. (Παρ.)

578. Μὲ τὴν ἀστραπή, βροντή. (Παρ.)

579. Ἂν δὲν ἀστράψῃ δὲ βροντᾷ, κι' ἂν δὲ βροντᾷ δὲ βρέχει, κι' ἂν δὲν συνδέσῃ τὸ νερό, ὁ ποταμὸς δὲν τρέχει. (Παρ.)

580. Βροντὴ κάνει, βροχὴ πιάνει. (Παρ.)

581. Ἅμα μπουμπουνίζει βρέχει. (Παρ.)

582. Ἐκεῖ ποὺ βρέχει φαίνεται, κι' ὅπου χιονίζει ἀσπρίζει. (Παρ.)

Ἐπὶ γεγονότων ἀποδεικνυομένων δι' ἁπτῶν ἀποδείξεων.

583. Ἂν δὲν δείχν' ἡ γίδα, δείχνει τὸ κέρατό της. (Παρ.)

584.—Γίδα, νὰ μὴν εἰπῇς τίποτα.—Δὲν λέγω 'γὼ τίποτα, ἀλλὰ τὸ λέει τὸ κέρατο ποὺ λείπει. (Παρ.)

585. Μακρὰ οὔατα (ὦτα) ὄνον δηλοῦσι. (*)

586. Πές μου ποιὸς σ' ἔδειρε, νὰ τὸ βρῶ πόσες ἔφαγες. (Παρ.)

587. Πές μου πῶς σ' ἐδείρανε καὶ ξέρω πόσες ἔφαγες. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἀστυνομικὸς μελετᾷ τὰ δεδομένα καὶ χρησιμοποιεῖ αὐτά, διὰ νὰ προβῇ εἰς συλλογισμούς, νὰ κάμῃ ὑποθέσεις, νὰ ἐλέγξῃ αὐτὰς καὶ νὰ φθάσῃ εἰς συμπεράσματα.

588. Πές μου πῶς σ' ἔδειραν, κ' ἐγὼ ξέρω πόσες ἔφαγες. (Παρ.)

589. Γυρεύ' ὁ κλέφτης νὰ κρυφτῇ, κ' ἡ χαρὰ δὲν τὸν ἀφήνει. (Παρ.)

Ὅτι οἱ ἔνοχοι πολλάκις ἀνοήτως προδίδονται ἀπὸ τὴν χαράν των.

590. Ὁ ἐγκληματίας ἕλκεται πρὸς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος. (*)

Ὅτι ἐὰν ὁ ὕποπτος ἐγκλήματος ἔλθῃ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως, τοῦτο εἶναι ἔνδειξις, ὅτι εἶναι ἔνοχος αὐτοῦ.

591. Τί θέλει ἡ ἀλεποῦ στὸ παζάρι; (Παρ.)

Τὸ ἀντίθετον τοῦ προηγουμένου· ὅτι ὁ ἔνοχος ἀποφεύγει

τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματός του καὶ τὰ κεντρικὰ μέρη, διὰ νὰ μὴ ἀνακαλυφθῇ καὶ συλληφθῇ.

592. Ἡ πεῖρα γεννᾷ τὴν ὑποψία. (Παρ.)

593. Ποιὸς ἔκαμε τὸ φόνο; Ὅποιος ἔδωσε τὸ μαχαῖρι. (Παρ.)

Ὁ ὁπωσδήποτε προμηθεύσας τὴν μάχαιραν εἰς τὸν φονέα.

594. Ποιὸς ἔκανε τὸ φόνο; Ἐκεῖνος πού φερε τὸ μαντάτο. (Παρ.)

Ὁ καταμηνύσας εἰς τὸν φονέα ὅσα τυχαίως ἤκουσεν ἐκφερόμενα κατ᾽ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ φονευθέντος καὶ ἐξωθήσας οὕτω αὐτὸν εἰς τὸν φόνον.

595. Νὰ ζήσῃ ὅποιος μ᾽ ὕβρισε, νὰ σκάσ᾽ ὅποιος μοῦ τῶπε. (Παρ.)

Ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εἴτε οὐδέποτε εἴτε εἰς περιπτώσεις τινὰς δὲν θέλουν νὰ μάθουν ὅσα λέγουν ὑποστατὰ ἢ ἀνυπόστατα εἰς βάρος των ἄλλοι πρὸς ἀποφυγὴν ποικίλων κακῶν συνεπειῶν.

596. Ὅποιος ἔφαγε τὸ βόδι, ἐκρύφτη, κι᾽ ὅποιο[illegible]αγε τ᾽ αὐγὸ ἐμαρτυρήθη. (Παρ.)

Ὅτι ἐγκληματίαι τινὲς δὲν ἀνακαλύπτονται, [illegible] διαπράττουν βαρέα ἐγκλήματα, διότι οὐδεμία ἔνδειξι[illegible]δίδει, τινὲς δὲ ἀνακαλύπτονται καὶ δι᾽ ἐλαφρὰς π[illegible]των λόγῳ τῶν ἐνδείξεων, αἱ ὁποῖαι κατ᾽ ἀνάγκην [illegible]νται ἐπὶ τόπου ἢ ἀνακύπτουν μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν [illegible]ως λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ ἀντικειμένου τῆς π[illegible] π.χ. ὅποιος τρώγει αὐγὸ φανερώνεται, διότι ἀλείφ[illegible] ἢ μυρίζει ἀπὸ αὐτό.

597. Ἡ προβατίνα, ἂν πάῃ στὸ λόγγο, ἢ μαλλὶ θ᾽ ἀφήσῃ ἢ κέρατο. (Παρ.)

Ἐπὶ τοῦ ἀφήνοντος ἐνδείξεις τῆς ὑπάρξεως ἢ πράξεώς του.

Εἰς τὰ ἐγκλήματα παρουσιάζονται τεκμήρια, ἀποδείξεις

ἢ ἐνδείξεις ἐκτελέσεως αὐτῶν ἢ ἐνοχῆς ἀτόμου τινός. Τοιαῦτα εἶναι : α) Ὅσα βεβαιώνουν τὴν ἐκτέλεσιν ἐγκλήματος (ἐπὶ ἀνθρωποκτονίας τραύματα τοῦ πτώματος, ἐπὶ κλοπῆς διερρηγμένον κιβώτιον κ.λ.π.). β) Ὅσα προορίζονται ἢ ἐχρησίμευσαν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐγκλήματος (ὅπλα, ἐργαλεῖα). γ) Τὰ προϊόντα τοῦ ἐγκλήματος (κλοπιμαῖα κ.λ.π.). δ) Πᾶν ὅ,τι δύναται ν' ἀποκαλύψῃ τὸν ἔνοχον (ἀποτυπώματα δακτύλων, τρίχες, κηλῖδες, ὅπλα, ἐργαλεῖα, ἐνδύματα κ. λ. π., ἀνήκοντα εἰς αὐτόν).

598. Εἰς κάθε περίστασιν ὁ δράστης θὰ ἔκαμε κἄτι πρὸ ἢ μετὰ τὴν πρᾶξιν, ἐξ οὗ νὰ ἐξάγεται κἄτι τι περὶ τοῦ ἀτόμου του. Διὰ τοῦτο εἶναι πολὺ σπουδαῖον κατὰ τὴν ἀνίχνευσιν ἐκ τοῦ πρὶν καὶ τοῦ μετὰ νὰ εὕρῃ τις τὸ εἰς τὸ μέσον συμβάν, τὴν καθ' ἑαυτὴν πρᾶξιν. (*)

599. Ὅ,τι ὀνομάζομεν εὕρεσιν ἀποδείξεων συνίσταται εἰς τὸ συνάγειν ἐκ τῆς γνώσεως ἑνὸς γεγονότος τὴν γνῶσιν γεγονότων, ἅτινα ἐπηκολούθησαν ἢ προηγήθησαν αὐτοῦ. (H. Gross)

600. Ἐάν, γινομένης τῆς κατ' οἶκον ἐρεύνης, εὑρεθῶσιν ὕποπτα πράγματα, τυπωμένα ἢ χειρόγραφα ἔγγραφα, ἀφορῶντα τὰ κατὰ τὴν πρᾶξιν, ἢ δυνάμενα νὰ χρησιμεύσουν ὡς πειστήρια, σημειοῦνται ταῦτα ἀκριβῶς καὶ κατάσχονται, χρείας καλούσης, καὶ μὲ βίαν καὶ ὅ,τι ὕποπτον ἐν τούτοις εὑρεθῇ κατάσχεται ὡσαύτως.(ἄρθρ. 172 Ποιν. Δικ.)

601. Ἐγεύσατό τις τοῦ μέλιτος; Ὁ τὴν μυῖαν ἐν σκιαδίῳ φέρων. (Βυζ.)

602. Ποιὸς ἔφαγε (ἢ ἔφαε) τὸ μέλι; Ὅπ' (ἢ ὅποιος) ἔχει τὴ μυῖα (ἢ τὴ μυῖγα) στὸ σκιάδι. (Παρ.)

Ἐπειδὴ ἡ μυῖγα ἀρέσκεται εἰς τὸ μέλι, μυρίζεται τὸν φαγόντα τοιοῦτο καὶ ἐπικάθεται εἰς τὸ σκιάδι του καὶ οὕτω τὸν προδίδει. Ἀναλόγως οἱ ἔνοχοι ἐγκλήματος προδίδονται ἀπὸ κἄτι σχετικὸν πρὸς αὐτό, ἀπὸ κάποιαν ἔνδειξιν.

603. Ἀρχινήσανε καὶ τοῦ μπαῖνε μυῖγες. (Παρ.)

Ὑποψίαι καὶ φόβοι ἐπὶ τῇ πράξει του καταλαμβάνουν τὸν ἔνοχον.

603 δίς. Ἔχει τὴ μυῖγα στὸ σκιάδι. (Παρ.)

604. Ὅποιος ἔχει τὴ μυῖγα στὸ σκιάδι (του) κρύβεται (ἢ σκιάζεται). (Παρ.)

605. Ὁπό χει μυῖγα σκιάζεται. (Παρ.)

606. Ὅποιος ἔχει (ἢ ὁπό χει) τὴ μυῖγα μυγιάζεται.(Παρ.)

Ἐπὶ ἐνόχων διατελούντων ἐν διαρκεῖ ὑποψίᾳ καὶ ἀνησυχίᾳ, ὅτι θ' ἀνακαλυφθοῦν, ἐκδηλούντων αὐτὰς ἀκουσίως διὰ τῆς ἐν γένει ψυχολογικῆς καταστάσεως καὶ συμπεριφορᾶς των καὶ καθιστωμένων οὕτω ὑπόπτων εἰς τοὺς ἄλλους, ἰδίᾳ δὲ εἰς τοὺς ἀστυνομικούς.

607. Τοῦ μπήκανε ψύλλοι στ' αὐτιά. (Παρ.)

607 δίς. Τοῦ μπῆκε ψύλλος στ' αὐτί. (Παρ.)

Ὅτι ὑπόνοιαι τὸν κατέλαβον διὰ τὴν πρᾶξίν του.

608. Ἔχει κωλοκαψάδες. (Παρ.)

Οἱ ἔνοχοι καταλαμβάνονται ἀπὸ ὑποψίας καὶ φόβον, ὅτι θ' ἀνακαλυφθοῦν, θὰ συλληφθοῦν καὶ θὰ τιμωρηθοῦν.

609. Ὁ φόβος ἀκολουθεῖ τὸ ἔγκλημα, καὶ εἶναι ὁ τιμωρός. (Βολταῖρος)

610. Ὅπου τρώει κεριὰ χέζει φιτίλια. (Παρ.)

Ὅτι μεγάλος φόβος κατέχει τὸν ἔνοχον.

611. Κάθεται ἀπάνω στὰ βελόνια. (Παρ.)

612. Κάθεται στὰ βελόνια καὶ στ' ἀγκάθια. (Παρ.)

613. Τοῦ φυσικάρ' ἐφώναξαν, κι' ὁποῦ χ' ἀπελογήθη. (Παρ.)

614. Ἡ ὑποψία πάντα κατατρύχει τὸν ἔνοχον.(Σαίκσπηρ)

Ὅτι θ' ἀνακαλυφθῇ καὶ θὰ συλληφθῇ καὶ θὰ τιμωρηθῇ.

615. Κἄτι λάκκον ἔχ' ἡ φάβα. (Παρ.)

615 δίς. Αὐτὸ τὸ φάβα λάκκον ἔχει. (Παρ.)

Ἐπὶ ὑπονοιῶν.

616. Ὅποιος ἔχει βούτυρο στὸ κεφάλι νὰ μὴ περπατῇ στὸν ἥλιο. (Παρ.)

Ὅτι δέον νὰ ὑποχωρῇ τις, νὰ κρύπτεται, ὅταν εἶναι ἔνοχος· ὅτι ὁ κλέπτης δέον νὰ γνωρίζῃ νὰ κρύπτῃ τὰ κλοπιμαῖα, διὰ νὰ μὴ ἀνακαλυφθῇ.

617. Ὅποιος εἶναι κέρινος νὰ μὴ πηγαίνῃ στὴ φωτιά. (Ὁλλανδική)

618. Ψεὶ ψεὶ ψεὶ γίνεται ψεῖρα. (Παρ.)

Ὅτι αἱ ὑποψίαι κατά τινος ὡς ἐνόχου ἐγκλήματος φέρουν εἰς τὴν πραγματικότητα.

619. Πλακοῦς καθαρός. (Βυζ.)

Ἐπὶ ὑπόπτων ἀτόμων.

620. Ἂν ἐλογάριαζ' ὁ λύκος τ' ἀχ[illegible] ἔπεφτε καὶ ψόφαγε. (Παρ.)

Ὁ ἐγκληματίας, ὠθούμενος ἀπὸ τὸν ἀτομικόν του χαρακτῆρα καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάγκην νὰ διαπράξῃ το ἔγκλημα, δὲν προνοεῖ πολλάκις νὰ λάβῃ προφυλάξεις, ὥστε νὰ μὴ ἀφήσῃ ἴχνη αὐτοῦ (φορεῖ λ. χ. χειρόκτια, διὰ νὰ μὴ ἀφήσῃ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα), ἢ ἀψηφεῖ αὐτάς, ἀλλ' ὅμως ἀπὸ τοιαύτας παραλείψεις του ἀνακαλύπτεται καὶ συλλαμβάνεται οὗτος.

Ὁ ἀστυνομικὸς ὅθεν πρέπει νὰ γνωρίζῃ νὰ ζητῇ τὰ ἴχνη τῆς πράξεως καὶ τοῦ πράξαντος, νὰ γνωρίζῃ πῶς εἶναι αὐτά, πῶς καὶ ποῦ πρέπει νὰ τὰ ἀναζητήσῃ, πῶς νὰ τὰ διατηρήσῃ καὶ πῶς νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ (ἴχνη ποδῶν, δακτύλων χειρῶν, τροχῶν ἁμαξῶν, ποδηλάτων, αὐτοκινήτων, ἴχνη σκοποβολῆς, ὅπλα, ἐργαλεῖα, ὁ πῖλος τοῦ δράστου, ἓν μανδήλιον, μία ἐπιστολή, ἓν σημείωμα, κηλῖδες αἵματος, σπέρματος, τρίχες, ἄλλαι οὐσίαι). Ἀλλ' ἀπαραιτήτως πρέπει ν' ἀσκηθῇ πρὸς τοῦτο, νὰ χρησιμοποιῇ δὲ καὶ τὰς νέας σχετικὰς ἐφευρέσεις, νὰ τὰς δοκιμάζῃ καὶ νὰ τὰς ἐφαρμόζῃ εἰς τὴν πρᾶξιν, διὰ νὰ εἶναι προπαρασκευα-

σμένος καὶ ἕτοιμος εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἀνακαλύψεως ἐγκλήματος.

621. Πολλοί τοι ναρθηκοφόροι, Βάκχοι δέ γε παῦροι.(*)

622. Ὅσοι φοροῦν μαχαῖρι, δὲν εἶναι οὖλοι μαγέροι. (Παρ.)

Ὅτι ἔνδειξίς τις δὲν εἶναι πάντοτε ἐπαρκὲς στοιχεῖον, διὰ νὰ ἐξαχθῇ ἀσφαλὲς συμπέρασμα.

Ἡ Πολωνία δύναται νὰ καυχηθῇ ὅτι ἔχει ἕνα ντεντέκτιβ ἐφάμιλλον, ἂν ὄχι ἀνώτερον, τοῦ μυθικοῦ Σέρλοκ Χόλμς. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀνεκάλυψε τοὺς δράστας τῆς τελευταίας δυναμιτιστικῆς ἀποπείρας ἐναντίον τῆς πρεσβείας τῶν Σοβιὲτ ἐν Βαρσοβίᾳ. Τὸ μόνον «πειστήριον», τὸ ὁποῖον ὁ ντεντέκτιβ αὐτὸς εἶχεν εἰς χεῖράς του μετὰ τὴν ἀπόπειραν, ἦτο ἕνα μικρὸν τεμάχιον σπάγγου, διὰ τοῦ ὁποίου ἦτο δεμένον τὸ φυσίγγιον τῆς δυναμίτιδος. Ὁ σπάγγος ἐφαίνετο ὅτι προήρχετο ἐκ τῆς ἀγγλικῆς βιομηχανίας. Ὁ ντεντέκτιβ μετέβη εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἀνεῦρε τὸ ἐργοστάσιον ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξῆλθεν. Ἐκ τοῦ ἐργοστασίου ἐπληροφορήθη, ὅτι γίνεται ἐξαγωγὴ σπάγγου εἰς Γκρόντνο. Ὁ ντεντέκτιβ μεταβαίνει εἰς Γκρόντνο, ὅπου πληροφορεῖται ὅτι μέτρα τινὰ τοῦ σπάγγου εἶχον πωληθῇ εἰς ἕνα καθηγητὴν ξένων γλωσσῶν, ὅστις εἶχε διέλθη ὀλίγα ἔτη ἐν Ρωσσίᾳ καὶ ὅστις ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Πολωνίαν ἐθεωρεῖτο ὕποπτος ὡς διατηρῶν σχέσεις μετὰ τῶν Σοβιέτ. Ὁ καθηγητὴς αὐτὸς εἶχε λάβει διαβατήριον διὰ τὴν Γιουγκοσλαβίαν. Ὁ ντεντέκτιβ μεταβὰς ἐκεῖ τὸν ἀνεκάλυψε καὶ προεκάλεσε τὴν σύλληψίν του! (Ἐφημερὶς «Ἔθνος» Ἀθηνῶν τῆς 6)9)1930).

Β') Ἡ δικαστικὴ αὐτοψία

623. Ὡς δικαστικὴ αὐτοψία θεωρεῖται πᾶσα δικαστικὴ πρᾶξις, δι' ἧς ὁ δικαστὴς ἢ ὁ ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως ὑπάλλη-

λος πείθεται περὶ τῆς ὑπάρξεώς τινων πραγματικῶν γεγονότων δι' ἰδίας ἀντιλήψεως, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ αἴσθησις, δι' ἧς ἔγεινεν ἡ ἀντίληψις αὕτη. (ἄρθρ. 96 Ποιν. Δικ.)

624. Ἡ αὐτοψία δύναται νὰ γενῇ εἰς ἀνθρώπους ἢ πράγματα, εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς κολασίμου πράξεως, ἢ εἰς ὡρισμένον τινὰ τόπον πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ χώρου. Περὶ τῆς αὐτοψίας πρέπει πάντοτε νὰ συντάσσεται ἀκριβὴς καὶ περιεκτικὴ ἔκθεσις κατὰ τὸν νόμιμον τύπον. (ἄρθρ. 97 Π. Δ.)

625. «Ἡ ἔκθεσις αὐτοψίας τοῦ τόπου, ἐν ᾧ τὸ ἀδίκημα ἐπράχθη, εἶναι ἐπ' ἴσης λυδία λίθος τοῦ ἀνακριτοῦ. Οὐδαμοῦ ἀποκαλύπτεται σαφέστερον ἡ δεξιότης, τὸ [illegible] τοῦ βλέμματος, ἡ αὐστηρότης τοῦ συλλογισμοῦ, ἡ [illegible] ἡ καὶ ἐν συνειδήσει τοῦ σκοποῦ ἐνέργεια· ἀλλ' οὐδαμ[illegible] τῆς ἐκδηλοῦται κάλλιον ἡ ἀδεξιότης, ἡ ἀμβλυωπία [illegible] της, ὁ δισταγμός, ἡ ἀταξία τοῦ ἀνακριτοῦ. Ἐὰν [illegible] πιόν σας δικογραφίαν περιέχουσαν, μεταξὺ ἄλλων [illegible] καὶ μίαν ἔκθεσιν περιγραφῆς τόπου, δὲν ἔχετε [illegible] ἀναγνώσετε αὐτὴν διὰ νὰ μάθετε ἀμέσως τί ἀξίζουν πάντα τὰ λοιπά. Οὐδέποτε ἀνακριτὴς ἀδέξιος συντάσσει ἔκθεσιν καλὴν τοῦ εἴδους τούτου, ἐκ ταύτης δὲ ἀποκαλύπτεται ἐν ὅλῃ τῇ ἀξίᾳ του εἷς ἀνακριτής.»

«Καὶ αὐτὸς ὁ ἥκιστα πεπειραμένος δικαστὴς οὐδέποτε θὰ ὑποπέσῃ εἰς πλάνην σοβαράν, ἐὰν ἔχῃ πάντοτε εἰς τὸν νοῦν του παρὸν τὸ παλαιόν, ἀλλὰ πολύτιμον νομικὸν ἀξίωμα:

«Quis, quid, ubi, quibus auxilius, cur, commodo, quando?»

«Τίς, τί, ποῦ, μετὰ τίνων, διατί, πῶς, πότε;»

«Ὁ ἀνακριτὴς πρέπει νὰ ἐπαγρυπνῇ διὰ τὴν συντήρησιν (1) ὡς οἷόν τε ἀκεραίων τῶν ὑφισταμένων ἰχνῶν καὶ νὰ

---

1) Τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα καταφθάνουν πρῶτα εἰς τὸν τόπον ἐγκλήματος, πρέπει νὰ λαμβάνουν ὅλα τὰ μέτρα, ὥστε μέχρι

προσέχῃ, ὅπως ἡ προσγινομένη βλάβη εἰς αὐτὰ ᾖ ὡς οἷόν τε ἐλαχίστη.»

«Μὴ μετακίνει, μὴ ἀφαίρει, μὴ θίγε κἂν μηδὲν ἀντικείμενον, πρὶν τὸ περιγράψῃς λεπτομερῶς ἐν τῇ ἐκθέσει, κατὰ τὸν κανόνα. Μὴ μετάβαλε μηδὲν ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου τοῦ ἐγκλήματος πρὶν ἢ τὸ περιγράψῃς ἀκριβῶς ἐν τῇ ἐκθέσει σου».

«Τὸ νομικὸν ἀξίωμα τῶν Ῥωμαίων Minima non curat Praetor διὰ τὸν ἀνακριτὴν δὲν εἶναι ἀληθές. Ἐξ ἀντιθέτου, εἰς τὰς μικρὰς λεπτομερείας πρέπει οὗτος νὰ ζητῇ τὰς περιφανεστέρας ἀποδείξεις. Ἡ ἐπιτόπιος ἀνάκρισις δὲν πρέπει οὐδόλως νὰ παραβλέπῃ τὰς μικρὰς λεπτομερείας». (1)

«Πρέπει νὰ ἐξερευνηθῇ λίαν ἐπιμελῶς ὁ τόπος τοῦ ἐγκλήματος καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ πρὸς ἀνεύρεσιν ἰχνῶν τῆς πράξεως».

«Κατὰ τὴν ἀναζήτησιν κεκρυμμένων ἀντικειμένων, τεκμηρίων, δέον νὰ ἔχῃ ὑπ᾿ ὄψει, ὅτι δὲν ὑπάρχει μέρος ὅπου νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν νὰ ὦσι κεκρυμμένα ἀντικείμενα σπουδαῖα».

«Πρὸς ἀνακάλυψιν πτώματος δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν καλὸν ἰχνηλάτην κύνα». (2) (H. Gross «Ἡ Ἐπιστημονικὴ ἀνάκρισις» μετάφρ. Φ. Ζήρου)

τῆς ἀφίξεως ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου νὰ μὴ μεταβληθῇ τίποτε, νὰ προληφθῇ δὲ ἡ καταστροφὴ ἢ ἡ δημιουργία ἰχνῶν κ.λ.π.

1) Ὡς ἐλέχθη ἤδη εἰς τὰ περὶ ἐνδείξεων, διότι ἐκ μικρᾶς τινος λεπτομερείας ἢ ἐνδείξεως δύναται ν' ἀνακαλυφθῇ ἓν ἔγκλημα καὶ ὁ δράστης αὐτοῦ.

2) Πρό τινων μηνῶν οἱ σύζυγοι Ἀρνόν, φίλεργοι καὶ ἔντιμοι ἄνθρωποι, ἐξηφανίσθησαν αἰφνιδίως ἐκ τοῦ κτήματος, τὸ ὁποῖον ἐκαλλιέργουν πλησίον τοῦ Καρπεντράς, ἡ ἀστυνομία δὲ τῆς Μασσαλίας ματαίως προσεπάθει νὰ τοὺς ἀνεύρῃ. Ἐν τῷ μεταξύ, ἐνῷ εἷς κυνηγὸς διήρχετο ἀπὸ τὸ κτῆμα τῶν Ἀρνόν, ὁ σκύλος του ἤρχισεν

626. Ἄλλο νὰ ἰδῇς, κι' ἄλλο ν' ἀκούσῃς. (Παρ.)

627. Ἄκουε μὲ τ' αὐτιά σου καὶ βλέπε μὲ τὰ μάτια σου. (Παρ.)

628. Ἔρχου καὶ ἴδε. (Ἰωάν. Α'. 47, ΙΑ'. 34.)

Ὅτι ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος δὲν πρέπει ν' ἀρκῆται εἰς ὅσα μανθάνει ἀπὸ τοὺς παθόντας, τοὺς μάρτυρας κλπ., περί τινος ἐγκλήματος, ἀλλ' ἀναλόγως τῆς βαρύτητος αὐτοῦ ὀφείλει νὰ μεταβαίνῃ ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως, διὰ νὰ ἀντιλαμβάνεται ὁ ἴδιος τὰ πράγματα καὶ νὰ ἐκτελῇ τὴν σκηνὴν τῆς ἀναπαραστάσεως τοῦ ἐγκλήματος, διὰ νὰ φωτίζεται οὕτω πλήρως, νὰ κάμνῃ δὲ ἀφ' ἑτέρου τὴν γενικὴν καὶ τὴν τοῦ τόπου περιγραφὴν ἐν τῇ ἐκθέσει του αὐτοψίας, νὰ κατασκευάζῃ σχεδιογραφήματα καὶ νὰ λαμβάνῃ φωτογραφίας τοῦ τόπου, διὰ νὰ φωτίζωνται, ὡς νὰ μεταφέρωνται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ αἱ προϊστάμεναι ἀρχαί, τὸ δικαστήριον κλπ.

Γ') Οἱ πραγματογνώμονες

629. Ἐὰν ἡ αὐτοψία ἀπαιτῇ γνώσεις καὶ πείρας, ἰδίως δὲ ἰατρικάς, χειρουργικάς, χημικάς, καὶ παρομοίας ἄλλας, τὰς ὁποίας οἱ δικασταὶ ἢ ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως ὑπάλληλοι, ὡς τοιοῦτοι, δὲν ἔχουν συνήθως, προσκαλοῦνται τότε κατὰ

αἴφνης νὰ ὀσφραίνεται τὸ ἔδαφος καὶ μετ' ὀλίγον νὰ σκάπτῃ μὲ τοὺς τέσσαρας πόδας του δαιμονιωδῶς. Ὁ κύριός του ἐπλησίασε καὶ ἐντὸς ὀλίγου εἶδεν εἰς τὸ ἀνασκαφὲν ὑπὸ τοῦ σκύλου ἔδαφος ἕνα αἱματωμένον μανδήλιον. Εἰδοποίησε τότε τὴν ἀστυνομίαν, ἡ ὁποία, ἀνασκάψασα εἰς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος, εὗρεν εἰς βάθος δύο μέτρων τὰ πτώματα τοῦ Ἀρνὸν καὶ τῆς συζύγου του. Ὡς ἔνοχος συνελήφθη τὴν ἑπομένην ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀρνόν, ὁ ὁποῖος ὡμολόγησεν, ὅτι ἐφόνευσε διὰ κληρονομικὴν διαφορὰν τὸν ἀδελφόν του καὶ τὴν σύζυγόν του καὶ τοὺς ἔθαψεν ἐντὸς τοῦ κτήματός των.

τὰς περιστάσεις εἷς ἢ καὶ πλείονες ἐμπειροτέχναι. (ἄρθρ. 98, Ποιν. Δικ.)

630. «Οἱ σπουδαιότεροι βοηθοὶ τοῦ ἀνακριτοῦ εἶναι οἱ ἐμπειροτέχναι· ἐκ τούτων, σχεδὸν πάντοτε, κρίνεται ἡ τύχη πάσης ὑποθέσεως.»

«Τὸ σπουδαῖον εἶναι νὰ γινώσκῃ ὁ ἀνακριτὴς τίνα πρέπει νὰ συμβουλευθῇ, τοῦτ' ἔστι, τὶ εἶδος ἐμπειροτεχνῶν πρέπει νὰ ἐκλέξῃ· πρέπει προσέτι νὰ γιγνώσκῃ τὶ δύναται νὰ τῷ εἴπῃ ὁ ἐμπειροτέχνης, τοῦτ' ἔστι πόθεν ἄρχονται αἱ γνώσεις του καὶ ποῦ εἶναι τὰ φυσικὰ ὅρια αὐτῶν· τέλος πρέπει νὰ διαγιγνώσκῃ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἔχει εἰς τὴν κατοχήν του ὑλικὰ ἀρκοῦντα, ὅπως καταστήσουν περιττὴν πᾶσαν ἄλλην ἀναζήτησιν. Δὲν θὰ λάβῃ ἄρα γνωματεύσεις ἐντελεῖς ἢ ἐὰν ἀποταθῇ πρὸς μικροσκόπον εἰς τὰς περιστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας οἱ ἰατροὶ εἰσὶν ἀνίκανοι νὰ τὸν διαφωτίσωσιν· ἄλλοτε θὰ λάβῃ ἀπαντήσεις ἱκανοποιητικὰς παρὰ κυνηγῶν (ἀνθρώπων ἴσως ἐντελῶς ἁπλοϊκῶν), σοφοὶ δὲ ἐπιστήμονες τῶν ὅπλων θὰ δώσωσιν αὐτῷ ἐσφαλμένας ἀπαντήσεις. Ὁ λόγος δὲ τούτου εἶναι ὅτι αἱ ἀόριστοι ἐξηγήσεις δὲν εἶναι ἐπαρκεῖς καὶ ὅτι ἑκάστη τούτων ἀπαιτεῖ εἰδικὴν γνῶσιν.» (H. Gross)

Ὡς ἐμπειρογνώμονες χρησιμοποιοῦνται ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων οἱ ἰατροδικασταὶ (νόσοι ἐν γένει, νεκροτομίαι, ἀναγνωρίσεις πτωμάτων, προσβολαὶ ἠθῶν, προσποιήσεις, διαστίξεις, νόσοι φρενικαὶ κ.λ.π.), οἱ μικροσκόποι (ἐξέτασις τοῦ αἵματος ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεως σπέρματος, παραβολὴ τριχῶν, ἐξέτασις ἀποχωρημάτων, πτυέλων, τῶν ἐν τῷ στομάχῳ περιεχομένων οὐσιῶν, ἐπὶ πλαστογραφιῶν διάκρισις ἀποξέσεως, πλύσεως, χρήσεως διαβρωτικῶν, ἐξέτασις ὑφασμάτων, κηλίδων ἐνδυμάτων, κόνεως, χώματος, ἰνῶν, βορβόρου ὑποδημάτων κ.λ.π.), οἱ χημικοὶ (ἀνακάλυψις ὑπάρξεως ἐν τῷ ὀργανισμῷ δηλητηρίων, ὡς ἀρσενικοῦ, φωσ-

φόρου, στρυχνίνης, κυαν. καλίου, κυανίου, κ.λ.π.), οἱ γραφογνώμονες (διάγνωσις τῆς ταυτότητος δύο γραφῶν, τοῦ χαρακτῆρος ἐκ τῆς γραφῆς), οἱ εἰδικοὶ τῆς ὁπλ[illegible] οἱ φωτογράφοι, ἄλλοι ἐπιστήμονες καὶ τεχνῖται καὶ [illegible] παντὸς εἴδους. Οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι πρέπει [illegible] φόρους ἐπιστημονικὰς καὶ τεχνικὰς γνώσεις, διὰ [illegible] κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ ἐξηγοῦν ἀφ᾽ ἑαυτῶν π[illegible] πτοντα ζητήματα, νὰ θέτουν πρὸς τοὺς πραγματ[illegible] τὰ ζητήματα, καί, ὁσάκις εἶναι δυνατόν, νὰ διευθ[illegible] ἔργα τούτων.

Δ΄) Ἡ ὁμολογία

631. Ἡ ἐνώπιόν τινος τῶν ἐπὶ τῆς ἀνακρ[illegible] πιον τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ γενομένη καὶ μ[illegible] πληροφορίας καὶ τὰς λοιπὰς ἀποδείξεις συμφω[illegible] λογία ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν. Δὲν πρέπει ἐν [illegible] ἀπαιτῆται ῥητῶς μήτε εἰς τὴν προανάκρισιν, [illegible] ἀκροατηρίῳ, ἡ ὁμολογία τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλὰ μόνον νὰ ἀνακοινώνωνται εἰς αὐτὸν ἐξεταζόμενον οἱ λόγοι τῆς κατηγορίας, καὶ νὰ προσκαλῆται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τούτους καὶ νὰ ἐκθέσῃ τῆς ὑπερασπίσεως τὰ μέσα καὶ τὰς περὶ τούτων ἀποδείξεις καὶ πρέπει ἐν γένει ν᾽ ἀποφεύγηται πᾶσα ζητητικὴ ἐρώτησις. (ἄρθρ. 111 Ποιν. Δικ.)

632. Ἐν τῇ ἀκροάσει τοῦ κατηγορουμένου, ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ συναχθῇ ἐμμέσως ἐκ τοῦ τρόπου καθ᾽ ὃν δικαιολογεῖται, παραβαλλομένου πρὸς τὰς συνειλεγμένας ἤδη πληροφορίας. (H. Gross)

633. Ἡ ὁμολογία εἶναι μία μαρτυρία, ὡς πᾶσα ἄλλη καὶ αὐτή, καὶ μόνη δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ δικαστικὴν ἀπόδειξιν, ἂν συγχρόνως δὲν ὑποστηρίζηται καὶ ὑπὸ ἄλλων περιστατικῶν καὶ μαρτυριῶν. (Ellero)

Διότι πιθανὸν νὰ γίνῃ οἰκειοθελὴς ὁμολογία ἀθώου τινὸς ὡς ἐνόχου ἀδικήματος ἐκ διαφόρων λόγων, ἐκ φρενοβλαβείας, ἀλαζονείας, ἔρωτος, συγγενικοῦ δεσμοῦ, εὐγνωμοσύνης πρὸς πραγματικὸν ἔνοχον, ἐκ συμφέροντός τινος, ἐκ λόγων δυσφημήσεως συγγενῶν, ἢ διότι θέλει τις νὰ ἐγκλεισθῇ εἰς τὴν φυλακήν, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἄρτον καὶ στέγην.

634. «Ἡ ἀποδεικτικὴ δύναμις τῆς ὁμολογίας στηρίζεται πρὸ παντὸς εἰς τὴν ἐντελῶς οἰκειοθελῆ κατάθεσιν.»

«Ὁ πρῶτος ὅρος ἀξιοπίστου ὁμολογίας εἶναι ἡ ἀπολύτως ἐλευθέρα θέλησις». (Α. Χένσελ)

635. Κύριον ὅπλον τοῦ ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου εἶναι τὸ ἀνακαλύπτειν ἀντιφάσεις. (H. Gross)

636. Ἡ τέχνη τῆς ἀνακρίσεως ἀπαιτεῖ νὰ γινώσκῃ ὁ ἀνακριτὴς καὶ νὰ ἐννοῇ εὐθὺς ἀπ᾿ ἀρχῆς, τὸν ἄνθρωπον, ὃν πρόκειται νὰ ἀνακρίνῃ. (Ὁ ἴδιος)

Ὅτι δέον ὁ ἀστυνομικὸς νὰ ἐξακριβώνῃ τὰ προηγούμενα τοῦ κατηγορουμένου, τὸ παρελθόν, τὴν διαγωγήν, τὴν κατάστασίν του, τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ καὶ τὰ τοιαῦτα, διὰ νὰ γνωρίζῃ μὲ ποῖον ἄνθρωπον ἔχει νὰ κάμῃ.

637. Ὅσο τὰ σκατ᾿ ἀναδεύεις, τόσο πλειότερο βρωμοῦνε. (Παρ.)

638. Ὅσο ἀνακατώνεις τὰ σκατά, τόσο βρωμοῦν [1]. (Παρ.)

Ὅτι ὅσον ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἀνερευνᾷ τὰ προηγούμενα, τὸ παρελθὸν καὶ τὴν διαγωγὴν τῶν κατηγορουμένων, τῶν ἐγκληματιῶν καὶ τῶν ὑπόπτων, τόσον περισσότερα ἀποκαλύπτει εἰς βάρος αὐτῶν, ἀξιοποίνους πράξεις των, ὡς συμβαίνει μὲ τὰς ἀνακαλυπτομένας καὶ συλλαμβανομένας συμμορίας ἀπατεώνων, κλεπτῶν, ληστῶν κ.λ.π.

---

1) Βλέπε καὶ ἀριθ. 953.

639. Ἡγούμενος (ἢ Πίσκοπος) κρεμάμενος ἔγραφε κ' ὑπέγραφε. (Παρ.)

Ὅτι διὰ τῆς σωματικῆς ἢ ψυχολογικῆς βίας δ... καὶ ὁ ἀθῶος νὰ ὁμολογήσῃ ἑαυτὸν ψευδῶς ὡς ἔνοχ... κήματος, δι' ὃ ἀπαγορεύεται αὕτη· δὲν ἐπιτρέπονται ... πρὸς ὁμολογίαν οὔτε παραπειστικαὶ ἐρωτήσεις, οὔτε ... ρεασμοί, οὔτε προτροπαί, οὔτε ὑποσχέσεις πρὸς ἐλπίδας ... εικείας, οὔτε ἀπειλαὶ πρὸς ἐκφοβισμόν.

640. Ἡ γλῶσσα ἁμαρτάνουσα τ' ἀληθῆ λέγει. (Παρ.)

641. Ἐνίοτε καὶ ἡ γλῶσσα λανθάνουσα προδότης ἀκ... σιος γίνεται τῶν τῆς ψυχῆς ἀπορρήτων ἀρρωστημάτων (Γρηγορᾶς)

Ὅτι καὶ ἀπὸ λάθος του δυνατόν τις ν' ἀποκαλύψῃ ... κεκρυμμένα ἐλαττώματα καὶ τὰς πράξεις του.

642. Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε. (Παρ. ἐκφ...)

Ὅτι, ἐάν τις προβῇ εἰς οἰκειοθελῆ ὁμολογίαν, ἀ... κνύεται καὶ κρίνεται ἔνοχος.

643. Ποιὸς κλέβγει καὶ τὸ μαρτυρᾶ; (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἔνοχος ἀδικήματος δὲν ὁμολογεῖ τὴν ἐνοχήν ...

644. Ὅποιος ἀρνεῖται ὅλα ὁμολογεῖ ὅλα. (Παρ.)

645. Ὅπου τοῦ μέλλει νὰ πνιγῇ ἀπ' ἄλλο δὲ φοβᾶται. (Παρ.)

646. Ὅποιος περπατεῖ βρεγμένος, δὲν φοβᾶται τὴ βροχή. (Παρ.)

647. Ὁ βρεγμένος ἀπ' τὴ βροχὴ δὲ φοβᾶται. (Παρ.)

648. Ὁ βρεγμένος ψυχαλιὲς δὲ φοβᾶται. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἔνοχος πολλῶν ἀξιοποίνων πράξεων, ἀνακαλυπτομένης τῆς βαρυτέρας, ὁμολογεῖ εἴτε αὐθορμήτως εἴτε διὰ καλλήλου μεταχειρίσεως καὶ τὰς λοιπὰς ἐλαφροτέρας, διότι αἱ ποιναὶ τούτων δὲν τὸν ἐπιβαρύνουν, ἀλλὰ συγχωνεύονται πρὸς τὴν ποινὴν ἐκείνης.

649. Βλέπε τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, πρὸς τὸν ὁποῖον

ὁμιλεῖς, ἐὰν ἐπιθυμῇς νὰ γνωρίζῃς τὰ ἀληθῆ του αἰσθήματα· διότι εἰμπορεῖ νὰ κυριαρχήσῃ τῶν λόγων του εὐκολώτερον ἢ τῆς μορφῆς του. (Τσέστερφιλδ)

650. Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐνόχου κατοπτρίζονται τὰ ὑφ' ὧν κατέχεται οὗτος ἐπὶ τῇ πράξει ἢ τῇ διαγωγῇ του αἰσθήματα, ὡς τῆς ἐντροπῆς, τοῦ φόβου, τῆς τύψεως τῆς συνειδήσεως, τῆς συγκινήσεως, τῆς ψυχολογικῆς του καταστάσεως ἐν γένει, ὡς ὅταν ὁδηγῆται εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος, ὅπου ἡ φοβερὰ ἀνάμνησις τῆς πράξεώς του θὰ τοῦ ἐπιφέρουν σφοδρὸν κλονισμόν, θ' ἀφυπνίσουν τὴν συνείδησίν του καὶ θὰ τοῦ ἀποσπάσουν τὴν ὁμολογίαν του οὕτως εἰπεῖν ἐξ ἐσωτερικῆς ἀνάγκης. (*)

Ἡ ἔνοχος συνείδησις

Ἡ συνείδησις ἐμποδίζει τὸν ἄνθρωπον νὰ διαπράττῃ τὸ ἔγκλημα, ὁ ἔνοχος δὲ τοιούτου ἔχει τύψεις συνειδήσεως, δὲν δύναται νὰ ἡσυχάσῃ, βλέπει ἀπαίσια ὄνειρα, παραληρεῖ, ἐξυπνᾷ ἔντρομος ἀπὸ τὸν ὕπνον του, καταδιώκεται διαρκῶς ἀπὸ τὸ φάσμα τοῦ θύματός του, ἐπικρίνεται ὑπὸ τῆς Κοινωνίας, διὰ τοῦτο δὲ ἢ αὐτοκτονεῖ ἢ ἀποθνήσκει ἀπὸ μαρασμὸν ἢ αἰσθάνεται ἀναπόδραστον τὴν ἀνάγκην πρὸς ἀνακούφισιν καὶ ἐξαγνισμόν του νὰ ἀνακοινώσῃ τὸ ἔγκλημά του εἰς ἄλλον, νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας τῆς Δικαιοσύνης καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ, κ.λ.π. Ἀλλὰ καὶ ἀντιληπτὸς ὡς ἔνοχος γίνεται ὑπὸ τῶν ἄλλων ὁ οὕτω ὑπὸ τῆς συνειδήσεως τυπτόμενος, ἰδίως ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν.

651. Ἡ συνείδησις εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ θεοῦ μέσα εἰς τὴν ψυχήν. (Aughey)

652. Συνείδησις εἶναι ὁ σφυγμὸς τοῦ λογικοῦ. (Κόλεριτζ)

653. Συνείδησις εἶναι ἡ ἰδία μας κρίσις ἐπὶ τοῦ ὀρθοῦ ἢ ἐσφαλμένου τῶν πράξεών μας. (Λώκ)

654. Συνείδησις εἶναι τὸ συναίσθημα τοῦ δικαίου. (Dr. Watson)

655. Πᾶν ἔγκλημα φέρει τύψιν εἰς τὸν διαπρά... αὐτό. (Ἰουβενάλης)

656. Καλὴ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις! Συγχωρεῖ τὸ ἀδι... τὸ ὁποῖον ἔλαβε..., ἀλλ' οὐδέποτε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔκαμ...

657. Φρικτὴ εἶναι ἡ ὥρα τῆς τύψεως. (Dr. Wats...

658. Τὸ βασανιστήριον τῆς τύψεως εἶναι ἡ κόλασις τῶν ζώντων. (Καλβῖνος)

659. Ἂν διαφύγῃς τὴν ἐπίκρισιν τῶν ἄλλων, μὴ ἐλπίζῃς νὰ διαφύγῃς τὴν ἰδικήν σου. (H. Home)

660. Λίγοι ξέρουν πῶς πρέπει νἄχῃς ὅλες τὶς ἀρετὲ... νὰ κοιμᾶσαι καλά. Νὰ μοιχεύσω; Νὰ ψευδομαρτυρήσω... ἐπιθυμήσω τὴν παιδίσκην τοῦ πλησίον μου ; ὅλα αὐτ... ταιριάζουν μὲ τὸν καλὸν ὕπνον. (Νίτσε «Ζαρατούστ...

661. Ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως εἶναι τόσον σιγαλή,... εἶναι εὔκολον νὰ καταπνιγῇ, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης τόσον ε... ἄκριτος, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἐννοηθῇ. (Κα Στ... Ὁ πεπειραμένος ἀστυνομικὸς διακρίνει τὴν ἔνοχον ἐγ... κλήματος συνείδησιν.

662. Μηδέποτε μηδὲν αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν. Καὶ γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λάθῃς σεαυτῷ γε συνειδήσεις. (Ἰσοκράτης πρὸς Δημόνικον)

663. Ὄπισθεν ἀνοσίου ἔργου ἐνεδρεύει κρυπτομένη πάντοτε ἡ μεταμέλεια καὶ ἡ τοῦ συνειδότος τύψις. (*)

664. Μήτε μέλι, μήτε μελίσσας. (ἀρχαία)

665. Οὔτε (μήτε) μέλι θέλω, οὔτε (μήτε) μελίσσια.(Παρ.)

666. Μήτε μέλ' ἐφάγαμε, μήτ' ἡ καρδιά μας κόφτει. (Παρ.)

667. Τὸ μέλι εἶναι γλυκό, μὰ ἡ μέλισσα κεντᾷ. (Παρ.)

Ὅτι δυνατὸν νὰ ἱκανοποιηθῇ τις ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν ἀξιοποίνου πράξεως, νὰ γλυκαθῇ ἀπὸ τὸ προϊὸν αὐτῆς, ἀπὸ τὸ μέλι της, ἀλλ' ὅμως κατόπιν θὰ τοῦ ἐπιπέσουν τὰ μελίσσια, θὰ ἔχῃ τύψεις συνειδήσεως.

668. Ὦ Συνείδησις! Πιστὴ φίλη τοῦ ἀνθρώπου, τὸν παρηγορεῖς, τὸν ἀνακουφίζεις, τὸν προστατεύεις. Ἂν ὅμως παραβῇ τὰς συμβουλάς σου, γίνεσαι, φεῦ! ὁ θανάσιμος ἐχθρός του. (Crabbe)

669. Ἡ καλὴ συνείδησις δὲν φοβεῖται μάρτυρας, ἀλλ' ἡ ἔνοχος συνείδησις εἶναι ἀνήσυχος καὶ ἐν τῇ μονώσει. Ἐὰν δὲν πράττωμέν τι μὴ ἔντιμον, ὅλος ὁ κόσμος ἂς τὸ γνωρίζῃ· ἐὰν τὸ ἐναντίον, τί σημαίνει, ἐὰν κανεὶς δὲν τὸ ξεύρῃ, ἀφοῦ τὸ ξεύρω ἐγὼ ὁ ἴδιος; Ταλαίπωρος ὁ ἀψηφῶν αὐτὴν τὴν μαρτυρίαν. (Σενέκας)

670. Εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κακοῦ ἄλλον μὴ φοβοῦ, ὅσον τὸν ἑαυτόν σου· ὁ ἄλλος εἶναι μία μαρτυρία κατὰ σοῦ, ὁ ἑαυτός σου χίλιαι· τὸν ἄλλον δύνασαι ν' ἀποφύγῃς, τὸν ἑαυτόν σου ὄχι. Ἡ κακία φέρει τὴν ἰδίαν της τιμωρίαν. (Quarles)

671. Οὐδεὶς προσέβαλε τὴν συνείδησίν του χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀργὰ ἢ γρήγορα τὴν ἐξ αὐτῆς τιμωρίαν. (Σάουθ)

672. Στὰ σκοτεινὰ πολλοὺς ῥαβδισμοὺς δίδει ἡ συνείδησις εἰς τοὺς κακούς. (Boston)

673. Μεγάλη ἡ δύναμις τῆς συνειδήσεως—μεγάλη εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις— οὕτως ὥστε ὅσοι μὲν δὲν ἔπραξαν κακόν τι, νὰ μὴ ἔχουν λόγον νὰ φοβῶνται· καὶ ὅσοι ἔπραξαν τοιοῦτο, νὰ ἔχουν πρὸ τῶν ματιῶν των ἐπικρεμαμένην τὴν τιμωρίαν. (Κικέρων)

674. Ἡ συνείδησις μᾶς προειδοποιεῖ ὡς φίλος πρὶν ἢ μᾶς τιμωρήσῃ ὡς δικαστής. (Στανίσλαος)

675. Τὸ συνειδὸς ἀγαλλόμενον συγκαλλωπίζει αὐτῷ καὶ τὸ πρόσωπον καὶ ἄρδει τὰς παρειὰς ἡ τῆς ψυχῆς εὐρωστία·

καὶ γὰρ ἁπλῶς οὐκ εἴρηται τῷ σοφῷ, «καρδίας εὐφραινομένης τὸ πρόσωπον θάλλει». (Χρυσόστομος)

Ἀπεναντίας δέ, τὸ πρόσωπον μαραίνεται καὶ χ... πρασινίζει, ὅταν ἡ ψυχὴ τύπτεται ὑπὸ τῆς συνειδή...

676. Καρδίας εὐφραινομένης πρόσωπον θάλλει... λύπαις οὔσης σκυθρωπάζει. (Παρ. Σολ. ΙΕ'. 13)

677. Ἡ ἀτιμία, τὰ ἐγκλήματα, ἡ φαυλότης, ἡ θρα... της ἑνὸς ἀνθρώπου, ἀφαιροῦν ἀπ᾽ αὐτὸν τὴν ὑγείαν τ... λογικοῦ· αὐτὰ εἶναι αἱ Ἐρινύες, αὐτὰ αἱ φλόγες καὶ οἱ πε-πυρακτωμένοι σίδηροι τῶν πονηρῶν. (Κικέρων)

678. Βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς ἀθεμίτου. (*)

679. Μιὰ στιγμῆς χαρά, ʼνοῦ χρόνου μαχαιριά. (Παρ.)

680. Ἡμέρας χαρὰ καὶ χρόνου λύπη. (Παρ.)

681. Μιὰ στιγμῆς δουλειά,ἑνοῦ χρόνου ἀναποδιά.(Π...

682. Ὥρας χαρά, χρόνου λύπη. (Παρ.)

683. Εἱνὸς ἡμεροῦ χαρὰν καὶ τρῶν ἡμερῶν κλαίη.(Πα...

(Μιᾶς ἡμέρας χαρὰ καὶ τριῶν ἡμερῶν κλάψιμο.)

Ὅτι τὸ ἔγκλημα εὐχαριστεῖ προσκαίρως τὸν ἔνοχον α...τοῦ, ἀλλ᾽ ὅμως κατόπιν γίνεται αἰτία νὰ δυσφημῆται αὐ...τος, ἰδίως δὲ νὰ τύπτεται ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐπὶ πολὺν χρόνον.

684. Ἡ μητέρα τοῦ δολοφονηθέντος κοιμᾶται, ἡ τοῦ δολοφόνου ὅμως δὲν δύναται νὰ κοιμηθῇ. (Ἀραβική)

Ὅτι διὰ τὰς πράξεις ἑνὸς ὑποφέρουν καὶ οἱ οἰκεῖοι αὐτοῦ.

685. Δὲν ὑπάρχει οὐδεμία μωρία, οὐδὲν σφάλμα τοῦ βίου μου, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ μ᾽ ἔβλαψε, νὰ μὴ ἐξησθένησε τὴν ἐνεργητικότητά μου, νὰ μὴ μοῦ ἀφήρεσε τὴν φαιδρότητά μου. Ἐνῷ πᾶν ὅ,τι ἔπραξα γενναῖον, ἀγαθὸν καὶ ἐνάρετον μὲ παρακολουθεῖ ἀκόμη καὶ μ᾽ ἐνισχύει. (Ρῶσκιν)

686. Ἐὰν θέλῃς ἡσυχίαν ψυχῆς, ἔσο δίκαιος· τὸ ἄδικον πνεῦμα διατελεῖ πάντοτε ἐν ἐξεγέρσει, εἴτε πράττον τὸ

ἀδίκημα, ὅπερ ἐσχεδίασεν, ἢ σχεδιάζον πῶς ν' ἀποφύγῃ τὴν τιμωρίαν ποὺ ἀξίζει. (F. Quarles

687. Κελαρίζει φαῦλος τ' ν συνείδησιν κεντούμενος. (*)

688. Ἡ ἀγκαθιὰ στὸ πόδι, πονεῖ κὴ ἀγκελώνει. (Παρ.)

689. Ὅπου πονεῖ, ἀγκιάζει. (Παρ.)

690. Κάθεται ἀπάνω στ' ἀγκάθια. (Παρ.)

691. Ἀπάν' ς' σ' ἀχάντα κάθεται. (Παρ.)

692. Κάθεται σ' ἀναμμένα κάρβουνα. (Παρ.)

693. Ἔχει κωλοκαψάδες. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἔνοχος ἐγκλήματος διατελεῖ πάντοτε εἰς ὑποψίας, ὅτι θ' ἀνακαλυφθῇ καὶ θὰ τιμωρηθῇ, ὑποφέρει δὲ ἀπὸ τύψεις τῆς συνειδήσεως.

694. Πρώτη φροντὶς τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ εἶναι ν' ἀποφεύγῃ τὴν μομφὴν τῆς καρδίας του· ἡ δευτέρα εἶναι νὰ φυλάσσεται ἀπὸ τὴν ἐπίκρισιν τοῦ κόσμου. (Ἄδισσων)

695. Τότε ἰδὼν ὁ Ἰούδας, ὁ παραδοὺς αὐτόν, ὅτι κατεκρίθη (ὅτι ὁ Ἰησοῦς κατεδικάσθη εἰς θάνατον), μεταμεληθείς, ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, λέγων· ἥμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον. Οἱ δὲ εἶπον· τὶ πρὸς ἡμᾶς; Σὺ ὄψει. Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. (Ματθ. ΚΖ'. 3-5)

Ἡ καθαρὰ συνείδησις

Διὰ νὰ ἔχῃ τις γαλήνην ψυχῆς καὶ νὰ εἶναι εὐχαριστημένος καὶ εὐτυχής, πρέπει νὰ ἐκτελῇ ἐξ ὁλοκλήρου καὶ ἀνελλιπῶς τὰ διάφορα καθήκοντά του καὶ νὰ μὴ ἀδικῇ κανένα.

696. Πιστεύω, ὅτι δὲν δυνάμεθα......νὰ εὕρωμεν ἄλλην τέρψιν ἀπὸ αὐτήν, τὴν ὁποίαν μᾶς δίδει ἡ καθαρὰ συνείδησις. (Σωκράτης)

697. Ὅταν κανεὶς σκέπτεται πῶς ἡ δόξα ἀναπαύει τὴν συνείδησιν κάνει λάθος. (*)

Καὶ ὅμως, πόσων ἐνόχων τὴν συνείδησιν ἀναπαύει ἡ δόξα, ὁ πλοῦτος!

698. Ἥσυχη συνείδησις εἶναι χαλκοῦς προμαχών. (Λατινική)

699. Αἰσθάνομαι ἐντός μου γαλήνην ὑπερτέραν ὅλων τῶν γηΐνων προνομίων, μίαν ἤρεμον καὶ καθαρὰν συνείδησιν. (Σαῖκσπηρ)

700. Ἡ χαρὰ τῆς συνειδήσεως εἶναι ὑπερτέρα τῶν ἐπαίνων τοῦ κόσμου. (Σαμ. Σμάϊλς)

701. Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου. (Παρ. ἔκφρ.) (καὶ Ματθ. ΚΖ' 24)

Ἐπὶ ἀρνουμένων τὴν συμμετοχήν των εἰς ἀξιόποινόν τινα πρᾶξιν.

702. Οὐρανὸς αἴθριος ἀστραπὴν οὐ φοβεῖται. (Βυζ.)

Ὅτι οὐδὲν κακὸν ἐπέρχεται εἰς τοὺς ἀθώους.

703. Οἱ μέλιτος ἄγευστοι κοιλοποινίας ἐκτός. (Βυζ.)

704. Οὔτε μέλι ἔφαγα, οὔτε ἡ καρδιὰ μὲ κόφτει.(Παρ.)

705. Ὅταν κλέφτουσι, μὴ κλέφτης· κι' ὅταν διαλαλοῦσι, μὴ φοβῆσαι. (Παρ.)

Ὅτι ὁ καθαρὰν ἔχων τὴν συνείδησιν ἀπὸ ἐγκληματικῆς πράξεως οὐδὲν ἔχει νὰ φοβῆται, ὅταν ἡ ἀστυνομία ἀναζητῇ τοὺς ἐνόχους αὐτῶν.

706. Ὁ μηδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου. (Πλάτων)

707. Νόμου φόβος, ἀφοβία μεγάλη. (*)

708. Ἀφοβία μεγίστη τὸ φοβεῖσθαι τοὺς νόμους. (Συνέσιος ὁ Πτολεμαΐδος)

709. Νόμον φυλάττων τοὺς φόβους ἔξω βάλλεις. (Γρηγόριος)

710. Ἡ τῆς ἰδίας ἀθωότητος συναίσθησις εἶναι ὑψίστη ἡδονή. (*)

711. Καρδίας εὐφραινομένης πρόσωπον θάλλει. (Παρ. Σολ. ΙΕ'. 13)

Ὁ πεπειραμένος ἀστυνομικὸς διακρίνει τὸν ἔχοντα καθαρὰν συνείδησιν καὶ ἀθῷον ὄντα ἐγκλήματος ἀπὸ τὴν ἐν γένει σωματικήν του εὐεξίαν, τὸ θάλλον πρόσωπον καὶ τὴν ψυχικήν του εὐχαρίστησιν.

Γνωστοὶ κακοποιοὶ οὐχὶ πάντοτε ἔνοχοι νέων ἀδικημάτων

Ἡ ἀστυνομία ὀφείλει πρὸς πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος νὰ ἐπιτηρῇ μὲν τοὺς γνωστοὺς ἐκ φύσεως καὶ ἐκ συνηθείας ἢ ἐξ ἐπαγγέλματος κακοποιούς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀνερευνᾷ πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ ἄλλων νέων τοιούτων, ὁσάκις δὲ διαπράττονται νέα ἀδικήματα, νὰ μὴ στρέφῃ τὰς ὑπονοίας μόνον κατὰ τῶν γνωστῶν ἐγκληματιῶν ὡς ἐνόχων, ἀλλὰ καὶ κατ᾽ ἄλλων ἀτόμων, κατὰ νέων ἐγκληματιῶν, δεδομένου μάλιστα, ὅτι ὄχι σπανίως ἐγκληματίαι τινές, ἵνα παραμείνουν αὐτοὶ ἄγνωστοι, ἐπιδιώκουν ἐπιτηδείως νὰ παραπλανήσουν τὴν ἀστυνομίαν, διὰ νὰ πιστεύσῃ, ὅτι τὰς πράξεις των ἐξετέλεσαν γνωστοὶ ἐγκληματίαι, λ. χ. ληστείαν των διέπραξαν ὡρισμένοι ἐπικεκηρυγμένοι λησταί κ.λ.π.

712. Κάλλιο νὰ σοῦ βγῇ τὸ μάτι παρὰ τὸ ὄνομα.(Παρ.)

713. Ἀλὶ ποὺ ἔβγε τὸ ὄνομά του. (Παρ.)

Ὅτι ἡ κακὴ φήμη δυσκόλως ἐκλείπει.

714. Κάλλια νὰ βγαλλοματιαστῇς, παρὰ νὰ κακονομαστῇς. (Παρ.)

715. Ἡ κακὴ πληγὴ θεραπεύεται, τὸ κακὸν ὄνομα θανατώνει. (Παρ.)

716. Παροιμία τὄνομά του ἔγινε στὸ μαχαλᾶ του.(Παρ.)

Ὅτι τὸ ὄνομά τινος ἔγινε παροιμιῶδες ἐπ᾽ ἀρετῇ ἢ κακίᾳ.

717. Ἡ κοινὴ γνώμη αὐξάνει πέραν τῆς ἀληθείας τὰ

ἐλαττώματα καὶ τὰς κακίας ἐκείνου, οὗτινος ἅπαξ ἐγένετο γνωστὴ ἡ ὑπόκρισις. (*)

718. Τὸ καλὸ ὄνομα δὲν λησμονιέται. (Παρ.)

719. Ἀγαθὸν ὄνομα εἰς τὸν αἰῶνα μένει. (Σειράχ)

720. Κτῆσαι ὄνομα καλὸν ὑπὲρ πλοῦτον. (*)

721. Ἡ κοινὴ γνώμη δύσκολα ἀπατᾶται. (*)

722. Κρίνει ἄμεινον ὄχλος πολλὰ ἢ εἷς ὁστισοῦν. (Ἀριστοτέλης)

723. Κοινὴ γνώμη εἶναι τὸ μεγαλύτερον ψεῦδος ἐν τῷ κόσμῳ. (Καρλάϋλ)

724. Ἡ καλὴ ἰδέα τῶν χυδαίων εἶναι ἐπιζημία. (Montaigne)

725. Πόσον ἔχω μισήσει πάντοτε τὰς γνώμας τοῦ ὄχλου! (La Fontaine)

726. Ἡ παγκόσμιος συμφωνία περί τινος δὲν εἶναι πολλάκις τίποτε ἄλλο εἰμὴ κοινὴ πλάνη. (Brunetière)

727. Ὅλα τὰ στραβὰ καρβέλια ἡ νύφη (μας) τὰ κά[illegible] (Παρ.)

727 δίς. Ὅλα τὰ στραβὰ ψωμιὰ τῆς στραβῆς πινα[illegible] τῆς. (Παρ.)

727 τρίς. Τὰ στραβά μας τὰ ψωμιά, ἡ νύφη μας τα πλάθει. (Παρ.)

728. Ποιὸς τὰ κάνει τὰ στραβὰ ψωμιά, ὅλα ἡ νύφη μας. (Παρ.)

Ὅτι ἐκ κακίας ἢ προκαταλήψεως ἐπιρρίπτονται σφάλματα καὶ πράξεις εἰς ἀθώους.

729. Ἔχει τοῦ λύκου τὴν τρίχα. (Παρ.)

Ὅτι ἔχει τις κακὴν φήμην, ἐνῷ δὲν εἶναι κακός.

730. Λύκος ἐν αἰτίᾳ γίγνεται, κἂν φέρῃ, κἂν μὴ φέρῃ. (ἀρχαία)

731. Ὁ λύκος ἢ φάγῃ, ἢ δὲν φάγῃ, ἀπ' ὅλους κυνηγιέται. (Παρ.)

Καταδιώκεται καθὸ πασίγνωστος προβατοφάγος· ὁμοίως καὶ ὁ γνωστὸς κακοποιὸς ὡς ρέπων εἰς τὴν κακοποιΐαν.

732. Ὁ λύκος ἔχει τὤνομα καὶ ἡ ἀλεπού προδεύει. (Παρ.)

Ὅτι περισσότερα (κακὰ) πράττουν πολλάκις οἱ πονηροὶ παρὰ οἱ ἰσχυροί.

733. Ὁ λύκος ἔχει τὤνομα καὶ ἡ ἀλπού μπερδεύει. (Παρ.)

734. Ἄλλος ἔχει τὄνομα κι᾽ ἄλλος τὴ χάρι. (Παρ.)

Ὅτε κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς κατατάξεώς μου εἰς τὴν χωρ)κὴν ὑπηρέτουν εἴς τινα κωμόπολιν, κατηγγέλλοντο συχναὶ νυκτοκλοπαὶ καπνοῦ εἰς φύλλα ἐκ διαφόρων οἰκιῶν. Ὑπῆρχεν ἐκεῖ ἕνας γνωστὸς κλέπτης. Ὁ προϊστάμενός μου, λαμπρὸς ἀξιωματικός, διέτασσε καὶ προσήγομεν αὐτὸν ἐνώπιόν του ὡς ὕποπτον διαπράξεως τῶν κλοπῶν καὶ τὸν ὑπέβαλλεν εἰς ἐξέτασιν καὶ τοῦ ἔδιδε καὶ μερικὰ ραπίσματα, διὰ νὰ ὁμολογήσῃ. Οὗτος ὅμως ἀδίκως ἐφέρετο ὡς ἔνοχος, καὶ τοῦτο ἐπειδὴ εἶχε τὸ ὄνομα, διότι, ὡς ἐξηκριβώθη ἀκολούθως, αἱ κλοπαὶ οὐδέποτε εἶχον γείνει, κατηγγέλλοντο δὲ κατὰ παραγγελίαν ἑνὸς ἐπιτηδείου, ἐπιδιώκοντος ταπεινοὺς σκοπούς. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἦτο θῦμα ἀστυνομικῆς εὐπιστίας καὶ προκαταλήψεως. Διὸ ἡ ἀστυνομία ὀφείλει νὰ μὴ εἶναι εὔπιστος εἰς πᾶσαν καταγγελίαν περὶ ἀξιοποίνου πράξεως, ἀλλὰ νὰ ἐξακριβώνῃ καὶ ἐὰν ἡ πρᾶξις ἐξετελέσθη ἢ ὄχι, ἢ ἐὰν αὕτη ἔγινε καθὼς παρεστάθη ἢ ἄλλο τι συμβαίνῃ, νὰ καταγίνεται δὲ πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἐνόχων ἄνευ προκαταλήψεως κατὰ ἢ ὑπὲρ ὡρισμένου προσώπου.

Ὑπάρχουν διοικοῦντες ἀστυνομικοί, σπανιώτατοι εὐτυχῶς, οἱ ὁποῖοι διαπραττομένου ἐγκλήματός τινος, συλλαμβάνουν κάποιον ἀθῶον ὡς ἔνοχον αὐτοῦ, διὰ νὰ φανοῦν εἰς τὴν Κοινωνίαν ὡς δραστήριοι καὶ ἐν τάξει ἀπέναντι τῶν προϊσταμένων των, πρὸς τοὺς ὁποίους τηλεγραφοῦν

«δράστης συνελήφθη», καὶ ἐνεργοῦν οὕτω, διότι ἐκ φυγοπονίας κλπ. δὲν καταγίνονται εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τοῦ πραγματικοῦ ἐνόχου.

Ἡ φήμη

Ἡ ἀστυνομία δέον νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει, ὅτι εἰς τοὺς θρύλους δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἀλήθεια· συνεπῶς ὀφείλει νὰ ἐξακριβώνῃ ἐπιτηδείως, τὶ συμβαίνει εἰς ἑκάστην ἐνδιαφέρουσαν διάδοσιν, ὅτι λ.χ. ἐτελέσθη ἓν ἔγκλημα, ὅτι ἔνοχος αὐτοῦ εἶναι ὁ δεῖνα, ὅτι ὁ τάδε ρέπει εἰς τὴν κλοπήν, τὸ λαθρεμπόριον, τὴν ἀρχαιοκαπηλίαν κ.λ.π. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ φήμη δὲν ἀνταποκρίνεται πάντοτε πρὸς τὴν πραγματικότητα, ἡ ὁποία μεγαλοποιεῖται ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ἢ διαστρέφεται, ἐνδεχόμενον μάλιστα ἀπὸ σκοποῦ νὰ τεθῇ εἰς διάδοσιν κἄτι ἀνυπόστατον, ὀφείλει ἡ ἀστυνομία μετ' ἐπιφυλάξεως νὰ τὴν ἀποδέχεται καὶ νὰ ἐνεργῇ μετὰ πάσης περισκέψεως πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας, διὰ νὰ μὴ πέσῃ θῦμα τῶν ἐπιτηδείων καὶ μὴ ἀδικήσῃ ἀθῶόν τινα.

735. Φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει. (Ὀδ. Ζ'. 29)

736. Ἡ φήμη εἶναι ἀδιάκριτος, δὲν περιμένει νὰ τὴν ρωτήσωσι, κηρύττει μόνη ἄκλητος, ὅ,τι βλέπει, ὅ,τι ἀκούει, ὅ,τι δὲν βλέπει, ὅ,τι δὲν ἀκούει, οἱ μωροὶ χαίνοντες τὴν ἀκούουσι. (Δ. Πανταζῆς)

737. Μῦθος ψευδὴς οὐκ ἔνι. (Βυζ.)

738. Μῦθος ψεματερινὸς δὲν εἶναι. (Παρ.)

Ὅτι οἱ φημιζόμενοι ἐπ' ἀρετῇ ἢ κακίᾳ εἶναι ἐνάρετοι ἢ κακοί.

739. Ὁ λόγος εἶναι σπόρος. (Παρ.)

Ὅτι ὁ λόγος διαδίδεται ἅμα ριφθῇ καὶ ἀκουσθῇ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἀνοήτους καὶ τοὺς καταχθονίους.

740. Λόγος, ποὺ θὰ εἰπωθῇ, ψεμματινὸς δὲν εἶναι. (Παρ.)

741. Λόγος ὅπου λέγεται ψεμματινὸς δὲν εἶναι.(Παρ.)
742. Λόγος, ὅπου βγαίνει, ὁλόψεμμα δὲν εἶναι. (Παρ.)
743. Τὸ ψέμμα ὅλο ψέμμα δὲν εἶναι. (Παρ.)
744. Ψέμμα ἄκουσες, ὁλόψεμμα δὲν εἶναι. (Παρ.)
745. Ψῶμα βγαίνει, ὁλόψωμα δὲ βγαίνει. (Παρ.)
746. Ψῶμαν ἄκουσες κι' ὁλόψωμα δὲν εἶναι. (Παρ.)
747. Λόγον ἤκουσες, ὅλος ψευτιὰ δὲν εἶναι. (Παρ.)
748. Λόγον ἤκουσες, κἄτι τρέχει. (Παρ.)
749. Τὸ ψέμμα κι' ἂν ἐβγῇ, ὁλόψεμμα δὲν εἶναι. (Παρ.)
750. Τὸ παιδὶ πρὶν γεννηθῇ δὲν τοῦ βγάζουν ὄνομα. (Παρ.)

Ὅτι σπανίως γεννᾶται κατηγορία ἀνύπαρκτος.

751. Ἡ καλὴ φήμη εἶναι πλαγιασμένη, μὰ ἡ κακὴ τρέχει. (Παρ.)

752. Ἐνῷ αἱ ἀγαθαὶ πράξεις τῶν ἀνθρώπων γράφονται οὕτως εἰπεῖν ἐπὶ τῆς ἄμμου, τὰ σφάλματα αὐτῶν χαράσσονται ἀπεναντίας ἐπὶ χάλυβος καὶ μένουσιν ἐσαεὶ εἰς τὴν μνήμην τοῦ κόσμου (G. Guilhermet)

753. Οἱ ἄνθρωποι εἶναι πρόθυμοι νὰ πιστεύουν ὅ,τι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀληθεύῃ. (Καῖσαρ)

754. Στὸν καλὸν (ἢ τῶν καλῶν) κολλοῦν πολλά. (Παρ.)
755. Στὴν καλὴ προβατίνα κρεμοῦν τὰ κουδούνια.
756. Ἂν εἶναι μηλέα, θέλει ἀνθήσει. (Παρ.)
757. Ἂν εἶναι παπᾶς, θὰ σημάνῃ. (Παρ.)
758. Ἂν ἔχ' μουσκάρ', θὰ γεννᾷ. (Παρ.)

Ὅτι ἐὰν ἡ φήμη εἶναι ὑποστατή, θὰ ἐπαληθεύσῃ σὺν τῷ χρόνῳ.

759. Ἐλάδ' ἂν ἔν' ἀνοίεται, νερὸν ἂν ἔν' τζουροῦται. (Παρ.) [(ὁ λεκὲς) ἂν εἶναι ἀπὸ λάδι, μένει καὶ ἐξαπλώνεται, ἂν εἶναι ἀπὸ νερό, στειρεύει, στεγνώνει].

Ὅτι ἡ φήμη ἂν εἶναι ὑποστατή, ὁλονὲν διαδίδεται, ἐὰν δὲ εἶναι ἀνυπόστατος, ἐκλείπει ταχέως.

760. Διωλύγιος (βροντόφωνος) φήμη τὸ μὴ ὂν ποιεῖ εἶναι. (*)

761. Ὅλαι αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, ἄνευ ἐξαιρέσεως, ὀφείλουσι νὰ ἀνακοινώσωσιν ἀμελλητὶ εἰς τὸν ἁρμόδιον Εἰσαγγελέα πᾶν ὅ,τι μανθάνουσιν ἐκ μηνύσεων, ἢ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, ἐκ φήμης, ἢ κατ' ἄλλον τρόπον περί τινος πλημμελήματος ἢ κακουργήματος, ὅσον ἀφορᾷ τὰ κατὰ τὴν πρᾶξιν ἢ τὸν πράξαντα αὐτόν. (ἄρθρ. 149 Ποιν. Δικ.)

Ε΄) Οἱ μάρτυρες

762. Ἕκαστος, ἄνευ διαστολῆς τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τοῦ γένους, ὑποχρεοῦται κατὰ κανόνα ζητούμενος νὰ μαρτυρῇ ἐπὶ δικαστηρίου περὶ παντὸς πράγματος, τοῦ ὁποίου ἀντελάβετο διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ αἰσθήσεων. Ἐξαιροῦνται μόνον οἱ εἰς τὰ ἄρθρα 113 115 ἀναφερόμενοι. (ἄρθρ. 112 Ποιν. Δικον.)

763. Ἐν τῇ ἀκροάσει τῶν μαρτύρων, ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ προκύψῃ ἀμέσως ἐκ τῆς καταθέσεώς των. (H.Gross)

764. Περισσότερα (ἢ περισσότερον) ζητοῦν τὸν μάρτυρα παρὰ τὸν κλέφτη. (Παρ.)

765. Ἀββᾶς εἰς ὄρος κάθεται, οὔτε βλέπει, οὔτε λέγει. (Παρ.)

Πρὸς τοὺς ἀποφεύγοντας τὰς μαρτυρίας.

766. Πάντοτε κράτιστον εἶναι νὰ λέγῃ τις ἐν παντὶ καιρῷ τὴν ἀλήθειαν· τοῦτο ἐγὼ συμβουλεύω ὡς ἀποτελοῦν κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν ἀσφάλειαν ἐν τῷ βίῳ. (Μένανδρος)

767. Διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τὴν ἀλήθειαν οὕτω φαίνου προτιμῶν, ὥστε πιστοτέρους εἶναι τοὺς σοὺς λόγους μᾶλλον ἢ τοὺς τῶν ἄλλων ὅρκους. (Ἰσοκράτης)

768. Ἴδιον ἐλευθέρου ἀνδρὸς τὸ λέγειν τἀληθῆ. (Σοφοκλῆς)

769. Ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι δουλικοί, μὴ τολμῶντες νὰ εἴπουν τὴν ἀλήθειαν.

770. Λέγε τὴν ἀλήθεια, νά χῃς τὸ θεὸ βοήθεια. (Παρ.)

771. Καὶ ὁ διάβολος εἰμπορεῖ νὰ πῇ τὴν ἀλήθειαν.(Κροατική)

772. Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἶναι ἀπηλλαγμένος πάθους καὶ ἐγωϊσμοῦ, εὐμοιρεῖ δὲ εὐσταθείας καὶ θάρρους, ὃν αἱ εὐτυχίαι καὶ ἀτυχίαι οὐδαμῶς μεταβάλλουσιν, εἶναι πράκτωρ τῆς ἀληθείας. (Βραχμανικὴ γνώμη)

Ὅτι ἡ ἀστυνομία, ἔχουσα πεποίθησιν εἰς τὴν φιλαλήθειαν τῶν ὑπερόχων ἀνθρώπων, παρ᾽ αὐτῶν ἰδίως ἐπιδιώκει νὰ μανθάνῃ τὴν ἀλήθειαν περὶ ὅσων γνωρίζουν ἐκ τῶν ἐνδιαφερόντων αὐτήν.

773. Τὸ ψεύδεσθαι εἶναι ἀνελεύθερον, ἡ ἀλήθεια δὲ γενναῖον Ἀπολλώνιος ὁ Ἀλεξανδρεύς)

774. Μὴ περίβαλλε τὴν ἀλήθειαν διὰ τῆς ἐσθῆτος τοῦ ψεύδους· μηδαμῶς κρύπτε τὴν ἀλήθειαν, ὅταν γνωρίζῃς αὐτήν. (Μωαμεθανικὴ ρήτρα)

775. Δὲν εἶναι σύμφορος πάσης ἀνεξαιρέτως ἀληθείας ἡ ἀποκάλυψις, σοφώτατον δὲ πολλάκις ἔργον εἶναι ἡ σιγή. (Πίνδαρος)

776.Πᾶσαι αἱ ἀλήθειαι δὲν συμφέρουσι λεγόμεναι.(Γαλλική)

Ὁ ἀστυνομικὸς δέον νὰ ἔχῃ ὑπ᾽ ὄψει, ὅτι ὑπάρχουν ὑποθέσεις, τῶν ὁποίων ἡ ἀποκάλυψις εἶναι γενικῶς ἀσύμφορος καὶ ὅτι δὲν καταθέτουν τὴν ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν οἱ οὕτω σκεπτόμενοι.

777. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πικρή. (Παρ.)

778. Ἡ ἀλήθεια εἶναι μαλώτρια. (Παρ.)

779. Εἰς τοὺς ἐπιζητοῦντας νὰ κρύπτωνται εἶναι πικρὸν ἡ ἀλήθεια. (Στοβ. τ. Δ'. σ. 241)

Διό τινες, διὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσουν αὐτούς, δὲν καταθέτουν τὴν ἀλήθειαν.

780. Καλὸν γάρ ποτε καὶ τὸ ψεῦδος. (Ἡλιόδωρος)

781. Τὴν ἀλήθεια πάντα κράτει καὶ τὸ ψέμ' ἂς ἔχ' ἁλάτι. (Παρ.)

782. Ἀκέρια ἀλήθεια μήτε μέσα στὸ Βαγγέλιο δὲν τὴ βρίσκεις. (Παρ.)

783. Ἀλήθεια καὶ χρυσάφι, ἂ δὲ δολωθοῦνε, δὲ δουλεύονται. (Παρ.)

Ὅπως τὸ χρυσάφι μαλάσσεται εὐκολώτερα, ἂν ἀνακατωθῇ λ. χ. μὲ ἀσῆμι, οὕτω καὶ ἡ ἀλήθεια, ἂν ἀνακατωθῇ μὲ τὸ ψέμμα, γίνεται περισσότερον εὐπρόσδεκτος.

784. Ἀνάρτυτη, ἄνοστη ἡ ἀλήθεια. (Παρ.)

785. Ἀλήθεια χωρὶς ψέμματα, φαγὶ χωρὶς ἁλάτι. (Παρ.)

786. Τὸ ψέμμα εἶν' ἁλάτι τῆς ἀληθείας. (Παρ.)

Ὁ ἀστυνομικὸς δέον νὰ ἔχῃ τοῦτο ὑπ' ὄψει κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν μαρτυριῶν καὶ ἀνακοινώσεων.

787. Ἡ τρίχα γίνεται τριχιά. (Παρ.)

Ὅτι μεγαλοποιεῖται ἢ διαστρέφεται ἓν γεγονὸς ἢ ἐκ προθέσεως ἢ ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ἢ ἀπὸ τερατολόγους, ἀπὸ ἀνισορρόπους καὶ ψυχοπαθεῖς, οἱ ὁποῖοι εἶναι πολλοὶ σήμερον ἐν τῇ Κοινωνίᾳ.

788. Ἂν δὲν ἦταν καὶ τὸ ψέμμα, ἐχανόνταν κ' οἱ ἀλήθειες. (Παρ.)

789. Ἂν χαθῇ ἡ ψευτιά, πῶς θὰ βρεθῇ ἡ ἀλήθεια; (Παρ.)

790. Ἂν δέν τηνε στολίσῃς μὲ ψευτιές, ντρέπεται νὰ βγῇ ὄξου ἡ ἀλήθεια. (Παρ.)

Ὅτι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ἡ ἀλήθεια χωρὶς τὸ ψεῦδος, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι τοῦτο γίνεται ἀφορμὴ νὰ ζητηθῇ καὶ

εὑρεθῇ ἐκείνη, ἀφ' ἑτέρου δέ, διότι εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ λεχθῇ μόνη ἡ ἀλήθεια, πρέπει δὲ ν' ἀναμιχθῇ μὲ τὸ ψεῦδος, διὰ νὰ γείνῃ πιθανὴ καὶ εὐχάριστος.

791. Τὸ πάθος εἶναι ἀέρας ποὺ σβύνει τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

Καὶ ὅμως οἱ μάρτυρες ὁρκίζονται ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ὅτι θὰ καταθέσουν ὅλην τὴν ἀλήθειαν καὶ μόνην τὴν ἀλήθειαν ἀφόβως καὶ ἀπαθῶς.

792. Δὲν ὑπάρχει ἴσως μάρτυς ἀπολύτως ἀμερόληπτος. (H. Gross)

793. Ἡ ἀνακρίβεια καὶ ἡ πλάνη ἀποτελοῦσι συνήθη, φυσιολογικὰ στοιχεῖα τῆς μαρτυρίας. (Binet καὶ Stern)

794. Τὰ πάντα εἶναι οὐσιωδῶς ὑποκειμενικὰ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. (Kant)

Ὅτι καὶ αἱ ἀντιλήψεις τῶν μαρτύρων ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως δυνατὸν νὰ εἶναι διάφοροι ἐκ διαφόρων αἰτιῶν (συγκίνησις, διανοητικὴ διατάραξις ἐκ τραυμάτων τῆς κεφαλῆς, ἐλαττωματικὴ διανοητικὴ ἀνάπτυξις, παραισθήσεις μνημονικαί, ὀπτικαί, ἀκουστικαί, ἡλικία, φῦλον κλπ.)

795. Μὴ ἐμπιστεύεσαι ποτὲ εἰς τὰ ἀνθρώπινα μάτια· σπανίως ὁ ἄνθρωπος ἀντιλαμβάνεται ὅπως βλέπει· συνηθέστατα βλέπει ὅπως ἀντιλαμβάνεται. (Πολ. Δημητρακόπουλος «Σιδηρᾶ Διαθήκη»)

796. Ἡ μαρτυρία εἶναι λίαν εὔθραυστος καὶ ἐπικίνδυνος, διότι βασίζεται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπὶ τῶν φευγαλέων ἀντιλήψεων τῶν αἰσθήσεων καὶ ἐπὶ τῆς μνήμης τοῦ μάρτυρος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπὶ διαφιλονεικουμένου τεκμηρίου εἰλικρινείας. Κατὰ δὲ τὰ συμπεράσματα τῆς ψυχολογίας τῆς μαρτυρίας ἡ ἔλλειψις εἰλικρινείας τοῦ μάρτυρος ἔδει σχεδὸν νὰ εἶναι τὸ τεκμήριον. Εἰς τὸ παθολογικὸν ψεῦδος, εἰς τὴν ἀνάγκην ἣν αἰσθάνονται πρόσωπά τινα, ὅπως ψεύδωνται, εἰς τὰς πλάνας ἀντιλήψεως, αἵτινες παρασύρουσιν ἄλλους,

εἰς τὰς ψυχολογικὰς αἰτίας τὰς δυναμένας ν' ἀλλοιώσωσιν ἢ νὰ διακόψωσι τὰ αἰσθήματα, προστίθενται τόσοι ἄλλοι παράγοντες πλάνης, ὥστε ἡ μαρτυρία τείνει ν' ἀπολέσῃ τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν δραστικότητα, αἵτινες τῇ ἀπεδίδοντο συνήθως. (Garraud)

797. Ἡ πρὸς τὸ παράδοξον ἀγάπη, ἡ πρόληψις καὶ πᾶν ὅ,τι ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς συμπαθείας ἢ ἀντιπαθείας τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, δύνανται νὰ ἐπηρεάσουν τοὺς μάρτυρας, νὰ διαστρέψωσι τὴν κρίσιν των, καὶ νὰ παραγάγωσι παρ' αὐτοῖς τὴν αὐταπάτην. [1] (Cournot).

798. Ἡ ὑποβολή, ἡ αὐταπάτη, ἡ παραίσθησις, ἡ ἀνεπιγνώτως γενομένη εἰς τὰ ἄδυτα τοῦ ὄντος ἡμῶν (ὑποσυνείδησις) ἐργασία τῆς φαντασίας ἢ τῆς σκέψεως, αἱ ψευδεῖς ἢ ἀτελεῖς ἀντιλήψεις, αἱ ἀλλοιώσεις τῆς μνήμης, ἔλλειψις εὐφυΐας, ἀποτελοῦσι τινὰς τῶν παραγόντων τῆς ἀκουσίας πλάνης. Ἄπειρα εἶναι ἐπίσης τὰ ἐλατήρια τοῦ ψεύδους, τὰ ὁποῖα ὅλα ὁμοῦ ἀγνοούμενα, μεταβάλλουσιν εἰς ἀληθῆ κίνδυνον τὴν ἐξ ἐνστίκτου τάσιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν εὐπιστίαν. (G. Guilhermet)

799. Μήπως δὲν ἔπρεπεν ὁ δικαστὴς νὰ ἐξετάζῃ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἠθικὴν καὶ τὰ προηγούμενα τῶν μαρτύρων, τὸ συμφέρον τὸ ὁποῖον δυνατὸν νὰ ἔχωσιν οὗτοι ἐν τῇ ἐκδικαζομένῃ ὑποθέσει, ἢ τὴν ὕπαρξιν ἢ μὴ ἀρκούσης πνευματικῆς ὑγιείας, ὅπως ἡ κατάθεσίς των λαμβάνεται ὑπ' ὄψει; (Ἴδιος)

800. Ὁ δικαστὴς ὀφείλει νὰ θέτῃ κατὰ μέρος, κατ' ἀρ-

---

1) Αὐταπάτη (κατ' ἄλλους παραίσθησις ἢ πλάνη) εἶναι ἡ ἀνακριβὴς ἀναπαράστασις ἐν τῇ συνειδήσει γεγονότος ἢ ἀντικειμένου πράγματι ὑπάρχοντος κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ψευδαίσθησιν, ἥτις συνίσταται ἐν τῇ ἀναπαραστάσει γεγονότος ἢ πράγματος οὐδόλως ὑπάρχοντος. (G. Guilhermet)

χήν, τὴν μαρτυρίαν τῶν παιδίων καὶ νὰ δέχεται τὴν τῆς γυναικὸς μετὰ σκεπτικισμοῦ ἀνδρός, πολὺ ζήσαντος καὶ καλῶς γνωρίσαντος αὐτήν. (Ἴδιος)

Ἡ ἀξία τῆς μαρτυρίας τῶν γυναικῶν καὶ παιδίων εἶναι ἀμφίβολος.

801. Ἡ γυνὴ δὲν δύναται νὰ διατηρήσῃ μυστικόν, ἔχει δὲ ἄμετρον ἔρωτα πρὸς τὸ ψεῦδος. (A. Debierre)

802. Οὐ πάνυ εἴωθ' ἀληθὲς οὐδὲ ἓν λέγειν γυνή. (Μέναvδρος

803. Αἱ γυναῖκες ψεύδονται εἴτε διὰ νὰ ὑπερασπισθῶσιν ἑαυτάς, εἴτε διὰ νὰ φανῶσι χρήσιμοι εἰς ἄλλους ἀπὸ ἁπλοῦν οἶκτον. (*)

804. Τὸ ψεῦδος εἶναι ἐλάττωμα, πρὸς ὃ τὰ παιδία μεγάλως ῥέπουσιν. (Ἰατρὸς Bourdin)

805. Ἡ πρὸς τὴν μαρτυρίαν τῶν παίδων δυσπιστία εἶναι ἀρχὴ σοφίας. (*)

Ὁ ἀστυνομικὸς δέον νὰ γνωρίζῃ τὴν ψυχολογίαν τῆς μαρτυρίας (ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων), δηλ. τὴν ψυχολογικὴν μελέτην τῶν παραγόντων καὶ τῆς ἀκριβοῦς ἀξίας τῆς μαρτυρίας, πρὸς τοῦτο δὲ δέον νὰ γνωρίζῃ «δικαστικὴν ψυχολογίαν».

806. Εἷς μάρτυς οὐδείς. (νομικὸν ἀξίωμα)

807. Δύο μαρτυρᾶν, ἕναν κρεμᾶνε. (Παρ.)

808. Ἐπὶ δυσὶ μάρτυσιν ἢ ἐπὶ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθανεῖται ὁ ἀποθνήσκων· οὐκ ἀποθανεῖται ἐφ' ἑνὶ μάρτυρι. (Δευτερον. ΙΖ'. 6)

Οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἷς μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου κατὰ πᾶσαν δίκην, καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα, καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν, ἣν ἐὰν ἁμάρτῃ. Ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων, καὶ ἐπὶ στόματος τριῶν μαρτύρων, στήσεται πᾶν ῥῆμα. (αὐτόθι ΙΘ'. 15)

Ἀκαθόριστος ὁ ἀριθμὸς τῶν μαρτύρων. Ὅσῳ ἀξιοπι-

στότεροι λόγῳ εἰλικρινείας καὶ πνευματικῆς ὑγείας καὶ ἀκριβολογίας εἶναι οἱ μάρτυρες, τόσῳ ὀλιγώτεροι εἶναι ἀναγκαῖοι, συντρεχόντων μάλιστα καὶ ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων.

810. «Αἱ ὁμαδικαὶ παρατηρήσεις εἶναι αἱ σφαλερώτεραι ὅλων καὶ ἀντιπροσωπεύουν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὴν ἁπλῆν ψευδαίσθησιν ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ὑπέβαλε τοὺς λοιποὺς διὰ τῆς μολύνσεως.»

«Αἱ περὶ λογικῆς πραγματεῖαι κατατάσσουν τὴν ὁμοφωνίαν πολυαρίθμων μαρτύρων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν πειστικωτέρων τεκμηρίων ἑνὸς γεγονότος.»

«Ἀλλ' ἐξ ὅσων ἐκ τῆς ψυχολογίας τῶν ὄχλων γνωρίζομεν, ἡ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου παραίσθησίς των εἶναι αὐταπόδεικτος. Τὰ ἀμφιβολώτερα τῶν συμβεβηκότων εἶναι ἀσφαλῶς ἐκεῖνα ποὺ ἀντελήφθησαν οἱ πολλοί. Τὸ λέγειν, ὅτι τὸ τάδε γεγονὸς διεπιστώθη ταυτοχρόνως ἀπὸ χιλιάδας μαρτύρων ἰσοῦται πρὸς τὸ λέγειν, ὅτι τὸ πραγματικὸν γεγονὸς εἶναι ὑπεράγαν διάφορον τοῦ παραδεδεγμένου. (G. Lebon «Ἡ ψυχολογία τῶν ὄχλων»)

I. Οἱ αὐτόπται, οἱ αὐτήκοοι καὶ οἱ παρὰ τούτων ἢ ἄλλων πληροφορούμενοι μάρτυρες

Ὁ ἀστυνομικὸς δέον νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει, ὅτι κατὰ πρῶτον λόγον ἀξιόπιστοι μάρτυρες εἶναι ὅσοι οἱ ἴδιοι εἶδον (λ. χ. ὅτι ὁ Α ἐφόνευσε τὸν Β) καὶ οἱ ἴδιοι ἤκουσαν (λ. χ. τοὺς διαμειφθέντας μεταξὺ τούτων λόγους, τὰς ὕβρεις, πυροβολισμοὺς κ.λ.π.) νὰ γίνεται κάτι, μία ἀξιόποινος πρᾶξις· κατὰ δεύτερον λόγον εἶναι ὅσοι οἱ ἴδιοι εἶδον μόνον νὰ γίνεται ἡ πρᾶξις (ἡ ἀντίληψις τοῦ συμβάντος, φωναί, θόρυβοι, κρότοι κ.λ.π., δὲν ἔγινε διὰ τῆς ἀκοῆς εἴτε λόγῳ ἀποστάσεως εἴτε λόγῳ κωφότητος κ.λ.π.)· κατὰ τρίτον λόγον εἶναι ὅσοι οἱ ἴδιοι ἤκουσαν μόνον νὰ γίνεται ἡ πρᾶξις (λ.χ. ἐκ τῆς ὁδοῦ ἤκουσαν ἐντὸς οἰκίας φιλονεικίας, ὕβρεις, πυροβολισμούς, τὰς

λέξεις «βοήθεια», «μ᾽ἐσκότωσε» κ.λ.π. ἢ ἐκτελεσθείσης τῆς πράξεως ἐνώπιόν των δὲν εἶδον τὰ διατρέξαντα, λόγῳ τυφλότητος, τὰ ἤκουσαν ὅμως). Ὑπάρχουν καὶ ὅσοι ἀπὸ τοὺς αὐτόπτας καὶ τοὺς αὐτηκόους ἐπληροφορήθησαν τὴν πρᾶξιν, ἐξετάζονται δὲ καὶ αὐτοὶ ὡς μάρτυρες. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τούτων πληροφοροῦνται ἄλλοι καὶ οὕτω καθεξῆς, ὁπότε πλέον φυσικὸν εἶναι νὰ διαστραφοῦν ἢ νὰ μεγαλοποιηθοῦν τὰ γεγονότα καὶ ἡ τρίχα γίνεται τριχιά.

811. Ὀφθαλμὸς ὠτίων πιστότερος. (ἀρχαία)

812. Ὀφθαλμοὶ τῶν ὤτων πιστότεροι. (ἀρχαία)

Ὅτι καλύτερον ἀντιλαμβάνεται κανεὶς ὅσα βλέπει παρὰ ὅσα ἀκούει.

813. Ὦτα τυγχάνει ἀνθρώποισιν ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. (ἀρχαία)

814. Ἄλλο τὸ ἰδεῖν, ἄλλο δὲ τὸ ἀκοῦσαι. (Βυζ.)

815. Ἄλλο νὰ ἰδῇς, κι᾽ ἄλλο ν᾽ἀκούσῃς. (Παρ.)

816. Ἄλλο ᾽ν τὸ νὰ ἰδῇς, κι᾽ ἄλλο᾽ ν τὸ ν᾽ ἀκούσῃς.(Παρ.)

817. Ἄλλο ποὺ νὰ ἰδῇς κι᾽ ἄλλο ποὺ ν᾽ ἀκούσῃς. (Παρ.)

818. Ἄλλο ᾽ν τὸ πῇς, κι᾽ ἄλλο ᾽ν τὸ δῇς. (Παρ.)

819. Ὅσα εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου, ταῦτα λάλει.(Μωϋσῆς)

820. Λέγε μόνον ὅ,τι εἶδες. (Παρ.)

821. Μὴ διηγῆσαι, ἂν δὲν ἰδῇς. (Παρ.)

822. Τ᾽ αὐτιὰ εἶναι πειὸ πιστὰ κι᾽ ἀπὸ τὰ μάτια. (Παρ.)

Ὅτι τὰ κατώτερα παρίστανται ὡς καλύτερα.

823. Εἶδες;—Δὲν εἶδα, ἄκουσα...—Κάτσε κάτω. (Παρ.)

«Εἶδες», ἔλεγε δικαστὴς εἰς μάρτυρα, «δὲν εἶδα», ἀπεκρίνετο ἕκαστος τῶν μαρτύρων, «ἄκουσα», ὁ δὲ δικαστὴς θυμώνων ἐκάθιζε τοὺς μάρτυρας κάτω. Τότε μία γραῖα κόβει ἕνα πόρδο, ἅμα τῆς εἶπεν ὁ δικαστὴς «κάτσε κάτω». Ἀμέσως ὁ δικαστὴς τῆς ἀπαγγέλλει κατηγορίαν, ὅτι διὰ τοῦ πόρδου της προσέβαλε τὸ δικαστήριον, ἀλλ᾽ ἡ γραῖα εἶπε· κύριε δικαστή, δὲν εἶδες οὔτε σὺ τίποτα, ἀλλ᾽ ἄκουσες, διὰ

τοῦτο κάτσε κάτω. Μ' ἄλλους λόγους οὐδὲν δικαίωμα ἔχεις νὰ μὲ δικάσῃς, διότι δὲν εἶδες καὶ σὺ τίποτα, οὔτε καὶ ἄλλος κανένας, ὅπως καὶ ἡμεῖς οἱ μάρτυρες δὲν εἴδαμεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν, πλὴν αἱ μαρτυρίαι ἡμῶν εἶναι ἀληθεῖς, ὅπως καὶ τὸ ἰδικόν σου ἄκουσμα εἶναι τοιοῦτον». Τότε ὁ δικαστὴς ἐνόησεν, ὅτι τὸ ἄκουσμα τῶν μαρτύρων ἦτο ἀληθὲς καὶ ὀρθόν. (Ν. Λάσκαρης)

824. Ἐπιτρέπονται καταθέσεις μαρτύρων καὶ περὶ ὅσων παρὰ τρίτων ἐξ ἀκοῆς γνωρίζουσιν. (Α.Π. 241/1899), 189/1902)

825. Ἄλλο νὰ ἰδοῦν τὰ μάτια σου, κι' ἄλλο νὰ λὲς τὶ σοῦ 'πανε (Παρ.)

826. Τὸ εἶδ' ὁ θειός μου τὸ γάλα, ποὺ τό τρωγ' ἕνας ἄλλος κ' ἤτονε γλυκό. (Παρ.)

827. Τὶ γλυκὸ ν' τὸ γάλα.—Ποῦ τὸ εἶδες;—Τὸ εἶδ' ὁ μπάρμπας μου, ποὺ τό τρωγ' ἕνας ἄλλος τὴν πέρα μεριὰ τὸ ποτάμι. (Παρ.)

828. Ἄλλα τὰ λεγόμενα, κι' ἄλλα τὰ βλεπόμενα. (Παρ.)

Ἄλλο εἶναι ν' ἀκούσῃ κανεὶς νὰ λέγῃ ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος κἄτι, καὶ ἄλλο νὰ τὸ ἰδῇ ὁ ἴδιος.

829. Ἄλλα τὰ λεγόμενα, κι' ἄλλα τὰ γενόμενα. (Παρ.)

«Θεωρία τῶν ἀποδείξεων (κοινὴ φήμη): Τὶ θὰ πῇ θειακουλά μου (ἐρώταε χρόνους πίσω ἀπὸ τόνα παραθύρι στ' ἄλλο τὴν Πηγὴ ἡ γειτόνισσά τση ἡ Γκόλφω), ποὺ εἶδα ἀπόψε στ' ὄνειρό μου πὼς ὁ κοκοτός μου ἐγέννησε ἕνα δίκορκο; Καλὸ καὶ περίκαλο, τσῆ ἀπολογιέται ἡ Γκόλφω—δικό σου βιὸς καὶ μάλι καὶ προκοπὴ τοῦ ἀδρός σου. Ποιὸς ξέρει πῶς τὰ ἐπαράκουσε ἡ δοῦλα τσῆ Πηγῆς και ὕστερα ἀπὸ μιὰ βδομάδα ἡ ἀστυνομία ἐπροσκάλεσε τὸν ἄνδρα τῆς Πηγῆς καὶ τὸν ἐξέταξε, ἂν εἶν' ἀλήθεια πὼς ἐπρόπερσι ἐγέννησε ἡ γυναῖκά του δεκαπέντε δίκορκα.....

Ὅποιος θέλει τώρα ἂς δώση πίστι στὰ λεγόμενα, ἤγουν εἰς τὰς ἐξ ἀκοῆς μαρτυρικὰς ἀποδείξεις!» (Γ. Καβαδίας)

ΙΙ. Τίνες γνωρίζουν τὰς πράξεις ἄλλων καὶ εἶναι πολύτιμοι μάρτυρες

Ὀφείλει τις νὰ τηρῇ ἀπόλυτον τάξιν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅταν ὑποδέχεται ξένους ἐπισκέπτας, νὰ προφυλάττη δὲ τὰ οἰκογενειακά του καὶ ἄλλα μυστικὰ ἀπὸ αὐτούς, ἀπὸ τοὺς φιλοξενουμένους του, τὴν παραμάναν καὶ τὴν διδασκάλισσαν τῶν τέκνων του, τὴν μοδίσταν καὶ τὴν πλύντριάν του, τοὺς γείτονας, τοὺς ὑπηρέτας του, ἀκόμη ἀπὸ τοὺς φίλους, τοὺς συντρόφους καὶ τοὺς συγγενεῖς, διότι οὗτοι εἴτε ἐκ φυσικῆς ὠθήσεως εἴτε ἐκ διαφόρων ἐλατηρίων φέρουν εἰς δημοσιότητα ὅ,τι ἴδουν ἢ ἀκούσουν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄλλου καὶ γενικῶς ὅσα μυστικὰ αὐτοῦ γνωρίζουν. Ἡ ἀστυνομία, ἐπιτηδείως ἐνεργοῦσα, συλλέγει παρ᾽ αὐτῶν πληροφορίας, ὁσάκις παρουσιάζεται ἀνάγκη ἀνακαλύψεως τῶν ἐνόχων ἐγκληματικῆς πράξεως κ.λ.π.

α΄) Οἱ ξένοι

Ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄλλου ξένος (ἐπισκέπτης, φιλοξενούμενος, διδασκάλισσα, μοδίστα, πλύντρια, ἐπιδιορθωτὴς κλπ.) δυνατὸν νὰ ἴδη ἢ ἀκούση μυστικόν τι ἐν αὐτῇ.

830. Τὸν ξένον εἰς τὸ σπίτι σου γιὰ μάρτυρα τὸν ἔχεις. (Παρ.)

831. Ξένον ἔχεις στὸ σπίτι σου, μάρτυρα τοῦ σπιτιοῦ σου ἔχεις. (Παρ.)

832. Τὸν ξένον εἰς τὸ σπίτι σου γιὰ μαρτυριὰ τὸν ἔχεις. (Παρ.)

833. Τὸν ξένον μὲς τὸ σπίτι σου σὰν μάρτυρα τὸν ἔχεις. (Παρ.)

β') Οἱ γείτονες

Ὁ Θεὸς γνωρίζει τὰ ἀπόκρυφα καὶ μυστηριώδη ἐγκλήματα, ἀλλὰ πολλάκις γνωρίζουν αὐτὰ οἱ σύνοικοι καὶ οἱ γείτονες, ὅπως καὶ ἄλλα ἀπόρρητα, οἰκογενειακὰ ἐλαττώματα καὶ πληγάς. Ἡ ἀστυνομία πρὸς ἀνακάλυψιν ἐγκλήματος καὶ τῶν ἐνόχων αὐτοῦ καταφεύγει ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς τὰς πληροφορίας τῶν γειτόνων τοῦ καθ' οὗ αἱ ὑπόνοιαι.

834. Ὁ Θεὸς κι' ὁ γείτονας. (Παρ.)

835. Ὀξύτερον οἱ γείτονες βλέπουσι τῶν ἀλωπέκων. (ἀρχαία)

836. Ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τὸ γείτονα δὲ μπορεῖς νὰ φυλαχτῇς. (Παρ.)

837. Γείτονα ἔχεις; Θεὸ ἔχεις. (Παρ.)

Ὅτι ὡς ὁ Θεὸς γνωρίζει ὅλα τὰ μυστικά σου, οὕτω καὶ ὁ γείτων σου.

838. Θεὸς καὶ γείτονας δὲ λαθάνεται (ἢ δὲ λαθεύουν). (Παρ.)

839. Θεὸ καὶ γείτονα δὲ γελᾷς. (Παρ.)

840. Ὁ γείτονας κι' ὁ Θεὸς ποτέ τους δὲ γελιοῦνται. (Παρ.)

841. Ἂν ἔχ' ἡ νύφη μας βηχιό, ρωτᾶτε τοὺς γειτόνους. (Παρ.)

842. Ποιὸς ἐκαλοπάντρεψε τὸ κακό μου τὸ παιδί; Ὁ καλὸς ὁ γείτονας. Ποιὸς ἐκακοπάντρεψε τὸ καλό μου τὸ παιδί; Ὁ κακὸς ὁ γείτονας. (Παρ.)

Ὅτι ἐρωτηθεὶς ἀπέκρυψε τὰ ἐλαττώματα τῆς κόρης ἢ ἐδυσφήμησεν αὐτήν.

843. Γείτονας κ' ἐχτρός. (Παρ.)

844. Οὐδὲν χαλεπώτερον γείτονος πονηροῦ καὶ πλεονέκτου. (Ἀπολλώνιος)

845. Ὅποιος λέγει γείτονες, λέγει ἐχθροί. (Ἀνατὸλ Φράνς)

846. Μέγα κακὸν ὁ γείτων ὁ πονηρός. (Βυζ.)

Ἡ ἀστυνομία ζητεῖ μὲν πληροφορίας ἀπὸ τοὺς γείτονας, ἀλλὰ δέον νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει, ὅτι οὗτοι ἐνδέχεται νὰ δώσουν εἰς αὐτὴν κακὰς τοιαύτας ἐκ πάθους κατά τινος προσώπου· οἱ γείτονες μαλλώνουν.

847. Κρείττων ὁ κακὸς χρόνος τοῦ κακοῦ γείτονος.(Βυζ.)

848. Πῆμα κακὸς γείτων, ὅσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ. (ἀρχαία)

849. Κακὸς χρόνος ἄπεισι, κακὸς δὲ γείτων οὐκέτι.(Βυζ.)

850. Ὁ κακὸς χρόνος (ἢ καιρός) περνᾷ, ὁ δὲ κακὸς γείτονας μένει. (Παρ.)

851. Ὁ γείτων δὲ παράνομος τοῖς γειτονοῦσι σκόλοψ, συκοφαντῶν, δολορραφῶν, μοχλεύων, ἐνεδρεύων κ.λ.π.(Μιχ. Γλυκᾶς στ. 79 κε'. 4)

852. Ὁ τῶν γειτόνων ὀφθαλμὸς πονηρὸς καὶ βάσκανος. (*)

853. Φθονερὸν ἀεὶ τὸ ὄμμα τῶν γειτόνων. (Βυζ.)

854. Ἐχθρὸ καὶ φθονερὸ τὸ μάτι τῶν γειτόνων. (Παρ.)

855. Τῆς γειτόνισσας τ' αὐγὰ πάντα πλιὸ μεγάλα εἶναι. (Παρ.)

Ἐπὶ ζηλοτύπου γείτονος.

856. Ὁ κακὸς ὁ γείτονας κάνει τὸν καλὸν νοικοκύρη. (Παρ.)

Διότι λόγῳ τῆς κακίας τοῦ γείτονος προνοεῖ κανεὶς καὶ προσέχει καὶ δὲν ὑποπίπτει εἰς ἄτοπα ἐκ τοῦ φόβου, μὴ τὸν ἀντιληφθῇ οὗτος καὶ τὸν κατηγορῇ.

857. «Ἔχει καὶ καλὸν γείτονα», ἔλεγεν ὁ Θεμιστοκλῆς περὶ πωλουμένου κτήματός του.

858. Μὲ καλὸν γείτονα κοιμᾶσαι ἥσυχος. (Παρ.)

Διότι οὔτε εἰς προστριβὰς θὰ ἔλθῃ μαζί σου, οὔτε θὰ σὲ κλέψῃ, οὔτε ἄλλο τι κακὸν θὰ σοῦ κάμῃ.

859. Καλημέρα, γείτονα, κι' ὅ,τι μὲ θές, ἔχε με. (Παρ.)

Οἱ γείτονες ὀφείλουν ν' ἀλληλοβοηθῶνται εἰς ὅλα.

860. Ἀγάπα τὸν γείτονά σου, ἀλλὰ μὴν γκρεμίζῃς καὶ τὴν φράχτη. (Herbet)

Ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ ζῇ ὅσον τὸ δυνατὸν χωριστὰ καὶ μακρύτερα ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὅσον καλὸς καὶ ἂν εἶναι οὗτος καὶ ὁσονδήποτε ἂν ἀγαπᾷ αὐτόν.

γ') Οἱ ὑπηρέται

861. Ἀπ' ὅλους μπορεῖς νὰ φυλαχτῇς, ὄξω ἀπὸ τοὺς δούλους σου. (Παρ.)

Ἀνιχνεύουν καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ οἰκογενειακὰ ἀπόρρητα.

862. Οἱ δοῦλοι εἶναι ἐχθροὶ μὲ μισθό· ὅσον περισσότερον τοὺς βάνεις μέσα, τόσον περισσότερον βγαίνουν ἔξω. (Ἰταλική)

Ὅτι οἱ ὑπηρέται ὅσῳ περισσότερον εἰσδύουν εἰς τὰ οἰκογενειακὰ ἀπόρρητα, τόσῳ περισσότερον τὰ δημοσιεύουν.

δ') Οἱ φίλοι

863. Μὴ λὲς ὅλα τὰ μυστικά σου στὸ φίλο σου· ξέρεις ἂν δὲν θὰ γίνῃ μιὰ μέρα ἐχθρός σου; (Σααδῆς)

Ἐπὶ ἀσπόνδου φίλου, ὁ ὁποῖος, ἂν γίνῃ ἐχθρός, θὰ προδώσῃ τὰ μυστικά σου. Ἀλλ' οὗτος τὰ προδίδει καὶ προτοῦ... ἐπικηρυχθῇ ἐχθρός.

864. Διὰ νὰ μάθῃς τὰ ἐλαττώματα μιᾶς γυναικός, ἐρώτα τὴν καλυτέραν της φίλην. (Πασκάλ)

Φυσικὰ μανθάνεις παρ' αὐτῆς καὶ τὰς πράξεις της. Ἡ γνώμη ἔχει δυστυχῶς ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς ἄρρενας φίλους, τοὺς ψευδοφίλους.

ε') Οἱ σύντροφοι

865. Ἀπὸ σύντροφο κι' ἀπὸ γυναῖκα δὲν μπορεῖς νὰ φυλαχτῇς. (Παρ.)

866. Ψόφησε τὸ βόϊδι μας, πάγει ἡ σεμπριά μας. (Παρ.)

Οἱ σύντροφοι εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τῆς ἑταιρείας των κατόπιν διαμάχης, οἱ σύζυγοι μετὰ διαζύγιον, ἀποκαλύπτουν τὰ ἐλαττώματα ἢ τὰς πράξεις ἀλλήλων. Ὁμοίως οἱ συνένοχοι ἐγκλήματος ἐκ διαφόρων λόγων.

στ΄ Οἱ συγγενεῖς

867. Ἐκ τῶν οἰκείων τὰ βέλη. (*)

868. Ἡ τιμὴ ἀπὸ τὸ σπίτι βγαίνει, καὶ ἡ πομπὴ ἀπὸ τὸ σπίτι βγαίνει. (Παρ.)

Ὅτι οἱ οἰκιακοί, οἱ συγγενεῖς, φέρουν εἰς δημοσιότητα τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς καλὰς πράξεις ἢ τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς κακὰς πράξεις ἀλλήλων, ὠθούμενοι ἀπὸ τὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ μίσους, τὰ ὁποῖα εἶναι σφοδρότερα μεταξὺ αὐτῶν ἢ ξένων προσώπων.

869. Οἴκοθεν ὁ μάρτυς. (*)

III. Τίνες οἱ ἀποκαλυπτικοὶ τοῦ κρυπτοῦ καὶ τῆς ἀληθείας

Τὰ παιδιά, οἱ μεθυσμένοι, οἱ ἀνόητοι καὶ οἱ τρελλοὶ ἀκουσίως ἀποκαλύπτουν τὰ ἰδικά των ἢ οἰκογενειακὰ ἢ ξένα μυστικά, πράξεις ἢ ἐλαττώματα. Ὁ ἀστυνομικὸς δέον νὰ ἔχῃ αὐτὸ ὑπ᾿ ὄψει, προκειμένου ν᾿ ἀνακαλύψῃ ἔγκλημα, πειστήρια καὶ τοὺς ἐνόχους αὐτοῦ, τὸ κρησφύγετον καταζητουμένων ἀτόμων κ.λ.π.

870. Τὸ λεγόμενον, οἶνος ἄνευ τε παίδων καὶ μετὰ παίδων—ἀληθής. (Πλάτων Συμπ. 33 σ. 217ε).

871. Οἶνος, ὦ φίλε παῖ, καὶ ἀλήθεια. (Θεόκριτος κθ΄. 1).

872. Οἶνος καὶ παῖδες ἀληθεῖς. (Ἀποστόλ. 1148).

Ὅτι οἱ μεθύοντες καὶ οἱ παῖδες λέγουν τὴν ἀλήθειαν.

873. Ἐν οἴνῳ ἀλήθεια. (*)

874. Οὐκοῦν μεθύοντάς φασι τἀληθῆ λέγειν. (*)

875. Ἐξ ἀνοήτου καὶ μεθύοντος μαθήσῃ τἀληθές. (Βυζ.)

876. Ἀπὸ σαλοῦ καὶ μεθυστοῦ τὴν ἀλήθειαν ἄκουε. (Βυζ.)

877. Κάτοπτρον εἴδους χαλκὸς ἔστ᾽, οἶνος δὲ νοῦ. (Πιττακός)

878. Ἐκειὰ ποὺ θέλεις νηστικός, τὰ κάνεις μεθυσμένος. (Παρ.)

Ὅτι ἐν τῇ μέθῃ του ὁ ἄνθρωπος πράττει ὅ,τι ἐπιθυμεῖ ἀμέθυστος, ἐμποδιζόμενος ὑπὸ τῆς λογικῆς νὰ τὸ πράξῃ ἐν νηφαλιότητι.

879. Ἐν οἴνῳ τὰ ἤθη φανερὰ γίγνεται. (Πλάτων)

880. Ὅτι ἔχει στὴν καρδιά του ὁ νηστικὸς τὸ λέγει ὁ μεθυσμένος. Παρ.)

881. Ὕβρις καὶ οἶνος ἀποκαλύπτειν εἰώθασι φίλοις τὰ ἤθη φίλων. (Μένανδρος)

882. Ὅσο πίν᾽ ἡ πεθερά μας, τόσο καλοχαιρετάει. (Παρ.)

883. Ὅσο πίν᾽ ἡ συμπεθέρα, τόσο καλοκουβεντιάζει. (Παρ.)

Ὅτι τὰ ἐλαττώματα, αἱ ἀδυναμίαι, τὰ πάθη, αἱ κακαὶ προθέσεις, τὰ μυστικά, ἀποκαλύπτονται κατὰ τὴν ὥραν τοῦ πότου.

884. Ὅσο πίνει τόσο κρύβει. (Παρ.)

Κατ᾽ ἐξαίρεσιν, ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ὅσο πίνουν τόσο κρύπτουν τὰ μυστικά των.

885. Ἀπὸ κουζουλὸ (τρελλό) κι᾽ ἀπὸ μεθυσμένο μαθαίνει ὁ φρόνιμος τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

886. Ἀπὸ λωλὸ (ἀνόητον) καὶ μεθυστὴ μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

887. Τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νήφοντος, ἐπὶ τῆς γλώσσης τοῦ μεθύοντος. (Διογένης)

888. Τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νήφοντος, ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ μεθύοντος. (Βυζ.)

889.Μέθυσ'τὸν ἄνθρωπον νὰ μάθης τὰ μέσα του.(Παρ.)
Θὰ τὸ κάμη καὶ αὐτὸ ὁ ἀστυνομικός, διὰ νὰ μάθη τὸ κρυπτὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν, ποὺ τὸν ἐνδιαφέρουν.

890. Δὸς κρασὶ νὰ βγῇ ἡ ἀλήθεια. (Παρ.)

891. Δὸς τοῦ λωλοῦ νὰ πιῇ, νὰ ἰδῇς τὸ νοῦ του. (Παρ.)
Ὁ ἐν μέθη διατελῶν προδίδει τὰς σκέψεις του, τὰς προθέσεις του, τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς πράξεις του.

892. Ἀπὸ ζουρλὸν κι' ἀπὸ τρελλὸν μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

893. Ἀπὸ λειψὸν (ἀνόητον) τσ' ἀποὺ μικρὸν μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

894. Ἀπὸ λωλὸ κι' ἀπὸ μωρὸ (παιδίον) μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

895. Ὁ κουτὸς καὶ τὸ παιδὶ πάντ' ἀλήθεια λέγουν.(Παρ.)

896. Ἀπὸ μικρὸ κι' ἀπὸ ζουρλὸ μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

897. Ὁ λόγος ἀπ' τὰ μικρὰ παίρνεται. (Παρ.)

898. Ἀπὸ μεθυσμένο κι' ἀπὸ μικρὸ παιδὶ μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

899. Ἀπὸ παιδί, τρελλὸ καὶ μεθυσμένο μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

900. Μαθαίνεις ἀπὸ τὸν τρελλὸ κι' ἀπὸ τὸν μεθυσμένο, ὅ,τι δὲν μπορεῖς νὰ μάθης ἀπὸ τὸν φρόνιμο καὶ τὸν καλλίτερο. (Παρ.)

901. Ἀπὸ τοὺς μεθυσμένους, τοὺς τρελλοὺς καὶ τὰ παιδιὰ μαθαίνεται τί ἔγινε. (Παρ.)

902. Ὁ τρελλὸς τὴν καρδιά του στὸ στόμα του τὴν ἔχει. (Παρ.)

903. Τοῦ τρελλοῦ ἡ καρδιὰ πάντα στὸ στόμα στέκει. (Παρ.)

904. Ἐν στόματι μωρῶν ἡ καρδία αὐτῶν, ἐν καρδίᾳ δὲ φρονίμων στόμα αὐτῶν. (Σειρὰχ ΚΑ'. 26)

905. Οἱ φρόνιμοι ἔχουν τὰ χείλη εἰς τὴν καρδίαν καὶ οἱ ἀνόητοι τὴν καρδίαν εἰς τὰ χείλη. (*)

906. Ἀνέπιασε τὸν ἀγαθὸν νὰ πῇ τὰ μυστικά του. (Παρ.)

Ὅτι, ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς καλοπιάσῃ τὸν ἀπονήρευτον καὶ περιωρισμένου νοῦ ἄνθρωπον, τὸν κουτόν, ἐὰν τὸν περιποιηθῇ, τοῦ δωρήσῃ κἄτι, τὸν ὑποχρεώσῃ, μαθαίνει τὰ μυστικά του· τὸν πιάνει οὕτω καθὸ ψαρόμυαλον.

907. Χωρὶς δόλωμα ψάρι δὲν πιάνεται. (Παρ.)

908. Γυναῖκα, τρελλὸς καὶ παιδὶ λέγουν ἀμέσως τὴν ἀλήθεια. (Ὁλλανδική)

Λέγουν τὴν ἀλήθειαν ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ ἀπερισκεψίας ἢ παντελοῦς ἐλλείψεως λογικῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου λόγῳ αἰφνιδιασμοῦ των. Ἄλλως τε, «ἡ πρώτη γνώμ' εἶν' τοῦ Θεοῦ, ἡ δευτέρα τοῦ διαβόλου», κατὰ τὴν παροιμίαν· ὅτι δηλ. προτοῦ καλοσκεφθῇ κανεὶς ἐκφράζεται εἰλικρινῶς καὶ λέγει τὴν ἀλήθειαν, ὅταν ὅμως κατόπιν συνέλθῃ, πονηρεύεται καὶ λέγει τὰ ἀντίθετα.

909. Ἡ λύσσα (ὁ ὑπερβολικὸς θυμὸς) καὶ τὸ μεθύσι κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθεια. (Ἰταλική)

910. Γυναῖκες παλεύανε, τὴν ἀλήθεια λέγανε. (Παρ.)

911. Γυναικοῦλες μαλλώνουν ; Ἀλήθειες λέγουν (ἢ λέγονται). (Ἱσπανική)

Γυναῖκές τινες, ἰδίως τοῦ λαοῦ ἢ ἀμόρφωτοι, ὅταν μαλλώνουν εἰς τὴν γειτονιάν των, ἀποκαλύπτουν ἐπάνω εἰς τὸν θυμόν των ἡ μία τὰ μυστικὰ τῆς ἄλλης, τὰ ἄπλυτα, τὰς πράξεις, ἐρωτοδουλειὲς κ.λ.π. κ.λ.π. Μερικοὶ διὰ νὰ μάθουν τὰ ἐλαττώματα ἢ τὰς πράξεις ἄλλου, ἐξωθοῦν κατ' αὐτοῦ ἐπιτηδείως ἐκεῖνον ποὺ τὰς γνωρίζει, «τὸν βάζουν στὰ αἵματα», καὶ αὐτὸς ἐπάνω εἰς τὸν θυμόν του τὰς ἀποκαλύπτει.

Συνεπῶς, ἐκτὸς τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερθέντων, ἀποκαλύπτουν κεκρυμμένα ἐλαττώματα καὶ μυστικὰ οἱ ἀπερίσκεπτοι

αἰφνιδιαζόμενοι, ὡς αἱ γυναῖκες, καὶ οἱ διατελοῦντες εἰς βρασμὸν ψυχῆς, εἰς μεγάλον θυμόν.

Ὁ χρόνος ἀποκαλυπτικὸς τῶν παλαιῶν ἐγκλημάτων

Ἐὰν ἓν ἔγκλημα, διαπραχθὲν κρυφίως, παραμένῃ ἄγνωστον (λ.χ. ἐὰν ὁ Α, περὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει γνώμη, ὅτι ἀπεδήμησεν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐδολοφονήθη καὶ ἐξηφανίσθη τὸ πτῶμά του), θ' ἀποκαλυφθῇ ὅμως μὲ τὸν καιρόν. Καὶ ἐὰν οἱ ἔνοχοι ἐγκλήματός τινος παραμένουν ἄγνωστοι, ἐν τούτοις ὅμως θ' ἀνακαλυφθοῦν διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου. Διότι κἄποιος μάρτυς, ὅστις διὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον λόγον δὲν τοὺς ἀποκαλύπτει, θ' ἀνοίξῃ κἄποτε τὸ στόμα του· ἢ ὁ ἕνας ἔνοχος θὰ καταδώσῃ τὸν ἄλλον ἐκ δυσαρεσκείας, ἐκ συμφέροντός τινος, ἐξ ἀπροσεξίας ἢ φλυαρίας ἢ ἐν μέθῃ διατελῶν, ἢ θ' ἀποκαλυφθῇ ὁ ἴδιος ἐκ τοιούτου τινὸς λόγου, ἐπαινῶν ἑαυτὸν διὰ τὸ κατόρθωμά του· ἢ ἐὰν οἱ δρᾶσται συλληφθοῦν ὡς ἔνοχοι νέου ἐγκλήματος, ὁμοίου μὲ τὸ παλαιὸν καὶ ἐκτελεσθέντος μὲ τὰ αὐτὰ μέσα καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, θ' ἀποκαλυφθοῦν ὡς τοιοῦτοι καὶ τοῦ ἢ τῶν παλαιῶν, ἐὰν μάλιστα γείνῃ ἐκμετάλλευσις τῆς ψυχικῆς καταστάσεως αὐτῶν, θὰ ὁμολογήσουν τὴν ἐνοχήν των εἰς τὰ παλαιά, ἢ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν δυνατὸν νὰ προβοῦν εἰς ὁμολογίαν· ἢ ἐὰν ἀνευρεθοῦν ἐπὶ τῶν ἐνόχων ἢ καὶ ἄλλων προσώπων τιμαλφῆ ἢ ἄλλα ἀντικείμενα, ἀνήκοντα εἰς τὸ θῦμα· ἢ ἐὰν ὁ δράστης ἀναγνωρισθῇ ποτε ἀπὸ εἰδικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου ἢ καὶ τοῦ σώματος ἐν γένει, ἢ ἀπὸ ἄλλα διακριτικὰ σημεῖα· ἢ πνέων τὰ λοίσθια ἐνδεχόμενον νὰ ὁμολογήσῃ. Τέλος πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἐνόχων θὰ ἐπέλθῃ βοηθὸς σὺν τῷ χρόνῳ εὐτυχής τις σύμπτωσις, ἡ τύχη.

῞Απαντα τἀστυνομικὰ ὄργανα δέον νὰ γνωρίζουν ὅσα διεπράχθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἐν τῇ περιφερείᾳ των ἢ καὶ πέραν αὐτῆς ἐγκλήματα, τῶν ὁποίων οἱ ἔνοχοι παρέμειναν ἄγνωστοι, ἐφόσον δὲ εἶναι δυνατόν, εἰδικὴ ὑπηρεσία εἰς τὰς μεγαλουπόλεις νὰ καταγίνεται πρὸς ἀνακάλυψιν αὐτῶν.

912. ῞Απαντα δόκει ποιεῖν ὡς μηδένα λήσων· καὶ γὰρ ἂν παραυτίκα κρύψῃς, ὕστερον ὀφθήσῃ. (Ἰσοκράτης)

913. Σοφώτατον χρόνος· ἀνευρίσκει γὰρ πάντα. (Θαλῆς)

914. Τὶ σοφώτατον; Χρόνος· τὰ μὲν γὰρ εὕρηκεν οὗτος ἤδη, τὰ δὲ εὑρήσει. (Ὁ ῎Ιδιος)

915. Ὁ χρόνος εἶναι ὁ σοφώτερος σύμβουλος. (Περικλῆς)

῞Οτι σὺν τῷ χρόνῳ μετὰ τὸ ἕνα ἔρχεται τὸ ἄλλο, συγκεντρώνονται νεώτεραι πληροφορίαι προσωπικαὶ περὶ τοῦ θύματος, γίνονται γνωσταὶ αἱ σχέσεις του, τὸ παρελθόν, ἡ διαγωγή, ἡ κατάστασίς του, ἐὰν εἶχε ἐχθροὺς καὶ τίνας, ποῖοι εἶχον συμφέρον νὰ ἐκτελέσουν τὸ ἔγκλημα, διευκρινίζονται τὰ ἐλατήρια αὐτοῦ, συλλέγονται πληροφορίαι περὶ προσώπων, τὰ ὁποῖα εἶχον σχέσιν πρὸς αὐτό, γίνονται διάφοροι συνδυασμοὶ τῶν δεδομένων καὶ συλλογισμοί, ἐξάγονται συμπεράσματα, οὕτω δὲ εὑρίσκεται τὸ κρυπτὸν καὶ ἡ ἀλήθεια.

916. Χρόνου μελέτη, ὥρας κάμωμα. (Παρ.)

917. ῞Ωρας δουλειὰ χρόνου ἔννοια. (Παρ.)

῞Οτι ἅμα ἐπὶ πολὺν χρόνον παρακολουθηθῇ ἐπιμελῶς καὶ διονυχισθῇ ἡ ἐγκληματικὴ ὑπόθεσις, ἐπέρχεται ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἐνόχου εἰς ὀλίγην ὥραν.

918. Οὔ τοι ἀπ᾽ ἀρχῆς πάντα θεοὶ θνητοῖς ὑπέδειξαν, ἀλλὰ χρόνῳ ζητοῦντες ἐφευρίσκουσιν ἄμεινον. (Ξενοκράτης)

919. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ὅ,τι οὐκ ἐν χρόνῳ ζητοῦσιν ἐξευρίσκεται. (*)

920. Ὁ χρόνος ἄγει πρὸς τὸ φῶς τὴν ἀλήθειαν. (Μένανδρος)

921. Χρόνος ἀληθείας πατήρ. (*)

922. Ὁ χρόνος εἶναι ὁ κήρυξ τῆς ἀληθείας. (Κικέρων)

923. Τὸ ἄγνωστον τῆς χθὲς εἶναι ἡ ἀλήθεια τῆς αὔριον. (Camille Flamarion)

924. Ὁ καιρὸς φανερώνει τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

925. Ὁ καιρὸς ξεσκεπάζει τὴν ἀλήθεια. (Παρ.)

926. Ὅτα βγαίνῃ (ἢ ὅτα βγάνῃς) τὸ σαμάρι, τότε φαίνοντ᾽ αἱ πληγές. (Παρ.)

Ὅτι ὁ χρόνος ἀποκαλύπτει τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς κακὰς πράξεις ἀνθρώπου τινός, ἅμα δοθῇ ἀφορμή.

Πρὸ τριάκοντα τριῶν ἐτῶν ἕνα μυστηριῶδες ἔγκλημα εἶχε συνταράξει τὴν περιφέρειαν Κίσβιτς τῆς Σλαβονίας. Οἱ σύζυγοι Ντελεκὸς εὑρέθησαν φονευμένοι ἐντὸς τῆς οἰκίας των, ἐκ τῆς ὁποίας εἶχεν ἀφαιρεθῇ πᾶν πολύτιμον. Ὡς ἔνοχος συνελήφθη ἕνας ἀνεψιός των, ὅστις ἀπέθανε κατόπιν προφυλακίσεως πέντε μηνῶν καὶ ὅτε ἡ ἀθωότης του ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ἀνακρίσεων. Κατ᾽ αὐτὰς ἐν τούτοις ἕνας γέρων ἔμπορος, ἀποθνήσκων εἰς Κέβερνοτ τῆς Τσεχοσλοβακίας, ἐκάλεσε τὸν ἱερέα καὶ ἐξωμολογήθη εἰς αὐτὸν ὅτι εἶνε ὁ δράστης τοῦ φόνου τῶν συζύγων Ντελεκός.

Ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὄρους Σαλὲβ παρὰ τὴν Λυὼν καὶ εἰς ὕψος 1300 μέτρων ἐργάται σκάπτοντες διὰ τὴν κατασκευὴν στρατηγικῆς ὁδοῦ, εὗρον ἕνα σκελετὸν εἰς βάθος τριάκοντα ἑκατοστῶν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Μεταξὺ τῆς τρίτης καὶ τετάρτης ἀριστερᾶς πλευρᾶς τοῦ σκελετοῦ ἦτο ἕνα σκουριασμένον ἐγχειρίδιον. Ἡ ἐξέτασίς του ἀπέδειξεν ὅτι ἀνήκει εἰς γυναῖκα. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα πρόκειται περὶ ἐγκλήματος διαπραχθέντος πρὸ δύο αἰώνων καὶ ἀποκαλυπτομένου σήμερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Ὁ ἀστυνομικὸς καὶ ἡ δικαιοσύνη

Ὁ ἀστυνομικός, ἀναλόγως καὶ τοῦ βαθμοῦ του, ἐπιλύει διαφορὰς τῶν πολιτῶν καὶ συμβιβάζει τὰ διεστῶτα, εἶναι ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος, ἐνεργῶν προανακρίσεις ἐπὶ ἀδικημάτων ἢ διοικητικὰς τοιαύτας διὰ παραβάσεις ὑφισταμένων του, ἐνίοτε δὲ εἶναι καὶ δικαστὴς ὡς μέλος ἀνακριτικοῦ συμβουλίου ἢ στρατοδικείου ἢ ἀστυνομικὸς δικαστὴς ἐν ἐκστρατείᾳ [1] ἢ δημόσιος κατήγορος πταισματοδικείου ἢ κρίνων καὶ τιμωρῶν τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα τῶν ὑφισταμένων του. Τὸ πρὸς τοῦτο καθῆκον τοῦ ἀστυνομικοῦ εἶναι ὑψηλὸν καὶ δυσχερές, διὰ τὴν καλὴν δὲ ἐκπλήρωσιν αὐτοῦ δέον νὰ εἶναι ὡς ἄριστα κατηρτισμένος καὶ λίαν εὐσυνείδητος. [2]

Α΄) Ἡ δικαιοσύνη

927. Τοῦτό ἐστι τὸ δίκαιον, τὸ προσῆκον ἑκάστῳ ἀποδιδόναι. (Πλάτων)

928. (Ἡ δικαιοσύνη) εἶναι σταθερὰ καὶ διηνεκὴς θέλησις τοῦ ἀποδίδειν ἑκάστῳ τὸ προσῆκον. (Ἰουστινιανός)

929. Ἐν δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσα ἀρετή ἐστι. (Θέογνις)

930. Δικαιοσύνη ὑψοῖ ἔθνος· ἐλασσονοῦσι δὲ ψυχὰς ἁμαρτίαι. (Παρ. Σολ. ΙΑ 34).

---

1) Ὁ ἀξιωματικὸς τῆς χωρ)κῆς.

2) Ὡσαύτως περίσκεψις καὶ εὐσυνειδησία ἐπιβάλλεται, ὁσάκις τὸ ἀστυνομικὸν ὄργανον ὑποβάλλει μηνύσεις, διὰ νὰ μὴ ἀδικήσῃ τυχὸν κανένα.

931. Ἡ δικαιοσύνη εἶναι ἀλήθεια ἐν ἐνεργείᾳ. (Jourbert)

932. Δικαιοσύνη εἶναι ὁ ἄρτος ἑνὸς ἔθνους· πεινᾷ πάντοτε δι᾽ αὐτόν. (Σατωβριάν)

933. Ἡ δικαιοσύνη εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ σύμπαντος. (Ὀμὰρ Καϊγιάμ)

934. Ἂς ἀποδοθῇ δικαιοσύνη καὶ ἂς πέσουν οἱ οὐρανοί. (Μαξιμιλιανός)

935. Μόνη ἡ δικαιοσύνη φέρει τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν· ὅπλα χωρὶς δικαιοσύνην γίνονται ὅπλα ληστῶν, ζώντων εἰς καθημερινὸν κίνδυνον νὰ στερηθῶσι τὴν δύναμιν ἀπὸ ἄλλους ληστὰς ἢ καὶ νὰ τιμωρηθῶσιν ὡς λησταὶ ἀπὸ τὴν νόμιμον ἐξουσίαν. Ἡ ἀνδρεία χωρὶς τὴν δικαιοσύνην εἶναι εὐτελὲς προτέρημα· ἡ δικαιοσύνη ἂν ἐτηρεῖτο παρ᾽ ὅλων, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἀνάγκη τῆς ἀνδρείας. Καὶ αὐτὴ τοῦ Θεοῦ ἡ παντοδυναμία θὰ ἦτο χωρὶς ὄφελος διὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἐὰν δὲν ἦτο ἡνωμένη μὲ τὴν ἄπειρον δικαιοσύνην. (Κοραῆς)

936. Ἀργοποροῦσα δικαιοσύνη εἶναι ἄρνησις δικαιοσύνης. (Γλάδστων)

Β΄) Ἀρεταὶ ἀστυνομικοῦ δικαστοῦ

Ι. Τὸ φιλοδίκαιον

937. Τὸ δ᾽ ἐπὶ τὸν δικαστὴν ἰέναι, ἰέναι ἐστὶν ἐπὶ τὸ δίκαιον.) Ἀριστοτέλης)

938. Δικαστοῦ μὲν ἀρετὴ τὸν μὲν τρόπον τῆς λέξεως ἐᾶν, αὐτὸ δὲ τοῦτο σκοπεῖν, εἰ δίκαια λέγει ἢ μή· ῥήτορος δὲ τἀληθῆ λέγειν. (Πλάτων)

939. Τέσσαρα πράγματα πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ δικαστής· νὰ ἀκούῃ εὐγενῶς, νὰ ἀπαντᾷ συνετῶς, νὰ σκέπτεται σοβαρῶς καὶ νὰ ἀποφασίζῃ ἀμεροληπτως. (Σωκράτης)

940. Διὰ νὰ εὕρῃ κανεὶς τὸ δίκαιόν του πρέπει νὰ συντρέξουν τρία πράγματα· δηλ. ἀνάγκη πρῶτον νὰ ἔχῃ δί-

καιον, δεύτερον νὰ εὕρῃ κατάλληλον δικαστήν, ὁ ὁποῖος νὰ δικάσῃ καὶ τοῦ τὸ ἀποδώσῃ, καὶ τρίτον νὰ εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἄξιος νὰ δείξῃ καὶ ζητήσῃ αὐτό. (*)

941. Λοξὰ καθέζου, ὀρθὰ δὲ κρίνον. (Βυζ.)

942. Κάθισε στραβὰ καὶ κρίνε ἴσια. (Παρ.)

943. Ἐγὼ τὸν νόμον ἀπαιτῶ. (Σαίξπηρ «Ὁ ἔμπορος τῆς Βενετίας»)

944. Τὸ δίκηο βάλ' ἀνάσκελα, καὶ μοναχό του κρένει. (Παρ.)

Ὅτι ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ δίκαιον δὲν κρύπτονται.

II. Ἐξέτασις. Ἀκρόασις ἀντιδίκων καὶ μαρτύρων κατηγορίας καὶ ὑπερασπίσεως

945. Μηδενὶ δίκην δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. (Ἡσίοδος)

946. Ἀνεξέταστον μὴ κόλαζε οὐδένα. (Μένανδρος)

947. Εἰς τελεσθὲν παράπτωμα ἐξετάζεται πρὸ παντός, ἐὰν ὑπάρχῃ ἢ μὴ πρόθεσις καὶ διὰ τοῦτο, πρὸ πάσης ποινῆς, καλεῖται ὁ διαπράξας αὐτὸ εἰς ἀπολογίαν. (ἄρθρ. 590 § 24 Καν. Χωρ.)

948. Ἀκούει μόνον τὸ ἥμισυ ὅστις ἀκούει μόνον τὸ ἕνα μέρος. (Αἰσχύλος)

949. Ἐὰν δικάζῃς, ἐξέτασε· ἐὰν βασιλεύῃς, διάταξε. (Σενέκας)

950. Πρὶν ἐξετάσῃς μὴ μέμψῃ, νόησον πρῶτον καὶ τότε ἐπιτίμα. (Σειράχ, ΙΑ'. 7)

951. Ὃς ἀποκρίνεται λόγον πρὶν ἀκοῦσαι, ἀφροσύνη αὐτῷ ἐστι καὶ ὄνειδος. (Παρ. Σολ. ΙΗ'. 13)

952. Ὅποιος ἀκούει μόνον τὸ ἕνα μέρος τίποτε δὲν ἀκούει. (Παρ.)

953. Ὅποιος ἀκούει ἕνα καὶ κρίνει δυό, ἔχει τῆς κουρούνας τὸ μυαλό. (Παρ.)

931. Ἡ δικαιοσύνη εἶναι ἀλήθεια ἐν ἐνεργείᾳ. (Jou [illegible]

932. Δικαιοσύνη εἶναι ὁ ἄρτος ἑνὸς ἔθνους· πειν[illegible] τοτε δι᾽ αὐτόν. (Σατωβριάν)

933. Ἡ δικαιοσύνη εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ σ[illegible] (Ὁμὰρ Καϊγιάμ)

934. Ἂς ἀποδοθῇ δικαιοσύνη καὶ ἂς πέσουν οἱ οὐρανοί. (Μαξιμιλιανός)

935. Μόνη ἡ δικαιοσύνη φέρει τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν· ὅπλα χωρὶς δικαιοσύνην γίνονται ὅπλα ληστῶν, ζώντων εἰς καθημερινὸν κίνδυνον νὰ στερηθῶσι τὴν δύναμιν ἀπὸ ἄλλους ληστὰς ἢ καὶ νὰ τιμωρηθῶσιν ὡς λησταὶ ἀπὸ τὴν νόμιμον ἐξουσίαν. Ἡ ἀνδρεία χωρὶς τὴν δικαιοσύνην εἶναι εὐτελὲς προτέρημα· ἡ δικαιοσύνη ἂν ἐτηρεῖτο παρ᾽ ὅλων, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἀνάγκη τῆς ἀνδρείας. Καὶ αὐτὴ τοῦ Θεοῦ ἡ παντοδυναμία θὰ ἦτο χωρὶς ὄφελος διὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἐὰν δὲν ἦτο ἡνωμένη μὲ τὴν ἄπειρον δικαιοσύνην. (Κοραῆς)

936. Ἀργοποροῦσα δικαιοσύνη εἶναι ἄρνησις δικαιοσύνης. (Γλάδστων)

Β´) Ἀρεταὶ ἀστυνομικοῦ δικαστοῦ

Ι. Τὸ φιλοδίκαιον

937. Τὸ δ᾽ ἐπὶ τὸν δικαστὴν ἰέναι, ἰέναι ἐστὶν ἐπὶ τὸ δίκαιον.) Ἀριστοτέλης)

938. Δικαστοῦ μὲν ἀρετὴ τὸν μὲν τρόπον τῆς λέξεως ἐᾶν, αὐτὸ δὲ τοῦτο σκοπεῖν, εἰ δίκαια λέγει ἢ μή· ῥήτορος δὲ τἀληθῆ λέγειν. (Πλάτων)

939. Τέσσαρα πράγματα πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ δικαστής· νὰ ἀκούῃ εὐγενῶς, νὰ ἀπαντᾷ συνετῶς, νὰ σκέπτεται σοβαρῶς καὶ νὰ ἀποφασίζῃ ἀμερολήπτως. (Σωκράτης)

940. Διὰ νὰ εὕρῃ κανεὶς τὸ δίκαιόν του πρέπει νὰ συντρέξουν τρία πράγματα· δηλ. ἀνάγκη πρῶτον νὰ ἔχῃ δί-

καιον, δεύτερον νὰ εὕρῃ κατάλληλον δικαστήν, ὁ ὁποῖος νὰ δικάσῃ καὶ τοῦ τὸ ἀποδώσῃ, καὶ τρίτον νὰ εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἄξιος νὰ δείξῃ καὶ ζητήσῃ αὐτό. (*)

941. Λοξὰ καθέζου, ὀρθὰ δὲ κρίνον. (Βυζ.)

942. Κάθισε στραβὰ καὶ κρίνε ἴσια. (Παρ.)

943. Ἐγὼ τὸν νόμον ἀπαιτῶ. (Σαίξπηρ «Ὁ ἔμπορος τῆς Βενετίας»)

944. Τὸ δίκηο βάλ' ἀνάσκελα, καὶ μοναχό του κρένει. (Παρ.)

Ὅτι ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ δίκαιον δὲν κρύπτονται.

II. Ἐξέτασις. Ἀκρόασις ἀντιδίκων καὶ μαρτύρων κατηγορίας καὶ ὑπερασπίσεως

945. Μηδενὶ δίκην δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. (Ἡσίοδος)

946. Ἀνεξέταστον μὴ κόλαζε οὐδένα. (Μένανδρος)

947. Εἰς τελεσθὲν παράπτωμα ἐξετάζεται πρὸ παντός, ἐὰν ὑπάρχῃ ἢ μὴ πρόθεσις καὶ διὰ τοῦτο, πρὸ πάσης ποινῆς, καλεῖται ὁ διαπράξας αὐτὸ εἰς ἀπολογίαν. (ἄρθρ. 590 § 24 Καν. Χωρ.)

948. Ἀκούει μόνον τὸ ἥμισυ ὅστις ἀκούει μόνον τὸ ἕνα μέρος. (Αἰσχύλος)

949. Ἐὰν δικάζῃς, ἐξέτασε· ἐὰν βασιλεύῃς, διάταξε. (Σενέκας)

950. Πρὶν ἐξετάσῃς μὴ μέμψῃ, νόησον πρῶτον καὶ τότε ἐπιτίμα. (Σειράχ, ΙΑ'. 7)

951. Ὃς ἀποκρίνεται λόγον πρὶν ἀκοῦσαι, ἀφροσύνη αὐτῷ ἐστι καὶ ὄνειδος. (Παρ. Σολ. ΙΗ'. 13)

952. Ὅποιος ἀκούει μόνον τὸ ἕνα μέρος τίποτε δὲν ἀκούει. (Παρ.)

953. Ὅποιος ἀκούει ἕνα καὶ κρίνει δυό, ἔχει τῆς κουρούνας τὸ μυαλό. (Παρ.)

954. Ἄκουσον καὶ ὕστερον κρίνον. (Παρ.)

955. Ἄκουε καὶ μάνθανε. (Βίας)

956. Ἄκουσέ τα καὶ κρίνε τα. (Παρ.)

957. Ἄκου πάντα καὶ τσοὶ δυὸ καμπάνες. (Παρ.)

958. Ν' ἀκούῃ κανεὶς τὴ μιὰ καμπάνα καὶ νὰ μὴν ἀκούῃ τὴν ἄλλη δὲν μπορεῖ νὰ κρίνῃ καλά. (Παρ.)

959. Audienda et altera pars. (νομικὸν ἀξίωμα)

960. Ὅποιος μιὰ μονάχα καμπάνα ἀκούει, ἀκούει μονάχα ἕνα ἦχο. (Γερμανική)

961. Πρέπει πρῶτα ν' ἀκούῃ κανεὶς προτοῦ νὰ φέρῃ γνώμη. (Γερμανική)

Προκειμένου ὁ ἀστυνομικὸς νὰ ἐκφέρῃ γνώμην, νὰ κρίνῃ, νὰ τιμωρήσῃ, δέον νὰ φωτισθῇ πλήρως περὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν ὑποθέσεως, πρὸς τοῦτο δὲ ἀνάγκη νὰ προβῇ εἰς διαφόρους ἐξετάσεις καὶ ν' ἀκροασθῇ μηνυτάς, παθόντας, μάρτυρας, κατηγορουμένους κ.λ.π.

III. Ἀπροκαταληψία

962. Ἐπειδὰν ἅπαντα ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε. (Δημοσθένης)

963. Ὁ προκαταγινώσκων δὲ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς αὐτὸς πονηρός ἐστι πιστεύσας. (Μένανδρος)

964. Μὴν ἀκοῦς ἕνα καὶ κρίνῃς δυό. (Παρ.)

965. Ποιὸς ἀκούει ἕνα καὶ δικάζει δυό. (Παρ.)

966. Ἀκούει ἕνα καὶ κρίνει δυό. (Παρ.)

Πρὸς τοὺς ἐκδίδοντας καταδικαστικὴν ἀπόφασιν ἐκ προκαταλήψεως, περὶ προσώπου ἢ γεγονότος τινός, χωρὶς νὰ στηρίζωνται εἰς πραγματικὰ περιστατικά.

IV. Ἀπροσωποληψία

967. Εἰ βούλει τὰς κρίσεις δικαίας ποιεῖσθαι, μηδένα τῶν δικαζομένων καὶ τῶν δικαιολογούντων ἐπιγίνωσκε, ἀλλ' αὐτὴν τὴν δίκην. (Ἐπίκτητος)

968. Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει· οὐ λήψει πρόσωπον πτωχοῦ, οὐδ᾽ οὐ μὴ θαυμάσῃς πρόσωπον δυνάστου· ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖς τὸν πλησίον σου. (*)

969. Πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίσει. (Ἔξοδ. ΚΓ'.3)

970. Οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐ μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον ἀνθρώπου. Ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ ἐστι.(Δευτερον. Α'. 17)

971. Οὐκ ἐκκλινοῦσι κρίσιν, οὐδὲ ἐπιγνώσονται πρόσωπον. (αὐτόθι ΙΣΤ'. 19).

Κατὰ τὴν διαχείρισιν τῆς δικαστικῆς ἀστυνομίας καὶ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου ὁ ἀστυνομικὸς δὲν κάμνει διάκρισιν προσώπων, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ταῦτα, πλούσιοι ἢ πτωχοί, ἀξιωματοῦχοι ἢ μή, συγγενεῖς ἢ ὄχι, φίλοι ἢ ἐχθροί, ἐντόπιοι ἢ ξένοι, καὶ δὲν μεροληπτεῖ ὑπὲρ τῶν μὲν ἢ κατὰ τῶν δέ, ἔχων ὑπ᾽ ὄψει, ὅτι πάντες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου.

Γ') Σεβαστὴ ἡ δικαία κρίσις

972. Χεὶρ ὑπὸ δίκης τμηθεῖσα οὐκ ἀλγεῖ. (Βυζ.)

973. Χέρι ποὺ κόφτεται μὲ δικαιοσύνη δὲν πονεῖ.(Παρ.)

974. Ὅποιο (ἢ ὅ,τι) χέρι κόψ᾽ ἡ κρίση δὲν πονεῖ.(Παρ.)

975. Κάθε δίκηο δὲν βαρεῖ, κι᾽ ἂν βαρέσῃ δὲν πονεῖ. (Παρ.)

976. Τὸ κάθε ἴσιο δὲ βαρεῖ. (Παρ.)

Ὅτι οὐδεὶς ἀντιτίθεται εἰς τὸ δίκαιον, ἐπειδὴ εἶναι ἀδιαφιλονείκητον, εἶναι δὲ τοῦτο σεβαστὸν καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν καταδικαζόμενον, ἰδίως ὅταν οἱ νόμοι ἐφαρμόζωνται μὲ ἰσότητα πρὸς ὅλους τοὺς πολίτας ἀδιακρίτως.

Δ') Ἡ ποινὴ καὶ ἡ ἐξατομίκευσις αὐτῆς

Κατὰ τὰς περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ποινῆς νεωτέρας θεωρίας, εἰς τὸν ἔνοχον πράξεώς τινος δὲν πρέπει νὰ ἐπιβάλλε-

ται ἀδυσωπήτως ἡ ἐν τῷ ποιν. νόμῳ ἀναγραφομένη δι' αὐτὴν ποινή, ἀλλὰ ἡ ἁρμόζουσα εἰς τὸν ἔνοχον, δηλ. ἡ ποινὴ δέον νὰ προσδιορίζεται συμφώνως μὲ τὴν ψυχικὴν αὐτοῦ ἀτομικότητα.

977. Ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἔργου τούτου ὁ δικαστὴς δὲν εἶναι πλέον ὁ τυπικὸς ἐφαρμοστὴς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, κανονίζων τὴν ποινὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντικειμενικῆς βαρύτητος τῆς πράξεως, εἶναι ὁ ψυχολόγος ἐρευνητὴς ὅστις καθῆκον ἔχει νὰ ἀνερευνᾷ τὰ μύχια τοῦ ἐγκληματίου ἐλατήρια, τὰ ὠθήσαντα αὐτὸν πρὸς τὸ ἔγκλημα, νὰ ἀναγινώσκῃ ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, νὰ ἀποκαλύπτῃ διὰ παντὸς προσφόρου μέσου τὰς κλίσεις, τὰς ἕξεις, τὴν ὅλην αὐτοῦ ψυχικὴν προσωπικότητα, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τούτων νὰ καθορίζῃ τὴν ποινήν. (Τιμ. Ε. Ἠλιόπουλος, καθηγητὴς τοῦ Ποιν. Δικαίου)

978. Ἡ οὐσία τοῦ ἐγκλήματος δὲν ἔγκειται εἰς τὴν ὑλικὴν πρᾶξιν, ἀλλ' εἰς τὴν ψυχικὴν κατάστασιν τοῦ δράστου. Δὲν ὑπάρχουν ἐγκλήματα, ἀλλὰ μόνον ἐγκληματίαι. (Blanc

979. Ὁ ἐγκληματίας εἶναι ἕνας ἀσθενής, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον θεραπεύσιμος ἠθικῶς, καὶ συνεπῶς πρέπει νὰ ἐφαρμόσωμεν εἰς αὐτὸν τὰς μεγάλας ἀρχὰς τῆς ἰατρικῆς τέχνης. Εἰς τὰς διαφόρους ἀσθενείας ἁρμόζουν διάφορα φάρμακα. (Du Mesnil)

980. «Εἰς τὴν νεωτέραν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ἄφησαν κατὰ μέρος τὰς παθολογικὰς ὀντότητας, καί, ἀντὶ νὰ περιποιῶνται τὰς ἀσθενείας, περιποιοῦνται τοὺς ἀσθενεῖς. Διὰ τοῦτο σήμερον ἡ ἰδία ἀσθένεια δύναται νὰ θεραπευθῇ μὲ διαφόρους τρόπους, ὅταν τὸ ἄτομον καὶ τὸ περιβάλλον παρουσιάζουν διαφόρους ὅρους.»

«Προτοῦ μελετήσωμεν τὸ ἔγκλημα ὡς νομικὸν γεγονός, πρέπει νὰ τὸ μελετήσωμεν ὡς φυσικὸν καὶ κοινωνικὸν φαινόμενον καί, κατὰ συνέπειαν, πρέπει νὰ μελετήσω-

μεν πρῶτον τὸ πρόσωπον ποὺ διαπράττει τὸ ἔγκλημα καὶ τὸ περιβάλλον ὅπου τὸ διέπραξε, διὰ νὰ μελετήσωμεν κατόπιν νομικῶς τὸ διαπραχθὲν ἔγκλημα, ὄχι ὡς μεμονωμένον, αὐθυπόστατον γεγονός, ἀλλ' ὡς ἐκδήλωσιν τοῦ ὀργανικοῦ καὶ ψυχικοῦ χαρακτῆρος του δράστου. Ὅπως λοιπὸν ἡ θετικὴ ἰατρικὴ μελετᾷ τὴν ἀσθένειαν εἰς τὸν ἀσθενῆ, ἔτσι ὁ κοινωνιολόγος ὀφείλει νὰ μελετᾷ τὸ ἔγκλημα εἰς τὸν ἐγκληματίαν.» (Ferri)

981. «Εἰς τελεσθὲν παράπτωμα ἐξετάζεται πρὸ παντός, ἐὰν ὑπάρχῃ ἢ μὴ πρόθεσις, καὶ διὰ τοῦτο, πρὸ πάσης ποινῆς, καλεῖται ὁ διαπράξας αὐτὸ εἰς ἀπολογίαν.»

«Ὁ ἁρμόδιος νὰ ὁρίσῃ τὴν διάρκειαν καὶ τὸ εἶδος τῆς ποινῆς ἀνώτερος ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει πᾶσαν ἐλαφρυντικὴν περίπτωσιν, τὴν προγενεστέραν διαγωγήν, τὸν χαρακτῆρα, τὰς προσενεχθείσας ὑπηρεσίας, τὸν βαθμὸν τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τοῦ πταίστου καὶ τὴν γνῶσιν, ἣν οὗτος ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῶν κανόνων τῆς πειθαρχίας ἕνεκα τοῦ βαθμοῦ του καὶ τῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀρχαιότητός του.» (ἄρθρ. 590. Κ.Χ.)

982. Ἓν δὲν ἐφαρμόζεται εἰς ὅλους. (*)

Ὅτι εἰς τὸν καθένα ἐπιβάλλεται διὰ τὴν πρᾶξίν του ἡ ἁρμόζουσα εἰς τὸν ἀτομικόν του χαρακτῆρα ποινή.

982 δίς. Summum jus summa injuria. (Κικέρων)

983. Οἱ τῶν ἄκρων σπανίως εἶναι δίκαιοι. (Paley)

984. Ἡ ὑγιὴς λογικὴ ἀποφεύγει ὅλα τὰ ἄκρα. (Μολιέρος)

985. Ὑπάρχει κίνδυνος εἰς πᾶν ἄκρον. (Τζαίημς Ἔλλις)

986. Πᾶν μέτρον ἄριστον. (Κλεόβουλος)

987. Ἡ ἀρετὴ τῆς δικαιοσύνης ἔγκειται εἰς τὴν μετριοπάθειαν καὶ κανονίζεται διὰ τῆς συνέσεως. (Ἀριστοτέλης)

988. Δικαιοσύνη χωρὶς σύνεσιν εἶναι ἀδύνατος. (Froude)

989. Ἡ εὐσπλαγχνία καὶ ἀνεκτικότης δέον νὰ συνδέωσιν ὅλας τὰς πράξεις τῆς δικαιοσύνης. (Φραγκλῖνος)

990. Ἡ μετριοπάθεια εἶναι ἡ βάσις τῆς δικαιοσύνης. (Mac Donald)

991. Ὁ γνοὺς (τὴν ἁμαρτίαν) καὶ ποιήσας πολλὰς δαρήσεται· ὁ δὲ μὴ γνοὺς ὀλίγας (1). (Ματθ. ΙΒ' 47)

992. Κατὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴ ραβδιά. (Παρ.)

993. Τῷ μὲν ἀγνοίᾳ τοῦ κρείττονος ἁμαρτάνοντι συγγνώμη δίδοται, ὁ δὲ ἐξ ἐπιστήμης ἀδικῶν ἀπολογίαν οὐκ ἔχει. (Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός)

994. Εἰ πρῶτον ἀγνοίᾳ σφάλλεταί τις, οὐ κολαστέος· ἐκείνου κολαστέου, τοῦ καθ' ἕξιν ἁμαρτάνοντος. (Δίδυμος)

995. Τὸ ἀκούσιον οὐ κρίνεται· διττὸν δὲ τοῦτο, τὸ μὲν γινόμενον μετ' ἀγνοίας, τὸ δὲ δι' ἀνάγκην. (Κλήμης)

996. Οἱ πολῖται, παρὰ τὸ νομικὸν δόγμα, ὅτι ἄγνοια νόμου δὲν συγχωρεῖται (ἐνῷ εἰς τὴν πραγματικότητα κανεὶς δὲν γνωρίζει ὅλους τοὺς νόμους τῆς χώρας του), δὲν δύνανται νὰ γνωρίζουν τὴν ἀπειρίαν τῶν ἐκδιδομένων νόμων (2). Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀγνοίας τοῦ νόμου ὅταν τὸ ἄτομον διαπράττῃ ἕνα ἔγκλημα ἢ ἕνα πταῖσμα, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ, ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη ἀπηγορεύετο ἀπὸ τὸν νόμον, εἶναι νοητὸν ὅτι ἡ συγχώρησις αὐτῆς εἶναι παραδεκτή. (Ferri)

997. Ἴσασι καὶ οἱ νόμοι τὰ ἐξ ἀνάγκης συγγινώσκειν ἁμαρτήματα. (Χρυσόστομος)

Ὡς τὰ ἐν ἀμύνῃ καὶ καταστάσει ἀνάγκης.

998. Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. (Ματθ. Ζ'. 1)

999. Μὴ κατακρίνῃς, μὴ κριθῇς· τ' ἀναγελᾷς θὰ πάθῃς. (Παρ.)

---

1) Βλέπε καὶ ἄρθρα 81 ἐπ. Ποιν. Νόμου περὶ καταλογισμοῦ τῶν πράξεων.

2) Ὡς καὶ τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων.

1000. Ἴσθι κρινόμενος ὁ κριτής, καὶ ἧττον ἁμαρτήσεις. (Γρηγ. Ναζιανζηνός)

1001. Ἔχε δὲ παραπλησίως πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας, ὥσπερ ἂν πρὸς σεαυτόν, ἁμαρτάνοντα καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν ἀξιώσειας. (Ἰσοκράτης πρὸς Δημόνικον)

1002. Ἴδιον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νὰ συγχωρῇ πάντα εἰς ἑαυτόν, οὐδὲν δὲ εἰς τοὺς ἄλλους. (*)

1003. Νὰ εἶσθε αὐστηροὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ ἐπιεικεῖς πρὸς τοὺς ἄλλους. (Κομφούκιος)

1004. Συγχώρει τοὺς ἄλλους συχνά, τὸν ἑαυτόν σου οὐδέποτε. (Σῦρος)

1005. Ἔλεγε δ' ὁ Κάτων ὅτι «συγγνώμην δίδει εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους σφάλλοντας, πλὴν ἑαυτοῦ». (Πλούταρχος)

1006. Ἔσο οἰκτίρμων καὶ ἐπιεικὴς εἰς πάντας ἐκτὸς εἰς τὸν ἑαυτόν σου. (Joubert)

1007. Πᾶς ὅστις βλέπει τὸ ἴδιον ἐλάττωμα εἶναι ἐπιεικὴς πρὸς τοὺς ἄλλους. (Σααδῆς)

1008. Ἡ νεότης δικάζει, τὸ γῆρας συγχωρεῖ. (*)

Ὅτι ἡ νεανικὴ ἄγνοια καταδικάζει, ἡ δὲ γεροντικὴ γνῶσις συγχωρεῖ: «Πολιὰ δ' ἔστιν ἡ φρόνησις».

1009. Τὸ πάντα ἐννοεῖν εἶναι ἴσον τῷ πάντα συγχωρεῖν. (*)

Εἶναι ἡ γνώμη τοῦ γέροντος.

1010. Τὰ πάντα εἰδέναι καὶ τὰ πάντα συγχωρεῖν. (ἀξίωμα)

1011. Qui sait tout, pardonne tout. (Ἡ κ. Cinqs Mars πρὸς τὸν Richelieu ὑπὲρ τοῦ καταδικασθέντος εἰς θάνατον ἐπὶ πολιτικῷ ἀδικήματι υἱοῦ της)

1012. Ὁ γηράσκων ὀφείλει νὰ εἶναι ἐπιεικής. Ὅσα σφάλματα βλέπω εἰς τοὺς ἄλλους τὰ ἔχω διαπράξει ἐγὼ ὁ ἴδιος. (Γκαῖτε)

1013. Δὲν ἀπαιτῶ οἱ πατέρες νὰ εἶναι τελείως σκληροὶ

καὶ τραχεῖς, ἀλλὰ πολλάκις καὶ νὰ συγχωρῶσί τινα τῶν σφαλμάτων τοῦ νέου καὶ αὐτοὶ ν' ἀναμιμνήσκωνται, ὅτι ὑπῆρξαν νέοι. (Πλούταρχος)

1014. Νὰ θυμηθοῦμε τὰ δικά μας, νὰ συχωρέσουμε τὰ παιδιά μας. (Παρ.)

1015. Θυμήσου τὰ δικά σου καὶ συμπάθα (ἢ συχώρα) τὰ παιδιά σου. (Παρ.)

1016. Θὰ μαλλώσω τὰ παιδιά μου, μὰ θυμᾶμαι τὰ δικά μου. (Παρ.)

1017. Καθένας ἀπὸ λόγου του πρέπει νὰ λογαριάζῃ, τῶν ἄλλων τὰ σφάλματα νὰ μὴ καταδικάζῃ. (Παρ.)

1018. Συγχωροῦμεν συνήθεις κακίας. (Σενέκας)

1019. Συγχωρῶ, ἀλλὰ δὲν λησμονῶ. (Ἀγγλικὸν ρητόν)

1020. Προτιμοτέρα ἡ ἄδικος κρίσις ἢ ἡ λήθη. (Δρ. Τζόνσων)

1021. Μὴν πάρῃς ἐλαφρὰ ἓν προμελετημένον ἀτόπημα· λησμόνησέ το, συγχώρησέ το, ἀλλὰ κράτει ἀμειλίκτως εἰς ἀπόστασιν τὸν πταίστην. (Lavater)

1022. Ὁ λησμονῶν συνεχώρησεν ἤδη, ὁ συγχωρῶν μέλλει ν' ἀποκλίνῃ πρὸς τὴν λήθην. (Comtesse Diane)

1023. Ὁ ζητῶν συγχώρησιν διὰ τὰ πταίσματα τοῦ δικαίου ὀφείλει νὰ συγχωρῇ τοὺς ἄλλους. (Ὁράτιος)

1024. Μνήσθητι τὸ κρίμα μου, ὅτι οὕτως καὶ τὸ σόν· ἐμοὶ χθές, καὶ σοὶ σήμερον. (Σειρὰχ ΛΗ΄. 22)

1025. Ὅταν ἀμφιβάλλῃς, κλῖνε μᾶλλον πρὸς τὴν συγχώρησιν. (Θερβάντες)

1026. Ὅποιος δὲν εἰμπορεῖ νὰ συγχωρῇ τοὺς ἄλλους θραύει τὴν γέφυραν ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρέπει ὁ ἴδιος νὰ περάσῃ· διότι καθεὶς χρειάζεται τὴν συγχώρησιν. (Herbert)

1027. Αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουσι πάντοτε τὰ μέσα νὰ δίδουν ὡς ἄνθρωποι, ἀλλὰ συγχωροῦν ὅπως ὁ Θεός. (Mme Necker)

1028. Ἄφες ἀδίκημα τῷ πλησίον σου, καὶ τότε δεηθέντος σου αἱ ἁμαρτίαι σου λυθήσονται. (Σειρὰχ ΚΗ΄. 2)

1029. Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. (Ματθ. ΣΤ΄. 12)

1030. Τὸ σφάλλειν ἀνθρώπινον· τὸ συγχωρεῖν θεῖον. (Πώπ)

1031. Οὐδέποτε ὁ ἄνθρωπος εἶναι τόσον ὡραῖος, ὅσον ὅταν ζητῇ συγγνώμην ἢ συγχωρῇ. (Jean Paul)

1032. Οἱ συγχωροῦντες περισσότερον θὰ συγχωρηθοῦν περισσότερον. (Baily)

1033. Μόνον οἱ γενναῖοι γνωρίζουν πῶς νὰ συγχωροῦν. (Sterne)

1034. Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, πρῶτος τὸν λίθον ἐπ᾽ αὐτῇ βαλέτω: . . . Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ ἐγὼ σὲ κατακρίνω· πορεύου, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἁμάρτανε. (Ἰωάν. Η΄. 3-11)

1035. Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν . . . Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασι τὶ ποιοῦσι. (Λουκ. ΚΓ΄. 33-34)

1036. Τὴν παροῦσαν ἀρετὴν ὁ θεὸς ἀποδεχόμενος, τῶν παλαιῶν ἁμαρτιῶν ἀμνημονεῖ. (Δίδυμος)

1037. Ὁ πταίστης ποτὲ δὲν συγχωρεῖ. (Herbert)

1038. Ὁ φειδόμενος τῶν κακῶν βλάπτει τοὺς καλούς. (Σῦρος)

1039. Ἀδικεῖ τοὺς ἀγαθοὺς ὁ φειδόμενος τῶν κακῶν. (*)

1040. Ὅποιος πολὺ συχνὰ συγχωρεῖ κακὰς πράξεις ἐνδέχεται νὰ λησμονήσῃ τὰς καλάς. (Reynolds)

1041. Πολὺ σπανίως εὑρίσκει τοσαύτην προστασίαν ἡ ἀθωότης, ὅσην τὸ ἔγκλημα. (*)

Ὅτι ἡ ἐπιείκεια ἢ ἡ συγχώρησις εἶναι ἐνίοτε ἀδικία καὶ ἀντὶ καλοῦ πρόξενος κακοῦ. Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐν προ-

κειμένῳ μεγάλη περίσκεψις πρὸς ἀπονομὴν πραγματικῆς δικαιοσύνης.

1042. Ἡ λέξις «ποινὴ» πρὸ μερικῶν αἰώνων ἐσήμαινεν ἀνταπόδοσιν· εἰς τὴν κλασσικὴν σχολὴν σημαίνει τιμωρίαν καὶ λύπην· εἰς τὴν θετικὴν σχολὴν σημαίνει προληπτικὴν καὶ κατασταλτικὴν προστασίαν. (Ferri)

1043. «Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ψυχικῆς συνθέσεως τῶν ἐγκληματιῶν κρατεῖ σήμερον ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἡ διάκρισις εἰς ἐγκληματίας ἐκ περιστάσεως καὶ ἐγκληματίας καθ' ἕξιν. Ὁ βαθμὸς τῆς ἠθικῆς διαστροφῆς τούτων ποικίλλει κατ' ἄτομον, οὐχ ἧττον δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν τούτους εἰς δύο εἰδικωτέρας κατηγορίας, ἤτοι εἰς τοὺς δεκτικοὺς βελτιώσεως καὶ τοὺς ἀδιορθώτους. Ἄλλη δὲ εἰδικωτέρα διάκρισις μεταξὺ τούτων γίνεται ἡ τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ἐγκληματιῶν, τῶν ἐπιδιδομένων τουτέστιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὡρισμένης κατηγορίας πράξεων, λ.χ. κλοπῶν ἢ ληστειῶν πρὸς πορισμὸν τακτικοῦ εἰσοδήματος.»

«Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διακρίσεων τούτων δυνάμεθα ἤδη νὰ καθορίσωμεν τοὺς εἰδικωτέρους σκοποὺς τῆς ποινῆς, διὰ τῆς ἐπιτεύξεως τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται ὁ τελικὸς αὐτῆς σκοπός, ἡ προστασία τῆς ἐννόμου τάξεως ἀπὸ τοῦ ἐγκλήματος. Καὶ πρῶτον ἐπὶ τῶν ἐκ περιστάσεως ἐγκληματιῶν ἡ ποινὴ ἐπιδρᾷ διὰ τῆς ἐκφοβιστικῆς αὐτῆς δυνάμεως ἀποτρέπουσα αὐτοὺς ἀπὸ νέου ὀλισθήματος, ἂν ὑπὸ τὰς αὐτὰς εὑρεθῶσι περιστάσεις. Ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν καθ' ἕξιν ἐγκληματιῶν ἡ ποινὴ ἐπιδιώκει τὴν ἠθικὴν βελτίωσιν διὰ τῆς ἐκριζώσεως ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτῶν τῆς ἀντικοινωνικῆς τάσεως. Ἀλλ' ὅπου ἡ τοιαύτη ἔμμεσος τῆς ποινῆς ἐνέργεια, ἡ εἰς τὴν βούλησιν τοῦ ἐγκληματίου ἀπευθυνομένη, ἀποδεικνύεται ἀνίκανος, ἵνα καταστείλῃ τὴν κακοποιὸν αὐτῆς ῥοπήν, ἀναγκαία καθίσταται ἡ ἄμεσος, ἡ μηχανικὴ ὡς εἰπεῖν, ἐνέργεια, ἡ τὸν ἐγκληματίαν ἐν φυσικῇ θέτουσα ἀδυναμίᾳ πρὸς

τέλεσιν ἐγκλημάτων διὰ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποβολῆς ἀπὸ τοῦ κοινωνικοῦ κύκλου πραγματουμένη.» (Τιμ. Ε. Ἠλιόπουλος, Διάλεξις ἐν «Παρνασσῷ» 12/2/1927)

Ε΄) Αἱ ἀστυνομικαὶ πλάναι

Ὁ ἀστυνομικὸς ἐνδέχεται κατὰ τὴν διαχείρισιν τῆς ὑπηρεσίας του νὰ προβῇ ἐκ πλάνης εἰς τὴν σύλληψιν ἢ καταδίκην ἀθώου τινὸς ὡς ἐνόχου ἀδικήματος. Οἱ παράγοντες τῆς ἀστυνομικῆς πλάνης εἶναι ὑποκειμενικοὶ καὶ ἀντικειμενικοί. Ὑποκειμενικὸς παράγων εἶναι ἡ αὐθυποβολή, τὴν ὁποίαν ὑφίσταται ὁ ἀστυνομικὸς ἐξ ἐπαγγελματικῶν λόγων, ἐκ νοσηρᾶς ἀστυνομικῆς ψυχοσυνθέσεως καὶ νοοτροπίας. Ἀντικειμενικοὶ παράγοντες εἶναι ἡ ἐκ διαφόρων λόγων ὁμολογία ἀθώου τινὸς ὡς ἐνόχου ἀδικήματος, αἱ ψευδεῖς ἐκ δολίας προαιρέσεως ἢ ἀνακριβεῖς λ.χ. ἐκ ψυχοπαθολογικότητος καταθέσεις τῶν μαρτύρων, τῶν παθόντων καὶ τῶν μηνυτῶν, ἡ ἐκ διαφόρων αἰτίων ψευδὴς ἢ ἐσφαλμένη πραγματογνωμοσύνη, ἡ ὑπόδειξις τινὸς ἀθώου ὡς ἐνόχου ὑπὸ τῆς δημοσίας φήμης ἢ ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων, κ.λ.π.

1044. Ἡ εἰδικὴ ἐπιστημονικὴ καὶ πρακτικὴ κατάρτισις τῶν ποινικῶν δικασιῶν, δι' ἧς οὗτοι, γνωρίζοντες μετ' ἀκριβείας ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν ἐγκληματίαν καὶ τὰς διαφόρους ἐκδηλώσεις τοῦ ἐγκλήματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ψυχολογίαν τῶν διαφόρων ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς πεποιθήσεως καὶ ἀποφάσεως αὐτῶν, εἶναι εἰς θέσιν νὰ προλαμβάνωσι τὰς δικαστικὰς πλάνας, ἀποτελεῖ τὸ ἄριστον τῶν προληπτικῶν τῶν δικαστικῶν πλανῶν μέσων. Εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀποβλέπει ἡ «Δικαστικὴ ψυχολογία». (Ἰω. Β. Γεωργιάδης)

1045. «Δυνάμεθα νὰ θεωρῶμεν τὴν πλάνην ὡς μὴ προσαρμογὴν ἰδέας τινὸς πρὸς τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς.»

«Δικαστικὴ πλάνη ὑφίσταται, ὁσάκις ὑπάρχει καταδίκη

ἀθώου ἢ ἀνευθύνου τινὸς καὶ ὁσάκις ὁ δικαστὴς βασίζεται ἐπὶ ἀνακριβῶν γεγονότων πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῆς νομολογίας καθοριζομένων σχετικῶν ἀρχῶν.» (G. Guilhermet «Αἱ δικαστικαὶ πλάναι».)

1046. Ὑπάρχουσιν εἰδικαί τινες γνώσεις, ὧν ἡ ἄγνοια εἶναι ἀπολύτως ἀσυγχώρητος. Ἐν τῇ πραγματικότητι ὁ ἄνθρωπος δὲν βλέπει ἐν τοῖς πέριξ αὐτοῦ πράγμασιν ἢ ὅ,τι ζητεῖ, ἀγνοεῖ δὲ ὅ,τι δὲν ἠθέλησε νὰ μάθῃ· οὕτως ἡ πλάνη δὲν εἶναι ἄλλο τι συχνάκις ἢ ἔλλειψις θελήσεως καὶ ἐπιμονῆς ἐν τῇ ἀναζητήσει τῆς βεβαιότητος. (Ἴδιος αὐτόθι)

1047. Πολλοὶ συγγραφεῖς ὑποστηρίζουν, ὅτι ἡ ἔλλειψις γνώσεων παρὰ τῷ δικαστῇ ἀποτελεῖ τὸν ἐνεργότερον παράγοντα τῆς δικαστικῆς πλάνης. (Ἴδιος αὐτόθι)

1048. Ἡ ἄγνοια εἶναι ἡ μήτηρ τῆς πλάνης. (Vauvenargue)

1049. Ὁ λειτουργὸς τῆς Ποιν. Δικαιοσύνης δέον νὰ εἶναι πεφωτισμένος ἠθικολόγος, ψυχολόγος ἅμα καὶ κοινωνιολόγος. (Tarde)

1050. Εἰ δέοι ἁμαρτεῖν ἐπὶ τὸ δικάζειν, τὸ ἀδίκως ἀπολῦσαι ὁσιώτερον ἂν εἴη τοῦ μὴ δικαίως ἀπολῦσαι. (Ἀντιφῶν περὶ Ἡρακλείτου φόνου σ. 140)

Ὅτι «προτιμότερον εἶναι ν' ἀθωωθῇ εἷς ἔνοχος ἢ νὰ καταδικασθῇ εἷς ἀθῶος».

1051. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ τ' ἄδικο. (Παρ.)

1052. Περισσότερα τ' ἄδικα παρὰ τὰ δίκαια. (Παρ.)

1053. Ἕνας ποντικὸς κλέφτει τὰ καρύδια καὶ φταίουν οὗλοι. (Παρ.)

1054. Ἕνας ποντικὸς ἁρπάζει (τὸ ψωμί) κι' ὅλοι φταίουν. (Παρ.)

1055. Ἕνας φκειάνει το καὶ σὲ σαράντα κριματιούμαστε. (Παρ.)

... τὸ φτιάνει καὶ σαράντα ἀνθρώπων πέρνομεν τὰ ...

... διὰ τὸ διαπραχθὲν ὑπ' ἀγνώστου ἔγκλημα ἐνοχοποι... πολλοὶ ἀθῷοι, διὸ καὶ συλλαμβάνονται ὑπὸ τῆς ...στυνομίας καὶ κρατοῦνται κ.λ.π., πολλαπλαῖ δὲ αἱ ἐντεῦθεν κακαὶ συνέπειαι καὶ δι' αὐτὴν καὶ δι' ἐκείνους.

1056. Ἕνας ποντικὸς ἔφαεν τ' ἀλεύρα κι' ὄνταν ἐρωτοῦνε σε λὲς «οἱ ποντικοὶ ἔφαγαν ἀτά». (Παρ.): (Ἕνας ποντικὸς ἔφαγε τ' ἀλεύρια καὶ ὅταν σὲ ἐρωτοῦν λέγεις «οἱ ποντικοὶ τὰ ἔφαγαν»).

Ὅτι διὰ τὸ ἀδίκημα ἑνὸς ἐνοχοποιοῦνται πολλοί.

1057. Εὐτάει ὁ κακὸν κ' εὑρήκ' ὁ καλόν. (Παρ.): (Κάνει ὁ κακὸς καὶ βρίσκει (τιμωρεῖται) ὁ καλός).

1058. Ἀλλ' εὐτάγ' νε κι' ἄλλ' εὑρήκ' νε. (Παρ.)

1059. Τὸ κυνὸς κακὸν ὗς ἀπέτισε. (*)

Ὅτι διὰ τὸ κακὸν τοῦ κυνὸς ἐτιμωρήθη ὁ χοῖρος.

1060. Ἄλλος τἄφαγε τὰ σῦκα, κι' ἄλλος τὰ πληρώνει. (Παρ.)

1061. Ἄλλοι φταίουν κι' ἄλλοι παθαίνουν. (Παρ.)

1062. Ἄλλος ἔκαμε κι' ἄλλος ἔπαθε. (Παρ.)

1063. Ἄλλος κάμῃ, κι' ἄλλος λάβῃ. (Παρ.)

1064. Ἄλλος κάνει, κι' ἄλλος πάθῃ, κι' ἀλλουνοῦ καρδιὰ πονέσῃ. (Παρ.)

1065. Ἄλλοι μπαίνουν εἰς τοὺς κήπους, κι' ἄλλοι παίρνουνε τσὴ κτύπους. (Παρ.)

1066. Δίκην ὀφείλει, κἂν ὄνος δάκνῃ κύνα. (*)

1067. Ἄλλος τοῦ φταίει, καὶ σ' ἄλλον ξεθυμαίνει.(Παρ.)

1068. Ἄλλος τὸ πῦρ ἅπτει, ἕτερος δ' αὐτὸ ἐξάπτει. (*)

1069. Ἄλλος ἀνάφτει τὴ φωτιά, κι' ἄλλος τὴν ἀνεμίζει. (Παρ.)

1070. Ἡ καταδίκη ἐνόχου παραδειγματίζει τοὺς ἐγκληματίας· πρὸς τὸν καταδικασθέντα ὅμως ἀθῷον δέον νὰ στρέ-

φεται τὸ ἐνδιαφέρον ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας τῶν τιμίων ἀνθρώπων. (Labruyère)

Ὁ ἀστυνομικὸς ὅθεν δέον νὰ παρασκευάζεται ἐπαγγελματικῶς καὶ νὰ προσέχῃ, ὅπως μὴ ὑποπίπτῃ εἰς πλάνας καὶ ἀδικῇ ἀθώους ἀνθρώπους.

Ὁ Κρούζε, ζωέμπορος τοῦ Βερολίνου, ἐζήτησε κατ᾽ αὐτάς, ὅπως ἐπανορθωθῇ μία δικαστικὴ πλάνη διαπραχθεῖσα εἰς βάρος του τὸ 1883. Οὗτος κατεδικάσθη τότε εἰς ἰσόβια δεσμὰ ὡς μητροκτόνος, μετὰ 25 ἔτη δὲ τοῦ ἐδόθη χάρις. Ὁ πραγματικὸς ἔνοχος μετηνάστευσεν εἰς τὴν Ἀμερικήν, ἐπλούτησε καὶ ἀπέθανε πρὸ ἑνὸς ἔτους εἰς βαθύτατον γῆρας. Διὰ τῆς διαθήκης του ἀφήνει ἑκατὸν χιλιάδας δολλάρια εἰς τὸν Κρούζε πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μεγάλην ἀδικίαν τὴν ὁποίαν διέπραξεν ἐναντίον του ἀφήσας αὐτὸν νὰ καταδικασθῇ δι᾽ ἔγκλημα τὸ ὁποῖον διέπραξεν αὐτός».

ΣΤ´) Ὁ ἄδικος ἀστυνομικὸς

1071. Δεῖ τὸν κριτὴν εἰδέναι ὅτι κρίσει Θεοῦ ὑπηρετεῖ, καὶ οὐ κύριός ἐστιν, ὡς βούλεται ἀγαγεῖν τὸ κρίμα, ὥστε καὶ χαρίζεσθαι τοῖς κρινομένοις τὰ πράγματα. (Δίδυμος)

1072. Ὁ δωροδοκημένος δικαστὴς δὲν φροντίζει πολὺ διὰ τὴν ἀλήθειαν. (Ὁράτιος)

1073. Καταδικάζεται ὁ δικαστής, ὅταν ὁ ἔνοχος ἀθωοῦται. (Σῦρος)

1074. Ὁ λωβὸς μάστορας κι᾽ ὁ κουτὸς δικαστὴς ζημιώνουν τὸν κόσμο. (Παρ.)

1075. Τὰ γὰρ ἀδικήματα, ἕως μὲν ἂν ᾖ ἄκριτα, παρὰ τοῖς πράξασίν ἐστιν· ἐπειδὰν δὲ κρίσις γένηται, παρὰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξελθοῦσιν. (*)

1076. Ὁ Καδῆς μᾶς κατατρέχει, ποῦ θὰ πᾶμε νὰ κριθοῦμε. (Παρ.)

[illegible] Όταν ὁ καδῆς γ . . . τὴ μάνα σου, ποῦ θὰ πᾷς νὰ κριθῇς ; (Παρ.)

1078. Όπ' ἔχει φίλο τὸν Καδῆ, τὸ Μπέη δὲ φοβᾶται. (Παρ.)

1079. Ἄδικος δικαστής, μεμολυσμένη συνείδησις.(Εὐάγριος)

1080. Ὅταν ὁ πολίτης δὲν προστατεύεται ἀπὸ τὸ ξίφος τῆς δικαιοσύνης, καταφεύγει εἰς τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ δολοφόνου. (Filangieri)

Ὅτι ὁ δικαστὴς καὶ ὁ ἀστυνόμος δέον νὰ προστατεύουν τὰ δίκαια τῶν πολιτῶν, διὰ νὰ μὴ καταφεύγουν οὗτοι εἰς τὴν αὐτοδικίαν, διὰ τῆς ὁποίας καταλύεται ἡ ὑπόστασις τοῦ Κράτους καὶ δημιουργεῖται ἀναρχία.

1081. Ἔπισινέ λώ, λώ, μπανά τα λώ, λώ ; (Τουρκική) : (Σ' ὅλους λώ, λώ, μὰ καὶ σὲ μένα λώ, λώ ;)

Κάποιος εἶχε κλέψει ἕνα βόϊδι, ἀνεκαλύφθη ὅμως καὶ κατηγγέλθη. Πρὸ τῆς δίκης του ἐπῆγε εἰς τὸν Καδῆν καὶ ὁμολογήσας τὴν πρᾶξίν του ὑπεσχέθη νὰ τοῦ δώσῃ τὸ μισὸ βόϊδι, ἐὰν τὸν ἠθώωνε. Ὁ Καδῆς ἐδέχθη καὶ τοῦ συνέστησε νὰ ἀπαντᾷ «λώ, λώ», ὅταν κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως θὰ τὸν ἐρωτᾷ σχετικῶς. Κατ' αὐτὴν λοιπὸν ἀφοῦ ὁ Καδῆς ἐξήτασε τὸν παθόντα καὶ τοὺς μάρτυρας, ἐκάλεσε τὸν κατηγορούμενον ν' ἀπολογηθῇ, οὗτος ὅμως εἰς τὰ ἐρωτώμενα ἀπήντα «λώ, λώ». Ὁ Καδῆς εἶπε τότε εἰς ἐπήκοον τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ δικαστηρίου παρισταμένων, ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι παλαβός, ὡς τοιοῦτον δὲ τὸν ἠθώωσε. Μετὰ τὴν δίκην ἐκάλεσε τὸν κλέπτην καὶ ἐζήτησε νὰ τοῦ φέρῃ τὸ μισὸ βόϊδι, ἀλλ' ἐκεῖνος τοῦ ἀπήντησε «λώ, λώ». Καὶ ὁ Καδῆς ἔκπληκτος, ἐπιτιμῶν αὐτὸν διὰ τὴν καπατσωσύνην του, τοῦ εἶπε τὴν παροιμίαν.(Ἀφήγησις τοῦ φίλου γεωπόνου κ. Γεωργίου Παλαμιώτου)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Ἡ καταδίωξις τῶν καταζητουμένων (1)

Καταδιωκόμενοι ἐν γένει εἶναι οἱ ἔνοχοι αὐτοφώ[illegible] ἀδικημάτων, οἱ ἐπικεκηρυγμένοι λησταί, οἱ κατάδικοι ἢ [illegible]δικοι δραπέται τῶν φυλακῶν, οἱ φυγόδικοι, οἱ φυγόπ[illegible] οἱ φυγόστρατοι, οἱ ἀνυπότακτοι, οἱ λιποτάκται, οἱ ἀγ[illegible]μενοι (οἱ ὀφειλέται τοῦ Δημοσίου, τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων.) Ἡ καταδιωκτικὴ ὑπηρεσία τῆς ἀστυν[illegible] εἶναι σπουδαιοτάτη, διότι σιδηρᾶ ἀνάγκη ἐπιβάλλει ὡς τά[illegible]λαμβάνωνται καὶ δικάζωνται καὶ τιμωροῦνται [illegible]μενοι διὰ τὰς πράξεις των ἢ καὶ ἐξοντώνωνται οἱ λησταί, ἵνα οὕτω ἀναστηλώνεται τὸ ὑπ᾽ αὐτῶν παραβιαζόμενον δίκαιον, ἱκανοποιοῦνται οἱ παθόντες καὶ ἡ Κοινὴ γνώμη, παραδειγματίζωνται οἱ ἄλλοι, ἐκκαθαρίζεται ὁ τόπος ἀπὸ τὴν λύμην τῶν κακοποιῶν καὶ διατηρῆται παγία ἡ ἀσφάλεια καὶ βασιλεύῃ εἰρήνη ἐν τῇ χώρᾳ.

1082. Ἐξ αὐτῶν (τῶν κακούργων) ἄλλους μὲν κατέστρεφε καὶ ἐφόνευεν ὁ Ἡρακλῆς τὴν χώραν περιερχόμενος, ἄλλοι δὲ

---

1) «Κύριον μέλημα τῆς Χωροφυλακῆς εἶναι ἡ σύντονος καταδίωξις τῶν καταδιωκομένων».

«Ὅπως ἡ καταδίωξις αὕτη στέφεται ὑπὸ ἐπιτυχίας, ἡ Χωροφυλακὴ ὀφείλει νὰ μετέρχεται πᾶσαν ἐπὶ τούτῳ ἐνέργειαν, συλλέγουσα πληροφορίας παρὰ τῶν δυναμένων νὰ παρέχωσι ταύτας προσώπων, ἐπιτηροῦσα διαρκῶς τὰ κέντρα διατριβῆς τῶν κακοποιῶν καὶ ἀνιχνεύουσα ἐπιμελῶς τὰ καταφύγια, ὅπου οὗτοι κρύπτονται καὶ ὑποθάλπονται.»

«Ἅμα τῇ ἀνακαλύψει ἰχνῶν ἐγκληματιῶν, οἱ χωροφύλακες ὀφείλουσι νὰ παρακολουθῶσι ταῦτα μετ᾽ ἐνδιαφέροντος καὶ ἐπιμελείας....» (ἄρθρ. 108 Καν. Χωρ.)

[illegible] διήρχετο πλησίον αὐτῶν, ἐφοβοῦντο καὶ [illegible] δι' ὃ καὶ τεταπεινωμένους τοὺς παρημέ[illegible] ὁ Ἡρακλῆς ἐδυστύχησε, καὶ φονεύσας τὸν [illegible] εἰς τὴν Λυδίαν, καὶ πολὺν καιρὸν ἔμεινε ἐκεῖ δοῦλο[illegible]μφάλης, οὕτω τιμωρήσας αὐτὸς ἑαυτὸν διὰ τὸν φόνον, τότε εἰς μὲν τὴν Λυδίαν ἐπεκράτησεν ἀ σ φ ά λ ε ι α καὶ ε ἰ ρ ή ν η, εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα ἀνεφύησαν πάλιν καὶ ἐξερράγησαν α ἱ κ α κ ί α ι, διότι οὐδεὶς ὑπῆρχε νὰ τὰς συνέχῃ καὶ νὰ τὰς ἐμποδίζῃ. Διὰ τοῦτο ὀ λ ε θ ρ ί α ἦτον ἡ ὁ δ ο ι π ο ρ ί α ἐκ Πελοποννήσου εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ὁ Πιτθεύς, διηγούμενος περὶ ἑκάστου τῶν λῃστῶν καὶ τῶν κακούργων ὁποῖός τις ἦτο καὶ τὶ ἔπραττε κατὰ τῶν ξένων, ἠγωνίζετο νὰ πείσῃ τὸν Θησέα ν' ἀπέλθῃ διὰ θαλάσσης. Ἐκεῖνον ὅμως πρὸ πολλοῦ, ὡς φαίνεται, διέκαιε κρυφίως ἡ δόξα τῆς ἀρετῆς τοῦ Ἡρακλέους, καὶ πολλὴν εἶχε πρὸς ἐκεῖνον ὑπόληψιν, καὶ προθυμότατα ἤκουε νὰ διηγῶνται ὁποῖος ἦτον ἐκεῖνος, καὶ μάλιστα παρ' ὅσων ἔτυχον αὐτήκοοι τῶν λόγων του καὶ αὐτόπται τῶν ἔργων του. Τότε δὲ προφανέστερον ἦτον ὅτι ἔπαθεν ὅ,τι μετὰ ταῦτα ὁ Θεμιστοκλῆς, ὅταν εἶπεν ὅτι δὲν τὸν ἀφήνει νὰ κοιμηθῇ τοῦ Μιλτιάδου τὸ τρόπαιον. Ὁμοίως καὶ οὗτος τὴν ἀνδρείαν θαυμάζων τοῦ Ἡρακλέους, καὶ διὰ νυκτὸς αὐτοῦ τὰς πράξεις ὠνειρεύετο, κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτοῦ τὸν ἐκέντα ὁ ζῆλος, καὶ τὸν ἠρέθιζε νὰ θέλῃ νὰ πράξῃ τὰ ἴδια.

....Τοιαῦτα ἔχων φρονήματα καὶ οὕτως ἀναλογιζόμενος ἀνεχώρησε, προτιθέμενος κανένα μὲν νὰ μὴ ἀδικήσῃ, ἀλλὰ ν' ἀποκρούσῃ τοὺς θέλοντας βίαν ἐναντίον του νὰ ἐπιχειρήσωσι.

Καὶ πρῶτον μὲν εἰς τὴν Ἐπιδαυρίαν ἀπήντησε τὸν Περιφήτην, ὅστις ἐπελέγετο Κορυνήτης, διότι μετεχειρίζετο χονδρὸν ῥόπαλον ἢ κορύνην, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ἠθέλησε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ διαβῇ, τὸν ἐπολέμησε καὶ τὸν ἐφόνευσε. Τῷ

ἤρεσε δὲ τὸ ῥόπαλον, καὶ λαβὼν αὐτὸ τὸ εἶχεν ὡς ὅπλον καὶ τὸ ἔφερε πάντοτε, καθὼς ὁ Ἡρακλῆς τὸ δέρμα τοῦ λέοντος.

Εἰς δὲ τὸν Ἰσθμὸν ἐφόνευσε τὸν Σίννιν τὸν Πιτυοκάμπτην καθ' ὃν τρόπον αὐτὸς πολλοὺς ἐφόνευεν, οὔτε μελετήσας τοιαῦτα ἔργα οὔτε ἕξιν ἔχων αὐτῶν, ἀλλὰ δείξας ὅτι ἡ ἀληθὴς ἀνδρεία νικᾷ καὶ τέχνην καὶ ἄσκησιν.

Ἐμπρὸς δὲ τῆς Μεγαρίδος ἔρριψε κατὰ πετρῶν καὶ ἐθανάτωσε τὸν Σκίρωνα, ὡς μὲν ὁ κοινὸς λόγος, διότι ἐλήστευε τοὺς διαβάτας, ὡς δέ τινες λέγουσι, διότι μεθ' ὑπερηφανείας καὶ ὕβρεως ἥπλωνε τοὺς πόδας του εἰς τοὺς ξένους διὰ νὰ τοὺς πλύνωσι, καὶ ἔπειτα, ἐνῷ τοὺς ἔπλυνον, τοὺς [illegible] ἐκρήμνιζεν εἰς τὴν θάλασσαν.

[illegible]σῖνα ἐπάλαισε πρὸς τὸν ἐξ Ἀρκαδίας [illegible] ἐφόνευσεν· ὀλίγον δὲ προχωρήσας ἐθα[illegible] τὸν Ἐρινεὸν τὸν Προκρούστην Δαμάστην, βιάσας τὸ σῶμα αὐτοῦ νὰ ἐξισωθῇ πρὸς τὴν κλίνην του, ὡς ἐβίαζεν ἐκεῖνος τοὺς ξένους. Ταῦτα δὲ πράττων ἐμιμεῖτο τὸν Ἡρακλέα, ὅστις, ἀποκρούων τοὺς προσβάλλοντας αὐτὸν διὰ τῶν ἰδίων τρόπων, καθ' οὓς τὸν ἐπολέμουν, ἐθυσίασε μὲν τὸν Βούσιριν, ἐφόνευσε δὲ διὰ πάλης τὸν Ἀνταῖον, διὰ μονομαχίας δὲ τὸν Κύκνον καὶ τὸν Τέρμερον. [1] (Πλούταρχος εἰς βίον Θησέως)

Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ Θησεύς, μεγαλοπράγμονες καὶ ἀνδρεῖοι, ἦσαν καὶ ἀπηνεῖς διῶκται καὶ τιμωροὶ τῶν ληστῶν καὶ τῶν κακούργων, ληστοφάγοι, προστάται τῶν ἀγαθῶν καὶ δικαίων ἀνθρώπων, τηρηταὶ τῆς ἀσφαλείας καὶ εἰρήνης.

---

1) Βούσιρις, μισόξενος βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, θυσιάζων εἰς τὸν Δία τοὺς ξένους.—Ἀνταῖος, γίγας ἐν Λιβύῃ, φονεύων τοὺς ξένους διὰ τῆς πάλης καὶ ἀκαταγώνιστος.—Κύκνος, υἱὸς Ἄρεως καὶ Πελοπίας ἐν Θεσσαλίᾳ, ληστὴς φονεύων τοὺς ξένους ἐν μονομαχίᾳ.—Τέρμερος, ληστὴς Θεσσαλὸς καὶ αὐτός.

...αὐτῶν προβάλλονται αἰώνια παραδεί-
...μίμησιν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς ἀσφα-

...ἐπιδέξιος κυνηγὸς μὲ τὸν γυμνασμένον κύνα το... ...ώκει ἀποτελεσματικῶς ἔλαφον, οὕτω καὶ ὁ ἱκανὸς ἀνιχνευτὴς μὲ καλὸν ἀστυνομικὸν κύνα ἐπιτυγχάνει τελείως τὴν καταδίωξιν καὶ σύλληψιν τοῦ ἐγκληματίου. (Ἐρρῖκος Ἀνκλάμ)

Καὶ παρ' ἡμῖν κατεδείχθη ἡ ἀνάγκη τῆς προμηθείας ἀστυνομικῶν κυνῶν πρὸς ἀνίχνευσιν κρυπτομένων ληστῶν καὶ ἄλλων καταδιωκομένων.

1084. Κάλλια στὸ κλαρί, πάρα στὸ κλουβί. (Παρ.)

Ἐπὶ φυγοδίκων καὶ καταδιωκομένων ἐν γένει, προτιμώντων νὰ γυρίζουν στὸ κλαρὶ παρὰ νὰ μένουν κλεισμένοι εἰς τὰς φυλακάς.

1085. Κάλλιο πουλὶ τοῦ κλαδιοῦ παρὰ τοῦ κλουβιοῦ. (Παρ.)

1086. Κάλλια πουλὶ στὸ χλαδὶ παρὰ πουλὶ στὸ κλουβί. (Παρ.)

1087. Δὲν σ' εὕρανε καὶ λές, ἂν θὰ σ' εὕρουνε θὰ κλαῖς. (Παρ.)

1088. Δὲν σ' εὑρήκανε καὶ λές, μὰ νὰ σ' εὕρουν καὶ νὰ κλαῖς. (Παρ.)

Ἐπὶ καταδιωκομένων περιφερομένων ἀσυλλήπτων καὶ κομπαζόντων.

1089. Τὴν πέρδικα ἀπ' τὴ λαλιά της βρίσκουν τὴ φωλιά της. (Παρ.)

Ὅτι γίνεταί τις εἰς ἑαυτὸν αἴτιος κακοῦ, ὡς ὁ διὰ πράξεων ἢ παραλείψεων προδίδων τὸ κρησφύγετόν του καταδιωκόμενος.

1090. Κρύψου καὶ χούγιαζε. (Παρ.)

9101. Ἡ ἀλεποῦ ἐκρύβετο κι' ἡ οὐρά της φαίνετο.(Παρ.)

1092. Ἡ ἀλεποῦ ἐχόνετουν κὴ ἡ νουρά της ἐφαίνοντουν. (Παρ.)

1093. Ἐ λαὸς ἐκρύβουνταν, τσαὶ ταῦτιά του φαίνουντα. (Παρ.)

Πρὸς καταζητουμένους ἐπιπολαίως κρυπτομένους καὶ ἀνευρισκομένους οὕτω.

1094. Λαγὼς καθ' ἑαυτοῦ σπείρει τὸ πέπερι. (Παρ.)

Ὅτι ὁ λαγὸς ἀπὸ τὴς κακαράντζες του γίνεται αἴτιος τῆς καταστροφῆς του, διότι ἐξ αὐτῶν τιθέμενος ὁ κυνηγὸς [illegible] τὰ ἴχνη του ἀνευρίσκει καὶ φονεύει αὐτόν. Καὶ ὁ κατα[illegible]κόμενος, ἀφήνων ἴχνη ὑπάρξεως ἢ διαβάσεως, ἀνακαλύπτεται καὶ συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν. (βλέπε ἀν[illegible] [illegible])

1095. Λαγὸς πιπέριν ἔσπερνε κακὸ τῆς κεφαλῆς του. (Παρ.)

1096. Λαγὸς πιπέρι (ἢ τὴν φτέρη) ἔτριβε, κακὸν τοῦ κεφαλιοῦ του. (Παρ.)

1097. Λαγὸς πιπέρι ἔτριβε (ἢ τὴ φτέρη ἔτριβε ἢ τὴν φτέρην ἔσειε κακὸ τῆς κεφαλῆς του, καὶ πάλι τὸ ξανάτριβε κακή του καὶ ψυχρή του. (Παρ.)

1098. Λαγὸς τὴν φτέρην ἔτριβε, κακὸ τῆς κεφαλῆς του. (Παρ.)

1099. Λαγὸς τὴ φτέρη ἔσειε, κακὸ τοῦ κεφαλιοῦ του. (Παρ.)

«Λαγὸς διωκόμενος ὑπὸ κυνηγοῦ κατέφυγε καὶ ἐκρύβη εἰς πτερότοπον, ἐκεῖ δέ, μὴ ἐφησυχάζων, διὰ τοῦ ῥύγχους, τῶν ὤτων, τῶν ποδῶν καὶ τοῦ σώματός του ἐν γένει ἔτριβεν ἢ ἔσειε συνεχῶς τὰς πτέρας, ὥστε ἰδὼν ὁ κυνηγὸς αὐτὰς σειομένας ἀντελήφθη, ὅτι εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο εὑρίσκετο ὁ λαγός, πυροβολήσας δὲ πρὸς αὐτὸ τὸν ἐφόνευσε.» [1]

---

1) Μῦθος, ἐπιμύθιον δὲ ἡ παροιμία.

τινες εἶναι τόσον ἀπερίσκεπτοι, ὥστε, ...δίδουν ἑαυτοὺς διαφοροτρόπως, οἱ δὲ ...κουν οὕτω εὐχερῶς καὶ συλλαμβάνουν αὐτοὺς.

110... μυρωδιὰ σὲ βρίσκει. (Παρ.)

1101. Στοῦ βοϊδιοῦ τὸ κέρατο νὰ κρυφτῇς δὲ γλυτώνεις. (Παρ.)

Πρὸς καταδιωκομένους, οἱ ὁποῖοι μολονότι κρύπτονται μὲ πᾶσαν σύνεσιν καὶ προφύλαξιν καὶ εἶναι ἀόρατοι εἰς καταφύγιον, τὸ ὁποῖον δὲν φαντάζεται κανείς, ἐν τούτοις ὅμως ἀνιχνεύονται καὶ συλλαμβάνονται ἐκεῖ ἀπὸ πεπειραμένους ἰχνηλάτας καὶ αὐστηροὺς διώκτας των ἀστυνομικούς.

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

ΕΜΦΥΤΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΚΤΗΤΟΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ὁ ἀστυνομικὸς τύπος

Τινὲς ἔχουν ἐκ γενετῆς ἰδιότητας αἱ ὁποῖαι προδιαθέ[illegible] εἰς τὸ [illegible] ἐπάγγελμα, ἔχουν ἔμφυτον κατα[illegible] ὄσφρησιν ἢ αἰσθητήριον ἀστυ[illegible] καὶ τὴν δύναμιν ν' ἀναγνωρίζουν τοὺς [illegible] τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των, τὸν χαρακτῆρα, τὸ [illegible] γένει ὅλην τὴν ψυχολογικὴν κατάστασίν των [illegible] ποὺ ρίπτουν ἐπ' αὐτῶν. Καὶ ἡ κληρονομικότης τοῦ ἀστυνομικοῦ ἐπαγγέλματος προδιαθέτει ἐκ γενετῆς καὶ καταρτίζει εἰς αὐτὸ ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων, διὸ καὶ πρέπει νὰ εἶναι εὐπρόσδεκτοι πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν ἀστυνομίαν οἱ υἱοὶ ἱκανῶν ἀστυνομικῶν, ὅπως πρέπει νὰ προτιμῶνται τὰ τέκνα προϋπηρετησάντων εἰς τὴν ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν κυνῶν καὶ ἀποδειχθέντων καλῶν ἰχνηλατῶν. Ἀλλὰ καὶ ἡ εἰδικὴ θεωρητικὴ ἐκπαίδευσις, ἡ πρακτικὴ ἄσκησις, ἡ συνήθεια τοῦ ἐπαγγέλματος, ἡ φύσις τῆς ὑπηρεσίας, τὸ εἶδος τῆς ζωῆς, τὸ περιβάλλον προσδίδουν εἰς τὸν ἀστυνομικὸν τὸν ἰδιαίτερον χαρακτῆρά του, συντελοῦν εἰς τὴν συγκρότησιν ἀναλόγου ἀστυνομικῆς ἀτομικότητος.

Ἀπὸ τ' ἀστυνομικὰ χαρακτηριστικὰ εἶναι ὀφθαλμοὶ ζωηροὶ καὶ διαπεραστικοί, μορφὴ ἐπιβλητική, καὶ τὸ ὅλον

[illegible] ρῶνον [illegible] δυνάμενον ν' ἀνα-
[illegible] ηριωδέστερα [illegible] α.

Ὁ [illegible] ρτον, κατα[illegible] Γλασκώβης, με-
τέβη [illegible] ικήν, ὅπου [illegible] τὸ ἀστυνομικὸν
ἔργον [illegible] ιαστῆς ἐπιτυχίας [illegible] ψας καὶ ματαιώ-
σας πλεῖστα ἐγκλήματα. Εἶναι ὁ [illegible] ργὸς τῆς ἀστυνομι-
κῆς οἰκογενείας Πίνκερτον, ἥτις [illegible] καὶ ἄνευ διακοπῆς
συνεχίζει τὸ ἰδιωτικὸν ἔργον [illegible] ἑνὸς περίπου αἰῶνος,
ἱδρυτὴς δὲ τοῦ «Ἀστυνομικοῦ Πρακτορείου Πίνκερτον»,
τοῦ ὁποίου τὸ [illegible] το ὀρθάνοικτος ὀφθαλμός, κάτωθι
δὲ τούτου ἀνεγράφετο: «Οὐδέποτε κοιμώμεθα». Ἀπέθανε
τῷ 1884. Εἷς τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ ἐπίσης Ἄλλεν
Πίνκερτον, διάσημος ντεντέκτιβ, ἀποθανὼν τῷ 1930 εἰς
ἡλικίαν 54 ἐτῶν.

Αἱ πολλαὶ καὶ μεγάλαι ἀστυνομικαὶ ἐπιτυχίαι τῶν Πίν-
κερτον προσείλκυσαν τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον καὶ ἡ ἀστυνο-
μικὴ ἱκανότης των ἔγινε θρῦλος, ἡ δὲ ἐντιμότης τοῦ Πρα-
κτορείου των παραδειγματική. Τὸ ὄνομα Πίνκερτον ἔγινε
συνώνυμον τοῦ «δαιμονίου ἀστυνομικοῦ», ὁ ὁποῖος ἀνα-
καλύπτει καὶ τὰ μυστηριωδέστερα ἐγκλήματα, καὶ παγκο-
σμίως ὄχι μόνον γνωστόν, ἀλλὰ καὶ ἀγαπητόν.

Οἱ Πίνκερτον ἐφήρμοσαν τὰς θεμελιώδεις ἀστυνομικὰς
μεθόδους, ἀλλὰ «μὲ ἴδιον σύστημα, ἐπιμονήν, ὑπομονὴν καὶ
διορατικότητα, εἰς ἃς καὶ ὀφείλεται ἡ καταπληκτικὴ ἐπιτυ-
χία των».

Καὶ οἱ ἄλλοι μὲν Πίνκερτον, ἀλλ' ἰδίως ὁ τελευταῖος
Ἄλλεν, μὲ παραλλαγήν του εἰς Νάτ, ἐχρησίμευσε λόγῳ τῆς
πραγματικῆς ἢ φανταστικῆς δράσεώς του καὶ ὡς ἥρως
πλείστων ἀστυνομικῶν μυθιστορημάτων.

Ὁ Ἄγγλος Ἀρθ. Κόναν Ντόϋλ, ἀποθανὼν τῷ 1930,
ἐπενόησε τὸν ἰδιωτικὸν ἀστυνόμον Σέρλοκ Χόλμς, οὗτινος
τὰ κατορθώματα διηγεῖται εἰς τὰς γνωστοτάτας ἀστυνομι-

κὰς ἱστορίας του καὶ ὁ ὁποῖος κατέστη οὕτω παγκοσμίως γνωστὸς ὡς δαιμόνιος ἐρασιτέχνης ἀστυνομικός. Ἐνεπνεύσθη αὐτὸν ὁ Ντόϋλ ἀπὸ τὸν ἰατρὸν Μπέλλ, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε μαθητὴς ὡς φοιτητὴς τῆς ἰατρικῆς καὶ ὅστις εἶχε θαυμαστὴν παρατηρητικότητα, ὥστε μόλις ἔβλεπε τὸν ἀσθενῆ κατενόει τί ἐπάγγελμα ἔκαμνεν, ἀπὸ ποῖον νόσημα ἔπασχε, τίνα συμπτώματα ᾐσθάνετο, ποῖον χαρακτῆρα εἶχε κλπ.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς «μὲ τὴν ὀξυδερκῆ του παρατηρητικότητα καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κανόνων τοῦ ἐπαγωγικοῦ συλλαγισμοῦ» ἀνακαλύπτει τὸ ἔγκλημα καὶ ἐπιτελεῖ τὰ ἀστυνομικά του κατορθώματα.

1102. Λέπας τῷ Διονύσῳ καὶ τῷ Πλούτῳ βάριδα. (*)

1103. Φύσις φύσιν, μῦν δὲ γαλῆ διώκει. (Βυζ.)

Κα[illegible] τὸν κακοποιὸν διώκει.

1104. [illegible] τὸν δὲ μῦν ἡ γαλῆ. (Βυζ.)

1105. [illegible] την φύσιν κυνηγᾷ (ἢ ἔσυρε), κι' ἡ γάτα τὸ ποντίκι. (Παρ.)

1106. Ὅμοιος τὸν ὅμοιο κι' ἡ γάτα τὰ ποντίκια. (Παρ.)

1107. Ἡ φύσις ἔκανε σὲ κάθε ζῶο τὸν ἐχθρό του. (Παρ.)

Καὶ τὸ Κράτος τὴν ἀστυνομίαν ἐχθρὰν τῶν κακοποιῶν.

1108. Ὅλοι μιλοῦν γιὰ τ' ἄρματα, κι' ὁ Γιάννης γιὰ τὴν πῆτα. (Παρ.)

1109. Ὅλοι πίναμε καὶ λέγαμε, κι' ἡ ἀλεποῦ ποῦ κουρνιάζουν οἱ κόττες. (Παρ.)

1110. Οὖλοι τοῦτα κεῖνα, καὶ ἡ ἀλεποῦ γιὰ τὴν κόττα. (Παρ.)

Ὅτι ἕκαστος ἐνεργεῖ κατὰ τὸ ἔμφυτον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀμετάβλητον.

1111. Ὁ νοῦς του εἶναι στὸ κεχρί. (Παρ.)

1012. Τὸ γέννησε ἡ κάττα, ποντικὸν πιάνει. (Βυζ.)

Ὅτι αἱ ἰδιότητες τῶν γονέων μεταδίδονται εἰς τὰ τέκνα.

111[illegible] ...ίττος, τώρα πιάσεν ποντι-
[illegible]

[illegible] ...ῶς σὺν τῷ χρόνῳ καταρτιζόμενος, συλ-
λαμβάνει [illegible].

1114, Ἡ εὐφυΐα εἶναι τὸ ἄνθος τῆς φαντασίας.(Λίβιος)

1115. Ὅ,τι ἕνας ἄνθρωπος συλλαμβάνει, ἄλλοι εἰμπορεῖ νὰ τὸ πραγματοποιήσουν. Μόνον ἡ φαντασία ξεπερνᾷ τὴν ἐπινοητικὴν ἐπιχειρηματικότητα τοῦ ἀνθρώπου. (Ἰούλιος Βέρν)

1116. Ἐν τούτοις : «Αἱ δυναμικότητες τῆς ἐφευρέσεως καὶ τῆς ἀνακαλύψεως ξεπερνοῦν τὴν φαντασίαν». (Λὴ ντὲ Φόρεστ)

Ὁ ἀστυνομικὸς ποὺ ἔχει ἑτοιμότητα ἀντιλήψεως, ἐπινοητικότητα καὶ φαντασίαν εὐδοκιμεῖ εἰς τὸ ἔργον του.

1117. Τὸν κόβει μὲ μιὰ ματιά. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἰδιοφυής, ὁ πεπειραμένος ἀστυνομικὸς δι᾽ ἑνὸς βλέμματος διακρίνει τὸν κακοποιόν.

1118. Κόβει μακρυὰ τὸ μάτι του ([1]). (Παρ.)

1119. Ὄπισθεν κεφαλῆς ὄμματα ἔχει. (Βυζ.)

1120, Κι᾽ ἀπὸ πίσω μάτια ἔχει. (Παρ.)

1121. Ἔχει μάτια καὶ πίσω στὴς πλάτες. (Παρ.)

1122. Καὶ στὴν πλάτη μάτια ἔχει. (Παρ.)

1123. Ἔχει μάτια κι᾽ ἀπὸ τὸν κῶλον. (Παρ.)

1124. Τὰ μάτια τάχει τέσσερα. (Παρ.)

---

1) Τύπος ἀστυνομικοῦ σκοποῦ : Τὰ μάτια τάχει τέσσερα, βλέπει ἐμπρὸς καὶ πίσω, δεξιὰ καὶ ἀριστερά. ἐπάνω καὶ κάτω, εἶναι Ἄργος, κόβει μακρυὰ τὸ μάτι του, δὲν τοῦ διαφεύγει οὔτε συμβᾶν, οὔτε παράβασις, οὔτε τι κακῶς κείμενον, οὔτε ὕποπτον πρόσωπον Στάσις καὶ βάδισμα καὶ φέρσιμον ἀξιοπρεπὲς καὶ ἄμεμπτον καὶ ἐπιβλητικόν.

1125. Ἔχει τὸ μάτι τοῦ ξηντάρα (ἢ τοῦ ἀϊτοῦ). (Παρ.)

[illegible] (Παρ.)

[illegible] τρατος). (Παρ.)

[illegible] ...νον ἐντίθησι ψύλλη. (Παρ.)

1129. Σχ... [illegible] τέσσερα. (Παρ.)

1130. Σχίζει τη... [illegible] πεταλώνει τὸν ψύλλο. (Παρ.)

1131. Πεταλ... [illegible] ψύλλο. (Παρ.)

1132. Τί ἄνθρωπος εἶναι κεῖνος; — Τὸν ψύλλο καλλιγόνει. (Παρ.)

Ἐπὶ τοῦ λίαν ἱκανοῦ, τοῦ πολυμηχάνου.

1133. Διαβάζει βουλωμένο (-νη) γράμμα (γραφή). (Παρ.)

1134. Εἶναι κωλοπετσωμένος (ἢ μάστωρας). (Παρ.)

1135. Κἂξ αἰγὸς στείρας γάλα οἴσει. (Βυζ.)

1136. Βγάζει κι' ἀπ' τὴ μυῖγα ξύγκι. (Παρ.)

Ἀλλ' ἡ ἐξυπνάδα καὶ ἡ ἐπιτηδειότης τοῦ ἀστυνομικοῦ φθάνουν μέχρις ὁρίου, διὰ νὰ μὴ καταστῇ πέραν αὐτοῦ ἐπικινδύνως ἔξυπνος. ([1])

1138. Ἰδιοφυΐα εἶναι τὸ ὂν τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖ τὰς κατὰ τρόπον γενικὸν καὶ συχνάκις ἐξασκουμένας ἐνεργείας, κάλ-

---

1) Βλέπε κατωτέρω «Ὁ πονηρός».

λιον [illegible] προσεπάθησαν ν' ἀποκτήσουν
τὰ [illegible] (Μὰξ Νορντάου)

11[illegible] [illegible] εἶναι δῶρον, τ[illegible] [illegible]οῖον μᾶς ἔδωσεν ὁ Θεὸς μ[illegible] [illegible] ὁποῖον ἀποκ[illegible]σωμεν ἐν ἀγνοίᾳ μας. (Μοντεσ[illegible]

1140 [illegible]αντον εἶναι δύναμις ἀσυνήθως ἀνεπτυγμένη· ἡ μεγαλοφυΐα ἄρχει ὅλων τῶν δυνάμεων. (F. H. Hedge)

1141. Τάλαντον εἶναι δεξαμενή· ἡ μεγαλοφυΐα, πηγή! (Whipple)

1142. Ἡ μεγαλοφυΐα γεννᾶται· δὲν διδάσκεται.(Dryden)

1143. Ἡ μεγαλοφυΐα κυρίως εἶναι δημιουργική· φέρει τὴν σφραγῖδα τοῦ ἀτόμου τὸ ὁποῖον τὴν ἔχει. (Κα Στάελ)

1144. Ὅποιος εἰς τὸ διάστημα χρόνου εἰμπορεῖ νὰ παραγάγῃ περισσότερα ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους, ἔχει δύναμιν· ὅποιος δύναται νὰ παραγάγῃ περισσότερα καὶ καλύτερα, ἔχει τάλαντον· ὅποιος δύναται νὰ παραγάγῃ ὅ,τι οὐδεὶς ἄλλος εἰμπορεῖ, ἔχει μεγαλοφυΐαν. (Lavater)

1145. Ἡ μεγαλοφυΐα εἶναι ἡ ἱκανότης τοῦ ἐμμένειν ἐν τῷ ἀγῶνι. (Dwight)

1146. Μεγαλοφυΐα εἶναι μακρὰ ὑπομονή. (Βυφφών)

Καὶ ὁ ἀστυνομικὸς διὰ τῆς ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς δύναται νὰ ἔχῃ μεγάλας ἐπιτυχίας.

1147. Ὁ περιωρισμένος νοῦς περιφρονεῖ ὅ,τι δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ. Τὸ γοργὸν πνεῦμα ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ ὅ,τι οἱ ἄλλοι γνωρίζουν. Ἡ μεγαλοφυΐα ζητεῖ ν' ἀνακαλύψῃ ὅ,τι οὐδεὶς εἰξεύρει. (*)

1148. Μεγαλοφυΐα εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐπινοῶν νέας ἐνεργείας μὴ τεθείσας εἰς πρᾶξιν ἕως τότε, ἢ πραγματοποιῶν γνωστὰς ἐνεργείας, κατὰ μέθοδον ὅμως ἐντελῶς ἰδίαν καὶ ἀτομικήν. (Μὰξ Νορντάου)

1149. Μέγας εἶναι ἐκεῖνος ποὺ προσπαθεῖ νὰ τελειοποιήσῃ ἑαυτόν. (*)

1150. Ὑπάρχουν ὄντα ποὺ δὲν δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ μόνον ἡ κατανόησις τῶν πραγμάτων. Ἔχουν ἀνάγκην δημιουργίας. Οἱ δημιουργοὶ δὲν εἶναι ἀπαραιτήτως ἀντιλήψεως ὑπερτέρας τῶν ἄλλων. Εἶναι ἁπλῶς ἄλλης φύσεως.

1151. Ἐκεῖνο ποὺ ὀνομάζεται μεγαλοφυΐα δὲν εἶναι μία ἀνωτέρα μορφὴ εὐφυΐας, ἀλλὰ τὸ χάρισμα τῆς δημιουργίας εἰς τὰς ὑψηλοτέρας του ἐκδηλώσεις. Διότι ἡ εὐφυΐα δὲν εἰμπορεῖ παρὰ νὰ ἀποκτᾷ, ἐνῷ ἡ μεγαλοφυΐα εἶναι δαπάνη.

1152. Ὁ ἀληθὴς δημιουργὸς δὲν ἔχει καμμίαν ἀνάγκην νὰ γνωρίζῃ ἐκεῖνο ποὺ ἐλέχθη ἢ ἔγινε πρὸ αὐτοῦ, διὰ νὰ εἶναι βέβαιος, ὅτι εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ τὸ λέγει ἢ τὸ πράττει.

1153. Ἀρκεῖ συχνὰ ν' ἐννοῇ καν[illegible] ὅτι ἓν πρᾶγμα [illegible] τῇ ἢ νὰ τὸ κάμῃ μὲ τόσον [illegible] ῃ πρὸς δημιουργίαν.

1154. [illegible] ἐννοῇ κανείς, ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν δημιουργίαν πρὸς ἰδίαν του χρῆσιν.

1155. Δὲν δημιουργεῖ κανεὶς παρὰ μόνον μὲ τὴν ἰδίαν του ὑπόστασιν.

1156. Δημιουργία εἶναι ἡ ἐλευθέρα κίνησις ἐντὸς ἐκτάσεων τὰς ὁποίας μόνος κανεὶς ἀνεκάλυψε καὶ γνωρίζει αὐτὸς καὶ μόνος. (Βερνάρδου Γκρασσέ, ἀριθ. 1150-1156)

1157. Οὐδείς ποτε ἄνθρωπος ὑπῆρξε μέγας, ἄνευ [illegible] ἐμπνεύσεως. (Κικέρων)

Ἡ ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις

Διὰ νὰ ἔχῃ ὁ ἀστυνομικὸς τὴν ἱκανότητα νὰ ἐκτελῇ τὸ ἔργον του, καὶ μάλιστα μὲ νομιμότητα καὶ αὐτοπεποίθησιν καὶ ταχύτητα, πρέπει ἀναλόγως τῆς θέσεώς του ἐν τῇ ἀστυ-

νομικῇ ἱεραρχίᾳ, νὰ γνωρίζῃ τοὺς Νόμους, τὰ Διατάγματα, τοὺς Κανονισμούς, τὰς ὁδηγίας καὶ τὰς διαταγάς, ὅπου διαγράφονται λεπτομερῶς αἱ ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, τοὺς σχετιζομένους μὲ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀστυνομίας νόμους, τὰς ἀστυνομικὰς διατάξεις τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον ὑπηρετεῖ, τὸν Ποινικὸν Νόμον, Ποινικὴν Δικονομίαν (τὰ ἀφορῶντα τοὺς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους), στοιχεῖα ἐγκληματολογίας καὶ δικαστικῆς ψυχολογίας, ἐπιστημονικὴν ἀστυνομίαν καὶ ἀνάκρισιν, Συνταγματικὸν Δίκαιον (ἀτομικὰ δικαιώματα) κλπ. Ὀφείλει δέ, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ του, νὰ εἶναι ἐφωδιασμένος καὶ μὲ τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ ἔργον του βιβλία. Διοικητικὸν καὶ ἐκπαιδευτικὸν τάλαντον εἶχε βεβαίως εἷς διοικητὴς συντάγματος τοῦ παλαιοῦ καλοῦ καιροῦ, ὁ ὁποῖος ἐπισκεπτόμενος κατ᾽ οἶκον τοὺς ἀξιωματικούς του ἐξήταζεν, ἐὰν ἦσαν ἐφωδιασμένοι μὲ ἀνάλογα βιβλία καὶ ἐὰν ταῦτα ἦσαν στρατιωτικὰ καὶ ἄλλα ἐγκυκλοπαιδικὰ ὠφέλιμα ἢ ὄχι.

1158. Ὁ γράμματ᾽ εἰδὼς καὶ περισσὸν νοῦν ἔχει. (*)

1159. Διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ εἰδότες γράμματα. (*)

1160. Ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου αὐξάνεται διὰ τῆς μαθήσεως. (Κικέρων)

1161. Νοῦν ἡγεμόνα ποιοῦ. (Σόλων)

1162. Ὁ Ζήνων ἔλεγεν ὅτι «ὁ φιλόσοφος πρέπει εἰς νοῦν ἐμβάπτων νὰ προφέρῃ τὴν λέξιν»· οὕτως ὁ Φωκίων εἰς ὀλίγας λέξεις ἐνέκλειε πολὺν νοῦν. (Πλούταρχος)

Πᾶς τις, ὅπως καὶ ὁ ἀστυνομικός, πρέπει ν᾽ ἀποβλέπῃ, ὅπως διὰ τῆς μαθήσεως αὐξάνῃ πρωτίστως τὸν νοῦν, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον τὰς γνώσεις του. Μὲ τὸ «μυαλὸ» λύονται ὅλα τὰ προβλήματα καὶ διευθετοῦνται ὅλα τὰ πράγματα καὶ ζήτημα «μυαλοῦ» εἶναι ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν ζωήν.

1163. Διὰ νὰ γίνῃ τις ἱκανὸς εἰς ὁποιονδήποτε ἐπάγ-

γελμα, τρία πράγματα χρειάζονται: φύσις, μελέτη καὶ ἐξάσκησις. (Ἀριστοτέλης)

Ὅτι ἀπαιτεῖται φυσικὴ διάθεσις (ἔμφυτος κλίσις πρὸς τὸ ἐπάγγελμα), ἐπιμέλεια καὶ πεῖρα.

1164. Τὸ ν' ἀναγινώσκῃ τις χωρὶς νὰ ἐμβαθύνῃ εἶναι ὡς νὰ τρώγῃ χωρὶς νὰ χωνεύῃ. (*)

1165. Πολὺ κρεῖττόν ἐστιν ἓν καλῶς μεμαθηκέναι, ἢ πολλὰ φαύλως περιβεβλῆσθαι πράγματα. (*)

1166. Τὸ μανθάνειν ἐστὶ τὸ σοφώτατον γίγνεσθαι, περὶ ὃ μανθάνει τις. (Πλάτων)

1167. Σκόπει μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. (Λουκ. ΙΑ'. 35)

1168. Μορφώνει τις τὸ πνεῦμα ἀναγινώσκων καλὰ βιβλία. (*)

1169. Ἔκλεγε τον συγγραφέα ὅπως ἐκλέγεις τὸν φίλον σου. (W. Dillon)

1170. Διάβαζε πολύ, ἀλλ' ὄχι πολλὰ ἔργα. (*)

1171. Ὑπάρχουν τρεῖς τάξεις ἀναγνωστῶν· οἱ ἀπολαμβάνοντες χωρὶς νὰ κρίνουν· οἱ κρίνοντες χωρὶς ν' ἀπολαμβάνουν· καὶ οἱ ἀπολαμβάνοντες ἐνῷ κρίνουν, καὶ κρίνοντες ἐνῷ ἀπολαμβάνουν. Ἡ τελευταία αὕτη τάξις ἀναπαράγει τὸ ἔργον. Ἀριθμεῖ μολαταῦτα πολὺ ὀλίγους ὀπαδούς. (Γκαῖτε)

1172. Μελέτη τὸ πᾶν. (Περίανδρος)

1173. Τὰ σπουδαῖα μελέτα. (Σόλων)

1174. Δίδασκε καὶ μάνθανε τὸ ἄμεινον. (Πιττακός)

1175. Ὅποιος γνωρίζει μίαν γλῶσσαν εἶναι μιὰ φορὰ ἄνθρωπος, ὅποιος γνωρίζει δύο γλώσσας εἶναι δυὸ φορὲς ἄνθρωπος. (Ναπολέων)

1176. Ἐξ ὅλων τῶν τιμαλφῶν θησαυρῶν ἡ γνῶσις εἶναι ὁ μᾶλλον τιμαλφής, διότι αὐτὴ δὲν εἶναι δυνατὸν μήτε

νὰ κλαπῇ, μήτε νὰ ἀπαλλοτριωθῇ, μήτε νὰ καταστραφῇ. (Ἱτοπαδέζας)

1177. Τὴν παιδείαν ἔλεγεν Ἀριστοτέλης ἐν μὲν ταῖς εὐτυχίαις κόσμον, ἐν δὲ ταῖς ἀτυχίαις καταφυγήν. (Διογένης Λαέρτ.)

1178. Παιδεία βακτηρία βίου. (*)

1179. Ὁ χρήσιμ᾿ εἰδώς, οὐχ ὁ πολλ᾿ εἰδώς, σοφός. (Αἰσχύλος)

1180. Οὐκ ἄν τις εἴπῃ πολλὰ θαυμασθήσεται. Ὁ μικρὰ εἰπὼν μᾶλλον ἂν ᾖ χρήσιμα. (Φιλωνίδης παρὰ Στοβ. ΛΕ § 7)

1181. Γηράσκω δ᾿ αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος. (Σόλων)

1182. Εἰς οὐδεμίαν ἡλικίαν παρῆλθεν ὁ καιρὸς τοῦ μανθάνειν. (*)

1183. Ἓν οἶδα, ὅτι οὐδὲν οἶδα. (Σωκράτης)

1184. Καὶ πολλὰ ἂν ξέρῃς πάλι δὲν ξέρεις πολλά. (Παρ.)

1185. Ἡ γνῶσις εἶναι ἀπεριόριστος, ἡ ἀνθρωπίνη ἱκανότης ἔχει ὅρια. (Chamfort)

1186. Ἀτυχῶς ἡ πλειονότης τῶν νεοελλήνων «τὰ ξέρει ὅλα». (Ἡρακλῆς Πετούνης, ἀστυνόμος Α΄.)

1187. Μέγας εἶναι ἐκεῖνος ποὺ προσπαθεῖ νὰ τελειοποιήσῃ ἑαυτόν. (*)

1188. Ἡ πεῖρα μὲν παρέχει ἡμῖν τὸ γεγονός, ἡ ἐπιστήμη δὲ ζητεῖ τὸ αἴτιον καὶ τὸ διατὶ πρῶτον. (Ἀριστοτέλης)

1189. Ἐμπειρία ποιεῖ τὸν αἰῶνα (τὴν ζωήν) ἡμῶν πορεύεσθαι κατὰ τέχνην, ἀπειρία δὲ κατὰ τύχην. (*)

1190. Ἡ πεῖρα νικᾷ τὴν μάθησιν. (Παρ. ξένη)

1191. Περισσότερον ὠφελεῖ ἡ δοκιμὴ παρὰ ἡ μελέτη. (*)

1191 δίς. Οὐδὲν δύναται νὰ μάθῃ τις ἐπωφελῶς ἄνευ πρακτικῆς ἀσκήσεως. (H. Gross)

Καταρτίζεται κανεὶς ἐπαγγελματικῶς καὶ ἐγκυκλοπαιδι-

κῶς διὰ τῆς κατ' ἰδίαν μελέτης, τῆς θεωρητικῆς διδασκαλίας, τῆς μετὰ σοφῶν συναναστροφῆς καὶ διὰ τοῦ πειράματος. Εἰς τὰ ἀστυνομικὰ σχολεῖα καὶ τὰς διαφόρους ἀστυνομικὰς ὑπηρεσίας αἱ διὰ θεωρητικῶν διδασκαλιῶν μεταδιδόμεναι γνώσεις πρέπει νὰ λαμβάνουν σάρκα καὶ ὀστᾶ διὰ προβολῆς εἰκόνων καὶ διὰ τοῦ πειράματος, τῆς ἐμπράκτου ἐφαρμογῆς αὐτῶν πρὸς θετικωτέραν ἐκπαίδευσιν καὶ κατάρτισιν τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων. Διὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ προσωπικοῦ σκηνοθετοῦνται λ.χ. ὑπὸ διαφόρ[illegible] ὅλαι αἱ ἐπιβαλλόμεναι ἐν τῇ πράξει ἀστυνομικαὶ [illegible] πρὸς πρόληψιν ἑνὸς ἐγκλήματος ἢ πρὸς καταστ[illegible]σιν καὶ βεβαίωσιν αὐτοῦ, ἀνακάλυψιν τοῦ δρά[illegible]ξιν καὶ σύλληψιν τούτου [illegible] ἀνακριτικῶν ἐκθ[illegible]

11[illegible] Π[illegible] καθ' [illegible] ἀστυνομικοὶ ὑπάλ[illegible] ἐξόχως [illegible] τῶν δυσχερεστάτω[illegible] ὁποία[illegible]κτέλεσις τοῦ καθ[illegible]ον τοῦ ὑγιοῦς [illegible] διὰ τῆς ὀρθῆς ἐπι[illegible] τῶν πραγμάτων· τώρα ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος [illegible] ἀνάγκην ὑψηλῆς θεωρητικῆς μορφώσεως· ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὸ ποινικὸν δίκαιον, νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν μελέτην τῆς ἐγκληματολογίας καὶ νὰ κάμνῃ ἰδιαιτέρας ποινικὰς ψυχολογικὰς μελέτας. (Κοῦρκος Βάϊς, ἀνώτερος ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἐν Βερολίνῳ

1193. Τὸ τελευταῖον εὐαγγέλιον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον εἶναι: Γνώριζε τὸ ἔργον σου καὶ κάμε το. (Καρλάϋλ)

1194. Ἔχουσι τὴν γνῶσιν οἱ φύλακες. (Παρ.)

1195. Ξέρ' ἡ κλῶσσα πῶς πατεῖ τὰ πουλιά της. (Παρ.)

1196. Ξέρ' ὁ μάστωρας ποῦ θὰ καρφώσῃ τὸ καρφί. (Παρ.)

Πρὸς τοὺς γνωρίζοντας τὸ ἔργον των.

1197. Θέλει τέχνη τ' ἄργανο. (Παρ.)

1198. Τέχνη θέλει τὸ πριόνι, κι᾽ ὅπου τοῦ βαστᾷ νὰ ᾽δρώνη. (Παρ.)

1199. Ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην. ([illegible])

1200. Καθένας εἰς τὸ εἶδός του ἔχ[illegible]δα. (Παρ.)

Ὅτι ἕκαστος ἔχει ἀξίαν καὶ κῦρος [illegible] ἐπάγγελμά του, ἀποκτῶν αὐτὰ διὰ πολυχρονίου μ[illegible] μόχθου καὶ πείρας καὶ διὰ μεγάλης δαπάνης. Καὶ ὁ ἀστυνομικὸς διὰ νὰ καταστῇ ἱκανὸς εἰς τὸ ἔργον του καὶ ν᾽ ἀποκτήσῃ εἰδικότητα πρέπει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἐπὶ [illegible] ἔτη ν᾽ ἀσχολῆται εἰς αὐτό, νὰ εἶναι μόνιμος [illegible] ἀστυνομικός, καὶ ὄχι πρόσκαιρος, ὡς [illegible]μενος ἐπὶ συντόμῳ θητείᾳ καὶ μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς ἀποχωρῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

1201. Ἀπὸ τὴ δουλειὰ γνωρίζετ᾽ ὁ τεχνίτης. (Παρ.)

1202. Κατὰ τὸν μάστωρα καὶ ἡ δουλειά. (Παρ.)

Ὅτι ὅσῳ περισσότερον ἄξιος ἐπαγγελματικῶς εἶναι ὁ ἀστυνομικός, τόσῳ μεγαλείτερον καὶ τελειότερον εἶναι τὸ ὑπηρεσιακόν του ἔργον, ὅσῳ δὲ ὀλιγώτερον ἄξιος, τόσῳ μικρότερον καὶ ἀτελέστερον εἶναι τοῦτο.

Ἡ μόρφωσις τοῦ χαρακτῆρος

Ὁ καλὸς χαρακτὴρ τοῦ ἀστυνομικοῦ ἐγγυᾶται τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος μετὰ συνέσεως, σταθερότητος, ἀμεροληψίας, εἰλικρινείας, τιμιότητος καὶ εὐγενοῦς συμπεριφορᾶς, ἐν συνδυασμῷ δὲ μὲ τὴν ἐπαγγελματικὴν καὶ τὴν γενικὴν ἱκανότητα αὐτοῦ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πρὸς αὐτὸν ἐκτίμησιν, τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν πεποίθησιν τοῦ Κοινοῦ, καὶ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτυχίαν.

1203. Ἡ ψυχὴ τῶν μεγάλων χαρακτήρων εἶναι ἡ θέλησις. (Σαμ. Σμάϊλς «Περὶ χαρακτῆρος»)

1204. Χαρακτὴρ εἶναι ἡ ὑφ᾽ ὅλας τὰς ἐπόψεις καλλιεργημένη θέλησις. (J. Lubbock «Πῶς νὰ ζῆτε»)

1205. Πρὸς εὐδοκίμησιν ἐν τῷ βίῳ ἀναγκαιοτέρα εἶναι ἡ τάξις καὶ ὁ χαρακτὴρ παρὰ ἡ ἐπιτηδειότης καὶ ἡ εὐμηχανία. (Ἴδιος αὐτόθι)

1206. Ἡ εὐθύτης καὶ ἡ ἀκεραιότης εἶναι προτερήματα ἀποτελοῦντα τὴν ἀληθῆ δόξαν τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτῆρος.

1207. Κεντρικὴ δύναμις τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτῆρος εἶναι ἡ δραστηριότης, ἢ μᾶλλον ἀντιπροσωπεύει τὸ σύνολον τοῦ ἀνθρώπου.

1208. Οἱ ἀσταθεῖς καὶ δειλοὶ χαρακτῆρες, στερούμενοι ἀποφάσεως, νομίζουσιν ἀδύνατον καὶ τὸ ἐλάχιστον ἔργον.

1209. Ἡ φιλαλήθεια, ἡ τιμιότης καὶ ἡ ἀγαθότης ἀποτελοῦσι τὴν οὐσίαν τοῦ εὐγενοῦς χ[illegible] (Σ. Σμάϊλς «Βοήθει σαυτόν» ἀριθ. 1206-9)

1210. Ἡ ἀδυναμία τοῦ χ[illegible] μόνον ἐλάττωμα, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται [illegible] σφουκώ)

1211. Τὰ λαμπρ[illegible] ἡ, ὅταν δὲν συνοδεύωντ[illegible] ἰσχυροῦ χ[illegible] ατ)

1212. Ὁ χαρακτὴρ σχηματίζεται ἀπὸ [illegible] καθήκοντα πιστῶς ἐκτελούμενα—αὐταπάρνησιν, αὐτοθυσίαν, ἀγαθοεργίαν, ἔνδειξιν στοργῆς. (Anon)

1213. Ἕνα δράμι καλῶν πράξεων ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ μίαν ὀκᾶν ἐπιστήμης. (Ἄγγλος φιλόσοφος)

1214. Ὁ χαρακτὴρ εἶναι χαραγμένος ἐντός μας ἀπὸ τὴν φύσιν· εἰμποροῦμεν λοιπὸν νὰ τὸν σβύσωμεν; (Βολταῖρος)

1215. Ὁ χαρακτὴρ πολλάκις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὑγείαν. (Bovee)

Ἡ διοίκησις.—Ἡ διαχείρισις τῶν ἀστυνομικῶν πραγμάτων

Πᾶς βαθμοφόρος, πρὸ παντὸς δὲ ὁ προϊστάμ[illegible] ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν ἔχῃ διοικητικὴν ἱκανότητα, ἐπιτυγ-

χάνει νὰ ἐπισπᾶται τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ὑπακοὴν τῶν ὑφισταμένων του καὶ νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν [illegible] ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ τοὺς πολίτας δέον νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ διοικῇ, διὰ νὰ [illegible] τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν πεποίθησίν των, νὰ [illegible] τὰς παραβάσεις των, νὰ ἐξασφαλίζῃ τὸν σεβασμόν των πρὸς τοὺς νόμους καὶ νὰ ἐπιτυγχάνῃ τὴν συνδρομήν των εἰς τὸ ἔργον του.

Ἀφ᾽ ἑτέρου πρέπει νὰ ἔχῃ [illegible] ἀπόψεις, μὴ περιοριζόμενος εἰς τὰ τετριμμένα καὶ [illegible] μόνον ἐπὶ τῆς πεπατημένης, ἀλλ᾽ ἀνοίγων νέας ἀστυνομικὰς ὁδούς, πρέπει νὰ χαράσσῃ προοδευτικὸν καὶ σοφὸν πρόγραμμα ἀστυνομικῶν ἐπιδιώξεων καὶ κατευθύνσεων, νὰ εἶναι ὀργανωτὴς τῆς ὑπηρεσίας του πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, νὰ διαχειρίζεται δὲ ὅσον τὸ δυνατὸν προσφυέστερον, ὑπερφυῶς, τὰς σπουδαίας καὶ δυσχερεῖς ἰδίως ἀστυνομικὰς περιστάσεις καὶ νὰ εὑρίσκῃ συνετὰς λύσεις τῶν μεγάλων ἀστυνομικῶν προβλημάτων. Οἵα ἡ διαχείρισις τῶν ἀστυνομικῶν ὑποθέσεων, τοιαύτη καὶ ἡ ἔκβασις καὶ ἡ διευθέτησις αὐτῶν.

1216. Ἄρχεσθαι μαθὼν ἄρχειν ἐπιστήσῃ (Σόλων)

Ὅτι πρέπει ὁ ἀστυνομικὸς νὰ μάθῃ πρῶτον νὰ διοικῆται, νὰ ὑποτάσσεται καὶ νὰ ἐκτελῇ διαταγάς, διὰ νὰ μάθῃ νὰ διοικῇ καὶ νὰ διατάσσῃ.

1217. Οὐκ ἔστιν εὖ ἄρξαι μὴ ἀρχθέντα. (Ἀριστοτέλης)

1218. Ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσι. (Βίας;)

1219. Ἡ ἐξουσία δείχνει τὸν ἄνθρωπο. (Παρ.)

Ἀλλ᾽ εἰς πονηροὺς καιροὺς καταλαμβανομένη αὕτη ἀπὸ ἀναξίους καὶ ἀναδεικνύει αὐτοὺς μεταξὺ τῶν ἀφελῶν.

1220. Ἀνὴρ ἀρχὴν δείκνυσι. (*)

1221. Δὲν εἶναι τὸ ἀξίωμα ποὺ τιμᾷ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος ποὺ τιμᾷ τὸ ἀξίωμα. (Λύσανδρος)

1222. Εἰς ἀρχὴν κατασταθείς, μηδενὶ πονηρῷ χρῷ πρὸς

τὰς διοικήσεις, ὧν γὰρ ἐκεῖνος ἁμάρτοι, σοὶ τὰς αἰτίας ἀναθήσουσιν. (Ἰσοκράτης πρὸς Δημόνικον)

1223. Ἂν ὁ διοικῶν δὲν κατέχῃ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ, καθίσταται ὄργανον τῶν ὑφισταμένων του· νομίζει, ὅτι διοικεῖ, ἐνῷ διοικεῖται. Κατάστασις τοιαύτη νοσηρά. (Won Bernardi)

1224. Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω, εἷς βασιλεύς,... (Ἰλ. Β 204)

Ὅτι πρέπει εἷς νὰ διοικῇ· ἡ διοίκησις τῶν πολλῶν ἔχει κακὰ ἀποτελέσματα.

1225. Ἀρχηγοῦ παρόντος πᾶσα ἀρχὴ παυσάσθω. (*)

1226. Πολλοὶ στρατηγοὶ Καρίαν ἀπώλεσαν. (*)

1227. Πολυαρχία — Ἀναρχία. (Παρ.)

1228. Ὁ πόλεμος γίνεται ἀπὸ τοὺς [illegible] διευθύνεται ἀπὸ ἕναν : Ὅπου χρειάζεται [illegible] ἐνέργεια, μεγάλη δραστηριότητα καὶ αὐστηρὰ [illegible] πολυαρχία εἶναι θάνατος. Αὐτὸν τὸν ἕναν τὸν [illegible] Ἕλληνες στὴν ἐπανάστασί τους. Ἦταν ὁ Κολοκοτρώνης. (Σπ. Μελᾶς εἰς βιογραφίαν Θ. Κολοκοτρώνη, ἐφημ. «Ἑλ. Βῆμα» Ἀθηνῶν τῆς 13/11/930).

1229. Πολλοὶ ἄρχοντες χαλοῦν τὴν πόλι. (Παρ.)

1230. Οἱ πολλοὶ καραβοκυραῖοι πνίγουν (γλήγορα) τὸ καράβι. (Παρ.)

1231. Πολλῶν ἰατρῶν εἴσοδος μ᾽ ἀπώλεσεν (*).

Ὅτι εἰς τὰς κρισίμους περιστάσεις πρὸς σωτηρίαν ἀπαιτεῖται ἕνας καλὸς εἰς τὸ εἶδός του καὶ ὄχι πολλοί.

1232. Οἱ πολλοὶ γιατροὶ ἔχασαν τὸν ἀστενῆ. (Παρ.)

1233. Ἡ πολλὲς μαμὲς πνίγουν τὸ παιδί. (Παρ.)

1234. Πολλοὶ μάγειροι χαλοῦν τὸ φαγί. (Παρ.)

1235. Ὅπου λαλοῦν πολλοὶ κοκόροι, ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ (ἢ νὰ φέξῃ). (Παρ.)

1236. Τὸ μὲν πράττειν εἶναι ἴδιον ἑνός, τὸ δὲ βουλεύεσθαι πολλῶν. (διοικητικὸν ἀξίωμα)

1237. Ἄλλοι παπάδες ἤλθανε, ἄλλα Βαγγέλια φέρανε. (Παρ.)

Ἐπὶ ἀνομοιομόρφου διοικήσεως. Τὸ διοικεῖν εἶναι μὲν ἔμφυτον, ἀλλ' ὅμως ἅπαντες οἱ βαθμοφόροι δέον ν' ἀποκτοῦν διὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως διοικητικὴν ἱκανότητα, ὥστε ὅλοι νὰ διοικοῦν καλῶς καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ὁμοιομόρφως πρὸς τελειοτέραν συγκρότησιν τῆς ἀστυνομίας καὶ εὐόδωσιν τοῦ ἔργου της.

1238. Δίδου παρρησίαν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ἵνα περὶ ὧν ἀμφιγνοεῖς ἔχῃς τοὺς συνδοκιμάσοντας. (Ἰσοκράτης πρὸς Νικοκλέα)

Καὶ ἀπὸ ἄλλους μὲν, εἰδικοὺς καὶ σοφοὺς κλπ., ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὑφισταμένους του ὁ διοικῶν πρέπει ἐνίοτε νὰ ζητῇ γνώμας ἐπὶ διαφόρων ἀστυνομικῶν ζητημάτων: «Πολλάκι τοι μωρὸς ἀνὴρ κατακαίριον εἶπε». (Στοβαῖος) Κάθε μουρλὸς ἔχει τὴ γνῶσί του. (Παρ.)

1239. Ἄκουε τοὺς περὶ ἀλλήλων λόγους, καὶ πειρῶ γνωρίζειν ἅμα τούς τε λέγοντας, ὁποῖοί τινες εἰσι, καὶ περὶ ὧν ἂν λέγωσι. Ταῖς αὐταῖς κόλαζε ζημίαις τοὺς ψευδῶς διαβάλλοντας αἷσπερ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας. (Ἰσοκράτης πρὸς Νικοκλέα)

Ὁ διοικῶν δέον νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει, ὅτι ἐνδέχεται πολῖται νὰ κάμουν εἰς αὐτὸν διαβολὰς περὶ ἄλλων πολιτῶν ἢ ἀστυνομικῶν ὀργάνων, τοιαῦτα δὲ ὄργανα νὰ διαβάλουν τὸ ἓν τὸ ἄλλο ἢ πολίτας· συνεπῶς πρέπει νὰ κάμνῃ σχετικὰς ἐξακριβώσεις.

1240. Μίσει τοὺς κολακεύοντας, ὥσπερ τοὺς ἐξαπατῶντας, ἀμφότεροι γὰρ πιστευθέντες τοὺς πιστεύοντας ἀδικοῦσιν. (Ἰσοκράτης πρὸς Δημόνικον)

1241. Ἀρχικὸς εἶναι βούλου μὴ χαλεπότητι μηδὲ σφό-

δρα κολάζειν, ἀλλὰ τῷ πάντας ἡττᾶσθαι τῆς σῆς διανοίας καὶ νομίζειν τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἄμεινον αὐτῶν σὲ βουλεύεσθαι. (Ἴδιος πρὸς Νικοκλέα)

1242. Ἄρχων ἀγαθὸς οὐδὲν διαφέρει πατρὸς ἀγαθοῦ. (Ξενοφῶν)

1243. Ὁ καλὸς ἄρχος εἶναι καὶ καλὸς πατέρας. (Δημ.)

Ὁ ἀστυνόμος μεριμνᾷ πατρικῶς διὰ τοὺς ὑφισταμένους του καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν.

1244. Ἔργα εἰσὶ νομέως, καὶ βασιλέ[illegible]

1245. Ὁ καλὸς Βασιλιᾶς καὶ ὁ καλ[illegible] τὸ ἴδιο. (Παρ.)

1246. Ὁ καλὸς ἄρχοντ[illegible] (Παρ.)

1247. Ὃν γὰρ ἡγ[illegible] φρονιμώτερον ἑαυτῶν εἶνα[illegible] πείθονται. (Ξενοφῶν).

1248. Ἐκεῖνο μὲν δι[illegible] ὅτι [illegible]ματι οἱ ἄνθρωποι τούτ[illegible] ἐθέλουσι πείθεσθαι οὓς ἂν ἡγῶνται βελτίστους εἶναι. (Ἴδιος)

1249. Ὅ,τι δ᾽ ἂν πράττῃς, τούτου ὡς κάλλιστα καὶ προθυμότατα ἐπιμελεῖσθαι. Οὕτω γὰρ ἥκιστ᾽ ἂν μέν σε οἶμαι ἐν αἰτίᾳ εἶναι. (Ἴδιος)

Ὁ ἀστυνομικὸς ὀφείλει νὰ ἐκπληρώνῃ τὰς ὑποχρεώσεις του ὅσον τὸ δυνατὸν κάλλιστα καὶ προθυμότατα, ἐξασφαλιζόμενος οὕτω καὶ ἀπὸ εὐθύνας.

1250. Καὶ γὰρ τὸ ἐπιμέλεσθαι οὗ ἂν δέῃ, φρονιμωτέρου ἀνδρὸς ἢ τὸ ἀμελεῖν. (Ξενοφῶν)

1251. Τὸ εἴπαμε τοῦ σκύλου μας, κι᾽ ὁ σκύλος τῆς οὐρᾶς του. (Παρ.)

1252. Ἐγὼ ἀπιτάζω (στέλνω σὲ δουλειὰ) τὸν σκύλον κι᾽ ὁ σκύλος τοὐράδ᾽ ν᾽ ἀτ᾽ (τὴν οὐρά του). (Παρ.)

1253. Ἐγὼ ὁρίω (ὁρίζω) τὸν τσύλλο μου κι ὁ τσύλλος τὴν οὐρά του. (Παρ.)

1254. Τὴν ἀλεποῦ ἐπρόσταξαν κ' ἐκείνη τὴν οὐρά της. (Παρ.)

Ἐπὶ τοῦ διαταχθέντος νὰ ἐκτελέσῃ τι καὶ ἀναθέτοντος εἰς ἄλλον τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

1255. Ὀφθαλμὸς δεσπότου πιαίνει ἵππον [illegible]

1256. Οὐδὲν οὕτω πιαίνει ἵππον, ὡς [illegible] ὀφθαλμός. (*)

1257. Τοῦ νοικοκυριοῦ τὸ μάτι [illegible] μέσ' τὸ χωράφι. (Παρ.)

1258. Τὸ μάτι τοῦ νοικοκύρη [illegible] τὸ χωράφι. (Παρ.)

1259. Τὸ μάτι τ' ἀφεντικοῦ τρέφει τ' ἄλογο. (Παρ.)

1260. Τὸ μάτι τοῦ νοικοκύρη τροφὴ τ' ἀλόγου. (Παρ.)

1261. Τὸ μάτι τοῦ κυρίου παχύνει τὸ ἄλογον. (Παρ.)

1262. Ἀλλοιὰ σ' ἐκείνονε, ποὺ νὰ λείπῃ ἀπὸ τὸ γάμο του. (Παρ.)

Ὅτι ὁ διοικῶν ὀφείλει ν' ἀσκῇ ἐπαγρύπνησιν κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων διεξαγωγὴν σοβαρῶν ἰδίως ὑποθέσεων καὶ νὰ δίδῃ ὁδηγίας πρὸς τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, νὰ ἐξελέγχῃ δὲ τὰς ἐνεργείας τῶν ἐκτελεστῶν. Δὲν διοικεῖ καλῶς παραλείπων τὸ τοιοῦτον καθῆκον καὶ ἰσχυριζόμενος : «ἐγὼ διέταξα».

1263.—Λύκο, γιατί ν' ὁ σβέρκος σου χοντρός ;

—Γιατὶ κάνω τὴ δουλειά μου μοναχός μου. (Παρ.)

Ὅτι ὁ διοικῶν δέον νὰ ἐκτελῇ αὐτοπροσώπως τὰ ἀνατεθειμένα εἰς αὐτὸν καθήκοντα καὶ νὰ μὴ ἀφήνῃ τὴν διεκπεραίωσιν αὐτῶν εἰς τοὺς ὑφισταμένους του.

1264. Τοῦ λύκ' τὸ γουργούρ' ἔν παχὺ γιατὶ θιάν' τὸ ὄργο τ' μοναχός του. (Παρ.)

1265. Ἂν θέλῃς νὰ γίνῃ ἡ δουλειά σου, πήγαινε μόνος σου· ἂν ὄχι, στεῖλε κάποιον ἄλλον. (Φραγκλῖνος)

1266. Χαλεπὸν τὸ ποιεῖν, τὸ δὲ κελεῦσαι ῥάδιον. (*)

Ὅτι εὔκολος ἡ ἔκδοσις διαταγῶν, δύσκολος δὲ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν.

1267. Πᾶς λόγος ἐστὶ μάταιος ὁ μὴ τετελεσμένος ἔργῳ.

Καὶ πᾶσα πρᾶξις τὸν λόγον ἔργον ἔχει. (*)

1268. Ὅποιος λέγει καὶ δὲν κάνει, τὸν γελοῦν καὶ τὴν παθαίνει. (Παρ.)

1269. Ὁ Μανώλης μὲ τὰ λόγια, κτίζ' ἀνώγεια καὶ κατώγεια. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἀστυνομικὸς δὲν πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς ὡραίους λόγους, ἀλλ' εἰς ἔργα, ἔργα, ἔργα.

1270. «Ὁλόκληρη τὴν ζωή μου ὑπηρέτησα πάντοτε εἰς τὸ μέτωπον καὶ ὑπῆρξα πάντοτε πολέμιος τῆς γραφειοκρατίας. Ὁμολογῶ [illegible] ἐργασία εἶναι ἐξ ἴσου ἀναγκαία, ἀλλὰ εἶναι [illegible] νὰ βλέπη κανεὶς ἀνθρώπους σοβαροὺς καὶ μυαλωμένους νὰ χάνουν ἐντελῶς κάθε συναίσθησιν τῆς πραγματικότητος, ὅταν βρίσκωνται γύρω ἀπὸ ἕνα τραπέζι συσκέψεως...»

«Δὲν εἶμαι ὁ μόνος ὁ ὁποῖος διεπίστωσα καὶ ἐσχημάτισα τὴν πεποίθησιν, ὅτι μεταξὺ μετώπου καὶ γραφείων ἔλειψε πολλάκις ἡ ἀπαιτουμένη σύμπνοια. Αὐτὸ συνέβη ὄχι μόνον στὴν Γερμανία, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἐμπολέμους. Οἱ ἄνθρωποι τῶν γραφείων, βυθισμένοι στὴ θεωρία, δὲν εἶχαν καμμιὰ συναίσθησι τῆς πραγματικότητος».(Ντόνα Σλόντιεν, κυβερνήτης τοῦ ἐνδόξου γερμανικοῦ πολεμικοῦ [illegible] κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον).

1271. Τὸ πολλὰ πράττειν οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ βίῳ. (*)

1272. Πολλὰ ἐπιχειρίζεσαι, πολλοὺς κινδύνους τρέχεις. (Παρ.)

1273. Ποιὸς πηδάει πολλὰ παλούκια, θὲ νὰ τοῦ χωθῇ κανένα. (Παρ.)

1274. Τὸ πολλὰ τολμᾶν πολλ' ἁμαρτάνειν ποιεῖ. (*)

1275. Ἀλλὰ γὰρ πάντες πλείω πεφύκαμεν ἐξαμαρτάνειν, ἢ κατορθοῦν. (Ἰσοκράτης)

1276. Οὐ πάνυ γε ῥάδιόν ἐστιν εὑρεῖν ἔργον ἐφ' ᾧ οὐκ ἄν τις αἰτίαν ἔχοι. Χαλεπὸν γὰρ οὕτω τι ποιῆσαι ὥστε μηδὲν ἁμαρτεῖν. (Σωκράτης πρὸς Εὔθηρον)

Ὁ διοικῶν, ὡς καὶ οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὰ γραφεῖα, εἰσηγηταὶ καὶ βοηθοί του, δέον νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψει, ὅτι τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ὅσον ἀγωνίζονται ἐν τῇ πράξει περισσοτέρους καὶ δυσχερεῖς ἀγῶνας, ὡς συνήθως συμβαίνει, μάλιστα λόγῳ ἐλλείψεως ἐπαρκῶν μέσων ἢ λόγῳ ἐξαιρετικῶν περιστάσεων, τόσον εἶναι φυσικὸν νὰ ἔχουν ὄχι μόνον ἐπιτυχίας, ἀλλὰ καὶ ἀποτυχίας, νίκας καὶ ἥττας, διὸ πρέπει νὰ κρίνωνται ἀναλόγως.

1277. Σ' ἔχω χάρι, κάβουρα, νὰ πηδᾷς στὰ κάρβουνα,
Σὰν πηδᾷς στὸν ποταμό, ἤντα χάρι σ' ἔχω γώ ; (Παρ.)

1278. Στὸν πόρο (ἢ στὸ πήδημα) φαίνεται ὁ σπασμένος. (Παρ.)

1279. Κυβερνήτην μὲν γὰρ ὁ χειμών, τὸν δὲ στρατηγὸν ἡ παράταξις δοκιμάζει καὶ βασανίζει. (*)

1280. Ὁ καλὸς ὁ καπετάνιος (ἢ καραβοκύρης) στὴν τρικυμία (ἢ στὴν φουρτούνα) φαίνεται. (Παρ.)

1281. Στὸν πόλεμο φαίνεται τὸ καπετανάτο. (Παρ.)

Ὅτι ἡ ἀξία τοῦ ἱκανοῦ διοικητοῦ φαίνεται εἰς τὸν πόλεμον καὶ ὄχι τόσον ἐν εἰρήνῃ, εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις καὶ ὄχι εἰς τὰς συνήθεις, εἰς τὰς δυσκόλους καὶ ὄχι εἰς τὰς εὐκόλους.

1282. Ἔκ τε τῶν μεγίστων κινδύνων, ὅτι καὶ πόλει καὶ ἰδιώτῃ μέγισται τιμαὶ παραγίγνονται. (Θουκυδίδης)

1283. Οἱ μεγάλοι κίνδυνοι δίνουν καὶ μεγάλας τιμάς. (Παρ.)

1284. Μὴ παισὶ τὰ κοινὰ—καὶ μάχαιραν. (*)

1285. Ὅλα τοῦ πρέπουνε τοῦ νέου, ἔξω ἀπὸ τὸ κουμάντο. (Παρ.)

Ὁ διοικητὴς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἀστυνομικὸν ὄργανον, πρέπει νὰ ἔχῃ ὥριμον ἡλικίαν, δυνάμει τῆς ὁποίας προσκτᾶται κρίσιν καὶ γνῶσιν τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου, ἐφόδια ἀπαραίτητα πρὸς καλὴν διεξαγωγὴν τοῦ δυσχεροῦς ἀστυνομικοῦ ἔργου καὶ συνετὴν ἐν γένει διοίκησιν.

1286. Ἀνὴρ ἄβουλος εἰς κενὸν μοχθεῖ. (*)

1287. Ἄσκοπος (ἢ ἄβουλος) ὁ νοῦς, διπλοῦς ὁ κόπος. (Παρ.)

1288. Οὐκ ἄν τις εἴπῃ πολλὰ θαυμασθήσεται, ὁ μικρὰ δ' εἰπὼν μᾶλλον ἂν ᾖ χρήσιμα. (Φιλωνίδης)

1289. Γνώμαις γὰρ ἀνδρὸς εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις,
εὖ δ' οἶκος, εἰς τ' αὖ πόλεμον ἰσχύει μέγα·
Σοφὸν γὰρ ἓν βούλευμα τὰς πολλὰς χέρας
Νικᾷ· σὺν ὄχλῳ δ' ἀμαθία πλέον κακόν. (Εὐριπίδης)

Καὶ ἡ δύναμις σοφῆς γνώμης ἀστυνομικοῦ εἰς δυσχερεῖς ὑπηρεσιακὰς περιστάσεις εἶναι μεγάλη καὶ σωτηρία. Πολύτιμος εἶναι ὁ σοφὸς ἀστυνομικός.

1290. Ἀληθὴς πολιτικὴ εἶναι τὸ νὰ βλέπῃ τις μακράν. (Jhering).

1291. Τὸ κάλλιστον σύστημα ἐν τῇ πολιτικῇ θεωρεῖται «τὸ μὴ κυβερνᾶν ὑπὲρ τὸ δέον». (Ἑρβ. Σπένσερ)

Καὶ ἡ ἀστυνομία πρέπει νὰ ἔχῃ πολιτικότητα καὶ μὲ αὐτὴν νὰ διαχειρίζεται περιστάσεις τινάς, καὶ νὰ θέτῃ εἰς πρᾶξιν τὴν θεωρίαν τῆς σκοπιμότητος, ὅταν αὗται τὴν ἐπιβάλλουν.

1292. Σὰν τέλειος χωροφύλακας τὰ καταφέρνει. (Παρ.)

Ὅτι διαχειρίζεται λίαν προσφυῶς τὰς περιστάσεις.

1293. Κυβερνᾶν ἐστι προνοεῖν. (*)

Ἡ ἀμοιβὴ καὶ ἡ τιμωρία

Ὁ ἀστυνομικὸς διοικητὴς ἔχει εἰς χεῖράς του δύο ἰσχυρὰ μέσα πρὸς ἐνάσκησιν τῆς διοικήσεώς του, τὴν ἀμοιβὴν τῶν καλῶν καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν κακῶν. Πρέπει νὰ προσέχῃ τοὺς ἱκανούς.

1294. Δοκοῦσιν ὑπομένειν τοὺς κινδύνους οἱ πολῖται διὰ τὰ ἐκ τῶν νόμων ἐπιτίμια καὶ τὰ ὀνείδη καὶ διὰ τὰς τιμάς· καὶ διὰ τοῦτο ἀνδρειότατοι δοκοῦσιν εἶναι, παρ᾽ οἷς οἱ δειλοὶ ἄτιμοι, οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἔντιμοι. (Ἀριστοτέλης)

1295. Τὰ δὲ ἐπαινετά, οἷον ἀρεταί· ἀπὸ γὰρ τῶν κατ᾽ αὐτὰς πράξεων ὁ ἔπαινος γίνεται . . . (Ἴδιος)

1296. Καὶ μὴν τὸ τοὺς κακοὺς κολάζειν καὶ τοὺς ἀγαθοὺς τιμᾶν ἀμφοτέροις οἶμαι προσήκειν. (Σωκράτης)

1297. Πλεονεκτεῖν μὲν ποιεῖν τοὺς εὐτάκτους, μειονεκτεῖν δὲ ἐν πᾶσι τοὺς ἀτακτοῦντας. (Πλάτων)

1298. Καὶ τοίνυν κατανοεῖν περὶ τούτων ἐν πᾶσιν ὁρᾶν μοι δοκῶ τὸ προτρέπον πείθεσθαι μάλιστα ὂν τὸ τὸν πειθόμενον ἐπαινεῖν τε καὶ τιμᾶν, τὸν δὲ ἀπειθοῦντα ἀτιμάζειν τε καὶ κολάζειν. (Ξενοφῶν)

1299. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῇ ἀρετῇ ἔπαινος, ἐπὶ δὲ τῇ κακίᾳ ψόγος. (Ἰσοκράτης)

1300. Δύο εἰσὶ τὰ παιδεύοντα τοὺς νέους, ἥ τε τῶν ἀδικούντων τιμωρία καὶ ἡ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς διδομένη δωρεά· πρὸς ἑκάτερον δὲ τούτων ἐπιβλέποντες τὴν μὲν διὰ τὸν φόβον φεύγουσι, τῆς δὲ διὰ τὴν δόξαν ἀποθυμοῦσι. (Λυκούργου λόγος κατὰ Λεωκράτους)

1301. Ἔπαινοι δὲ καὶ ψόγοι πάσης εἰσὶν αἰτίας ὠφελιμώτεροι τοῖς ἐλευθέροις, οἱ μὲν ἐπὶ τὰ καλὰ παρορμῶντες, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν αἰσχρῶν ἀπείργοντες. (Πλούταρχος)

1302. Τὰ μετὰ δικαιοσύνης χορηγούμενα βραβεῖα γεννῶσι τὴν ἅμιλλαν καὶ τὴν φιλοπατρίαν. (Κοραῆς)

1303. Ὑπὲρ σαυτοῦ μὴ φράσῃς ἐγκώμιον. (Μένανδρος)

1304. Ἐγκωμιαζέτω σε ὁ πέλας καὶ μὴ τὸ σὸν στόμα, ἀλλότριος καὶ μὴ τὰ σὰ χείλη. (Παρ. Σολομῶντος)

1305. Πρέπει τις νὰ καθίσταται ἄξιος τῶν ἐπαίνων, ὀφείλει ὅμως νὰ μὴ ἐπιζητῇ αὐτούς. (Fenelon)

Ὅτι ὁ ἀστυνομικός, προσφέρων ὑπηρεσιακὰς ἐκδουλεύσεις, ὀφείλει νὰ μὴ ἐπιζητῇ τὴν ἀπονομὴν ἀμοιβῶν, ἀλλὰ νὰ ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τῶν προϊσταμένων του.

1306. Ὁ ἀνώτατος τῆς ἀρετῆς βαθμὸς συνίσταται εἰς τὸ πράττειν τὸ καλὸν διὰ τὸ καλόν, καὶ οὐχὶ διότι ἀποδέχεται ἀμοιβάς. Ἐξάσκησις ἀρετῆς πρὸς ἀπολαυὴν μισθοῦ (ἀμοιβῆς) εἶναι φιλαυτία (*).

1307. Ἡ χαρὰ τῆς συνειδήσεως εἶναι ὑπερτέρα τῶν ἐπαίνων τοῦ κόσμου. (Σ. Σμάϊλς)

Ἡ Πειθαρχία

Ὄχι μόνον εἰς τὸν στρατόν, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν δημοσίαν ὑπηρεσίαν καὶ ἰδιωτικὴν ἐργασίαν, ὅπου πολλὰ πρόσωπα συμπράττουν πρὸς λειτουργίαν αὐτῆς, προαπαιτεῖται ὀργάνωσις, ἱεραρχία καὶ πειθαρχία, δηλ. ὑποταγὴ πρὸς τοὺς ἀνωτέρους (σχέσις τῆς διοικήσεως καὶ τῆς ὑπακοῆς) καὶ πρὸς ὡρισμένους κανόνας, καθ᾽ οὓς ἐκτελεῖται ἡ ὑπηρεσία ἢ ἡ ἐργασία, διὰ νὰ λειτουργῇ αὕτη μὲ σύστημα καὶ μέθοδον καὶ νὰ ἐκπληρώνῃ τὸν γενικὸν σκοπόν της. Δημοσία ὑπηρεσία ἢ ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις ἄνευ ἱεραρχίας καὶ πειθαρχίας ἀναρχεῖται, δὲν δύναται ὄχι μόνον νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπόν της, ἀλλ᾽ οὐδὲ νὰ ὑπάρξῃ, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἀστυνομία, τῆς ὁποίας μάλιστα τὸ ἔργον εἶναι πολυσύνθετον καὶ πολυϋπεύθυνον καὶ δυσχερὲς καὶ τῆς ὁποίας τὰ ὄργανα ἐνεργοῦν συνήθως μεμονωμένα καὶ δέον νὰ ἐμφοροῦνται ἀπὸ τὴν ὑψηλὴν πειθαρχίαν νὰ ἐκτελοῦν τὸ καθῆκον ο ἴ κ ο θ ε ν.

1308. Ὦ ξεῖν' (ὦ ξένε), ἀγγέλλειν (ἄγγελλε) Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῇδε κείμεθα, τοῖς κείνων ρήμασι (νόμοις) πειθόμενοι. (Ἐπίγραμμα εἰς Λεωνίδαν καὶ τοὺς τριακοσίους).

1309. Μέγιστον ἀγαθὸν τὸ πειθαρχεῖν φαίνεται εἰς τὸ καταπράττειν τὰ ἀγαθά. (Ξενοφῶν)

1310. Λέγοντός τινος Θεοπόμπῳ, ὅτι ἡ Σπάρτη εὐτυχεῖ ἔχουσα ἀρχηγοὺς τοὺς βασιλεῖς, λέγε μᾶλλον, ἔφη οὗτος, ὡς ἔχουσα πειθαρχικοὺς πολίτας (*).

1311. Ἀλλ' ἡ πειθαρχία μάθημα μέν ἐστιν ἄρχοντος (ἐμποιεῖ γὰρ ὁ καλῶς ἄγων, τὸ καλῶς ἕπεσθαι...). (Πλουτ. Λυκοῦργος Λ'.)

1312. Δὲν ὑπάρχει ροπὴ τῆς κακίας, ὁσονδήποτε κακή, ἡ ὁποία νὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν ν' ἀνθίσταται κατὰ τῆς πειθαρχίας. (Σενέκας).

1313. Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. (Πράξεις Ἀποστόλων)

1314. Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις. (Ἑβρ. ιγ'. 17)

1315. Πειθαρχία εἶναι ἡ ἐκτέλεσις τοῦ στρατιωτικοῦ καθήκοντος. (Gavet)

1316. Ἀντιλογίας ἐγερεῖ πᾶς κακός. (Παρ. Σολ. ιζ'. 11)

1317. Ὑπακουή, ζωή, παρακουή, θάνατος. (Παρ.)

Ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς εἶναι πειθαρχικός, ἐὰν σέβεται καὶ ὑπακούῃ τοὺς ἀνωτέρους του καὶ ἐκτελῇ τὸ καθῆκόν του, εὐδοκιμεῖ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ὑπηρεσία του, ἐὰν δὲ τοὐναντίον, ἐπέρχεται εἰς ἀμφοτέρους καταστροφή.

Ἡ πρόβλεψις—πρόνοια

Ὁ ἀστυνομικὸς δὲν πάσχει ἀπὸ ὀκνηρίαν σκέψεως καὶ ἀπὸ σωματικὴν ἀδράνειαν, ἀλλ' ἀπεναντίας βλέπων μακρὰν καὶ ἐπισκοπῶν πανταχόθεν τὰ ἀστυνομικὰ πράγματα κάμνει προβλέψεις καὶ μεριμνᾷ περὶ ὅλων, πρὶν

ἢ προκαταληφθῇ ὑπ' αὐτῶν. Πολλάκις ἄλλως τε τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν καὶ οἱ πνέοντες ἄνεμοι καὶ αἱ διάφοροι προειδοποιήσεις βοοῦν περὶ τῶν μελλόντων συμβάντων.

1318. Βλέπει μακρυά. (Παρ.)

1319. Ὅποιος στοχάζεται τὸ κακόν, μαντεύει. (Παρ.) Ὁ συνετὸς ἄνθρωπος ἐπισκοπῶν τὰ πράγματα προνοεῖ· προβλέπει δηλ. τὸ κακὸν καὶ λαμβάνει τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν αὐτοῦ. Ὁμοίως καὶ πρὸ παντὸς ἡ ἀστυνομία. Ὑπάρχουν ἀστυνομικὰ ὄργανα τόσον ἀφωσιωμένα εἰς τὸ καθῆκον, τόσον προσηνατολισμένα ἐκ μακρᾶς ἕξεως εἰς τὰ διάφορα ζητήματα δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ὥστε ἐμπνεόμενα ἐκ τούτου μαντεύουν, διαισθάνονται, ὀσφραίνονται μακρόθεν καὶ κάμνουν προβλέψεις περὶ τῶν μελλόντων νὰ συμβοῦν ἀτόπων, κακῶν, ἀδικημάτων. Πρὸς ἀποσόβησιν τούτων λαμβάνονται ἀκολούθως τὰ κατάλληλα ἀστυνομικὰ μέτρα.

1320. Τί ἄλλο νομίζετε ὅτι ἦτο τοῦ Σωκράτους τὸ δαιμόνιον παρὰ μακρὰ τῆς ἀρετῆς ἕξις, ἥτις τὸν κατέστησεν ἱκανὸν νὰ κρίνῃ εἰς ῥοπὴν ὀφθαλμοῦ καὶ κατὰ πᾶσαν περίστασιν τί ἔπρεπε αὐτὸς νὰ πράξῃ, τί νὰ συμβουλεύσῃ τοὺς φίλους του νὰ πράξωσι, τῆς πράξεως δὲ ταύτης ἢ τῆς συμβουλῆς ἡ ἀπόβασις τὸν ἐδείκνυεν ἔπειτα προφήτην; Παρατήρησε τὴν δύναμιν τῆς ἕξεως εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς τῶν ἀνθρώπων ἐνεργείας, διὰ νὰ πληροφορηθῇς, ὅτι ἡ ἕξις φαίνεται εἰς τὸν ἔχοντα ὡς ἔμπνευσίς τις θεία καὶ ἀληθινὸν δαιμόνιον . . . . . Τί παράδοξον λοιπὸν ἂν ὁ Σωκράτης ἐργαζόμενος πᾶσαν ὥραν τὴν ἀρετὴν ἔπραττε καὶ συνεβούλευεν ὡς θεόπνευστος ; Αὐτὸ κατορθώνει ἡ ἄσκησις. (Κοραῆς)

Καὶ ὁ ἀστυνομικὸς ὡς ἐμπνευσμένος μαντεύει τὸ κακόν, ἐὰν ἐργάζεται πᾶσαν ὥραν τὰ ἀστυνομικὰ καὶ αποκτήσῃ οὕτω τὴν ἕξιν.

1321. Δεινὸν τὸ συνιδεῖν τὸ μέλλον. (Σόλων)

1322. Ἀσφαλὲς τὸ γενόμενον, ἀσαφὲς τὸ μέλλον. (Ἴδιος)

1323. Εὔκολον εἶναι νὰ ἴδῃς, ἀλλὰ δύσκολον νὰ προΐδῃς. (Παρ.)

1324. Τὰ ἀφανῆ τοῖς φανεροῖς τεκμαίρου. (Σόλων)

1325. Βουλευόμενος, παραδείγματα ποιοῦ τὰ παρεληλυθότα τῶν μελλόντων. Τὸ γὰρ ἀφανὲς ἐκ τοῦ φανεροῦ ταχίστην ἔχει τὴν διάγνωσιν. (Ἰσοκράτης)

1326. Δεῖ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις τεκμαίρεσθαι. (Ἴδιος)

1327. Ἡ τῶν γεγενημένων πράξεων μνήμη τῆς περὶ τῶν μελλόντων εὐβουλίας γίνεται παράδειγμα. (Πλούταρχος)

1328. Κάμε με Νῶε, νὰ σὲ κάμω προφήτη. (Παρ.)

Ὅτι ὁ Νῶε ἐπρονόησε, προβλέψας καὶ κατασκευάσας τὴν κιβωτὸν διεσώθη ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ.

1329. Κάμε με σοφὸν, νὰ σὲ κάμω πλούσιον. (Παρ.)

1330. Κάμε με προφήτη, νὰ σὲ κάμω πλούσιο. (Παρ.)

1331. Ποίησόν με προνοεῖν, καὶ ποιήσω σὲ πλουτεῖν. (Βυζ.)

1332. Ὅποιος ἔχει δυὸ μάτια, ἀγοράζ' ἀλεῦρι. (Παρ.)

Ἐπὶ προνοητικῶν.

1333. Ὅποιος ἔχει ἕνα μάτι, παίρνει ἀλεῦρι, κι' ὅποιος κανένα, ψωμί. (Παρ.)

1334. Καὶ δὶς ὃ δεῖ καλόν ἐστιν ἐνίσπειν. (Θέογνις;)

1335. Καὶ δὶς γάρ τοι καὶ τρίς, φασί, καλὸν εἶναι τὰ καλὰ λέγειν τε καὶ ἐπισκοπεῖσθαι. (*)

1336. Καὶ δυὸ καὶ τρεῖς τὰ πρέποντα καλὸν εἶναι νὰ λέγωνται. (Παρ.)

1337. Ὅγοιος φυλάει τὸ μῦλο, ἀλέθει. (Παρ.)

Ὅτι ὁ προνοητικὸς διεξάγει τὰς ὑποθέσεις του ἐγκαίρως καὶ αἰσίως.

1338. Ὅποιος θέλει νὰ μισεύσῃ, στὴν ἀκρογιαλιὰ ἂς στέκῃ (ἢ ἂς καθίζῃ). (Παρ.)

1339. Ποιὸς νὰ ταξειδεύσῃ θέλει, κάθεται στὸ περιγιάλι. (Παρ.)

1340. Τῶν φρονίμων τὰ παιδιὰ πρὶν (ἢ μπρού) πεινάσουν μαγειρεύουν. (Παρ.)

1341. Ἐγὼ εἶπά το κ' ἔκλαψά το. (Παρ.)

Ἐπὶ τοῦ εἰπόντος τὰ δέοντα καὶ ἀπεκδυομένου πάσης εὐθύνης διὰ τὰ συμβησόμενα, ἐὰν μὴ ἀποσοβηθοῦν ταῦτα διὰ ληπτέων καταλλήλων μέτρων.

1342. Συνετῶν ἀνδρῶν εἶναι, πρὶν γενέσθαι τὰ δυσχερῆ, προνοῆσαι, ὅπως μὴ γένηται· ἀνδρείων δέ, γινόμενα εὖ θέσθαι. (Πιττακός)

Ὅτι ὁ συνετὸς ἀστυνομικός, πρὶν ἢ γεννηθοῦν δυσχερῆ πράγματα εἰς τὴν ἀστυνομίαν, ὀφείλει νὰ τὰ προΐδῃ καὶ νὰ λάβῃ μέτρα πρὸς ἀποσόβησιν αὐτῶν· ἐὰν ὅμως δὲν προληφθοῦν, ἡ τολμηρὰ ἐνέργειά του θὰ τὰ ἀποκαταστήσῃ.

1343. Χαρά στονε ποὺ ξαφνιστῇ καὶ πιάσῃ τ' ἅρματά του. (Παρ.)

Ὅπως τὸ στράτευμα κατὰ τὸν πόλεμον λαμβάνει μέτρα ἀσφαλείας του ἐν στάσει ἢ ἐν πορείᾳ, διὰ νὰ μὴ αἰφνιδιασθῇ ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, οὕτω καὶ ἡ ἀστυνομία, τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, λαμβάνουν κατὰ τὰς περιστάσεις ἀνάλογα μέτρα, διὰ νὰ μὴ αἰφνιδιασθοῦν ἀπὸ ὑπηρεσιακὰς δυσχερείας ἢ κακοποιούς. Ὁ προβλεπόμενος κίνδυνος ἐμποιεῖ ἀσθενῆ ἐντύπωσιν, ἐνῷ ὁ αἰφνίδιος συνήθως καταπλήσσει. Ἀλλ' ἐὰν τυχὸν ὁ ἀστυνομικὸς παραλείψῃ νὰ προβλέψῃ τὸ κακὸν καὶ νὰ λάβῃ μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν αὐτοῦ, προκαταληφθῇ δὲ αἰφνιδιαστικῶς ἀπὸ δυσμενεῖς ὑπηρεσιακὰς περιστάσεις καὶ κινδύνους, δύναται ν' ἀντεπεξέλθῃ κατ' αὐτῶν ἐπιτυχῶς, ἐὰν τηρήσῃ ψυχραιμίαν τόλμης καὶ σκέψεως.

1343 (δίς). Στερνή μου γνῶσι, νὰ σὲ εἶχα πρῶτα. (Παρ.)

1344. Νοῦς ἀσκλέτιγος, κεφάλι κολοκυθένιο. (Παρ.)
Ἐπὶ ἀσκέπτου καὶ ἀπρονοήτου ἀνθρώπου.
1345. Κατόπιν ἑορτῆς. (Παρ. ἔκφρ.)
Ἐπὶ τοῦ ἐνεργοῦντος ἀργὰ καὶ ἀνωφελῶς πλέον.

Ἡ προσοχὴ

Ὁ ἀστυνομικὸς πρέπει νὰ συνηθίση ν' ἀναπτύξη τὴν δύναμιν τῆς προσοχῆς, διὰ ν' ἀποκτήση οὕτω ἱκανότητα παρατηρήσεως καὶ σκέψεως, νὰ ἐμβαθύνη εἰς τὰς ἐννοίας, ποὺ προσέχει, ν' ἀνακαλύπτη ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρας ἰδιότητας καὶ σχέσεις αὐτῶν, νὰ ἐντυπώνη αὐτὰς ζωηρῶς εἰς τὴν μνήμην του, νὰ φθάση δὲ εἰς τελειότητα ἀστυνομικῆς ἀντιλήψεως καὶ «ἐξ ἑνὸς τὰ πάντα νὰ ὁρᾷ».

1346. Προσοχὴ εἶναι ἡ προσπάθεια τοῦ πνεύματος πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀντιλήψεως ἢ τῆς συνειδήσεως. (Π. Βράϊλας Ἀρμένης)

1347. Νοῦς ὁρᾷ καὶ νοῦς ἀκούει. (*)

1348. Ἅπαντα τὰ ἀνώτατα προτερήματα τοῦ νοῦ στηρίζονται ἐπὶ τῆς προσοχῆς. (Σαμ. Σμάϊλς)

1349. Τὸ μάτι δὲν βλέπει, ὅταν ὁ νοῦς προσέχη ἀλλοῦ. (Σκαρρόν)

1350. Ὁ μὴ παρατηρῶν διέρχεται τὸ δάσος καὶ ξύλα δὲν βλέπει. (Ρωσσική)

Ἡ ταχύτης τῆς ἐνεργείας

Θέρος, τρύγος, πόλεμος. (Παρ.)

Ὅτι τὰ τρία ταῦτα ἀπαιτοῦντα ταχύτητα, ἀφοῦ ἀρχίσουν νὰ ἐκτελῶνται, δέον νὰ ἐπισπεύδωνται πρὸς τὴν καλὴν λῆξίν των, διότι οἱ καιροὶ οὐ μενετοί. Καὶ ἡ ἀστυνομία διεξάγει διαρκῆ πόλεμον ἐν εἰρήνῃ καὶ αἱ σχετικαὶ ἐνέργειαι αὐτῆς δέον νὰ εἶναι ταχεῖαι, διὰ νὰ εὐοδωθοῦν.

1351. Τὸ ἐνεργεῖν ταχέως ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ εἶναι τὸ ἥμισυ τῆς ἐπιτυχίας. (Goron)

1352. Τὸ νὰ γινώσκῃ νὰ ἐνεργῇ καὶ νὰ ἐνεργῇ ταχέως εἶναι οὐσιώδης ἰδιότης τοῦ ἀστυνομικοῦ. (Macé)

Ὅτι ἡ ἀστυνομία διὰ τῆς ταχείας ἐνεργείας διατηρεῖ τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀποκαθιστᾷ αὐτήν, ὅταν διαταραχθῇ, προλαμβάνει καὶ περιστέλλει τὰ ἀδικήματα καὶ διευθετεῖ τὰ διάφορα ζητήματα.

1353. Καιρὸς παντὶ πράγματι (*).

1354. Καιρὸς γιὰ κάθε πρᾶμα. (Παρ.)

Ὅτι κάθε πρᾶγμα πρέπει νὰ γίνεται εἰς τὸν ἁρμόδιον καιρόν.

1355. Πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπισφαλὲς τυγχάνει. (Αἴσωπος)

Ἐὰν λ. χ. ἡ ἀστυνομία, γνωρίζουσα ὅτι πρόκειται νὰ διαταραχθῇ ἡ τάξις ἢ νὰ ἐκτελεσθῇ ἓν ἔγκλημα, βραδύνει νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα πρὸς ἀποτροπὴν αὐτοῦ, ἀμφίβολον ἢ ἀδύνατον εἶναι νὰ προλάβῃ τὸ κακόν.

1356. Ὁ χρόνος καταβροχθίζει τὰ πάντα. (Ὀβίδιος)

1357. Ὁ κερδίζων καιρόν, κερδίζει τὸ πᾶν. (Βήκονσφιλδ)

1358. Φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς. (Σοφοκλῆς)

1359. Σπεῦδε βραδέως. (*)

Ὅτι διὰ τὴν καλὴν διεξαγωγὴν ἀστυνομικῶν τινων ὑποθέσεων, ἀνακριτικῶν κλπ., ἀπαιτεῖται περίσκεψις καὶ διονύχισις αὐτῶν καὶ συνεπῶς ὁ ἀστυνομικὸς δέον νὰ σπεύδῃ βραδέως.

Ἡ δραστηριότης

Ὁ δραστήριος ἀστυνομικός, ὁ ἐκτελῶν τὴν ὑπηρεσίαν του μὲ πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν, μὲ ζωτικότητα, ἐπιτυγχάνει, τοὐναντίον δὲ ὁ ἀδρανής. Οἷα ἡ δρᾶσις, τοιοῦτον καὶ τὸ ἀποτέλεσμα.

1360. Ἡ δραστηριότης, ὅπως ὁ κόκκος σινάπεως τῆς Γραφῆς, μετακινεῖ ὄρη. (Ballou)

1361. Ἡ δραστηριότης εἶναι τόσον ἀποτέλεσμα σωματικῆς, ὅσον καὶ διανοητικῆς δυνάμεως. (Βολταῖρος)

1362. Ὀφείλομεν νὰ ἐργαζώμεθα μὲ τόσην δραστηριότητα μὲ ὅσην ἐργάζονται αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι περιμένουν τὸ πᾶν ἀπὸ τὸν ἑαυτόν των· καὶ νὰ προσευχώμεθα μὲ τόσην πίστιν μὲ ὅσην οἱ προσδοκῶντες τὸ πᾶν ἀπὸ τὸν Θεόν.(Κόλτων)

1363. Δραστηριότης καὶ ἐπιμονὴ κατακτοῦν τὰ πάντα. (Φραγκλῖνος)

1364. Αὐτὸς μόνον ἔχει δραστηριότητα, ὁ ὁποῖος ἀνθίσταται εἰς τὰς προσπαθείας τῶν θελόντων νὰ τοῦ τὴν ἀφαιρέσουν. (Lavater)

1365. Ἡ δραστηριότης κατορθώνει πᾶν ὅ,τι εἶναι κατορθωτὸν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον· καὶ οὔτε τάλαντα, οὔτε περιστάσεις, οὔτε εὐκαιρίαι, εἰμποροῦν νὰ κάμουν ἓν δίποδον ζῷον ἄνθρωπον, ἄνευ αὐτῆς. (Γκαῖτε)

1366. Λύκο, γιατί 'σαι χονδρολαίμης; Δὲν ὀκνεύω καὶ χοντραίνω. (Παρ.)

1367. Ἡ ὀκνηρία τοῦ νοῦ εἶναι χειροτέρα τῆς τοῦ σώματος. (Βούρτων «Ἀνατομία τῆς μελαγχολίας»)

Ἡ ὀκνηρία τῆς σκέψεως καὶ τοῦ σώματος εἶναι ὀλεθρία.

1368. Διὰ τὴν στρατιωτικὴν ἐπιτυχίαν ἀπαιτεῖται σκοπός, σχέδιον καὶ μέθοδος, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν δὲ δραστηριότης καὶ ἐπιμονὴ εἰς τὰ ἀποφασισθέντα. (Φός)

Ἀναλόγως καὶ διὰ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτυχίαν.

Τὸ ἀόργητον—ἡ ἀνεκτικότης

1369. Ὁ ταβερνάρης πρέπει νἄχῃ κοιλιὰ σὰν τὸ βαγένι. (Παρ.)

Ὅτι πρέπει οὗτος νὰ ὑπομένῃ τὰς ἰδιοτροπίας τῶν

παντοίων πελατῶν του, διὰ νὰ μὴ χάση καὶ διὰ νὰ εὐοδοῦνται αἱ ἐργασίαι του.

1370. Τὸ κοινὸ ὅποιος δουλεύει, θάχη καὶ κοιλιὰ πλατειά (Παρ.)

Ὅτι ὁ πολιτικός, ὁ δημόσιος ὑπάλληλος, ὁ ἀστυνομικὸς πρὸ παντός, πρέπει νὰ εἶναι ὑπομονητικοὶ καὶ ἀνεξίκακοι ἀπέναντι τῶν πολιτῶν. Ὁ ἀστυνομικὸς ὑποχρεοῦται νὰ ἔχῃ ὑπ᾿ ὄψει, ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν του [illegible] μισμὸς ὑποχωρεῖ, ὅτι δὲν ἐνεργεῖ ὡς πρόσωπον, ἀλλ᾿ ὡς ὄργανον τῆς Πολιτείας, ταύτην δὲ καὶ θίγει οἱαδήποτε κατ᾿ αὐτοῦ ἀσέβεια ἢ προσβολὴ ἀπὸ μέρους τινὸς πολίτου. Ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ, ὅτι ὁ ἐν θυμῷ διατελῶν δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ λογικῶς καὶ νομιμοφρόνως καὶ ὅτι ἡ ὀργὴ καταστρέφει ἄτομα καὶ οἰκογενείας καὶ ἔθνη ἀκόμη. Συνεπῶς ἂς μὴ ἔχῃ νεῦρα καὶ ἂς εἶναι πάντοτε ψύχραιμος, οὕτω δὲ καὶ τοὺς παρεκτρεπομένους ἀκόμη δύναται νὰ κυβερνήσῃ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

1371. Θυμοῦ κράτει. (Χίλων)

1372. Θυμοῦ κρατῆσαι κἀπιθυμίας καλόν. (*)

1373. Τὸ δὲ ὀργῆς κατακρατεῖν, ἀνδρὸς οὐ τοῦ τυχόντος ἐστί. (Πλούταρχος)

1374. Ζήσεις βίον ἄριστον, ἂν θυμοῦ κρατῇς. (Μένανδρος)

1375. Δάμασε τὴν ὀργήν σου ἐντὸς τοῦ στήθους σου· ἡ πρᾳότης ἐνεργεῖ καλύτερον. (Ὅμηρος)

1376. Δυοῖν λεγόντοιν, θἀτέρου θυμουμένου,
Ὁ μὴ ἀντιτείνων τοῖς λόγοις σοφώτερος. (Εὐριπίδης)

Μειονεκτικὴ ἡ θέσις τοῦ πρώτου, πλεονεκτικὴ δὲ ἡ τοῦ δευτέρου.

1377. Ἔσο ψύχραιμος καὶ ἐξουσιάζεις τοὺς πάντας. (St. Just)

1378. Μακάριοι οἱ πρᾳεῖς τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. (Ματθ. Ε΄)

1379. Τὸ νὰ κυβερνᾷ κανεὶς τὸν θυμόν του εἶναι καλόν· τὸ νὰ τὸν προλαμβάνῃ εἶναι καλύτερον. (Edward)

1380. Τὸ ἀόργητον ἀνδρός ἐστι σοφοῦ. (Πλούταρχος)

1381. Κρείττων ἀνὴρ μακρόθυμος ἰσχυροῦ, ὁ δὲ κρατῶν ὀργῆς κρείσσων τοῦ καταλαμβάνοντος πόλιν. (Παρ. Σολ.)

1382. Ἀναχαίτιζε τὸν θυμόν σου. Μὴ προβαίνῃς εἰς ἀπόφασίν τινα προτοῦ καταπραϋνθῇς. (Collingwood)

1383. Ὅταν εἶσαι θυμωμένος, μέτρησε δέκα προτοῦ ὁμιλήσῃς· ὅταν εἶσαι πολὺ θυμωμένος, μέτρησε ἑκατόν. (Τζέφφερσων)

1384. Ἐνθυμοῦ νὰ διατηρῇς μίαν ψυχὴν πάντοτε ὁμαλήν. (Ὁράτιος)

1385. Καλότυχος ποὺ 'πόμεινε, κι' ἀλλοιὰ ποὺ παραπάρθη. (Παρ.)

1386. Μὴ παραφέρεσθε ὑπὸ τῆς ὀργῆς, κυριαρχεῖτε δὲ ὑμῶν αὐτῶν καὶ σιγᾶτε. (J. Lubbock «Πῶς νὰ ζῆτε»)

1387. Μαινόμεθα πάντες, ὅταν ὀργιζώμεθα.(Μένανδρος)

1388. Ὁ θυμὸς εἶναι βραχεῖα παραφροσύνη. (Ὁράτιος)

1389. Ἡ ὀργὴ γείτων μανίας. (*)

1390. Τὸν ὀργιζόμενον νόμιζε τοῦ μαινομένου χρόνῳ διαφέρειν. (Κάτων ὁ πρεσβύτερος)

1391. Ὁ θυμωμένος κι' ὁ τρελλός, ὁμοιάζουν καὶ οἱ δυό. (Παρ.)

1392. Ὁ θυμὸς ἀρχίζει μὲ τρέλλαν καὶ τελειώνει μὲ μετάνοιαν. (Πυθαγόρας)

1393. Ὁ θυμὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία ἄρχοντας διαστρέφει καὶ τοὺς ἀρίστους ἄνδρας. (Ἀριστοτέλης)

1394. Ἐν ὀργῇ μήτε τι λέγειν, μήτε πράσσειν. (Πυθαγόρας)

1395. Οὐ μὴν μετ' ὀργῆς πρακτέον τοῖς φρονίμοις οὐδέν. (Θεόφραστος)

1396. Οὐδεὶς οὐδὲν μετ' ὀργῆς βουλεύεται. (Εὐριπίδης)

1397. Θυμοῦ τελευτὴ κακὴ προσγίγνεται. (Σοφοκλῆς)

1398. Ἡγοῦ δὲ ἐν ὀργῇ πάντα γίγνεσθαι κακά. (Χαιρήμων)

1399. Πολλοὺς ὁ θυμὸς ὤλεσεν ἥ τε ὀξυνεσία, δύο κακώ. (Εὐριπίδης)

1400. Ὀργὴ ἀπόλλυσι καὶ φρονίμους. (Σολομῶν)

1401. Θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον. (Σοφοκλῆς)

1402. Θυμὸς τοῦ χωριάτη ζημιὰ τῆς σακκούλας του. (Παρ.)

1403. Τὸ γενάτι βγάζει μάτι, καὶ τὸ πεῖσμα κάνει πρῆσμα. (Παρ.)

1404. Μακρόθυμος ἀνὴρ κατασβέσει κρίσεις, ἀνὴρ δὲ θυμώδης παρασκευάζει μάχας. (Σολομῶν)

1405. Ἀνὴρ θυμώδης ὀρύσσει νεῖκος· ἀνὴρ δὲ ὀργίλος ἐξώρυξεν ἁμαρτίαν. (Παρ. Σολ. ΚΘ'. 22)

1406. Ὁ ἀκράτητος θυμὸς εἶναι πολλάκις μᾶλλον ἐπιζήμιος παρὰ τὸ ἀδίκημα τὸ ὁποῖον τὸν προεκάλεσε. (Σενέκας)

1407. Ἡ ὀργὴ συχνὰ μᾶς προξενεῖ περισσοτέραν ζημίαν παρὰ ἡ προσβολὴ ἡ ὁποία προὐκάλεσεν αὐτήν. (Τολστόϊ)

1408. Ὅ,τι ἀρχίζει μὲ πάθος τελειώνει μὲ καταισχύνην. (*)

1409. Βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμός. (Μένανδρος)

1410. Ζῆλος καὶ θυμὸς ἐλαττοῦσιν ἡμέρας. (Σειράχ Λ'24)

1411. Ὅποιος θυμώνει πολύ, κόβει τὴς ἡμέρες του. (Παρ.)

Ἡ Ἐχεμυθία

Εἶναι ἡ φύλαξις μυστικοῦ.

Ὄχι σπανίως οἱ πολῖται ἀνακοινώνουν εἰς ἀστυνομικὰ ὄργανα ὅ,τι γνωρίζουν περὶ ἐκτελεσθείσης ἢ ἐκτελεσθησομένης ἀξιοποίνου πράξεως, περὶ τῶν πειστηρίων, τῶν προ-

ϊόντων, τῶν ἐνόχων αὐτῆς, περὶ κρησφυγέτου καταζητουμένων, ὡς ληστῶν κ.λ.π., ἀξιώνουν δὲ νὰ μὴ ἀποκαλυφθοῦν, ὅτι ἔδωσαν τὴν πληροφορίαν, διότι φοβοῦνται ἀντεκδικήσεις ἢ δὲν θέλουν νὰ ἔλθουν εἰς ἐχθρότητα μὲ τοὺς ἄλλους ἢ νὰ γίνουν γνωστοὶ ὡς πληροφοριοδόται κ.λ.π. Ὑπάρχει μάλιστα μεταξύ τινων ἀφελῶν ἡ ἀντίληψις, ὅτι τοιαύτη ἀνακοίνωσις εἶναι προδοτικὴ καὶ ἀτιμωτική, διότι κατὰ τὴν παροιμίαν...τῶν κλεπτῶν «ἐκεῖνος ποὺ κλέφτει εἶναι τίμιος, κ' ἐκεῖνος ποὺ μαρτυράει εἶναι ἄτιμος». Συνεπῶς τἀστυνομικὰ ὄργανα ἔχουν ἱερὰν ὑποχρέωσιν, ἠθικὴν καὶ νομικήν, νὰ μὴ ἀποκαλύπτουν τοὺς τοιούτους πληροφοριοδότας—πρὸς οὓς μάλιστα πρέπει νὰ ὀφείλουν χάριτας διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις των—οὐδ' ἐπὶ δικαστηρίου ἀκόμη,ἐὰν συντρέχῃ ἀποχρῶν λόγος. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀνάγκη νὰ λαμβάνουν καὶ πάντα τὰ μέτρα, ὥστε οὐδὲ πόρρωθεν νὰ γεννᾶται οὐδεμία ἀπολύτως ὑπόνοια φανερώσεως τῶν πληροφοριοδοτῶν εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἔργου εἴτε διὰ παραλείψεώς τινος.

'Αφ' ἑτέρου ἀπαιτεῖται μυστικότης καὶ διὰ τὰ λαμβανόμενα μέτρα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐν γένει ἐνεργείας τῆς ἀστυνομίας πρὸς πρόληψιν καὶ καταστολὴν ἀδικημάτων, ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν ἐνόχων, καταδίωξιν καταζητουμένων κ.λ.π., διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ οὕτω τὸ σκοπούμενον ἀποτέλεσμα.

Πρὸς τούτοις ὀφείλει ἡ ἀστυνομία νὰ τηρῇ ἐχεμυθίαν καὶ ὡς πρὸς ἄλλας τινὰς ἀτομικὰς ὑποθέσεις ἰδιωτῶν, τῶν ὁποίων λαμβάνει γνῶσιν ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας της, λ.χ. ὑποθέσεις οἰκογενειακῆς φύσεως κ.λ.π.

Ἡ ἐχεμυθία εἶναι παράγων ἀστυνομικῆς ἐπιτυχίας. Ἡ ἀστυνομία δέον νὰ ἐμπνέῃ εἰς τὰ ὄργανά της τὴν ἐχεμυθίαν καὶ νὰ τὴν καθιερώνῃ δι' ἔργων ὡς παράδοσιν.

1412. Λόγων ἀπορρήτων ἐκφορὰν μὴ ποιοῦ. (Περίανδρος)

1413. 'Απόρρητον κρύπτε. ("Ιδιος)

1414. Εἰδὼς σίγα. (Σόλων)

1415. Ὃ ἂν ἴδῃς μὴ λέγε. (Ἴδιος)

1416. Ἀπορρήτων ἐπέων γλώσσῃ σφραγὶς [illegible]σθω· κρείσσων γὰρ μύθων ἢ κτεάνων φυλακή. (Λου[illegible])

1417. Καὶ τῷ στόματί σου ποίησον θύραν καὶ μοχ[illegible] (Σειράχ ΚΗ'. 25)

1418. Ὁ φρόνιμος τὴν γλῶσσά του τὴν ἔχει στὴν κ[illegible] του. (Παρ.)

1419. Ὁ φρόνιμος διακρίνεται ὄχι τόσον εἰς ὅσα λ[illegible] ἀλλὰ δι' ὅσα παρασιωπᾷ. (*)

1420. Μᾶλλον τήρει τὰς τῶν λόγων ἢ τὰς τῶν χρ[illegible]των παρακαταθήκας. Δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας τρ[illegible] ὅρκου πιστότερον φαίνεσθαι παρεχομένους. (Ἰσοκράτη[illegible]

1421. Τὰ ἐν οἴκῳ μὴ ἐν δήμῳ. (*)

1422. Κακὰ ἐν οἴκῳ κρύπτε. (Πιττακός)

1423. Τὰ λερωμένα πανιὰ τὰ πλένουν στὸ σπίτι. ([illegible]

1424. Ἂν εἰπῶ τὸ παράπονό μου λέγω τὴν πομπ[illegible] (Παρ.)

1425. Ἂν εἰπῶ (ἢ πάγω νὰ πῶ) τὸν πόνο μου, (καὶ) λέγω τὴν πομπή μου. (Παρ.)

Ὅτι ἀνάγκη νὰ κρύπτῃ κανεὶς τὰ οἰκιακὰ αἴσχη.

1426. Μόνη ἡ ἐχεμυθία περιβάλλει δίκην ἰσχυροῦ τείχους καὶ προμαχῶνος τὴν οἰκιακὴν ἡμῶν εὐδαιμονίαν, διαρραγέντος δὲ τοῦ τείχους αὐτοῦ, εἰσέρχονται βιαίως εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ οἴκου ἄσυλον ἡ πολυπραγμοσύνη, ἡ κακία, ὁ φθόνος, αἱ ξέναι ἐπεμβάσεις. (*)

1427. Ἃ δ' ἐν θεραπείῃ, ἢ ἴδω, ἢ ἀκούσω, ἢ καὶ ἄνευ θεραπείης, κατὰ τὸν βίον ἀνθρώπων, ἃ μὴ χρή ποτε ἐκλαλέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι, ἄρρητα ἡγούμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. (Ἱπποκράτης)

1428. Ἀλλ' ἔστι κἀμοὶ κλῂς ἐπὶ γλώσσῃ φύλαξ. (Αἰσχύλος)

1429. Βάλε κλειδὶ στὴ γλῶσσά σου. (Παρ.)

1430. Βάλε μέλισσα νὰ κεντήση τὴ γλῶσσά σου. (Παρ.) Διότι οὕτω θὰ πρησθῇ καὶ δὲν θὰ δύναται ν᾽ ἀρθρώση λέξιν.

1431. Θοῦ, Κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μου καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χείλη μου. (ψαλμ. ρμ΄.)

1432. Ἐστὲ πάντοτε ἐχέμυθοι καὶ γνωρίζετε νὰ σιωπᾶτε. (J. Lubbock)

1433. Ἀσῆμι εἶν᾽ ὁ λόγος, χρυσάφ᾽ ἡ σιωπή.(Παρ.ξένη)

1434. Ὄνομα μέν, χωρίον δ᾽ οὔ. (Βυζ.)

1435. Ὄνομα καὶ μὴ χωριό. (Παρ.)

1436. Νά ξερες τὰ ξέρω γώ, ἠθέλαμε τὰ ξέρ᾽ οἱ δυό. (Παρ.)

1437. Ὅλα ὅλα σοῦ τὰ λέγω, τὸ καλλίτερον σοῦ κρύ- (Παρ.)

1438. Ἀγνόει ὅ,τι γνωρίζεις καὶ μὴ βλέπης ὅ,τι βλέπεις. (Πλαῦτος)

1439. Καλότυχος ἐκεῖνος ποὺ γλέπει καὶ κρύβει, καὶ ἀλλοῖ ἀπὸ ἐκεῖνον π᾽ ἀκούει καὶ λέει. (Παρ.)

1440. Ζήνων ὁ φιλόσοφος, ἐκβιαζόμενος ὑπὸ τυράννων εἰς ἀποκάλυψιν μυστικοῦ, καὶ φοβούμενος μὴ ἕνεκα κακώσεων ὑποκύψη, διαφαγὼν τὴν γλῶσσαν, προσέπτυσε τῷ τυράννῳ. (Στοβαῖος)

1441. Ἐν φίλῳ καὶ ἐν ἐχθρῷ μὴ διηγοῦ βίους ἀλλοτρίους, καὶ εἰ μὴ ἔστι σοι ἁμαρτία, μὴ ἀποκάλυπτε. Ἀκήκοε γάρ σου καὶ ἐφυλάξατό σε, καὶ ἐν καιρῷ μισήσει σε. Ἀκήκοας λόγον, συναποθανέτω σοι· θάρσει, οὐ μή σε ῥήξει. (Σειρὰχ ΙΘ΄. 8-10)

1442. Ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε (ἢ νὰ μείνη ἐδῶ ἢ μεταξύ μας). (Παρ.)

1443. Ἐδωπὰ τὸ εἴπαμε, κι᾽ ἐδωπὰ νὰ μείνη. (Παρ.)

1444. Φρονίμων ἔργα γενειάσι σοφῶν γνωστά. (Βυζ.)

1445. Τῶν μεγάλων τὲς δουλειὲς τὰ γένεια τους τὰ ξέρουν. (Παρ.)

1446. Τῶν φρονίμων τοὺς σκοπούς, τὰ γένεια των τοὺς ξέρουν. (Παρ.)

Ὁ προϊστάμενος ὑπηρεσίας τινός, ὁ διοικητὴς καταδιωκτικοῦ ἀποσπάσματος κλπ. δὲν ἀνακοινώνουν [illegible] εἰς τοὺς ὑφισταμένους τοὺς σκοπούς των, τὰ σχέδια [illegible] γείας, ἐπιχειρήσεων κ.λ.π., ἢ ἐὰν καὶ καθόσον εἶναι ἀ[illegible] τὰ ἀνακοινώνουν προοδευτικῶς καὶ εἰς τὴν κατάλληλον [illegible] γμήν, λαμβάνουν δὲ τοιαύτας προφυλάξεις, διότι εἶναι δυνατὸν ν' ἀποκαλυφθοῦν οἱ σκοποὶ καὶ τὰ σχέδια εἴτε ἐκ προθέσεως, εἴτε ἐξ ἐπιπολαιότητος, εἴτε ἐξ ἀστόχου τινὸς λόγου ἢ ἐνεργείας ὑφισταμένου, ὁπότε δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ ὄχι μόνον ἡ ἀποτυχία τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ἀλλὰ καὶ βλάβη καὶ καταστροφὴ ἀκόμη τῶν ἐπιχειρούντων, ὡς ἐν πολέμῳ ἰδίως.

1447. Κατά τινα ἐκστρατείαν τοῦ πορθητοῦ Κων)[illegible] Μωάμεθ, τῆς ὁποίας τὸν σκοπὸν οὐδεὶς [illegible] διδάσκαλός του ἐτόλμησε νὰ τῷ ζητήσῃ [illegible] ρίας·«ὁ δὲ ὀργίλως πως ἐμβλέψας εἰς αὐτὸν [illegible] οὗτος, εἰ ᾔδειν ὅτι ἐκ τῶν τοῦ πώγωνος [illegible] μία ἀπελάβετό μου τοῦ μυστηρίου, ἀπ[illegible] αὐτὴν πυρὶ παρέδωκα». (Δούκας)

1448. Πάντοτε ἔσχον ὡς ἀρχὴν νὰ μὴ ἀνακοινῶ εἰς τὸν γραφέα μου τὸ σχέδιόν μου πολὺ ταχέως. Ὅσον ἄξιος ἐμπιστοσύνης καὶ ἂν ᾖ εἷς ἄνθρωπος, ἡ γλῶσσά του πολλάκις ἐπικρατεῖ τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας του, μία δ' ἀκριτομυθία δύναται νὰ προξενήσῃ ἀνυπολόγιστον ζημίαν. (H. Gross «Ἡ ἐπιστημονικὴ ἀνάκρισις»)

1449. Ὁ λύκος δὲν χορταίνει μὲ τὰ μηνύματα. (Παρ.)

1450. Ὁ λύκος μὲ μηνύματα ποτὲ ἀρνί (ἢ σφαχτό) δὲν τρώγει. (Παρ.)

Ὅτι ὁ πανοῦργος κακοποιὸς δὲν προαναγγέλει τὰς πράξεις του, δὲν ἀνακοινώνει εἰς κανένα τοὺς σκοποὺς καὶ τὰ σχέδιά του, διὰ νὰ μὴ ἀποτύχῃ ἀφ᾽ ἑνὸς καὶ μὴ πέσῃ εἰς παγίδα ἀφ᾽ ἑτέρου· ἐνεργεῖ δὲ αὐτοπροσώπως πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ποθουμένου καὶ ὄχι δι᾽ ἐντολῶν.

1451. Ἀγοράζει, μὰ δὲν πουλεῖ. (Παρ.)

Ὅτι ὁ φρόνιμος παίρνει λόγια καὶ δὲν τοῦ παίρνουν· ὄχι μόνον τηρεῖ ἐχεμυθίαν, ἀλλὰ καὶ ἐκμαιεύει τὰ μυστικὰ τῶν ἄλλων, ὡς ὁ ἀστυνομικὸς ὅσα τὸν ἐνδιαφέρουν ὑπηρεσιακῶς.

I.- Ληπτέαι προφυλάξεις πρὸς ἀπόκρυψιν μυστικοῦ

Ὅταν πράττεται ἢ ἀνακοινοῦται εἰς ἄλλον κἄτι, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ μείνῃ μυστικόν, ἀνάγκη νὰ λαμβάνωνται ὅλαι αἱ κατάλληλοι προφυλάξεις, ὅπως τοῦτο ἀποκρυφθῇ, ἐφόσον [illegible] ἀνάγκη ἢ κατὰ τὸ δυνατὸν περισσότερον χρόνον.

1452. Ὁ μοναδικὸς μάρτυς τῶν κινήσεων καὶ διαλογισμῶν τῶν μᾶλλον μυστικῶν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ συνείδησις. Ἀλλὰ αὐτὴν τὴν συνείδησιν ὀφείλει μίαν ἡμέραν θὰ τὴν χάσῃ, καὶ τὸ γνωρίζει· καὶ αὐτὸ εἶναι ἴσως ποὺ τὸν ὠθεῖ πρὸ παντὸς νὰ νομίζῃ ὅτι ὑπάρχει ἀκόμη καὶ ἄλλος μάρτυς τῶν κινήσεών του καὶ τῶν ἀποκρύφων σκέψεών του. (Σοπενχάουερ «Ἠθική, Δίκαιον καὶ Πολιτική»)

1453. Ἐνώπιον ἀλλοτρίου μὴ ποιήσῃς κρυπτόν· οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται. (Σειρὰχ Η΄. 18)

Ὅτι ὁ ἰδὼν θὰ τὸ φέρῃ εἰς δημοσιότητα.

1454. Καλόκατσε (ἢ κάτσε καλὰ) κατούρησε, κι ἂν δὲ(ν) θωρῇς, θωροῦ σε. (Παρ.

1455. Κρουφὰ κρουφὰ κατούρησε, κι ἂν δὲ(ν) θωρεῖς θωροῦ(ν) σε. (Παρ.)

Ὅτι ἐνῷ πράττει τις ἀπόκρυφον καὶ νομίζει ὅτι οὐδεὶς τὸν βλέπει, διότι αὐτὸς οὐδένα βλέπει, ἐν τούτοις ὅμως

δυνατὸν νὰ τὸν βλέπῃ κάποιος, κεκρυμμένος καὶ μὴ βλεπόμενος ὑπ' αὐτοῦ. Διὸ ὁ πράττων τὸ μυστικὸν δέον νὰ προφυλάσσεται καλῶς, ἵνα μὴ φωραθῇ.

1456. Ἢ μὴ ποίει τὸ κακὸν ἢ ποίει μόνος. (*)

Οὕτω δὲν καθιστᾷ κανεὶς καὶ ἄλλον ἁμαρτωλὸν καὶ συνένοχον. Ἐὰν δὲ φέρῃ εἰς πέρας τὴν πρᾶξιν μόνος, χωρὶς νὰ φωραθῇ ἢ ἀναγνωρισθῇ, χωρὶς ν' ἀφήσῃ ἐπὶ τόπου πειστήρια τῆς ἐνοχῆς του, λάβῃ δὲ μετὰ τὴν πρᾶξιν καταλλήλους προφυλάξεις καὶ τηρήσῃ ἐχεμυθίαν, δυσκολώτατον τότε εἶναι ν' ἀνακαλυφθῇ. Διὰ τοῦτο τὰ σκοτεινότερα ἐγκλήματα εἶναι τὰ ἐκτελούμενα ὑφ' ἑνὸς τοιούτου ἐγκληματίου.

1457. Σὰ θὰ πῆς μυστικὸ καὶ τὸ παπούτσι τοῦ δούλου σου βγάλτο ὄξω. (Παρ.)

Ὅτι προκειμένου νὰ εἴπῃ τις εἰς τοὺς οἰκείους του ἢ νὰ συζητήσῃ μετ' αὐτῶν μυστικόν, δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμνῃ ἐνώπιον ὑπηρετῶν, νὰ λαμβάνῃ δὲ ὅλα τὰ μέτρα, διὰ νὰ μὴ ἀντιληφθοῦν οὗτοι σχετικόν τι, διότι εὐκόλως ἀνιχνεύουν τὰ οἰκογενειακὰ ἀπόρρητα καὶ φέρουν αὐτὰ εἰς δημοσιότητα·

1458. Ὅταν θέλετε τὸ μυστικὸν τοῦ σπιτιοῦ σας νὰ μὴ τὸ μάθουν οἱ ξένοι, πρὶν ἀρχίσετε νὰ τὸ πῆτε, κυττάξετε πρῶτα ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ σοφᾶ, μήπως ὑπάρχουν τὰ παπούτσια τῶν φίλων σας. (Τουρκική)

Διότι ἐνδέχεται οὗτοι νὰ εἶναι ἀκριτόμυθοι ἢ ψευδόφιλοι ἢ νὰ γίνουν ἡμέραν τινὰ ἐχθροὶ καὶ νὰ τὸ ἀποκαλύψουν.

1459. Παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔκφαινε καρδίαν σου. (Σειράχ)

Ὅτι προκειμένου ν' ἀνακοινώσῃ τις μυστικὸν εἰς τὴν ἀστυνομίαν καὶ δὲν θέλει ν' ἀποκαλυφθῇ, τὸ λέγει εἰς ἐχέμυθον ἀστυνομικὸν ἢ ἐὰν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκμυστηρευθῇ αὐτὸ εἰς ἄλλον, διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν συμβουλήν του ἢ νὰ τὸν μυήσῃ εἰς τὸ μυστικόν, ἐκλέγει ἐκεῖνον, ὅστις, ἐκτὸς τῶν

ἄλλων ἀπαιτουμένων εἰς τὴν περίπτωσιν προσόντων, ἔχει καὶ τὸ τῆς ἐχεμυθίας.

II.-Ἡ παράβασις τῆς Ἐχεμυθίας

Αὕτη πράττεται ἐκ δολίας προαιρέσεως ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου ἠθικῶς ἢ νομικῶς πρὸς τήρησιν μυστικοῦ.

1460. Τὸ νὰ εἶναί τις σιωπηλὸς εἶναι μικρὰ ἀρετή· ἀλλ' εἶναι σοβαρὸν ἁμάρτημα νὰ προδίδῃ μυστικά. (Ὀβίδιος)

1461. Ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλεσε πίστιν, καὶ οὐ μὴ εὕρῃ φίλον πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. (Σειρὰχ ΚΖ' 16).

1462. Φυλάκισις τὸ πολὺ τριῶν μηνῶν, καί, προσγενομένης πραγματικῆς βλάβης, τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν· καταγινώσκεται, ἐπὶ ἀναφορᾷ ἢ καταμηνύσει τοῦ βλαφθέντος, εἰς τοὺς κληρικούς, δικηγόρους, ἰατρούς, τὰς μαίας, τοὺς φαρμακοπώλας, καὶ ἄλλους, εἰς τοὺς ὁποίους διαπιστεύονται συνήθως χάριν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἰδιαίτερα ἀπόρρητα, ἐὰν οὗτοι, πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ὀφείλουν κατὰ νόμον νὰ εἰδοποιῶσι τὴν ἀρχήν, κοινοποιῶσιν εἰς ἄλλους τοιαῦτα ἀπόρρητα. (ἄρθρ. 447 Π.Ν.)

1463. Ὅστις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐναντίον τῶν καθηκόντων του, κοινοποιεῖ ἢ καθιστᾷ γνωστὰ εἰς ἄλλους: 1) πράγματα τὰ ὁποῖα μόνον ὡς ἐκ τῆς δημοσίας θέσεώς του γνωρίζει, 2) πράξεις ἢ (ἐπίσημα) ἔγγραφα, διαπεπιστευμένα εἰς αὐτὸν χάριν τοῦ δημοσίου ἐπαγγέλματός του—ἐὰν ἡ κοινοποίησις ἔγινε μὲ ἰδιοτελῆ σκοπόν, ἢ ἐὰν ἐκ ταύτης ἐβλάφθη τὸ Κράτος, ἢ τῶν ἰδιωτῶν τις, τιμωρεῖται...μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρι δύο ἐτῶν. (ἄρθρ. 452 Π.Ν. καὶ 453-455) (1)

---

1) Βλέπε καὶ ἄρθρ. 36 νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας πόλεων, 51 Β.Δ. 21|6|921 «Περὶ κανονισμοῦ τῆς ἐσωτερ. ὑπηρεσίας τοῦ Ἀστυνομ. Σώματος» καὶ 608 ἐδ. ιδ'. Καν. Χωρ.)

III.-Ἡ ἀκριτομυθία

Ἡ ἀστυνομία, ὀφείλουσα νὰ γνωρίζῃ τὰ πρόσωπα, πρέπει νὰ γνωρίζῃ καὶ τοὺς ἀκριτομύθους, ἐκείνους δηλ. οἱ ὁποῖοι ἀπὸ ἀκρισίαν ἀνακοινώνουν τὰ ὅσα γνωρίζουν μυστικά. Πλησιάζει αὐτοὺς καὶ ἐπιτηδείως ἐκμαιεύει τὰ μυστικά των, ποὺ τὴν ἐνδιαφέρουν ὑπηρεσιακῶς.

1464. Δύσκολον τὸ τηρῆσαι ἀπόρρητον. (*)

1465. Τὰ τρία δυσκολώτερα πράγματα εἶναι νὰ κρατήσῃ τις ἕνα μυστικόν, νὰ λησμονήσῃ μίαν ὕβριν καὶ νὰ διαθέσῃ καλῶς τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του. (Χίλων)

1466. Τὸ μὲν σιγηθὲν ἐξειπεῖν ῥᾴδιον, τὸ δὲ ῥηθὲν ἀναλαβεῖν ἀδύνατον. (Πλούταρχος)

1467. Προτιμότερον νὰ σιωπᾷ τις ἢ νὰ λέγῃ ὅσα δὲν πρέπει. (*)

1468. Ὅστις δὲν σκέπτεται περὶ τῶν λόγων του πρὶν ἢ ἐξενέγκῃ αὐτοὺς παρασκευάζει ἑαυτῷ ἄφθονον πηγὴν μεταμελείας. Ἐφόσον ὁ λόγος μένει ἐν τῷ στόματί σου δύνασαι ἔτι νὰ ἐξενέγκῃς αὐτόν, ἀλλ' ἅπαξ ἐξενεγκών, πῶς θὰ ἠδύνασο πλέον νὰ κρατήσῃς αὐτὸν ἀπόρρητον ; (Φερὶδ-Ἐδδίν)

1468. Ἐκ πολυλογίας οὐκ ἐκφεύξῃ ἁμαρτίαν, φειδόμενος δὲ χειλέων, νοήμων ἔσῃ. Στόμα σοφοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ δὲ ἄφρονος ἡ καρδία ἐν ταῖς χείλεσιν αὐτοῦ. (Σολομῶν)

Ὁ πολυλογᾶς εἶναι καὶ ἀκριτόμυθος, διότι ἡ πολυλογία χαρακτηρίζει ἄνθρωπον ἀπερίσκεπτον, ἡ δὲ ἀπερισκεψία ἀποτέλεσμα ἔχει καὶ τὴν ἀκριτομυθίαν.

1470. Ὁ ἀνόητος λέγει πάντοτε περισσότερα ἀπὸ ὅσα θέλει νὰ πῇ. (Ζιραρδέν)

1471. Ἡ πολυλογία θρόνος τῆς κενοδοξίας ἐστίν, ἐν ᾧ καθήμενος ὁ κενόδοξος ἑαυτὸν φημίζει. (Ἰωάννης Κλίμακος)

1472. Εἶναι προτιμότερον νὰ ἐξακοντίση τις ἀκρίτως λίθον ἢ λόγον. (Πυθαγόρας)

1473. Τὰ κρυφά σου φανερά μου καὶ τὰ λόγια σου στ' αὐτιά μου. (Παρ.)

Πρὸς τοὺς μὴ ἔχοντας τὴν δύναμιν νὰ κρατήσουν μυστικόν.

1474. Μὴν τὸ κάμῃς νὰ τὸ δῶ, γιατὶ θά βγω νὰ τὸ πῶ. (Παρ.)

1475. Μὴν τὸ κάνῃς νὰ τὸ 'δῶ, νὰ μὴν ἔβγω καὶ τὸ πῶ. (Παρ.)

1476. Ἂν τὸ κάμῃς καὶ τὸ γλέπω, θάβγω ὄξω νὰ τὸ λέω. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἀκριτόμυθος φέρει εἰς δημοσιότητα ὅ,τι ἴδῃ ἢ ἀκούσῃ, διότι ἀδυνατεῖ νὰ τὸ φυλάξῃ μυστικόν.

1477. Ἂς μὴν τὰ κάνανε κ' ἐκειές, ἐμεῖς νὰ μὴν τὰ λέμε. (Πολ. Δημητρακόπουλος)

1478. Ἂν δὲν τό πες, καὶ ἂν δὲν τό πα, πῶς ἐγίνη βούκινο! (Παρ.)

1479. Ἂν δὲν τά λεγες, γυναῖκα, δὲν τὰ ξέρανε οἱ γειτόνοι. (Παρ.)

1480. Ἂν δὲν τά λεγες, κουμπάρε, δὲν τὰ λέγαν καὶ στὴ ροῦγα. (Παρ.)

1481. Μόνον ἕνα μυστικὸν εἰμπορεῖ ἡ γυναῖκα νὰ κρατήσῃ· τὸ μυστικὸν τῆς ἡλικίας της. (Βολταῖρος)

1482. Τσῆ γυναικὸς μὴ πῇς ποτε μυστικό, μήτ' ἄνθρωπο τοῦ κουβέρνου νὰ πιάσῃς φίλο πιστικό. (Παρ.)

1483... Αὗται οὐδὲν ἀποκρύπτουσιν, οὐδ' αὐτοὺς τοὺς ἔρωτάς των, πλὴν τῆς ἡλικίας των. (Φοντ[illegible])

1484. Εἰξεύρω, ὅτι ἡ γυναικεία πίστις θεωρεῖται ὡς ἀδυνατοῦσα νὰ φυλάξῃ λόγον ἀπόρρητον. (Πλούταρχος)

1485. Ἡ γυναῖκα παπᾶς δὲ γίνεται. (Παρ.)

Διότι, ἀδυνατοῦσα νὰ τηρήσῃ ἐχεμυθίαν, θὰ ἔφερεν εἰς τὴν δημοσιότητα τὰ μυστικὰ τῶν ἐξομολογουμένων.

1486. Διὰ νὰ μάθῃς τὸ μυστικὸν μιᾶς γυναικός, ρώτα τὴν καλλιτέραν της φίλην. (*)

Ἡ ἀστυνομία συνεπῶς, κατὰ τὰς περιστάσεις, καὶ ἀπὸ αὐτὴν θὰ ζητήσῃ πληροφορίας, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη ἀνακαλύψεως τοῦ ἐνόχου ἐγκλήματος κλπ.

1487. Ὑπάρχει ἕνα συρτάρι μυστικῶν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν καρδιὰ κάθε γυναικός. (Οὐγκώ)

1488. Προτιμότερον νὰ παραδοθῇ τις εἰς ἵππον ἀχάλινον ἢ εἰς ἄνθρωπον ἀκριτόμυθον. (Θεόφραστος)

1489. Λόγος ἀκρίτως προσενεχθεὶς ὁλοκλήρους πολλάκις οἴκους ἀνέτρεψε καὶ ψυχὰς ἀπώλεσε καὶ κατέδυσε. (Χρυσόστομος)

1490. Εἶπες λόγο, κι' ἔκαψες λόγγο. (Παρ.)

Ἡ εὐπιστία καὶ ἡ δυσπιστία

Αἱ πρὸς τὴν ἀστυνομίαν διδόμεναι εἰδήσεις καὶ πληροφορίαι, αἱ γινόμεναι ἀνακοινώσεις, αἱ προφορικαὶ ἢ ἔγγραφοι μηνύσεις, αἱ καταθέσεις τῶν μηνυτῶν, τῶν παθόντων καὶ τῶν μαρτύρων, αἱ ἀπολογίαι τῶν κατηγορουμένων κ.λ.π., ἐνδέχεται νὰ εἶναι ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀληθεῖς ἢ ἀνακριβεῖς ἢ ψευδεῖς. «Μεταξὺ χειλέων καὶ κύλικος πολλὰ πέλει». Ἡ ἀστυνομία ὅθεν εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ὀφείλει νὰ μὴ εἶναι οὔτε εὔπιστος, οὔτε δύσπιστος, ἀλλὰ νὰ ἐξετάζῃ μετὰ περισκέψεως τὰ γεγονότα, διὰ νὰ εὑρίσκῃ τὴν πραγματικὴν ἀλήθειαν. Αἱ ἀνώνυμοι ἐπιστολαί, μαρτυροῦσαι διαφθορὰν χαρακτῆρος, ἀνάνδρους καὶ βδελυροὺς ὑβριστὰς καὶ συκοφάντας καὶ δολοπλόκους, κατὰ κανόνα δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει. Ἐν τούτοις, διὰ τοιαύτης ἐπιστολῆς ἐνδέχεταί τις, μὴ θέλων διὰ φανερᾶς ἐνεργείας τὴν δημιουργίαν ἐχθροτήτων ἢ φοβούμενος ἐκδικήσεις κλπ.,

νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὴν ἀστυνομίαν τελεσθὲν ἢ τελεσθησόμενον ἔγκλημα, τοὺς ἐνόχους αὐτοῦ, τὸ μέρος ὅπου κρύπτονται πειστήρια ἢ καταδιωκόμενα ἄτομα. Ἡ ἀστυνομία τότε ἐνεργεῖ μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ περισκέψεως πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ἀνακοινουμένων.

1491. Εὐπιστία εἶναι πίστις χωρὶς λόγον. Σκεπτικισμὸς εἶναι τὸ ἀντίθετον· λογικὴ χωρὶς πίστιν. (*)

1492. Νᾶφε (ἔχε τὸ νοῦ σου) καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν. (Ἐπίχαρμος)

1493. Μὴ πᾶσι πίστευε. (Πιττακός)

1494. Μὴ τάχιστα πᾶσι πίστευε καὶ μάλιστα τοῖς μήπω φίλοις. (Βαβρίας)

1495. Ἡ δυσπιστία εἶναι ἡ μήτηρ τῆς ἀσφαλείας. (Ρουσσώ)

1496. Ἡ εὐπιστία ἀνοίγει τὴν θύραν εἰς τὴν πλάνην. (Lao Kiun)

1497. Μὴ παντὶ λόγῳ πίστευε. (Σειρὰχ ΙΘ'. 15)

Λ. χ. παριστάνεται, ὅτι ὁ φόνος ἀνθρώπου τινὸς εἶναι αὐτοκτονία ἢ ὅτι προῆλθεν ἀπὸ ἄγνωστα αἴτια ἢ ὅτι ἡ αὐτοκτονία εἶναι φόνος· καταγγέλλεται κλοπὴ ἢ ληστεία πρὸς συγκάλυψιν καταχρήσεως ἢ ἀπωλείας χρημάτων ἐν χαρτοπαιξίᾳ· βιασμὸς πρὸς συγκάλυψιν ἐνόχου καὶ ἀτυχοῦς ἔρωτος· γίνεται ἐμπρησμὸς πρὸς συγκάλυψιν φόνου, κλοπῆς· ἀνακοινοῦται, ὅτι ἔνοχος ἐγκλήματος εἶναι ὁ Α ἢ ὅτι ὁ δεῖνα καταδιωκόμενος κρύπτεται εἰς ὡρισμένον μέρος ἐπὶ σκοπῷ παραπλανήσεως ἢ ἀπασχολήσεως τῆς ἀστυνομίας κλπ. Αὕτη δὲν πιστεύει εὐκόλως εἰς τὰς τοιαύτας ἀνακοινώσεις, ἀλλ' ἐξετάζει ἐπισταμένως πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς πραγματικότητος.

1498. Προσήκειν ἡγοῦ τοῖς πονηροῖς ἀπιστεῖν, ὥσπερ τοῖς χρηστοῖς πιστεύειν. (Ἰσοκράτης)

1499. Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα. (Α'. Ἰωάν. δ'. 1)

1500. Μὴ εἶσαι εὔπιστος καὶ καταφατικός. (Taylor)

1501. Ἄκακος πιστεύει παντὶ λόγῳ. (Παρ. Σολομ. ΙΔ' 15)

1502. Εἰς τοὺς μεγάλους νόας ἡ δυσπιστία ἔρχεται πολὺ ἀργά, ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑφίστανται οὗτοι τὴν ἀπάτην. (Ρακίνας)

1503. Νὰ μὴ δυσπιστῇς εἰς κανένα χωρὶς αἰτίαν, ἀλλὰ νὰ μὴ πιστεύῃς εἰς κανένα χωρὶς ἀπόδειξιν. (Lilly)

1504. Τὸ δυσπιστεῖν εἰς ὅλα, καθὼς καὶ τὸ πιστεύειν ὅλα, εἶναι ἐξ ἴσου κακὸν καὶ ἐσφαλμένον. Ἀπὸ τὰ δύο ἀσφαλέστερον εἶναι τὸ δυσπιστεῖν· διότι ὁ μὲν φόβος, ἂν δὲν εἶναι ὑπερβολικός, τοποθετεῖ ἕνα σκοπὸν γύρω μας καὶ μᾶς ἐπιβλέπει καὶ μᾶς προστατεύει· ἐνῷ ἡ εὐπιστία μᾶς κρατεῖ γυμνούς, καὶ μᾶς ἀφήνει ἐκτεθειμένους εἰς ὅλας τὰς πανούργους ἐπιθέσεις κακοβούλων ἀνθρώπων· ἡ εὐπιστία ἦτο ἀρετή, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἦτο ἐν τῇ ἀθωότητί του· ἀλλὰ μετὰ τὴν πτῶσίν του καταχρᾶται ἐκείνους, ποὺ τὴν ἔχουν. (Feltham)

1505. Ὡς ἡ ὑπερβολικὴ εἰλικρίνεια δίδει εἰς τοὺς ψευδεῖς φίλους ὅπλα καθ' ἡμῶν, οὕτω καὶ ἡ ὑπερβολικὴ δυσπιστία ἀπομακρύνει ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν ἀγαθὴν καὶ εἰλικρινῆ ψυχήν. (*)

1506. Ὅποιος στοὺς λόγους σου θαρρεῖ, στοὺς ὅρκους σου πιστεύει, στὴ θάλασσα πιάνει λαγοὺς καὶ στὴ στεριὰ ψαρεύει. (Παρ.)

1507. Ὁ μὲν λόγος θαυμαστός, ὁ δὲ λέγων ἄπιστος. (*)

1508. Θαυμαστὰ τὰ λόγια σου, μυρίζουν ὅμως ἀπιστιά. (Παρ.)

1509. Δὲν εἶναι οἱ λόγοι του Εὐαγγέλια. (Παρ.)

1510. Ἂν δὲν τὸ πῇ ὁ παπᾶς, ποιὸς θὲς νὰ τὸ πιστέψῃ! (Παρ.)

1511. Ἂν τό πε καὶ ὁ κὺρ Μάνθος, πῶς θὲ νἆναι ψέμματα. (Παρ.)

1512. Ὁ γνωρίζων πολλὰ πιστεύει ὀλίγα. (Burke)

1513. Μανθάνετε νὰ δυσπιστῆτε εἰς τὴν ἰδίαν σας σοφίαν, προσέξατε δὲ νὰ μὴ τὰ μάθετε ὅλα, διότι δὲν θὰ πιστεύετε πλέον εἰς τίποτε. (Πολ. Δημητρακόπουλος «Σιδ. Διαθήκη»)

1514. Πιστεύομεν ἀμέσως τὸ κακόν· τὸ δὲ καλὸν πιστεύομεν μόνον μετὰ σκέψιν. Δὲν εἶναι λυπηρὸν αὐτό; (Mme Deluzy)

1515. Μὴ δίδετε πίστιν εἰς τὰς ὑπερβολικὰς ἐκδηλώσεις ἐνδιαφέροντος. (J. Lubbock)

1516. Μὴ πίστευε σὲ ἄνθρωπο ποὺ σοῦ ὑπόσχεται τὸ φεγγάρι. (Παρ.)

1517. Ὁ ταχὺ ἐμπιστεύων κοῦφος καρδίᾳ.(Σειρὰχ ΙΗ΄4)

1518. Ἡ ἀπεριόριστος εὐπιστία εἶναι εὐτυχισμένον δῶρον τῶν νεαρῶν φύσεων. (Ἐρν. Ρενὰν εἰς «Βίον Ἰησοῦ»)
Οἱ ἀστυνομικοὶ ὅμως εἶναι πεπειραμένοι καὶ δύσπιστοι.

1519. Λαῷ μὴ πίστευε· πολύτροπος γὰρ ὅμιλος. (Παρ.)

1520. Οὐρανό, λαὸ καὶ βλάχο μὴν πιστεύῃς. (Παρ.)

1521. Φοβοῦμαι τοὺς Δαναοὺς καὶ δῶρα φέροντας.(Βιργίλιος)

1522. Τὸ μειονέκτημα εὐγενοῦς καρδίας εἶναι ἡ εὐπιστία. (Sir. P. Sidney)

1523. Πολλοῖς γὰρ ἀπολέσθαι διὰ τὸ πιστεύειν ἃ ἀπιστεῖν δέον, μὴ πιστεύειν δέ, ἃ πιστεύειν δέον. (Πλούταρχος)

1524. Βέλτιον ἀποροῦντα σιωπᾶν καὶ πιστεύειν ἢ ἀπιστεῖν διὰ τὸ ἀπορεῖν. (Μ. Ἀθανάσιος)

1525. Πιστεύομεν εὐκόλως ὅ,τι φοβούμεθα καὶ ὅ,τι ἐλπίζομεν. (Λαφονταίν)

1526. Ἡ ὑποψία εἶναι τόσον ἐχθρὸς τῆς συνέσεως ὅσον καὶ ἡ μεγάλη εὐπιστία. (Φοῦλλερ)

1527. Εἶπαν τὸν λύκον : «δέβα ὡρία τῇ παπᾶ τὰ πρόγατα» κ᾿ ἐκεῖνος χογκόορ χογκόορ ἔκλαιε. «Γιατὶ κλαῖς;» εἶπαν ἄτον—«Καὶ γιὰμ ἔν᾿ ψέμμα;» εἶπεν (Παρ.)
(Εἶπαν τοῦ λύκου πήγαινε νὰ φυλάξῃς τοῦ παπᾶ τὰ πρό-

βατα» κ᾿ ἐκεῖνος ἔκλαιε. «Γιατὶ κλαῖς;» τοῦ εἶπαν.—«Φοβοῦμαι μήπως εἶναι ψέμμα» εἶπε.)

Ὅτι πρέπει νὰ δυσπιστῇ τις εἰς τὰ προφανῶς ἀδύνατα ἢ ψευδῆ.

1528. Θωμᾶς δὲ εἷςἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ᾿ αὐτῶν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· ἑωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. (Ἰωάν. Κ΄ 24-25)

1529. Δεῖ πάντα μὲν ἀκούειν, ἐκλέγειν δὲ τὰ κρείττονα.(*)

1530. Ἄκουε πάντων, ἐκλέγου δ᾿ ἃ συμφέρει. (Μένανδρος)

1531. Πᾶν ῥῆμα καὶ πᾶσαν φωνὴν ἀκούειν. (Πολύβιος)

1532. Ὅ,τι ἀκούει τὸ πιστεύει. (Παρ.)

1533. Ἂς μὴ πιστεύωμεν οὔτε τὸ ἥμισυ τοῦ καλοῦ, τὸ ὁποῖον οἱ ἄνθρωποι λέγουν περὶ ἑαυτῶν, οὔτε τὸ ἥμισυ τοῦ κακοῦ, τὸ ὁποῖον λέγουν περὶ τῶν ἄλλων. (J. Petit-Senn)

1534. Ὅσ᾿ ἀκοῦς μὴ πιστεύῃς, ὅσα βλέπεις τὰ μισά. (Παρ.)

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, πολῖται καὶ ἀστυνομικὰ ὄργανα ἀκόμη, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον παρέχουν πληροφορίας ἀνυποστάτους ἢ μεγαλοποιουμένας εἴτε ἐκ καλῆς πίστεως (ἐπιπολαιότης, στενότης ἀντιλήψεως, πλημμελὴς ἀκοὴ ἢ ὅρασις, αὐταπάτη, παραίσθησις, προκατάληψις, παρεξήγησις κ.λ.π.) εἴτε ἐκ κακῆς (συμφεροντολογία, ἐκμετάλλευσις, χαφιεδισμός, συκοφαντία, πάθος ἐκδικήσεως, παραπλάνησις τῆς ἀρχῆς, δολοπλοκία), ἀλλὰ καὶ σκηνοθετοῦν ζητήματα, διὰ νὰ τὰ ἴδουν ἄλλοι καὶ παραπλανηθοῦν. Διὰ τοῦτο ὁ ἀστυνομικὸς κάποτε δὲν πρέπει νὰ πιστεύῃ ὄχι μόνον ὅ,τι ἀκούει ἀπὸ ἄλλους, ἀλλὰ καὶ ὅ,τι ὁ ἴδιος ἀντιλαμβάνεται, ἀκούει ἢ

βλέπει κ.λ.π. Τὰ πάντα ὀφείλει νὰ διονυχίζῃ πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας.

1535. Ἀπ' ὅσα γλέπεις νὰ πιστεύῃς τὰ μισά, κι' ἀπ' ὅσ' ἀκοῦς ὁλότελα. (Παρ.)

Δυνατὸν ν' ἀπατηθῇ κανεὶς ἀπὸ ὅ,τι βλέπει, διότι τοῦτο δὲν εἶναι ὅπως φαίνεται, ὅπως δείχνει.

1536. Ἀπ' ὅσα λένε τὰ μισά, κι' ἀπ' ὅσα ἀκοῦς καμπόσα. (Παρ.)

1537. Ἀπ' ὅσα ἀκούσῃς τὰ μισὰ κι' ἀκόμα παρακάτω. (Παρ.)

1538. Ὅσα σοῦ λένε ἄκουε, κι' ὅσο σοῦ βγαίνει κάνε. (Παρ.)

1539. Ἄκουέ τα οὖλα κι' ὅσα θέλεις πίστευε. (Παρ.)

1540. Ἄκουε ἀρκετά, λέγε λίγα, μὴ πιστεύῃς τίποτε. (Ἰταλική)

1541. Ἂν δὲν ἰδῇ μὲ τὰ μάτια του, κανεὶς νὰ μὴ πιστέψῃ. (Παρ.)

1542. Νὰ τὸ ἰδῶ καὶ νὰ μὴ τὸ πιστέψω. (Παρ.)

1543. Τὸ μὴ σὲ μέλει μὴ ρωτᾷς, τὸν παληὸ δρόμο μὴ παραιτᾷς, καὶ τρὶς νὰ ἰδῇς γιὰ νὰ πιστέψῃς. (Παρ.)

1544. Διὰ νὰ πιστεύσῃ τις, πρέπει πρῶτον νὰ ἰδῇ.(Παρ.)

1545. Μὴ πιστεύετε ἓν πρᾶγμα ἁπλῶς ἐξ ἀκοῆς. (Περικοπὴ τῶν Ἱερῶν Βεδῶν)

1546. Ἔρχου καὶ ἴδε. (Ἰωάν. Α'. 47, ΙΑ'. 34)

1547. Ἄκουε μὲ τ' αὐτιά σου καὶ βλέπε μὲ τὰ μάτια σου. (Παρ.)

Ὅτι πρέπει νὰ πιστεύῃ κανεὶς μόνον ὅσα ἀκούει καὶ βλέπει ὁ ἴδιος.

Ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ πεποίθησις

Μόνον εἰς τὸν ἱκανὸν καὶ εἰλικρινῆ καὶ παρέχοντα τι ἐχέγγυα ἔχει τις πεποίθησιν καὶ ἐμπιστεύεται τὴν ζωήν, τὴν

περιουσίαν του, τὴν φύλαξιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν ὑπαρχόντων του, τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεών του, τὴν ἐκτέλεσιν σπουδαίων ἐντολῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, τὰ μυστικά του, δὲν δίδει δὲ πίστιν εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰς ὑποσχέσεις καὶ τὰς διαβεβαιώσεις παντὸς ἀνθρώπου. Καὶ ὁ ἀστυνομικὸς σχετικῶς μὲ τὰ ὑπηρεσιακὰ ζητήματα ὀφείλει νὰ μὴ ἔχῃ πεποίθησιν καὶ ἐμπιστοσύνην εἰς οἱονδήποτε.

1548. Τὸ εὑρεῖν ἄνδρα πιστὸν ἔργον ἐστί· φαύλων δὲ πλῆθος ἀναρίθμητον. (Ἀριστοτέλης)

Ὁ πολίτης δὲν ἀνακοινώνει μυστικόν τι εἰς τὸν ἀστυνομικόν, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἐμπιστοσύνην, ὅτι δὲν θὰ τὸν προδώσῃ οὗτος, καὶ πεποίθησιν, ὅτι θὰ δράσῃ ἀποτελεσματικῶς. Καὶ ὁ ἀστυνομικὸς οὐδὲ εἰς ὄργανά του τινὰ δὲν ἀναθέτει τὴν διαχείρισιν ὡρισμένου ὑπηρεσιακοῦ ζητήματος ἐκ φόβου, μὴ ἐνεργήσουν κακῶς ἢ ἀνεπιτυχῶς ἢ μὴ τὸ ἐκμεταλλευθοῦν λόγῳ ἀνικανότητος ἢ ὑπερβολικοῦ ζήλου ἢ κακοβουλίας.

1549. Ἡ ἐμπιστοσύνη πουθενὰ δὲν εἶναι ἀσφαλής. (Βιργίλιος)

1550. Οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι ἐμπιστεύονται εἰς ὀλίγους, οἱ δὲ πονηροὶ εἰς κανένα. (H. W. Shaw)

1551. Εἶναι ἀσφαλὴς ὅστις δὲν ἐμπιστεύεται εἰς κανένα. (Λαροσφουκώ)

1552. Ἡ ἐμπιστοσύνη εἶναι βλαστάρι ποὺ δύσκολα μεγαλώνει εἰς γεροντικὸ στῆθος. (William Pitt)

Οἱ γέροντες, ἔχοντες μεγάλην πεῖραν τοῦ κόσμου, πολλὰ ἰδόντες καὶ δοκιμάσαντες καὶ παθόντες, δυσκόλως ἐμπιστεύονται εἰς τοὺς ἄλλους.

1553. Ὅποιος δὲν ἐμπιστεύεται εἰς κανένα γνωρίζει, ὅτι καὶ ὁ ἴδιος δὲν εἶναι ἄξιος ἐμπιστοσύνης. (Auerbach)

1554. Πεποίθησις εἰς τὴν ἀρετὴν ἑνὸς ἄλλου δὲν εἶναι μικρὰ ἀπόδειξις τῆς ἀρετῆς τοῦ ἰδίου ἀνθρώπου. (Montaigne)

1555. Ἐν ἀνάγκῃ πανταχοῦ ζητεῖται ἡ ἱκανότης. (Thiers)

Ὅπως λ.χ. διὰ τὴν θεραπείαν ἀσθενοῦς, βαρέως μάλιστα πάσχοντος, ζητεῖται ὁ ἱκανὸς ἰατρός, οὕτω καὶ διὰ τὴν διαχείρισιν σοβαρῶν ἀστυνομικῶν ὑποθέσεων ζητοῦνται εἴτε ὑπὸ τῶν προϊσταμένων των, εἴτε ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ τῆς Κοινωνίας, ἱκανὰ καὶ χρηστὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, πρὸς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ἡ πεποίθησις καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη, ὅτι ἐπιτυχῶς θὰ διεκπεραιώσουν αὐτάς. Τὸ κακὸν ὅμως εἶναι ὅτι πάντοτε τὰ ἴδια αὐτὰ ὄργανα φορτώνονται μὲ τὰ τοιαῦτα ἔκτακτα βάρη.

1556. Ἡ ὑπερβολικὴ ἐμπιστοσύνη εἶναι τόσον ὀλεθρία, ὅσον ἡ ἀνωφελὴς ἀνησυχία. (Haliburton)

1557. Μὴν ἔχῃς ἐμπιστοσύνην εἰς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς ἄλλους. Ὅστις κλίνει εἰς τὸ νὰ ὑποπτεύῃ τὸ κακόν, βλέπει συνήθως εἰς τὸν γείτονα ὅ,τι καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν του. Ὅπως εἰς τοὺς καθαροὺς ὅλα φαίνονται καθαρά, οὕτω καὶ εἰς τοὺς αἰσχροὺς ὅλα εἶναι αἰσχρά. (Hare)

1558. Ἡ ἐμπιστοσύνη εἶναι ὅπως ἡ ζωή· ἅπαξ ἐγκαταλείψασα ἡμᾶς οἴχεται διὰ παντός. (*)

1559. Μὴ ἐμπιστεύεσαι εἰς αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἅπαξ ἐφάνη ἀνάξιος ἐμπιστοσύνης. (Σαῖξπηρ)

1560. Ὅστις χάνει τὴν ἐμπιστοσύνην δὲν ἔχει τίποτε ἄλλο νὰ χάσῃ. (Boiste)

1561. Ἡ ἐμπιστοσύνη παύει, ὅταν ἄστοργος χεὶρ ἀποκαλύπτῃ παρελθὸν σφάλμα, ὅπερ ἐπιμελῶς ἀπὸ τῶν ἰδίων ἡμῶν ὀφθαλμῶν ἀποκρύπτομεν. (*)

1562. Μὴν ἐμπιστεύεσαι εἰς τὴν φύλαξιν τοῦ Θεοῦ· φύλαττε μόνος σου τὸν ἑαυτόν σου καὶ ὁ Θεὸς [illegible] πάντοτε σύμφωνος. (Πολ. Δημητρακόπουλος)

1563. Βάδιζε σύμφωνα μὲ τὴν συνείδησίν σου καὶ μὴ ἐμπιστεύεσαι εἰς τὰς οὐτοπίας καὶ εἰς τὰς λέξεις. (Ἴδιος)

1564. Ὁ κόσμος δὲν στρέφεται περὶ τοὺς ἐφευρέτας νέων θορύβων· ἀλλὰ γύρω εἰς τοὺς ἐφευρέτας νέων ἀξιῶν· στρέφεται ἐν σιγῇ. (Νίτσε)

1565. Ὅποιος μπιστεύγεται τοῦ κώλου του χέζει τὸ βρακί του. (Παρ.)

Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐμπιστεύεται κανεὶς εἰς ἕνα κακὸν ἄνθρωπον, εἰς ἕνα ἀνίκανον ἐπιστήμονα ἢ τεχνίτην κ.λ.π.

1566. Ἡ ἐμπιστοσύνη, ὅταν εἶναι ἀπόλυτος καὶ τελεία, εἶναι ἐπικίνδυνος· ἐκτὸς ἀπὸ ὀλίγας περιστάσεις, ὁ ἄνθρωπος πρέπει ἢ νὰ λέγῃ τὰ πάντα ἢ νὰ κρύπτῃ τὰ πάντα· διότι ὅσον ὀλίγα καὶ ἂν εἶπες ἀπὸ τὸ μυστικόν σου εἰς τὸν φίλον σου, ἔχεις ἤδη εἰπῆ παρὰ πολλά, ἂν νομίζῃς ὅτι δὲν ἦτο ἀσφαλὲς νὰ τὸν μυήσῃς εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας. (J. Beaumont)

1567. Τρία πράγματα νὰ μὴ ἐμπιστεύεσαι· γυναῖκα, ἀφέντη, γαρμπή. (Παρ.)

1568. Ὅρκον γυναικὸς εἰς ὕδωρ γράφειν. (*)

1569. Ὡς ἔστ' ἄπιστος, ἡ γυναικεία φύσις. (*)

1570. Ὁρᾶτ', ἄπιστον ὡς γυναικεῖον γένος. (Εὐριπίδης)

1571. Ἐγὼ γυναικὶ δ' ἕν τι πιστεύω μόνον, ἐὰν ἀποθάνῃ μὴ βιώσεσθαι πάλιν, τὰ δ' ἄλλα ἀπιστῶ πάνθ' ἕως ἂν ἀποθάνῃ. (Ἀντιφάνης παρὰ Στοβ. ΟΓ'. 48)

1572. Γυναικὶ μὴ πίστευε, μηδ' ὅταν θάνῃ. (*)

1573. Ἐν γὰρ γυναιξὶ πίστιν οὐκ ἔνεστιν ἰδεῖν. (*)

1574. Τρισάθλιος γυναικὶ πιστεύων ἀνήρ. (*)

1575. Ὁ Κάτων ἔλεγε τρεῖς μεταμελείας μετενόησεν εἰς ὅλην του τὴν ζωήν· μίαν ὅτι ἐνεπιστεύθη εἰς γυναῖκα μυστικόν. (Πλούταρχος)

1576. Ξέρει ὀλίγα ὅστις λέγει εἰς τὴν γυναῖκά του ὅσα ξέρει. (Φοῦλλερ)

1577. Μὴν ἐμπιστευθῇς τίποτα στὴ γυναῖκα. (Ἰταλική)

1578. Ἀπὸ κακὴ γυναῖκα φυλάγου καὶ στὴν καλὴ μὴν ἐμπιστεύεσαι. (Γαλλική)

1579. Ἡ γυναῖκα εἶναι ἄστατος καὶ τρελλὸς ὅποιος τὴν πιστεύει. (Φραγκῖσκος Α')

1580. Δὲν εἶναι νὰ δίδῃς πίστη σὲ λόγο γυναικός. (Ἀγγλική)

1581. Τὴ γυναῖκα δὲν πρέπει νὰ τὴν πιστεύῃ κανεὶς εἰς ὅλα. (Γερμανική)

1582. Ὅποιος πιστεύει τὴν γυναῖκα ἀπὸ τὰ λόγια, πιάνει τὸ βελόνι ἀπὸ τὴν οὐρά. (Παρ.)

1583. Ἀλιὰ σ' ἐκειὸν ποὺ γελαστῇ καὶ γυναικὸς πιστέψῃ. (Ἰω.)

Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὸ καθῆκον

Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ ἐπάγγελμα καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος ἀποτελοῦν κίνητρα καὶ πηγὰς παντοειδοῦς δράσεως καὶ παραγωγῆς καὶ δημιουργίας, ἀποκτήσεως νέων γνώσεων καὶ ἀρτιωτέρας ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως καὶ ἠθικῆς τονώσεως, καθιστοῦν δέ τινα ἱκανὸν νὰ ἐγκαρτερῇ εἰς τοὺς κόπους, τὰς κακουχίας, τὰς στερήσεις, τὰς ἀϋπνίας, νὰ ὑποβάλλεται εἰς αὐτοθυσίας καὶ νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσιακὰς ἐκδουλεύσεις καὶ μὲ μικρὰ διατιθέμενα μέσα. Ἄνευ ἐνθέου πρὸς τὸ ἐπάγγελμά του ζήλου ὁ ἀστυνομικὸς δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ ἔργον καὶ φυτοζωεῖ.

1584. Ἀλλ' οἵ γε τὰς τέχνας ἑαυτῶν φιλοῦντες, συγκατατήκονται τοῖς κατ' αὐτὰς ἔργοις, ἄλουτοι καὶ ἄσιτοι... Καὶ οὗτοι, ὅταν προσπαθῶσιν, οὔτε φαγεῖν, οὔτε κοιμηθῆναι

θέλουσι μᾶλλον, ἢ ταῦτα συναυξάνειν πρὸς ἃ διαφέρονται. (Μάρκ. Ἀντωνίν.)

1585. «........Λόγισαι δὲ πρὸ τοῦ ἔργου.
Μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι,
πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρὶς ἕκαστον ἐπελθεῖν.
Πῆ παρέβην ; Τὶ δ' ἔρεξα; Τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη ;
(Πυθαγόρας «Χρυσᾶ ἔπη»)

1586. Ὅταν τις ἐξίῃ τῆς οἰκίας, ζητείτω πρότερον, τὶ μέλλει πράσσειν· καὶ ὅταν εἰσέλθῃ πάλιν, ζητείτω τὶ ἔπραξε. (Κλεόβουλος)

1587. Μόνος ὁ μηδενὸς καθήκοντος ὀλιγωρῶν ἐκπληροῖ πάντα ἐν τελειότητι. (*)

1588. Δὲν ὑπάρχει ἄλλη εὐτυχία παρὰ μόνον μία, τὸ καθῆκον. (Carmen Sylva)

1589. Ἡ μεγίστη τελειότης διὰ τὸν ἄνθρωπον εἶναι νὰ ἐκπληροῖ τὸ καθῆκόν του ἀπὸ καθήκοντος. (Κάντιος)

Ὅταν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἀστυνομικόν, διὰ νὰ μὴ ἐκτεθῇ οὗτος εἰς τὰς συνεπείας τῶν νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν καὶ εἰς τὴν ἀνυποληψίαν τοῦ σώματός του καὶ τῆς κοινωνίας, δὲν ἔχει βεβαίως τόσην ἀξίαν ὅσην ὅταν γίνεται οἴκοθεν, ὅταν τὸ θέλῃ τις καὶ ἐπιδιώκῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ καὶ δὲν ἀποφεύγῃ ταύτην οὔτε ὅταν δὲν ἀπειλοῦνται αἱ ἐκ τῆς παραλείψεως διάφοροι συνέπειαι.

1590. Ὅπ' ἔκαμ' ὅ,τ' ἠμπόρεσε ἐπλήρωσε τὸ νόμο.(Παρ.)

1591. Ὁποῦ 'καμε τὸ μπόρεσε, τὸν νόμον ἀποπλήρωσε. (Παρ.)

Ὁ πιστὸς ἀστυνομικὸς

Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς
αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. (Ἰωάν. Ι'.11)
ἀστυνομικός, φύλαξ ὢν τῶν πολιτῶν, ὀφείλει
τὸς πρὸς αὐτούς, νὰ ὑπεραμύνεται αὐτῶν καὶ

νὰ προκινδυνεύῃ, διὰ νὰ τοὺς προστατεύῃ ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν κακοποιῶν.

1593. Τὸ σκυλὶ ἀπὸ κεῖ ποὺ τρώει πρέπει καὶ νὰ γαυγίζῃ. (Παρ.)

1594. Ὅπου τρώ' ὁ σκύλος τὸ ψωμὶ ἐκεῖ καὶ γαυγίζει. (Παρ.)

1595. Τὸ σκυλὶ ὅπου τρώει, ἐκεῖ βαβίζει. (Παρ.)

1596. Ὁ καλὸς σκύλος εἶναι καὶ καλὸς φίλος. (Παρ.)

Ὅτι ὁ καλὸς ἀστυνομικὸς εἶναι καὶ εἰλικρινὴς ὑπηρέτης καὶ προστάτης τῶν πολιτῶν.

1597. Παληὸς σκύλος, καλὸς φύλαξ (ἢ φίλος). (Παρ.)

Ὅτι ὁ παλαιὸς καὶ πεπειραμένος ἀστυνομικὸς εἶναι καὶ ὁ δοκιμασμένος φρουρὸς τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν.

1598. Εἶναι Κέρβερος (ἢ σκυλὶ ἢ Ἰαβέρης). (Παρ ἔκφρ.)

Ἐπὶ πιστοῦ καὶ αὐστηροῦ τηρητοῦ τοῦ καθήκοντος ἀστυνομικοῦ.

Ὁ ἀδιάφορος καὶ παραβάτης τοῦ καθήκοντος

1599. Τίποτε δὲν εἶναι τόσον εὔκολον ἐν ἑαυτῷ, τὸ ὁποῖον δὲν καθίσταται δύσκολον, ὅταν γίνεται παρὰ τὴν θέλησίν τινος. (Τερέντιος)

1600. Ὁ σκύλος ποὺ δὲν ἀλυχτάει, λύκους τραβάει στὴ μάντρα. (Παρ.)

Ὅτι ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς ἀδιαφορῇ πρὸς τὸ καθῆκον, ἐὰν δὲν ἀσκῇ ἐπαγρύπνησιν πρὸς πρόληψιν ἀδικημάτων, ἐὰν δὲν καταδιώκῃ τοὺς ἐγκληματίας, τότε ἀφήνει εἰς αὐτοὺς ἐλευθερίαν κακοποιοῦ δράσεως κατὰ τῶν πολιτῶν.

1601. Μὲ τὸ στανιὸ ὁ σκύλος μαντρὶ δὲ φυλάει.

Ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς δὲν ἔχῃ διάθεσιν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπηρεσίαν του, εἶναι βεβαίως ἀκατάλληλος δι' αὐτήν, ἄχρηστος καὶ ἄχθος ἀστυνομίας, ἀκόμη δὲ καὶ ἐπιζήμιος, διὸ καὶ δὲν πρέπει νὰ ὑπηρετῇ.

1602. Ὁ μισθωτὸς δέ, καὶ οὐκ ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ εἰσὶ

τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. Ὁ δὲ μισθωτὴς φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστι, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. (Ἰωάννης Ι'. 12-13)

Ὁ ἄπιστος καὶ προδότης τοῦ καθήκοντος

Παντοῦ καὶ πάντοτε ὑπάρχουν ἀστυνομικὰ ὄργανα, σπάνια βεβαίως, τὰ ὁποῖα καταχρώμενα τῆς ἐξουσίας των, ἐκμεταλλευόμενα τὴν θέσιν των, τὰ ὅσα ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των γνωρίζουν μυστικά, διαπράττουν ἀδικήματα εἴτε ὡς αὐτουργοί, εἴτε ὡς συνεργοί, διευκολύνοντες τοὺς αὐτουργούς, κλέπτας, ἐκβιαστάς, ληστάς, σωματεμπόρους, ἀπατεῶνας, λαθρεμπόρους κλπ. Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται ἡ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων διαρκὴς ἐπίβλεψις ὀργάνων τινῶν καὶ ἐξέλεγξις τῶν ἐνεργειῶν των.

1603. Ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος, ὅστις εἴτε κατὰ τὸν χρόνος τῆς ἐν τῷ Ἀστυνομικῷ Σώματι ὑπηρεσίας του εἴτε μετὰ τὴν ἐκ τούτου ἀποχώρησιν ἤθελεν ἀποδειχθῇ ἔνοχος συνεργασίας ἐν γνώσει μετὰ κλεπτῶν ἢ ἀγυρτῶν, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον δύο μηνῶν, ἡ δὲ πρᾶξις ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ἐπιβαρυντικὴν αἰτίαν... (ἄρθρ. 36 νόμου 2815 περὶ ἀστυνομίας τῶν πόλεων)

1604. Ἔχομεν κύνα τῷ πτωχῷ βοηθοῦντα. (ἀρχαία)

1605. Κύων τῷ πτωχῷ βοηθῶν. (Βυζ.)

1606. Εἴχαμεν σκύλον καὶ ἐβοήθει τοῦ λύκου. (Βυζ.)

1607. Εἴχαμε σκυλί, κ' ἐβοήθαγε τοῦ λύκου. (Παρ.)

1608. Εἴχαμε τὸ σκύλο κ' ἐβόθαε τοῦ λύκου. (Παρ.)

Ἔχω σκύλον καὶ σύρ' μὲ τὸν λύκον. (Παρ.)

Λύκος ὄϊν ποιμαίνει. (ἀρχαία)

Βάλανε (ἢ βάνουν) τὸ λύκο νὰ φυλάξῃ τὰ πρόβατα (ἢ τὸ μαντρί). (Παρ.)

1612. Βάλανε (ἢ βάλε) τὸ λύκο πιστικὸ καὶ τὸ σκυλὶ δραγάτη. (Παρ.)

1613. Βάνει τὸ λύκο πιστικό, τὴν ἀλουποῦ δραγάτη. (Παρ.)

1614. Βάν' τὸ λύκο πιστικό, τὸ σκύλο τυροκόμο. (Παρ.)

1615. Ὁ λύκος πιστικὸς (ποιμήν) δὲ γίνεται, κι' ὁ σκύλος τυροκόμος. (Παρ.)

Ὅτι ἡ κακὴ φύσις ἀμετάβλητος. Διὸ μεγάλη προσοχὴ δέον νὰ καταβάλλεται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων πρὸς ἔλεγχον τῶν προσόντων τῶν κατατασσομένων εἰς τὴν ἀστυνομίαν καὶ ἐπίβλεψιν ὑπόπτων τινῶν ὀργάνων.

1616. Λύκον κὶ πιστεύ' νὰ γίνεται τσοπάνος. (Παρ.)

Ἐπὶ τοῦ συναισθανομένου, ὅτι εἶναι ἀκατάλληλος πρὸς τὸ ἀστυνομικὸν ἐπάγγελμα ἕνεκεν ἐμφύτου καὶ ἀμεταβλήτου ἐλαττώματος.

1617. Ἀετὸν κάνθαρος μαιεύεται. (*)

1618. Ἐβάλανε τὴν ἀλεποῦ τὴς ὄρνιθες νὰ βλέπῃ. (Παρ.)

1619. Ὅταν γεράκι φυλάῃ κλωσσόπουλα, οἱ ὄρνιθες λιγοστεύουν. (Παρ.)

Ὁ ἡμιμαθὴς ἢ ἀμαθὴς ἀστυνομικὸς ἄρχων

1620. Ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων. (*)

1621. Ἄνθρωπος ἀγράμματος ξύλον ἀπελέκητον. (Παρ.)

1622. Ἀμαθίη μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει. (Θουκυδίδης)

1623. Ἡ ἀμάθεια εἶναι κατάρα τοῦ Θεοῦ, ἡ δὲ ἐπιστήμη εἶναι πτέρυξ, δι' ἧς ἱπτάμεθα μέχρις οὐρανοῦ. (Σαῒκσπηρ)

1624. Τοῖς ἀγνοοῦσι κακὸν εἶναι φάμενος (ὁ Πλάτων) τὴν ἄγνοιαν ὥσπερ τὴν τυφλότητα τοῖς μὴ βλέπουσιν. (Πλούταρχος)

1625. Κάλλια τυφλὸς παρὰ νὰ βλέπῃς κακά. (Παρ.)

1626. Καλὸς διὰ τὴν Ἀνατολήν. (Παρ. ἔκφρ.)

Ὅτι ὁ μέτριος εἰς τὰς γνώσεις εἶναι ἄριστος μεταξὺ ἀξέστων καὶ ἀμαθῶν καὶ ὀργανωτὴς αὐτῶν.

1627. Ἐν τοῖς τόποις τῶν τυφλῶν Λάμων βασιλεύει. (*)

1628. Διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄνδρα ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐβασίλευε Δεββόρα. (*)

1629. Ἐν ἀμούσοις καὶ κόρυδος φθέγγεται. (*)

1630. Εἰς τῶν τυφλῶν τὴ χώρα μονόφθαλμος βασιλεύει. (Παρ.)

1630 δίς. Μεταξὺ τῶν στραβῶν (ἢ στοὺς στραβοὺς) ὁ μονόφθαλμος βασιλεύει. (Παρ.)

1631. Σ' αὐτὸν τὸν τόπο τὸ στραβό,
ἄλλος δὲν ἦτο κ' ἦρθα γώ. (Παρ.)

1632. Ἐμαζεύτηκαν τὰ ὄρνια, κ' ἔκαμαν τὸ μποῦφο πρῶτο. (Παρ.)

Ἐπὶ πολιτείας ἢ κοινωνίας ἀμαθοῦς καὶ ὀπισθοδρομικῆς, ἐκλεγούσης ἄρχοντα ἀμαθῆ καὶ κακὸν ἢ μωρόν.

1633. Μαζεύθηκαν οἱ κάργες κ' ἔκαμαν τὸν κοῦκο ἀφέντη. (Παρ.)

Ὁ κακὸς ἀστυνομικὸς ἄρχων

1634. Ἡ *ἄκρα* ἐπιθυμία τοῦ ἄρχειν ἐγένετο πρόξενος τῆς πτώσεως τῶν ἀγγέλων. (Βάκων)

1635. Ἡ μανία τῆς ἐξουσίας ξεκάνει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ ἄνθρωπον καὶ τὸν κάνει διάολο. (Ἀνδρ. Λασκαράτος)

1636. Ἄρχοντας καὶ διάολος, ἀδέλφια διδυμάρια (ἢ [illegible]). (Παρ.)

1637. Ἄρχοντας καὶ διάολος μιανῆς κοιλιᾶς γεννήματα. (Παρ.)

1638. Ἄρχοντας φωτιὰ ἀναμμένη. (Παρ.)

1639. Ἄρχοντας παραπονιάρης, ζήτουλας καὶ παινεσιάρης. (Παρ.)

1640. Ἄρχοντας ὁ καυχησιάρης καὶ φτωχὸς παραπονιάρης. (Παρ.)
Ὅτι ὁ πλούσιος εἶναι καὶ ἐγωϊστής, ὁ δὲ πτωχὸς μεμψίμοιρος.

1641. Ἀρχόντου ὁρμήνια, θάνατος. (Παρ.)

1642. Ἀρχόντου χάϊδια, ἀγκίστρια. (Παρ.)

1643. Ἄρχοντας σ᾽ ἐπαίνεσε, ξεμολογήσου, σῶσε! (Παρ.)

1644. Ἀρχοντιὰ καὶ ψέμματα, χεσμένα ζαχαράτα. (Παρ.)

1645. Ἄρχος ψεύτης, παρᾶς κάλπικος. (Παρ.)

1646. Ἄρχος ψεύτης; μοῦντσες του. (Παρ.)

1647. Ἀφέντης ψεύτης, μασκαράνθρωπος. (Παρ.)

1648. Ἀρχόντου λόγος καὶ πορδὲς γαϊδάρου, ἕνα. (Παρ.)

1649. Ἄρχοντα ἂ θὰ πιάσῃς φίλο, γράψου σκλάβος νὰ ξεγνοιάσῃς. (Παρ.)

1650. Ἀρχόντους βάζεις σπίτι σου; διπλολιβάνιζέ το. (Παρ.)

1651. Ἄρχοντα μπάζεις σπίτι σου; πιαστὴ γυναῖκαν ἔχεις. (Παρ.)

1652. Ἀφέντη, πᾶς χαλεύοντας, θὰ βρῇς τὸ διάολό σου. (Παρ.)

1653. Ἀφέντη ἀπόχτησες, κακὰ εἶναι τὰ στερνά σου. (Παρ.)

1654. Μωρῷ καὶ ἄρχοντι ὅ,τι περ ἂν δόξῃ. (ἀρχαία)

1655. Ἄρχου καὶ μωροῦ καθὼς τοῦ δόξῃ. (Βυζ.)

1656. Λωλὸς καὶ ἄρχων ὥς τοῦ διόξει. (Παρ.)

1657. Τρελλὸς κι᾽ ἀφέντης κι᾽ ὥς τοῦ διόξει. (Παρ.)

1658. Ὁ κουζουλὸς κι᾽ ἀφέντης ὅ,τι θέλουν κάνουν (Παρ.)

1659. Ἡ ἐξουσία κι᾽ ὁ μουρλὸς κάνουν ὅ,τι θέλουν. (Παρ.)

1660. Τοῦ στραβοῦ ἅμα δώσῃς ραβδὶ δὲν ξέρει ποιὸν βαρεῖ. (Παρ.)

Ἄξεστοι καὶ ἀμόρφωτοι, κακοὶ καὶ ἀνόητοι ἀστυνομικοὶ μηνύουν ψευδῶς, συλλαμβάνουν καὶ φυλακίζουν παρανόμως, δέρουν τοὺς πολίτας, κλπ.

Ὁ δωροδοκούμενος ἀστυνομικὸς

1661. Ἀλείφθη ὁ τροχός, γιὰ τοῦτο δὲν φωνάζει.(Παρ.)
1662. Ἄλειψε τὸν ἄξονα καὶ ὁ τροχὸς πηγαίνει. (Παρ.)
1663. Τὸ δώσιμο τοῦ χεριοῦ, σώσιμο τῆς ψυχῆς.(Παρ.)
1664. Δῶρα καὶ θεοὺς πείθει καὶ αἰδοίους βασιλῆας.(*)
1665. Δῶρα καὶ θεοὺς ἔπεισαν. (Αἰσώπου κωμῳδίαι)
1666. Βοῦς (=νόμισμα) ἐπέβη (ἢ βοῦς ἐπὶ γλῶτταν).(*)
1667. Ἀλείφτηκεν ὁ τροχός. (Παρ.)
1668. Τὸν τροχό, ἂν δὲν τὸν ἀλείψῃς, δὲν κυλάει.(Παρ.)
1669. Ὁ τροχὸς χωρὶς ἄλειμμα δὲ γυρίζει. (Παρ.)
1670. Θέλει λάδι ἡ μηχανή. (Παρ.)
1671. Ἂν δὲν ἀλείψῃς τοὺς τροχούς, ἡ ἅμαξα δὲν τρέχει. (Παρ.)
1672. Ἔφαγε βοῦζα (ἐδωροδοκήθη) ὁ φίλος μας.(Παρ.)
1673. Ἀργυρόαισι λόγχεσι μάχου (δωροδόκησον) καὶ οὕτω νικήσεις. (Δελφικὸς χρησμός)
1674. Χρυσὸ κλειδὶ ἀνοίγει ὅλες τὲς πόρτες. (Παρ.)
1674 δίς. Τὰ πονηρὰ ἀνθρώπια οὐ κἂν ἄλλως μᾶλλον ἕλοις ἢ εἰ διδοίης τι. (Ξενοφ. Ἀπομνημ.)

[illegible] Τοῦ σκυλιοῦ ποὺ σὲ βαβίζει, ρίξ' τ' ἕνα κόκκαλο [illegible] (Παρ.)

[illegible] σκυλιοῦ ποὺ σ' ἀλυχτάει, ρίξε του ψωμὶ νὰ [illegible]

[illegible] παράδες κάνουν τοὺς ἀνθρώπους μασκαρά-δι[illegible]

1678. Ἐξόλλυσιν ἑαυτὸν ὁ δωρολήπτης. Ὁ δὲ μισῶν δώρων λήψεις σώζεται. (Παρ. Σολ. ΙΕ΄. 27)

Ὅτι ὁ δωροδοκούμενος ἀστυνομικὸς καταστρέφεται, ὁ δὲ μισῶν τὴν δωροδοκίαν σώζεται.

Ἕνωσις καὶ ὁμόνοια ἀστυνομικῶν

Ἡ μεταξὺ τῶν ἀστυνομικῶν ἐγκαρδιότης καὶ σύμπνοια συνεπάγεται τὴν ἀλληλεγγύην καὶ συνταύτισιν τῶν προσπαθειῶν εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα, τὴν ἀνάπτυξιν εὐγενοῦς ὑπηρεσιακῆς ἁμίλλης καὶ τὴν ἐπιτυχίαν ἐν τῇ ἀποστολῇ των.

1679. Ὁμόνοια χρωμένοις σωτήριον. (Αἴσωπος)

1680. Ἀδελφῶν ὁμοφροσύνη καὶ γένος καὶ οἶκος ὑγιαίνει καὶ τέθηλε. (Πλούταρχος)

1681. Ὅπου γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. (Ἰησοῦς Χριστός)

1682. Ἡ ἰσχὺς ἐν τῇ ἑνώσει. (ἀξίωμα)

1683. Ἡ ἕνωσις κάμνει τὴν δύναμιν. (Γαλλικὸν ρητόν)

1684. Ἡ [illegible] δίδει ἰσχὺν εἰς τὸν ταπεινόν. (Σῦρος)

1685. Τίποτε [illegible] εἶναι ὡραῖον ἢ καλὸν μόνον (του). (Ἔμερσων)

1686. Τὸ πλῆθος τὸ ὁποῖον δὲν καταλήγει εἰς ἕνωσιν, εἶναι σύγχυσις. (Πασκάλ)

1687. Πρέπει ὅλοι νὰ κρεμασθῶμεν μαζί, διότι ἄλλως ἀσφαλῶς θὰ κρεμασθῶμεν χωριστά. (Φραγκλῖνος)

1688. Ἡνωμένοι, ἱστάμεθα· διῃρημένοι, πίπτομεν. (J. Dickinson)

1689. Διὰ τῆς ἑνώσεως καὶ τὰ μικρότερα κράτη προοδεύουν· διὰ τῆς διαιρέσεως καὶ τὰ μεγαλύτερα καταστρέφονται. (Σαλλούστιος)

1690. Μία χώρα, ἕνα πολίτευμα, εἷς προορισμός. (Οὐέμπστερ)

1691. Εἴμεθα εἷς λαὸς καὶ θὰ ἐνεργήσωμεν ὡς εἷς.(Σίλλερ)

Διαίρεσις καὶ διχόνοια ἀστυνομικῶν

Συμβαίνει ἐνίοτε νὰ ὑπάρχῃ εἰς ἀστυνομικήν τινα ὑπηρεσίαν ἢ καὶ εἰς ὁλόκληρον ἀστυνομικὸν σῶμα κράτους τινὸς διαίρεσις μεταξὺ τῶν μελῶν του εἴτε διότι κακῶς διοικεῖται τοῦτο, εἴτε διότι ἀνώτεροι βαθμοφόροι (ἢ καὶ κατώτερα ὄργανα) ὑποβλέπουν ἀλλήλους ἐκ διαφόρων αἰτίων καὶ ἐπιδιώκουν νὰ προσεταιρισθοῦν ὑφισταμένους ὡς ὀπαδούς των καὶ νὰ σχηματίσουν κόμματα, «κλίκες», πρὸς ἐπικράτησιν ἢ ἐξυπηρέτησιν ποικίλων συμφερόντων, κτλ. Συνέπεια τούτου εἶναι τὸ ἀλληλοφάγωμα τῶν διῃρημένων ἀστυνομικῶν, ἡ κακὴ κατάστασις τῆς ἀστυνομίας καὶ ἡ διευκόλυνσις τῶν κακοποιῶν πρὸς δρᾶσιν.

1692. Κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει καὶ τέκτονι τέκτων καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ. (Ἡσίοδος)

1693. Παπᾶς τὸν παπᾶ δὲ χωνεύει. (Παρ.)

Ὁ καλὸς ὅμως ἀστυνομικὸς δὲν ὑποβλέπει καὶ δὲν φθονεῖ τὸν συνάδελφόν του.

1694. Τρώγονται σὰ στσυλιὰ (ἢ σὰν τὰ σκυλιά). (Παρ.)

1695. Ἅμα (ἢ ὅταν) τὰ σκυλιὰ τρώγονται, ἡ (ἢ ὁ) λύκος τρώει τὰ πρόβατα. (Παρ.)

Ὅτι ἐὰν οἱ ἀστυνομικοὶ ἀλληλοτρώγωνται, οἱ κακοποιοὶ ἐγκληματοῦν κατὰ τῶν πολιτῶν.

1696. Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ᾽ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. (Πρὸς Γαλάτας Ε΄. 15)

1697. Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ᾽ ἑαυτῆς ἐρημοῦται καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ᾽ ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. (Ματθ. ΙΒ΄. 25-26, Μάρκ. Γ΄. 25-26, Λουκ. ΙΑ΄. 17-18)

1698. Ἐγινήκανε σὰν τοῦ λαγοῦ τὰ παιδιά. (Παρ.)

Ὅτι οἱ συγγενεῖς λόγῳ τῶν διχονοιῶν των ἐσκόρπισαν.

1699. Δὲν γνωρίζ' ὁ σκύλος τώρα, ποιὸς εἶν' ὁ ἀφέντης του. (Παρ.)

1700. Δὲν γνωρίζει τὸ σκυλὶ τὸν ἀφέντη του. (Παρ.)

1701. Χάν' ἡ μάννα τὸ παιδὶ καὶ τὸ παιδὶ τὴ μάννα. (Παρ.)

Ἐπὶ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ.

1702. Ἐν διχοστασίῃ καὶ ὁ πάγκακος ἔμμορε (ἔλαχε) τιμῆς. (*)

1703. Ἐν ὅσῳ διαρκεῖ ἡ ἐπανάστασις, οἱ μᾶλλον κακοῦργοι θέλουν ἔχει τὴν ἐξουσίαν. (Δαντών)

1704. Στῶν ἁμαρτωλῶ τὴ χώρα τὸ Μαγιάπριλο χιονίζει. (Παρ.)

1705. Στὸν μπιρισμένο τὸν καιρὸ δυστυχισμένη χώρα, ἐγὼ ἡ Μάρω δέσποινα, κι' ὁ Γιάννης θεολόγος. (Παρ.)

Ἐπὶ συμβαινόντων ἀτόπων καὶ παραδόξων λόγῳ ἐμφυλίων διαιρέσεων.

1706. Στῶν ἁμαρτωλῶ(ν) τὴ χώρα κι' Ἀδραβάνης (ἢ Μαντσουράνης) 'πίσκοπος. (Παρ.)

1707. Στῶν ἁμαρτωλῶ τὴ χώρα ἄδικος κριτὴς καθίζει. (Παρ.)

1708. Στῶν ἁμαρτωλῶν τὴ χώρα, τύραννος κοιμᾶται τώρα. (Παρ.)

Ἡ συμπεριφορὰ

1709. «...Ἐπιφορτισμένα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των καὶ τῆς πάντοτε ἐπιπόνου καὶ δυσχεροῦς ἐντολῆς των νὰ ἀντιτάσσωνται κατὰ τῶν κεκτημένων ἕξεων, νὰ πραΰνωσι τὰς ἀνυπομονησίας, νὰ ῥυθμίζωσι τὰς τέρψεις· διατελοῦντα συχνάκις ἐν συναφείᾳ μετὰ τῆς πλέον ταραχοποιοῦ μερίδος τοῦ λαοῦ, τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ὀφείλουσι διὰ τῆς σταθερᾶς καὶ εὐμενοῦς συνάμα στάσεώς των νὰ φέρωσι τὴν μερίδα ταύτην τοῦ λαοῦ εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἡ παρουσία τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων ἐν μέσῳ αὐτῆς ἀποβλέπει

εἰς τὸ συμφέρον της, ἡ δὲ παρέμβασις αὐτῶν μόνον σκοπὸν ἔχει τὴν ἀσφάλειαν ὅλων καὶ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως.»

«Τἀστυνομικὰ ὄργανα ὀφείλουσι κατὰ πάσας τὰς περιστάσεις, ὅπως ἀπέχωνται νὰ ποιῶνται κατάχρησιν τῆς ἐκ τῆς δημοσίας ἰδιότητός των ἀπορρεούσης ἰσχύος καὶ ἐξουσίας, ν' ἀποφεύγωσι δὲ τοὺς τραχεῖς τρόπους καὶ τοὺς προσβλητικοὺς καὶ ταπεινωτικοὺς λόγους, οἵτινες ἀσφαλῶς μειοῦσι τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην, ἃς δέον νὰ ἐμπνέῃ ἡ Ἀστυνομία. Ἡ βαναυσότης καὶ ἡ παραφορὰ ἀπαγορεύονται ἀπολύτως.»

«Τρόποι εἰλικρινεῖς καὶ στρατιωτικοί, εὐστάθεια, ἀξιοπρέπεια διαγωγῆς, εὐγένεια ὁμοία πρὸς πάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις, εἰσὶ τἀσφαλέστερα μέσα, δι' ὧν καθίστανται σεβαστά.» (Ἀποσπάσματα ἐκ τῶν ἐν Βρυξέλλαις ἐκδεδομένων γενικῶν ὁδηγιῶν πρὸς τοὺς ἀστυνομικοὺς περὶ συμπεριφορᾶς. Ἀπὸ τὰς παραδόσεις τοῦ διδασκάλου μας Ν. Τρουπάκη)

1710. Εὐγένειά ἐστιν ἀρετὴ εὐγενοῦς ἤθους· εὐαγωγία ψυχῆς πρὸς λόγους καὶ πράξεις. (Πλάτων)

1711. Εὐγενεῖς νόμιζε μὴ τοὺς ἐκ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν γεγεννημένους, ἀλλὰ τοὺς τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ προαιρουμένους. (Θεόπομπος)

1712. Ἐγὼ δὲ μίαν εὐγένειαν οἶδα, ἀρετήν· τὰ δὲ ἄλλα πάντα τύχην. (Φάλαρις)

1713. ...Οὔτε ἄνδρα σπουδαῖον ἢ φίλον εὔνουν τὸν ἐξ ἐπιφανοῦς ὄντα γένους, ἀλλὰ τὸν ὑπάρχοντα τῷ τρόπῳ κρείττονα. (Δημοσθένης)

1714. Εὐγενὴς καταγωγὴ εἶναι τυχαῖον γεγονός, εὐγενεῖς πράξεις χαρακτηρίζουν τὸν μεγάλον. (Γκολδόνι)

1715. Ἡδέως ἔχε πρὸς ἅπαντας, χρῶ δὲ τοῖς βελτίστοις. (Ἰσοκράτης)

1716. Ποτὲ δὲν εἶναι ἀργὰ νὰ σπουδάσῃ τις καλοὺς τρόπους. (Σενέκας)

1717. Παρατήρει τοὺς τρόπους τῶν ἄλλων καὶ διόρθωνε τοὺς ἰδικούς σου. (Conrad B')

1718. Μιμοῦ τὰ σεμνά, μὴ μιμοῦ κακοὺς τρόπους.(Μένανδρος)

1719. Τοιούτους εἶναι χρὴ περὶ τοὺς ἄλλους ὑμᾶς, οἵους περ τοὺς ἄλλους περὶ ὑμᾶς ἀξιοῦτε γενέσθαι. (Ἰσοκράτης)

1720. Ὃ σὺ μισεῖς ἑτέρῳ μὴ ποιήσῃς. (Εὐαγγελικόν)

1721. Οἷα πρὸς ἄλλον μὴ παθεῖν ὅλως θέλεις, τοιαῦτα καὶ σὺ μηδὲ δρᾶν ἄλλῳ θέλε. (Γρηγόριος)

1722. Ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφειλάς....τῷ τὴν τιμήν, τὴν τιμήν. (Ρωμ. ιγ'. 7)

1723. Οἱ τρόποι συχνὰ κάμνουν περιουσίας. (Vega)

1724. Ἡ συμπεριφορὰ εἶναι καθρέπτης, ὅπου ὁ καθένας δεικνύει τὴν εἰκόνα του. (Γκαῖτε)

1725. Οἱ τρόποι εἶναι κόσμημα τῆς πράξεως.(Σ.Σμάϊλς)

1726. Σοφία, ἀνδρεία, δικαιοσύνη, μάθησις, δὲν δύνανται νὰ παρουσιάσουν τὸν ἄνθρωπον ὅτι κατέχει τὰς ἰδιότητας αὐτάς, ἂν στερῆται οὗτος καλῶν τρόπων. (Steele)

1727. Ἡ εὐγένεια ὑποχρεώνει. (Γαλλικὸν λόγιον)

1728. Ἡ πραότης διορθοῖ πολὺ μᾶλλον τῆς ὑπερβολικῆς αὐστηρότητος. (Πλούταρχος)

1729. Δεινὸν ἐνόμιζεν (ὁ Φάβιος Μάξιμος), οἱ μὲν εἰς τὴν ἱππικὴν καὶ εἰς τὸ κυνήγιον ἀσχολούμενοι νὰ πραΰνωσι τὴν ἀπείθειαν, τὸν θυμὸν καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν ζῴων διὰ τῆς ἐπιμελείας μᾶλλον καὶ τῆς συνηθείας καὶ τῆς τροφῆς παρὰ διὰ τῶν μαστίγων καὶ τῶν δεσμῶν, οἱ δὲ ἄρχοντες τῶν ἀνθρώπων νὰ μὴ ζητῶσι νὰ διορθῶσιν αὐτοὺς διὰ τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς πραότητος, ἀλλὰ νὰ φέρωνται πρὸς αὐτοὺς μετὰ περισσοτέρας σκληρότητος καὶ βίας παρ' ὅ,τι οἱ γεωργοὶ πρὸς τὰς ἀγριελαίας καὶ τὰς ἀγριαχράδας καὶ τοὺς ἐρινεούς, ἃς διὰ περιποιήσεων ἐξημεροῦσιν εἰς ἐλαίας, εἰς ἀπιδέας καὶ εἰς συκᾶς. (Πλούταρχος)

1730....Παντοῦ καὶ πάντοτε πρέπει νὰ μεταχειρίζωνται νουθετικὸν τρόπον καὶ ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ προτιμῶσι τὴν γλυκύτητα, πραότητα καὶ πειθὼ ἀπὸ τὴν αὐστηρότητα, καθότι ὁ τρόπος οὗτος εἶναι κατάλληλος μὲ τὰ πατρικά μας φρονήματα καὶ μὲ τὸν χαρακτῆρα, τὸ ἐλεύθερον φρόνημα καὶ τὸ καθαρὸν ἀντιληπτικὸν δῶρον τῶν ἀγαπητῶν Μας ὑπηκόων. (1) (ἄρθρ. 93 Β.Δ. 1836 περὶ δημοτ. Ἀστυνομίας)

1731. Ἡ φιλοφροσύνη εἶναι καθῆκον τὸ ὁποῖον χρεωστοῦν νὰ ἐξασκοῦν οἱ δημόσιοι θεράποντες πρὸς τὸ ταπεινότερον μέλος τοῦ δημοσίου. (Lytton)

1732. Ποθητὸς εἶναι μᾶλλον ἢ φοβερὸς κατὰ τὸν βίον προαιροῦ· ὃν γὰρ πάντες φοβοῦνται, οὗτος πάντας φοβεῖται. (Ἰσοκράτης)

Ὁ ἀστυνομικὸς δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀποκρουστικός, ἀλλὰ δημοφιλής.

1733. Ὁ καλὸς λόγος βγάλ' τὸ φεῖδ' ἂς τὸ τυρπὶ (ἀπ' τὴν τρύπα). (Παρ.)

1734. Ἡ γλυκέος ἡ γλῶσσα ἐβγάλλει τὸ φίδι ἀφ' τὴν τρύπα. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἀστυνομικὸς διὰ τῆς μειλιχιότητος καὶ τῆς εὐγενείας κατορθώνει κατὰ κανόνα περισσότερα παρὰ διὰ τῆς αὐστηρότητος καὶ τῆς τραχύτητος.

1735. Μέλι καὶ γάλα τἄκανε. (Παρ.)

1736. Μὴ πῦρ ἐπὶ πῦρ. (Πυθαγόρας;)

1737. Τὴ φωτιὰ σβύνει μὲ τὸ λάδι. (Παρ.)

1738. Ρίχνει λάδι στὴ φωτιά. (Παρ.)

Ἐπὶ κακῆς συμπεριφορᾶς ἀστυνομικοῦ.

1739. Ὅποιος θὲ νὰ σβύσῃ τὴ φωτιά, ἂς μὴ χύνῃ λάδι. (Παρ.)

---

1) Βλέπε καὶ ἄρθρ. 51 Β. Δ. 21)6)1921 «Περὶ κανονισμοῦ τῆς Ἐσωτερ. ὑπηρεσίας τοῦ Ἀστυνομ. Σώματος» καὶ 65 Καν. Χωρ)κῆς.

1740. Αὐθάδης τρόπος πολλάκις βλαβερὰν ἐξέλαμψεν ἄταν (συμφοράν). (Βίας)

Ὅτι ἡ κακὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ ἔχει πολλάκις ὀλέθρια ἀποτελέσματα.

1741. Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθετε, ἐξετάσατε, τὶς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστι· κἀκεῖ μείνατε, ἕως ἂν ἐξέλθητε. (Ματθ. Ι'. 11)

Ἐπὶ συναναστροφῆς καὶ καταλυμάτων τῶν ἀστυνομικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Τὰ ὑλικὰ ἐφόδια τῆς ἀστυνομίας

Διὰ νὰ δύναται αὕτη νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμόν της, εἶναι ἀνάγκη νὰ διαθέτῃ καὶ ὑλικὰ μέσα ὅσον τὸ δυνατὸν τέλεια καὶ ἀνελλιπῆ, δηλ. ἀνάλογον δύναμιν προσωπικοῦ, ἐπαρκῆ μισθὸν αὐτοῦ, κατάλληλον ἱματισμὸν καὶ ὁπλισμόν, καταστήματα πληροῦντα τὰς ἀνάγκας τοῦ καλοῦ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως στρατωνισμοῦ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς κανονικῆς διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας, τὰ μέσα μεταμφιέσεως καὶ ταχείας κινήσεως, ἔφιππα ἀποσπάσματα, μεταφορικὰ αὐτοκίνητα καὶ μοτοσυκλέττας, ποδήλατα, εἰδικὰ τηλέφωνα κινδύνου ὡς περίπου τὰ τῶν πυροσβεστῶν (ἀλλαχοῦ διαθέτουν ἀσύρματον τηλέγραφον, φωτοράδια, ἀεροπλάνα κλπ.), ἀστυνομικοὺς κύνας, ὄργανα ἐπιστημονικῆς σημάνσεως τῶν ἐγκληματιῶν καὶ ἀστυνομικοῦ ἐργαστηρίου (τοῦ ὁποίου σποπὸς εἶναι ἡ ἐκτέλεσις πάσης φωτογραφικῆς, χημικῆς ἢ ἄλλης φύσεως τεχνικῆς ἐργασίας ἐπὶ τῶν εὑρισκομένων ἐνδείξεων εἰς τὸν τόπον καὶ εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος), ἐγκληματολογικὰ μουσεῖα κλπ. Ὡς συνήθως συμβαίνει, οἱ ἐγκληματίαι προπορεύονται καὶ ἀνοίγουν νέας ὁδοὺς εἰς τὸ ἔγκλημα, ἡ ἀστυνομία δὲ ἀκολουθεῖ, ἐφοδιαζομένη πρὸς ἐπιτυχῆ διεξαγω-

γὴν τοῦ κατ' αὐτῶν ἀγῶνός της καὶ διὰ τῶν καταλλήλων ὑλικῶν μέσων. Ἀνάλογόν τι συμβαίνει καὶ δι' ἄλλης φύσεως ἀστυνομικὰ ζητήματα.

Ἡ διεξαγωγὴ τῆς ὑπηρεσίας διαρκῶς «ἐκ τῶν ἐνόντων» εἶναι ἀδύνατος σχεδόν. Οἷα τὰ διατιθέμενα ὑλικὰ μέσα, τοιαῦτα καὶ τὰ ὑπηρεσιακὰ ἀποτελέσματα. Κράτος δὲ φειδόμενον δαπανῶν πρὸς παντοειδῆ ἐφοδιασμὸν καὶ ἀρτίαν συγκρότησιν σώματος ἀσφαλείας δὲν δύναται νὰ ἔχῃ παγίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν.

1742. Εἷς οὐδεὶς (ἢ εἷς ἀνὴρ οὐδεὶς ἀνήρ). (*)

1743. Ὁ ἕνας σὰν κανένας. (Παρ.)

1744. Εἷς ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ. (*)

1745. Ἀναγκαῖον ὑπάρχει τοῖς πολλοῖς περισσότερον ὁρᾶν τοῦ ἑνός. (Λουκ. περὶ εἰκόνων § 14)

1746. Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν. (Ἰλ. Κ 224)

1747. Περισσότερα γλέπουν τὰ τέσσερα, παρὰ τὰ δύο. (Παρ.)

1748. Περισσότερο (ἢ πιὸ καλὰ) γλέπουν τὰ τέσσερα παρὰ τὰ δύο μάτια. (Παρ.)

1749. Τὰ τέσσερα μάτια βλέπουν καλύτερα ἀπὸ τὰ δυό. (Παρ.)

1750. Δύο ὀφθαλμοὶ δὲν βλέπουν ὅσον τέσσαρες. (H Gross)

1751. Οὐ ῥάδιον ἐφορᾶν πολλὰ τὸν ἕνα. (Ἀριστοτέλης)

1752. Οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν ἕνα ἄνδρα πάντα πράττειν. (Δημοσθένης Φιλιππ. Α')

1753. Ἀγαθοὶ οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα. (Σειράχ)

1754. Κρεῖττον οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα. (*)

1755. Οὐδ' Ἡρακλῆς πρὸς δύο· τοὺς γὰρ Μιλιωνίδας ἔφυγεν. (*)

1756. Πλεόνων ἔργων ἄμεινον. (Ὅμηρος)

1757. Ὅπου φτύσουν (ἢ φτυοῦν) πολλοὶ πηγάδι γίνεται (ἢ ποτάμι). (Παρ.)

1758. Οἱ πολλοὶ βοηθᾶν τὸ κούτσουρο. (Παρ.)

1759. Οἱ πολλοὶ παίρνουν τὴν Πόλι. (Παρ.)

Ὅτι ὅσῳ ὀλιγώτερα εἶναι τἀστυνομικὰ ὄργανα, τόσῳ μικρότερον τὸ ὑπηρεσιακόν των ἔργον, ὅσῳ δὲ περισσότερα ταῦτα, τόσῳ μεγαλύτερον τοῦτο, ὃν ἀνάλογον καὶ πρὸς τὴν ἀξίαν ἐκείνων.

1760. Ὅπου λυπᾶται τὸ καρφὶ χάνει καὶ τὸ πέταλο. (Παρ.)

1761. Ὅπου (ἢ ὅγιος) λυπᾶται τοῦ κάτη (ἢ τῆς γάτας) τὸ ψωμί, τρῶν οἱ ποντικοὶ τὰ ροῦχά του. (Παρ.)

1762. Ὅποιους λυπᾶτι τῆς κάτας τὸ φαγεῖν, τρώουν οἱ ποντικοὶ τὰ ροῦχά του. (Παρ.)

1763. Γιὰ νὰ μὴ φάγ᾽ ἡ γάτα τὸ ψωμί, τρώγ᾽ ὁ ποντικὸς τὰ ροῦχα. (Παρ.)

1764. Ὅποιος δὲν τρέφει γάτα, τρῶν οἱ ποντικοὶ τὰ ροῦχά του. (Παρ.)

Ὅτι ἐὰν τὸ Κράτος φειδωλεύεται δαπανῶν πρὸς διατήρησιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος εἰς τὴν ἀστυνομίαν προσωπικοῦ καὶ ἐφοδιασμὸν αὐτῆς διὰ τῶν ἀπαιτουμένων ὑλικῶν μέσων, μένει εἰς τὴν διάκρισιν τῶν κακοποιῶν καὶ κατατρύχεται ὑπ᾽ αὐτῶν.

1765. Ὅποιος δὲν θέλει νὰ θρέψῃ τὴς γάτες, ἀναγκάζεται νὰ θρέψῃ ποντικοὺς καὶ ποντικίνες. (Γερμανική)

1766. Ὅπου δὲν εἶναι γάτα, οἱ ποντικοὶ χορεύουν. (Ἰταλική)

1767. Ὅπου δὲν εἶναι γάτα, οἱ ποντικοὶ σηκώνουν σημαία. (Ρωμουνική)

Ὅτι ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἀστυνομικὰ ὄργανα, κύριοι τῆς καταστάσεως εἶναι οἱ κακοποιοί.

1768. Μὲ π.....αὐγὰ δὲ βάφονται. (Παρ.)

Ὅτι ἡ ἀστυνομία δὲν δύναται νὰ τηρήσῃ παγίαν τὴν

δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν ἄνευ τῶν ἀπαιτουμένων ὑλικῶν μέσων.

1769. Χωρὶς σκυλιὰ μαντρὶ δὲ φυλάγεται (Παρ.)

Ὅτι χρειάζονται ἀστυνομικὰ ὄργανα πρὸς τήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

1770. Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη, ἐκ τῶν ἀναγκαιούντων εἰς τὴν Πολιτείαν εἶναι καὶ τὰ ὅπλα :

«Τοὺς κοινωνοῦντας ἀναγκαῖον καὶ ἐν αὑτοῖς ἔχειν ὅπλα, πρός τε τὴν ἀρχήν, τῶν ἀπειθούντων χάριν καὶ πρὸς τοὺς ἔξωθεν ἀδικεῖν ἐπιχειροῦντας.»

«Ὁ ἄρχων δέον νὰ ἔχῃ περὶ ἑαυτὸν τοιαύτην ἔνοπλον δύναμιν, δι᾿ ἧς θὰ δυνηθῇ νὰ ἐξαναγκάζῃ τοὺς μὴ θέλοντας νὰ πειθαρχῶσι, δι᾿ ἧς θὰ ἐπαγρυπνῇ πρὸς διαφύλαξιν τῶν νόμων. Ἡ ἔνοπλος δύναμις (μόνιμος στρατός, μόνιμος χωρ]κὴ καὶ μόνιμος ἀστυνομία) εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι μόνον τόση, ὥστε ἑκάστων, εἴτε οὗτοι εἶναι εἷς εἴτε σύνδεσμος περισσοτέρων, νὰ εἶναι ἰσχυροτέρα, ἀλλὰ νὰ εἶναι ὀλιγωτέρα τοῦ ὅλου πλήθους (τοῦ ὅλου λαοῦ)». (Ἀριστοτ. Πολιτ. Γ΄. 15).

1771. Στρατιώτης χωρὶς ὅπλο, πουλὶ χωρὶς φτερά. (Παρ.)

Τὸ ὅπλον εἶναι ἡ δύναμις τοῦ στρατιώτου, τοῦ χωροφύλακος, τοῦ ἀστυνομικοῦ. Ὁ ὁπλίτης εἶναι πουλὶ χωρὶς φτερὰ ὄχι μόνον ἐὰν δὲν ἔχῃ ὅπλον, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐκεῖνο ποὺ ἔχει εἶναι ἐλαττωματικὸν καὶ δὲν λειτουργῇ καλῶς ἤ, καίτοι ἔχων τέλειον ὅπλον, δὲν γνωρίζῃ νὰ τὸ συντηρῇ, νὰ τὸ χειρίζεται καὶ νὰ σκοπεύῃ ὅπως ὁ καλὸς κυνηγός.

1772. Νηστικὸ ἀρκοῦδι δὲ χορεύει. (Παρ).

Ὅτι τὸ ἀστυνομικὸν ὄργανον δέον ν᾿ ἀμείβεται καλῶς, διὰ νὰ δύναται νὰ τρέφεται ἐπαρκῶς καὶ νὰ ἐργάζεται, ν᾿ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας του, νὰ προασπίζεται δὲ ἀπὸ πειρασμὸν καὶ κατάχρησιν.

1773. Τὸ φαΐ κάνει φαρὶ (ἵππον δρομικόν), τὸ ντύμα (ἔνδυμα) παλληκάρι. (Παρ.)

Ἐπὶ καλῶς τρεφομένου καὶ ἐνδυομένου.

1774. Ἀκοῦτε τὶ παράγγειλε τοῦ μαύρου Χάρου ἡ μάννα:
Ὅπ' ἔφαε κ' ἔπιε, κέρδησε, κι' ὅπου φορέθ' ἐφάνη.
Κι' ὅπου τὸ Χάρ' ἀπάντησε στὸν πόλεμο ἐπάνω
Κειὸς ἔζησε καὶ πέθανε. (Δημῶδες)

Ἡ καλὴ διατροφὴ τοῦ ἀστυνομικοῦ βαστάζει τὴν ὑγείαν του, ἡ εὐπρεπὴς στολή του ἐξυψώνει αὐτὸν εἰς τὰ ὄμματα τοῦ κοινοῦ καὶ προκαλεῖ τὸ ἐπιβάλλον του, ὁ δὲ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος θάνατός του εἶναι ὁ προτιμότερος.

ΜΕΡΟΣ Δ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Εἰδικαὶ γνώσεις τοῦ ἀστυνομικοῦ

Ὀφείλει οὗτος νὰ γνωρίζῃ ἢ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ μάθῃ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ εἶναι εἰς αὐτὸν χρήσιμον διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ του, νὰ εἶναι παρεσκευασμένος, πρὶν ἢ τῷ παρουσιασθοῦν τὰ ζητήματα καὶ αἱ ἐκ τούτων δυσχέρειαι. Πρὸς τοῦτο ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ τὰ πρόσωπα, τὰ πράγματα καὶ τὸν τόπον. Ἄνευ τῆς γνώσεως τῶν παραγόντων τούτων ὁ ἀστυνομικὸς εἶναι τυφλὸς ὡς τοιοῦτος. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς ἀπόκτησιν αὐτῆς ἀπαιτεῖται χρόνος, δὲν πρέπει νὰ μετατίθεται ὁ ἀστυνομικός, οὐδὲ ὁ σκοπὸς νὰ ἀλλάσσῃ θέσιν, ἐὰν δὲν συντρέχῃ λίαν ἀποχρῶν λόγος.

Ἡ γνῶσις τοῦ τόπου

Ὁ ἀστυνομικὸς ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὴν περιφέρειάν του σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμήν, ὄχι μόνον δὲ ὡς πρὸς τοὺς κατῳκημένους τόπους, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν ὕπαιθρον· ὁ βαθμοφόρος δέ, ὁ ἀνώτερος μάλιστα, πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ γνώσεις τοπογραφίας, ὥστε νὰ δύναται ν' ἀναγινώσκῃ τοπογραφικὸν χάρτην καὶ νὰ κάμνῃ ἓν ἁπλοῦν σχεδιόγραμμα, νὰ εἶναι δὲ ἐφωδιασμένος μὲ τοπογραφικὸν χάρτην τῆς περιφερείας του.

Ἡ γνῶσις τῶν πραγμάτων

Ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὴν ἐν γένει κατάστασιν τῆς κοινωνίας, πᾶν ὅ,τι συμβαίνει εἰς ὅλας τὰς τάξεις αὐτῆς, τὰ

ἤθη, τὰ ἔθιμα, τὰς συνηθείας, αἱ ὁποῖαι ἐπηρεάζουν τὸν βίον τῶν κατοίκων, τὰς μεταξὺ τούτων σχέσεις, τὸν βαθμὸν τοῦ πολιτισμοῦ των, τοῦ πατριωτικοῦ, θρησκευτικοῦ καὶ οἰκογενειακοῦ αἰσθήματος, τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν, τὴν παραγωγήν, τὸ ἐμπόριον, βιομηχανίαν, γεωργίαν, κτηνοτροφίαν, ναυτιλίαν, τὴν ἐπαγγελματικὴν κίνησιν, τὰς κοινωνιστικὰς ἀντιλήψεις, τὰς σχέσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν κλπ. Ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὅλας τὰς ἀστυνομικὰς ἀνάγκας τῆς περιφερείας του, διὰ νὰ θεραπεύῃ αὐτάς.

1775. Οὐδὲν εἶναι ἀνωφελὲς καὶ οὐδὲν πρέπει ν᾽ ἀμελῆται. (ἀστυνομικὸν ἀξίωμα)

1776. Ὅποιος δὲν ἔχει σπίτι φτιασμένο καὶ τσοῦπα παντρεμμένη δὲν εἰξεύρει (τὸν) κόσμο. (Παρ.)

Καὶ ὁ ἀστυνομικὸς δὲν γνωρίζει τὸν κόσμον, ἐὰν δὲν εἶναι «μπασμένος» εἰς ὅλα.

1777. Τὸ μεγαλύτερον τῶν ἐλαττωμάτων εἶναι νὰ μὴ ἔχῃ τις ἰδέαν οὐδενὸς ἐξ αὐτῶν. (Καρλάϋλ)

Ὀφείλει ὁ ἀστυνομικὸς νὰ ἔχῃ ἄμεσον ἀντίληψιν πολλῶν πραγμάτων, λ.χ. νὰ γνωρίζῃ τὰ διάφορα ναρκωτικὰ (κοκαΐνη, ἡρωΐνη, ὄπιον, χασὶς) καὶ τυχηρὰ παιγνίδια, διὰ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐνεργῇ ὡς πρὸς αὐτὰ κατὰ τοὺς νόμους.

1778. Ὅλα, ὅλα νὰ τηρᾷς, τὰ καλὰ νὰ τὰ βαστᾷς.(Παρ.)

1779. Ὅλα, ὅλα νὰ θωρῇς, τὸ καλ᾽ ὅμως νὰ βαστῇς. (Παρ.)

Ὁ ἀστυνομικὸς δέον νὰ λαμβάνῃ πεῖραν ὅλων τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου εἰς τρόπον ὥστε νὰ πλουτίζῃ μὲν τὰς γνώσεις του πρὸς ἀρτιωτέραν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος, νὰ ὠφελῆται, νὰ μὴ βλάπτεται δὲ ποσῶς.

1780. Ἃ εἶδες ταῦτα λέγεις. (Βυζ.)

Ἐπὶ τῶν ὄντων ἀπείρων τῶν πραγμάτων.

1781. Τόσο ξέρεις τόσο λὲς (ἢ τόσο κάνεις). (Παρ.)

Ἡ γνῶσις τῶν προσώπων

Μέγιστον ἐφόδιον τοῦ ἀστυνομικοῦ εἶναι ἡ γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου ἐν γένει καὶ ἑνὸς ἑκάστου ἰδιαιτέρως. Ἀναπόδραστος ἀνάγκη νὰ εἶναι οὗτος ἕτοιμος, νὰ γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων τίνα πρόσωπα εἶναι ὑπηρεσιακῶς βλαβερὰ ἢ ὠφέλιμα, τίνες οἱ κακοποιοὶ καὶ τίνες οἱ καλοὶ ἄνθρωποι. Ἡ γνῶσις τῶν πρώτων εἶναι ἀναγκαία, ἀφ᾽ ἑνὸς μὲν διὰ νὰ ἐπιτηροῦνται οὗτοι, ὥστε νὰ μὴ τοῖς δίδεται εὐκαιρία νὰ ἐκτελέσουν ἀξιοποίνους πράξεις, ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ ἐν περιπτώσει ἐκτελέσεως τοιούτων διὰ νὰ δύναται νὰ κριθῇ, ἂν οἱ δράσται πρέπῃ ν᾽ ἀναζητηθοῦν μεταξὺ αὐτῶν ἢ ἄλλων ὑπόπτων ἢ νέων κακοποιῶν φύσεων· ἡ γνῶσις τῶν καλῶν δὲ εἶναι συντελεστικὴ διὰ διαφόρους ἀστυνομικοὺς σκοπούς, ὡς λ.χ. εἰδικῆς ἐπαγρυπνήσεως πρὸς προστασίαν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, τῆς χρησιμοποιήσεώς των εἴς τινας ὑποθέσεις ὡς κατόχων εἰδικῶν γνώσεων, τῆς συνδρομῆς των ὡς ἐμπίστων πρὸς γνῶσιν ἄλλων προσώπων ἢ διευκρίνισιν γεγονότος τινός, κλπ.

Ὁ ἀστυνομικὸς πρέπει νὰ γνωρίζῃ τοὺς ἐγκληματίας, τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα, τὰς συνηθείας, τὰς κλίσεις των, τὰς κακίας των, τὰς μεθόδους τῆς ἐκτελέσεως τῶν πράξεών των, τὴν γλῶσσαν καὶ τὰς κρυπτογραφικὰς γραφάς των (μυστικὴν συνεννόησιν), τὰ ἐργαλεῖά των, τὰ κέντρα καὶ τὰ καταφύγιά των, γενικῶς δὲ πᾶν ὅ,τι σχετίζεται μὲ αὐτούς.

1782. Οἶδα Σίμωνα καὶ Σίμων ἐμέ. (*)

Ἐπὶ ἀμοιβαίας γνώσεως ἰδιοτήτων καὶ προσόντων.

1783. Καὶ σὲ ξέρω καὶ μὲ ξέρεις. (Παρ.)

1784. Μὲ ξέρεις καὶ σὲ ξέρω, καὶ σὲ ξέρω καὶ μὲ ξέρεις, καὶ μὲ ξέρουν καὶ σὲ ξέρουν, καὶ σὲ ξέρουν καὶ μὲ ξέρουν, (Παρ.)

1785. Ἴδμεν δ᾽ ἀλλήλων γενεήν, ἴδμεν δὲ τοκῆας. (Ἰλ. Υ. 203)

1786. Μὴ μοῦ πολυψηλώνεσαι γιατὶ ψηλὸς δὲν εἶσαι, Καὶ τὸ χωριό σου 'ναι κοντὰ καὶ ξέρω τίνος εἶσαι. (Παρ.)

1787. Ἐκατάλαβα, κουμπάρε, τὶ καπνὸ φουμάρεις. (Παρ.)

1788. Ξέρω τὶ καπνὸ φουμάρει. (Παρ.)

1789. Γνωστὸς σὰν κάλπικη δεκάρα. (Παρ.)

1790. Κι' αὐτὸς τῆς πομπῆς, κ' ἐκεῖνος τῆς γάνας. (Παρ.)

1791. Εἶναι τῆς ἐληᾶς τὸ φύλλο. (Παρ.)

1792. Εἶναι τοῦ σχοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ. (Παρ.)

1793. Ἡ μάρα, ἡ σάρα καὶ τὸ κακὸ συναπάντημα. (Παρ.)

Ἐπὶ συναθροίσεως κακῶν ἀτόμων.

1794. Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; (Ἰωάν. ΙΔ'. 9)

Ἐπὶ ἀνικάνου νὰ διαγνώσῃ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἄλλου.

1795. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων· Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Οἱ δὲ εἶπον· οἱ μέν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ, Ἠλίαν· ἕτεροι δὲ, Ἱερεμίαν, ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα μὲ λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. (Ματθ. ΙΣΤ'. 13)

1796. Κἄπου μ' εἶδες, κἄπου σ' εἶδα, κἄπου σὲ παραγνωρίζω. (Παρ.)

1797. Δὲν ξέρω ποῦθε κρατάει ἡ σκούφια του. (Παρ.)

1798. Δὲν ξέρω ἀπὸ τὶ μαλλὶ κρατεῖ ἡ σκούφια του. (Παρ.)

Ἐπὶ ἀγνώστου προελεύσεως καὶ ποιοῦ ἀνθρώπων.

1799. Ἀπὸ χίλιες καρυδιὲς καρύδια. (Παρ.)

Ἐπὶ πολλῶν, παντοδαπῶν καὶ ἀγνώστων, ἢ καὶ ὑπόπτων, ἀτόμων.

1800. Ὁ προϊστάμενος τοῦ τμήματος Γεν. Ἀσφαλείας ὀφείλει πρὸ παντὸς νὰ συλλέγῃ τὰς πληρεστέρας κατὰ τὸ

[illegible] πληροφορίας περὶ τῶν καταδικασθέντων ἐγκλημα-[illegible] ἐν γένει τῶν ὑπόπτων καὶ κακοποιῶν τῆς δικαιο-[illegible] του, εἴτε οὗτοι μονίμως παραμένουσιν ἐν αὐτῇ εἴτε [illegible] συχνάζουσιν. Ἰδίως πληροφορεῖται τὸ παρελθὸν [illegible] τῶν καὶ ἐξακριβοῖ τὰ μέσα, δι᾿ ὧν πορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ὡς καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα συναναστρέφονται. Ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει πρόκειται περὶ δρώντων ἐγκληματιῶν, λαμβάνει πάντα τὰ δυνατὰ μέτρα, ὅπως προλαμβάνῃ τὴν διάπραξιν τῶν ἀδικημάτων. (ἄρθρ. 117 Β. Δ. 17 Ἰουν. 1921 «περὶ συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστυνομικῶν ὑπηρεσιῶν κλπ.»)

Ἡ ἀστυνομία γνωρίζει ὅλα τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ πρὸ παντὸς τοὺς κακοποιοὺς καὶ τοὺς ὑπόπτους, ἀπὸ προηγουμένας καταδίκας των, ἀπὸ ἰδίαν περὶ αὐτῶν ἀντίληψιν, ἀπὸ πληροφορίας ὄχι τόσον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἁπλῶς γνωρίζουν αὐτούς, ἀλλ᾿ ἰδίως τῶν συμπατριωτῶν, τῶν συνεπαγγελματιῶν, τῶν φίλων, τῶν συγγενῶν, οἱ ὁποῖοι τοὺς γνωρίζουν καλῶς, κλπ. Ἀλλ᾿ ὅμως πῶς θὰ γνωρίζῃ τὰ πρόσωπα, περὶ τῶν ὁποίων δὲν συντρέχουν οἱ ὅροι οὗτοι, τὰ ὁποῖα εἶναι ἄγνωστα;

1801. Εἰσέτι δὲν ἐγράφη καὶ πιθανὸν οὐδέποτε θέλει γραφῇ πραγματεία περὶ τῆς γνώσεως τῶν ἀνθρώπων, ἥτις νὰ διδάσκῃ πράγματι νὰ γιγνώσκωμεν αὐτούς· μόλις εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνδείξῃ τις μεθόδους ἐφαρμοσίμους εἰς περιστάσεις εἰδικάς· δι᾿ ἡμᾶς τοὺς ἄλλους ἐγκληματολόγους ἐλάχισται ὑπάρχουσι τοιαῦται. (H. Gross)

ΙΔΕ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

1. Κατηγορίαι ἀνθρώπων

1802. Τοῦ λογικοῦ ζώου τὸ μέν ἐστι θεός, τὸ δ' ἄνθρωπος, τὸ δὲ οἷον Πυθαγόρας (δηλ. ὑπεράνθρωπος). (Ἀριστοτέλης)

1803. Ἄνθρωποι κι' ἀνθρωπόπουλοι, κι' ἄνθρωποι κι' ἀνθρωπάτσοι. (Παρ.)

Ὅτι διαφέρει ἄνθρωπος ἀπὸ ἄνθρωπον, καθόσον ὑπάρχουν ἀνώτεροι ἄνθρωποι, ἄνθρωποι κοινοὶ καὶ κατώτεροι ἄνθρωποι.

1804. Ἄνθρωπο γλέπεις, ἀλλ' ἄνθρωπος λὲς πῶς εἶναι; (Παρ.)

1805. Ἦ (ἀληθῶς) χάριεν ἔστ' ἄνθρωπος, ἂν ἄνθρωπος ᾖ. (Πλάτων)

2. Δυσχερὴς ἡ γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου

1806. Χαλεπὸν ἑτέρου νόον ἴδμεναι. (Θεόκριτος)

1807. Οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον, οὐδὲ γυναικὸς πρὶν πειραθείης, ὥσπερ ὑποζυγίου. (Θέογνις)

1808. Ἄνθρωπο βλέπεις, καρδιὰ δὲ γνωρίζεις. (Παρ.)

1809. Ἀθρώπους θωρεῖς καὶ καρδιὲς 'κὲ (δὲν) γνωρίεις. (Παρ.)

1810. Νά 'χεν τρύπες ἡ κοιλιά της νἄβλεπες τὰ σωτικά της. (Παρ.)

1811. Εἶναι μυστηριώδης ἄνθρωπος. (Παρ.)

1812. Πρέπει νὰ φᾷς μὲ τὸν ἄνθρωπο ἕνα καράβι ἁλάτι γιὰ νὰ τόνε γνωρίσῃς. (Παρ.)

1813. Ἂν 'κ' (δὲν) ἐσυγκάτσα, 'κ' (δὲν) ἔμαθά τον. (Παρ.)

1814. Ἂν δὲ σεμπρέψῃς, κι' ἂν δὲν συμπεθερέψῃς, δὲν τὸν ξέρεις τὸν ἄλλον. (Παρ.)

3. Ἐλαττωματικὸς καὶ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος

1815. Πάντοτε ἐν τῷ ἀρίστῳ τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχει ὀλίγη δόσις ἀνθρωπίνης φύσεως. ( )

1816. Ἀδύνατον ἐν ἀνθρωπίνῃ φύσει μὴ εἶναι ἕν τι τῶν παθῶν, ἢ μικρὸν ἢ μεῖζον. (Βασίλειος)

1817. Ἄψεκτος ἐπὶ χθονὶ γίνεται οὐδείς. (Θέογνις)

1818. Δὲν ἔσ' ει σανίδι χωρὶς ρόζο, μήτ' ἄνθρωπο χωρὶς μεψάδι. (Παρ.)

1819. Μήτ' ἄνθρωπος χωρὶς ψεγάδι, μήτε δέντρο χωρὶς ξεράδι. (Παρ.)

1820. Ὅλοι ἔχομεν ἐλαττώματα· κανεὶς δὲν γεννᾶται χωρὶς ἐλαττώματα· τελειότερος δὲ εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει ὀλιγώτερα ἐλαττώματα. (Ὁράτιος)

1821. Πάμπαν δ' ἄμωμος οὔτις οὐδ' ἀκήριος. (Σιμωνίδης Ἀμοργ.)

1822. Ὥσπερ ἔργον ἐστὶν εὑρεῖν ἰχθὺν ἄκανθαν μὴ ἔχοντα, οὕτω καὶ ἄνθρωπον μὴ κεκτημένον δολερόν τι καὶ ἀκανθῶδες. (*)

1823. Εὑρίσκω, ὅτι καὶ ἡ καλυτέρα ἀρετὴ ποὺ ἔχω, ἔχει ἐν ἑαυτῇ χροιάν τινα κακίας. (Montaigne)

1824. Οἱ ἄνθρωποι πάντοτε εἶχον ἐλαττώματα καὶ θὰ ἔχουν πάντοτε· ὅστις δὲν ἔχει κανένα καὶ ζῇ ὅπως ζοῦν οἱ ἄγγελοι, πρέπει νὰ εἶναι ἄγγελος. (W. Dillon)

1825. Αἱ ἀρεταί μας εἶναι συνήθως μετημφιεσμέναι κακίαι. (Λαροσφουκώ)

1826. Καθένας ἔχει κι' ἀπό 'να κρυφό. (Παρ.)

1827. Ὅποιος ζητᾷ φίλον χωρὶς ἐλάττωμα, μένει χωρὶς φίλους. (Παρ.)

1828. Ἀγάπα τὸν φίλον σου μὲ τὸ ἐλάττωμά του. (Παρ.)

1829. Μήδ' ἔχθαιρε φίλον σὸν ἁμαρτάδος ἕνεκα μικρῆς. (Πυθαγόρας)

1830. Τὰ κσούρια (ἐλαττώματα) τσὶ γοὶ ἀρρουστιὲς στοὺς ἀνθρώπους. (Παρ.)

1831. Διογένης λύχνον μεθ' ἡμέραν ἅψας περιῄει λέγων· Ἄνθρωπον ζητῶ. (Διογ. Λαέρτ. στ' 41)

1832. Ἀπὸ καλοὺς ἀνθρώπους στοὺς χίλιους ἕνας, στοὺς ἑκατὸν κανένας. (Ἰταλική)

1833. Τὰ δαιμόνια τοῦ κόσμου εἶναι πρασιὲς πρασιές. (Παρ.)

Ὅτι αἱ ἰδιοτροπίαι τῶν ἀνθρώπων εἶναι πάμπολλαι καὶ ποικίλαι.

1834. Ὅλ' ἡ θάλασσα εἶν' ἁρμυρή, μὰ τόπους τόπους λύσσα. (Παρ.)

Ὅτι οἱ κακοὶ ἔχουν τὰ ἴδια ἐλαττώματα, ἀλλὰ μερικοὶ ἔχουν πολλὴν κακίαν.

1835. Δὲν γνωρίζω τὶ εἶναι ἡ καρδιὰ ἑνὸς ἀχρείου, ἀλλὰ γνωρίζω τὶ εἶναι ἡ καρδιὰ ἑνὸς τιμίου ἀνθρώπου: Εἶναι φρικώδης. (Ἰωσὴφ de Maistre)

1836. Κάθε ἄνθρωπος εἶναι μασκαρᾶς μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου. (Βίσμαρκ)

1837. Μηδὲν ἁμαρτεῖν ἐστι θεῶν. (Δημοσθένης)

1838. Εἶναι ἄνδρα ἀγαθὸν ἀδύνατον καὶ οὔτε ἀνθρώπειον, ἀλλὰ θεὸς μόνος τοῦτο ἔχει τὸ γέρας. (Σιμωνίδης)

1839. Μόνον θεοῦ τὸ ἄπταιστον καὶ ἀνάλωτον (ἀκυρίευτον) πάθεσιν. (Ἰωάννης)

1840. Μόνος ὁ Θεὸς δύναται νὰ εἶναι παντελῶς ἄπταιστος καὶ ἄτρωτος ὑπὸ τῶν παθῶν. (Γρηγόριος ὁ Θεολόγος)

1841. Οὐδεὶς ἀναμάρτητος εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός. (*)

1842. Ἓν φῦλον ἀνθρώπων, μί' ἔδειξε πατρὸς καὶ ματρὸς ἡμᾶς ἡμέρα τοὺς πάντας. (Σοφοκλῆς)

1843. Ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ καταγόμαστε οὖλοι. (Παρ.)

Ὅτι πάντες ἴσοι, ἑνὸς γένους δὲ ὄντες ὑποκείμεθα εἰς σφάλματα καὶ ἁμαρτήματα, ὅπως ὁ προπάτωρ Ἀδάμ. Ἡ ἁμαρτία προπατορική.

1844. Ἀπὸ τὴν ἴδια πάστα εἶναι καμωμένοι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. (Ρωμουνική)

1845. Τὸ ἁμαρτάνειν ἀνθρώπους ὄντας οὐδὲν θαυμαστόν. (Ξενοφῶν)

1846. Οὐδὲ μία αὐτάρκης ἀνθρώπου φύσις, οὔτ' ἐν λόγοις οὔτ' ἐν ἔργοις, ἀναμάρτητος εἶναι. (Διον. Ἁλικαρν. 14)

1847. Ἄνθρωπος οὐδεὶς πλημμελημάτων ἄτερ. (*)

1848. Ἁμαρτεῶν εἰκὸς ἀνθρώπους. (Εὐριπίδης)

1849. Ἀνθρώποισι τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τοὐξαμαρτάνειν. (Σοφοκλῆς)

1850. Οὐδεὶς γεννηθεὶς ὃς οὐχ ἥμαρτεν, οὐδὲ πεφυκὼς ὃς οὐκ ἠνόμησε. (*)

1851. Οὐχ οὕτω γιγνώσκω ὡς τοῖς ἁμαρτάνουσιν οὐδέποτε ἔτι χρηστέον. Ὁρῶ γὰρ τῶν ἀνθρώπων οὐδένα ἀναμάρτητον διατελοῦντα. (Ξενοφῶν)

1852. Ἄλυσις ἐνίοτε πονηρῶν αἰσθημάτων καὶ κακιῶν αἰφνιδίως περιβάλλει καὶ περισφίγγει καὶ τὴν ἀθωοτέραν καρδίαν. (*)

1853. Τὶς γὰρ καθαρὸς ἔσται ἀπὸ ρύπου; Οὐδὲ εἷς, ἐὰν καὶ μιᾶς ἡμέρας γένηται ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. (Ἰὼβ ΙΔ'. 4-5)

1854. Οὔτε δίκαιος χωρὶς ἁμαρτίας, οὔτε ἁμαρτωλὸς καθόλου ἔρημος ἀγαθῶν. (Χρυσόστομος)

1855. Τὸ παραπάτημα εἶναι ἀνθρώπινον. (Bruns)

1856. Οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἁμαρτήσεται. (*)

1857. Οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὅστις ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσει. (*)

1858. Ὅποιος δὲ γεννήθη, δὲν ἁμάρτησε. (Παρ.)

1859. Δέντρου δίχους ἴσκιου καὶ ἄθρουπους δίχους φταίξ' μου δὲ γένιτι. (Παρ.)

1860. Πλάτων ὁπότε ἴδοι τινὰ ἁμαρτάνοντα, ἐπιστρέφων πρὸς ἑαυτὸν εἴωθε λέγειν : «μήτι καὶ ἐγὼ τοιοῦτος;» (Δούκας)

1861. Οἱ ἄνθρωποι δύνανται ν' ἁμαρτήσωσι κατὰ δέκα τρόπους.

Ἐκ τῶν δέκα τούτων τρόπων τῆς ἁμαρτίας τρεῖς ἀναφέρονται εἰς τὸ σῶμα, τέσσαρες εἰς τὸν λόγον καὶ τρεῖς εἰς τὸν διαλογισμόν. Τὰ εἰς τὸ σῶμα ἀναφερόμενα ἁμαρτήματα εἶναι: φονεύειν, λαμβάνειν τὸ μὴ δοθέν, παραδίδεσθαι εἰς τὰς ἡδονάς· τὰ εἰς τὸν λόγον ἀναφερόμενα εἶναι: ψεύδεσθαι, μωρολογεῖν, ἐκφράζεσθαι τραχέως, συκοφαντεῖν· τὰ εἰς τὸν διαλογισμὸν ἀναφερόμενα εἶναι: ἡ πλεονεξία, ὁ πόθος τοῦ βλάπτειν, τὸ μὴ πιστεύειν τὰ προσήκοντα καὶ ἐπιδίδεσθαι εἰς σφαλερὰς κρίσεις. (Βουδδ. γνώμη. Soûtra, 5)

4. Ὁ ἀλλοπρόσαλλος

1862. Ἐχθρὸς γάρ μοι ᾽κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
ὅς ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃ. (Ἰλ. IX 312)

1863. Μισῶ τὸν ἄνδρα τὸν διπλοῦν πεφυκότα,
Χρηστὸν λόγοισι, πολέμιον δὲ τοῖς τρόποις. (Θέογνις)

1864. Ἡ μὲν γλῶσσα ὀμώμοκεν, ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. (Εὐριπ. Ἱππόλ. 608)

1865. Στασιάζει αὐτῷ πρὸς τὴν γλῶτταν ἡ γνώμη. (*)

1866. Ἄλλα μὲν Λεύκωνος ὄνος, ἄλλα δὲ Λεύκων λέγει. (*)

1867. Οὐδὲν αἴσχιόν ἐστιν ἢ ἄλλα μὲν ἐν νῷ ἔχειν, ἄλλα δὲ λέγειν. (*)

1868. Τοῦ γάτου λέγω φεύγα, καὶ τοῦ σκύλου πιάσ᾽ τον. (Παρ.)

Ἐπὶ διπροσώπων (ἀστυνομικῶν), οἱ ὁποῖοι ἄλλα μὲν ὑπόσχονται, ἄλλα δὲ ἐκτελοῦν.

1869. Τοῦ τὴν ἔφερε χωροφυλακίστικα. (Παρ).

Ἀλλ᾽ ἡ τοιαύτη δόξα περὶ τῶν ἀστυνομικῶν ἐν γένει ὀργάνων σὺν τῷ χρόνῳ ἐξέλιπε.

1870. Ἄλλα λὲς καὶ ἄλλα σοῦ λένε, ἢ ἄλλα πὲς καὶ σύ, ἢ φεύγα. (Παρ.)

1871. Ἄλλα λέγω ἐγὼ τῆς θειᾶς μου, καὶ ἄλλα λέ' ἡ [illegible] ἐμένα (ἢ κι' ἄλλα λέγ' ἐμέν' αὐτή). (Παρ.)

[illegible] Ἄλλα λέγω τοῦ καλοῦ μου κι' ἄλλα μοῦ διανεύε- [illegible]

[illegible] μᾶς τάλεγες παππᾶ, σήντας ἤσουν λαϊ- [illegible]

[illegible] μᾶς τάλεγες παππᾶ πρὶν σὲ χειροτονή- [illegible]

[illegible] λόγια καὶ πονηρὰ καμώματα καὶ τοὺς σοφοὺς κάνουν μωρούς. (Παρ.)

1876. Ὅ,τι λέγει τὰ χείλη σου νάχω, κι' ὅ,τι λέγ' ἡ καρδιά σου νάχης. (Παρ.)

1877. Ἀπὸ γλώττης φίλος. (*)

1878. Ἄλλα στὰ χείλη ἔχει κι' ἄλλα στὴν καρδιά. (Παρ.)

1879. Ἄλλα ἔχ' 'ς σὰ (στὰ) χείλα, κι' ἄλλα 'ς σὴν (στὴν) καρδιά. (Παρ.)

1880. Ἄλλο στὴν καρδιὰ κι' ἄλλο στὰ χείλη. (Παρ.)

1881. Ἄλλα ἔχει κι' ἄλλα λέγει. (Παρ.)

1882. Ἄλλα λέει, τσ' ἄλλα κάμνει, τσ' ἄλλα πάλε διαλοᾶται. (Παρ.)

1883. Ἄλλα λένε καὶ ἄλλα κάνουν, καὶ ἄλλα μὲ τὸ νοῦ τους βάνουν. (Παρ.)

1884. Ἐκεῖνον ποὺ ἄλλα λέει τὸ στόμα του καὶ ἄλλα ἔχει στὴν καρδιά του, τὸν συχαίνουμαι σὰν τὶς ἁμαρτίες μου. (Παρ.)

1885. Ἕνα σε δεῖ ἄνθρωπον ἢ ἀγαθὸν ἢ κακὸν εἶναι. (Ἐπίκτητος)

5. Ὁ ὑποκριτὴς κακοποιὸς

1886. Ἡ κακία ζῇ καὶ ἀκμάζει διὰ τῆς ἀποκρύψεως. (Βιργίλιος)

1887. Πανουργία εἶναι ἡ τέχνη τοῦ συγκαλύπτειν τὰ

ἰδικά μας ἐλαττώματα καὶ ἀνακαλύπτειν τὰς ἀδυναμίας τῶν ἄλλων. (Haglitt)

1888. Ἡ μεγαλυτέρα πανουργία ἔγκειται εἰς τὸ νὰ κρύπτη τις τὴν πανουργίαν. (Steel)

1889. Τὴν ἡμέραν σκιάζεται τὰ χηνάρια, καὶ τὴ νύχτα τὰ σακκιάζει. (Παρ.)

Πολλὰ «κόλπα καὶ τερτίπια» μεταχειρίζονται οἱ κακοποιοί, διὰ νὰ μὴ ἀποκαλύπτωνται ὡς τοιοῦτοι καὶ διὰ νὰ κατορθώνουν νὰ φέρουν εἰς πέρας τὰς πράξεις των.

1890. Ἀπὸ σιγανὸ (ἢ σιγαλό) ποτάμι νὰ φοβᾶσαι (ἢ σήκωσε ψηλὰ τὰ ροῦχά σου). (Παρ.)

1891. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ μουλωχτὸ ποτάμι. (Παρ.)

1892. Ἀψὶ ποτάμι διάβατο, σιγαλὸ ἀναμέρατο. (Παρ.)

1893. Ἄλαλος κι᾿ ἀμήλαλος (ἀμίλητος) καὶ γαλενὸν (σιγανό) ποτάμι. (Παρ.)

1894. Ἐν πρωκτῷ πρᾴου παραχειμάζουσι δαίμονες. (Βυζ.)

1895. Στοῦ σιγανοῦ τὸν κῶλο ξεχειμωνιάζ᾿ ὁ διάολος. (Παρ.)

1896. Στοῦ ταπεινοῦ τὸν κῶλο (ἢ τὸν κόρφο) δαίμονες ξεχειμωνιάζουν. (Παρ.)

1897. Σιωπηλοὶ ἄνθρωποι εἶναι ἐπικίνδυνοι. (Λαφονταίν)

1898. Ἡ κατσοῦλα (ἡ γάτα) τὰ χώνει τὰ σκατά της. (Παρ.)

1899. Ἄλλα φαίνονται καὶ ἄλλα εἶναι. (Παρ.)

1900. Ἔξω Γιάννης, μέσα Σουλεϊμάνης. (Παρ.)

1901. Ἅγιος Θεόδωρος παξιμαδοκλέφτης. (Παρ.)

1902. Καλῶς τὸν ἅγιον τοῦ Θεοῦ τὸν παξιμαδοκλέφταν. (Παρ.)

1903. Κάνει τὸν ἅγιο. (Παρ.)

1904. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί·

1871. Ἄλλα λέγω ἐγὼ τῆς θειᾶς μου, καὶ ἄλλα λέ' ἡ [illegible] ἐμένα (ἢ κι' ἄλλα λέγ' ἐμέν' αὐτή). (Παρ.)

[illegible] Ἄλλα λέγω τοῦ καλοῦ μου κι' ἄλλα μοῦ διανεύε- [illegible]

[illegible] μᾶς τάλεγες παππᾶ, σήντας ἤσουν λαϊ- [illegible]

[illegible] μᾶς τάλεγες παππᾶ πρὶν σὲ χειροτονή- [illegible]

[illegible] καὶ πονηρὰ καμώματα καὶ τοὺς σο- [illegible] (Παρ.)

[illegible] τὰ χείλη σου νάχω, κι' ὅ,τι λέγ' ἡ καρδιά σου νάχης. (Παρ.)

1877. Ἀπὸ γλώττης φίλος. (*)

1878. Ἄλλα στὰ χείλη ἔχει κι' ἄλλα στὴν καρδιά. (Παρ.)

1879. Ἄλλα ἔχ' 'ς σὰ (στὰ) χείλα, κι' ἄλλα 'ς σὴν (στὴν) καρδιά. (Παρ.)

1880. Ἄλλο στὴν καρδιὰ κι' ἄλλο στὰ χείλη. (Παρ.)

1881. Ἄλλα ἔχει κι' ἄλλα λέγει. (Παρ.)

1882. Ἄλλα λέει, τσ' ἄλλα κάμνει, τσ' ἄλλα πάλε διαλοᾶται. (Παρ.)

1883. Ἄλλα λένε καὶ ἄλλα κάνουν, καὶ ἄλλα μὲ τὸ νοῦ τους βάνουν. (Παρ.)

1884. Ἐκεῖνον ποὺ ἄλλα λέει τὸ στόμα του καὶ ἄλλα ἔχει στὴν καρδιά του, τὸν συχαίνουμαι σὰν τὴς ἁμαρτίες μου. (Παρ.)

1885. Ἕνα σε δεῖ ἄνθρωπον ἢ ἀγαθὸν ἢ κακὸν εἶναι. (Ἐπίκτητος)

5. Ὁ ὑποκριτὴς κακοποιὸς

1886. Ἡ κακία ζῇ καὶ ἀκμάζει διὰ τῆς ἀποκρύψεως. (Βιργίλιος)

1887. Πανουργία εἶναι ἡ τέχνη τοῦ συγκαλύπτειν τὰ

ἰδικά μας ἐλαττώματα καὶ ἀνακαλύπτειν τὰς ἀδυναμίας τῶν ἄλλων. (Haglitt)

1888. Ἡ μεγαλυτέρα πανουργία ἔγκειται εἰς τὸ νὰ κρύπτῃ τις τὴν πανουργίαν. (Steel)

1889. Τὴν ἡμέραν σκιάζεται τὰ χηνάρια, καὶ τὴ νύχτα τὰ σακκιάζει. (Παρ.)

Πολλὰ «κόλπα καὶ τερτίπια» μεταχειρίζονται οἱ κακοποιοί, διὰ νὰ μὴ ἀποκαλύπτωνται ὡς τοιοῦτοι καὶ διὰ νὰ κατορθώνουν νὰ φέρουν εἰς πέρας τὰς πράξεις των.

1890. Ἀπὸ σιγανὸ (ἢ σιγαλό) ποτάμι νὰ φοβᾶσαι (ἢ σήκωσε ψηλὰ τὰ ροῦχά σου). (Παρ.)

1891. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ μουλωχτὸ ποτάμι. (Παρ.)

1892. Ἀψὶ ποτάμι διάβατο, σιγαλὸ ἀναμέρατο. (Παρ.)

1893. Ἄλαλος κι' ἀμήλαλος (ἀμίλητος) καὶ γαλενὸν (σιγανό) ποτάμι. (Παρ.)

1894. Ἐν πρωκτῷ πρᾴου παραχειμάζουσι δαίμονες. (Βυζ.)

1895. Στοῦ σιγανοῦ τὸν κῶλο ξεχειμωνιάζ' ὁ διάολος. (Παρ.)

1896. Στοῦ ταπεινοῦ τὸν κῶλο (ἢ τὸν κόρφο) δαίμονες ξεχειμωνιάζουν. (Παρ.)

1897. Σιωπηλοὶ ἄνθρωποι εἶναι ἐπικίνδυνοι. (Λαφονταίν)

1898. Ἡ κατσοῦλα (ἢ γάτα) τὰ χώνει τὰ σκατά της. (Παρ.)

1899. Ἄλλα φαίνονται καὶ ἄλλα εἶναι. (Παρ.)

1900. Ἔξω Γιάννης, μέσα Σουλεϊμάνης. (Παρ.)

1901. Ἅγιος Θεόδωρος παξιμαδοκλέφτης. (Παρ.)

1902. Καλῶς τὸν ἅγιον τοῦ Θεοῦ τὸν παξιμαδοκλέφταν. (Παρ.)

1903. Κάνει τὸν ἅγιο. (Παρ.)

1904. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί·

ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν, καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. (Ματθ. ΚΓ' 27)

1905. Ὡς εὐλαβής, θέλει καλεῖσθαι ἅγιος καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ πάντων· ὁρᾷς αὐτοῦ τὸ ἔξωθεν σχῆμα καὶ νομίζεις αὐτὸν κατὰ Θεὸν ποιεῖ τὰ πάντα, ἡ δὲ καρδία αὐτοῦ φθόνου γέμει καὶ δόλου καὶ παντὸς εἴδους κακῶν. (Χρυσόστομος)

1906. Ἀεὶ μελετᾷ πονηρίαν· καὶ πολλὰ τὰ προσωπεῖα περικείμενος, δυσφυλακτότερός ἐστι θηρίου, δορὰν προβάτου προβαλλόμενος, καὶ ἔνδον τὸν λύκον ἐπικρύπτων· διὸ καὶ ἀφυλάκτως πολλοὶ τούτῳ ἐπιπίπτουσι. (Ἴδιος)

1907. Ὁ διάβολος εἰμπορεῖ ν' ἀναφέρῃ τὴν Ἁγίαν Γραφήν, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ του. (Σαίξπηρ)

1908. Κάθεται ὁ διάβολος καὶ τὰ ἔργα του φτάνουν μακρυά. (Παρ.)

1909. Ὁ δαίμονας εἰς τὰ βουνὰ καὶ τὰ ἔργα του στὸν κάμπο. (Παρ.)

Ἐπὶ μακρόθεν διευθύνοντος ἐγκληματικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ αὐτουργοῦ, ἔχοντος ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τὸ «ἄλλοθι».

1910. Ὁ κασιδιάρης οὗλα τὰ παιγνίδια τὰ παίζει, ἀλλὰ τὸ κλωτσοσκοῦφι δὲν τὸ παίζει. (Παρ.)

Διότι θὰ ξεσκουφωθῇ καὶ θὰ φανῇ ἡ κασίδα του. Ἐπειδὴ δὲ κανεὶς δὲν θέλει νὰ φανῇ τὸ ἐλάττωμά του, τὸ κρύπτει.

1911. Ἔχει τὸ μέλι στὰ χείλη καὶ τὸ φαρμάκι στὴν καρδιά. (Παρ.)

1912. Μέλι δείχνει φαρμάκι ἑτοιμάζει. (Παρ.)

1913. Ἡ καρδιὰ πικρὴ καὶ τὸ στόμα γλυκύ. (Παρ.)

1914. Σὰν κρυφόσκυλο δαγκάνει. Παρ.)
1915. Καίει καὶ δὲν καπνίζει. (Παρ.)
1916. Προβάτου σχῆμα καὶ λύκου γνῶσι. (Παρ.)
1917. Ἀπ' ἔξου πρόβατον κι' ἀποπέσ' (μέσα) λύκος. (Παρ.)
1918. Οἱ ἀνήθικοι ὁμιλοῦν περὶ ἠθικῆς. (ρητόν)
1919. Εἰς τὴν ἠθικήν, ὅπως εἰς τὴν τέχνην, ὁ λόγος δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν· τὸ ἔργον εἶναι τὸ πᾶν. (Ἐρν. Ρενάν)
1920. Σὰν βγάζει ἡ ἀλεποῦ λόγο, πρόσεχε τὶς ὄρνιθές σου. (Παρ.)
1921. Τί παράδοξον! Καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς οἱ φαῦλοι προσεπάθησαν ἀπαράλλακτα νὰ καλύψουν τὴν ρυπαρὰν διαγωγήν των μὲ τὸ ἔνδυμα τῆς πίστεως εἰς τὴν ἰδέαν τῆς θρησκείας, τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ. (Χάϊνε)
1922. Ἄνθρωποί τινες ἔξωθεν μὲν φιλίαν ὑποκρίνονται, ἔσωθεν δὲ κακίας καὶ ἀπηνείας πεπλήρωνται. (Αἴσωπος)
1923. Δυνάμεθα νὰ καλύψωμεν πλῆθος ἁμαρτημάτων ὑπὸ τὴν λευκὴν ἐσθῆτα τῆς ἐλεημοσύνης. (Beecher)
1924. Πεινῶσαν ἀλώπεκα ὕπνος ἐπέρχεται. (*)
1925. Ὅταν πεινάῃ ἡ ἀλεποῦ, καμώνετ' ὅτι κοιμᾶται. (Παρ.)
1926. Τῇ μὲν ὕδωρ φέρει, τῇ δὲ τὸ πῦρ. (*)
1927....Ὅλοι ἐμπρός μου ἦσαν ἄγγελοι· ὀπίσω μου ἐγίνοντο διάβολοι καὶ μὲ ἐκτυποῦσαν εἰς τὰ νῶτα. Τότε ἐνόησα, ὅτι ἔπρεπε νὰ φοβοῦμαι ὀλιγώτερον τὸν κακόν, ποὺ εἶναι καὶ φαίνεται κακός, ἀπὸ τὸν κακὸν ποὺ εἶναι καὶ δὲν φαίνεται. (Πολ. Δημητρακόπουλος)
1928. Σφάζει μὲ τὸ βαμπάκι. (Παρ.)
1929. Ὃς κρύπτει ἀδικήματα, ζητεῖ φιλίαν· ὃς δὲ μισεῖ κρύπτειν, διΐστησι φίλους καὶ οἰκείους. (Παρ. Σολ. ΙΖ' 19)
1930. Ἄμον ἐλάδιν πάντα ἀπαγκέσ' στέκει. (Παρ.): (Σὰν λάδι πάντοτε ἀπὸ πάνω στέκει).

Ὅτι ὁ πονηρὸς καὶ ἔνοχος κατορθώνει νὰ φαίνεται ἀγαθὸς καὶ ἀθῷος.

1931. Οὐδεμία προσποίησις ἐπὶ πολὺν χρόνον λανθάνει. (*)

1932. Τὰ σκεπασμένα κάρβουνα βαστοῦν ζεστὴ τὴ στάχτη. (Παρ.)

Ὅτι ἡ ὑποκρισία τοῦ κακοποιοῦ δὲν δύναται νὰ κρύπτεται ἐπ᾽ ἄπειρον, ἀλλὰ γίνεται αἰσθητὴ καὶ φανερώνεται.

1933. Ξέρει νὰ κλέψῃ καὶ δὲν ξέρει νὰ κρύψῃ. (Παρ.)

Ἐπὶ τοῦ ἀνεπιτηδείου νὰ κρύψῃ τὰ ἐγκλήματά του.

6. Ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις ἀπατηλὴ

1934. Ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις συχνάκις ἀπατᾷ. (*)

1935. Οὐχ ἅπαν τὸ ἀμαρύσσον χρυσός. (*)

1936. Ὅ,τι λάμπει δὲν εἶναι πάντοτε χρυσός. (Παρ.)

1937. Ὅ,τι γυαλίζει δὲν εἶναι διαμάντι (ἢ βέβαια χρυσάφι). (Παρ.)

1938. Ὅσα γυαλίζουνε χτυποῦνε στὸ μάτι. (Παρ.)

Δι᾽ αὐτὸ θεωροῦνται ἀπὸ τοὺς ἀφελεῖς ὡς διαμάντια.

1939. Ὁ στιλβωμένος χαλκὸς ἔχει περισσοτέραν ὑπόληψιν ἀπὸ τοὺς πολλοὺς παρὰ ὁ ἀκατέργαστος χρυσός. (Τσέστερφιλδ)

1940. Καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἀκόμη, ὅταν φορῇ τὸν νυκτικόν του σκοῦφον, δὲν προκαλεῖ τὸν ἴδιον σεβασμὸν ὅσον ὅταν φορῇ τὸ στέμμα. (Γκόλδσμιθ)

1941. Τὸ ράσο δὲν κάμνει τὸν καλόγηρο. (Παρ. παγκόσμιος)

1942. Πίθηκος ὁ πίθηκος κἂν χρυσᾶ σανδάλια ἔχῃ. (*)

1943. Οἱ πίθηκοι μένουν πίθηκοι καὶ ἂν ἀκόμη φοροῦν κόκκινον ἔνδυμα. (Ben Johnson)

1944. Γάδαρος εἶν᾽ ὁ γάδαρος, ἂν ἐφορῇ καὶ σέλλαν. (Παρ.)

1945. Ὁ ἄνθρωπος γίνεται δεκτὸς κατὰ τὸ ἔνδυμα, ἀλλὰ τιμᾶται ὕστερον κατὰ τὸ πνεῦμα. (Ρωσσική)

1946. Κάτ' ἀπὸ ροῦχα πενιχρά, κ' ἡ πιὸ μικρὴ κακία, γίνεται ὁλοφάνερη στοῦ κόσμου τὴ ματιά. Μὰ κάτ' ἀπὸ μεταξωτά, βαρειὰ ἐνδυμασία, κρύβονται ὅλα τὰ κακά, κανεὶς δὲν βλέπει πιά. (Σαίξπηρ)

1947.....Δὲν εἰμπορεῖτε νὰ βάλετε χέρι ἐπάνω εἰς ἕνα σιδερωμένο ὕφασμα καὶ ἐπάνω εἰς ἕνα ὕφος ἐμβριθές.᾿Αλλὰ καὶ δὲν εἰμπορεῖτε νὰ πιστεύσετε ὅτι ὁ ἐλεγκὰν κύριος εἶναι ἔνοχος.῾Ο ἄνθρωπος ἐσυνήθισε νὰ φαντάζεται τὴν κακοήθειαν κακοντυμένην. Μόνον ἡ ἀρετὴ φορεῖ καθαρὰ ροῦχα. Ὁ κακοποιὸς εἰς τὴν φαντασίαν του εἶναι κουρελῆς. Πῶς εἰμπορεῖ νὰ εἶναι ἐγκληματίας ἕνας κύριος ποὺ ἐπλήρωσε μόνον γιὰ ραπτικὰ 2500 δρ. (Τῖμος Μωραϊτίνης,ἐφημ. «῎Εθνος»᾿Αθηνῶν 14)10)1930)

1948. Σὰν τὰ μαργαριτάρια μέσ' στ' ὄστρακο κρυμμένα, Καρδιὲς χρυσάφια βρίσκονται σ' ἄγρια κορμιὰ θαμμένα. (Κα ῎Οσγκουδ)

1949. Καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐστί, καὶ ἁ γραπτὰ ὑάκινθος, ἀλλ' ἔμπης ἐν τοῖς στεφάνοις τὰ πρῶτα λογίζεται. (*)

1950. Μαῦρο εἶναι τὸ γαρύφαλο, πουλιέται μὲ τὸ δράμι. (Παρ.)

1951. Μαῦρο (ἢ μικρό) εἶν' καὶ τὸ πιπέρι, ἀμὴ μὲ τὸ δράμι τὸ πουλοῦσι (ἢ μόνε τζούζει στὸ στόμα). (Παρ.)

1952. ῎Ασπρο εἶναι (καὶ) τὸ χιόνι, μὸν τὸ κατουροῦν οἱ σκύλοι (ἢ ἀμὰ τὰ σκυλιὰ τὸ κατουροῦσι, ἢ μὰ τὸ κοτσιλᾶν οἱ κόττες). (Παρ.)

1953. ῎Αλλο εἶν' ἡ θωριὰ καὶ ἄλλο εἶν' ἡ καρδιά.(Παρ.)

1954. Τὸ μπόϊ δὲν κάνει τὸν ἄνθρωπο. (Παρ.)

1955. Μικρὸς τὸ δέμας, ἀλλὰ μαχητής. (῞Ομηρος)

1956. Καλὴ μὲν ὄψις, ἐν δὲ δείλαιαι φρένες.(Μένανδρος)

1957. Θεωρία ἐπισκόπου καὶ καρδία μυλωνᾶ. (Παρ.)

1958. Ἡ θήκη σίδερο, καὶ ξύλο ἡ λεπίδα. (Παρ.)

1959. Βάζει τὸ καλλίτερο ἀπ᾿ ἔξω. (Παρ.)

1960. Ὄξω ὡραῖα μαλλιά, μέσ᾿ ὡραία κασίδα. (Παρ.)

1961. Ἀπ᾿ ἔξω (ἢ ἀπόξω) μπέλα, μπέλα κι᾿ ἀπὸ (ἢ καὶ) μέσα δὲν ὠφέλα (ἢ δὲν ἔφελα). (Παρ.)

1962. (Ἀπ᾿) ἔξω (ἢ ἀπόξω) κοῦκλα (κι᾿ ἀπὸ ἢ καὶ) μέσα πανοῦκλα. (Παρ.

1963. Ἀπουπάνω κόκκινα, κι᾿ ἀπουκάτω κόσκινα. (Παρ.)

1964. Ἀπ᾿ ἔξ κόκκινον κι᾿ ἀποπέσ᾿ (ἀπὸ μέσα) σαπεμένον. (Παρ.)

1965. Ὠ [illegible] ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει. (*)

1966. Μὴ δῇς [illegible] κοντὸν κὴ ἀναγελάσῃς.
Δὲν ξέρω ποιὸς ἀπὸ τοὺς δύο σὲ κάμῃ νὰ τρομάξῃς.
(Παρ.)

1967. Ὅποιος σὲ μυρισθῇ σὲ βρίσκει τσουκνίδα. (Παρ.)

1968. Σ᾿ ἐπῆρα γιὰ τριαντάφυλλο (ἢ βασιλικό) καὶ [illegible]κες (ἢ μὰ βρέθης) γουμα(ἢ γαϊδου-)ράγκαθο (ἢ τσουκνίδα). (Παρ.)

1969. Ὅσος εἶσαι πάντα φαίνου, καὶ κομμάτι παρακάτω. (Παρ.)

Οἱ «ρεκλαματζῆδες» πλανοῦν τοὺς ἀφελεῖς.

1970. Πάντα δεῖχνε πόσος εἶσαι, ὄχι ὅμως παραπάνω. (Παρ.)

1971. Ὁ κόσμος δὲν στρέφεται περὶ τοὺς ἐφευρέτας νέων θορύβων, ἀλλὰ γύρω εἰς τοὺς ἐφευρέτας νέων ἀξιῶν· στρέφεται ἐν σιγῇ. (Νίτσε)

7. Τὰ ἀκουόμενα καὶ τὰ βλεπόμενα. Ἡ ἀπόστασις καὶ ἡ οἰκειότης

1973. Ἄκουσά σε κ᾿ ἵδρωσα, εἶδά σε κ᾿ ἐξίδρωσα (ἢ σ᾿ ἄκουσα καὶ ἵδρωσα, σὲ εἶδα καὶ σ᾿ ἀψήφησα· ἢ ἄκουά σε καὶ ἵδρωνα, σ᾿ εἶδα κι᾿ ἀναπάηκα). (Παρ.)

1974. Ἤκουσα τὰ κουδούνια σου κ' ἔλεγα μάντρες ἔχεις. (Παρ.)

1975. Κάλλιο (ἢ κάλλια) νὰ μᾶς (ἢ σέ) ἀκοῦν(ε) παρὰ νὰ μᾶς (ἢ σέ) γνωρίζουν (ἢ βλέπουνε). (Παρ.)

1976. Καλλίτερα νὰ τὸν ἰδῇς παρὰ νὰ τὸν ἀκούσῃς. (Παρ.)

Ὁ ἀστυνομικὸς πρέπει νὰ πλησιάζῃ τὰ πρόσωπα διὰ νὰ τὰ γνωρίζῃ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως καὶ νὰ μορφώνῃ ἀσφαλῆ γνώμην περὶ αὐτῶν, μὴ ἀρκούμενος εἰς τὰς πληροφορίας τῶν ἄλλων.

1977. Ὅλοι οἱ διάσημοι ἄνδρες χάνουν ἀπὸ πλησίον. (Ναπολέων)

Ὁ Περικλῆς σπανίως ἐνεφανίζετο εἰς τὴν ἀγοράν.

1978. Ἡ ἀπόστασις γεννᾷ τὸν θαυμασμόν. (Διδερώ)

Οἱ ἄνθρωποι θαυμάζουν τὰ ξενικὰ πράγματα, ὅσα ἀκούουν γινόμενα ἀλλοῦ παρὰ ὅσα βλέπουν συχνάκις γινόμενα ἐνώπιόν των, τοὺς ξένους παρὰ τοὺς συμπατριώτας, τοὺς συγγενεῖς κλπ.

1979. Πᾶσι τοῖς φιλοσόφοις ἔδοξε χαλεπὸς ἐν τῇ πατρίδι ὁ βίος. (Ἀριστείδης ὁ φιλόσοφος)

1980. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν· ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλάς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. (Ματθ. ΙΓ'. 54-58)

1981. ... ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὅτι οὐκ ἔστι προ-

φήτης ἄτιμος, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. (Μάρκ. ϛ'. 2-4)

1982. ... Οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. (Λουκ. Δ'. 24)

1983. Αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. (Ἰωάν. Δ'. 44).

1984. Οὐδὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. (αὐτόθι Ζ'. 5)

1985. «Ὁ μέγας Ἄγγλος ποιητὴς Σούϊμπωρν δὲν ἦτο, φαίνεται, πολὺ ἀρεστὸς μεταξὺ τῶν συγγενῶν του. Οὐδεὶς γὰρ προφήτης δεκτὸς κλπ. Ἕνα ἀνεψιδάκι του εἰς τὸ σχολεῖον ἠρωτήθη ὑπὸ τοῦ διδασκάλου του:

—Ἔχεις ὅμοιο παρώνυμο μὲ ἕνα ποιητή. Εἶναι συγγενής σου;

Ὁ μαθητάκος ἔρριψε μιὰ ματιὰ γύρω εἰς τοὺς συμμαθητάς καὶ ἐψιθύρισε δειλά-δειλά :

—Ναί... εἶναι θειός μου.

Ἔσπευσεν ὅμως μεταξὺ γελώτων νὰ προσθέσῃ μὲ ζωηροτάτη φωνή:

—Μὰ εἶναι ἕνας γάϊδαρος, κύριε δάσκαλε !» (Ἐφημ. «Ἔθνος» Ἀθηνῶν)

8. Τὰ ἔργα

1986.....Ἀπὸ τῶν καρπῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλήν, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. (Ματθ. Ζ'. 16, Λουκ. ΣΤ'. 43)

1987. Ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ γνωσθήσεται τὸ δένδρον. (Βυζ.)

1988. Τὸ δεντρὶ γνωρίζεται ἀπὸ τὸν καρπό του καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ ἔργα του. (Παρ.)

1989. Ἐξ ἔργων ἄνδρες πολύμηλοί τε ἄφνειοί τε. (*)

1990. Δὲν ὑπάρχει ἀπόρρητον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ἀποκαλύπτεται διὰ τῶν πράξεών μας. (Μολιέρος)

1991. Πᾶσα ἐνέργεια τῆς σκέψεως, τοῦ λόγου ἢ τοῦ σώματος φέρει καλοὺς ἢ κακοὺς καρπούς. (Νόμος Μανοῦ 12,13)

1992. Εἶναι ὄνομα καὶ πρᾶμα. (Παρ.)

1993. Πές μου τὄνομά σου, νὰ σοῦ πῶ ποιὸς εἶσαι. (Παρ.)

1994. Τὰ ἔργα μου εἶναι ἡ περιουσία μου. Τὰ ἔργα μου ἡ κληρονομία μου. Τὰ ἔργα μου ἡ φυλή, εἰς ἣν ἀνήκω. Τὰ ἔργα μου εἶναι τὸ καταφύγιόν μου. (Περικοπὴ τῶν ἱερῶν Βεδῶν)

1995. Αἱ πράξεις δὲν φανερώνουν πάντοτε τὸν ἄνθρωπον. Δὲν εἶναι πάντοτε καλὸς ὅστις κάμνει μίαν καλὴν πρᾶξιν. (Α. Πώπ)

1996. Καὶ κακίας μεγάλας ὡς καὶ ἀρετὰς αἱ μεγάλαι φύσεις παράγουσι. (Πλάτων)

Ὅπως λ.χ. ὁ Θεμιστοκλῆς.

1997. Ἡ ἀρετὴ δὲν εἶναι μερικὴ ἀπόκτησις· ἢ τὴν ἔχεις ἢ δὲν τὴν ἔχεις. (Βαλζάκ)

9. Οἱ λόγοι

1999. Ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγων γινώσκεται. (*)

2000. Ὁ Σόλων ἔλεγε τὸν λόγον εἴδωλον τῶν ἔργων. (*)

2001. Λόγος ἔργου σκιά. (Δημόκριτος)

2002. Ἃ ποιεῖν αἰσχρόν, ταῦτα νόμιζε μηδὲ λέγειν εἶναι καλόν. (Ἰσοκράτης)

2003. Ὁ λέγων φαῦλα διαφέρει ἀπὸ τὸν πράττοντα

φαῦλα μόνον ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν εὐκαιρίας. (Κουϊντιλιανός)

2004. Γεννήματα ἐχιδνῶν! πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. (Ματθ. ΙΒ'. 34, Λουκ. ΣΤ'. 45).

2005. Τὰ περισσεύματα τῆς καρδιᾶς λαλεῖ τὸ στόμα. (Παρ.)

[illegible] τὸ κελάδημά του κι' ὁ ἄνθρωπος [illegible] (Παρ.)

[illegible] ἐξελεύσεται κρὰ κρά. (Βυζ.)

[illegible] ἔβγῃ κρά. (Παρ.)

[illegible] κοράκου ἴντα ν' ἀκούσῃς ἄλλο μοῦ κρὰ κρά. (Παρ.)

2010. Τὸ θέλ' ἡ καρδιὰ καὶ τὸ λέει τὸ στόμα. (Παρ.)

2011. Ὅταν ἡ καρδιὰ περισσεύῃ, ἡ γλῶσσα χύνει. (Ἰταλική)

2012. Ὅλα ὅσα συλλογίζεται ἡ καρδιὰ τὸ στόμα τὰ λέγει. (Γαλλική)

2013. Ἡ γλῶσσα εἶναι τῆς καρδιᾶς δραγουμάνος. (Γερμανική)

2014. Ὅπου φαῦλος λόγος, ἐκεῖ καὶ φαύλη σκέψις. (Σενέκας)

2015. Πολλὰ λόγια πολλὰ ψέμματα. (Παρ.)

2016. Ἂν ἴδῃς ἄνδρα ταχὺν ἐν λόγοις, γνώριζε ὅτι ἐλπίδα ἔχει μᾶλλον ὁ ἄφρων αὐτοῦ. (Σολομῶν)

2017. Ἐκ πολυλογίας οὐκ ἐκφεύξῃ ἁμαρτίαν, φειδόμενος δὲ χειλέων, νοήμων ἔσῃ. (Ἴδιος)

2018. Ὁ ἄφρων πληθύνει λόγοις. (Ἐκκλησ. ι'. 14)

2019. Οὐχ οἱ ταχὺ εἰπόντες μάλιστα εἰς δέον λέγουσι. (Δημοσθένης Φιλιπ. Α'.)

2020. Ὅσον ὀλιγώτερον οἱ ἄνθρωποι σκέπτονται, τόσον περισσότερον ὁμιλοῦν. (Μοντεσκιέ)

2021. Ἀμίλητος ζουρλός, γιὰ φρόνιμος περνάει. (Παρ.)

2022. Ἀπὸ τὸ πὲ καὶ τὸ κάμε, μεγάλη διαφορά. (Παρ.)

Ὅτι ἀπὸ τὴν θεωρίαν εἰς τὴν πρᾶξιν, ἀπὸ τὰς ὑποσχέσεις εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν, ἀπὸ τὰ λόγια εἰς τὰ ἔργα ὑπάρχει μεγάλη διαφορά. Συνεπῶς οἱ λόγοι μόνοι ἢ εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις δὲν ἀρκοῦν πρὸς χαρακτηρισμόν τινος.

10. Τὰ παραπτώματα

Ὁ κακὸς ἄνθρωπος φαίνεται πολλάκις ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ μεγάλα παραπτώματα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ μικρά, τὰ ὁποῖα μάλιστα εἰμπορεῖ νὰ εἶναι καὶ προμηνύματα μεγάλων.

2023. Τὸ ἐν μικροῖς καὶ ἐν μεγάλοις παρανομεῖν ἰσοδύναμόν ἐστι. (*)

2024. Τὸ εὐσεβὲς καὶ τὸ δίκαιον, ἄν τ᾽ ἐπὶ μικροῦ τις, ἄν τ᾽ ἐπὶ μείζονος παραβαίνῃ, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν. (Δημοσθένης)

2025. Ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστι. (Λουκ. ΙΣΤ' 10)

2026. Ὅστις ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν ἑνί, γέγονε πάντων ἔνοχος.(Ἰακώβ. β' 10)

2027. Λίγο σκατὸ μαγαρίζει πολὺ φαΐ. (Παρ.)

2028. Καὶ τὸ λίγο σκατὸ καὶ τὸ πολύ, τὸ μαγαρίζει τὸ φαΐ. (Παρ.)

2029. Πάρε τὸν ἕνα καὶ χτύπα τὸν ἄλλον. (Παρ.)

2030. Ἄσπρος σκύλος, μαῦρος σκύλος, καὶ οἱ δυὸ σκύλοι εἶναι. (Παρ.)

2031. Ὅγοιον νὰ πάρῃς δαίμονας εἶναι. (Παρ.)

2032. Τὶ μικρὸς διάβολος, τὶ μεγάλος διάβολος, καὶ οἱ δυὸ διαβόλοι εἶναι. (Παρ.)

Ὅτι καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ μικροὶ κακοποιοὶ εἶναι ἰσάξιοι ὡς ἔχοντες κακὴν φύσιν : «Ἡ ἀρετὴ δὲν εἶναι μερικὴ ἀπόκτησις· ἢ τὴν ἔχεις ἢ δὲν τὴν ἔχεις.» (Βαλζάκ)

11. Φυσιογνωμικὸς χαρακτὴρ καὶ ἀνωμαλίαι τῆς διαπλάσεως (τοῦ κρανίου καὶ τοῦ σκελετοῦ)

2033. Ὁ ἀστυνομικὸς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀναζητῶν τὸν ἐγκληματίαν δέον νὰ ἔχῃ ὑπ᾿ ὄψει τὸν φυσιογνωμικὸν χαρακτῆρα. (Ferri [illegible]

[illegible] χαρακτήρων, ποὺ ἀποτελοῦν τὸν ἀνθ[illegible]ικὸν τύπον, ὑπάρχουν ἐπίκτητοι, ὡς ἡ [illegible] τὸ ὕπουλον τῆς ἐκφράσεως τοῦ [illegible] ρυτίδες κλπ., ἀλλ᾿ ὑπάρχουν καὶ ἐκ [illegible] τοῦ κρανίου, τοῦ σκελετοῦ, τῆς φυσιο[illegible]ολογικαί.»

«Ὁ ἀνθρωπο[illegible] τύπος προκύπτει βέβαια ἀπὸ ἕνα σύνολον [illegible]ρακτήρων, ἀλλὰ τὰ διακριτικὰ χαρακτηριστικὰ εἶναι [illegible] αἱ γραμμαὶ καὶ αἱ ἐκφράσεις τῆς φυσιογνωμίας. Αἱ ἀνωμαλίαι τῆς συστάσεως καὶ τῆς ὀστεολογικῆς μορφῆς τοῦ κρανίου καὶ τοῦ σώματος εἶναι τὸ συμπλήρωμα τοῦ κεντρικοῦ αὐτοῦ πυρῆνος, τῆς φυσιογνωμίας: καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη, ὡρισμένα γνωρίσματα εἶναι, τοὐλάχιστον κατὰ τὴν πεῖράν μου, περισσότερον χαρακτηριστικὰ παρὰ τὰ ἄλλα, καὶ αὐτὰ εἶναι οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἡ σιαγών. Μὲ τὰ δύο αὐτὰ γνωρίσματα, ἰδίως εἰς τὰς χαρακτηριστικωτέρας περιπτώσεις,δύναμαι νὰ διακρίνω τὸν αἱμοχαρῆ ἐγκληματίαν ἀπὸ κάθε ἄλλον.»

«Ἐκεῖνο ποὺ ἐπιμένω καὶ τονίζω εἶναι ἡ πρωτεύουσα σημασία τῆς φυσιογνωμίας εἰς τὴν διαγνωστικὴν τοῦ ἐγκληματικοῦ τύπου, διότι, ἀληθῶς μὲ μόνας τὰς ἀνωμαλίας τοῦ κρανίου καὶ τοῦ σκελετοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διακρίνωμεν παρὰ τὸν ἐκφυλισμένον ἢ τὸν ἀνώμαλον γενικῶς ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν φυσιολογικόν, ἀλλ᾿ ὄχι, μὲ μόνας τὰς ἐνδεί-

---

1) Χάραξις γραμμάτων, λέξεων, παραστάσεων, εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος.

ξεις αὐτάς, καὶ τὸν ἐγκληματίαν ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐκφυλισμένους.»

«....Τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο θὰ εἶναι τὸ πειστικώτερον, ὡς εἶναι ἤδη, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μὲ ἀκρίβειαν, διὰ τοὺς δικαστὰς εἰς τὰ δικαστήρια καὶ διὰ τοὺς ἀστυνομικοὺς εἰς τὴν κοινωνίαν, ὅταν πρόκειται ν' ἀναζητηθῇ ὁ ἐγκληματίας.»

«Ἀνέκαθεν ἡ λαϊκὴ πεῖρα προσεπάθησε νὰ διατυπώσῃ εἰς πολυάριθμα γνωμικὰ μερικὰ ἀπὸ τὰ φανερώτερα δεδομένα τῆς ἐνστίκτου ταύτης τέχνης, νὰ κρίνωνται οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν των.»

«Διὰ νὰ ἐπιβεβαιωθῇ ἀκόμη ἡ ἀλήθεια τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐγκληματικῆς ἀνθρωπολογίας, ἔχομεν τὰς μεγαλοφυεῖς διαισθήσεις τῆς τέχνης, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τοῦ Dante καὶ τῶν νεωτέρων, καθὼς καὶ εἰς τἀριστουργήματα τῆς ζωγραφικῆς, παρετήρησαν καὶ ἔφεραν εἰς φῶς τὰ ὀργανικὰ καὶ ψυχικὰ στίγματα τῶν ἐγκληματιῶν.» (Ferri «Κοινωνιολογία τοῦ ἐγκλήματος καὶ τοῦ ἐγκληματίου»)

Τύπος ἀνθρωποκτόνου ἐκ γενετῆς κατὰ Ferri : «Μὲ πελωρίας σιαγόνας, μὲ κροτάφους ὑπερβολικῶς ἀνεπτυγμένους, μὲ δέρμα ὠχρὸν καὶ γαιόχρουν, μὲ ψυχρὰν καὶ ἀγρίαν φυσιογνωμίαν.» Ἢ : «Μέτωπον ἐπικλινές, σιαγόνες ὑπερμεγέθεις, βλέμμα ψυχρόν, γαιόχρους ὠχρότης, λεπτὰ χείλη.» Ἐπίσης : «Κυνόδοντες ὑπερμέτρως ἀνεπτυγμένοι καὶ ἄλλα στίγματα ἐκφυλισμοῦ.»

2035. Ὁ Ραφαὴλ ἐν τῷ Δείπνῳ ἀπεικόνισε τὸν Ἰούδαν ἔχοντα κεφαλὴν εὐρεῖαν, ὀφρῦς συνεσπασμένας, χεῖλος ἀνώτερον βραχὺ καὶ ὀγκῶδες. (Λομπρόζο)

2036. Ὁ ἀληθὴς ἀρχηγὸς τῆς μαύρης σπείρας τῆς Αἰκατερινουπόλεως (ἡ ὁποία ἐδολοφόνησε τὴν τελευταίαν αὐτοκρατορικὴν οἰκογένειαν τῆς Ρωσσίας) ἦτο ὁ Ἰουδαῖος Χάϊα Γκολοστσέκιν. Αὐτὸς ὁ προμηθευτὴς τῆς Τσέκας εἶχε

κεφαλὴν Ἰούδα, ὅπως τὴν ἔχουν ἀπεικονίσει οἱ μεγάλοι ζωγράφοι τῆς Ἀναγεννήσεως : πρόσωπον βασανισμένον, πλαισιωμένον ἀπὸ τοῦφφες κοκκινωπῶν μαλλιῶν καὶ καταλῆγον εἰς μεφιστοφελικὸν μυτερὸν γενάκι, μάτια ὑποκριτικὰ καὶ συνεχῶς ἀνοιγοκλείοντα, στόμα παραμορφωμένον ἀπὸ ἕνα διαρκῆ μορφασμὸν κακοποιοῦ ζῴου. (Ἀπόσπασμα ἀφηγήσεως τοῦ ἱστοριοδίφου Ζ. Ζακόμπυ, ἀναδημοσιευθείσης εἰς ἐφημ. «Πρωΐαν» τῶν Ἀθηνῶν τῆς 3/3/1929).

2037. Ὁ πεπειραμένος γνώστης δύναται ν' ἀντιληφθῇ ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου καὶ τῆς ἐκφράσεως τῆς φυσιογνωμίας πολὺ [illegible] καὶ πολὺ βεβαιότερον ἢ ὅσον θὰ ἠδύνατο να [illegible]. (H. Gross)

Ὁ Λομπρόζο εἰς το ἔργον του «Ὁ ἐγκληματ[illegible]θρωπος» ἰσχυρίζεται, ὅτι «τὰ συμπεράσματά του [illegible] ἐκ γενετῆς ἐγκληματίου καὶ τοῦ τύπου ἐγκληματίου ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰ αἰσθήματα τῆς κοινῆς συνειδήσεως, ὥστε ἀπαντῶμεν τὰς αὐτὰς ἰδέας ἐν ταῖς παροιμίαις, ἐν τοῖς δημοτικοῖς ᾄσμασι καὶ ἐν τοῖς στίχοις τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων ἐκείνων, ὅσοι ἀντανακλῶσιν οἱονεὶ ἐν διαυγεῖ κατόπτρῳ τὰς ἰδέας τοῦ λαοῦ.» Π.χ :

«Ἡ ὅλως ἰδιάζουσα φυσιογνωμία τοῦ ἐκ γενετῆς ἐγκληματίου ἀπεικονίζεται ἐν τῇ ρωμαϊκῇ παροιμίᾳ :

2038. Δὲν ὑπάρχει χειρότερον ἐν τῷ κόσμῳ τοῦ ἀχρόου προσώπου, τοῦ ἔχοντος ἀραιὸν τὸ γένειον.

Ἐν δὲ τῇ σικελικῇ διαλέκτῳ ὑπάρχουσιν αἱ παροιμίαι :

2040. Πρόσωπον ἄχρουν ἐμφαίνει ἢ ὑποκριτὴν ἢ προδότην.

2041. Ῥύσαι ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐκ συμφορῶν, ἐξ ἀτρίχων ἀνδρῶν καὶ τριχωτῶν γυναικῶν.

2042. Οἵαν ἔχεις τὴν μορφήν, τοιαύτην ἔχεις καὶ τὴν καρδίαν.

Οἱ Βενετοὶ ἔχουν τὰς ἑπομένας παροιμίας :

2043. Τὸν πυρρὸν ἄνδρα καὶ τὴν δασεῖαν γυναῖκα προτιμότερον νὰ χαιρετίζῃ τις μακρόθεν.

2044. Φυλαχθῆτε ἀπὸ τῆς γυναικὸς τῆς ἐχούσης φωνὴν ἀνδρικήν.

2045. Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάῃ ἀπὸ ἀνδρὸς ἀτρίχου.

Ἐν Τοσκάνῃ:

2046. Ἄνδρα ἀγένειον καὶ γυναῖκα μὲ γένειον πρέπει νὰ χαιρετίζῃς μακρόθεν.

2047. Γυναῖκα μὲ γένειον χαιρέτιζε διὰ ραπισμάτων.

2048. Φυλαχθῆτε ἀπὸ γυναικῶν γενειοφόρων καὶ ἀπὸ ἐχθρῶν συνδιαλλαγέντων.

Ἐν Σαρδηνίᾳ :

2049. Ἄνθρωπος μὲ ὀλίγον γένειον εἶναι ἄνθρωπος ἄξιος ὀλίγης πίστεως.

2050. Ὁ κακὸν ἔχων βλέμμα εἶναι προδότης ἢ κλέπτης».

Ἡ γενικὴ ἰδέα δὲ συνοψίζεται ἐν τῇ παλαιᾷ γαλλικῇ παροιμία :

2051. «Au vis le vice».

2052-6. Ἡ τοσκανικὴ παροιμία : «Φυλάχθητι ἀπὸ τοῦ γελῶντος καὶ βλέποντος πέραν καὶ ἀπὸ τῶν μακρῶν καὶ πολὺ εὐκινήτων ὀφθαλμῶν», ἀκριβῶς ἐπαναλαμβανομένη ὑπὸ τῆς βενετικῆς : «Φυλάχθητε ἀπὸ τοῦ ὁμιλοῦντος καὶ βλέποντος πέραν· φυλάχθητε ἀπὸ τῶν ἐχόντων πρὸς τὰ κάτω προσηλωμένον τὸ βλέμμα καὶ τῶν βαδιζόντων μὲ βραδέα βήματα», ἐπικυροῖ φυσιογνωμικὰ πορίσματα, ἅτινα ἡ ἐγκληματικὴ ἀνθρωπολογία διστάζει ν' ἀποδεχθῇ, ὡς λ.χ. «Πρόσωπον ἐρυθρὸν δεικνύει πονηρὰν ψυχήν». «Ὁ βλέπων πρὸς τὰ κάτω εἶναι φαῦλος βεβαίως». «Ὁ μονόφθαλμος εἶνε ἐσαεὶ κατηραμένος».

2057. Ἀπὸ ἄνθρωπον ἔχοντα τὴν ῥῖνα τείνουσαν πρὸς τὰ ἄνω στέκε μακρὰν ὅση εἶναι ἡ ἀπόστασις ἑπτὰ πόλεων.

2058. Προτιμότερον νὰ πωλήσῃς τὸ κτῆμά σου καὶ τὸν

οἶκόν σου παρὰ νὰ ὑπανδρευθῇς γυναῖκα ἔχουσαν τὴν ῥῖνα τείνουσαν πρὸς τὰ ἄνω.

Ἀνάλογοι εἶναι ἡ ῥωμαϊκή:

2059. Ῥὶς τείνουσα πρὸς τὰ ἄνω, μία μόνη καὶ οὐχὶ πλείονες εἰς ἕκαστον οἶκον.

Καὶ ἡ πεδεμοντιακή:

2060. Ῥὶς τείνουσα πρὸς τὰ ἄνω χείρων τῆς θυέλλης.

Τὰ πορίσματα τοῦ Λομπρόζο ἀνεσκευάσθησαν ἰδίως ὑπὸ τῶν Baer καὶ Aschaffenburg, ὑπὸ τοῦ Dr Mack κλπ. καθ' οὓς δὲν ὑπάρχει οὔτε ἐκ γενετῆς ἐγκληματίας, οὔτε τύπος ἐγκληματίου. Ἐν τούτοις, δυνατὸν νὰ μὴ εἶναι [illegible]σιμα, ἰδίως τὰ περὶ φυσιογνωμικῶν χαρακτήρων, ὑπαρχόντων ἐκ γενετῆς. Παραθέτομεν κατωτέρω σχετικὰς ἑλληνικὰς παροιμίας καὶ γνώμας τινάς. Διὰ νὰ κρίνῃ δὲ ὁ λαὸς μὲ παροιμίας ὡς διεστραμμένους ἢ ἐγκληματικῆς μορφῆς τοὺς ἔχοντας ἀνωμάλους τοὺς χαρακτῆρας τῆς μορφῆς, ἐχρειάσθησαν πλεῖστα γεγονότα καὶ παρατηρήσεις πολλῶν γενεῶν, καὶ ἑπομένως θὰ ὑπάρχῃ ἀλήθεια εἰς τὰς παροιμίας αὐτάς.

2061. Οἵα ἡ μορφή, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. (*)

Ὅτι ὑπάρχει σχέσις τῶν ψυχικῶν ἰδιοτήτων καὶ τοῦ προσώπου. Ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν διακρίνῃ κανείς, πρέπει νὰ εἶναι καλὸς καὶ πεπειραμένος ψυχολόγος.

2062. Κατὰ τὴ μορφὴ καὶ ἡ ψυχή. (Παρ.)

2063. Σὰν τὰ μοῦτρά του καὶ ἡ ψυχή του. (Παρ.)

2064. Ὅ,τι μοῦτρα δείχνεις στὸν καθρέφτη ἐκεῖνα σοῦ δείχνει. (Παρ.)

2065. Τὸ πρόσωπο εἶναι ὁ καθρέφτης τῆς ψυχῆς. (Παρ.)

2066. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι καθρέφτης τοῦ ἀνθρώπου. (Παρ.)

Ὅπως τὸν βλέπεις τέτοιος εἶναι.

2067. Ἡ μορφὴ εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς ψυχῆς. (Κικέρων)

2068. Ὁ ἄσπρος καὶ μαῦρος πειρασμὸς ἀπὸ τὸ πέρασμα φαίνεται. (Παρ.)

2069. Ὁ πονηρὸς κι' ἀπὸ τὸ σῶμά του φαίνεται. (Παρ.)

2070. Καθὼς μὲ βλέπεις, γράψε με. (Παρ.)

2071. Ὅπως σὲ εἶδα, σὲ ηὗρα. (Παρ.)

2072. Βλέπε με καὶ μὴ μ' ἀγγίζεις. (Παρ.)

Δέον ν' ἀποφεύγῃ τις τὸν κακῆς φύσεως ἄνθρωπον.

2073. Καὶ ρέγκι (χρῶμα) καὶ πρᾶμα (ἢ γεῦσι). (Παρ.)

2074. Δὲ χρῶμα καὶ κρίνε καρτίαν. (Παρ.)

2075. Μούρη κιτρινισμένη, ψυχὴ διεστραμμένη. (Παρ.)

2076. Πρόσωπο κιτρινισμένο — μυαλὸ διεστραμμένο. (Παρ.)

2077. Εἶναι βαμμένος (ἢ βαμμένος ἄνθρωπος). (Παρ.)

2078. Ἐμαύρυνεν τὸ κατζὶν ατ'. (Παρ.): (Μαύρισε τὸ πρόσωπό του)

Ἐπὶ δυστρόπου ἢ βαθέως ὀργιζομένου ἀνθρώπου.

2079. Ἐπούσωσε τὰ κατζία. (Παρ.): (Ἐσκέπασε τὸ πρόσωπόν του μὲ ὁμίχλην, ἐσκυθρώπασε.)

2080. Ἔχει ὄψιν φονηᾶ (ἢ κλέπτου κλ.) (Παρ.)

2081....Καὶ ὁ Καῖσαρ δὲ τὸν ὑπώπτευεν, ὥστε καὶ εἶπε πρὸς τοὺς φίλους του· «Τί σᾶς φαίνεται, ὅτι θέλει ὁ Κάσσιος; Εἰς ἐμὲ δὲν πολυαρέσκει· εἶναι πάρα πολὺ ὠχρός». Λέγεται δ' ὅτι καὶ περὶ τοῦ Ἀντωνίου καὶ τοῦ Δολαβέλλα, ὅτε τῷ κατηγγέλθησαν, ὅτι συνωμοτοῦσιν, ἀπεκρίθη· «Δὲν φοβοῦμαι πολὺ αὐτοὺς τοὺς παχεῖς καὶ κομήτας, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς ὠχροὺς καὶ λεπτοὺς ἐκείνους», ἐννοῶν τὸν Κάσσιον καὶ τὸν Βροῦτον. (Πλούταρχος εἰς βίον Καίσαρος)

Δύναταί τις νὰ σχηματίσῃ κάποιαν γνώμην περὶ τοῦ χαρακτῆρος ἄλλου ἐκ τῆς κράσεώς του. Εἶναι ὁ αἱματώδους κράσεως ἄνθρωπος, ὁ νευρικῆς, ὁ χολώδους καὶ ὁ φλεγματικῆς.

2082. Ὅμοια μορφῇ γλῶσσά σου γηρύεται. (Αἰσχύλ. Προμ.)

2083. Κατὰ τὸ μούτσουνο κ' ἡ γλῶσσα. (Παρ.)

Ὅτι ἀνάλογοι πρὸς τὴν κακὴν μορφήν τινος καὶ οἱ λόγοι του.

2084. Τοῦ κακοῦ ἡ ὀμορφιὰ φαίνεται ἀπ' τὴ φωνὴ καὶ τῆς γυναίκας ἀπ' τὴ φρονιμάδα. (Παρ.)

2085. Κατὰ τὴ φωνὴ κι' ὁ Λάζαρος. (Παρ.)

2086. Ἀνοικτὴ φυσιογνωμία, ἀνοικτὴ καρδιά. (Παρ.)

2087. Ἡ καρδιά 'τ' ἄμον ἥλος ἔν'. (Παρ.) : (Ἡ καρδιά του εἶναι σὰν τὸν ἥλιο).

Ἐπὶ τοῦ ἀδόλου καὶ εἰλικρινοῦς, τοῦ ὁποίου ἡ καλὴ καρδιὰ ἀνακλᾷ ἐπὶ τοῦ λαμπεροῦ προσώπου του.

2088. Ἡ ἀ κ α κ ί α εἶναι ψυχῆς φυλακτήριον, διανοίας καθαρτήριον, ἠθῶν καταστολή, λογισμῶν ἡσυχία, π ρ ο σ ώ π ο υ ἡ μ ε ρ ό τ η ς, π ρ ᾳ ό τ η ς ὀ φ θ α λ μ ῶ ν... (Χρυσόστομος)

2089. Ἀναιδὲς βλέμμα καὶ μετέωρος αὐχὴν καὶ συνεχὴ κίνησις ὀφρύων καὶ βάδισμα πεφοβημένον καὶ τὸ μὴ ἐρυθριᾶν πρὸς μηδὲν τῶν φαύλων εἶναι σημεῖα ψυχῆς αἰσχίστης, τοὺς ἀφανεῖς τύπους τῶν οἰκείων ὀνείδων ἐγγραφούσης εἰς τὸ φανερὸν σῶμα. (Γρηγόριος)

2090. Μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων εἶναι ἡ ἀναίδεια. (Εὐριπίδης)

2091. Τ' ἀδιάντροπο τὸ πρόσωπο ζευγάρι βώδι' ἀξίζει. (Παρ.)

2092. Ψυχρότατον ἐν τῷ κόσμῳ ὁ ἀναίσθητος ἄνθρωπος. (Ἀριστοτέλης)

2093. Κεφαλὴ τρελλοῦ οὐδέποτε λευκαίνεται. (Γαλλική)

2094. Ἡ ὄψις εἶναι ὁ καθρέπτης τῆς ψυχῆς καὶ τὰ μάτια δεικνύουν τὰς προθέσεις της. (Κικέρων)

2095. Οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι πιστότατοι διερμηνεῖς τῶν αἰσθημάτων τῆς ψυχῆς. (*)

2096. Οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι τὸ κάτοπτρον τῆς ψυχῆς. (*)

2097. Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἴδω ὁλόκληρον τὸ πρόσωπον τοῦ ἐγκληματίου, ὅπως ἀναγνωρίσω αὐτόν· ἀρκεῖ νὰ δυνηθῶ νὰ ἀτενίσω τοὺς ὀφθαλμούς του. (Vidocq, περίφημος ἀστυνομικός)

2098. Ὅλοι οἱ φυσιογνωμικοὶ χαρακτῆρες εἶναι δυνατὸν νὰ μεταβάλλωνται κατὰ βούλησιν τοῦ κακούργου, ἀλλ' οὐδέποτε τὸ βλέμμα, τὸ ὁποῖον προδίδει τὸν βυθὸν τῆς ψυχῆς, καὶ τῶν μᾶλλον ὑποκριτῶν ἔτι. (Λομπρόζο)

2099. Ἀπὸ ὁράσεως ἐπιγνωσθήσεται ἀνήρ, καὶ ἀπὸ ἀπαντήσεως προσώπου ἐπιγνωσθήσεται νοήμων. Στολισμὸς ἀνδρὸς καὶ γέλως ὀδόντων καὶ βήματα ἀνθρώπου ἀπαγγέλλει τὰ περὶ αὐτοῦ. (Σειρὰχ ΙΘ'. 29-30)

2100. Βλέμμα χαμηλό, βλέμμα πονηρό. (Παρ.)

Ὅτι οἱ χαμαὶ βλέποντες, διὰ νὰ φανοῦν ταπεινοὶ καὶ σεμνοί, εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑποκριταί.

2101. Οὐκ ἂν λαλῇ τις μικρόν, ἐστὶ κόσμιος, οὐδ' ἂν πορεύηταί τις εἰς τὴν γῆν βλέπων. (*)

2102. Ἡ καλὴ γυναῖκα φαίνεται ποῦ τὰ 'μμάδια.(Παρ.)

2103. Πορνεία γυναικὸς ἐν μετεωρισμῷ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἐν τοῖς βλεφάροις αὐτῆς γνωσθήσεται. (Σειρὰχ ΚΣΤ'.)

2104. Ἡ καλλονὴ ζῇ μὲ τὴν ἀγαθότητα. (Σαίξπηρ)

2105. Καλοκάγαθον πρόσωπον εἶναι ἡ ἀρίστη συστατικὴ ἐπιστολή. (Ἐλισάβετ τῆς Ἀγγλίας)

2106. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀρετὴ εἶναι ὡραιοτέρα, ὅταν παρουσιάζεται ὑπὸ ὡραίαν μορφήν. (Βιργίλιος)

2107. Μόνη ἡ ἁμαρτία εἶναι ἀπολύτως ἀσχημία. (Βαλζάκ)

Ὁ ἁμαρτωλὸς γίνεται καὶ ἄσχημος, μαυρίζει ἀπὸ τὰς κακίας του, καταραμένος, λυσσῶν πρὸς κακοποιΐαν ἢ τυπτό-

μενος ὑπὸ τῆς συνειδήσεως διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἁμαρτίας του.

2108. Πόσον ἡ ἀγαθότης ἀνυψώνει τὴν καλλονήν!(Anna Moore)

Ἡ ἀγαθότης προσδίδει εἰς τὸ πρόσωπον συμπαθητικότητα, ὡραιότητα, καὶ ἐξαίρει τὴν ὑπάρχουσαν.

2109. Τὸ ὡραῖον δὲν εἶναι πάντοτε καλόν, ἀλλὰ τὸ καλὸν εἶναι πάντοτε ὡραῖον. (Ninon de Lenclos)

2110. Εἰς τὸ ἔσοπτρον ἐμβλέψαντα δεῖ, εἰ μὲν καλὸς φαίνῃ, καλὰ ποιεῖν, εἰ δὲ αἰσχρός (ἄσχημος), τὸ τῆς φύσεως ἐλλιπὲς διορθοῦσθαι τῇ καλοκἀγαθίᾳ. (Βίας)

2111. Εἰς τὸ κάτοπτρον κύψας θεώρει· καὶ εἰ μὲν καλὸς φαίνῃ, ἄξια τούτου πρᾶττε· εἰ δὲ αἰσχρός, τὸ τῆς ὄψεως ἐλλιπὲς ὡράϊζε καλοκἀγαθίᾳ. (Πλούταρχος)

Ὅτι διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ ὁ ἄσχημος ἐξωραΐζεται, ἡ μορφή του γίνεται γλυκεῖα, συμπαθής.

2112. Ἡ ἀληθὴς ὡραιότης ἔγκειται εἰς τὸν νοῦν· ἡ δὲ ἔκφρασις τῶν χαρακτηριστικῶν ἐξαρτᾶται περισσότερον ἀπὸ τὸ ἠθικὸν παρ' ὅ,τι πολλοὶ συνήθως νομίζουν. (Saunders)

2112 δίς. Τὸ ἦθος τῶν ἀνθρώπων εὑρίσκεται πάντοτε εἰς ἁρμονίαν πρὸς τὴν σωματικήν των ἐμφάνισιν. (Ἐφημ. «Πρωΐα» Ἀθηνῶν 11/10/930 «Νεοελληνικὸν πάνθεον»)

2113. Τὰ πρόσωπα μερικῶν γυναικῶν εἶναι, κατὰ τὴν ζωηρότητα, προφητεία, καὶ ἄλλων, κατὰ τὴν θλῖψιν, ἱστορία. (Δίκκενς)

2114. Διὰ νὰ φθάσῃ ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἰς ὡρισμένην ἐκδήλωσιν, πρέπει νὰ διέλθῃ ἀπὸ μίαν σχετικὴν μάθησιν, εἶτα δὲ νὰ ἐπηρεασθῇ πολὺ ἢ ὀλίγον ἀπὸ τὰς ἐπιθυμίας, τὰς σκέψεις, τὰ αἰσθήματα, τὰ πάθη, τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας του, καὶ ἀφοῦ ὅλα αὐτὰ ἐνεργήσουν ἐσωτερικῶς, ἐπηρεάζουν καὶ τὴν ἐξωτερικὴν ἔκφρασιν τοῦ ἀνθρώπου. (Lavater)

2115. Ἡ φυσιογνωμία ἑνὸς ἑκάστου εἶναι ἀποτέλεσμα

τῆς κληρονομίας, τῆς διατροφῆς, τῆς ἀνατροφῆς, τῆς ἐργασίας, τῆς σκέψεως, τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν αἰσθημάτων, καλῶν ἢ κακῶν, καὶ τοῦ περιβάλλοντος. (*)

2116. Πάντες γιγνώσκουσιν ὅτι τὰ ἐνδόμυχα ἡμῶν συναισθήματα ἀπεικονίζονται ἐπὶ τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον δικαίως ἐκλήθη κάτοπτρον τῆς ψυχῆς. Ἡ φυσιογνωμία ἡμῶν ἀντικατοπτρίζει, λίαν πιστῶς, τὰς συγκινούσας ἡμᾶς θυμικὰς καταστάσεις· ἡ αἰσχύνη, ὁ φόβος, ἡ περιφρόνησις, ἡ ὀργή, ὁ φθόνος, ἡ λύπη, ἡ χαρά, ζωγραφοῦνται ἐπὶ τῆς μορφῆς ἡμῶν ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν, καὶ μάλιστα παρὰ τὴν θέλησιν ἡμῶν. (Δελόνδρ)

2117. Αἱ ἐκφράσεις τῶν μορφῶν τῶν ἀτόμων δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν ζωήν. Ὁ Κολοκοτρώνης εἶχε κληρονομήσει [illegible]ίστημα καὶ τὴν εὐμέλειαν ἀπὸ τὴν γενεάν του, ἀλλ᾽ ὁ [illegible]ρὸς ἀγὼν εἰς τὸν ὁποῖον ἐρρίφθη ἡ ζωή του ἀπὸ [illegible]τῆς τῆς παιδικῆς ἡλικίας, τόσαι περιπέτειαι, τόση καλλιέργεια τοῦ πνεύματος ἀπέναντι τοῦ κινδύνου, τόσος πόνος, τόση διάβρωσις ἀπὸ τὰς στερήσεις, ἀπὸ τὰς δοκιμασίας, ἀπὸ τὴν διαρκῆ ψυχικὴν τρικυμίαν, ἔδωσαν εἰς τὴν ὄψιν αὐτὴν τὴν ἐξαιρετικὴν ἔκφρασιν τοῦ ἀκαταβλήτου ἥρωος τῶν μεγάλων πεπρωμένων. Ἡ ζωὴ εἶναι ὁ μέγας γλύπτης τῶν μορφῶν καὶ ἀπὸ τὸν Κολοκοτρώνην ἐδημιούργησε μέσα εἰς τὸ φοβερὸν καμίνι της μίαν ὑπέροχον μορφὴν ἀγῶνος. (Δ.Α. Κόκκινος, ἐφημ. «Πρωΐα» Ἀθηνῶν τῆς 15/10/1930)

Πρόκειται περὶ ἐπικτήτων φυσιογνωμικῶν χαρακτήρων.

2118. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ (ἢ νὰ σὲ φυλάῃ) ἀπὸ σπανὸν ἄνδρα κι᾽ ἀπὸ μαλλιαρὴ γυναῖκα. (Παρ.)

Θεωροῦνται κακοί, ὡ γεννηθέντες ἀφύσικοι.

2119. Μαλλιαρὸς ἄντρας ἄγγελος, μαλλιαρὴ γυναίκα διάολος. (Παρ.)

2120. Ἀπὸ σπανὸν ἄνθρωπο μακρυὰ τὰ ροῦχά σου. (Παρ.)

2121. Ἀπὸ σπανὸ ἄντρα καὶ μαλλιαρὴ γυναῖκα μακρυὰ τὰ ρουχά σου. (Παρ.)

2122. Κόκκινη τρίχα καὶ μάτια γαλανά, δοχεῖον (ἢ καρδιὰ) τοῦ διαβόλου, ψυχὴ τοῦ σατανᾶ. (Παρ.)

2123. Κόκκινα γένεια καὶ μάτια γαλανά, καρδία τοῦ Ἰούδα, ψυχὴ τοῦ Σατανᾶ. (Παρ.)

2124. Ἔχει [illegible] τρίχα (ἢ εἶναι [illegible]). (Παρ.)

Ὁ ξανθόθριξ [illegible] Ὁ τσάρος Πέτρος ὁ Μέγας εἶχεν [illegible] δικηγόροι ἢ δικασταί, [illegible] δὲν ἦσαν φιλαλήθεις.

2125. Ξανθοῦ ποτὲ [illegible] ἀγοράζῃς, κι' ἂν ἔλθῃ κ' εἰς [illegible] νὰ τὸν ἐβγάλῃς. (Παρ.)

2126. Νὰ μὴν παίρνῃς βλάγκο (ξανθοῦ χρώματος) ἄλογο, ροῦσσα (πυρρόθριξ) γυναῖκα, μπάλιο (μαῦρο μὲ ἄσπρα στίγματα) γουροῦνι. (Παρ.)

2127. Βλάγκο ἄλογο, ροῦσσα γυναῖκα, φλῶρο γίδι μὴν παίρνῃς ποτέ σου. (Παρ.)

Γυνὴ πυρρόθριξ ἐπικίνδυνος. Ἵππος ξανθοῦ χρώματος ἐλαττωματικὸς καὶ δυσήνιος.

2128. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ ἀπὸ σπανὸ κι' ἀπὸ στραβὸ καραβοκύρη. (Παρ.)

2129. Ἀπ' ἀστραπὴ κι' ἀπὸ βροντή, ἀπὸ βροχὴ καὶ χιόνι, ἀπὸ καμπούρη καὶ σπανό, ὁ Θεὸς νὰ σὲ γλυτώνῃ. (Παρ.)

2130. Τὸν κακὸν ἄνθρωπο τὸν ἔχει ὁ Θεὸς σημαδεμένον (Παρ.)

2131. Ἀπὸ σημαδεμένον ἄνθρωπον ἀλάργα τὰ ρουχά σου. (Παρ.)

2132. Ἀπὸ σημειωμένον ἄνθρωπο φεύγα. (Παρ.)

2133. Φεύγετε τοὺς σημειωμένους. (Ἀπ. Παῦλος)

Τὸν κακὸν ἐσημείωσεν ἡ φύσις καὶ πρέπει νὰ τὸν ἀποφεύγῃ κανείς.

2134. Φεύγα ἀπὸ σημειωμένους, καὶ ἀπὸ τρίχα κόκκινη. (Παρ.)

2135. Θεὸς φυλάξοι ἀπὸ σακατεμένον ἄνθρωπο. (Παρ.)

Ὁ σακάτης, φέρων βαρέως τὸ ἐκ γενετῆς ἢ ἐπίκτητον ἐλάττωμά του, νομίζων ὅτι περιφρονεῖται, ἐνίοτε δὲ περιφρονούμενος ἢ καὶ ὀνειδιζόμενος ὡς τοιοῦτος ὑπὸ τῶν ἀρτιμελῶν, φθονεῖ καὶ μισεῖ αὐτοὺς καὶ γίνεται ὅθεν κακός.

2136. Ἔχει ψηλὰ σηκωμένη τὴ μύτη. (Παρ.)

2137. Γυναῖκα μὲ σηκωμένη τὴ μύτη ἔχει τὸ διάολο[illegible] της. (Παρ.)

2138. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάγῃ ἀπὸ τρελλοῦ ξυλιὰ καὶ [illegible]τσοῦ καβάλλα. (Παρ.)

2139. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ στραβοῦ κλωτσιὰ κι᾿ ἀπὸ κωφοῦ φωνάρα. (Παρ.)

Ὅτι ἐνοχλητικοὶ ἢ καὶ ἐπικίνδυνοι εἶναι οἱ σωματικῶς ἐλαττωματικοί.

2140. Ἂς σὸν κοντὸν τὸν ἄρθεπον νὰ φογᾶσαι, ὅσον ἐν᾿ ἀπάν᾿ τὴ γῆς, ἀτόσον ἔν᾿ κί᾿ ἀφκὰ τὴ γῆς.(Παρ.): (Ἀπὸ τὸν κοντὸ ἄνθρωπο νὰ φοβᾶσαι, ὅσο εἶναι ἀπάνω ἀπὸ τὴ γῆ τόσο εἶναι καὶ κάτω ἀπὸ τὴ γῆ)

Ἐπὶ καταχθονίου ἀνθρώπου.

2141. Ὁ κουντητὴς ἐζοῦσε στὸν καιρὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπ᾿ αὐτὸν τὸ περισσότερο ἔπαθε ὁ Χριστός. Γι᾿ αὐτὸ τὸν καταράστηκε ὁ Χριστός, καὶ τὸν κατεδίκασε νὰ μὴν πεθάνῃ. Ἀπὸ τότε γυρίζει ἐδῶ κ᾿ ἐκεῖ, καὶ θέλει νὰ πεθάνῃ καὶ δὲν μπορεῖ. Πολλοὶ λὲν πὼς τὸν ἔχουν ἰδωμένο. Εἶναι κοντός, χοντρὸς καὶ ἄσχημος. (Παράδοσις τῆς νήσου Λέσβου. «Παραδόσεις» Πολίτου)

2142. Θερσίτης....αἴσχιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν· φολκὸς ἔην, χωλὸς δ᾿ ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω κυρτώ, ἐπὶ

στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθεν φοξὸς ἔην κεφαλήν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη· ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆι μάλιστ' ἦν ἠδ' Ὀδυσῆι. (Ἰλ. ΙΙ 212)

Ὁ Θερσίτης ἦτο στραβοπόδης, κουτσός, καμπούρης, ὀξυκέφαλος καὶ ἀραιόθριξ, κάκιστος δέ. Ἐν τούτοις :

2143. Μὴ αἰνέσῃς ἄνδρα ἐν κάλλει αὐτοῦ, καὶ μὴ βδελύξῃ ἄνθρωπον ἐν ὁράσει αὐτοῦ. (Σειράχ)

2144. Οὔτε τὸ πιὤμορφο κορμὶ κρύβει τὴν πιὤμορφη ψυχή, οὔτε λουλοῦδι μὲ θωριὰ ἔχει τὴν πιὸ γλυκειὰ εὐωδιά. (Νταβές)

2145. Κακίστης ψυχῆς σώματος εὐπρέπειαν μὴ πιστεύειν. (*)

2146. Θαυμάζειν τ' ἔφη (Διογένης) εἰ χύτραν μὲν καὶ λοπάδα ὠνούμενοι κομποῦμεν, ἄνθρωπον δὲ μόνῃ τῇ ὄψει ἀρκούμεθα. (Διογ. Λαέρτ. ΣΤ'. 30)

2147. Ἄνθρωπο βλέπεις κι' ἄνθρωπο κρένεις. (Παρ.)

Ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς ἀνθρώπου τινὸς ἐκ μόνης τῆς μορφῆς του εἶναι ἐπισφαλής.

12. Αἱ συναναστροφαὶ

2148. Ὁ χαρακτὴρ ἑνὸς ἀνθρώπου κρίνεται ἀπὸ τὸν χαρακτῆρα τῶν συντρόφων του. (Ἀραβική)

2149. Ὅταν δὲν μπορῇ κανεὶς νὰ γνωρίσῃ ἕναν, ἂς κυττάξῃ τὴ συντροφιά του. (Γερμανική)

2150. Θέλεις νὰ γνωρίσῃς ἕναν; Ρώτα ποιοὶ εἶναι οἱ φίλοι του. (Τουρκική)

2151. Κάνω φίλους μόνον τοὺς ὁμοίους μου. (Παρ.)

2152. Ὁ σύντροφος εἶναι τὸ ἄλλο Ἐγὼ τοῦ ἀνθρώπου· εἶναι συνεπῶς ὀρθὸν ἐπιχείρημα, ὅτι εἶναι φαῦλος ὁ ἔχων συναναστροφὴν μὲ φαύλους. (Κλήμης)

2153. Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνήρ, οὐ πώποτ'

ἠρώτησα, γιγνώσκων, ὅτι τοιοῦτός ἐσθ' οἷοισπερ ἥδεται ξυνών. (Εὐριπίδης)

2154. Ἀκριβεῖς ποιοῦ τὰς δοκιμασίας τῶν συνόντων, εἰδώς, ὅτι πάντες οἱ μή σοι πλησιάσαντες ὅμοιόν σε τοῖς χρωμένοις εἶναι νομιοῦσιν. (Ἰσοκράτης)

2155. Μηδενὶ πονηρῷ πράγματι μήτε παρίστασο, μήτε συνηγόρει· δόξεις γὰρ καὶ αὐτὸς τοιαῦτα πράττειν, οἷα ἂν τοῖς ἄλλοις πράττουσι βοηθῇς. (Ἴδιος)

2156. Ὅτι τοιοῦτος ἕκαστος ὑπολαμβάνεται εἶναι, ὁποίοις συναναστρέφεται. (Ἐπιμύθιον Αἰσωπ. μύθου)

2157. Μεθ' ὧν ἀναστρέφεσθαι πυθεῖς, καὶ οἷς πιστεύ[illegible]ικεῖς, καὶ σὺ τοὺς αὐτῶν τρόπους κεκτῆσθαι δό... (Βασιλείου Παραιν. 55)

2158. Ἐκ γὰρ τῶν φιλουμένων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται ἤθη τῶν φίλων. (Φώτιος)

2159. Ἀπ' αὐτὸν νὰ καταλάβῃς γιὰ τοὺς ἄλλους. (Παρ.)

2160. Ὅποιος συναναστρέφεται ὑπόπτους ἀνθρώπους θὰ θεωρηθῇ ὕποπτος. (Ἀραβική)

2161. Φεύγετε τοὺς σημειωμένους, ἵνα μὴ σημειωθῆτε. (Παρ.)

2162. Συναναστρέφου μὲ χρηστοὺς ἀνθρώπους, ἂν ἐκτιμᾷς τὴν ὑπόληψίν σου · εἶναι καλύτερον νὰ μένῃς μόνος παρὰ νὰ εὑρίσκεσαι εἰς κακὴν συντροφιάν. (Οὐάσιγκτων)

2163. Πές μου τοὺς φίλους σου νὰ σοῦ πῶ τὶ πρᾶμα εἶσαι. (Παρ.)

2164. Δεῖξέ μου τὸ φίλο σου, γιὰ νὰ σοῦ πῶ ποιὸς εἶσαι. (Παρ.)

2165. Πές μου ποιὰ εἶν' ἡ συντροφιά σου, νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀνθρωπιά σου. (Παρ.)

2166. Πές μου μὲ ποιὸν περπατεῖς (ἢ μὲ ποιοὺς πᾷς ἢ κάθεσαι) νὰ σοῦ πῶ ποιὸς εἶσαι. (Παρ.)

2167. Πές μου μὲ ποιὸν πᾶς, νὰ σὲ πῶ τὸ τὶ ἀξίζεις. (Παρ.)

2168. Πές μου μὲ ποιὸν πηγαίνεις καὶ θὰ σοῦ πῶ τὶ κάνεις. (Ἰταλική)

2169. Ὅμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει. (*)

2170. Ὅμοιον ὁμοίῳ δεῖ πλησιάζειν. (Βυζ.)

2171. Ὅμοιος μὲ τὸν ὅμοιο πρέπει νὰ κάνῃ ταῖρι.(Παρ.)

2172. Κάνε φίλους τοὺς ὁμοίους σου. (Παρ.)

2173. Ὁ ὅμοιος τὸν ὅμοιον κ' ἡ κοπριὰ τὸ λάχανο. (Παρ.)

2174. Ὅμοιος τὸν ὅμοιον ἀγαπᾷ, ὅμοιος τὸν ὅμοιο θέλει (ἢ κι' ὁ ψεύτης τὸν ψεύτη θέλει). (Παρ.)

2175. Τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον. (Ὅμηρος)

2176. Οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὖνοί εἰσι. (Ξενοφῶν)

2177. Ἔγνω φὼρ (κλέπτης) φώρα, καὶ λύκος λύκον.(*)

2177α. Γέρων γέροντι γλῶσσαν ἡδίστην ἔχει παῖς παιδί... (Μένανδρος ἢ Εὐριπίδης)

2178. Κόπελος κοπέλι θέλει. (Παρ.)

2179. Ὑπερήδεται ἄφρονι ἄφρων. (Βυζ.)

2180. Ὁ μουρλὸς τὸν ζουρλισμένον θέλει. (Παρ.)

2181. Ὁ τρελλὸς τὸν μεθυσμένον (ἢ ὁ ζουρλὸς ἢ ὁ λωλὸς τὸν βουρλισμένο) σὰν τὰ μάτια του τὸν ἔχει. (Παρ.)

2182. Ὁ λωλὸς τὸν παλαβὸ σὰν τὰ μάτια του τὰ δυό. (Παρ.)

2183. Εἶδ' ὁ σκύλος (ἢ ὁ χοῖρος ἢ ὁ γύφτος) τὴ γενειά του, κι' ἀναγάλιασ' ἡ καρδιά του. (Παρ.)

2184. Πᾶν ζῷον τὸ ὅμοιον αὐτοῦ ἀγαπήσει. (Βυζ.)

2185. Κόραξ κόρακος φίλος, καὶ τέττιγος τέττιξ (*).

2186. Τὸ ὁμοῖον καὶ συγγενὲς ἡδὺ ἑαυτῷ ἅπαν. (Ἀριστοτέλης)

2187. Τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φύσει συγγενές ἐστι. (Πλάτων)

2188. Οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ὅμοιοι. (Ἴδιος)

2189. Εὔκολα οἱ κακοὶ ταιριάζουν. (Παρ.)

2190. Τὸν ὅμοιο σου συμπέθερο, τὸν κάλλιο σου κουμπάρο. (Παρ.)

2191. Ταίριαξαν καὶ συμπεθέριασαν. (Παρ.)

2192. Ἐμπῆκε ὁ Γιῶργος στὸ χωριὸ κι' ἀπάντησε τὸν Κώστα (ἢ τὸ Γιάννο). (Παρ.)

2193. Ηὗρε ὁ Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ. (Παρ.)

2194. Ἐκύλισε ὁ τέντζερης καὶ βρῆκε τὸ καπάκι.(Παρ.)

2195. Εὗρεν ἡ λοπὰς τὸ πῶμα. (Βυζ.)

2196. Ἰσότης φιλότης. (Ἀριστοτέλης)

2197. Τῆς φιλικῆς συμφωνίας καὶ ἁρμονίας οὐδὲν ἀνόμοιον οὐδὲ ἀνώμαλον οὐδὲ ἄνισον εἶναι δεῖ μέρος, ἀλλ' ἐξ ἁπάντων ὁμοίως ἐχόντων ὁμολογεῖν καὶ ὁμοδοξεῖν καὶ ὁμοβουλεῖν καὶ συνομοπαθεῖν. (Πλούταρχος)

2198. Δοῦλοι γὰρ ἂν καὶ δεσπόται οὐκ ἄν ποτε γένοιντο φίλοι, οὐδ' ἐν ἴσαις τιμαῖς διαπορευόμενοι φαῦλοι καὶ σπουδαῖοι. Τοῖς γὰρ ἀνίσοις τὰ ἴσα ἄνισα γίγνοιντ' ἂν εἰ μὴ τυγχάνοι τοῦ μέτρου. Διὰ γὰρ ἀμφότερα ταῦτα στάσεων καὶ πολιτεῖαι πληροῦνται. Παλαιὸς γὰρ λόγος, ἀληθὴς ὤν, ὡς ἰσότης φιλότητα ἀπεργάζεται. (Πλάτων)

2199. Βάρος ὑπὲρ σὲ μὴ ἄρῃς, καὶ ἰσχυροτέρῳ σου καὶ πλουσιωτέρῳ σου μὴ κοινώνει. Τὶ κοινωνήσει χύτρα πρὸς λέβητα ; Αὕτη προσκρούσει, καὶ αὕτη συντριβήσεται... τῷ ὁμοίῳ αὐτοῦ προσκολληθήσεται ἀνήρ· τὶ κοινωνήσει λύκος ἀμνῷ; (Σειρὰχ ΙΓ')

2200. Λύκον καὶ πρόβατον 'ς ἕναν σακκὶν 'κ' ἐμπαίν' νε. (Παρ.) : Λύκος καὶ πρόβατον εἰς ἕνα σακκὶ δὲν μπαίνουν.

2201. Ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά, οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν, ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλοισιν. (Ἰλ. ΧΧΙΙ 262)

2202. Πᾶν τὸ ἀνόμοιον καὶ ἀκοινώνητον. (*)

2203. Ὅ,τι δὲ μοιάζει, μήτε γειτονιάζει. (Παρ.)
2204. Εἰ μὴ ἔοικας, οὐκ ἐπιγαμβρεύεις. (Βυζ.)
2205. Ἂν δὲν ἐταίριαζαν, δὲν ἐσυμπεθέριαζαν. (Παρ.)
2206. Ἂν δὲ μοιάζουν, δὲ συμπεθεριάζουν. (Παρ.)
2207. Τὸ νερὸ μὲ τὴ φωτιὰ δὲ συμπεθεριάζουν. (Παρ.)
2208. Ὅποιος πάει στὸ μῦλο, ἀλευρώνεται. (Παρ.)
2209. Ὅποιος στὸ μῦλο μπαίνει λερωμένος θὲ νὰ βγῇ.(*)

Ὅτι ὁ καλὸς πηγαίνων εἰς ὕποπτα κέντρα ἐνδέχεται νὰ πάθῃ τι κακὸν ἢ νὰ παρεξηγηθῇ ὡς πράττων τι τὸ ὕποπτον.

2210. Ἀπὸ καλωσύνη του δὲν πάει κανεὶς στὸ ἀναγκαῖο. (Παρ.)

Ὅτι ἐνδέχεται ὁ καλὸς ἐξ ἀνάγκης, ὅπως καὶ ὁ ἀστυνομικὸς δι' ὑπηρεσιακοὺς λόγους, νὰ ὑπάγῃ εἰς ἀκατάλληλον δι' αὐτὸν κέντρον ἢ νὰ συναναστραφῇ ὕποπτον ἢ καὶ ἐγκληματικὸν ἄνθρωπον, εἴτε διότι ἔχει νὰ διακανονίσῃ μετ' αὐτοῦ ὑπόθεσιν, εἴτε εἶναι συγγενής του, δικηγόρος του, ἰατρός του κλπ. Ἄλλως, καὶ οἱ ἐλαττωματικοὶ ἔχουν τὰ προτερήματά των καὶ οἱ κακοὶ τὰς ἀρετάς των.

13. Ἡ Ἐθνογραφία

Ὁ ἀστυνομικὸς καλὸν εἶναι νὰ γνωρίζῃ ἰδιότητάς τινας, αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζουν τοὺς ἀλλοεθνεῖς καὶ τοὺς ἡμεραδοὺς κατὰ περιφερείας, ὡς καὶ τὰ περιπαίγματα τῶν χωρίων, διὰ τῶν ὁποίων χλευάζονται τὰ κληρήματα ἑκάστου τόπου· πρέπει μάλιστα καὶ ὁ ἴδιος νὰ κάμνῃ σχετικὰς παρατηρήσεις καὶ μελέτας πρὸς μόρφωσιν βασίμου τινὸς γνώμης περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων τόπου τινός, διευκολυνόμενος οὕτως εἰς τὴν γνῶσιν καὶ τῶν καθ' ἕκαστον προσώπων.

2211. Κάθε λαὸς καὶ κάθε ἄτομον ἔχουν ἕνα κύριον χαρακτηριστικόν, τὸ ὁποῖον τοὺς κάμνει νὰ διαφέρουν ἀπὸ τοὺς ἄλλους. (Ταὶν «Φιλοσοφία καὶ τέχνη»)

2212. Εἶναι σημαντικὸς ὁ ἐθνικὸς χαρακτὴρ διακρινό-

μενος ἔκ τινων ἐξαιρετικῶν ἰδιοτήτων, συνδεομένων πρὸς τὴν ἐγκληματικότητα τῆς πατρίδος. Οἱ Ἰταλοὶ π.χ. προβαίνουσιν εἰς ἀναρχικὰς ἀποπείρας, οἱ Ρῶσσοι εἰς μηδενιστικὰς κτλ. (Ferri)

2213. Λυδοὶ πονηροί, δεύτεροι δ' Αἰγύπτιοι, τρίτοι δὲ πάντων Κᾶρες ἐξωλέστατοι. (*)

2214. Καὶ τόδε Δημοδόκου· Χῖοι κακοί· οὐχ ὁ μέν, ὃς δ' οὔ, πάντες πλὴν Προκλέους· καὶ Προκλέης δὲ Χῖος. (Ἐπίγραμμα τοῦ Λερίου Δημοδόκου)

2215. Καὶ τόδε Δημοδόκου· Μιλήσιοι ἀξύνετοι μὲν οὐκ εἰσι, δρῶσιν δ' οἷά περ ἀξύνετοι. (Ἐπίγραμμα ἰδίου)

Ἐκ τῆς τοιαύτης ὕβρεως τοῦ Λερίου ποιητοῦ κατὰ τῶν Μιλησίων ἐρεθισθεὶς ὁ σύγχρονός του Φωκυλίδης ὁ Μιλήσιος ἀνέστρεψε τὸ ἐπίγραμμα κατὰ τῶν Λερίων :

2216. Καὶ τόδε Φωκυλίδεω· Λέριοι κακοί· οὐχ ὁ μὲν ὃς δ' οὔ, πάντες πλὴν Προκλέους· καὶ Προκλέης Λέριος.

2217. Καππαδόκην ποτ' ἔχιδνα κακὴ δάκεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ κάτθανε, γευσαμένη αἵματος ἰοβόλου. (Ἐπίγραμμα τοῦ Λερίου Δημοδόκου)

2218. Καππαδόκαι φαῦλοι μὲν ἀεί, ζώνης δὲ τυχόντες, φαυλότεροι, κέρδους δ' εἵνεκα φαυλότατοι...(*)

2219. Τῶν Ἀρμενίων τὸ δεινότατον γένος ὕπουλόν ἐστι καὶ φαυλῶδες εἰς ἄγαν, μανιῶδές τε καὶ τερπνὸν καὶ βασκαῖνον, πεφυσιωμένον πάμπλειστα καὶ δόλου πλῆρες. Εἶπέ τις σοφὸς περὶ τούτων εἰκότως· Ἀρμένιοι φαῦλοι μὲν κἂν ἀδοξῶσι, φαυλότεροι δὲ γίνονται δοξασθέντες, πλουτήσαντες δὲ φαυλότατοι καθ' ὅλου, ὑπερπλουτισθέντες δὲ καὶ τιμηθέντες φαυλεπιφαυλότατοι δείκνυνται πᾶσι. (Κασία, ἡ ποιήτρια τοῦ τροπαρίου Μ. Τετάρτης)

2220. Οὐχ ἁπλοῦν γένος εὑρίσκω τοὺς Ἀρμενίους, ἀλλὰ καὶ λίαν κρυπτὸν καὶ ὕφαλον. (Γρηγόριος)

. . . .

2221. Ἀρμένην ἔχεις φίλον; Κάλλιον ἐχθρὸν οὐ θέλεις. (Βυζ.

2222. Τὸ σκυλὶ κὴ ὁ Ἑβρηὸς βρωμοῦν. (Παρ.)

2223. Εὐθὺς ποὺ ἐγγίζεις τὸν Ὁβριό, τὸ μάτι του φωνάζει. (Παρ.)

2224. Φωνάζει σὰν Ἑβραῖος. (Παρ.)

2225. Τοῦρκον εἶδες; γρόσια θέλει· κι' ἄλλον εἶδες; ἄλλα θέλει. (Παρ.)

2226. Ὁ Τοῦρκος τὴ φιλία στὰ γόνατα τὴν ἔχει. (Παρ.)

2227. Τὸ σκυλὶ κὴ ὁ Τοῦρκος δὲν ἔχουν μπέσα. (Παρ).

2228. Βούλγαρος ἔρθεν κ' ἐδέβεν καὶ σελαμετλίκ κ' ἐδῶκεν. (Παρ.): (Β. ἦλθε καὶ διάβηκε καὶ χαιρετισμα δὲν ἔδωκε), δηλ. δὲν εἶπε «καλημέρα», καθὸ ἀπολίτιστος καὶ ἀγροῖκος.

2229. Βούλγαρο ἂν κάμῃς φίλο, βάστα καὶ κομμάτι ξύλο. (Παρ.)

2230. Ὁ Θεὸς δὲν εἶν' Ἀρβανίτης, ἀλλὰ δικαιοκρίτης. (Παρ.)

2231. Σὰν Ἀρβανίτης κάνῃς. (Παρ.)

2232. Ἀρβανίτη (ἢ Ἀρναούτη) ἂν κάμῃς φίλο, βάστα καὶ κομμάτι ξύλο. (Παρ.)

2233. Κρειττότερόν ἐστιν εἰδέναι ἐν μέσῃ τῇ πόλει φακιόλιον βασιλεῦον Τούρκων ἢ καλύπτραν λατινικήν. (Λόγοι Νοταρᾶ)

2234. Κάλλιο Τοῦρκος μὲ σαρίκι, παρὰ Ροῦσσος μὲ σταυρό. (Παρ.)

2235. Φράγκο φίλο κάμε, γείτονα μὴν κάμῃς. (Παρ.)

2235α. Οἱ Φραντζέζοι σὰν πεινάσουν τάρλα τάρλα τραγουδᾶνε. (Παρ.)

2235β. «Ὁ Ἄγγλος λέγεται ὑπερήφανος (δηλ. φίλαυτος), ἐπίμονος, πιστὸς κτλ. Ὁ Γάλλος ὀξύς, ἀνδρεῖος, κοῦφος, γενναῖος, ἄστατος. Ὁ Γερμανὸς εἰλικρινής, γλίσχρος,

σταθερός, τίμιος. Ὁ Ἱσπανὸς γαῦρος. Ὁ Ἑλβετὸς πιστός, φιλελεύθερος. Ὁ Ὁλλανδὸς νωθρός, ἀγαθός. Ὁ Ὀθωμανὸς φιλήδονος, ὀκνηρός, δεισιδαίμων, οἰκτίρμων, δίκαιος. Ὁ Ἕλλην φιλότιμος μέχρις ἀλαζονείας, ἀχάριστος, πλεονέκτης, δόλιος, φιλόπατρις, λιτοδίαιτος. Ὁ Ἰουδαῖος δειλός, φιλοκερδής. Ὁ Δανὸς ἀφελής, χρηστός. Ὁ Ἰταλὸς θρῆσκος, χαμερπής, ράθυμος, ἡδυπαθής. Ὁ Νορβηγὸς εἰς ἄκρον ἀκριβής...ἐνῷ ὁ Σικελὸς καὶ ὁ Ρωμαῖος ἐπιπίπτουν ἐξ ἀφανοῦς ὡς δολοφόνοι. (Ι.Ν. Λειβαδεὺς «Κάτοπτρον τῆς Κοινωνίας»)

[illegible] Ὁ Ἄγγλος δημοσιογράφος Σίδνεϋ Χίνδλεστον, [illegible] πολλὰς διεθνεῖς διασκέψεις εἰς Γενεύην [illegible] χιουμοριστικώτατον βιβλίον, τοῦ [illegible] μέρος εἶναι ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν [illegible]τήτων ὑπὸ τῶν δημοσιογράφων κατὰ τὰς [illegible]ίας των:

Περὶ Γερμανῶν: Ἕνας Γερμανὸς—ἕνας καθηγητής. Δύο Γερμανοὶ—μιὰ μπυραρία. Τρεῖς Γερμανοὶ—τὸ στρατιωτικὸν βῆμα τῆς χήνας.

Περὶ Ἄγγλων: Ἕνας Ἄγγλος—ἕνας βλάκας. Δύο Ἄγγλοι—ἕνα κλούμπ. Τρεῖς Ἄγγλοι—μία Αὐτοκρατορία.

Περὶ Σκώτων: Ἕνας Σκῶτος—μία ἀποταμιευτικὴ Τράπεζα. Δύο Σκῶτοι—μία παρτίδα γκόλφ. Τρεῖς Σκῶτοι—μία ἀγγλικὴ Κυβέρνησις.

Περὶ Γάλλων: Ἕνας Γάλλος—ἕνας μονόλογος. Δύο Γάλλοι μία διάσκεψις. Τρεῖς Γάλλοι μὲ γυναῖκας—ἕνα νοικοκυριό.

Περὶ Ἑλλήνων: Ἕνας Ἕλλην—ἕνας Ἕλλην. Δύο Ἕλληνες—δύο Ἕλληνες. Τρεῖς Ἕλληνες—τρεῖς Ἕλληνες.» (Ἐφημ. «Ἔθνος» Ἀθηνῶν 28/5/1930)

2237. Οἱ Ρωμηοὶ μόνον στὸ κατούρημα συμφωνᾶν. (Παρ.)

2238. Πέντε Γραικοί, πενῆντα κουμάντα. (Παρ.)

2239. Τοῦ Ρωμηοῦ ἡ γνῶσι ὕστερα τὤρχεται. (Παρ.)

2240. Ρωμηῶν καυγᾶς, Τουρκῶν χαλβᾶς. (Παρ.)

2241. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάγῃ ἀπὸ Σαλονικιὸ Ἑβραῖο, ἀπὸ Ἀθηναῖο Ρωμηό, καὶ ἀπὸ Ἐγριπιώτη (τῆς Εὐβοίας) Τοῦρκο. (Παρ. ΙΖ' αἰῶνος)

2242. Ἀπὸ χριστιανοὺς Ἀρτινοὺς κι' ἀπὸ Τούρκους Γιαννιῶτες νὰ φυλάγεσαι. (Παρ.)

2243. Πῆραν τοὺ γύφτου νὰ τοὺν κάνουν βασιλιᾶ, κι' αὐτὸς ἔλιγι: «Μωρέ, τὶ καλὸς δέντρους τούτους γιὰ κάρβουνα!» (Παρ.

2244. Ὁ γύφτος ἐβασίλεψε καὶ κάρβουνα θυμᾶται. (Παρ.)

2245. Ὁ βλάχος ἄρχος κι' ἂν γενῇ βλαχίλας θὰ μυρίσῃ. (Παρ.)

2246. Πέντε βλάχοι τρεῖς κουβέντες. (Παρ.)

2247. Βλάχο καὶ λαγό, βάρ' τον στὸ σταυρό. (Παρ.)

2248. Ἀρχόντεψε ὁ χωριάτης καὶ ἀπογίνηκε. (Παρ.)

2249. Ἀρχοντοχωριάτης, βρωμοχώριατος (ἢ χοντρογάϊδαρος). (Παρ.)

2250. Ἀπὸ χωριάτη ἄπεχε, φίλο μὴ τόνε πιάσῃς, καὶ ἅγιος καὶ ἂν γενῇ, νὰ μὴ τόνε δοξάσῃς. (Παρ.)

2251. Εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα παραδέχονται ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἀγαπῶσι νὰ ὁμιλῶσι καὶ ὅτι εἶναι πολύλογοι. Οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὐναντίον εἶναι βραχύλογοι, οἱ δὲ Κρῆτες προτιμῶσι νὰ σκέπτωνται μᾶλλον οὐχὶ δὲ νὰ πολυλογῶσι. (Πλάτων εἰς «Νόμους»)

2252. Ἀθηναῖοι ἐκινδύνευσαν μὲν ἀνηκέστῳ ψόγῳ περιπεσεῖν ψηφισάμενοι Μυτιληναίους ἡβηδὸν ἀποσφαγῆναι, μετέγνωσαν δὲ καὶ ἔφθη μιᾷ θᾶττον ἡμέρᾳ τὸ ψήφισμα ἀφιγμένον ὡς τοὺς στρατηγοὺς πρὶν ἢ πρᾶξαι τὸ προσταχθέν. (Στράβ. ΙΓ'.

2253. Ἀθηναῖοι καὶ Θηβαῖοι καὶ κακοὶ Μυτιληναῖοι,

ἄλλα λέγουν τὸ βραδύ, κι᾿ ἄλλα κάνουν τὸ ταχύ. (Παρ.)

2254. Κάλλιο ἀχινὸ στὰ στήθη σου (ἢ στὸν κόρφο σου) παρ᾿ Ἀθηνιὸ στὸ σπίτι σου (ἢ στὸν τόπο σου). (Παρ.)

2255. Αἱ μὲν Θῆβαι κοπρεραί, κ᾿ αἱ Ἀθῆναι δολεραί, Κόρινθος ὀδυνηρὰ κ᾿ ἡ Κορώνη μοχθηρά, Ἄρτα εἶν᾿ φθοροποιὰ κ᾿ Ἰωάννινα μωρά, Τρίκκαλα τρία κακά. Λύτρωσέ με, Κύριε, τῶν τοιούτων...κακῶν. (Νεοελληνικὸν ποιημάτιον)

2256. Κορινθίῳ πίστευε καὶ μὴ χρῶ φίλῳ. (Μένανδρος)

2257. Τὰ τῶν Θετταλῶν ἄπιστα φύσει καὶ ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις. (Δημοσθένης Ὀλυνθ. Α΄.)

2258. Ὁ διάβολος εἶχε τρία παιδιά· τὸ ἕνα κάθισε στὴν Κρήτη, τὸ δεύτερο στὴ Μάνη, τὸ τρίτο στὴν Κεφαλλονιά. (Παρ.)

2259. Ὁ διάβολος εἶχε τρεῖς θυγατέρες· τὴν πρώτη ἐπάντρεψε στὴ Μάνη, τὴν δευτέρα στὴν Κρήτη καὶ τὴν τρίτη στὴν Κεφαλλονιά. (Παρ.)

2260. Ὁ διάβολος ἐγεννήθηκε στὴ Μάνη, ἀνεθράφηκε στὴν Κεφαλλονιά, καὶ πέθανε στὴν Κρήτη. (Παρ.)

Ἐκ τῶν διασυρουσῶν τὰ κληρήματα διαφόρων τόπων παροιμιῶν ἡ ὑπ᾿ ἀριθ. 2258 τοῦτο ἔχει τὸ ἐξαιρετικόν, ὅτι ἐπιχωριάζει πρὸ πάντων ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἐνῷ συνήθως τὰς τοιαύτας παροιμίας λέγουσιν ἄλλοι, ὅπως πειράξωσι τοὺς δι᾿ αὐτῶν διασυρομένους. Ἀλλ᾿ ὁ διασυρμὸς οὗτος ἐνέχει καί τι τὸ διαθρύπτον τοὺς Κεφαλλῆνας καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μνημονεύει. Διότι λέγονται οὗτοι ἔκγονοι τοῦ διαβόλου, ὡς εὐφυεῖς, δραστήριοι, φιλέριδες καὶ παλληκαράδες. Ἐν τῇ ὑπ᾿ ἀριθ. 2259 παραλλαγῇ εἰς τὰς χώρας ἐκείνας ὁ διάβολος ἐνύμφευσε τὰς τρεῖς θυγατέρας του, μίαν ἐν ἑκάστῃ, καὶ τοῦτο, ἐννοεῖται, «διὰ νὰ γεννοβολοῦν» (διαβολόπουλα)· καὶ ἐν τῇ ὑπ᾿ 2260 παρίσταται ὁ διάβολος ὡς διελθὼν ἐν ἑκάστῃ τῶν τριῶν χωρῶν τὰς τρεῖς περιόδους τοῦ βίου του, τὴν νηπιακὴν ἐν

Μάνη, τὴν νεανικὴν ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ τὴν πρεσβυτικὴν ἐν Κρήτῃ, ἵνα δηλωθῇ οὕτω ποιά τις διαβάθμισις τοῦ διαβολικοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων ἑκάστης· οἱ Κεφαλλῆνες εἶναι διαβολικώτεροι τῶν Μανιατῶν, παρασυρόμενοι ὑπὸ τῶν παραφορῶν τῆς νεότητος, ἐνῷ οἱ Κρῆτες ὑπερβαίνουσι πάντας, ἔχοντες τὴν πονηρίαν πολυπείρων γερόντων. (Ν. Πολίτης «Παροιμίαι»)

2261. Τρία κάππα κάκιστα, δύο μῖ παγκάκιστα, Κρήτη, Κύπρος καὶ Κεφαλλωνιά, Μυτιλήνη καὶ Μοργιᾶς. (Παρ.)

2262. Οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον: Κᾶρες, Κύλικες, Καππαδόκες.

2263. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ τὰ τρία δέλτα, Δίβρη, Δούκα, Δημητσάνα. (Παρ.)

2264. Ἑκατὸ Καρδαμυλίτες ἕνα γάδαρο φορτῶναν. (Παρ.)

2265. Δώδεκα Μιτυληναῖοι φόρτωναν ἕνα γάδαρο καὶ πάλιν ἐφώναζαν: Ἀνάθεμα στὴ μοναξιά. (Παρ.)

2266. Οἱ Δημητσανίτες Ἑβραῖοι, οἱ Διβραῖοι δὶς Ἑβραῖοι. (Παρ.)

2267. Δέκα Ρουμελιώτικες—πέντε Μωραΐτικες. (Παρ.)

2268. Δώδεκα Παλουμπαῖοι—δέκα τρεῖς καπεταναῖοι. (Παρ.)

2269. Δεκοχτὼ ν' οἱ Βεσσιανοὶ κ' ἔχουν εἴκοσι θεούς. (Παρ.)

2270. Στὸ χωριὸ τοῦ Ντούβα (Ὀλυμπίων)
Γεννιέται τὸ παιδὶ τοῦ Γιούδα. (Παρ.)

2271. Ἐλευθέρα Κέρκυρα χέζ' ὅπου θέλεις. (Παρ.)

2272. Ἦλθε κι' ἄλλος ἀπ' τὴν Κῶ καὶ γυρεύει μερδικό. (Παρ.)

2273. Εἶν' ἀπὸ τὴν Πάρο, κι' ὄχι ἀπὸ τὴν Τῆνο. (Παρ.)

2274. Εἶναι ἀπὸ τὸ Ζητοῦνι (Λαμία), δὲν εἶν' (ἢ κι' ὄχι) ἀπ' τὰ Φέρσαλα. (Παρ.)

2275. Ἁγιοπετρίτικη ψευτιά, Καστρίτικη ψεῖρα, Δολια-

νίτικη πεῖνα, Βερβαινιώτικη κλεψιά, Ἀστρινὴ μπάκα καὶ Λεωνιδίτικη γιαχουντιά. (Παρ.)

2276. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ Καστρίτικη ψεῖρα, ἀπὸ Βερβαινιώτικη κλεψιά, ἀπὸ Ἁγιοπετρίτικη ψευτιά, ἀπὸ Δολιανίτικη πεῖνα καὶ ἀπὸ Ἁγιαννιώτικη περηφάνεια. (Παρ.)

2277. Ἱστοροῦσι δ' οἱ Βοιωτοὶ τὴν μὲν αἰσχροκέρδειαν κατοικεῖν ἐν Ὠρωπῷ, τὸν δὲ φθόνον ἐν Τανάγρᾳ, τὴν φιλονικίαν ἐν Θεσπιαῖς, τὴν ὕβριν ἐν Θήβαις, τὴν πλεονεξίαν ἐν Ἀνθηδόνι, τὴν περιεργίαν ἐν Κορωνείᾳ, ἐν Πλαταιαῖς τὴν ἀλαζονείαν, τὸν πυρετὸν ἐν Ὀγχήστῳ, τὴν ἀναισθησίαν ἐν Ἁλιάρτῳ. (Δικαίαρχος)

Εἶναι ἀρχαία βοιωτικὴ παροιμία περὶ τῶν ἀκληρημάτων τῶν βοιωτικῶν πόλεων.

2278. Ὅλ' ο Χιῶτες εἶν' λωλοὶ ποιὸς λίγο ποιὸς πολύ. (Παρ.)

2279. Τί φταί' ἡ Νάξος, ὅταν οἱ Νάξιοι εἶναι ἀνάξιοι. (Παρ.)

2280. Οἱ Θειακοὶ μὲ τὴ σοφία βρῆκαν τὴν θεότητα! (Παρ.)

Περιπαίζονται ἐπὶ μικρονοίᾳ.

14. Τὸ ἐπάγγελμα

Τὸ ἐπάγγελμα προσδίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον εἰδικὴν νοοτροπίαν καὶ ψυχοσύνθεσιν καὶ διαμορφώνει ἰδίαν ἐξωτερικὴν παράστασιν, τὸ δὲ χειρωνακτικὸν ἀφήνει εἰς τὸ σῶμά του «ἐπαγγελματικὰ» σημεῖα.

2281. Ὁποῖ' ἄττ' ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ᾖ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν. (Δημοσθένης Ὀλυνθ. Γ)

2282. Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ διανοητικότης παντὸς ἀνθρώπου μεταμορφοῦται ἐντελῶς ἐκ τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του. (G. Guilhermet)

Οὕτω λ.χ. ὁ ἀστυνομικὸς ἔχει τὴν νοοτροπίαν νὰ διαβλέπη εἰς πᾶν ἄτομον τάσιν πρὸς ἀξιοποίνους πράξεις, ὁ δικαστὴς ἐνόχους.

2283. Κάθε ἐπάγγελμα διαμορφώνει, σιγὰ-σιγά, μιὰ εἰδικὴ διανοητικότητα σ' αὐτὸν ποὺ τὸ μετέρχεται : Αὐτὸ τὸ λένε διαστροφὴ ἐπαγγελματική. Ὁ στρατιωτικὸς ἀπὸ μιὰ ἐκδρομὴ ἀποκομίζει.... προβλήματα πειθαρχίας, ὁ δημοσιογράφος βλέπει μιὰ εἴδησι καὶ μιὰ περιγραφή, ὁ ζωγράφος ἕνα ταμπλώ.... Ὁ ἐπαγγελματίας εἶναι τέρας ποὺ καταβροχθίζει τὸν ἄνθρωπο. (Σπ. Μελᾶς, ἐφημ. «Ἐλεύθ. Βῆμα» Ἀθηνῶν 2]8]930)

2284. Κάθε ἐπάγγελμα δημιουργεῖ μίαν ψυχολογίαν εἰς τὸν ἀσκοῦντα αὐτό. (Βλαδ. Μπένσης, καθηγητὴς Πανεπιστημίου· ἐφημ. «Πρωΐα» Ἀθηνῶν 4]8]930

2285. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ καινούργιο μάστορα κι' ἀπὸ παλιὸ ταβερνιάρη. (Παρ.)

2286. Ἀπὸ καινούργιο πραματευτὴ (ἢ ἔμπορο) κι' ἀπὸ παληὰ πουτάνα Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ. (Παρ.)

2287. Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ καινούργιον ἄρχοντα κι' ἀπὸ παλιὸ διακονιάρη. (Παρ.)

2288. Μὴ κάμῃς φίλο μυλωνᾶ, ψαρᾶ καὶ μακελάρη, σ'ὁρκίζομαι στὴν πίστη μου εἶναι κ' οἱ τρεῖς γαδάροι. (Παρ.)

2289. Καλόγερο νὰ μὴ βάζῃς στὸ σπίτι σου, γιατὶ ἂν εἶναι νιὸς θὰ σὲ γελάσῃ, κι' ἂν εἶναι γέρος θὰ σὲ κλέψῃ.(Παρ.)

2290. Ὅταν ἔχῃς βοσκὸ φίλο, κράτα κι' ἓν κομμάτι ξύλο. (Παρ.)

2291.Οὐδὲν διδασκάλου σχολαστικώτερον, εἰμὴ ἰατρός.(*) Ἐλέγετο ἄλλοτε περὶ σχολαστικῶν.

2292. Ἐὰν δὲν γνωρίζῃς νὰ ψεύδεσαι, νὰ ἀπατᾷς καὶ νὰ κλέπτῃς, παρακολούθησε ἐπιμελῶς τὴν πολιτικὴν καὶ θὰ μάθῃς. (H. Shaw)

2293. «Ὁ Tarde καὶ ἄλλοι μετ' αὐτὸν εἶπον, ὅτι ὁ ἐγ-

κληματικὸς τύπος εἶναι ἴσως ἕνας «ἐπαγγελματικὸς τύπος», τοῦ ὁποίου τὸ εἶδος τῆς ζωῆς καὶ τὸ περιβάλλον μόνα δίδουν τοὺς χαρακτῆρας ποὺ διακρίνουν ἔπειτα τὸν ἐγκληματίαν ἀπὸ τὸν κανονικὸν ἄνθρωπον. Καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν, ὑπάρχει ἕνας τύπος ἐγκληματίου, ὅπως ἕνας τύπος καλλιτέχνου, θαλασσινοῦ, κυνηγοῦ, στρατιωτικοῦ, νομικοῦ κλπ.»

«Καὶ ὁ Topinard, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, ἔκαμνε μίαν ἐπὶ πλέον διάκρισιν. Ὑπάρχουν «οἱ κλιματολογικοὶ τύποι» διαμορφωμένοι ἀπὸ τοὺς γεωγραφικοὺς καὶ μεσολογικοὺς γενικῶς ὅρους (τύπος ὀρεσείβιος, τύπος ἑλονοσιακός, κλπ.) καὶ ὑπάρχουν «κοινωνικοὶ τύποι», παρηγμένοι ἀπὸ τὰς ἀποτυπώσεις ποὺ ἀφήνουν αἱ διάφοραι ἀσχολίαι καὶ συνήθειαι τῆς ζωῆς.»

«Δύναται λοιπὸν νὰ ἐννοηθῇ, ὅτι ἡ συνήθεια τοῦ ἐγκλήματος ἢ τοῦ ἐπαγγέλματος ἀποτυπώνουν ἐπὶ τοῦ ἀτόμου, καὶ εἰς τὴν ἀνατομικὴν ἀκόμη σύστασιν, μερικοὺς ἀπὸ τοὺς ἐπικτήτους αὐτοὺς καὶ ἀληθῶς ἐπαγγελματικοὺς χαρακτῆρας, λόγῳ τῆς συχνοτέρας ἀσκήσεως ἑνὸς ὀργάνου, λ.χ. τοῦ δεξιοῦ βραχίονος εἰς τὸν γλύπτην, τῆς χειρὸς εἰς τὸν λωποδύτην, τοῦ τρίτου μετωπικοῦ γύρου εἰς ἕνα μεγάλον ῥήτορα, ἀρκεῖ φυσικὰ νὰ ὑπάρχῃ βιολογικὴ προδιάθεσις.»

«Εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κυνηγοῦ, τοῦ στρατιωτικοῦ, τοῦ θαλασσινοῦ κλπ. δύναται νὰ ἀποτυπώσῃ μερικοὺς ἐπικτήτους χαρακτῆρας εἰς τὴν γενικὴν ἐμφάνισιν, εἰς τὸ δέρμα, εἰς ὡρισμένους μῦς, κλπ. (ὅπως τὸ ἔδειξε διὰ τοὺς Βέλγους ἐργάτας ἡ ἀριστοτεχνία τοῦ Meuniler, τοῦ Orsi δὲ διὰ τοὺς Ἰταλοὺς χωρικούς).» (Ferri)

Ἐκ τῶν «ἐπαγγελματικῶν» σημείων δύναται ὁ ἀστυνομικὸς νὰ ἀποδείξῃ τὴν ταυτότητα εἴτε τοῦ πτώματος ἀγνώστου τινὸς εἴτε ζῶντος ἀτόμου, ἰδίως ἐγκληματίου τινὸς ἢ ὑποτρόπου, δηλοῦντος ψευδὲς ὄνομα, ἢ ἀρνουμένου νὰ δώσῃ

οίανδήποτε πληροφορίαν περὶ τῆς προσωπικῆς του ταὐτότητος. Οἱ κουρεῖς λ.χ. ἐκ τοῦ χειρισμοῦ τῆς ψαλίδος ἔχουν ἕνα τύλον εἰς τὴν ραχιαίαν ἐπιφάνειαν τῆς δευτέρας φάλαγγος τοῦ παραμέσου δακτύλου τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ ἕτερον ἐπὶ τοῦ ἀντίχειρος κατὰ τὴν παλαμικὴν ἐπιφάνειαν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν χεῖλος τῆς πρώτης φάλαγγος· οἱ βυρσοδέψαι παρουσιάζουν εἰς τὰς χεῖρας καὶ ἰδίως εἰς τοὺς ὄνυχας χαρακτηριστικὴν μελάγχροα χρῶσιν λόγῳ τῆς κατεργασίας τῶν δερμάτων, κλπ. Ὁ ἀστυνομικὸς γνωρίζει αὐτὰ ἀπὸ τὴν μελέτην του τῶν εἰδικῶν συγγραμμάτων καὶ ἀπὸ τὰς προσωπικάς του παρατηρήσεις ἐπὶ διαφόρων ἐπαγγελματιῶν.

15. Ἡ τροφὴ

2294. Οἱ φαῦλοι ζοῦν διὰ νὰ τρώγουν καὶ νὰ πίνουν, ἀλλ' οἱ ἀγαθοὶ τρώγουν καὶ πίνουν, διὰ νὰ ζοῦν.(Σωκράτης)

2295. Ὁ προκομμένος ἄνθρωπος ἀπ' τὸ φαΐ του φαίνεται. (Παρ.)

2296. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὅ,τι τρέφεται. (Ἐμ. Κάντιος)

2196α. Εἰπέ μοι τὶ τρώγεις, διὰ νὰ σοὶ εἴπω ποῖος εἶσαι. (Brillan-Savarin)

2297. Ἀπὸ τοῦ στομάχου ἄρχεται ἡ ἐξημέρωσις τῶν ἠθῶν τοῦ ἀνθρώπου. (Φρειδερῖκος Β')

Ἀπὸ τῆς ἀκρεοφαγίας ἰδίως.

2298. Ἡ τύχη τῶν ἐθνῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον τρέφονται. (Savarin)

2299. Τὰ ζῷα τρέφονται, ὁ ἄνθρωπος τρώγει· μόνον ὁ διανοητικῶς ἀνώτερος ἄνθρωπος γνωρίζει πῶς νὰ τρώγῃ. (Ἴδιος)

2300. Ὁ Garibaldi σχετικῶς μὲ τοὺς Ἀμερικανοὺς ἱππεῖς, ποὺ δὲν ἐφείδοντο ποτὲ τῶν αἰχμαλώτων ἢ τραυματισμένων ἐχθρῶν, γράφει: «Ἡ σταθερὰ συνήθεια ἀποκλειστικῶς σαρκοφάγου διαίτης, καὶ ἡ συνήθεια νὰ χύνουν

καθ' ἑκάστην τὸ αἷμα τῶν βοῶν, εἶναι ἴσως ἡ αἰτία ποὺ τοὺς κάμνει νὰ διαπράττουν τόσον εὔκολα τὸν φόνον.» (Ferri)

2301. Ποῖος δὲν γνωρίζει, ὅτι ὡρισμένα διαιτητικὰ συστήματα τροποποιοῦν συγχρόνως τὴν φυσιολογικὴν κατάστασιν καὶ τοὺς διανοητικοὺς καὶ τοὺς ἠθικοὺς ὅρους τοῦ ἀνθρώπου, καθὼς καὶ εἰς ἄλλα ζῶα; (Ἴδιος)

16. Ἡ καθαριότης

2302. Ἡ καθαριότης τοῦ σώματος θεωρεῖται ὅτι πηγάζει ἀπὸ ὀφειλόμενον σεβασμὸν πρὸς τὸν Θεόν, τὴν κοινωνίαν καὶ ἡμᾶς αὐτούς. (Βάκων)

2303. Ἡ καθαριότης εἶναι ἡ ἀρίστη τῶν στολῶν καὶ κατὰ τῆς ἀσθενείας εἶναι μέγας προμαχών. Ὁ δὲ ρυπαρὸς τὸ σῶμα ἔχει ρυπαρὰν ψυχήν, καὶ ἀνήκει εἰς τῶν χοίρων τὴν ἀκάθαρτον φυλήν. (Ἑλληνικόν)

2304. Ἡ καθαριότης τοῦ σώματος εἶναι ἔνδειξις τῆς ἁγνότητος τῆς ψυχῆς. (Ξένη παρ.)

2305. Τόση μεγάλη εἶναι ἡ ἐπίδρασις τῆς καθαριότητος ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε ἐκτείνεται καὶ εἰς τὸ ἠθικόν του. Ἡ ἀρετὴ ποτὲ δὲν συνεβιβάσθη μὲ τὸν ρύπον· οὔτε πιστεύω, ὅτι πρόσωπον ἐπιμελούμενον τῆς καθαριότητος ἔχει κακούργους διαθέσεις. (Rumford)

2306. Παστρικὴ καλὴ Θοδώρα τὸ τσαροῦχι στὸ τσουκάλι (ἢ καὶ λαδοπεριχυμένη). (Παρ.)

2307. Παστρικὸς σὰν τῆς ὄρνιθας τὰ ποδάρια (ἢ σὰν μυξομάντηλο ἢ σὰν βρακιοῦ σέλα). (Παρ.)

2308. Παστρικὸς εἶν' ὁ γρουσούζης, μέσα χέζει κι' ὄξω φτεῖ. (Παρ.)

Εἰρωνεία πρὸς ρυπαρούς, μεταφορικῶς δὲ πρὸς τοὺς ἔχοντας ἔνοχον συνείδησιν.

2309. Ἡ καθαριότης εἶναι μισὴ ἀρχοντιά. (Παρ.)

2310. Ἀρχόντισσα κ' ἡ παστρικὴ ξεσυναρίζου(ν)ται μαζί. (Παρ.)

Ὅτι ἡ καθαριότης, οὖσα σωματικὴ καὶ ψυχικὴ ὑγεία, συναγωνίζεται τὴν ἀρχοντιά.

17. Ἡ συμπεριφορὰ

2311. Ἡ συμπεριφορὰ εἶναι κάτοπτρον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου φαίνεται καθενὸς ἡ εἰκών. (Γκαῖτε)

2312. Οἱ φρόνιμοι διαβάζουν ὅλον τὸν ἰδιαίτερόν σας βίον ἀπὸ τὸ βλέμμα, τὸ βῆμα καὶ τὴν συμπεριφοράν. (Ἔμερσων)

2313. Πές μου πῶς φέρεσαι στὸ σπίτι σου, καὶ θὰ σοῦ εἰπῶ ποιὸς εἶσαι. (Παρ. ξένη)

2314. Ὡς μὲ τιμοῦν τὰ ροῦχα μου δὲν μὲ τιμᾷ ὁ κόσμος. (Παρ.)

Ὅτι τιμᾶταί τις λόγῳ τῆς εὐσχημοσύνης του.

18. Αἱ εὐτυχίαι, αἱ ἀτυχίαι, ὁ πλοῦτος

2315. Αἱ εὐτυχίαι δειναὶ (ἱκαναὶ) συγκρύψαι καὶ συσκιάσαι τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων εἰσί. (Δημοσθένης)

2316. Αἱ εὐτυχίαι δειναὶ συγκρύψαι τὰ ὀνείδη. (Ἴδιος)

2317. Ἡ ἐπιτυχία ἁγιάζει τὰ μιαρότερα ἐγκλήματα. (Σενέκας)

Καὶ ἡ ἀποτυχία παριστᾷ μεγάλα καὶ τὰ ἐλαφρὰ παραπτώματα.

2318. Ὑπάρχουν ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα καθίστανται ἀθῶα, καὶ ἔνδοξα ἀκόμη, διὰ τῆς λαμπρότητος, τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς καταχρήσεως. (Λαροσφουκώ)

2319. Ἡ ἐπιτυχία καλύπτει σωρείαν λαθῶν. (H. Shaw)

2320. Οὐδὲν ἐπιτυγχάνει τόσον ὅσον ἡ ἐπιτυχία. (Ἀγγλικὸν ρητὸν).

Καὶ οὐδὲν ἀποτυγχάνει τόσον ὅσον ἡ ἀποτυχία.

2321. Ὅποιος σκοντάβει (ἢ ὅταν σκοντάψῃ τ' ἄλογο), ὅλοι τύφλα τοῦ λένε. (Παρ.)

2322. Ἐμάκρυναν (ἢ ἀξίναν) οἱ ποδιές μας καὶ σκεπάσαν τὴς πομπές μας. (Παρ.)

2323. Τὰ στραβά μας παραθύρια, τὰ χρυσᾶ φλωριὰ τὰ σιάζουν. (Παρ.)

2324. Τοῦ κυροῦ μου ἡ πουγκάρα σκιάζει ἐμὲ τὴν κόξα μου. (Παρ.)

Ὅτι ὁ πλοῦτος σκεπάζει τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς κακὰς πράξεις.

2325. Τοῦ μπαμπᾶ μου ἡ σακκοῦλα φράζει τὴν δική μου τὴν καμποῦρα (ἢ βάνει καθενὸς μιὰ βοῦλα). (Παρ.)

2326. Τὸ χρυσὸ τὸ πάπλωμα κάθε πομπὴ σκεπάζει. (Παρ.)

19. Ὁ πονηρὸς—κακὸς—κακοποιὸς

2327. Κρεῖττον εὐήθη δοκεῖν, ἢ πονηρὸν εἶναι. (Δημοσθένης)

2328. Ἡ μωρία ἀδελφὴ τῆς πονηρίας ἔφυ. (*)

2329. Εὐφυΐα καὶ πανουργία εἶναι ἀσυμβίβαστα. (Βύρων)

2330. Ἡ πανουργία καὶ ἡ δολιότης εἶναι τέκνα τῆς ἀνικανότητος. (Λαροσφουκώ)

2331. Ὁ μωρὸς ἔχ' ἀδελφὸ τὸν πονηρό. (Παρ.)

2332. Ἡ πονηρία δὲν ἔχει σεβασμὸν διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ εἶναι ποταπὴ ἀπομίμησις τῆς ἐξυπνάδας. (Bolingbroke)

2333. Παραδεχόμεθα τὴν πονηρίαν ὡς φαύλην ἢ ἀχρείαν ἐξυπνάδα· καὶ βεβαίως ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ ἑνὸς πανούργου ἀνθρώπου καὶ ἑνὸς ἐξύπνου, ὄχι μόνον ὑπὸ ἔποψιν τιμιότητος, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἔποψιν ἱκανότητος. (Βάκων)

2334. Ὁ Βράχμας μίαν ἡμέραν ἠρώτησε τὴν Δύναμιν·

«ποῖος εἶναι ἰσχυρότερός σου ;» αὕτη ἀπεκρίθη· «ἡ πονηρία». (Οὔγκώ)

2335. Ὁ πονηρὸς οὐδὲν ἄλλο πλὴν κακός.(Εὐριπ. «Ἑκάβη)

2336. Εἶναι διάολος ἀπ᾽ τὸ ρέμμα. (Παρ.)

2337. Κάλτσα τοῦ διαβόλου εἶναι. (Παρ.)

2338. Καὶ τὸ διάβολο βγάζει ἀπὸ τὴν τρύπα. (Παρ.)

2339. Κι᾽ ἀπὸ τὸ διάβολο ἐμπρὸς τρεῖς μέρες εἶναι γεννημένος. (Παρ.)

2340. Διάβολος κι᾽ (δὲν) γλυτών᾽ ἄς σὰ χέρα τ᾽ (Παρ.)

2341. Τῆς ἀλεποῦς τὰ μάτια καὶ τὸ διάβολο παντρεύουν. (Παρ.)

2342. Αὐτὸς σὲ χαβώνει (σὲ ὑπνωτίζει). (Παρ.)

2343. Αὐτὸς σ᾽ ἀγοράζει καὶ σὲ πουλεῖ (ἢ σὲ πουλεῖ καὶ σ᾽ ἀγοράζει). (Παρ.)

2344. Ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ μάτια κλέφτη μύτη. (Παρ.)

2345. Σοῦ πέρνει τὴ χάντρα ἀπ᾽ τὰ μάτια (Παρ.)

2346.—Τί πρᾶμα εἶναι φτοῦνος ; —Σοῦ εἶναι μι᾽ ἀλεποῦ. Σὲ ὅλα μέσα ἔχει τὴν οὐρά του. (Παρ.)

2347. Ὅποια πέτρα ἀνασηκώσης (ἢ νὰ σηκώσης) τὸν βρίσκεις ἀπὸ κάτω. (Παρ.)

2348. Ἀπ᾽ ὅπου κι᾽ ἂν τὸν πιάσης, θὰ λερωθῆς (ἢ τὰ χέρια σου θὰ χρίσης). (Παρ.)

2349. Ὅπουθε νὰ τὸν πιάσης, βρωμάει. (Παρ.)

2350. Γαϊτάνι πλέκει. (Παρ.)

2351. Ὁ πονηρὸς ἔφυγε, τὰ πονηρὰ μένουν. (Γκαῖτε)

20. Ὁ περίεργος

2352. Τὸν τὰ ἀλλότρια περιεργαζόμενον μίσει. (Χίλων)

2353. Ἀπεχθάνομαι τὸ χαμερπὲς ἐλάττωμα τῆς περιεργείας. (Βύρων)

2354. Ἡ περιέργεια καιροφυλακτεῖ διὰ κάθε μυστικόν. (Ἔμερσων)

2355. Ἡ περιέργεια διὰ τὰς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων φέρει ἀνησυχίαν. (Dibdin)

2356. Θὲ νὰ μάθη τὶ κάνει τῆς γειτόνισσας ὁ λεγάμενος. (Παρ.)

Ἐπὶ πολυπραγμονούντων διὰ ξένας ὑποθέσεις.

2357. Τὸν ἀνόητο καὶ τὸν χωριάτη ξένος πόνος τὸν γηράσκει. (Παρ.)

2358. Τὸν τρελλὸ (ἢ τὸν μουρλὸ ἢ τὸν λωλὸ) καὶ τὸ(ν) χωριάτη ξένες ἔννοιες τὸν γερνᾶνε (ἢ ξένη ἔννοια τὸν γερνάει ἢ ξένοι πόνοι τὸν γεράζουν). (Παρ.)

2359. Ἡ ξένη ἔγνοια γεράζει τὸ σκύλο. (Παρ.)

2360. Νὰ μὴ σὲ γνοιάζη νὰ ρωτᾷς, βάνεις καινούργια πάθη. (Παρ.)

2361. Τὸ μὴ σὲ μέλει μὴ ρωτᾷς, ποτὲ κακὸ μὴν πάθης. (Παρ.)

2362. Τὰ δικά σ᾽ ἀμπέλια φράζε καὶ τὰ ξένα μὴ γυρεύης. (Παρ.)

2363. Γιὰ τοῦ παπᾶ τ᾽ ἀμπέλι μὴ σὲ μέλη. (Παρ.)

2364. Ἡ πτωχεία τοῦ πνεύματος γεννᾷ τὴν περιέργειαν. Ὁ μὴ εὑρίσκων ἐν ἑαυτῷ ἀρκοῦσαν τροφὴν ἐπιζητεῖ τοιαύτην εἰς τὰ ἀπόρρητα τοῦ ἄλλου. (*)

Ἡ ἀστυνομικὴ περιέργεια δι᾽ ὑπηρεσιακοὺς λόγους συγχωρεῖται καὶ ἐπιβάλλεται μάλιστα, ἀλλ᾽ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς μυστικότητος.

21. Ὁ κακολόγος

2365. Οὐ κακῶς ἐρεῖς κωφόν. (Λευϊτ. Κ΄)

2366. Μὴ λέγειν κακῶς τεθνεῶτα. (Σόλων)

2367. Τὸν καταλαλοῦντα λάθρα τὸν πλησίον αὐτοῦ, τοῦτον ἐξεδίωκον. (Δαβὶδ ψαλμ. Ρ)

2368. Όστις κακολογεῖ ἀπόντα φίλον, ἢ δὲν ὑπερασπίζεται αὐτὸν κακολογούμενον,.... ἢ δὲν κρατεῖ τὸ μυστικὸν φίλου του, εἶναι φαῦλος. (Ὁράτιος)

2369. Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ (μολύνει) τὸν ἄνθρωπον. (Ματθ. ΙΕ΄ 11)

2370. Όχι τὰ εἰσερχόμενα, ἀλλὰ τὰ ἐξερχόμενα. (Παρ.) Ότι χειρότερον εἶναι τὸ κακολογεῖν ἀπὸ τὸ μὴ νηστεύειν· ὁ κακολόγος δὲ μόλυσμα ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

2371. Ὁσάκις ἀκούω ἀδίκους κρίσεις κατά τινος, ἀνδρὸς ἢ γυναικός, δὲν εἰμπορῶ νὰ μὴ αἰσθανθῶ συμπάθειαν πρὸς τὸ ἀδικούμενον πρόσωπον· ὁσάκις βλέπω τινὰ νὰ ἀναδεικνύῃ χαιρεκάκως τὰ ἐλαττώματα τοῦ πλησίον, αἰσθάνομαι τοὐναντίον ἀποστροφὴν καὶ δυσπιστίαν κατὰ τοῦ λαλοῦντος. (J. Porter)

2372. Πρὸς τὸν εἰπόντα, κακῶς ὁ δεῖνα σὲ λέγει· καλῶς γάρ, ἔφη (ὁ Σωκράτης), οὐκ ἔμαθε. (*)

2373. Κακῶς λέγουσιν οἱ καλῶς λέγειν μὴ μεμαθηκότες. (*)

2374. Κακολογεῖ γιατὶ δὲν ἔμαθε νὰ καλολογῇ. (Παρ.)

2375. Όποιος σοῦ λέει τὴς πομπὲς τῶν ἄλλων, θὰ λέῃ καὶ τὴς δικές σου στοὺς ἄλλους. (Παρ.)

2376. Γιὰ ὅλους λέγε καλὸ κι' ἀπὸ ὅλους νὰ φυλάγεσαι. (Παρ.)

2377. Μὴ κακολόγει τοὺς πλησίον· εἰ δὲ μή, ἀκούσῃ ἐφ' οἷς λυπηθήσῃ. (Χίλων)

2378. Ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός (Ματθ. Ε΄.)

2379. Πᾶσα γῆ λοίδωρον τρέφει. (*)

2380. Ὁ χλευασμὸς εἶναι ἀστραπὴ τῆς συκοφαντίας, ἡ δὲ περιφρόνησις ὕβρις. (*)

2381. Έσο τυφλὸς εἰς τὸν ἐμπαίκτην. (Aughey)

22. Ὁ κατήγορος τῶν ὁμοίων του

2382. Καλεῖ χελώνη τοὺς βόας βραδύποδας. (*)

2383. Ἀβιὸς ἀβιὸν περιπαίζει. (Παρ.)

2384. Ὁ ἀράπης τὸν ἀράπη μαυροτσούκαλο τὸν λέγει. (Παρ.)

2385. Ἡ καμήλα τοῦ παιδιοῦ της τὴν καμποῦρα κύτταζε. (Παρ.)

2386. Βγάλε τὴ σκούφια σου καὶ βάρει με. (Παρ.)

2387. Εἶπε ἡ βρῶμα, φέγα βρῶμα. (Παρ.)

2388. Εἶπεν ὁ χέστης τοῦ κλανιᾶ, παρέκει, τί μ' ἐβρώμισες. (Παρ).

2389. Εἶπ' ὁ γάϊδαρος τὸν πετεινὸ κεφάλα. (Παρ.)

2390. Κάθετ' ἡ πομπὴ στὸ δρόμο (ἢ στὸ φόρο) καὶ γελᾷ τὸν κόσμον ὅλον. (Παρ.)

2391. Ἔκατσε ἡ πομπὴ στὸ δρόμο (ἢ τῆς στράτας) καὶ ἀναγέλα (ἢ καὶ περγελάει) τοὺς διαβάτες. (Παρ.)

2392. Ἔκατσαν τ' ἀναμπαίγματα στὴς στράτες ν' ἀναμπαίζουν. (Παρ.)

2393. Κάτσε, γέλιο, εἰς τὴν στράτα, κι' ἀναγέλα τοὺς διαβάτας. (Παρ.)

2394. Κάθιτι τοῦ χροῦπ' κὶ γιλάει τοῦ τσκάλ'. (Παρ.)

2395. Κάθεται τὸ κουροῦπι καὶ περιγελάει τὸ τσουκάλι. (Παρ.)

2396. Τὸ περίγελο τοῦ κόσμου περιγελᾷ ἄλλον. (Παρ.)

2397. Τοῦ κόσμου τ' ἀναγέλαστο περιγελᾷ τὸν κόσμον. (Παρ.)

2398. Ἐγὼ γελάου τοὺς ἕντεκα, καὶ οἱ ἕντεκα μ' ἐμένα. (Παρ.)

2399. Ἐμεῖς γελᾶμε δώδεκα κ' ἐμᾶς τριανταέξη.(Παρ.)

2400. Ἀναγελοῦμε δεκοχτὼ καὶ μᾶς γελοῦνε χίλιοι.(Παρ.)

2401. Ἀγαθοὶ τὸ κακόν ἐσμεν ἐφ' ἑτέρων ἰδεῖν, αὐτοὶ δ', ὅταν ποιῶμεν, οὐ γινώσκομεν. (Σωσικράτης)

2402. Ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί· αὐτοὶ δ' ἁμαρτάνοντες οὐ γινώσκομεν. (Εὐριπίδης)

2403. Οὐδεὶς ἐφ' αὑτοῦ τὰ κακὰ συνορᾷ σαφῶς· ἑτέρου δ' ἀσχημονοῦντος ὄψεται. (Μένανδρος)

2404. Οὐδὲν αἴσχιόν ἐστι βλασφημίας παλινδρομούσης, οὐδὲ λυπηρότερον. (Πλούταρχος)

2405. Τὸ μὲν ἀλλότριον, ἄνθρωπε, ἄνθρωπε βασκανώτατε, κακὸν ὀξυδερκεῖς· τὸ δ' ἴδιον παραβλέπεις; (Ἴδιος)

2406. Ἔπαθες, ἄνθρωπε, ὃ ἐγκαλεῖς, καὶ τὸ μὲν ἀλλότριον κακὸν ἐπιμελῶς βλέπεις, τὸ δὲ σαυτοῦ αἰσχρὸν οὐδαμοῦ τιθεῖς. (Πλάτων)

2407. Διατὶ τὸ μὲν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐλαφρότατον σφάλμα βλέπεις ὀξέως, τὸ δὲ ἐν τῇ σῇ βαρύτατον οὐχ ὁρᾷς; Πᾶς γὰρ τὰ ἑαυτοῦ μᾶλλον οἶδεν ἢ τὰ τοῦ ἑτέρου, καὶ τὰ μείζω βλέπει ἢ τὰ ἐλάττω. (Εὐθύμιος Ζυγαβινός)

2408. Ἄλλα βλέπων ὀφθαλμός, αὑτὸν οὐ βλέπει. (*)

2409. Τί βλέπεις τὸ κάρφος, τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; (Ματθ. Ζ΄.)

2410. Ποῖον ἐνδιαφέρον ἔχει διὰ σὲ ἐκεῖνο, ὅτι ἄλλος τις εἶναι ἔνοχος ἢ ὄχι; Ἐλθέ, φίλε μου, καὶ πρόσεξε τὸν ἰδικόν σου δρόμον. (Περικοπὴ τῶν Ἱερῶν Βεδῶν)

2411. Μὴ τοὐμόν, ἀλλὰ καὶ τὸ σόν, φίλε, σκόπει. (*)

2412. Γὴ κατσίκα τὰ θκά 'τς τὰ τσέρατα δὲν τὰ βλέπ', βλέπ' 'τς ἀλλουνῆς. (Παρ.)

2413. Τοῦ καθενὸς τὰ κουσούρια (ἐλαττώματα) εἶναι σῦκα καὶ δὲν βροντοῦν, τῶν ἄλλων εἶναι καρύδια καὶ τρίζουν. (Παρ.)

2414. Μὴ κατακρίνῃς καὶ κριθῇς, κι' ἀναγελᾷς καὶ πάθῃς. (Παρ.)

2415. Τὸ ἀναγελᾶς, παθαίνεις. (Παρ.)

2416. Ὁ καθεὶς ἔχει τὰ γραμματάκια του στὴ ράχη του. (Παρ.)

2417. Μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεὴς φρενῶν· ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει. (Παρ. Σολ. ΙΑ΄).

23. Ὁ συκοφάντης

2418. Τρισὶν ὁμοῦ προσώποις τὴν βλάβην προστρίβεται ὁ διαβάλλων· τὸν γὰρ συκοφαντούμενον ἀδικεῖ, καὶ πρὸς οὓς ὁ λόγος ἐστὶν αὐτῷ, καὶ ἑαυτόν. (Ἅγιος Βασίλειος)

2419. Ἡ διαβολὴ εἶναι ἀρχὴ δολοφονίας Καμπούρογλους)

2420. Ἡ συκοφαντία ὁμοιάζει μὲ τὸ κάρβουνον· ἂν δὲν καύση, θὰ λερώση. (Παρ.)

2421. Συκοφάντει, συκοφάντη! Πάντα κάτι θὰ μείνη ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν. Δὸν Μπαζίλιο)

2422. Ἓν ψεῦδος χιλιάκις ἐπαναλαμβανόμενον ἀντικαθιστᾷ τὴν ἀλήθειαν. (*)

2423. Κολλάει καὶ τοῦ κολοβοῦ σκυλιοῦ νουρά. (Παρ.)

2424. Κύριε, ρύσαι τὴν ψυχήν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων καὶ ἀπὸ γλώσσης δολίας. (Ψαλμ. ΡΙΘ΄ 2.)

2425. Ψευδὴς διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται. (*)

2426. Εὐλαβοῦ τὰς διαβολάς, κἂν ψευδεῖς ὦσιν· οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσιν. (Ἰσοκράτης)

2427. Τἄχα γώ, ἔλεγα τῆς θειᾶς μου. (Παρ.)

2428. Τὸ δικό μου τὄνομα πάρ᾽ το σύ, γειτόνισσα. (Παρ.)

2429. Νά, κυρὰ γειτόνισσα, τὸ δικό μου τὄνομα. (Παρ.)

2430. Τὸ δικό μου παρανόμι νά το σύ, καϋμένε Ἀντώνη. (Παρ.)

2431. Τὰ δικά μας τῶν γειτόνων. (Παρ.)

2432. Ἡ καϋμένη ἡ Γελοῦ τὰ δικά της ρίχνει ἀλλοῦ. (Παρ.)

2433. Γὴ θειά μ' (ἢ Κακομοῖρα) ἡ Γιαλλοῦ τὰ θκά 'τς τὰ λέγ' (ἢ τὰ δικά της ρίχτει) ἀλλοῦ. (Παρ.)

2434. Τ' ὄνειδος αὐτῆς ἡ κύων ἄλλοις φέρει. (*)

2435. Οἱ ἄνθρωποι εὔκολα πιστεύουν τὸ κακὸ παρὰ τὸ καλό. (Παρ.)

2436. Μή σε διαβαλλέτω λόγος εἰς τοὺς πίστεως κεκοινωνηκότας. (Πιττακός)

2437. Κλείεται τὰ ὦτα πρὸς τὴν συκοφαντίαν. (*)

2438. Μισῶ ἄνδρα ψίθυρον. (Σειράχ)

24. Ὁ ψεύστης

2439. Ἀληθινὸς ὁ Θεὸς καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ψεῦστες. (Παρ.)

2440. Πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης. (Παρ.)

2441. Το ψεύδεσθαι δουλοπρεπές, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις μισεῖσθαι ἄξιον, καὶ οὐδὲ μετρίοις δούλοις συγγνωστόν. (Πλούταρχος)

2442. Τὸ μὲν ἀληθὲς ἕν, τὸ δὲ ψεῦδος πολυσχιδές.(Γρηγόριος ὁ Θεολόγος)

2443. Ὁ ψεύστης καὶ μὲ τὸ στόμα κλειστὸ λέει ψέμματα. (Γαλλική)

2444. Στὸν ψεύτη πουλιάει ψέμματα. (Παρ.)

2445. Ψεύτη ἔχεις καὶ προφήτη γυρεύεις; (Παρ.)

2446. Ὁ ψεύστης δὲν φείδεται ὅρκων. (Κορνήλιος)

2447. Τῆς ἀλεποῦς τὸν ὅρκο κάνει. (Παρ.)

2448. Ὅποιος τρίβει ψέμματα, στὸ σπίτι του (ἢ στὸ πιάτο του) τὰ βρίσκει. (Παρ.)

2449. Κάθε ψεύτης μὲ τὸ μάρτυρά του (ἢ ἔχει καὶ τὸ μάρτυρά του). (Παρ.)

2450. Ηὗρεν ἡ κάτα τὸν πεντικὸν μάρτυρα. (Παρ.)

2451. Ρώτα τὸν μπάρμπα μου τὸν ψεύτη. (Παρ.)

2452. Ἂν 'κὶ (δὲν) πιστεὺς ἐμὲν τὸν ψεύτεν, ὀρώτα τὸν ἀδελφό μ' τὸν κλέφτεν. (Παρ.)

2453. Ὁ ψεύτης τὸ γεβέντισμα (τὴν προσβολὴν) γιὰ καύχημα τὸ ἔχει. (Παρ.)

2454. Ὁ ψεύτης τὸ νὰ δὲν τὸ ξέρει ποτέ του, τὸ δό μου ξέρει. (Παρ.)

2455. Πᾶς ψεύστης κλέπτης. (Βυζ.)

2456. Ὁ ψεύτης εἶναι καὶ κλέφτης. (Παρ.)

2457. Δεῖξέ μου τὸν ψεύτη νὰ σοῦ δείξω τὸν κλέφτη. (Παρ.)

Ἐὰν λ. χ. γίνῃ κλοπὴ εἴς τι κατάστημα ὑπό τινος ἐκ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, αἱ ὑπόνοιαι τῆς ἀστυνομίας δέον νὰ στραφοῦν ἰδίως κατ' ἐκείνου τοῦ ὑπαλλήλου, ὁ ὁποῖος εἶναι ψεύστης.

2458. Δεῖξέ μου ἕναν ψεύτην, καὶ θὰ σοῦ δείξω ἕνα κλέφτην. (Herbert)

2459. Δεῖξέ μ' ἕνα κλέφτη, νὰ σὲ δείξω 'να ψεύτη. (Παρ.)

2460. Ἂν μοῦ εἰπῇς ποιὸς εἶν' ὁ ψεύστης, θὰ σοῦ εἰπῶ ποιὸς εἶν' ὁ κλέφτης. (Παρ.)

2461. Νέος ψεύτης, γέρος κλέφτης. (Παρ.)

Διότι τὸ ψεῦδος εἶναι πηγὴ τῆς κλοπῆς.

2462. Ψεύτης, κλέφτης, μηνυτὴς καὶ καλὸς ἄνθρωπος. (Παρ.)

2463. Αἱρετώτερον κλέπτης ἢ ὁ ἐνδελεχίζων ψεύδη· ἀμφότεροι δὲ ἀπώλειαν κληρονομήσουσιν. (Σειρὰχ Κ')

2464. Ὁ κλέφτης εἶδε τὸν ψεύτη κ' ἔφυγε. (Παρ.)

2465. Πειὸ καλὰ πιάνεται ὁ ψεύτης ἀπὸ τὸν κουτσό. (Παρ.)

2466. Στὸ τρίτο κ' ἡ ἀλήθεια. (Παρ.)

2467. Ψευδόμενος οὐδεὶς λανθάνει πολὺν χρόνον. (Αἰσχύλος)

2468. Ὁ ψεύτης καὶ ὁ κλέφτης τὸν πρῶτο χρόνο (ἢ τὰ πρῶτα χρόνια) χαίρονται. (Παρ.)

2469. Μιὰ τοῦ ψεύτη, δυὸ τοῦ κλέφτη,
Τρεῖς κακὴ ψυχρή του πέφτει. (Παρ.)

2470. Τοῦ ψεύτη τὸ κερὶ δὲν βαστᾷ πολύ. (Παρ.)

2471. Τοῦ πονηροῦ τὸ κερὶ ὡς τὸ πρωῒ καίει.(Παρ.)

2472. Τῶν ἀχρείω ἡ γιορτή, ὀλίγο καιρὸ κρατεῖ. (Παρ.)

2473. Οἱ ψευδόμενοι, καὶ ὅταν ἀλήθειαν ἐροῦσιν, οὐ πιστεύονται. (*)

2474. Τὶ καλὸν ἔχει ὁ ψεμματάρης ; Ὅτι λέγει καὶ ἀλήθειαν καὶ οὐδὲ(ν) τὸν πιστεύουν. (Βυζ.)

2475. Ὁ ψεύτης δὲν πιστεύεται καὶ ὅταν λέγ' ἀλήθεια. (Παρ.)

2476. Ὁ μὲν λόγος θαυμαστός, ὁ δὲ λέγων ἄπιστος.(*)

2477. Θαυμαστὰ τὰ λόγια σου, μυρίζουν ὅμως ἀπιστιά. (Παρ.)

2478. Τοῦ κάκου μὲ βρίζεις, τοῦ κάκου σ' ἀπαινῶ, κανεὶς δὲν δίνει πίστη στοὺς λόγους καὶ τῶν δυό. (Παρ.)

2479. Διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τὴν ἀλήθειαν οὕτω φαίνου προτιμῶν ὥστε πιστοτέρους εἶναι τοὺς σοὺς λόγους μᾶλλον ἢ τοὺς τῶν ἄλλων ὅρκους. (Ἰσοκράτης)

2480. Ἦν δὲ (ὁ φιλόσοφος Ξενοκράτης) καὶ ἀξιόπιστος σφόδρα, ὥστε μὴ ἐξὸν ἀνώμοτον μαρτυρεῖν, τούτῳ μόνῳ συνεχώρουν ἐν Ἀθήναις. (Διογ. Λαέρτ.)

2480α. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις. (ἐντολὴ τοῦ Δεκαλόγου)

25. Ὁ χαρτοπαίκτης

2481. Τόσον φαυλότερος εἶναι ὁ παίκτης ὅσον ἐπιδεξιώτερος εἰς τὴν τέχνην τοῦ παίζειν. Σῦρος)

Διότι παίζων μὲ ἀδαεῖς κερδίζει ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ἢ τοὺς ἐξαπατᾷ.

2482. Τὸ τυχηρὸν παιχνίδι εἶναι καταστροφὴ τῶν κα-

λῶν τρόπων· ὁ ἡγεμὼν λησμονεῖ τὴν ἀξιοπρέπειάν του, καὶ ἡ κυρία τὴν σεμνότητά της. (Marcioness d'Alembert)

2483. Ὁ παίκτης ἠθικῶς αὐτοκτονεῖ. (Κόλτων) Ὡσαύτως καὶ οἰκονομικῶς καὶ ἐπαγγελματικῶς.

2484. Ἡ μανία τοῦ χαρτοπαιγνίου, ἡ ὁποία ξεκάνει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ εὐτυχῆ, τὸν κάνει δυστυχῆ, καὶ τὸν στιγματίζει μὲ τὴς κατάρες τῆς φτωχεμένης γυναικός του καὶ τῶν διακονευόντων τέκνων του. (Ἀνδρ. Λασκαρᾶτος «Στοχασμοί»)

2485. Δυνατὸν καλός τις καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὸν πειρασμὸν τοῦ παίζειν· ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον ἐξ ἐπαγγέλματος παίκτης νὰ εἶναι καλὸς καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος. (Lavater)

2486. Ὁ χαρτοπαίκτης κι' ὁ ἀπατεὼν εἶναι γείτονες. (Παρ.)

Αἱ νομίμως λειτουργοῦσαι χαρτοπαικτικαὶ λέσχαι ἐπιτηροῦνται ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας πρὸς πρόληψιν ἀπατῶν, ἐρίδων καὶ συμπλοκῶν μεταξὺ τῶν παικτῶν.

26. Ὁ προκλητικὸς—ὁ ταραξίας

2487. Σύριζε καὶ μὴ κεντῆς. (*)

2488. Πρᾶττε ὃ ἂν βούλῃ, μόνον μὴ ἐρέθιζε. (*)

2489. Μὴ μ' ἐρεθίζῃς, καϋμένε. (Παρ.)

2490. Ἀλλ' ἴθι, μὴ μ' ἐρέθιζε (ἢ μὴ μ' ἔρεθε, σχετλίη). Ἰλ. Α 32, Γ 414)

2491. Τοῦ μπαίνει (ἢ τοῦ μπῆκε) στὴ μύτη (κουνοῦπι). (Παρ.)

2492. Κρεμνᾷ τὸ ζουνάρι του. (Παρ.)

2493. Πετάει τὴ σκούφια του (ἢ ξεῖ τὰ νύχια του) γιὰ καυγᾶ. (Παρ.)

2494. Ὁ κακὸς τροχὸς τῆς ἅμαξας κάνει τὸν κακὸ κρότο. (Παρ.)

Ἐπὶ ταραξιῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνακατώνουν τὴν κοινωνίαν.

2495. Ἐγινήκανε μαλλιὰ κουβάρια. (Παρ.)

2496. Μήτε μὲ τοὺς ἁγιοὺς νὰ τὰ βάλης, μήτε μὲ τοὺς τρελλούς. (Παρ.)

2497. Ἔσο κωφὸς εἰς τὸν φιλόνεικον... (Aughey)

2498. Γνωστοὶ πρωταίτιοι διαπληκτισμῶν, συνήθως διαπληκτιζόμενοι ἄνθρωποι, δὶς τοὐλάχιστον ἐπὶ σωματικῇ βλάβῃ τιμωρηθέντες, παρομοίως καὶ ὅσοι τρὶς ἔγιναν ἔνοχοι σωματικῆς βλάβης κατὰ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 313 ἀναφερομένων προσώπων, ὑποβάλλονται πρὸς τῇ ποινῇ καὶ εἰς ἰδιαιτέραν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν. (ἄρθρ. 315 Π.Ν.)

27. Ὁ αἰσχροκερδὴς

2499. Αἰσχροκέρδεια εἶναι ἡ κακία ἐκείνη, καθ' ἣν ζητεῖ τις πανταχόθεν νὰ κερδαίνῃ καὶ χάριν τοῦ κέρδους παραβλέπει τὴν αἰσχύνην. (Ἀριστοτέλης)

2500. Ἡ τιμὴ καὶ τὸ κέρδος δὲν εὑρίσκονται ἐν τῷ αὐτῷ σάκκῳ. (*)

2501. Πιστὸν γῆ, ἄπιστον θάλασσα, ἄπληστον κέρδος. (Θαλῆς)

2502. Ηὕραμε παλαλὰ χωρία καὶ κερδίζομε πολλὰ φουλιρία. (Παρ) : (Ηὕραμε παλαβὰ χωρία καὶ κερδίζομε πολλὰ φλωριά)

2503. Καλὸν ἀλμεγάδ' εὗρε. (Παρ) : (Βρῆκε καλὸ ζῷο γιὰ ἄρμεγμα)

Ἐπὶ αἰσχροκερδοῦς, ὁ ὁποῖος ἐκμεταλλεύεται ἁπλοϊκοὺς χωρικοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀνθρώπους.

2504. Πολλοὶ ἄνθρωποι εἶναι δεδιδαγμένοι μίαν ἀμετάβλητον ἐντιμότητα εἰς ἓν πρᾶγμα, ἐνῷ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα δὲν δείχνουν πολλὴν τοιαύτην. Οὕτω ἀρκετοὶ δὲν κλέπτουν, ἀλλὰ ἀπογυμνώνουν πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ τοῖς παράσχῃ ἐμμέσως εὐχαρίστησιν. Πολλοὶ ἔμποροι ἀπατοῦν μὲ ἐλα-

φρὰν συνείδησιν, ἀλλὰ νὰ κλέψουν, αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἔκαμνον ποτέ. (Σοπεγχάουερ «Ἠθική, Δίκαιον καὶ Πολιτική»)

2505. Μὴ ὑπερβαίνετε τὸν ζυγόν. (Πυθαγόρας)

2506. Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει, ἐν μέτροις καὶ ἐν σταθμίοις καὶ ἐν ζυγοῖς. Ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια καὶ χοῦς δίκαιος ἔσται ἐν ὑμῖν. (Λευϊτ. ΙΘ' 35)

2507. Οὐκ ἔσται ἐν τῷ μαρσίππῳ σου στάθμιον καὶ στάθμιον, μέγα ἢ μικρόν... (Δευτ. ΚΕ' 13)

2508. Βδέλυγμα Κυρίῳ δισσὸν σταθμίον, καὶ ζυγὸς δόλιος οὐ καλὸν ἐνώπιον αὐτοῦ. (Παρ. Σολ. Κ' 23)

2509. Δύο μέτρα καὶ δύο σταθμά. (Παρ.)

Ὑπάρχουν ἐμπορευόμενοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τριῶν εἰδῶν μέτρα ἢ σταθμά, ἀληθινὰ ἢ σεσημασμένα ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, μεγάλα καὶ μικρά· μὲ τὰ πρῶτα σπανίως πωλοῦν τὰ εἴδη των, μὲ τὰ δεύτερα ἀγοράζουν καὶ μὲ τὰ τρίτα πωλοῦν συνήθως, ὡς καὶ μὲ δολίους ζυγούς.

2510. Μόλις ἐξελεῖται ἔμπορος ἀπὸ πλημμελείας, καὶ οὐ δικαιωθήσεται κάπηλος ἀπὸ ἁμαρτίας. (Σειρὰχ ΚΣΤ' 29)

2511. Ὅταν στέλνετε παιδιὰ εἰς τὴν ἀγορὰν νὰ ψωνίσουν, οἱ ἔμποροι θὰ κερδίσουν ἀσφαλῶς. (*)

Ὁ ἀγοραστὴς πρέπει νὰ προσέχῃ, διὰ νὰ μὴ ἀπατηθῇ ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ ὡς πρὸς τὸ βάρος τοῦ ἀγοραζομένου πράγματος, τὴν ποιότητα, τὴν νοθείαν, τὸ ἀνθυγιεινὸν κ λ.π. καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὴν τιμήν. ἡ δὲ ἀστυνομία ἐνεργεῖ ἔλεγχον τῶν πωλουμένων εἰδῶν, ὡς καὶ τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν.

2512. Ἀκριβὰ πούλαγε (ἢ πούλειε), καὶ σωστὰ ζύγιαζε. (Παρ.)

2513. Ζημίαν αἱροῦ μᾶλλον ἢ κέρδος αἰσχρόν· τὸ μὲν γὰρ ἅπαξ σὲ λυπήσει, τὸ δ' ἀεί. (Χίλων)

2514. Κέρδος αἰσχρὸν φύσεως κατηγορία. (Περίανδρος)

2515. Κέρδος αἰσχρὸν βαρὺ κειμήλιον. (Ἴδιος)

2516. Κέρδος πονηρὸν ζημίαν ἀεὶ φέρει. (Μένανδρος)
2517. Ἐλπὶς κακοῦ κέρδους ἀρχὴ ζημίας. (Δημόκριτος)

28. Ὁ καταχραστὴς καὶ ὁ κολοκουρτζῆς

2518. Δούλευε νὰ ζῇς καὶ κλέφτε ν' αὐγαταίνῃς. (Παρ.)
2519. Δούλιψι νὰ ζήσ'ς, κλέψι νὰ καζαντίσ'ς. (Παρ.)

Ὅτι διὰ τῆς ἐργασίας κερδίζει κανεὶς τὰ πρὸς τὸ ζῆν, πλουτίζει δὲ διὰ τῶν καταχρήσεων, ποὺ διαπράττει, διαχειριζόμενος δημοσίαν ἢ ἰδιωτικὴν περιουσίαν, χορηγῶν εὐτελῆ ἢ ἀκριβὰ εἴδη εἰς τὸ δημόσιον ἢ ὡς δημόσιος ὑπάλληλος λαμβάνων ἀπὸ τὸν χορηγητὴν αὐτῶν «κολόκουρο» κλπ.

2520. Δούλευε νὰ τρῶς καὶ κλέφτε νά 'χῃς. (Παρ.)
2521. Ἄρπαξε νὰ φᾶς καὶ κλέψε νά 'χῃς (ἢ ν' ἀποτάξῃς). (Παρ.)
2522. Σὰ χαλάσῃς τὴν τετράδη, χάλασέ την μὲ φαγγρί, σὰν εἶναι μὲ σαρδέλα, ἄφησέ την καθὼς εἶναι. (Παρ.)
2523. Ἂν ἀρτυθῶ νὰ φά' ἀρνὶ κὴ ἂν κλέψω νά' ν' γουβάλι. (Παρ.)
2524. Ἂν ἀρτυθῇς νὰ φᾷς ἀρνὶ κι' ἂν κλέψῃς νὰ εἶν' ἀσῆμι. (Παρ.)

Μερικοί, δημόσιοι ὑπάλληλοι λ.χ., διὰ νὰ φανοῦν μάλιστα τίμιοι, δὲν καταχρῶνται ἢ δὲν δέχονται «κολόκουρο» μικρὰ ποσά, ἀλλὰ μεγάλα.

2525....Τὸ Φάσμα ἤνοιξε σιγὰ τὸ σκέπασμα τοῦ κιβωτίου, κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐκρύπτοντο χρυσᾶ νομίσματα, καὶ μοῦ εἶπε :

—Κλέψε ἑκατὸ φράγκα.

Ἐπλησίασα καὶ ἔκλεψα φράγκα ἑκατόν. Ἀλλὰ μόλις ἀπεμακρύνθην, ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὰς νὰ κραυγάζουν :

—Ὁ ἄτιμος! Ὁ ἄτιμος!

Ἐτρόμαξα καὶ ἐπέταξα κάτω τὸ κλεμμένον ποσόν.

Ἐγέλασεν ὁ Δαίμων καὶ εἶπε :

—Πλησίασε τώρα καὶ κλέψε ἑκατὸν μυριάδας φράγκων.

Ἐπλησίασα καὶ ἔκλεψα μυριάδας ἑκατόν.

Καὶ ἤκουσα πάλιν τὰς ἰδίας φωνὰς γύρω μου, ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν ἐκραύγαζον ὅλοι μαζύ :

—Ὁ μεγάτιμος! Ὁ μεγάτιμος! (Πολ. Δημητρακόπουλος «Ἡ σιδηρᾶ διαθήκη»)

2526. Καὶ κουροῦνα καὶ τετράδη. (Παρ.)

Ὅτι ὑπάρχουν καὶ οἱ καταχρώμενοι μικροποσά, οἱ ἁμαρτάνοντες ἐπὶ εὐτελεῖ ἀμοιβῇ.

2527. Ποιὸς ἔχει τὸ μέλι καὶ δὲν τὸ γλύφει; (Παρ.)

Ἰσχυρίζονται οἱ καταχρασταί, οἱ κολοκουρτζῆδες, οἱ δωροδοκούμενοι. Ποιός; Ὁ τίμιος.

2528. Ποιὸς ἔχει τὸ μέλι στὸ δάχτυλό του καὶ δὲν τ᾽ ἀγλείφει. (Παρ.

2529. Ποιὸς ἀνακατεύει μέλι, γλύφει καὶ τὰ δάχτυλά του. (Παρ.)

2530. Ποιὸς ἐβούτησε στὸ μέλιν τὸ χέρι καὶ δὲν ἔγλυψε τὸ δάκτυλό του. (Παρ.)

2531. Ἤντσαν (ὅποιος) κρατῇ τὸ μελοκούτ᾽ λείχ᾽ τὸ δάκτυλον ἀτ᾽. (Παρ.)

2532. Ποιὸς ἔχει πρόβατα, ἔχει τα, καὶ ποιὸς τὰ βόσκει, τρώγει τα. (Παρ.)

Ἀπαιτεῖται ὅθεν διαρκὴς ἐπίβλεψις καὶ ἔλεγχος τῶν διαχειριζομένων τὰ ἀλλότρια.

2533. Ὁ πλούσιος εἶναι κλέπτης. (Ἅγ. Βασίλειος)

2534. Ὁ πλοῦτος εἶναι προϊὸν κλοπῆς· ἐὰν μὴ παρὰ τοῦ σημερινοῦ κατόχου, πάντως ἡ κλοπὴ ἐπετελέσθη ὑπὸ τῶν προγόνων αὐτοῦ. (Ἅγ. Ἱερώνυμος)

2535. Πλοῦτος ἀπὸ κακῆς ἐργασίας ἐπιγενόμενος ἐπιφανέστερον ὄνειδος κέκτηται. (Χίλων

2536. Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν, ἀλλά μοι εἴη ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων μηδὲν ἔχοντι κακόν. (Θέογνις)

Ἡ ἀστυνομία ἔχει ὑπ᾿ ὄψει καὶ τὸ «πόθεν ἔσχες» πρὸς ἀνακάλυψιν καταχραστῶν.

29. Ὁ ἀπατεὼν

Ἡ ἀπάτη γίνεται κατὰ διαφόρους τρόπους. Διὸ πᾶς τις πρέπει νὰ λαμβάνη πάντοτε ἐπαρκεῖς προφυλάξεις, διὰ νὰ μὴ πέση θῦμα ἀπατεώνων, ἰδίως ὅταν ἔχη νὰ κάμη μὲ ἀδοκίμαστα ἢ ἄγνωστα ἢ ὕποπτα πρόσωπα καὶ μάλιστα διὰ σπουδαίας ὑποθέσεις. Ὁ ἀστυνομικὸς ὀφείλει νὰ γνωρίζη τὰ διάφορα εἴδη ἀπάτης καὶ τὰς μεθόδους, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀπατεῶνες, νὰ γνωρίζη τοὺς ἐντοπίους καὶ ν᾿ ἀνιχνεύη τοὺς ἀφικνουμένους ξένους καὶ τοὺς διεθνεῖς τοιούτους, ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ προλαμβάνη ἢ ν᾿ ἀνακαλύπτη τὰς ἀπάτας αὐτῶν.

2537. Τὸν ἥττω λόγον κρείττω ἀποφαίνειν. (Πλάτων)

2538. Οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλόν, καὶ τὸ καλὸν πονηρόν, οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς, καὶ τὸ φῶς σκότος, οἱ τιθέντες τὸ πικρὸν γλυκύ, καὶ τὸ γλυκὺ πικρόν. (Ἡσαΐας Ε′ 20)

2539. Κάνει τὸ ἄσπρο μαῦρο καὶ τὸ μαῦρο ἄσπρο. (Παρ.)

2540. Ῥᾷστον ἁπάντων ἐστὶν ἑαυτὸν ἐξαπατῆσαι. (Δημοσθένης)

2541. Ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἀπατῶμεν ἡμᾶς αὐτούς. (Γκαῖτε)

2542. Ποιὸς σὲ ἠπάτησε τόσον συχνά, ὅσον σὺ ἑαυτόν; (Φραγκλῖνος)

2543. Ὁ καλλίτερος ἐπιτάφιος ποὺ θὰ εἰμποροῦσε νὰ γράψη κανεὶς εἰς τὴν πλάκα τοῦ μνήματος κάθε ἀνθρώπου εἶναι: «Ἠπατήθην». (Εὐβουλίδης)

2544. Τὸ πρῶτον καὶ χειρότερον βῆμα πρὸς τὴν ἀπάτην εἶναι τὸ ν᾿ ἀπατήσωμεν ἡμᾶς αὐτούς. Τὰ ἐπίλοιπα εἶναι εὐκολώτατα. (Bailey)

2545. Συχνὰ χύνομεν δάκρυα, τὰ ὁποῖα ἀπατοῦν ἡμᾶς αὐτούς, ἀφοῦ ἠπάτησαν τοὺς ἄλλους. (Λαροσφουκώ)

2546. Ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος ν' ἀπατήσετε κἄποιον εἶναι νὰ τὸν κάμετε νὰ πιστεύσῃ, ὅτι σεῖς εἶσθε τὸ θῦμά του. (Bulwer-Lytton)

2547. Οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀπατεῶνες ἀτομικῶς, εἶναι πολὺ ἔντιμα πρόσωπα μεταξὺ τοῦ πλήθους.(Μοντεσκιέ)

2548. Ὅταν εἰς τὴν ἀρχὴν πέσωμεν θύματα τῆς ἀπάτης τῶν ἄλλων, εἰς τὸ τέλος καταντῶμεν ἡμεῖς ἀπατεῶνες. (Deschamps)

2549. Μὲ τὴ μιά μου θυγατέρα δεκοχτὼ γαμπροὺς θὰ κάμω. (Παρ.)

Ὅτι μὲ τὸ αὐτὸ μέσον πολλὰ θύματα ἀπάτης.

2550. Ἐγὼ στραβώνω καὶ πουλῶ καὶ σὺ ἰδὲς κ' ἔπαρε (ἢ καὶ σὺ βλέπε κι' ἀγόραζε). (Παρ.)

2551. Εἷς ὀφθαλμὸς ἀρκεῖ τῷ πωλητῇ· καὶ ἑκατὸν ὅμως ἂν εἶχεν ὁ ἀγοραστής, δὲν θὰ ἦσαν περιττοί. (Γασκωνική)

2552. Πουλεῖ κωλοφωτιὲς γιὰ φανάρια. (Παρ.)

Ἀπατεῶνες πωλοῦν εἰς ἁπλοϊκοὺς εὐτελῆ ἀντικείμενα ὡς τιμαλφῆ, λ.χ. προύντζινα κοσμήματα ὡς χρυσᾶ. Οἱ χωρικοί, μολονότι φιλύποπτοι πρὸς τοὺς ἀνεπτυγμένους ἀνθρώπους τῶν πόλεων, πίπτουν θύματα ἀπατεώνων ὄχι μόνον ἀπὸ εὐπιστίαν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κουτοπονηρίαν νὰ ἐπωφεληθοῦν ἐκ τῆς περιστάσεως.

2553. Ἐπῆρε γουροῦνι στὸ σακκί.(Παρ.)

2554. Καβαλάρης τὰ ψώνισε. (Παρ.)

2555. Νὰ λεπτὰ καὶ δός μου κρέας. (Παρ.)

Ἐμπαιγμὸς πρὸς ἀπατωμένους ἐν ἀγορᾷ πράγματος.

2556. Ἐσέν', μουλάρ', πουλῶ σε, ἂς κλαίῃ ποὺ θ' ἀγοράῃ σε. (Παρ.) : Ἐσένα, μουλάρι, σὲ πουλῶ, ἂς κλάψῃ ἐκεῖνος ποὺ θὰ σὲ ἀγοράσῃ.

2557. Πίσσα ἔδωκες, κατράμι πῆρες. (Παρ.)
2558. Κοπριὲς ἔδωσα, κακαράντζες ἐπῆρα. (Παρ.)
2559. Ἀλωπεκίζειν πρὸς ἑτέραν ἀλώπεκα. (*)
2560. Εἶναι διπλῆ εὐχαρίστησις ν' ἀπατῶμεν ἕνα ἀπατεῶνα. (Λαφονταίν)
2561. Τὶ ἀγάπη ; Τὶ ἀπάτη ; (Παρ.
2562. Γέλα με νὰ σὲ γελῶ, νὰ περνοῦμε τὸν καιρό. (Παρ.)
2563. Ὅποιος γελάσῃ τὸν ἄλλον. (Παρ.)
2564. Ἔτσι γελοῦν τὸ γάϊδαρο καὶ τοῦ περνοῦν τὸ σάμαρο. (Παρ.)
2565. Οἱ ἀγαθοὶ εὐαπάτητοι. (Βίας)
2566. Ἀφύλακτη ἡ ἁπλότης. (Παρ.)
2567. Τοῦ ἔρριξε στάχτη στὰ μάτια. (Παρ.)
2568. Τοῦ βαλε τὰ γυαλιὰ (ἢ τὰ ματογυάλια). (Παρ.)
Ἐπὶ τῶν εὐκόλως ἐξαπατωμένων.
2569. Οἱ ἄνθρωποι εἶναι τόσον ἁπλοϊκοὶ καὶ ὑποτάσσονται τόσον εἰς τὴν ἀνάγκην, ὥστε αὐτός, ποὺ θ' ἀπατήσῃ, θὰ εὕρῃ πάντοτε ἐκεῖνον, ποὺ εἶναι πρόθυμος ν' ἀπατηθῇ. (Μακιαβέλης)
2570. Εἰς τὴν γῆν τῶν μωρῶν οἱ ἀπατεῶνες δὲν ἀποθνήσκουν τῆς πείνης (Τσῶρτσχιλλ)
2571. Μόνον ἡ γυναῖκα ἔχει ἐμπιστοσύνην εἰς ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἅπαξ ἐφωράθη ἀπατῶν ἢ ἀπατώμενος. (Δουμᾶς πατὴρ)
2572. Ἔσο βέβαιος, ὅτι ὅποιος σὲ ἠπάτησε μίαν φορὰν θὰ σὲ ἀπατήσῃ καὶ πάλιν. (Lavater)
2573. Ἀριστῶν ἠπάτησας, δειπνήσων οὐ λήσεις. (Βυζ.)
2574. Ποιὸς γελάει καὶ γιοματίζει, δὲν εὑρίσκει νὰ δειπνήσῃ. (Παρ.)
2575. Ὅποιος μὲ γελάει μιὰ φορά, ἀνάθεμά τονε, καὶ ὅποιος δυὸ φορές, θεὸς συχωρέσ' τονε. (Παρ.)
Ὅτι δυνατὸν ν' ἀπατηθῇ κανεὶς, ἀλλ' ἐὰν ἀπατᾶται

συχνά, αὐτὸς εἶναι ἀσυγχώρητος, ἀφοῦ δὲν συνετίζεται καὶ γίνεται «κορόϊδο», ὁ δὲ ἀπατεών... συγχωρεμένος.

2576. Ἀλλοιά του ποὺ θὰ γελαστῇ, καὶ νὰ μὴ βάλῃ γνῶσι. (Παρ.)

2577. Μιὰ φορὰ τὴν παθαίν' ὁ φρόνιμος.

2578. Πρόσεξε μὴ σοῦ φκιάσῃ καμμιὰ σκαλέττα. (Παρ.)

2579. Πρόσιξι, Γιώργου, μὴν πάθς κάνα χνέρ'! (Ὁ μπαρμπα-Γιῶργος πρὸς ἑαυτόν)

2580. Δὲν θὰ γελάσ' ἄλλος μ' ἐμένανε. (Παρ.)

2581. Ἂς τὰ χάϊδια γιὰ τοὺς σκύλους. (Παρ.)

2582. Ἄλλην δρῦν βαλάνιζε. (*)

2583. Ἀλλοῦ νὰ τὰ πουλῇς αὐτά. (Παρ.)

2584. Ὅταν ἐπήγαινες σὺ (ἢ ὅταν σὺ κινοῦσες), ἐγὼ ἐγύριζα. (Παρ.)

30. Ὁ κλέπτης

Οἱ κλέπται εἶναι πολλῶν εἰδῶν: Οἱ ἐργαζόμενοι μετὰ ἢ ἄνευ διαρρηκτικῶν ἐργαλείων, οἱ διαρρῆκται χρηματοκιβωτίων, καταστημάτων κλπ., οἱ κοινοὶ κλέπται, κλέπται τῶν ἐκθεμάτων, κοσμημάτων, ἐμπορευμάτων, ποδηλάτων, αὐτοκινήτων, οἱ λωποδύται, κλέπται εἰς ξενοδοχεῖα, ἀγοράς, σιδηροδρομικοὺς σταθμούς, εἰς ὑπόγεια καὶ στέγας οἰκιῶν, κλέπται τῶν συνοίκων, οἱ ἱερόσυλοι, οἱ τυμβωρύχοι, οἱ ὀρνιθοκλέπται, οἱ ζωοκλέπται, αἱ κλέπτριαι, μετερχόμεναι πρὸς τοῦτο τὸ ἐπάγγελμα τῆς ὑπηρετρίας ἢ τῆς ἑταίρας. Γενικῶς πᾶς ἐξ ἐπαγγέλματος κλέπτης ἢ διαρρήκτης ἔχει εἰδικὸν τμῆμα δράσεως. Ἡ ἀστυνομία ταξινομεῖ τοὺς κλέπτας κατ' εἰδικότητα.

2585. Οὐδὲν μανθάνει τις ἐνωρίτερον τῆς κλοπῆς. (*)

2586. Ἡ περίσταση γεννάει τὸν κλέφτη. (Παρ.)

2587. Ἀξίωμα χωρὶς πληρωμὴν δημιουργεῖ κλέπτας. (Heinsius)

2588. Ἡ εὐκαιρία κάνει τὸν κλέφτη. (Παρ.)

Ἡ ἀνάγκη ἢ ἡ εὐκαιρία. Διὰ τοῦτο ὀφείλουν ἡ μὲν Πολιτεία διὰ διαφόρων νομοθετικῶν καὶ διοικητικῶν μέτρων νὰ θεραπεύῃ τὰς ἀνάγκας τῶν πολιτῶν, ἐξαλείφουσα οὕτω τὰ αἴτια τοῦ κακοῦ, ἡ δὲ ἀστυνομία νὰ περιορίζῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰς εὐκαιρίας τῆς διαπράξεως κλοπῶν διὰ τῆς ἐν γένει ἐπαγρυπνήσεως καὶ οἱ πολῖται νὰ λαμβάνουν μέτρα πρὸς φύλαξιν τῆς περιουσίας των.

2589. Ἡ πολλὴ ἄδεια κάνει τὸν νοικοκύρη κλέφτη. (Παρ.)

2590. Ἅπαξ κλέπτων ἀεὶ φὼρ (κλέπτης) ἐστι. (*)

2591. Ὅποιος ἄρχισε νὰ κλέφτῃ δὲ θ' ἀφήσῃ τὴν κλεψιά. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἐκ συνηθείας κλέπτης καταντᾷ ὑπότροπος.

2592. Τὰ χέρια (ἐ)ντροπιάζουν τὸ μούτσουνο (ἢ τὸ πρόσωπο). (Παρ.)

2593. Τοῖς κακοῖς πάντες χρεῶσται. (Βυζ.)

2594. Στοὺς κακοὺς ἢ τοῦ κακοῦ ὅλοι χρωστοῦν. (Παρ.)

Οἱ ἐγκληματίαι πάντοτε καὶ πάντας ἀδικοῦν, πᾶς τις δὲ εἶναι ὑποκείμενος νὰ ὑποστῇ ληστείαν αὐτῶν, κλοπήν, ἀπάτην κλπ., διὰ τοῦτο μάλιστα πρέπει νὰ λαμβάνῃ προφυλακτικὰ μέτρα.

2595. Τοῦ κλέφτη (ἢ κλέφτου) καὶ τοῦ δυναστῆ (ἢ τοῦ δανειστοῦ) καθένας τοῦ χρωστάει. (Παρ.)

2596. Τοῦ κλέφτη κλέφτουνε κουπί, κ' ἐκεῖνος κλέφτει βάρκα. (Παρ.)

2597. Τὸ πληγωμένο θεριὸ γίνεται κι' ἄγριο. (Παρ.)

Ὅτι ὁ κακὸς βλαπτόμενος ἐξαγριοῦται καὶ ἀνταποδίδει μεγαλυτέραν τὴν βλάβην.

2598. Ὁ ράφτης, ὅταν κόψῃ τσόχα, τὴ δική του βγάζει πρῶτα. (Παρ.)

Ὅτι οἱ ράπται εἶναι κλέπται τῶν πελατῶν των.

2599. Ἀπὸ τὴ μαμμὴ ὡς τὴ λεχῶνα (ἢ ἀπὸ τὴ μάνα ὡς τὴ μαμμὴ) ἐχάθη τὸ παιδί. (Παρ.)

Ἐπὶ κλοπῆς πραχθείσης μεταξὺ στενοῦ καὶ γνωστοῦ κύκλου.

2600. Ἂν δὲν μ' εἶδες, καλὰ ἔκαμα· κι' ἂν μὲ εἶδες, μετωρίσθηκα. (Παρ.)

2601. Χωρατεύγω σου, παννί, κι' ἂν δὲ μὲ δοῦνε κλεύγω σε. (Παρ.)

2602. Ἅμα μ' ηὕρου γελάω, μ' ἂν ντέ, κλέφτω τσαὶ πάω. (Παρ.)

Ὅτι ὁ κλέπτης, ἐὰν μὲν δὲν τὸν ἀντιληφθοῦν, κλέπτει· ἐὰν ὅμως τὸν ἀντιληφθοῦν, κάνει πὼς χωρατεύει.

2603. ...Οὕτω πάντες οἱ ἐνεδρεύοντες τοὺς ἑαυτῶν φίλους, ὅταν δὲ ὁραθῶσι, λέγουσιν, ὅτι παίζων ἔπραξα. (Παροιμίαι Σολ. ΚΣΤ' 19)

2604. Ὅποιος τρώει ἀπὸ 'κλησιά, τρώει ἀνθρώπινα σκατά. (Παρ.)

2605. Ὅποιος κλέφτει ἀπὸ δημόσιο χαλάει τσιούπα, κὴ ὅγοιος ἀπὸ ἐκκλησιὰ χαλάει χήρα. (Παρ.)

2606. Κουμπωθῆτε. (Παρ. λέξις)

2607. Ἀπὸ μακρυὰ νὰ σὲ θωρῶ, κοντὰ νὰ μὴ σιμόνω. (Παρ.)

Πρὸς λωποδύτας. Διὰ νὰ προφυλαχθῇ κανεὶς ἀπὸ αὐτούς, λαμβάνει τὰ μέτρα του καὶ προσέχει κατὰ τὰς μεγάλας συγκεντρώσεις τοῦ πλήθους καὶ τοὺς συνωστισμούς, εἰς τὰ ξενοδοχεῖα, ὅπου διανυκτερεύει, εἰς τὰ ἀτμόπλοια καὶ τοὺς σιδηροδρόμους, ὅταν ταξειδεύῃ.

2608. Αὐτὸς εἶναι τῆς πουλλάδας. (Παρ.)

Ἐπὶ ὀρνιθοκλεπτῶν. Οὗτοι ἰδιαιτέρας ἐπιδρομὰς κάμνουν εἰς τοὺς ὀρνιθῶνας κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ νέου ἔτους, ὅπως οἱ ζῳοκλέπται κατὰ τὴν Μεγ. Ἑβδομάδα, διὰ νὰ κλέψουν καὶ φάγουν ἀρνὶ τὸ Πάσχα ἢ

τὸ πωλήσουν. Ἡ ἀστυνομία τότε πολλαπλασιάζει τὰ μέτρα τῆς πρὸς πρόληψιν κλοπῶν.

2609. Ἔχει τὸ χέρι καὶ τὸ μαχαῖρι. (Παρ.)

Ἐπὶ βιαίων κλεπτῶν, ἐκβιαστῶν καὶ ληστῶν.

2610. Πείσας λάβε, μὴ βιασάμενος. (Βίας)

2611. Βίᾳ μηδὲν πράττειν. (Κλεόβουλος)

2612. Οἱ κλεψιὲς εἶναι πολλῶν λογιῶν. (Γ. Καβαδίας)

2613. Πᾶσα κλέφτης ὕποπτος. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ συνηθείας κλέπτης εἶναι ὕποπτος νὰ διαπράξῃ κλοπάς, διὸ καὶ δέον νὰ ἐπιτηρῆται, ἢ εἶναι ὕποπτος ἐνοχῆς εἰς διαπραχθεῖσαν κλοπήν, διὰ τοῦτο δὲ καὶ κατ' αὐτοῦ δέον νὰ στρέφωνται αἱ πρὸς ἀνακάλυψιν ἐνέργειαι τῆς ἀστυνομίας. Ἀλλὰ καὶ ἄλλων πράξεων εἶναι ὕποπτος ὁ τοιοῦτος κλέπτης, ὡς λ.χ. δολοφονίας ἐπὶ σκοπῷ κλοπῆς.

2614. Ἕνας κλέφτης δύσκολα κλέφτει τὸν ἄλλον. (Παρ.)

2615. Στοῦ κλέφτη τὸ σπίτι κλέφτες δὲν πατοῦν. (Παρ.)

Εἶναι δύσκολον ὁ πονηρὸς νὰ γελάσῃ τὸν πονηρόν, ἄλλως ὑπάρχει μεταξύ των καί... συναδελφικὴ ἀλληλεγγύη!

2616. Ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ ληστής. (Ἰωάν. Ι'. 1)

2617. Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται, εἰμὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ. (αὐτόθι Ι'. 10

2618. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς,... ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσιν. (Ματθ. ΣΤ'.19)

2619. Πτωχὸς οὐκ ὑφίσταται ἀπειλήν. (Σόλων)

2620. Ἐξ ὧν περίκειμαι, κλέπτην οὐ πτοοῦμαι. (Βυζ.)

2621. Ὅσα κι' ἂν ἔχω τὰ φορῶ, καὶ κλέφτη δὲν φοβοῦμαι. (Παρ.)

2622. Μήτε ὄρνιθες ἔχω μηδὲ τὴν ἀλεπού φοβοῦμαι (ἢ μήτε μὲ τὴν ἀλεπού μαλώνω). (Παρ.)

2623. Οὔτε κόττες ἔχω, οὔτε μὲ τὴν ἀλουποῦ μαλώνω. (Παρ.)

Ὅτι ὁ ἄπορος δὲν διατρέχει κινδύνους κλοπῆς, ληστείας κλπ., διάγει δὲ ἐν εἰρήνῃ μὲ τοὺς κακοποιούς, τοὐναντίον δὲ ὁ εὔπορος.

2624. Ὅποιος ἔχει ὀρνίθια, μὲ τὴν ἀλουποῦ μαλώνει. (Παρ.)

2625. Οἱ ἀπὸ τῶν αἰσχρῶν κερδῶν εἰς καλὰς ἀναλίσκοντες λειτουργίας, ὅμοιόν τι ποιοῦσι τοῖς ἀπὸ ἱεροσυλίας θεοσεβοῦσι. (Πλούταρχος)

2626. Κλέψε χοῖρον καὶ δὸς τὰ ποδαράκια του γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. (Παρ.)

2627. Κλέφτει τὸ λάδι καὶ ἄφτει στοὺς ἁγίους. (Παρ.)

Ἐπὶ κλεπτῶν ἢ ληστῶν οἱ ὁποῖοι ἀφιερώνουν ἢ τάζουν τι εἰς ἐκκλησίας πρὸς εὐόδωσιν τῶν ἐπιχειρήσεών των ἢ ἐξαγνισμὸν διὰ τὰς πράξεις των.

2628. Κλέφτη βιὸς ἀνήφαντο κ' ἐκεῖνος ἀφανέρωτος. (Παρ.)

2629. Κλέφτης ἄπιαστος, ἀφέντης φανερωμένος (ἢ καθάριος νοικοκύρης). (Παρ.

2630. Ἄπιαστος κλέφτης τίμιος νοικοκύρης. (Παρ.)

Ὅτι οἱ κλέπται καὶ οἱ κακοποιοὶ ἐν γένει, ἐφόσον δὲν ἀποκαλύπτονται ὡς τοιοῦτοι, ἔχουν πέρασιν ἐντίμων ἀνθρώπων.

2631. Ἀγαπάει ὁ Θεὸς τὸν κλέφτη, ἀγαπάει καὶ τὸν νοικοκύρη (ἢ μὰ κάλλιά 'χει τὸν νοικοκύρη). (Παρ.)

Ὅτι πολλάκις ὁ κλέπτης συλλαμβάνεται ἐπ' αὐτοφώρῳ κλέπτων, ἢ τὰ κλοπιμαῖά του ἀνακαλύπτονται καὶ κατάσχονται.

2633. Καὶ κλέφτης νὰ γενῇς (ἢ κι' ἂν γενῇς) (κι') ἀπὸ τὸ νισάφι νὰ μὴ(ν) (ἐ)βγῇς. (Παρ.)

2634. Μήτ' ὁ ἔμπορος πάντα κερδίζει, μήτ' ὁ κλέφτης πάντ' ἁρπάζει. (Παρ.)

2635. Μιὰ τοῦ κλέφτη, δυὸ τοῦ κλέφτη, τρεῖς καὶ τὴν κακή του μέρα. (Παρ.)

2636. Ποιὸς κλέφτει καὶ τὸ μαρτυρᾷ; (Παρ.)

2637. Χέρι δὲν ἅπλωσε τόπος δὲν ἄδειασε. (Παρ.)

Ἐπὶ ἀρνουμένων κλοπήν των.

2638. Ὁ κλέφτης μὲ τοὺς ὅρκους του καὶ ἡ πουτάνα μὲ τὰ δάκρυά της (ἢ μὲ τὰ κλάμματα). (Παρ.)

2639. Ἡ γυναῖκα μὲ τὸ κλάμμα κι' ὁ κλέφτης μὲ τοὺς ὅρκους. (Παρ.)

Προσπαθοῦν νὰ καλύψουν ἡ μὲν γυναῖκα τὴν συζυγικὴν ἀπιστίαν, ὁ δὲ κλέπτης τὰς κλοπάς του.

2640. Κλέφτης κι' ἀπανύτερος (ἢ κι' ἀπαρνότερος). (Παρ.)

Ἀρνούμενος δι' ὅρκων τὴν ἐνοχήν του, ἀθωότατος.

2641. Ὁ κλέφτης εἶναι καὶ ψεύτης. (Παρ.)

2642. Δεῖξέ μ' ἕνα κλέφτη, νὰ σὲ δείξω 'να ψεύτη. (Παρ.)

2643. Κλέων.—Ἐγὼ τὸ λέω πὼς εἶμαι κλέφτης· μὰ ἐσὺ ὄχι.

Ἀλλαντοπώλης.— Ναί.... μάλιστα ἂν μὲ ἰδοῦν πέρνω ψεύτικο ὅρκο... Νὰ κλέφτω (ἔχω μάθη), τὴν κλεψιὰ ν' ἀρνιοῦμαι πέρνοντας τὸν ὅρκο, καὶ κατὰ πρόσωπον νὰ βλέπω τοὺς μαρτύρους. (Ἀριστοφάνης «Ἱππῆς»)

2644. Εἰξεύρεις νὰ κλέψῃς; Ναί. Ἀμὲ νὰ κρύψῃς; Ὄχι. Καὶ δὰ δὲν ἠξεύρεις νὰ κλέψῃς. Παρ.)

2645. Κλέφτη ἔπιασα, δὲν ἔρχεται· ἄφσε τον, δὲ μ' ἀφήνει. (Παρ.)

2646. Ὡς φὼρ (κλέπτης) κλέπτων ἔκραξε. (*)

2647. Ἔμου κλέφτης, ἔμου καὶ φωνάζει (ἢ σκούζει). (Παρ.)

2648. Βάλλει ὁ λύκος (ἢ νὰ βγάλ' ὁ κλέφτης) τὴ φωνή, νὰ φοβηθῇ ποὺ χάση. (Παρ.)

Ἐπὶ τῶν κραυγαζόντων κλεπτῶν πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ διευκόλυνσιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν κλοπῶν ἢ συγκάλυψίν των.

2649. Σκούζει ὁ κλέφτης, νὰ ξενοιάση (ἢ νὰ φύγη) ὁ νοικοκύρης. (Παρ.)

2650. Βγάλε φωνὴ τοῦ νοικοκύρη, ν' ἀστοχήση τὸ δικό του. (Παρ.)

2651. Ὁ κλέφτης φυλάει τὸ νοικοκύρη. (Παρ.)

2652. Δὲν ὑπάρχουν κλέπται χωρὶς κλεπταποδόχους. (Παρ.)

Ὡσαύτως δὲν ὑπάρχουν λησταὶ χωρὶς λησταποδόχους. Ἡ ἀστυνομία ὀφείλει νὰ γνωρίζη καὶ νὰ ἐπιτηρῇ τοὺς κλεπτ(ληστ)αποδόχους.

2653. Ὁ κλέφτης κι' ὁ πουτανιάρης δὲν ἔχουνε σπίτι. (Παρ.)

2654. Ὅταν ὁ κλέπτης δὲν ἔχη εὐκαιρίαν νὰ κλέψη, θεωρεῖ ἑαυτὸν τίμιον ἄνθρωπον. (Ταλμούδ)

2655. Νηστεύει τις, ψωμοῦ σπανίζων. (Βυζ.)

2656. Νηστεύει ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ, γιατὶ ψωμὶ δὲν ἔχει. (Παρ.)

Ὅτι ὁ κακοποιὸς ἀπέχει τῶν κακῶν ἐξ ἀνάγκης, μὴ εὑρίσκων εὐκαιρίας νὰ τὰ διαπράξη.

2657. Ὅσα δὲν φτάν' ἡ ἀλεποῦ, τὰ κάνει κρεμαστάρια. (Παρ.)

2658. Ἡ κάτα 'ς σὴν παστουρμὰν κι' ἄν' κ' ἔφτανεν κ' ἐκούιζεν «κἂν καλά, Παρασκευὴ ἔν.» (Παρ.) : Ἡ γάτα στὸν παστουρμᾶ δὲν ἔφτανε καὶ φώναζε «κι' ἂν καλά, Παρασκευὴ εἶναι».

2659. Χεῖρες καθαραί, φρὴν δὲ ἔχει μιάσματα. (*)

2660. Ἄφησ' ὁ Γιάννος τὴν κλεψιὰ κ' ἔπιασε τὸ ζευγάρι. (Παρ.)

Ἐπὶ κακοποιῶν, οἵτινες ὑποκρίνονται μετάνοιαν καὶ διόρθωσιν.

2661. Ἔχει τὸ σκυλὶ τετράδη; (Παρ.)

2662. Ἥγιασ' ἡ παξιμαδουκλέφτης. (Παρ.)

2663. Ἅγιασ' ὁ μαχαιροκλέφτης (ἢ μαχαιροβγάλτης) καὶ πουλεῖ σκουρολεπίδες. (Παρ.)

Οὗτος, προσποιούμενος ὅτι θὰ διάγῃ τοῦ λοιποῦ ἔντιμον βίον ἐμπορευόμενος, πωλεῖ τὰς περισωθείσας καὶ ἐσκωριασμένας ἐκ τῆς πολυκαιρίας λεπίδας κλοπιμαίων μαχαιρῶν, ἐλεγχόμενος οὕτω ἀδιόρθωτος· τοιοῦτος ἄλλως ἀποβαίνει ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ συνηθείας ἐγκληματίας.

2664. Ὅταν κλεῦνε, μὴν κλεύῃς, κὴ ὅταν διαλαλᾶνε, μὴ φοβᾶσαι. (Παρ.)

2665. Ὅταν κλέφτουνε (ἢ κλέφτουσι), μὴν κλέφτῃς, καὶ ὅταν διαλαλοῦνε (-λοῦσι) μὴ φοβᾶσαι (ἢ κὴ ἅμα προφωνοῦν, θὰ βγαίνῃς). (Παρ.)

2666. Οὐ φοβοῦμαι τὸν Θεόν, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶ. *)

2667. Μήτε μάτι στὸ χαρτί, μήτε χέρι στὸ πουγγί. (Παρ.)

2668. Μὴ ἅπτου τῶν ἀλλοτρίων. (*)

2669. Ὃ μὴ κατέθου, μὴ ἀνέλου. (Πλάτων)

2670. Ὅπου δὲν ἔβαλες μὴν ἁπλώνῃς. (Παρ.)

2671. Οὐ κλέψεις. (ἐντολὴ τοῦ Δεκαλόγου

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Τὰ συνήθη θύματα τῶν κακοποιῶν

Εἶναι οἱ ἀδύνατοι, οἱ δειλοί, οἱ μωροί, οἱ ἁπλοϊκοί, οἱ ἀμαθεῖς, οἱ ἀγαθοί, καὶ οἱ τοιοῦτοι, ὡς εὐάλωτος λεία. Αὐτοὺς ἰδίως ἡ ἀστυνομία ὀφείλει νὰ προφυλάσσῃ ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν κακοποιῶν. Οἱ ἀδύνατοι, ὅπως καὶ τὰ

ἔθνη, πρέπει νὰ προσκολλῶνται εἰς τοὺς ἰσχυρούς, διὰ νὰ προστατεύωνται ἀπὸ τοὺς ἀδίκους. Οἱ εὐφυεῖς καὶ δυνατοὶ δὲν πίπτουν εὐκόλως θύματα τῶν κακοποιῶν.

2672. Ἔμαθ' ὁ Χασάνης καὶ τρώει μόνος του. (Παρ.)

Ὅτι ἔμαθε ὁ σκύλος, ὁ κακοποιός, τὸ μέρος, ὅπου ὑπάρχει λεία, ἔμαθε ὁ ἐγκληματίας τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα θὰ βλάπτῃ.

2673. Ὁ καλὸς καλὸ δὲν ἔχει (ἢ δὲν βλέπει). (Παρ.)

2674. Εὐαπάτητοι οἱ ἀγαθοί. (Βίας)

2675. Ὅταν πέσῃ τὸ δενδρί, καθένας τὸ κλαρίζει.(Παρ.)

2676. Δρυὸς πεσούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται. (*)

2677. Ὅταν τὸ δένδρο πέσῃ, καθένας κόφτει ξύλα.(Παρ.)

2678. Ὅπου ἂν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται καὶ οἱ ἀετοί. (Ματθ. ΚΔ'. 28)

2679. Ὅπου τὸ πτῶμα, ἐκεῖ κ' οἱ ἀετοί. (Παρ.)

2680. Σὰν οἱ κόρακες στὸ ψοφίμι. (Παρ.)

2681. Ἔπεσαν σὰν τὰ ὄρνια στὸ ψοφίμι. (Παρ.)

2682. Σὰν τὴ μυῖγα ἔπεσε στὸ ψοφίμι. (Παρ.)

2683. Ὅπου ψοφίμι (ἢ ὅπου πληγὴ) κ' ἡ μυῖγα. (Παρ.)

2684. Οἱ μυῖγες πάντα τρέχουν ἐκεῖ ποὺ βρίσκουν μέλι. (Παρ.)

2685. Ὅποιος γίνεται μέλι τὸν τρῶν οἱ μυῖγες. (Παρ.)

2686. Εἶναι τρελλὸ τὸ πρόβατο ποὺ ξομολογιέται στὸ λύκο. (Παρ.)

2687. Στέργει μῦς γαλῆν. (*)

2688. Παίζει ὁ λύκος μὲ τ' ἀρνί, κακὸ τό παθε τ' ἀρνί. (Παρ.)

Ὅτι ἐὰν ὁ ἄκακος ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν κακοποιόν, θὰ πάθῃ ἀπὸ αὐτόν.

2689. Ὅποιος γίνεται πρόβατο (ἢ ἀρνί), τὸν τρώγ' (ἢ τρώει) ὁ λύκος. (Παρ.)

2690. Τὸ πρόβατο πάντα θὰ κουρευθῇ. (Παρ.)

2691. Ποιὸς ἄνθρωπος, ποὺ ἔχει μέσα του λίγο πρόβατο, λίγη ἀγαθότητα, δὲν ἐσουβλίσθη καὶ δὲν κατήντησε μίαν ἡμέραν... ὀβελίας; (Τῖμος Μωραϊτίνης, Ἐφημ. «Ἔθνος» τῶν Ἀθηνῶν τῆς 21]4]1930)

2692. Ὅποιους δὲν ἔχ' δόντια νὰ δαγκάν' τὸν τσαλαπατοῦν. (Παρ.)

Ὅτι οἱ ἀδύνατοι εἶναι ὑποχείριοι τῶν ἰσχυρῶν. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ εἰς τὰ ἔθνη.

2693. Τὸ μεγάλο ψάρι τρώει τὸ μικρό. (Παρ.)

2694. Ὁ φοβιτσιάρης ἄνθρωπος φοβᾶται καὶ τὸ δίκηο του. (Παρ.)

2695. Ὁ φόβος κλεῖ τὸ στόμα. (Παρ.)

2696. Ὁ φόβος ἣν αἰδῶ εἴπομεν. (Πλάτων)

2697. Ὅπου φόβος, κεῖ κ' ἐντροπή. (Παρ.)

2698. Ἡ ἐντροπίτσα τρώει πετρίτσα. (Παρ.)

2699. Ὅποιος σιωπάει, τὸν θάφτουν. (Παρ.)

2700. Ὅποιος δὲ μιλάει τὸν θάφτουν ζωντανό(ν).(Παρ.)

Σιωπῶν ὁ ἀδικούμενος ἐνθαρρύνει τὸν ἀδικοῦντα.

2701. Ἐκεῖνος ποὺ δείχνεται τρεῖς φορὰς καλὸς εἶναι βλάκας. (Ἰταλική)

2702. Ἡ μεγάλη καλωσύνη εἶναι καὶ μπουνταλωσύνη. (Παρ.)

2703. Εἶναι καλοστεκούμενος. (Παρ.)

2704. Ὅστις ὑποφέρει μὲ ὑπερβολήν, διεγείρει τοὺς φιλεκδίκους νὰ τὸν ἀδικῶσι. (Κοραῆς)

2705. Ὅστις προθύμως συγχωρεῖ προκαλεῖ τὰς προσβολάς. (Κορνήλιος)

2705α. Ἐὰν ἕνας ἄνθρωπος γίνεται σκουλῆκι, δὲν πρέπει νὰ παραπονῆται, ἂν τὸν πατήσουν. (Κάντιος)

2706. Ἀνοχὴ τῆς παραβιάσεως τῶν ἰδίων δικαιωμάτων ἀποτελεῖ προσβολὴν τοῦ καθήκοντος τοῦ ἀνθρώπου πρὸς ἑαυτόν. (Ἴδιος)

2707. Τὸν εὐπειθῆ γάδαρον φορτώνου(ν) περισσότερο(ν). (Παρ.)

2708. Τραχέσιν ἥσυχον σεαυτὸν πάρεχε, ὅπως σὲ αἰσχύνωνται μᾶλλον ἢ φοβῶνται. (Χίλων)

2709. Εἰ ἀναγκαῖον εἴη ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, ἑλοίμην ἂν ἀδικεῖσθαι ἢ ἀδικεῖν. (Σωκράτης)

2710. Εἰ ὄνος με ἐλάκτισεν, ἀντιλακτίσαι αὐτὸν ἠξιώσατ' ἄν με. (Ἴδιος)

2710α. Ἂν σὲ βρίζουν καὶ τοὺς βρίζῃς, ὅμοιος γίνεσαι μὲ δαύτους. (Παρ.)

2711. Ἠκούσατε, ὅτι ἐρρήθη «ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος». Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σὲ ῥαπίσῃ ἐπὶ τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. Καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι, καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. Καὶ ὅστις σὲ ἀγγαρεύσῃ μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. (Ματθ. Ε'. 38-41)

Ἀλλ' ὅμως ἡ μεγάλη πραότης καὶ ἀνεξικακία καὶ ὑπομονητικότης εἰμπορεῖ νὰ εἶναι καταστρεπτικαὶ εἰς τὸν ἔχοντα αὐτάς.

Ἀδράνεια κακοποιῶν

2712. Βρωμάει μπαρούτη. (Παρ.)

Πρὸς κακοποιοὺς μὴ τολμῶντας νὰ δράσουν εἴτε διότι ἀσκεῖται αὐστηρὰ ἀστυνομικὴ ἐπαγρύπνησις, εἴτε διότι οἱ πολῖται εἶναι δυνατοί, εὐφυεῖς, λαμβάνουν ἀσφαλιστικὰ μέτρα.

2713. Οὐδὲν ὑπάρχει τοσοῦτον μικρὸν ἢ ἀσθενές, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ζήσῃ, ἂν τολμᾷ ν' ἀμύνεται. (Βρασίδας)

2714. Μιὰ τοῦ φίλου, δυὸ τοῦ φίλου, τρεῖς καὶ κακός του καιρός. (Παρ.)

2715. Ἀδικούμενος διαλάσσου, ὑβριζόμενος τιμωροῦ. (Χίλων)

2716. Ἐν τῷ ἀγῶνι ὀφείλεις νὰ εὕρῃς τὸ δίκαιόν σου. (ἀξίωμα)

2717. Ἐκεῖνος μόνον εἶναι ἄξιος ἐλευθερίας καὶ ζωῆς, ὅστις εἶναι ἠναγκασμένος νὰ κατακτᾷ αὐτὰ καθ' ἑκάστην.(*)

2718. Βίᾳ τὴν βίαν ἀπωθεῖν, πάντες οἱ νόμοι καὶ πάντα τὰ δίκαια ἐπιτρέπουσιν. (Κικέρων)

2719. Μὴ ἀνεχθῇς ἄδικον. (Jhering)

2720. Μὴ ἀφίνετε ἀτιμώρητον τὴν καταπάτησιν τῶν δικαιωμάτων σας. (Κάντιος)

2721. Ἂν πρόκειται νὰ ποδοπατοῦμαι, προτιμότερον νὰ εἶμαι σκύλος παρὰ ἄνθρωπος. (Ἑρρῖκος φὸν Κλάϊστ)

2722. Ὅποιος σοῦ πρωτοχτυπήσῃ, δάγκασέ τον εἰς τὴν φτέρνα. (Παρ.)

2723. Ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός, κατάκαυμα ἀντὶ κατακαύματος, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος. (Ἔξοδος ΚΑ'. 23-24)

2724. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω......Καὶ ἐάν τις δῷ μῶμον τῷ πλησίον, ὡς ἐποίησεν αὐτῷ, ὡσαύτως ἀντιποιηθήσεται αὐτῷ. Σύντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. (Λευϊτ. 17-20)

2725. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός. (Δευτερον. ΙΘ'. 21)

Ἐὰν ὁ κακοποιὸς γνωρίζῃ, ὅτι βλάπτων τινὰ θὰ πάθῃ ὑπ' αὐτοῦ τὰ ἴδια ἢ καὶ χειρότερα δὲν τολμᾷ νὰ τὸν θίξῃ.

2726. Ὁ λύκος τὴ φωληά του δὲν τὴν μαγαρίζει. (Παρ.)

2727. Ὁ λύκος στὴ γειτονιά του δὲν πειράζει (ἢ ἀρνὶ δὲν ἁρπάζει). (Παρ.)

2728. Ὁ λύκος στὴ φωληά του δὲν πνίγει.(Παρ.)

Ὁ κακοποιὸς κατὰ κανόνα δὲν διαπράττει λ. χ. κλοπὰς εἰς τὴν γειτονιάν του, εἰς τὸν τόπον του, διότι εἶναι εὔκολον ν' ἀνακαλυφθῇ· ἄλλως, ἐπιδιώκει νὰ φαίνεται τίμιος ἄνθρωπος εἰς τοὺς γείτονας ἢ τοὺς συμπολίτας του, διὰ νὰ δύναται νὰ σταθῇ μεταξὺ αὐτῶν καὶ νὰ τὸν ὑπολήπτωνται. Στέργει κανεὶς νὰ εἶναι παραβάτης τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀρκεῖ νὰ μένῃ ἄγνωστος ὡς τοιοῦτος. Κλέπτει λοιπὸν μακρὰν τῆς κατοικίας του καὶ γυρίζει ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, διὰ νὰ μὴ ἀνακαλύπτεται καὶ συλλαμβάνεται. Διότι «Τροχὸς ποὺ γυρίζει σκουριὰ δὲν πιάνει».

Εὐνοϊκοὶ ὅροι ἐκτελέσεως ἐγκλημάτων

2729. Αἱ πράξεις, ὅσαι μετὰ φόβου γίνονται, ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ κρύπτωνται, τὸ δὲ φῶς εἶναι ἐχθρὸν πρὸς αὐτάς. (Πλούταρχος εἰς βίον Νικίου ΚΓ'.)

2730. Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς· καὶ οὐκ ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. (Ἰωάν. Γ'. 20)

2731. Μὲ κυττάζει σὰν ὁ λύκος τὸ φεγγάρι. (Παρ.)

Ὅπως κυττάζει ἄγρια ὁ λύκος τὴν λάμψιν τῆς σελήνης, διότι τὸν ἐμποδίζει ν' ἁρπάξῃ πρόβατα.

2732. Ἀλλ' ἡμέρα τις πολλὰ καὶ μέλαινα νὺξ τίκτει βροτοῖς. (*)

2733. Ὅσῳ νὰ γεννηθῇ ἡ μέρα, πολλὰ πράγματα γεννῶνται. (Παρ.)

Ὅτι πολλὰ ἐγκλήματα διαπράττονται τὴν νύκτα, ἀποκαλυπτόμενα τὴν ἡμέραν.

2734. Ἡ νὺξ εἶναι μήτηρ τῆς κακίας. (*)

2735. Κάνει τὴν νύχτα ἡμέρα καὶ τὴν ἡμέρα νύχτα.(Παρ.)

2736. Ὅποιος τὴν νύχτα περπατεῖ, γιὰ κλέφτει γιὰ φονεύει, γιὰ μιὰν ἀγάπη ἀγαπᾷ, γιὰ σκοτωμὸ γυρεύει. (Παρ.)

2737. Αἱ ἑορταὶ εἶναι διαρκὴς εὐκαιρία πολλῶν ἐγκλημάτων λόγῳ τῆς συσσωρεύσεως τοῦ πλήθους, ποὺ προκαλοῦν. (Ferri)

2738. Ἐν καιρῷ τῶν πολιτικῶν θορύβων ἡ ἀστυνομία ἀσχολεῖται περισσότερον περὶ τῶν ἐπαναστατῶν ἢ περὶ τῶν δολοφόνων. (*)

2739. Ὁ λύκος στὴν ἀνεμοζάλη (ἢ στὴν ἀντάρα ἢ στὴν ἀναμπαμποῦλα) χαίρεται. (Παρ.)

2740. Ὁ λύκος τὴν ἀντάρα θέλει (ἢ γυρεύει). (Παρ.)

2741. Ὅταν βρέχῃ καὶ βροντᾷ, ἐχ' ὁ κλέφτης τὴ χαρά. (Παρ.)

Κατὰ τὰς κακοκαιρίας ὅλοι τρυπώνουν, μαζεύονται εἰς τὰ σπίτια των καὶ δὲν προβάλλουν ἔξω. Τότε ὁ κλέπτης εὑρίσκει εὐκαιρίαν νὰ κλέψῃ, ὁ ληστὴς καὶ ἐν γένει ὁ κακοῦργος νὰ δράσῃ, ἀψηφῶν τὰς κακοπαθείας.

2742. Ἂν ἐφοβοῦνταν (ἢ ἐφοβεῖτο) ὁ λύκος τὴ βροχή, θὰ ἐφόρειε καὶ κάπα (ἢ ἐφόραε καπότα). (Παρ.)

2743. Νὰ σκιάζετο ὁ λύκος τὸ χειμῶνα, ἔφτιανε καὶ καπερῶνα. (Παρ.)

Ἐπὶ τῶν περιφρονούντων τὰς κακοκαιρίας καὶ τοὺς κινδύνους κακοποιῶν.

2744. Κάμνει ὁ κλέφτης ταραχὴν νὰ φοηθῇ ποὺ χάσῃ. (Παρ.)

Ὅτι οἱ κλέπται καὶ γενικῶς οἱ κακοποιοὶ θέλουν ἀνωμαλίας καὶ ταραχάς, προξενοῦν μάλιστα αὐτάς, διὰ νὰ φοβηθοῦν οἱ μέλλοντες νὰ πάθουν, νὰ ἐγκαταλείψουν ἔκθετα τὰ πράγματά των, αὐτοὶ δὲ νὰ εὐκολυνθοῦν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πράξεών των, καὶ νὰ μὴ ἀνακαλυφθοῦν.

Ἡ ἀστυνομία κατὰ τὰς νύκτας, ἰδίως τὰς ἀσελήνους καὶ ἀφωτίστους, κατὰ τὰς κακοκαιρίας, τὰς ἑορτάς, τὰς πανηγύρεις, τὰς συναθροίσεις, τὰς ἀπεργίας, τοὺς πολιτικοὺς θορύβους, τὰς ταραχάς, τὰς στάσεις, τὰς ἐπαναστάσεις, τὰς θεομη-

νίας, τοὺς πανικοὺς κ.λ.π., πολλαπλασιάζει τὰ προστατευτικά της μέτρα, φρουρεῖ ἰδιαιτέρως πρόσωπά τινα, πράγματα, δημόσια ἢ ἰδιωτικὰ καταστήματα, ἐργοστάσια, τεχνικὰς ἐγκαταστάσεις κ.λ.π., καθ' ὧν ὑπάρχουν ὑπόνοιαι ἐπιθέσεων, βιαιοπραγιῶν κ.λ.π., καὶ ἐντείνει τὴν ἐπαγρύπνησιν, διὰ νὰ προλαμβάνῃ τὰς ἀξιοποίνους πράξεις τῶν ἐγκληματιῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπωφελοῦνται τὰς τοιαύτας περιστάσεις ὡς εὐκαιρίας διαπράξεως ἐγκλημάτων.

Ὁ πλουτισμὸς καὶ ἡ εὐτυχία ἐξ ἀδικημάτων ἀδύνατος

2745. Ἀδίκως μὴ ἀπόκτα κτήματα, ἂν θέλῃς ἐπὶ πολὺν χρόνον νὰ μείνωσιν ἐντὸς τοῦ οἴκου σου· διότι τὰ ἀδίκως εἰς τὴν οἰκίαν εἰσελθόντα δὲν διατηροῦνται. (Εὐριπίδης)

2746. Τὰ τῶν ἀδίκων χρήματα ὡς ποταμοὶ θὰ ξηρανθῶσι καὶ ὡς βροντὴ μεγάλη ἐν ὑετῷ θὰ ἐξηχήσωσι. (Σειράχ)

2747. Ἡ Φύσις φροντίζει ὥστε κανεὶς νὰ μὴ ἐξασφαλίζῃ τὴν εὐτυχίαν διὰ τοῦ ἐγκλήματος. (Ἀλφιέρι)

2748. Ὁ λύκος παστρουμᾶ δὲν κάνει. (Παρ.)

Ὁ κακοποιὸς δὲν οἰκονομεῖ, ἀλλὰ κατασπαταλᾷ τὰ προϊόντα τῶν ἀδικημάτων του εἰς φαγοπότια, εἰς οἴκους ἀνοχῆς, εἰς χαρτοπαίγνια, εἰς πολυτελεῖς καὶ πολλὰς ἐνδυμασίας, εἰς γενναῖα φιλοδωρήματα κλπ., διότι δὲν τὰ κερδίζει ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου του καὶ διότι ἔχει πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν του νέους πόρους ἐκ τῶν ἀλλοτρίων. Διὸ καὶ προκαλεῖται ἡ προσοχὴ καὶ αἱ ὑπόνοιαι τῆς ἀστυνομίας καὶ ἐπακολουθεῖ ἡ ἀνακάλυψις καὶ σύλληψις αὐτοῦ.

2749. Ὅ,τι κερδίζεται μὲ ἀτιμίαν, ἐξοδεύεται εἰς τὴν ἀκολασίαν. (Κικέρων)

2750. Νὰ πλουτοῦσαν οἱ κλέφτες, ἤθε' νὰ πλουτήσουν κι' οἱ ποντικοί. (Παρ.)

2751. Μὲ τὸ κλεψίον νὰ ἐπέγ' νεν ἐμπροστὰ ἡ δουλεία, οἱ πεντικοὶ πα θὰ ἐγίν'σαν... (Παρ.): Ἂν μὲ τὴν κλεψιὰ

πήγαινε μπρὸς ἡ δουλειά, κἄτι θὰ ἐγίνοντο κ' οἱ ποντικοί.

2752. Οὐκ ὠφελήσουσι θησαυροὶ ἀνόμους.(Παρ. Σολ.Ι')

2753. Τὸ κακῶς ποριfeatured θὲν κακῶς ὄλλυται. (*)

2754. Κακῶς συναγμένα, κακῶς ἐξοδευμένα. (Πλαῦτος)

2755.Νόμιμα πλούτη ἔχουν πόδας· παράνομα πόδας καὶ πτερά. (Vahla ibn Main)

2756. Τὸ ἄδικον οὐκ εὐλογεῖται. (Παρ.)

2757. Τὸ ξένο ψωμὶ δὲν τρέφει. (Παρ.

2758. Τὰ ξένα ροῦχα ζέστη δὲν κρατοῦνε. (Παρ.)

2759. Τἄδικα δὲν κάνουν προκοπή. (Παρ.)

2760. Ξένο κλέγβεις; Τὸ δικό σου χάνεις. (Παρ.)

2761. Ὅποιος ζητεῖ ν' ἁρπάξῃ τὰ ξένα χάνει καὶ τὰ δικά του. (Παρ.)

2762.Τῆς ἀδικιᾶς τὸ γέννημα σὲ ποντισμένο μῦλο.(Παρ.)

2763. Ἄδικο χτισμένο σπίτι πέφτει καὶ γκρεμίζεται. (Παρ.)

2764. Ἄσπρα κακογινωμένα, κάρβουν' ἀναμμένα.(Παρ.)

2765. Τὰ κακὰ μαζωμένα σὲ κακὴ ἀποθήκη. (Παρ.)

2766. Ὅποιος ξενομαζεύει διαβολοσκορπᾷ. (Παρ.)

2767. Ἀνεμοσυνάγματα δαιμονοσκεδάσματα. (Παρ.)

2768. Ἀνέμου μαζώματα διαβόλου σκορπίσματα. (Παρ.)

2769. Ἀνεμομαζώματα, ἀνεμοσκορπίσματα (ἢ δαιμονοσκορπίσματα ἢ διαβολοσκορπίσματα ἢ πειρασμοσκορπίσματα). (Παρ.)

2770. Ἀνεμομάζωχτα, διαβολοσκόρπιστα. (Παρ.)

2771. Τοῦ διαβόλου μαζωμένα, τοῦ διαβόλου σκορπισμένα. (Παρ.)

2772. Ἀνομομαζώματα, δαιμονοσκορπίσματα. (Παρ.)

2773. Ἀπὸ τὰ καλῶς συναγμένα πέρν' ὁ διάβολος τὰ μισά· ἀπὸ τὰ κακῶς κι' αὐτὸ τὸν νοικοκύρη (ἢ καὶ ἀπὸ τὰ κακῶς συναγμένα πέρνει καὶ τὸν νοικοκύρη ἀντάμα). (Παρ.)

2774. Τὰ καλὰ συναγμένα τὰ μισὰ τοῦ νοικοκύρη τὰ μισὰ τοῦ διαβόλου, τὰ κακὰ συναγμένα ὅλα τοῦ διαβόλου καὶ ὁ νοικοκύρης μαζί. (Παρ.)

2775. Τὸ δίκαιο πρᾶγμα δὲν χάνεται. (Παρ.)

Παθήματα κακοποιῶν

2776. Πολλὰ ξέρει ὁ ποντικός, μὰ περισσότερα ὁ γάτος. (Παρ.)

Ὅτι πολλὰ μηχανᾶται ὁ κακοποιὸς πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν του, ἀλλ᾽ ὅμως περισσότερα ὁ ἀστυνομικός, διὸ καὶ δὲν τοῦ δίδει εὐκαιρίαν νὰ διαπράξῃ τὸ κακόν, ἤ, ἂν τυχὸν τὸ κάμῃ, τὸν ἀνακαλύπτει καὶ τὸν συλλαμβάνει.

2777. Ἡ ἀλεποῦ εἶναι πονηρά, ἀλλὰ πειὸ πονηρὸς ἐκεῖνος ποὺ τὴν πιάνει. (Παρ.)

2778. Τὸ ἔξυπνο πουλὶ ἂς (ἀπὸ) τὴ μύτη τ᾽ πιάνεται. (Παρ.)

2779. Τὸ πονηρὸ πουλὶ κι᾽ ἀπ᾽ τὰ δυὸ πόδια πιάνεται. (Παρ.)

2780. Ἡ πονηρὴ ἀλεποῦ πιάνεται κι᾽ ἀπὸ τὰ τέσσερα. (Παρ.)

Οἱ ἀστυνομικοὶ διὰ διαφόρων ἐπινοήσεων ἐπιτυγχάνουν τὴν σύλληψιν τῶν ἐγκληματούντων καὶ τῶν καταδιωκομένων ἀτόμων.

2781. Ἔπιασ᾽ ἡ γάτα τὸν ποντικό. (Παρ.)

2782. Εἴληφεν ἡ παγὶς τὸν μῦν. (*)

2783. Ἐπιάστηκε ἀπ᾽ τὴν παγίδα. (Παρ.)

2784. Ἐμπῆκε στὴν πόχα (ἢ στὸ κλουβί ἢ στὴ φάκα). (Παρ.)

2785. Ἐπιάστη στὰ ξώβεργα. (Παρ.)

2786. Ἐμπῆκε στὴν ἀπόχη, κ᾽ ἐπιάστη στὴν παγίδα. (Παρ.)

2787. Πῆγε γιὰ μαλλί, κι᾽ ἐβγῆκε κουρεμένος. (Παρ.)

2788. Χιώτικη τὴν πάθαμε. (Παρ.)

2789. Μᾶς ἔπιασαν στὰ πράσα. (Παρ.)

Ἐπὶ κλεπτῶν συλλαμβανομένων ἐπ' αὐτοφώρῳ.

2790. Χημεῖς πονηροί, ἀλλ' ὑμεῖς ὑπὲρ ἡμᾶς. (Βυζ.)

2791. Διὰ τῆς ἀβουλίας αὐτῶν συλλαμβάνονται οἱ παράνομοι. (Σολομῶν)

Μαθήματα κακοποιῶν

Μερικοὶ κακοποιοί, τῶν ὁποίων αἱ πράξεις ἀνεκαλύφθησαν καὶ οἱ ὁποῖοι συνελήφθησαν καὶ ἐφυλακίσθησαν, λαμβάνουν ἐφεξῆς τοιαύτας προφυλάξεις, ὥστε διαπράττοντες νέα ἀδικήματα νὰ μὴ ἀνακαλυφθοῦν ὡς ἔνοχοι αὐτῶν ἢ ἀνακαλυπτόμενοι νὰ μὴ συλληφθοῦν. Ὁ ἀστυνομικὸς ὀφείλει ν' ἀναπτύσση ἰδιαιτέραν κατ' αὐτῶν ἀντίδρασιν.

2792. Ἀλλ' οὐκ αὖθις ἀλώπηξ πάγαις ἁλώσεται. (*)

2793. Ἅπαξ (ἢ ἀλλ' οὐκ αὖθις) ἀλώπηξ εἰς πάγην.(Βυζ.)

2794. Μιὰ φορὰ ἡ Ἀλεπoῦ στὴν παγίδα. (Παρ.)

2795. Στὸ δόκανο δὲν μπαίνει δυὸ φορὲς ἡ ἀλεπoῦ.(Παρ.)

2796. Γι' ἀλεπoῦ μνιὰ φουρὰ γιλ̣έτι στὰ σῦκα. (Παρ.)

2797. Δὲν πιάνεται δυὸ φορὲς ὁ λύκος στὸν ἴδιο λάκκο. (Παρ.)

2798. Εἰ ἐξέλθω τοῦ κλιβάνου, ἐν αὐτῷ μηκέτι ἔλθω. Μῦς γὰρ κλιβάνῳ εἰσελθών, ἔφη τόδε. (*)

2799. Ἀπὸ τὸ φοῦρνο ἂν ἐβγῶ, μοῦντζες μου ἂν ματαμπῶ. (Παρ.)

Ἐπὶ καταδίκων καὶ ὑποδίκων μελετώντων ἀπόδρασιν ἐκ τῶν φυλακῶν ἢ ἐκ τῶν χειρῶν τῶν συνοδῶν των ὀργάνων τῆς ἀσφαλείας (βλέπε καὶ ἀριθ. 141).

Ἀσύλληπτοι κακοποιοὶ

2800. Στὴν πονηρὴ γάτα χρειάζεται πονηρὸς ποντικός. (Παρ.)

Ὅτι διὰ ν' ἀντεπεξέλθῃ ὁ κακοποιὸς εἰς ἱκανὸν αστυ-

νομικόν, νὰ διαπράξῃ τὸ κακόν, νὰ μὴ ἀνακαλυφθῇ ἢ νὰ μὴ συλληφθῇ, πρέπει νὰ εἶναι πάρα πολὺ ἐπιτήδειος.

2801. Γλυστερὸς σὰν τὸ χέλι. (Παρ.)

2802. Χέλι ἄπιαστο. (Παρ.)

2803. Ἄπιαστος δὲν πιάνεται, κι' ἂν τὸν πιάσῃς σοῦ φυγε. (Παρ.)

2804. Γέρων ἀλώπηξ οὐχ ἁλίσκεται πάγῃ. (Βυζ.)

2805. Παληὰ 'λεποῦ στὴν παγίδα δὲν πιάνεται. (Παρ.)

2806. Στὰ δίχτυα σου δὲν πιάνομαι. (Παρ.)

Ὅτι ὁ πολυμήχανος καὶ πεπειραμένος κακοποιὸς ἐκτελῶν τὰς πράξεις του ἢ καταδιωκόμενος λαμβάνει μέτρα πάντοτε καὶ δὲν ἐμπίπτει εἰς ἀστυνομικὰς παγίδας καὶ μένει ἄγνωστος ἢ εἶναι ἀσύλληπτος, ἐὰν δὲ διαπράττῃ βαρέα ἐγκλήματα, καθίσταται καὶ λίαν ἐπικίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν. Τοῦ τοιούτου κακοποιοῦ ἡ ἀνακάλυψις καὶ σύλληψις εἶναι ἀστυνομικὴ ἐπιτυχία.

Παροράματα

Σελ. 209 *ἀρ. 1350α* νὰ προστεθῇ πρὸ τῆς παροιμίας Θέρος, τρύγος, πόλεμος.

» 240 ἀρ. 1674 δίς· ἀντί *...οὐ κἂν γράφε : οὐκ ἄν.*

» 257 γράφε: *ἐλατ... καὶ ἀμ... ὁ ἄνθρωπος.*

» 278 στ. 15 ἀντὶ *μορφῆς* γράφε : *ροπῆς.*

» 285 ἀρ. 2141 γράφε : *Κουντητής... καὶ ἄσκημος.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β′

ΜΕΡΟΣ Δ′

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α′

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'